Mötesbok: Kommunfullmäktige (2026-06-15)

Kommunfullmäktige

Datum: 2026-06-15

Plats: Fullmäktigesalen, Rådhusesplanaden 6

Kommentar:

Dagordning

Val av justerare och fastställande av dagordning

138/26 Val av justerare och fastställande av dagordning 2026-06-15 3

Ärenden

139/26 Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030 4
140/26 Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott 192
141/26 Kommunfullmäktiges arbetsordning 201
142/26 Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 221
143/26 Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 292
144/26 Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag 338
145/26 Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026 347
146/26 Namnsättning av område, Ersboda 370
147/26 Taxa: Ändring av taxa för vinterservering - Tekniska nämnden 379
148/26 Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken - Miljö - och hälsoskyddsnämnden 388
149/26 Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen - Miljö- och hälsoskyddsnämnden 488
150/26 Taxa: Individ- och familjenämndens ändring egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser 505
151/26 Taxa: Ändring av avgift gällande nutritionsprodukter - Äldrenämnden 513
152/26 Taxa: Ändring av taxa för byggnadsnämndens verksamheter - Byggnadsnämnden 526
153/26 VA-taxa 2027 599
154/26 Avfallstaxa 2026-10-01 643
155/26 Uminova innovation AB: Fastställande av bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal 681
156/26 Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030 698
157/26 Avsägelse; ledamot i Visit Umeå AB; Christofer Boman 751
158/26 Avsägelse; ledamot i Umeå Hamn AB; Tomas Helleberg (MP) 753
159/26 KF Anmälningsärenden 2026-06-15 754

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-06-05

Kommunfullmäktige

Diarienr: KS-2026/00117

Val av justerare och fastställande av dagordning 2026-06-15

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att till justerare av dagens protokoll utse Mikael Berglund (S) och Veronica Kerr (KD)

att digital justering äger rum senast måndag 22 juni kl. 15.00

att fastställa dagordning för mötet.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson
Olov Häggström

Förnamn, Efternamn	Olov Häggström
Befattning	Utredare

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-08

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2025/00756

Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030

Förslag till beslut
Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att presenterat planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet inklusive att-satser och bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

att-satser kompletteras när förslaget är presenterat.

Ärendebeskrivning

Ärendegång
Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 19 maj 2026 lägger Socialdemokraterna fram det med Miljöpartiet gemensamma budgetförslaget samt bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 samt plan 2028 2030 och bilaga 2 - Mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028 2030.

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 26 maj 2026 lägger övriga partier i utskottet sina budgetförslag.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 lägger övriga partier i kommunstyrelsen sina budgetförslag. Samtliga partier i kommunfullmäktige har möjlighet att skriftligt anmäla in sitt budgetförslag till kommunstyrelsens möte 2 juni.

Kommunfullmäktige 15 juni 2026 (debatt och beslut) Ärendet kompletteras efter kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 med kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut och handlingar:
att fastställa kommunrevisionens budget för 2027
att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027
att fastställa kommunfullmäktiges årshjul.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/00756

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Beslutet ska skickas till

Förnamn, Efternamn	Lena Gustafsson
Befattning	ekonomidirektör

UMEÅ KOMMUN

Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2027

- *Ekonomiska ramar för budget 2027 och plan 2028–2030*
- *Grunduppdrag, driftbudget till nämnder*
- *Inriktningsmål och program*
- *Tilläggsuppdrag till nämnder och bolag*

Fastställd av: Kommunfullmäktige	**Diarienummer:** KS-2025/00756	**Datum, paragraf för beslut:** [20XX-XX-XX, § XX]	**Dokumentet styr:** -
Dokumenttyp: Plan	**Giltighetstid:** ej aktuellt	**Dokumentansvarig:** Stadsledningskontoret Ekonomi och styrning	

Innehåll

Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2027 1
Innehåll 2
Inledning 4
Förutsättningar för Planperioden 2027-2030 5
Ekonomiska förutsättningar 5
Demografisk utveckling 10
Näringslivskonjunktur 11
Bostadsmarknad och bostadsförsörjning 12
Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling 12
Sammanfattning 13
Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder 14
Kommunstyrelsen 16
Byggnadsnämnden 20
Fritidsnämnden 22
För- och grundskolenämnden 25
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 28
Individ- och familjenämnden 31
Kulturnämnden 33
Miljö- och hälsoskyddsnämnden 35
Personalnämnden 37
Tekniska nämnden 39
Valnämnden 43
Äldrenämnden 44
Kommungemensamma nämnder 46
Umeå kommunföretag och de kommunala bolagen 46
Inriktningsmål och program 47
Inriktningsmål 48
Program för tillväxt 49
Program för social hållbarhet 51
Program för Klimatneutrala Umeå 2040 56
Personalpolitiska mål och uppdrag 60
God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer och finansiella mål 61

Finansiella mål ... 61
Uppföljning, analys och utvärdering ... 63
Budget 2027 och plan 2028–2030 för nämnder och styrelse ... 65
Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2027 ... 65
Tabell 2. Specifikation av kommunstyrelsens budgetram ... 66
Tabell 3. Resultaträkning 2026–2030 ... 67
Tabell 4. Finansieringsbudget 2026–2030 ... 67
Tabell 5. Nyckeltal ... 68
Investeringsramar 2026–2030 ... 68
Tabell 6. Investeringsramar per nämnd ... 68
Tabell 7. Nya investeringsprojekt över 50 mnkr ... 69
Tabell 8. Investeringsram mark- och exploatering ... 69
Tabell 9. Investeringsram finansiell leasing ... 69
Tabell 10. Ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång ... 69
Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen ... 70
Tabell 11. Prognos investeringsramar bolagskoncern ... 71

Inledning

I planeringsdirektiv 2027 med plan för 2028–2030 presenteras Socialdemokraterna och Miljöpartiets förslag till budget för 2027. Umeå kommun går in i budgetåret 2027 med både utmaningar och möjligheter. Det osäkra omvärldsläget ställer krav på politiskt ledarskap och handlingskraft.

Svensk ekonomi har inte utvecklats såsom förväntats, vilket påverkar kommunens budgetförutsättningar för 2027 på ett negativt sätt. Skatteunderlagstillväxten utifrån regeringens senaste vårproposition är sämre än tidigare prognoser. Det medför att Umeå kommuns förväntade skatteunderlagstillväxt skrivs ner med 69 miljoner kronor jämfört med planeringsdirektiv 2.

Med anledning av detta sänks resultatkravet kortsiktigt från 2 procent till 1 procent men planeras återställas under planeringsperioden då kommunen fortfarande står inför stora investeringsbehov. Då kommunen haft goda resultatnivåer under innevarande mandatperiod och ordning och reda i ekonomin finns goda förutsättningar att använda dessa medel för 2027 för att kompensera för regeringens tillkortakommanden med svensk tillväxt.

Budgeten för 2027 tar sin utgångspunkt i kommunfullmäktiges långsiktiga mål om ett socialt, ekologiskt, kulturellt och ekonomiskt hållbart Umeå med visionen om 200 000 invånare år 2050, samt hur Umeå ska fortsätta vara en attraktiv, trygg, jämlik och hållbar kommun. Budgeten syftar också till att skapa ekonomiska förutsättningar som möjliggör både kvalitet i verksamheterna och fortsatt utveckling av Umeå.

För 2027 presenteras ett större antal tilläggsuppdrag än tidigare år då ett antal uppdrag ej har hunnits slutföras under perioden, samtidigt som 2027 års budget är den första budgeten på kommande mandatperiod. Ett antal tilläggsuppdrag har varit av längre karaktär men målet är att slutföra dessa under innevarande år. Beroende på vad Umeåborna bestämmer i samband med valet i september och vilka de vill ska styra Umeå framåt under nästa mandatperiod bör antalet tilläggsuppdrag i därefter kommande budget minskas i linje med den av kommunfullmäktige beslutade riktlinje.

Socialdemokraterna och Miljöpartiets förslag till budget för 2027 för Umeå kommun är en budget för unga och äldre, trygghet och hållbarhet. Trots försämrade ekonomiska förutsättningar nationellt, låg svensk tillväxt och en regering som lånar till skattesänkningar är 2027 års kommunala budget en budget med reformer tack vare en kommunal och framtidssäkrad kommunal ekonomi.

Förutsättningar för Planperioden 2027-2030

Ekonomiska förutsättningar[1]

Osäkerhet präglar en vacklande omvärldskonjunktur

Osäkerhet tynger den globala ekonomin med konsekvensen att konsumtionen dämpas, investeringar uteblir och anställningsbeslut skjuts upp eller arbetsstyrkor minskas. Geopolitiska spänningar men främst USA:s handelskrig skapar osäkerhet kring den globala konjunkturen. Konsekvenserna för världsekonomin är svåra att förutse. Särskilt hög osäkerhet är förknippad till USA som är navet för världsekonomin och finansmarknaden. Tullsatserna på USA:s import har höjts markant, från omkring 3 procent till cirka 17 procent i genomsnitt. Trots det syns ännu ingen tydlig nedgång i den amerikanska utrikeshandeln. Det syns inte heller några stora negativa effekter för global tillverkningsindustri ännu: såväl global varuhandel som industriproduktion har fortsatt att stiga, till och med i snabbare takt än i fjol. Motåtgärder från omvärlden har varit begränsade och en eskalerande global handelskonflikt har därmed kunnat undvikas, åtminstone hittills. En stor osäkerhet kvarstår dock i hur utvecklingen kommer att se ut framåt. USA:s och Israels anfall mot Iran och de kort- och långsiktiga konsekvenser detta får för energiförsörjning och energipriser medför en väsentligt ökad osäkerhet.

Hög sysselsättning förmår inte lyfta europeisk tillväxt

Trots en tämligen stark arbetsmarknadsutveckling i Europa, där sysselsättningsgraden är den högsta på 20 år, är tillväxten svag. Med undantag för Spanien är BNP-tillväxten låg i de största ekonomierna i eurozonen och det syns inga tydliga tecken på någon snar vändning.

Tyskland, det största och mest handelsinriktade av länderna, brottas med försvagad konkurrenskraft för sin fordonsindustri, vilket utgör ett stort sänke för Europa. En utmaning för länderna blir att ställa om mot inte minst den expanderande försvarsindustrin, såväl i Tyskland som i övriga EU. Prognosen är att satsningarna på försvarsindustrin antas lyfta BNP flera procent i eurozonen kommande år.

[1] Avsnitt om global och nationell ekonomi baseras på SKR:s Ekonomirapport oktober 2025.

Tabell 3 • BNP-tillväxt i omvärlden

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Utfall	Prognos		Kalkyl		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eurozonen	0,8	1,2	1,1	2,4	2,4	2,2
USA	2,8	1,5	1,4	2,4	2,1	1,8
Världen, handelsviktad*	1,8	2,3	2,3	2,1	2,2	2,2

* Handelsviktad baseras på global BNP viktad utifrån KIX-index. KIX är ett valutaindex baserat på flöden av varor och råvaror i den svenska utrikeshandeln.

Källor: Konjunkturinstitutet, Macrobond samt Sveriges Kommuner och Regioner

Globala styrräntor

Jämfört med åren före 2022, när styrräntorna började höjas, ligger flertalet centralbanksräntor på höga nivåer trots att de sänkts sedan 2023–2024. Detta är delvis en följd av att det har dragit ut på tiden att få ned inflationen efter pris- och kostnadschocken 2021–2022. Det tidigare så låga ränteläget hängde samtidigt ihop med en ihållande mycket låg global inflation. Högre inflation framöver kommer leda till ett högre ränteläge. Inte heller reala styrräntor – det vill säga nominella styrräntor justerade för inflationen – antas bli så låga som under det förra decenniet. Detta pekar också mot högre nominella styrräntor åren framöver jämfört med före 2022. Bedömning av hur USA:s och Israels anfall mot Iran påverkar ränteutvecklingen på sikt är behäftad med stor osäkerhet.

Svensk ekonomi präglas av konjunkturåterhämtning

Svensk ekonomi befinner sig i en utdragen lågkonjunktur efter flera negativa störningar de senaste åren. Svagare omvärldskonjunktur och mindre gynnsamma handelsförhållanden, och hög osäkerhet därtill, fortsätter att dämpa efterfrågan på svensk export. Samtidigt ger investeringar i infrastruktur, energiomställning och en omfattande upprustning av försvarsförmågan inom EU visst stöd till tillväxten de kommande åren.

Utsikterna för svensk ekonomi vilar därmed i hög grad på den inhemska efterfrågan, där hushållens konsumtion väntas bli den främsta drivkraften. Det är en bedömning som kvarstår sedan förra året men som blivit förskjuten med anledning av att hushållen hållit tillbaka sin konsumtion på grund av den osäkra omvärlden. Stigande reallöner, lägre bolåneräntor och en finanspolitik som stärker hushållens köpkraft talar för ökad optimism och konsumtion under 2026 och 2027. Bedömning av hur USA:s och Israels anfall mot Iran påverkar den svenska konjunkturåterhämtningen är behäftad med stor osäkerhet.

Nya ekonomiska förutsättningar framöver - det nya normala

Utöver den konjunkturella återhämtningen pågår samtidigt en mer varaktig anpassning. Priser, löneökningar samt räntor väntas stabilisera sig på högre nivåer jämfört med åren före 2020. Samtliga aktörer i ekonomin behöver anpassa sig till dessa nya ekonomiska förutsättningar, vilket påverkar konsumtion, sparande och investeringar. På kort sikt bidrar dessa skiften till en långsammare konjunkturåterhämtning då konsumtion och investeringar har blivit dyrare än tidigare. På längre sikt riskerar detta även att dämpa potentialen i ekonomin.

Högt tryck i staten men kommunsektorn återhållsam

Den offentliga konsumtionen ökar relativt mycket nästa år och kommer fortsätta göra det kommande år, med anledning av både utbyggnaden av rättsväsendet och upprustningen av militärt och civilt försvar. Det är framförallt den statliga konsumtionen som ökar starkt medan kommunal konsumtion utvecklas svagt kommande år, främst till följd av en allt långsammare befolkningstillväxt. Förutom svag befolkningstillväxt innebär senaste årens lägre födslotal och en åldrande befolkning behov av anpassning av verksamhet. Långsiktighet och anpassning- och omställningsförmåga blir därför centrala ledord för kommunsektorn framöver.

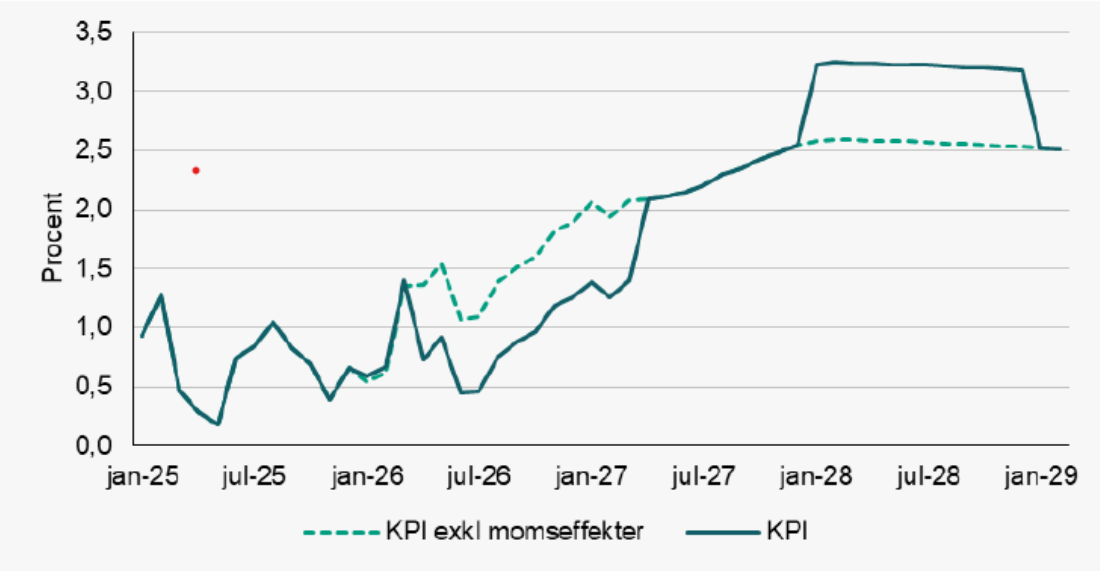
Låga prisökningar och sänkt livsmedelsmoms dämpar inflationen

KPIF-inflationen bedöms sjunka under 2026. Prishöjningar på livsmedel (exklusive moms) blir då mindre än 2025 men även hyreshöjningar samt inflationen för en lång rad varor och tjänster förutsätts 2026 bli lägre än 2025, som följd av ett gradvis avtagande kostnadstryck och en återgång till genomsnittliga prisökningar som gällde åren före inflationschocken.

Vid sidan om förändringar av marknadspriser på varor och tjänster kommer förslagen i Budgetpropositionen för 2026 att sätta stor prägel på inflationen kommande år. Särskilt den halverade livsmedelsmomsen, som införs i april 2026, får stor betydelse för inflationen då livsmedelspriserna utgör en stor del av KPI (nästan 14 procent). Momssänkningen bedöms ge en betydande prisnedgång, och inflationen helåret 2026 bedöms bli blir en halv procentenhet lägre enbart av detta skäl. Motsatta effekten sker när den tillfälligt halverade livsmedelsmomsen höjs, vilket antas ske i januari 2028. Sammanfattningsvis bedöms förändringarna av livsmedelsmomsen ge lägre inflation 2026–2027 men högre inflation 2028, se diagram nedan.

Diagram 7 • KPI-inflation i Sverige

Procent

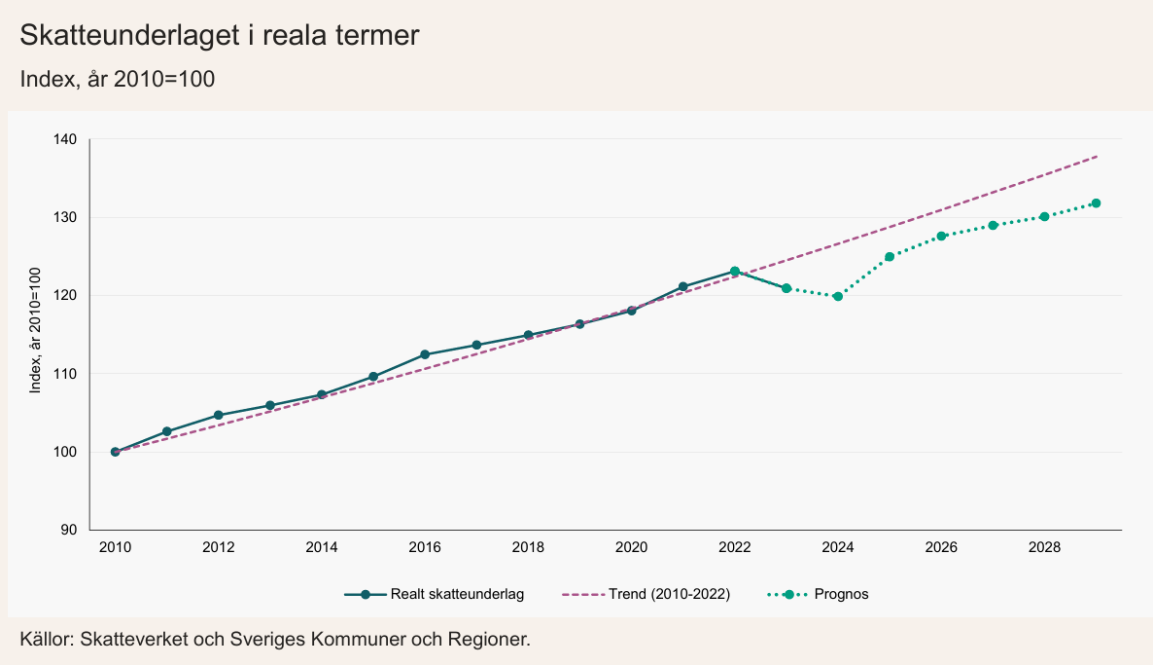
Källor: Macrobond och Sveriges Kommuner och Regioner

Konsekvenserna av pågående konflikt i mellanöstern och de konsekvenser detta får för energiförsörjning och energipriser och därmed för den svenska inflationsutvecklingen är svåra att överblicka och innebär därmed en väsentligt ökad osäkerhet.

Stabil skatteunderlagstillväxt, men svagare köpkraft i sektorn

Det kommunala skatteunderlaget bedöms under åren 2026–2027 öka mer än genomsnittet för de senaste 10 åren, med den starkaste utvecklingen 2027. Ökningstakten bedöms därefter minska och hamna under genomsnittet åren 2028–2029. Bedömningarna från regeringen respektive SKR om skatteunderlagets utveckling följer samma bana, dock är tillväxten något högre åren 2026-2027 och något lägre 2028-2029 enligt regeringen.

Kommunsektorns ekonomiska utrymme har emellertid försvagats varaktigt, då den höga inflationen 2023-2024 inneburit en högre prisnivå som minskat den verksamhetsvolym som skatteintäkterna kan finansiera. Detta ses i nedanstående diagram över den reala skatteunderlagsutvecklingen. I detta är dock ingen hänsyn tagen till den förändrade befolkningsstrukturen/försörjningskvoten.

Förutsättningar för Umeå kommun

Den prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning som ligger till grund för planeringen baseras på regeringens skatteunderlagsprognos. Skatteunderlaget bedöms öka med i genomsnitt 4,3 procent per år 2026–2029, med en starkare utveckling 2027 än övriga år. De första två åren överstiger skatteunderlagets tillväxt det historiska genomsnittet. Under dessa år ökar även det reala skatteunderlaget med ca 2 % per år, vilket innebär en ökad köpkraft. Under åren 2028-2029 bedöms skatteunderlagets tillväxt bli svagare än det historiska genomsnittet samtidigt som inflationen förväntas öka, vilket sammantaget leder till att tillväxten av skatteunderlaget blir mycket låg i reala termer.

Pensionskostnaderna stabiliseras under planeringsperioden. Prognos över inflationens utveckling, som påverkas av förändringar i Budgetpropositionen för 2026, medför att pensionskostnaderna förväntas sjunka 2027 till följd av låg inflation för att sedan öka betydligt till 2028.

Med ett oförändrat resultatkrav på 2% i kombination med föreslagen investeringsplan ökar låneskulden kraftigt de första åren då investeringsnivån är hög pga förskjutningar från tidigare år. I senare delen av planeringsperioden ökar självfinansieringsgraden och låneskulden utvecklas i långsammare takt. Soliditeten beräknas är i slutet av perioden vara högre än i senaste årsbokslut.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Umeå kommun baserar sin prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning på regeringens prognos över skatteunderlagets utveckling och förändringar av generella statsbidrag och regleringar i Vårpropositionen för 2026 samt kommunens egen befolkningsprognos och skattesats enligt senaste beslutet.

Umeå kommun (mnkr)	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning i budget 2026 och prognos 2027-2030	10 250	10 692	11 160	11 556	12 024
Specifikation prognos:					
Skatteintäkter	8 775	9 080	9 507	9 940	10 463
Inkomstutjämning	1 541	1 643	1 751	1 827	1 877
Kostnadsutjämning	-888	-944	-991	-1 056	-1 106
Regleringsbidrag	307	347	325	276	219
LSS-utjämning	216	247	249	250	252
Strukturbidrag	0	0	0	0	0
Införandebidrag	0	0	0	0	0
Slutavräkning	0	0	0	0	0
Fastighetsavgift	299	319	319	319	319
Summa	**10 250**	**10 692**	**11 160**	**11 556**	**12 024**

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2025 skattesatsen för år 2026 till 22,80 kr. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas öka med 443 miljoner kr mellan budget 2026 och budget 2027 och med 1 774 mnkr fram till 2030.

Demografisk utveckling

Umeå kommuns befolkningstillväxt under 2025 påverkades främst av två faktorer: ett fortsatt lågt barnafödande och en svagare befolkningstillväxt i riket, vilket minskade flyttströmmarna till kommunen. Antalet födda har minskat stadigt sedan 2020 och legat på låga nivåer sedan 2023. Denna utveckling fortsatte under 2025. Hushållens ekonomiska förutsättningar bedöms förbättras kommande år och kan på sikt bidra till en viss återhämtning i barnafödandet.

Rikets demografiska utveckling har också förändrats. Sveriges befolkning ökade med drygt 737 000 personer de senaste tio åren, motsvarande 7,5 procent eller i snitt 0,83 procent per år. SCB:s senaste prognos visar dock att tillväxten framöver blir betydligt lägre än tidigare beräknat. Till år 2036 väntas befolkningen öka med cirka 254 000 personer (2,4 procent), motsvarande en årlig tillväxttakt på 0,20 procent. Antalet födda steg tillfälligt under

pandemin men återgick därefter till den nedåtgående trend som präglat det senaste decenniet.

Umeå kommun följer denna nationella utveckling. Befolkningstillväxten 2025 ligger på samma nivå som 2024 men lägre än tidigare år. Den dämpade tillväxten förklaras av färre födda, högre utvandring och ett svagare inrikes flyttnetto till följd av rikets lägre befolkningstillväxt.

Studenterna utgör fortsatt en central del av Umeås demografi och kompetensförsörjning. Under höstterminen 2025 antogs rekordmånga studenter vid Umeå universitet, totalt 38 000, varav drygt 5 700 nybörjare. Umeås befolkningstillväxt är till stor del beroende av både den årliga tillströmningen av nya studenter och en kvarstanningsgrad bland examinerade som över tid legat runt 35 procent.

Den aktuella befolkningsprognosen för 2025–2036 baseras på den faktiska folkmängden 2024 och sträcker sig fram till och med år 2036. Prognosen pekar på en fortsatt stabil men något lägre tillväxttakt jämfört med föregående årsprognos. Umeås befolkning bedöms öka med cirka 11 300 personer, från 134 249 invånare år 2024 till omkring 145 500 invånare år 2036. Den genomsnittliga årliga ökningen är cirka 940 personer, med en något högre tillväxt i början och lägre mot slutet av perioden. Umeå väntas passera 140 000 invånare under år 2030.

Näringslivskonjunktur

Konjunkturinstitutet och Norrlandsfonden gör bedömningen att den långvariga lågkonjunkturen är i sitt slutskede och flertalet branscher ger uttryck för ett positivare konjunkturläge med högre förväntningar under 2026. Den positiva utvecklingen av nya arbetstillfällen inom försvar och myndigheter fortsätter och påverkar övrig näring. Tillverkande industri signalerar ökad ordertillgång. Handeln ser en ökning av privatkonsumtion och tjänstesektorn fortsätter utvecklas och är numera största enskilda bransch. Byggsektorn har fortsatta utmaningar men trots en lägre bostadsproduktion så signaleras en vändning. Fortfarande kvarstår osäkerhetsfaktorer kring det volatila världsläget som gör läget något svårbedömt. I vanlig ordning är Umeås styrka den stora branschbredden och kombinationen av privata och offentliga jobb. Även om den oerhört starka tillväxten i arbetstillfällen som varit de senaste fem åren till vissa delar avmattas så finns nya branscher som tar plats och har en tillväxt.

Bostadsmarknad och bostadsförsörjning

Förutsättningarna på bostadsmarknaden har förbättrats under det senaste halvåret. Inflationen har fortsatt nedåt enligt prognos och Riksbanken bedömer att styrräntan kan ligga kvar på 1,75 procent under en tid framöver. God inkomstutveckling, gynnsamma räntenivåer och befolkningstillväxt är avgörande faktorer för bostadsmarknadens utveckling, men årets demografiska prognos visar en något lägre befolkningsökning än tidigare, vilket dämpar efterfrågan något.

Den ekonomiska återhämtningen är försiktig och riskbilden fortsatt osäker. Hushållens konsumtionsmönster, finanspolitikens utformning och geopolitiska faktorer kan påverka både ränteutvecklingen och bostadsefterfrågan framåt.

Under 2025 har villapriserna och bostadsrättspriserna i Umeå sjunkit med 5,5 procent jämfört med året innan. Stigande bostadspriser stärker investeringsviljan medan fallande priser verkar i motsatt riktning och försvagar förutsättningarna för bostadsbyggande.

Bostadsbyggandet i Umeå kommun bedöms landa något lägre än 2024, omkring 800–900 färdigställda bostäder. De lägre nivåerna av påbörjade projekt under 2022–2025 innebär att färdigställandet minskar framför allt under 2026 och 2027, oavsett om konjunkturen förbättras. Även om planberedskapen har stärkts är det först efter 2028 som bostadsbyggandet bedöms kunna återhämta sig, vilket innebär att bostadsbristen väntas öka under 2026–2027 för att därefter gradvis minska.

Arbetsmarknadskonjunktur, kompetensförsörjning och löneutveckling

Arbetsförmedlingen visar i Arbetsmarknadsläget kvartal 3 2025 att det senaste årets pågående lågkonjunkturen fortsatt att sätta spår på svensk arbetsmarknad. Antalet inskrivna arbetslösa i riket ökade i genomsnitt kvartal tre 2025. Den relativa arbetslöshetsnivån har också ökat under perioden, till 7,0 procent. Västerbottens läns omfattande varsel och uppsägningar det gångna året har haft påverkan på länet, samtidigt som arbetslöshetsnivån fortsatt ligger på en nivå som är lägre än riksgenomsnittet. Den relativa arbetslöshetsnivån har ökat i länet som helhet men påverkan utanför Skellefteå kommun har varit relativt liten.

Umeå kommun och flera av kranskommunerna (som också utgör gemensam arbetsmarknadsregion), ligger fortsatt på 3,2 – 4,3% arbetslöshet. Det gör att det arbetsmarknadsläge som beskrivits i tidigare års budgetförutsättningar, till stor del kvarstår. Det vill säga fortsatta signaler om arbetskraftsbrist och relativt begränsade möjligheter att få ut tillräckligt från befintlig lokal och regional arbetskraft. Det utgör en utmaning när

konjunkturen förväntas vända uppåt med förväntat ytterligare arbetskraftsbehov i Umeåregionen.

SKR:s prognos för timlönekostnader 2027 beräknas till 3,5 % i genomsnitt för kommunal sektor.

Sammanfattning

Trots lågkonjunktur och osäkert världsläge så är det ekonomiska läget förhållandevis stabilt för kommunen under planperioden. Skatteintäkterna utvecklas enligt prognos väl under planeringsperioden, samtidigt som pensionskostnaderna stabiliseras.

Umeås befolkning fortsätter att öka om än i något lägre takt än tidigare år trots avstannande befolkningstillväxt nationellt. Fortsatt fallande trend avseende fertilitetstalen i riket bedöms på sikt få väsentlig påverkan på kommunernas demografiska sammansättning.

Umeå kommun har trots nationell lågkonjunktur relativt låg arbetslöshet, något som kan påverka såväl kommun som övriga aktörer om konjunkturen vänder upp under kommande år. Brist på arbetskraft är något Umeå delar med övriga Umeregionen. Lågkonjunkturens inverkan på bostadsproduktionen kan innebära ett hinder för ökad inflyttning. Även om planberedskapen har stärkts är det först efter 2028 som bostadsbyggandet bedöms kunna återhämta sig.

Grunduppdrag och resurstilldelning till kommunens nämnder

I mars 2021 fastställde kommunfullmäktige att alla nämnder och helägda bolag ska ha ett skriftligt grunduppdrag som förtydligar det kommunala ändamålet med nämnden/bolaget och dess roll och ansvar. Grunduppdraget är specifikt för en nämnd eller ett bolag. Grunduppdragen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Kommunfullmäktige fastställer grunduppdrag till nämnd och bolag och följer årligen upp hur nämnd/bolag hanterat sitt grunduppdrag.

För bolag framgår grunduppdraget i bolagsordning och konkretiseras genom bolagets ägardirektiv. För nämnd fastställs grunduppdrag för styrelse och nämnder i kommunens *Reglemente för kommunens nämnder och styrelse.* Det infogas därefter i planeringsdirektivet. Om det finns behov av revidering av grunduppdraget så sker det genom att reglementet revideras.

Grunduppdraget är utgångspunkt för verksamhets- och bolagsstyrning

Inom ramen för grunduppdraget har nämnd/bolag möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Vid utformning av nämnds- eller bolagsspecifik verksamhetsstyrning och uppföljning har dock nämnd och bolag att följa eventuella krav från lagstiftning och författning samt beslut och direktiv från kommunfullmäktige samt anvisning från kommunstyrelsen om hur styrning och uppföljning ska utformas.

Uppföljning av grunduppdraget

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och bolag bedömer i vilken omfattning nämnden eller bolaget verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige. Respektive bolag rapporterar i anslutning till delårsrapport, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att utforma anvisning för när och hur rapportering från nämnder och bolag ska ske.

Grunduppdrag och resurstilldelning (budget)

För att möjliggöra att nämnd/bolag har förutsättningar att fullgöra sitt grunduppdrag kan nämnd/bolag tilldelas resurser från kommunfullmäktige. Utöver medel som tilldelas från kommunfullmäktige kan nämnd och bolag ha andra intäkter som nyttjas för att finansiera nämndens eller bolagets grunduppdrag. Om kommunfullmäktige inte har fastställt annat gäller prioriteringsordningen:

- *Medel före grunduppdrag: Tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning (bredd/djup)*
- *Grunduppdrag före inriktningsmål: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före inriktningsmål fastställda av kommunfullmäktige.*
- *Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag: Om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag och inriktningsmål fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag fastställda av kommunfullmäktige.*

Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder

Budgetramar för nämnderna utgår liksom tidigare från samma procentuella andel som i kommunfullmäktiges senaste beslut. Inför 2027 är det dock justerat så att varje nämnd fått tilldelning i enlighet med PKV (Prisindex för kommunal verksamhet) i förhållande till relevant åldersintervall enligt befolkningsprognos 2025 (P25). Nämnderna har inför sina yttranden fått samma uppräkning per invånare i relevant åldersintervall, vilket innebär ett mer likvärdigt utgångsläge. Alla nämnder har hela befolkningen som relevant åldersintervall utom äldrenämnden (65 år och äldre), individ- och familjenämnden (1-65 år), för- och grundskolenämnden (1-15 år) och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (16-19 år).

En stor del av pensionskostnaderna, den del som avser kollektivavtalad pension ingår i personalomkostnadspålägget (PO- pålägget). Pensionskostnaderna sjunker något till 2027 till följd av antagandet om sänkt inflation och PO-pålägget anpassas till detta och sänks därmed. Även den del av PO-pålägget som avser lagstadgade arbetsgivaravgifter beräknas sjunka med anledning av den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga under del av åren 2026 och 2027 som beslutades i samband med Budgetpropositionen för 2026. Sammantaget sänks PO-pålägget från 40,02% 2026 till 38,91% 2027. Ett lägre PO-pålägg innebär att kostnaderna minskar för nämnderna.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi samt följer upp och rapporterar utvecklingen i kommunens verksamheter till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för

- *kommunkansli, arkiv och juridik*
- *arbetsgivarfrågor och lönehantering*
- *ekonomi, styrning och upphandling*
- *kommunikation*
- *markförsörjning och exploatering*
- *näringslivsutveckling*
- *säkerhet och trygghet*
- *strategisk utveckling och innovation*
- *översiktsplanering*

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

Ekonomisk ram för kommunstyrelsen 2027 (mnkr)

Kommunstyrelsens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-1 348,39
Kommunstyrelsens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-63,72
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	1,41
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	1,95
Justering nettokostnader pensioner	14,18
Ökade avskrivningskostnader	-6,00
Bidrag till kulturbolag justeras enligt samråd	0,96

Västerbottens museum, ökat bidrag	-1,80
Norrlandsoperan, ökat bidrag	-1,19
Huvudskyddsombud	-2,00
Anslaget för oförutsedda behov och civil beredskap	-3,00
Kollektivtrafik	-2,00
Civil beredskap	-5,00
Förstärkning arbete mot segregation och utanförskap	-0,70
Kommungemensamma avgifter	-1,30
Småhuslyft	-0,30
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-1 416,91**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-68,53
Minskad kostnad för styrelsen pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*1,95*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Justering avseende pensioner och avskrivningar*
  Avskrivningar och utrangeringar har beräknats utifrån pågående investeringar och investeringsplan för perioden. Avseende pensionskostnader baseras budgeten på pensionsförvaltares kostnadsprognos för Umeå kommun.
- *Kollektivtrafik*
  Anslaget för kollektivtrafiken förstärks med 2 mnkr, där 1 mnkr avser ökad turtäthet och 1 mnkr avser införandet av enhetlig studenttaxa.
- *Kulturbolagen*
  Anslaget för uppdragsersättning till Västerbottens museum och Norrlandsoperan justeras i enlighet med ägarsamråd med sammantaget 0,96 mnkr. Utöver indexjustering tillskjuts 1,8 mnkr till anslaget för Västerbottens museum och 1,19 mnkr till anslaget för Norrlandsoperan för att kunna öka kommunens bidrag från och med 2027.
- *Huvudskyddsombud*
  Anslaget ”fackliga förtroendemän” förstärks med 2 mnkr för att stärka skyddsorganisationen genom ökat satsning på huvudskyddsombud.

- *Utvecklingsanslag*
  Anslaget för oförutsedda behov och civil beredskap förstärks med 3 mnkr.

- *Civil beredskap mm*
  Kommunstyrelsens budget förstärks med 5 mnkr avseende arbetet med civil beredskap, 0,7 mnkr för att stärka arbetet mot segregation och utanförskap, 1,3 mnkr för att säkerställa finansiering av kommungemensamma avgifter samt 0,3 mnkr för ett sk småhuslyft.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Kommunstyrelsen
Tilläggsuppdrag 2027:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att revidera ägardirektiven för Västerbottensmuseum där Umeå kommuns respektive Region Västerbottens ägarandelar ses över, samt där tillgängligheten till museets publika verksamheter säkerställs.
Tilläggsuppdrag 2027:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att revidera ägardirektiven för Norrlandsoperan där Umeå kommuns respektive Region Västerbottens ägarandelar ses över, samt där tillgängligheten till operans publika verksamheter säkerställs.
Tilläggsuppdrag 2027:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett nytt förvaltningsöverskridande arbetssätt för arbetet med 1 procentsregeln där ungas deltagande och jämställdhet säkerställs och där ungas delaktighet blir en naturlig del i arbetet med att utveckla Umeå och det offentliga rummet.
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:5 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i dialog med interreligiösa rådet, Umeås trossamfund och andra relevanta aktörer utveckla arbetet och formerna för långsiktig samverkan mellan organisationerna och kommunens arbete med Umeå växer tryggt och säkert.
Tilläggsuppdrag 2027:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka segregation genom att utveckla Medborgardialogen om segregation.
Tilläggsuppdrag 2027:7 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att tillsammans med föreningslivet arbeta trygghetsskapande och främjande avseende motorburen ungdom.
Tilläggsuppdrag: 2027: 8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att genomföra en omvärldsbevakning av andra jämförbara kommuners elitsponsring och ta fram en hållbar struktur för sponsring över tid som stärker idrottsstaden Umeå.

Tilläggsuppdrag: 2027:9 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för badanläggningarna.

Tilläggsuppdrag 2027:14 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att lämna förslag på hur långsiktig planering av lokal- och markförsörjning ska utformas. Förslaget ska ge förutsättningar för att lokalförsörjning till kommunala verksamheter är i balans, är hållbar över tid och utmynna i underlag som utgör grund för kommunens investeringsprocess.

Tilläggsuppdrag 2027:15 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och kulturnämnden i uppdrag att utreda hur en stödstruktur för de kulturella och kreativa branscherna och dess utövare bör utformas.

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2025:7 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av kommunens arbete med antidiskriminering i syfte att göra en nulägesanalys av befintliga insatser, styrning och behov av aktiva åtgärder på området. Översynen ska också innehålla en omvärldsanalys av andra kommuner.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Byggnadsnämnden

I byggnadsnämndens uppdrag ingår att verkställa kommunens fysiska planering i form av nya detaljplaner, områdesbestämmelser samt stadsdels- och kvartersöversyner. Nämnden ansvar även för lovprövning, tillsyn och prövning av strandskyddsdispens. Nämnden tar beslut om bidrag för bostadsanpassningar. Inom nämndens område finns mätnings- och kartverksamhet, förvaltning av kommunens landskaps- och fastighetsinformation samt förädling av geografiska data. Nämnden ansvarar för den kommunala lantmäterimyndigheten samt för namnsättning av stadsdelar, gator med mera. Inom sina områden arbetar byggnadsnämnden för en hållbar utveckling i Umeå.

Ekonomisk ram för byggnadsnämnden 2027 (mnkr)

Byggnadsnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-65,54
Byggnadsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-2,93
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,32
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	0,64
Minska handläggningstider detaljplan	-0,70
Teknisk utveckling geodata	-1,40
Lokal operativ samverkan	-0,30
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-69,91**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-4,37
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*0,64*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Kortare handläggningstider*
  För att minska handläggningstiderna inom detaljplan erhåller nämnden tillskott på 0,7 mnkr samt 1,4 mnkr för bättre systemstöd genom teknisk utveckling av geodata.
- *Lokal operativ samverkan (LOS)*
  Nämnden erhåller ett tillskott på 0,3 mnkr för arbete med Lokal operativ samverkan.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Byggnadsnämnden
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för att erbjuda Umeås invånare ett rikt, jämlikt, jämställt och hållbart fritidsutbud, där barn och ungas delaktighet och möjlighet till utveckling har en särställning. Nämnden erbjuder fritidsaktiviteter och inkluderande mötesplatser, för unga liksom för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning. Nämnden har det samlade ansvaret för handläggning av kommunens föreningsbidrag, samt ett särskilt uppdrag att stödja föreningslivet och främja det ideella engagemanget.

Nämnden ansvarar för skötsel och uthyrning av idrotts- och fritidsanläggningar, både för elit- och breddidrott. I uppdraget ingår även skötsel av friluftsområden samt fiskefrämjande åtgärder. Nämnden har i uppdrag att erbjuda Umeås invånare badupplevelser, friskvård samt ansvara för simundervisning för samtliga grundskoleelever.

Ekonomisk ram fritidsnämnden 2027 (mnkr)

Fritidsnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-166,27
Fritidsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-7,43
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,80
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2026-01-07	39,56
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	0,91
Aktivitets- och verksamhetsstöd föreningsliv	-3,00
Summer zone	-0,50
Motorburen ungdom	-0,50
Norrbyskär som besöksmål	-0,50
Friluftsliv	-0,50
Navet	-2,00
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-139,43**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	26,84
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*0,91*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Aktivitets- och verksamhetsstöd mm*
  Nämndens erhåller tillskott avseende stöd till föreningslivet samt för arbete med sommaraktiviteter för barn och ungdomar inom ramen för Summer zone. En budgetförstärkning ges också kopplat till det tilläggsuppdrag som nämnden erhåller avseende motorburen ungdom.
- *Ökade budget för besöksmål, friluftsliv, bad*
  För att utveckla Norrbyskär som besöksmål erhåller nämnden 0,5 mnkr. Nämnden för också en budgetförstärkning på 0,5 mnkr för insatser kopplat till friluftslivet i kommunen, samt 2 mnkr för att stärka ekonomi kring badanläggningarna, i synnerhet Navet.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Fritidsnämnden
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka segregation genom att utveckla Medborgardialogen om segregation.
Tilläggsuppdrag 2027:7 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att tillsammans med föreningslivet arbeta trygghetsskapande och främjande avseende motorburen ungdom.
Tilläggsuppdrag: 2027: 8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och fritidsnämnden i uppdrag att genomföra en omvärldsbevakning av andra jämförbara kommuners elitsponsring och ta fram en hållbar struktur för sponsring över tid som stärker idrottsstaden Umeå.
Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.
Tilläggsuppdrag 2027:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att analysera och ta fram en långsiktig hållbar lösning för gästbryggan i Umeå centrum.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd

riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.
Tilläggsuppdrag: 2025:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att initiera samarbete med och aktivera föreningslivet och studieförbunden utifrån civil beredskap.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

För- och grundskolenämnden

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla barn folkbokförda i kommunen har tillgång till förskola och pedagogisk omsorg samt skolgång i kommunens egna eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunal förskola inklusive förskolor på minoritetsspråk, pedagogisk omsorg i form av dagbarnvårdare och nattisverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och fritidshem.

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och till fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor. Vidare har nämnden ansvar för skolpliktsbevakning och samverkan med fristående verksamheter i egenskap av hemkommun, samt att bevilja tillstånd och genomföra tillsyn av fristående förskoleverksamheter eller pedagogisk omsorg.

Nämnden ska säkerställa att den kommunala utbildningen utgår från grundläggande demokratiska värderingar och alla barn och elevers lika värde.

Ekonomisk ram för- och grundskolenämnden 2027 (mnkr)

För- och grundskolenämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-2 384,94
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2025-09-09	5,21
För- och grundskolenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-106,34
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	61,07
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2026-01-20	5,80
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	17,39
Fler vuxna i grundskolan	-17,00
Ökad kvalitet i förskolan	-11,00
Lågstadiesatsning – steg 1 införande av skolfrukost F-3	-6,00
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-2 435,82**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-56,08
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*17,39*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Fler vuxna i grundskolan*
  Nämnden erhåller en budgetförstärkning på 17 mnkr riktat till grundskolan för att möjliggöra fler vuxna i verksamheten för att stärka grundskolans verksamhet genom bättre förutsättningar för lärare och fritidspersonal.
- *Ökad kvalitet i förskolan*
  En budgetförstärkning på 11 mnkr riktas till förskolan för att finansiera en ökad andel förskollärare.
- *Införande av skolfrukost F-3*
  Som ett första steg i en satsning på tidiga åldrar i grundskolan tillförs 6 mnkr för införande av lågstadiesatsning via skolfrukost för årskurs F-3.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag För- och grundskolenämnden
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka segregation genom att utveckla Medborgardialogen om segregation.
Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.
Tilläggsuppdrag: 2027:12 Kommunfullmäktige ger för- och grundskolenämnden och tekniska nämnden i uppdrag att föra dialog med de fackliga organisationerna, samt att påbörja införandet av skolfrukost i lågstadiet F-3.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen

ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar övergripande för ledning, samordning och utveckling av nämndens ansvarsområden; gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskoleutbildning som kommunen anordnar samt arbetsmarknadsinsatser och integration.

Nämnden ska säkerställa att dess verksamheter ger elever, studerande och deltagare grund för fortsatta studier, yrkesverksamhet, samt ett resursmässigt oberoende aktivt deltagande i samhället i övrigt.

Nämnden har ett övergripande ansvar för att alla ungdomar boende i kommunen har tillgång till gymnasieskola i kommunens egna verksamheter eller i fristående verksamheter. Nämnden ansvarar för kommunens gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola, Elitidrottsgymnasium (NIU- och RIG) och Riksgymnasium för rörelsehindrade (RH-gymnasium).

Nämnden ansvarar för att fördela resurser till egen verksamhet och fristående verksamheter enligt bidrag på lika villkor, samt svara för insyn och samråd gällande fristående gymnasieskolor.

Nämnden har ett samlat ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret, kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, på gymnasienivå, som anpassad utbildning, yrkesinriktad vuxenutbildning (Yrkesvux), lärlingsutbildning inom komvux (Lärlingsvux) och svenska för invandrare (sfi) samt yrkeshögskoleutbildningar som kommunen anordnar.

Vidare svarar nämnden för att tillhandahålla arbetsrehabiliterande åtgärder samt mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Ekonomisk ram gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2027 (mnkr)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-680,84
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2025-09-09	-5,21
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens tilldelning enligt planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-30,66
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	-11,82
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2025-12-09	1,70
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2026-01-20	-5,80

Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	5,05
Fler vuxna i skolan	-3,00
Elevvärdar	-1,40
Aktivitetskravet	-13.00
Utökning ferierarbete 17-åringar	-1,20
Sommarjobbslöfte 18-åringar	-7,70
Sommarjobb och studiemotiverande arbetslivsorientering för 15-16 åringar	-3,00
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-756,87**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-70,82
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*5,05*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Fler vuxna i skolan samt elevvärdar*
  Nämnden erhåller en budgetförstärkning på 3 mnkr riktat till gymnasieskolan för möjliggöra fler vuxna i skolan och därigenom stärka verksamheten genom ökad trygghet och bättre förutsättningar för lärare och elever. Nämnden erhåller också en budgetförstärkning avseende elevvärdar på 1,4 mnkr.
- *Aktivitetskravet*
  I juni förväntas riksdagen besluta om införande av ett skärpt aktivitetskrav för försörjningsstöd från och med oktober 2026. Nämnden erhåller en budgetförstärkning på 13 mnkr för detta 2027.
- *Feriearbete, sommarjobb och studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO)*
  Nämnden tilldelas också medel för att utöka feriearbete för 17-åringar, säkra sommarjobb för 18-åringar samt starta upp arbete med sommarjobb och studiemotiverande arbetslivsorientering (SAO-jobb) för ungdomar 15-16 år.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden,

byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka segregation genom att utveckla Medborgardialogen om segregation.
Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.
Tilläggsuppdrag 2027:13 Kommunfullmäktige ger gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att ta nästa steg i att skapa en cirkulär hub för människor och miljö inom ramen för arbetsmarknadsenhetens verksamhet där reströmmar som möbelåterbruk och textil hanteras**.**
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2025:5 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för idrottshall för Vasaskolan, samt att gymnasie- och vuxenutbildningen ges i uppdrag att se över framtida programstrukturen på kommunens gymnasieskolor.
Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Individ- och familjenämnden

Individ- och familjenämndens grunduppdrag är att tillgodose behov av stöd och omsorg inom socialtjänstens lagstadgade ansvarsområde för att stärka och trygga den enskilde att leva ett självständigt liv. Socialtjänsten arbetar förebyggande för att främja jämlika levnadsvillkor.

Grunduppdraget omfattar att:

- ge stöd, omsorg och skydd till barn, unga och vuxna
- ge stöd och service till barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning
- ge stöd till självförsörjning och tillgodose behov av försörjningsstöd
- tillgodose behov av råd, stöd samt handläggning av familjerättsliga frågor
- tillhandahålla familjerådgivning
- erbjuda hälso- och sjukvård till personer i bostad med särskild service och under vistelsetid på daglig verksamhet

Ekonomisk ram för individ- och familjenämnden 2027 (mnkr)

Individ- och familjenämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-1 872,19
Individ- och familjenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-83,66
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	12,43
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	10,06
Förebyggande verksamhet	-3,00
Viten	-5,00
Övrigt ramtillskott	-35,00
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-1 976.35**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-104,16
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*10,06*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*

- *Förebyggande verksamhet*
  Nämnden erhåller tillskott på 3 mnkr för att stärka det förebyggande arbetet (Team ungdom, samt uppstart av Bostad först) inom individ- och familjeomsorgen.
- *Viten*
  Nämndens ram förstärks med 5 mnkr i syfte att eventuella vitesföreläggande för ej verkställda beslut inte ska belasta ordinarie verksamhetsbudget.
- *Övrigt tillskott*
  Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 35 mnkr i budgeten för 2027.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Individ och familjenämnden
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2025:3 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och individ- och familjenämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för annan boendeform.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Kulturnämnden

Kulturnämnden svarar för folkbibliotek, Skolbiblioteksservice, konstverksamhet, kulturskola, kvinnohistoriskt museum, kultur i skolan, kultur för seniorer, arrangemang i Väven och kommungemensamma arrangemang samt den kommungemensamma konstsamlingen.

Utöver detta svarar Kulturnämnden för Sveriges Depåbibliotek och lånecentral samt stöd till kulturföreningar, kulturfestivaler och studieförbund. Kulturnämnden fördelar stipendier och annat stöd till kulturutövare samt till samlingslokaler.

Kulturnämnden ska medverka i kommunens arbete med stadsmiljö- och bevarandefrågor och i kommunövergripande kulturfrågor som handläggs av andra nämnder och styrelser.

Kulturnämnden ska inom sitt ansvarsområde stödja och främja yttrandefriheten, möjliggöra konstnärliga upplevelser, stödja skapande verksamhet, samarbeta och samråda med samhällsorgan, föreningar, intresseorganisationer, övriga tillskyndare inom verksamhetsområdet samt stödja och främja internationellt kulturutbyte.

Ekonomisk ram för kulturnämnden 2027 (mnkr)

Kulturnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-177,71
Kulturnämndens tilldelning enligt förslag planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-7,94
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,86
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	1,08
Samordnare kulturell infrastruktur (KKB)	-0,70
KulturCrew	-0,50
Samordnare gestaltad livsmiljö	-0,70
Kultursamordnare ungas deltagande	-0,50
Implementering kulturlöftet (transporter)	-0,50
Folkbildning	-0,50
Ekonomisk tilldelning för 2026	**-187,11**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-9,40
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*1,08*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Tillskott*
  Nämnden erhåller tillskott i budget 2027 för samordnande av kulturell infrastruktur (KKB), gestaltad livsmiljö samt ungas deltagande. Nämnden erhåller också medel för KulturCrew som är en verksamhet för främjande av ungas delaktighet. För implementering av kulturlöftet och arbetet med folkbildning erhåller också nämnden ett tillskott enligt tabellen ovan.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Kulturnämnden
Tilläggsuppdrag 2027:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett nytt förvaltningsöverskridande arbetssätt för arbetet med 1 procentsregeln där ungas deltagande och jämställdhet säkerställs och där ungas delaktighet blir en naturlig del i arbetet med att utveckla Umeå och det offentliga rummet.
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att fortsätta arbetet med att motverka segregation genom att utveckla Medborgardialogen om segregation.
Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.
Tilläggsuppdrag 2027:15 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och kulturnämnden i uppdrag att utreda hur en stödstruktur för de kulturella och kreativa branscherna och dess utövare bör utformas**.**
Tilläggsuppdrag 2027:16 Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att redovisa och säkerställa ungas delaktighet och tillgänglighet till kulturens verksamhet i kommunens olika stads- och kommundelar.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag: 2025:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och kulturnämnden i uppdrag att initiera samarbete med och aktivera föreningslivet och studieförbunden utifrån civil beredskap.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

I miljö-och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, alkohollagens område, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid översikts och detaljplanering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

Ekonomisk ram för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2027 (mnkr)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-22,65
Miljö- och hälsoskyddsnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-1,01
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,11
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	0,41
Lokal operativ samverkan	-0,70
Motverka socioekonomisk utsatthet	-0,70
Hållbar mat	-0,35
Grönstruktur	-0,70
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-25,59**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-2,94

Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*0,41*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Tillskott*
  Nämnden erhåller tillskott avseende arbete med lokal operativ samverkan (LOS) samt arbete med att motverka socioekonomisk utsatthet. Utöver detta erhåller också nämnden tillskott avseende hållbar mat och arbete med grönstruktur.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Personalnämnden

Nämnden är kommunens samordnande nämnd för personalstrategiska frågor. Nämnden samordnar och verkar för att Umeå kommun har en enhetlig och sammanhållen personalpolitik samt följer upp och rapporterar utveckling och ställning i personalpolitiska frågor till kommunfullmäktige och nämnderna.

Ekonomisk ram för personalnämnden 2027 (mnkr)

Personalnämndens fastställda budget för 2025 (beslut i juni 2024)	-1,34
Personalnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-0,06
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	0,01
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	
Ledarskapsutveckling	-0,70
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-2,08**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-0,75
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Ledarskapsutveckling*
  Nämnden erhåller tillskott för att förstärka ledarskapsutbildningen i enlighet med tilläggsuppdraget nedan.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Personalnämnden
Tilläggsuppdrag 2027:19 Kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att förstärka ledarutbildningen och utveckla arbetet med ett mer närvarande ledarskap i kommunens verksamheter, samt att utbildningen för de lokala skyddsombuden stärks.
Tilläggsuppdrag 2027:20 Kommunfullmäktige ger personalnämnden i uppdrag att genomföra en omvärldsanalys hur andra kommuner har jobbat med flexibla helgdagar.
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen

inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har ansvar för kommunens anläggningar, infrastruktur och allmänna platser såsom fastigheter, gator, vägar, parker och närskogar. Uppdraget innefattar att planera, bygga, förvalta och utveckla kommunens infrastruktur och offentliga utomhusmiljöer, kommunens IT- och kommunikationssystem och ID-nyckelorganisation samt Umeå kommuns fastigheter- både avseende verksamhetslokaler och boenden för sociala behov. Nämnden ska tillhandahålla färdtjänst, uppfylla kommunens uppgifter avseende trafikfrågor samt tillhandahålla intern service inom måltider och lokalvård.

Nämnden har också ansvar för att samordna Umeå kommuns fordonsanskaffning samt att leda, samordna och utveckla kommungemensamt arbete med digitalisering och digital transformation. Tekniska nämnden ansvarar för uppbyggnad, drift och förvaltning av fast installerade och mobila reservkraftlösningar. Nämnden ansvarar vidare för lagerhållning, tillagning och distribution av reservlivsmedel, lagerhållning och distribution av reservdrivmedel samt lagerhållning och distribution av förbrukningsmaterial och reservdelar för att säkerställa försörjningen till prioriterad samhällsviktig verksamhet vid samhällsstörning, kris eller krig.

Nämnden ansvarar för kommunens dagvattenhantering. Uppdraget innefattar även att svara för klimatomställningsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Nämndens ansvarsområde omfattar alla verksamheter inom teknik- och fastighetsförvaltningen vilka är Digital omställning och IT, Fastighet, Gator och parker, Måltidsservice samt Städ- och verksamhetsservice.

Ekonomisk ram för tekniska nämnden 2027 (mnkr)

Tekniska nämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-1 633,70
Tekniska nämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-73,00
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	7,87
Teknisk ramjustering efter planeringsdirektiv 1	
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2025-12-09	-1,70
Teknisk ramjustering 2026 KS nau 2026-01-07	-33,75
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	5,09
Införande skolfrukost F-3	-6,00

Lokal för Centrum mot våld	-2,50
Klimatomställning	-1,00
Arboretum Norr	-1,00
Övrigt ramtillskott	-25,00
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-1 764,68**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-130,98
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*5,09*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Införande av skolfrukost*
  Som ett första steg i en satsning på tidiga åldrar i grundskolan tillförs 6 mnkr för införande av skolfrukost för årskurs F-3.
- *Lokal Centrum mot våld*
  Ett tillskott på 2,5 mnkr tilldelas nämnden avseende extern förhyrning av en lokal för Centrum mot våld (CMV).
- *Klimatomställning samt Arboretum norr*
  Nämndens budgetram förstärks med 1 mnkr för att stärka arbetet med klimatomställning samt ytterligare 1 mnkr riktat till Arboretum norr.

  Övrigt tillskott
  Utöver ovanstående tillskjuts nämnden 25 mnkr i budgeten för 2027.

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Tekniska nämnden
Tilläggsuppdrag 2027:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett nytt förvaltningsöverskridande arbetssätt för arbetet med 1 procentsregeln där ungas deltagande och jämställdhet säkerställs och där ungas delaktighet blir en naturlig del i arbetet med att utveckla Umeå och det offentliga rummet.
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag: 2027:9 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att

ta fram en långsiktig plan för badanläggningarna.

Tilläggsuppdrag 2027:10 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att inventera och tillgängliggöra mötes- och samlingsplatser för föreningslivet och allmänheten i stads- och kommundelar, samt synliggöra eventuella vita fläckar och områden där förutsättningar för närvarande är begränsad.

Tilläggsuppdrag 2027:11 Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att analysera och ta fram en långsiktig hållbar lösning för gästbryggan i Umeå centrum.

Tilläggsuppdrag 2027:14 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och tekniska nämnden i uppdrag att lämna förslag på hur långsiktig planering av lokal- och markförsörjning ska utformas. Förslaget ska ge förutsättningar för att lokalförsörjning till kommunala verksamheter är i balans, är hållbar över tid och utmynna i underlag som utgör grund för kommunens investeringsprocess.

Tilläggsuppdrag 2027:17 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att utifrån arbetet med civil beredskap öka takten i omställningen till fossilfri fordonsflotta.

Tilläggsuppdrag 2027:18 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att utreda möjligheterna till lokal energidelning och energigemenskaper som ett sätt att stärka kommunens civila beredskap och robusthet.

Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.

Tilläggsuppdrag 2025:2 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att som en konsekvens av förändrade demografiska förutsättningar säkerställa ett fortsatt effektivt lokalnyttjande, inklusive att tillse att frigjorda lokaler så långt det är möjligt nyttjas till verksamheter med ökade behov av lokaler, i syfte att hålla nere kommunens lokalkostnader och minska investeringsbehovet i nya lokaler. Förändrade investeringsbehov ska lyftas inom ramen för ordinarie planeringsprocess.

Tilläggsuppdrag 2025:3 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och individ- och familjenämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för annan boendeform.

Tilläggsuppdrag 2025:5 Kommunfullmäktige ger tekniska nämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att analysera behovet och utreda förutsättningarna för idrottshall för Vasaskolan, samt att gymnasie- och vuxenutbildningen ges i uppdrag att se över framtida programstrukturen på kommunens gymnasieskolor.

Tilläggsuppdrag 2025:6 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i dialog med berörda verksamheter och föreningslivet utreda förutsättningarna för att utveckla idrottsanläggningarna Gammlia Arena, Visionite Arena och Nolia Arena ur ett tillväxtperspektiv.

Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.

Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Valnämnden

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallagen, folkomröstningslagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.

Ekonomisk ram för valnämnden 2027 (mnkr)

Valnämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-19,94
Valnämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt beslutad flerårsbudget	16,34
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	0,02
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-3,58**
Minskad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	16,36
Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*0,02*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Valnämnden
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Äldrenämnden

Grunduppdrag

Äldrenämnden ansvarar för kommunens insatser inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå i den enskildes hem.

Äldreomsorgens insatser är frivilliga och ges efter en ansökan från den enskilde och utifrån en individuell bedömning.

Äldrenämndens övergripande uppdrag är att främja självständighet och kvarboende. Detta sker genom förebyggande verksamhet, information kring seniorlivet och aktiviteter som främjar hälsa och välmående hos den enskilde.

Äldrenämndens ger service, vård och omsorg i form av hemtjänst och hemsjukvård samt stöd i form av dagverksamhet, korttidsboende samt stöd och avlastning för anhöriga. Är den enskilde i behov av heldygnsomsorg och omfattande hälso- och sjukvård bedöms behov av plats på ett vård- och omsorgsboende.

Ekonomisk ram för äldrenämnden 2027 (mnkr)

Äldrenämndens fastställda budget för 2026 (beslut i juni 2025)	-1 511,64
Äldrenämndens tilldelning enligt förslag i planeringsdirektiv 1	
Tillskott enligt modell	-67,55
Justering till PKV per invånare för relevant åldersintervall	-1,01
Av kommunfullmäktige beslutade justeringar i juni 2026	
Justering av PO-pålägg	10,50
Ökad grundbemanning	-20, 00
Utökning servicetjänster	-15,00
Fler sjuksköterskor	-3,00
Rehabilitering	-4,00
Utökning lokalt äldreomsorgslyft	-2,50
Närvarande ledarskap och ökat medarbetarinflytande	-1,00
Lokala skyddsombud	-1,00
Implementering och samordning ÄVTS via seniortorget	-0,50
Ekonomisk tilldelning för 2027	**-1 616,70**
Ökad ekonomisk tilldelning 2027 jämfört med 2026	-105,06

Minskad kostnad för nämnden pga sänkt PO-pålägg 2027 jmf 2026	*10,50*

Motiv för ökad/minskad tilldelning

- *För motivering av generella justeringar se avsnitt Förändring i generella förutsättningar för styrelse och nämnder s15.*
- *Medel för ökad bemanning*
  Nämnden erhåller ett tillskott på 20 mnkr för att öka grundbemanningen inom verksamheterna, 15 mnkr för utökning av antalet servicetjänster samt 3 mnkr för att öka antalet sjuksköterskor.
- *Rehabilitering och ökat lokalt äldreomsorgslyft*
  För att ytterligare stärka bemanningen inom nämndens verksamhetsområden tilldelas även ramtillskott för ökade rehabiliteringsinsatser 4 mnkr och ett ökat lokalt äldreomsorgslyft 2,5 mnkr.
- *Ledarskap och skyddsorganisation*
  För att öka det närvarande ledarskapet och möjliggöra ökat medarbetarinflytande tillskjuts 1 mnkr. För att stärka skyddsorganisationen tillskjuts 1 mnkr avseende lokala skyddsombud.
- *Nämnden får också 0,5 mnkr i tillskott för implementering och samordning av kraftsamligen Äldres välfärd, trygghet och säkerhet (ÄVTS) via seniortorget.*

Tilläggsuppdrag

Tilläggsuppdrag Äldrenämnden
Tilläggsuppdrag 2025:1 Kommunfullmäktige ger alla nämnder i uppdrag att genomföra en analys av konsekvenser utifrån förändrade demografiska förutsättningar. Arbetet ska säkerställa att kommunen inte åtar sig kostnader som inte kan bäras över tid, samt ske i enlighet med av fullmäktige fastställd riktlinje för god ekonomisk hushållning. Förslag på förändring av principiell karaktär ska tillställas fullmäktige.
Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Kommungemensamma nämnder

Umeå kommun har fyra gemensamma nämnder med andra kommuner. Budget för dessa hanteras i samråd med övriga deltagande kommuner och fastställs av Umeå kommunfullmäktige. Umeås andel av de kommungemensamma nämndernas tilldelning ingår i det totala budgetbeslutet och framgår i tabell 1.

Tre av de kommungemensamma nämnderna får en ökad budgetram utöver modellberäknad uppräkning. Det är Umeå brand- och räddningsnämnd, Överförmyndarnämnden och IT-kapacitetsnämnden.

Umeå brand och räddningsnämnden erhåller ett tillskott på 14,5 mnkr avseende utökning av verksamheten kopplat till bla ytterligare en brandstation. Överförmyndarnämnden erhåller ett tillskott på 3,5 mnkr varav 2,1 mnkr avser ökat behov av förvaltare. It-kapacitetsnämnden erhåller ett tillskott på 8,6 mnkr för bl a kostnadsökningar på licenser.

Ovanstående beskriver budgettillskott avseende Umeå kommuns del av de kommungemensamma nämnderna.

Umeå kommunföretag och de kommunala bolagen

För bolag framgår grunduppdraget i bolagsordning och konkretiseras genom bolagets ägardirektiv. Inriktningsmål destinerade till enskilda bolag framgår i avsnittet Inriktningsmål och program. Tilläggsuppdrag riktade till ett eller flera av de kommunala bolagen framgår i nedanstående tabell.

Tilläggsuppdrag UKF/kommunala bolag
Tilläggsuppdrag 2027:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, samt AB Bostaden i uppdrag att arbeta med ungas delaktighet inför Ungdomshuvudstadsarbetet 2029.
Tilläggsuppdrag 2027:21 Kommunfullmäktige ger Umeå kommunföretag i uppdrag att genomföra en justering av kollektivtrafiktaxan så att alla studenter har samma subventionsgrad oavsett ålder.

Inriktningsmål och program

Kommunfullmäktige styr med inriktningsmål och program Kommunfullmäktige fastställde i mars 2021 riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, där framgår att kommunfullmäktige använder inriktningsmål för att skapa riktning och förändring i en avgränsad fråga eller inom ett avgränsat område som är gemensamt för flera kommunala aktörer.

- *Inriktningsmålen kan syfta till att skapa såväl utvecklings- som driftskapacitet*
- *Inriktningsmålen berör alltid flera kommunala aktörer.*
- *Inriktningsmålen bör vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod.*
- *Inriktningsmålen ska vara minst 3 och maximalt 9*

Ett givet inriktningsmål ska enbart destineras till de namngivna nämnder och bolag som:

- *särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål*
- *bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås*

På följande sidor presenteras kommunens inriktningsmål med tillhörande program. Även om inte alla nämnder är direkt involverade i arbetet med ett givet inriktningsmål och program så förväntas alla nämnder verka för att inriktningsmålen ska uppfyllas och att program med fokusområden och åtgärder kan verkställas. Eventuella inriktningsmål som destineras till bolag ska infogas i bolagets ägardirektiv varpå förändrat ägardirektiv fastställs vid bolagstämma och därefter anmäls till kommunfullmäktige.

Ett program fungerar som en konkretisering och inramning av respektive inriktningsmål som kommunfullmäktige antar. Ett program omfattar nya eller befintliga planer, strategier, projekt, tilläggsuppdrag, samverkansavtal och överenskommelser som bedöms vara relevanta och väsentliga för kommunens möjligheter att nå det inriktningsmål som programmet ska stödja. Ett program berör oftast flera nämnder och bolagsstyrelser.

Kommunstyrelsen har ansvar och mandat att upparbeta, upprätthålla och vid behov utveckla kommungemensam modell för programhantering.

Varje program inleds med beskrivning av vad som ska prioriteras och utgöra fokusområden under kommande planeringsperiod. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kan kommunövergripande indikatorer kopplas till varje inriktningsmål. I varje program finns även förteckning över de styrande dokument som inryms i programmet.

Inriktningsmål

Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 1 destineras särskilt till: kommunstyrelsen, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, byggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, kulturnämnden, äldrenämnden, Umeå energi, AB Bostaden, Vakin, UPAB, samt Infrastruktur i Norr AB.

Mål 2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Samordningsansvar: kommunstyrelsen

Mål 2 destineras särskilt till: individ- och familjenämnden, för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, fritidsnämnden, kulturnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, byggnadsnämnden, äldrenämnden, samt Umeå kommunföretag, AB Bostaden och UPAB.

Mål 3. Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv

Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 3 destineras särskilt till: för- och grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden, äldrenämnden, samt Umeå kommunföretag.

Mål 4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040 Samordningsansvar: kommunstyrelsen.

Mål 4 destineras särskilt till: kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, tekniska nämnden, Umeå kommunföretag, AB Bostaden, Umeå energi, samt Vakin.

Program för tillväxt

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 1 - Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

Programmets syfte är att prioritera och lyfta viktiga fokusområden, faktorer och förmågor som Umeå behöver utveckla för att kunna bibehålla och stärka tillväxten. Umeå är på god väg men samtidigt behöver vi stärka arbetet inom angivna områden.

Följande fokusområden prioriteras för perioden 2026-2029:

1. **Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer**

Med en växande befolkning måste fler bostäder tillkomma och vi måste fortsätta växa med människorna i fokus. Nya bostäder ska komplettera befintliga stadsdelar och tätorter, samt tillkomma inom kollektivtrafikstråk. Nya bostadsområden ska ha hög täthet. Ett svagt bostadsbyggande är en tydlig hämmare av tillväxt och motsatt, en hög takt i bostadsbyggandet driver tillväxt och stärker även för Umeå viktiga branscher såsom bygg och fastighet. Planberedskapen måste öka i kommunen och målet är ge förutsättningar för minst 2000 bostäder per år. Huvudansvar: KS, BN

2. **Universiteten som tillväxtmotorer**

Universiteten har varit den enskilt viktigaste faktorn bakom Umeås starka tillväxt. Platsen Umeå och Umeå kommun har på många olika sätt växt ihop med universiteten och samverkan sker både på övergripande nivå men även brett inom områden som tex gemensamma innovationsmiljöer, kompetensförsörjning och talangattraktion. Huvudansvar: KS, PN, GVN

3. **Etableringar och företagens tillväxt**

Fokus på arbetstillfällen och hur vi kan nyttja och stärka Umeås diversifiering och förmåga att växa inom alla sektorer. Men även ett starkt fokus på att stärka Umeås förmåga att attrahera, omhänderta och utveckla etableringar utifrån omvärldens efterfrågan på ren energi och att Umeås specifika styrkor tillvaratas. Huvudansvar: KS, Umeå Energi

Uppföljning

Berörda nämner och bolagsstyrelser ska två gånger årligen rapportera resultatet av sitt arbete med inriktningsmålen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen sammanställer resultat och övergripande arbete med inriktningsmål och tillhörande program och redovisar i delårsrapport för perioden januari – augusti samt i årsredovisningen.

Riktade utvecklingsanslag för tillväxtområdet

Anslag (tkr)	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Utvecklingsanslag tillväxt	-34 904	-34 904	-34 904	-34 904	-34 904

Relaterade dokument

Övergripande styrdokument

- *Strategisk plan 2016–2028*
- *Umeå kommuns Översiktsplan*
- *Umeå kommuns Bostadsförsörjningsprogram*

Övriga relaterade dokument

- *Umeås stadsdelar – så står det till*
- *CEMR-deklarationen (jämställdhet)*
- *Globala målen – Agenda 2030*
- *Social progress declaration*

Program för social hållbarhet

Programmets syfte är att bidra till att uppnå kommunens ambitioner att motverka ökade skillnader mellan medborgarna, genom att bygga kommunen och verksamheterna så jämställt och jämlikt som möjligt, och aktivt arbeta för att skapa goda livsvillkor för alla. En socialt hållbar kommun är inkluderande, trygg och skapar förutsättningar för välbefinnande för alla invånare. Det är viktigt att även ha ett intersektionellt perspektiv, där fler maktordningar synliggörs och beaktas.

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål två och tre: Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden, samt Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv. Dessa mål tillhör de prioriterade inriktningsmål som kommunfullmäktige har valt att särskilt fokusera på. Det bör dock noteras att målen endast omfattar en del av det samlade området social hållbarhet.

Det finns en stark koppling mellan målen då social hållbarhet är komplext och kräver bred samverkan mellan aktörer på alla nivåer för att möta de gemensamma samhällsutmaningarna. I arbetet med social hållbarhet är ett helhetsperspektiv av stor betydelse, så att insatser inte enbart sker punktvis för särskilda platser eller särskilda grupper. Dessa inriktningsmål är sammanhängande dimensioner av det som gemensamt utgör social hållbarhet och bör inte hanteras separat från varandra.

Programmets fokus är på de övergripande utvecklingsområden där samverkan mellan olika förvaltningar, och med de kommunala bolagen, är avgörande för att uppnå inriktningsmålen. Arbetet för social hållbarhet ska även fortsätta främja sociala innovationer och medskapande mellan offentlig sektor, civilsamhälle, näringsliv, forskarsamhälle och alla andra som bor och verkar i Umeå.

Det nämndöverskridande uppdraget äldres välfärd, trygghet och säkerhet (ÄVTS) behöver fortsätta konkretiseras och implementeras.

Fokusområde 1 - Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden

Umeå ska växa till en hållbar storstad utan storstadens problem. Tillväxtmålet ska klaras utan att äventyra kommunens höga värden när det gäller tillit, trygghet och social sammanhållning, och utan att utveckla utsatta områden enligt polisens definition[2] .För att

[2] Se polisens förklaring av hur de arbetar med sin klassificering: Utsatta områden | Polismyndigheten

uppnå det målet är det avgörande att arbeta långsiktigt och i samverkan med två huvudsakliga prioriteringar:

1.1 Stärka inkludering och jämlikhet

När människor med olika etnisk bakgrund och/eller ekonomiska förutsättningar inte bor på samma områden, träffas på samma arbetsplatser eller möts i föreningslivet så minskar den sociala sammanhållningen. Därför är det viktigt att:

- *Främja goda och jämlika levnadsvillkor samt jämlika möjligheter för alla, genomförebyggande folkhälsoarbete, tillgång till utbildning, särskilt stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden, och ett fördjupat arbete med att förhindra diskriminering och säkerställa jämlika möjligheter, inklusive inom den kommunala organisationen. Det är viktigt att särskilt främja goda uppväxtvillkor för barn och unga, oavsett föräldrarnas bakgrund, inkomst eller livsval, bland annat genom att motverka barnfattigdom.*
- *Skapa förutsättningar för social blandning, genom att öka flöden mellan stadsdelar, stärka mötesplatser, utveckla trygga och tillgängliga boendemiljöer och ett blandat bostadsbestånd där människor med olika ekonomiska förutsättningar har möjlighet att bo nära varandra.*
- *Stärka möjligheterna för dialog och delaktighet för att alla ska känna att de är en del av samhället och har möjlighet att göra sina röster hörda. Barn och ungdomars rätt till delaktighet och inflytande i kommunens utveckling ska säkerställas, i enlighet med Barnkonventionens grundläggande principer.*

1.2 Förebygga brottslighet och våld

I Umeå ska brottsligheten fortsatt vara låg och tryggheten hög[3]. Därför är det viktigt att i samverkan mellan kommun, polis och andra aktörer:

- *Förebygga och motverka organiserad brottslighet, eftersom den utgör ett systemhot mot ett tryggt, öppet och demokratiskt samhälle[4]. Fokus bör ligga på att förebygga rekrytering av barn och unga till kriminella gäng (det arbete som pågår inom Umeå växer tryggt och säkert), samt att minska den organiserade brottslighetens påverkan och inkomstkällor genom att motverka narkotikahandel, välfärdsbrott, arbetslivskriminalitet, människohandel, infiltration och otillåten påverkan.*

[3] För mer data om brottslighet och trygghet i Umeå kommun, se Brottsligheten i Umeå - Lägesbild 2023
[4] Se Regeringens skrivelse 2023/24:67 Motståndskraft och handlingskraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet

- *Förebygga våld genom att öka medvetenheten om våld hos medborgarna och kompetenshöja kommunens medarbetare, i synnerhet de som arbetar med barn och unga. Två särskilt prioriterade områden utifrån kommunens lägesbild av brottsligheten är mäns våld mot kvinnor samt våld mot och mellan barn. Fokus bör ligga på förebyggande arbete, samt på att erbjuda snabbt och samordnat stöd till särskilt utsatta brottsoffer, och att utveckla riktade insatser för våldsutövare.*

I arbetet ingår att utveckla hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, samt med andra aktörer och civilsamhället, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter.

Fokusområde 2 - Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.

Jämställdhet är en övergripande strategisk fråga för kommunen och ska även fortsatt genomsyra samtliga program och verksamheter genom ett aktivt jämställdhetsarbete inom ramen för sina grunduppdrag. Det är viktigt att även ha ett intersektionellt perspektiv, där fler maktordningar synliggörs och beaktas. För att främja den sociala hållbarheten är det särskilt viktigt att:

2.1 Fortsätta arbetet med jämställd stadsplanering

Arbete med jämställdhet i samhällsutvecklingen har varit en central del av utformningen av staden i över fyra decennier. Umeå är en ledande stad i Europa inom jämställd och hållbar stadsutveckling. För att skapa en stad som är inkluderande och rättvis för alla invånare är både bredd och spets nödvändiga i arbetet:

- *Systematiskt integrera ett jämställdhetsperspektiv i utvecklingen av det offentliga rummet för att bygga en hållbar stad med och för de som ska leva i den. Detta innebär att säkerställa att alla, oavsett kön, kan vistas och röra sig i staden på lika villkor. Detta inkluderar även att ta hänsyn till olika behov och livsvillkor i planeringen och utformningen av offentliga platser.*
- *Genomföra särskilda pilotsatsningar för att flytta fram positionerna inom jämställd stadsplanering och aktivt utmana rådande maktstrukturer. Dessa satsningar kan inkludera innovativa projekt och initiativ som syftar till att främja jämställdhet på nya och kreativa sätt.*

Exempel på sådana satsningar kan vara att utveckla nya metoder för medborgardialog, testa nya teknologier och att främja sociala innovationer och medskapande mellan offentlig sektor, civilsamhälle, näringsliv, forskarsamhälle och alla andra som bor och verkar i Umeå.

2.2 Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

Enligt Parisavtalet ska klimatomställningen och arbete för klimatanpassning främja jämställdhet. Parisavtalet säger också att utsläppsminskningar ska och kan utföras inom ramen för hållbar utveckling, där jämställdhet utgör ett av målen enligt Agenda 2030.

I takt med klimatomställningen är det viktigt att säkerställa en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser i samhället som innebär att vinsterna kommer flertalet till del samtidigt som kostnaderna och ansvaret fördelas efter bärkraft. Rättvisa är också centralt för att skapa acceptans för den hållbara utvecklingen.

Grunden i jämställdhetsarbetet handlar om att synliggöra livsvillkor och erfarenheter för flickor och pojkar, kvinnor och män i vår kommun, och vilka konsekvenser dessa får, för att utifrån denna analys genomföra åtgärder för en jämnare fördelning av makt och resurser samt för att skapa förutsättningar för alla att ha samma makt och möjlighet att påverka sin livssituation.

Uppföljning

Berörda nämner och bolagsstyrelser ska två gånger årligen rapportera resultatet av sitt arbete med inriktningsmålen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen sammanställer resultat och övergripande arbete med inriktningsmål och tillhörande program och redovisar i delårsrapport för perioden januari – augusti samt i årsredovisningen.

Relaterade dokument

- *Strategisk plan för Umeå kommun 2016–2028*
- *Umeå kommuns översiktsplan*
- *Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram*
- *Umeå kommuns program för hållbar landsbygdsutveckling*
- *Kulturpolitiskt program för Umeå kommun*
- *Program för tillgänglighet i Umeå kommun*
- *Avsiktsförklaring för en god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten*
- *Umeå kommuns handlingsplan mot barnfattigdom*

- *Kommungemensam handlingsplan för det suicidförebyggande arbetet*
- *Överenskommelse om samverkan för att förbättra kompetensförsörjningen och påskynda individers etablering i arbetslivet mellan Arbetsförmedlingen, Umeåregionens kommuner och Samordningsförbundet*
- *Överenskommelse om samverkan och prioriteringar mellan Umeå kommun och Polismyndigheten 2025–2027*
- *Medborgarlöften Umeå 2025-2027*
- *Brottsligheten i Umeå - lägesbild 2023*
- *Strategi för jämställdhetsarbete i Umeå kommun*
- *Den europeiska deklarationen för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR deklarationen)*
- *Länsstrategi Ett jämställt Västerbotten 2023–2030*

Program för Klimatneutrala Umeå 2040

Programmet är en konkretisering av inriktningsmål 4 - Umeå ska vara klimatneutral till 2040

Programmets syfte är att minska utsläppen av växthusgaser för att bidra till att minska den globala uppvärmningen och de klimatförändringar som medföljer, i enlighet med Parisavtalet. Kommunfullmäktige har i februari 2020 antagit lokala miljömål och beslutat att Umeå ska vara klimatneutralt 2040[5], dvs ha nettonollutsläpp av växthusgaser.

Umeå kommunkoncern genomförde en nulägesanalys[6] av de utsläpp av växthusgaser som uppstår från den egna verksamheten. Analysen grundade sig på 2019 års tillgängliga data och visade att koncernen ger upphov till ungefär 20 % av de territoriella växthusgasutsläppen inom Umeå kommun.

Mot denna bakgrund ska följande fokusområden prioriteras för perioden:

Fokusområde 1 – Mobilitet och Transporter

Transporter har stor betydelse för klimatpåverkan – de står för ungefär hälften av all klimatpåverkan i Umeå. Därför kommer det behövas stora förändringar på det området för att klara klimatmålen. Samtidigt är mobilitet och transporter väldigt viktiga för att samhället ska fungera. Stadens alla aktörer och invånare behöver därför vara delaktiga i arbetet med att minska transporternas och resornas klimatpåverkan.

Umeå kommuns arbete med att bli ett mer transporteffektivt samhälle och minska klimatpåverkan från resor och transporter utgår från översiktsplanen och de strategier som finns där. Det finns flera redan beslutade program och styrdokument (se nedan), där strategierna konkretiseras – det är av största vikt att de åtgärderna effektbedöms och genomförs.

Fokusområde 2 - Bygg och anläggning

Bygget av nya hus, vägar och annan infrastruktur genererar stora klimatutsläpp. Samtidigt måste de byggnader och den infrastruktur som redan finns underhållas, vilket också medför utsläpp. En växande kommun behöver fler bostäder, utbyggnad av den kommunala servicen,

[5] Klimatneutralt Umeå 2040 - Klimatneutralt Umeå innebär att senast år 2040 ska Umeå inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från Umeå ska vara minst 85 procent lägre år 2040 än utsläppen år 1990. (Definitioner har samma betydelse som Sveriges klimatmål.)

[6] [4] Nulägesanalysen presenteras i Umeå kommunkoncerns åtgärdsprogram för miljömålen.

och förbättrade förutsättningar för industri och företag att etablera sig och växa. Därför kommer det att krävas stora förändringar i materialval och byggteknik för att minska byggsektorns klimatpåverkan.

Fokusområde 3 - Energi, el och fjärrvärme

För att minska klimatutsläppen behövs en samhällsomställning och livsstilsförändringar med ett ökat fokus på bland annat energieffektivisering i byggnader, energirådgivning till privatpersoner och företag samt fortsatt utveckling av produktion av el och fjärrvärme och metoder för koldioxidinfångning.

Produktion och användning av el och fjärrvärme står för omkring en femtedel av Umeås totala växthusgasutsläpp. I och med Umeås tillväxt med fler bostäder och utveckling av industrier tillsammans med en elektrifiering av hela samhället inklusive transportsektorn kommer dessutom användningen av el att öka i Umeå liksom uttaget av effekt.

Fokusområde 4 - Cirkulär ekonomi

För att skapa hållbara affärsmodeller och samtidigt klara klimatmålen är det viktigt att ställa om från en linjär ekonomi till en så kallad cirkulär ekonomi. En linjär ekonomi bygger på att naturresurser utvinns, produceras, konsumeras och sedan blir till avfall. En cirkulär ekonomi bygger i stället på kretsloppstänkande, alltså att material och produkter återanvänds eller återvinns för att fortsätta skapa värde så länge som möjligt. Det handlar bland annat om att verka för ökad återvinning, matavfallsutsortering och användning av fjärrvärme liksom om olika satsningar på återbruk och reparationer.

Fokusområde 5 - Övergripande insatser

För att klara klimatmålen måste konkreta insatser inom områden med stor klimatpåverkan kompletteras med mer övergripande insatser för att utveckla kommunkoncernens förmåga att bidra till Umeås klimatomställning. Det handlar om exempelvis metodutveckling inom uppföljning, upphandling och klimatinvesteringsplaner samt kunskapshöjning och samarbete lokalt till internationellt. Även ledning, styrning och organisation likt etablering av gemensamma styr- och arbetsgrupper utifrån prioriterade områden är viktigt.

Uppföljning

Berörda nämner och bolagsstyrelser ska två gånger årligen rapportera resultatet av sitt arbete med inriktningsmålen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen sammanställer

resultat och övergripande arbete med inriktningsmål och tillhörande program och redovisar i delårsrapport för perioden januari – augusti samt i årsredovisningen.

Flera kommunala bolag, ex. Umeå Energi, Bostaden och VAKIN upprättar årligen hållbarhetsredovisningar. Där redovisas bland annat utsläpp från egna transporter, energianvändning och energiproduktion och relevanta mätetal ingår som en del i uppföljningen av programmet.

För varje fokusområde finns indikatorer som följs upp i programrapporteringen. Några av de viktigaste indikatorerna är förändring av territoriella samt kommunorganisatoriska CO2e-utsläpp, andel hållbart resande liksom användning av fossila bränslen. Det finns fortsatt behov av att utveckla uppföljningen inkl. indikatorer för vissa fokusområden och konsumtionsbaserade utsläpp.

För att bistå i utveckling och utvärdering av klimatarbetet inrättas ett klimatråd som arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen. Rådet ska konstruktivt bidra till Umeås inriktningsmål och program för klimat, och kan bestå av forskare från Umeå universitet och SLU.

Relaterade dokument till program för klimatneutralitet

Styrdokument antagna av KF/KS

- *Avfallsplan för Umeåregionen (KF 2020)*
- *Cykeltrafikprogram (KF 2018)*
- *Energiplan (KF 2025)*
- *Fotgängarprogram för Umeå (KF 2019)*
- *Godstrafikprogram (KF 2018)*
- *Inköps- och upphandlingspolicy (KF 2025)*
- *Kollektivtrafikprogram (KF 2021)*
- *Strategiska planen (KF 2016)*
- *Umeå kommuns Översiktsplan (KF 2018)*
- *Umeås lokala miljömål (KF 2020)*
- *Åtgärdsprogrammet för renare luft (KF 2015)*
- *Resepolicy (KF 2023)*

Kommande styrdokument

- *Arkitekturpolicy/träbyggnadsstrategi*
- *Handlingsplan för cirkulär ekonomi*

Undertecknade åtaganden

- *Klimatkontrakt 2030*
- *Circular Cities Declaration*
- *Covenant of Mayors*
- *Cities Race to Zero*
- *Umeå klimatfärdplan*
- *Climate City Contract – NetZero Cities*

- *Fossilfritt Sveriges avsiktsförklaring om utsläppsfria anläggningsentreprenader*

Umeå kommunkoncerns bolag

- *Affärsplan Bostaden*
- *Affärsplan Vakin*
- *Affärsplan UPAB*
- *Affärsplan Umeå Energi*
- *Hållbarhetspolicy -Umeå Energi*
- *Hållbarhetsstrategi -Bostaden*
- *Kollektivtrafikplan 2025-2028 (KF 2025)*
- *Ägardirektiv för de kommunala bolagen*
- *Miljöledningssystem (ISO 14 001) Umeå Energi, Vakin, delar av Umeå kommun*

Personalpolitiska mål och uppdrag

Välfärden står inför stora utmaningar gällande finansiering och personalbrist. Det behövs därför nya arbetssätt för att klara utmaningarna och här ger digitaliseringen avgörande möjligheter. Kommunen behöver också förbättra samverkan över förvaltningsgränserna och med andra organisationer.

Mål 5. Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället. Samordningsansvar: personalnämnden.

Mål 6. Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30. Samordningsansvar: personalnämnden.

Mål 7. Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden. Samordningsansvar: personalnämnden.

God ekonomisk hushållning - Ekonomiska riktlinjer och finansiella mål

Finansiella mål

Ekonomiskt resultat (kort sikt)

För att skapa stabilitet, minimera behov av ny upplåning och ha förmåga att hantera tillfälliga förändringar ska resultatet vara på en nivå som innebär att kommunen självfinansierar reinvesteringar och ger hög självfinansiering av nyinvesteringar. För 2027 sänks resultatmålet tillfälligt från 2 till 1 procent, för att möjliggöra nödvändiga satsningar inför 2027. I planen för 2028-2030 är resultat 2 procent.

Mål 8. Kommunens resultat ska uppgå till minst 1 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning 2027.

Soliditet (lång sikt)

Soliditeten visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga genom att visa hur stor del av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. I måttet ingår även finansiell leasing samt den pensionsförpliktelse som ligger utanför kommunens balansräkning, syftet att ta med finansiell leasing och pensionsförpliktelsen är att visa kommunens handlingsutrymme på lång sikt.

Mål 9. Soliditeten ska uppgå till minst 31% och bibehållas eller stärkas över kommande 10 års period.

Utöver den styrning som utgår genom ovanstående finansiella mål sker även styrning genom två riskindikatorer som visar risk för undanträngningseffekter samt risk för att generationsprincipen ej efterlevs på lång sikt.

Risk för undanträngningseffekter

För att undvika en väsentlig risk för undanträngningseffekter där verksamheten ej kan upprätthållas på nuvarande nivå behöver kommunen säkra att andelen av skatter och bidrag som används för att finansiera räntekostnader och avskrivningar ej blir för hög.

Riskindikator 1. Andelen av skatter och bidrag som används för att finansiera räntekostnader och avskrivningar ska ej överskrida 9 %

Risk för att generationsprincipen ej tillgodoses

För att tillgodose generationsprincipen ska varje generation bära sina kostnader utan att överföra kostnader till nästa generation. Därför ska kommunens anskaffning av varaktiga tillgångar självfinansieras i hög utsträckning. I detta mått ingår finansiell leasing.

Riskindikator 2. Andelen låneskuld genom tillgångar ska ej överstiga 40%

Regler för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställde i december 2024 nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att under given tidsperiod är respektive nämnds och bolags ändamål/grunduppdrag tillgodosett, inom de finansiella och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angett och kommunens finansiella ställning är god.

I enlighet med fastställd riktlinje ska principerna för god ekonomisk hushållning omsättas i praktik genom att kommunen ska:

- *Beakta principerna för god ekonomisk hushållning i årlig planerings- och budgetprocess*
- *Bedriva den kommunala verksamheten på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.*
- *Upprätthålla en effektiv och ändamålsenlig organisation.*
- *Ha en god finansiell ställning i både kort (1 årigt) och långt (10 årigt) perspektiv.*
- *Vårda och underhålla fastigheter och andra tillgångar väl*
- *Ha ett proaktivt förhållningsätt och förmåga att i tid identifiera och genomföra nödvändiga åtgärder.*
- *Ha förmåga att identifiera och bedöma risker och konsekvenser som blir en följd av prioritering och vägval.*
- *Ha förmåga att genomföra prioriteringar och vägval som är nödvändiga för att bedriva ändamålsenlig verksamhet inom de ekonomiska och finansiella ramar som kommunfullmäktige angett.*
- *Ha god kostnadskontroll och förmåga att hantera kostnadsmässiga avvikelser.*

Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa orsaker samt en pris- och tidsatt åtgärdsplan till kommunstyrelsen och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans.

Finansiering av arbete med destinerade inriktningsmål

Nämnd ska årligen avdela medel för att möjliggöra satsningar/utveckling i enlighet med inriktningsmål destinerade till nämnd.

Uppföljning, analys och utvärdering

Återrapportering till kommunfullmäktige från kommunstyrelse, nämnder och bolag sker via årsredovisning över föregående kalenderår. Årsredovisning sammanställs av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer inför kommunfullmäktiges sammanträde i april. Förutom årsredovisningen ska kommunstyrelsen sammanställa och överlämna ett delårsbokslut över årets åtta första månader, delårsbokslutet inkluderar kommunstyrelse, nämnder och bolag. Delårsbokslutet överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast 15 oktober.

För att förbättra kommunfullmäktiges insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker även återapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via en förenklad rapport för perioden januari – april. Den förenklade rapporten innehåller information relaterad till bolagens ekonomi samt nämndernas ekonomi och personalförhållanden.

Övrig uppföljning

De kommunala verksamheterna följs upp och utvärderas kontinuerligt. Uppföljning och utvärdering sker med syfte att följa nämnders och bolags grunduppdrag samt uppfyllelse av inriktningsmål och tilläggsuppdrag, men även att uppnå kvalitet och utveckling av kommunens strukturella förutsättningar/resurser. Uppföljning och utvärdering ger även signaler om behov av och underlag för att kunna korrigera grunduppdrag, inriktningsmål, planering eller resursfördelning. Uppföljning sker till exempel genom:

- *uppföljning av grunduppdrag*
- *uppföljning av inriktningsmål & program*
- *uppföljning av tilläggsuppdrag*
- *resultatutvärderingar*
- *process- och kvalitetsuppföljning*
- *medborgar- och brukarundersökningar*
- *synpunkter och klagomål från medborgare och brukare*
- *uppföljning Intern kontroll*
- *förslag- och avvikelsehantering*

Intern styrning och kontroll

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för kommunens arbete med intern styrning och kontroll. Den interna kontrollen skall baseras på riskanalyser och innehålla lämpliga åtgärder mot prioriterade risker. För mer information se Riktlinjer för Intern styrning och kontroll.

Lagstadgade planer

Umeå kommun är enligt lag ålagd att utarbeta vissa kommunala planer. Dessa lagstadgade planer bereds på kommunfullmäktiges uppdrag av aktuell nämnd och beslutas av kommunfullmäktige (om så krävs i lagstiftningen) alternativt ansvarig nämnd.

Budget 2027 och plan 2028–2030 för nämnder och styrelse

Budgetram för nämnd omfattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet och innefattar att PO-pålägget förändras från 40,02 procent i budget 2026 till 38,91 procent i budget 2027.

Budgetramarna är nettokostnadsramar för styrelse och nämnder. Ramarna har beräknats utifrån nuvarande organisation. Eventuella organisationsöversyner och/eller överföring av verksamheter regleras genom beslut om tekniska förändringar av budgetramarna.

Tabell 1. Budgetramar nämnder och styrelse 2027

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Kommunstyrelse*	-1 348 388	-1 416 914	-1 500 195	-1 563 303	-1 591 476
Teknisk nämnd	-1 633 700	-1 764 675	-1 801 017	-1 857 761	-1 939 739
För- och grundskolenämnd	-2 384 944	-2 435 819	-2 485 983	-2 564 308	-2 677 463
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-680 839	-756 869	-772 456	-796 793	-831 953
Individ- och familjenämnd	-1 872 190	-1 976 354	-2 017 055	-2 080 606	-2 172 417
Äldrenämnd	-1 511 637	-1 616 698	-1 649 992	-1 701 978	-1 777 082
Byggnadsnämnd	-65 537	-69 910	-71 350	-73 598	-76 845
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-22 654	-25 594	-26 121	-26 944	-28 133
Kulturnämnd	-177 706	-187 111	-190 964	-196 981	-205 673
Fritidsnämnd	-166 268	-139 432	-142 303	-146 787	-153 264
Kommunfullmäktige	-4 048	-4 120	-4 188	-4 257	-4 328
Valnämnd	-19 938	-3 576	-3 700	-20 000	-20 000
Personalnämnd	-1 336	-2 082	-2 125	-2 192	-2 289
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-104 497	-122 488	-125 010	-128 949	-134 639
Överförmyndarnämnd i Umeåregionen	-16 753	-20 814	-21 243	-21 912	-22 879
IT kapacitetsnämnd	-1 908	-10 619	-10 838	-11 179	-11 672
Umeåregionens nämnd för PA-system	-5 197	-5 404	-5 515	-5 689	-5 940
Summa nämndsramar	**-10 017 540**	**-10 558 479**	**-10 830 055**	**-11 203 238**	**-11 655 793**
Varav finansiella kostnader pensioner exkl löneskatt samt finansiell leasing**	-14 266	-81 267	-97 796	-101 225	-83 106
Summa verksamhetens nettokostnader (exkl finansiella kostnader)	**-10 003 274**	**-10 477 212**	**-10 732 260**	**-11 102 012**	**-11 572 687**

*Avser total ram för kommunstyrelsen vilken även innefattar av kommunfullmäktige beslutade åtaganden och finansiella kostnader för pensioner och finansiell leasing.

**Inklusive finansiell leasing fr o m 2027.

Tabell 2. Specifikation av kommunstyrelsens budgetram

Belopp i tkr

Kommunstyrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Kraftverksamhet	107 000	107 000	107 000	107 000	107 000
Kollektivtrafik	-179 566	-187 566	-193 566	-199 566	-205 566
Umeå Folkets Hus	-26 821	-27 089	-27 360	-27 634	-27 910
Västerbottens Museum*	-19 093	-21 326	-21 893	-22 475	-23 073
Norrlandsoperan**	-35 645	-37 409	-38 298	-39 208	-40 140
Friskvårdsbidrag	-7 747	-7 825	-7 903	-7 982	-8 062
Fackliga förtroendemän	-14 235	-16 676	-17 265	-17 699	-18 095
Utdelning från UKF	0	0	0	0	0
Tillväxtanslag	-34 904	-34 904	-34 904	-34 904	-34 904
Anslag för oförutsedda behov och civil beredskap	-31 337	-34 337	-34 337	-34 337	-34 337
Avskrivningar	-620 757	-656 221	-693 387	-726 388	-754 653
Finansiell leasing:					
- avskrivningar		-111 768	-116 719	-116 322	-113 216
- finansiella kostnader		-66 600	-61 718	-56 623	-51 588
- justering hyreskostnader		178 368	178 437	172 944	164 805
Utrangeringar	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Pensioner nettokostnad	-180 381	-178 484	-209 819	-221 676	-198 898
Kommunstyrelsen administration, bidrag och politisk verksamhet övrigt	-292 902	-310 077	-316 463	-326 434	-340 838
Summa kommunstyrelse (inkl finansiella kostnader pensioner och finansiell leasing)	**-1 348 388**	**-1 416 914**	**-1 500 195**	**-1 563 303**	**-1 591 476**

*Utbetalning ska ske i enlighet med ägarsamråd och under förutsättning att Region Västerbotten fattar motsvarande beslut samt utifrån resultat av översyn av ägardirektiv.

**Bidraget avser driftbidrag till Norrlandsoperan AB. Bolaget ska utföra uppdrag som är nedtecknat i ägardirektiv och syftet med bidraget är att täcka underskott i verksamheten. I bidraget år 2027 ingår lokalbidrag med 8 864 tkr, driftbidrag med 28 545 tkr. Utbetalning ska ske i enlighet med ägarsamråd och under förutsättning att Region Västerbotten fattar motsvarande beslut samt utifrån resultat av översyn av ägardirektiv.

Tabell 3. Resultaträkning 2026–2030

Belopp i mnkr

	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Verksamhetens intäkter	2 345,6	2 427,3	2 480,5	2 564,8	2 676,2
Verksamhetens kostnader	-11 728,1	-12 136,5	-12 402,7	-12 824,1	-13 381,0
Avskrivningar*	-620,8	-768,0	-810,1	-842,7	-867,9
Verksamhetens nettokostnader	**-10 003,3**	**-10 477,2**	**-10 732,3**	**-11 102,0**	**-11 572,7**
Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning	10 249,8	10 692,4	11 159,9	11 556,2	12 023,8
Finansiella intäkter	307,0	318,4	404,6	512,0	551,5
Finansiella kostnader*	-348,1	-425,8	-542,1	-665,8	-690,1
Fördelningsreserv för politiska prioriteringar			-67,0	-69,3	-72,1
Resultat	**205,3**	**107,7**	**223,2**	**231,1**	**240,5**

*Inklusive finansiell leasing fr o m 2027.

Tabell 4. Finansieringsbudget 2026–2030

Belopp i mnkr

	Budget 2026*	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Tillförda medel					
Resultat	205,3	107,7	223,2	231,1	240,5
Avskrivningar**	620,8	656,2	693,4	726,4	754,7
Pensionsavsättning	-28,2	-29,7	-22,0	-10,4	-20,2
Summa tillförda medel	**797,9**	**734,2**	**894,5**	**947,1**	**975,0**
Använda medel					
Nettoinvesteringar*	-1 754,8	-1 551,5	-1 567,1	-1 218,7	-1 073,3
Nettoutgifter mark- och exploatering	-161,7	22,4	-73,5	-161,9	-164,1
Summa använda medel	**-1 916,6**	**-1 529,1**	**-1 640,6**	**-1 380,6**	**-1 237,4**
Förändring av rörelsekapital	**-1 118,7**	**-794,9**	**-746,0**	**-433,5**	**-262,4**

* Inklusive beslutade ombudgeteringar från 2024 och 2025 samt prognosticerade investeringsbidrag.

**Exklusive finansiell leasing

Tabell 5. Nyckeltal

Finansiell leasing ingår.

	Budget 2026*	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Soliditet	32,9%	33,9%	34,8%	36,0%	37,5%
Andel låneskuld genom tillgångar	31,8%	33,8%	35,4%	35,7%	35,5%
Räntekostnader och avskrivningar andel av skatter, bidrag och utjämning	8,4%	8,5%	8,7%	8,8%	8,7%

*Justerat för bokslut 2025 inklusive ombudgeteringar av investeringar från 2025.

Investeringsramar 2026–2030

Tabell 6. Investeringsramar per nämnd

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2026*	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Kommunstyrelsen	-72 392	-136 345	-224 042	-72 307	-68 959
Teknisk nämnd	-1 513 840	-1 317 478	-1 237 519	-1 033 925	-850 701
För- och grundskolenämnd	-21 279	-18 820	-21 488	-17 462	-15 441
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-9 735	-23 000	-8 000	-18 120	-33 253
Individ- och familjenämnd	-19 487	-19 926	-9 251	-9 339	-10 360
Äldrenämnd	-31 937	-22 937	-28 626	-20 222	-50 214
Byggnadsnämnd	-470	-470	-479	-489	-498
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-282	-932	-287	-293	-299
Kulturnämnd	-7 850	-29 350	-15 947	-19 708	-11 167
Fritidsnämnd	-18 958	-23 200	-16 326	-16 643	-16 976
Valnämnd	-500	-500	-510	-520	-531
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-58 092	-13 550	-9 344	-9 631	-14 924
Summa styrelse/nämnd	**-1 754 821**	**-1 606 507**	**-1 571 820**	**-1 218 660**	**-1 073 323**
Investeringsbidrag**		55 000	4 700		
Summa inkl ombudgeteringar	**-1 754 821**	**-1 551 507**	**-1 567 120**	**-1 218 660**	**-1 073 323**

*Inklusive beslutade ombudgeteringar från 2024 och 2025.

**Avser investeringsbidrag för

Renmarkstorget - dagvatten, budget 2027

Renmarkstorget E-NORM, plan 2028

Tabell 7. Nya investeringsprojekt över 50 mnkr

Belopp i tkr

Projekt	Totalt 2027-2030	Total budget
Olofsdal vård- och omsorgsboende	403 000	403 000

Tabell 8. Investeringsram mark- och exploatering

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Kommunstyrelse	-250 300	-255 750	-309 050	-423 100	-367 800
Investeringsbidrag		25 000	50 000	51 000	0
Summa nettoinvesteringar	**-250 300**	**-230 750**	**-259 050**	**-372 100**	**-367 800**

Specifikation av projekt redovisas i bilaga.

Tabell 9. Investeringsram finansiell leasing

Belopp i tkr.

Nämnd/styrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Inga nya eller förlängda leasingavtal					

Tabell 10. Ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång

Belopp i tkr

Nämnd/styrelse	Budget 2026	Budget 2027	Plan		
			2028	2029	2030
Teknisk nämnd*		-25 000	-25 000	-25 000	0

*Avser förvärv av bostadsrätter.

Redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen

Utifrån nya lagkrav ska kommunens budget innehålla en redogörelse för ekonomin i de kommunala bolagen. Då bolagen står inför väsentliga investeringsbehov är det investeringsprognoserna och dess inverkan på de ekonomiska förutsättningarna som lyfts fram för Umeå kommun. Det bör dock observeras att kommunfullmäktige inte beslutar om investeringarna, utan det är endast en information. Vilka investeringar som ska genomföras beslutar respektive bolag själva. Fullmäktige ska dock ta ställning innan principiellt viktiga beslut fattas i de kommunala bolagen, exempelvis beslut om stora investeringar. Under planeringsperioden planeras dock inte för några sådana investeringar, utan kommunfullmäktige styr bolagen genom ägardirektiv och genom de kreditlimiter som fastställs inför varje budgetår.

Under perioden 2026–2030 uppgår den samlade investeringsprognosen för bolagskoncernen till ca 12 miljarder kronor, vilket innebär i snitt 2,4 miljarder per år. De största investeringarna planeras inom Umeva, AB Bostaden, Hamnen samt Umeå energi AB. Dessa bolag är de största bolagen i koncernen och de står för ca 85 procent av bolagskoncernens samlade investeringsvolym dessa år. Inom Umeva, kommunens VA-bolag, handlar den ökade investeringsnivån under perioden om investeringar för vattenförsörjning. Inom Umeå energi investeras det i värme, elnät samt grön omställning och inom AB Bostaden beräknas nyproduktion av bostäder komma gång under 2026 men framför allt under 2027–2029. Även ett nytt vård- och omsorgsboende ligger i planen. Bolagens investeringar är kassaflödesgenererande, dvs självbärande inom respektive bolag. Inom bolagskoncernen finns dock infrastrukturinvesteringar som inte är självbärande i det korta perspektivet, men som finansieras inom UKF-koncernen som helhet. Den största är renovering och utbyggnad av Umeå hamn. Detta åtagande innebär att det inte planeras för någon utdelning från UKF till kommunen under planeringsperioden. Nedanstående tabell visar de prognosticerade investeringsvolymerna för bolagskoncernen för 2026–2030 där de helägda bolagen framgår enskilt.

Tabell 11. Prognos investeringsramar bolagskoncern

Belopp i mnkr

	2026	2027	2028	2029	2030
Umeå Energi	546	658	996	300	300
Bostaden	618	638	767	725	530
Umeva	364	532	367	565	477
INAB	24	74	130	400	300
Hamnen	280	335	899	323	205
Övriga UKF	78	113	410	170	10
Totalt UKF	**1 910**	**2 350**	**3 568**	**2 482**	**1 821**

Investeringsbudget 2027 och plan 2028-2030

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Teknisk nämnd		**1 317 478**	**1 237 519**	**1 033 925**	**850 701**	**4 439 623**
Fastigheter		**878 695**	**776 318**	**684 824**	**524 771**	**2 864 608**
Brand- och räddningsnämnd		94 675	5 000	0	0	**99 675**
Brandstation Signalvägen, funktioner maa höjd beredskap	Påbörjad	14 000	0	0	0	**14 000**
Brandstation Umeå Östra	Påbörjad	80 675	5 000	0	0	**85 675**
Fritidsnämnd		10 000	8 224	229	233	**18 687**
Athena fritidsgård	Påbörjad	3 000	0	0	0	**3 000**
Ombyggnad föreningslokaler Holmsund	Nytt	7 000	8 000	0	0	**15 000**
Ram lokalanpassningar Fritid	Årligt ramanslag (reinvestering)	0	224	229	233	**687**
För- och grundskolenämnd		268 409	226 087	98 750	48 953	**642 199**
Brännlands skola (paviljong, tillgänglighet)	Påbörjad	10 000	0	0	0	**10 000**
Carlslundsskolan åk 7-9 nybyggnad sex paralleller	Påbörjad	500	0	0	0	**500**
FGN tillgänglighetsanpassningar mm	Nytt	5 000	5 000	5 000	5 000	**20 000**
För- och grundskolegårdar solskydd, belysning, lek	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 000	7 066	7 133	7 202	**28 401**
Förskola Hissjö 2 avd	Ej påbörjad	8 000	14 000	0	0	**22 000**
Förskola Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	1 000	25 400	15 000	**41 400**
Förskola Mariedal 6 avd	Påbörjad	200	0	0	0	**200**
Förskola Rödåsel 2 avd	Påbörjad	9 059	0	0	0	**9 059**
Förskola Stöcke 6 avd	Påbörjad	20 000	41 100	0	0	**61 100**
Förskola Sörmjöle 4 avd	Ej påbörjad	0	0	1 000	20 000	**21 000**
Förskola Tavelsjö 6 avd	Ej påbörjad	0	20 000	42 000	0	**62 000**
Förskola Yttersjö 4 avd	Ej påbörjad	42 000	1 000	0	0	**43 000**
Grisbackaskolan kök matsal 4 klassrum	Påbörjad	3 000	0	0	0	**3 000**
Grubbeskolan 2 klassrum, matsal	Påbörjad	12 500	12 500	0	0	**25 000**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Hedlundaskolan F-6 utbyggnad till två paralleller	Påbörjad	7 000	0	0	0	**7 000**
Innertavle ersätt en byggnad för åk 4-5	Påbörjad	16 000	0	0	0	**16 000**
Obbola skola F-9 utbyggnad två klassrum	Påbörjad	12 000	0	0	0	**12 000**
Ram anpassningar förskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	561	572	584	**2 267**
Ram anpassningar grundskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	1 122	1 144	1 167	**4 534**
Rödåsel skola, anpassning	Nytt	2 000	8 000	0	0	**10 000**
Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-3	Ej påbörjad	8 500	54 738	16 500	0	**79 738**
Sandvik förskola, ombyggnation	Nytt	4 000	0	0	0	**4 000**
Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	100 000	60 000	0	0	**160 000**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		42 631	1 122	0	0	**43 753**
Champinjonen vux elevökn	Påbörjad	75	0	0	0	**75**
Ram anpassningar Gym-Vux	Påbörjad	7 556	1 122	0	0	**8 678**
Vasaskolan gymn elevökn	Påbörjad	35 000	0	0	0	**35 000**
Individ- och familjenämnd		143 290	80 302	117 503	88 383	**429 479**
Anp ny lokal för daglig verksamhet etapp 1	Ej påbörjad	10 000	0	0	0	**10 000**
Daglig verksamhet Magistervägen	Påbörjad	63 714	20 000	0	0	**83 714**
Förstärkt serviceboende Malmen 27 2 plan	Påbörjad	13 000	0	0	0	**13 000**
Gruppboende Gimoplan	Påbörjad	0	8 864	0	0	**8 864**
Gruppboende Holmsund 2 plan	Ej påbörjad	20 000	1 000	0	0	**21 000**
Gruppboende Stenmorgärdet	Ej påbörjad	500	0	13 496	7 000	**20 996**
Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	0	49 200	50 200	**99 400**
Gruppboenden Prydnadsbusken 2 plan	Påbörjad	4 000	0	0	0	**4 000**
IFN brandsäkerhet och arbetsmiljö, boenden	Nytt	12 000	12 000	12 000	12 000	**48 000**
Korttidsboende 1	Nytt	1 000	10 000	12 000	0	**23 000**
Korttidsboende 2	Nytt	1 000	10 000	12 000	0	**23 000**
Ram anp DV, anp LSS-boende mm	Årligt ramanslag (reinvestering)	18 077	18 438	18 807	19 183	**74 505**
Kulturnämnd		10 990	21 010	1 030	15 426	**48 455**
Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	0	14 375	**14 375**
Kulturverksamhet fd Lövö skola	Nytt	10 000	20 000	0	0	**30 000**
Ram anpassning/renovering bibliotek	Årligt ramanslag (reinvestering)	990	1 010	1 030	1 051	**4 080**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Teknisk nämnd		243 200	258 663	257 590	217 439	**976 892**
Anpassningar arena	Nytt	5 000	0	0	0	**5 000**
Driftkontor TN kv Schablonen 8, 11	Ej påbörjad	0	15 000	0	0	**15 000**
Hippologum	Påbörjad	11 000	0	0	0	**11 000**
Kontor Magistervägen	Påbörjad	23 000	0	0	0	**23 000**
Kök ramanslag	Årligt ramanslag (reinvestering)	11 000	11 220	11 444	11 673	**45 338**
Lokalanpassning ej spec.	Årligt ramanslag (reinvestering)	25 000	30 600	31 212	31 837	**118 648**
Lokaloptimeringar TN	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 244	2 289	2 335	**9 068**
Reinvesteringar, pågående och generella	Årligt ramanslag (reinvestering)	117 000	123 540	125 111	127 413	**493 064**
Stadshuset Östra Stallarna	Påbörjad	0	29 075	37 956	0	**67 031**
Säkerhet lokaler, skolor mm	Nytt	5 000	5 000	5 000	5 000	**20 000**
Åtgärdsprogram Bygg och anläggning Fastighetsinvesteringar klimat	Påbörjad	6 500	6 500	6 500	6 500	**26 000**
Åtgärdsprogram Energi Fastighetsinvesteringar (lönsamma)	Årligt ramanslag (reinvestering)	20 000	19 278	19 663	20 057	**78 999**
Åtgärdsprogram Transporter Laddinfrastruktur tjänstefordon	Påbörjad	5 500	5 800	5 900	0	**17 200**
Ökad civilberedskap	Påbörjad	12 000	10 406	12 514	12 624	**47 544**
Äldrenämnd		65 500	175 910	209 722	154 337	**605 469**
Olofsdal vård- och omsorgsboende	Nytt	40 000	150 000	180 000	33 000	**403 000**
Ram anpassning kommunala lokaler och boenden	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	5 610	5 722	5 837	**22 669**
Solgården VOB, anpassningar	Ej påbörjad	8 000	0	0	0	**8 000**
Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa, del av VOB	Ej påbörjad	0	1 600	2 000	19 600	**23 200**
Sävar Vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	0	6 700	10 000	83 900	**100 600**
ÄN brandsäkerhet och arbetsmiljö, boenden	Nytt	12 000	12 000	12 000	12 000	**48 000**
Gator och vägar		**311 812**	**313 009**	**190 604**	**160 467**	**975 893**
Teknisk nämnd		311 812	313 009	190 604	160 467	**975 893**
Djupbäcken Klimatanpassning	Ej påbörjad	20 000	20 000	0	0	**40 000**
Fordon 7 år	Årligt ramanslag (reinvestering)	10 000	10 154	10 311	10 471	**40 936**
GC/serviceväg resecentrum Drottningv	Ej påbörjad	2 185	0	0	0	**2 185**
GC-bro Sävarån	Ej påbörjad	13 030	15 600	0	0	**28 630**
GC-väg förläng Tomternavägen	Ej påbörjad	0	0	700	1 800	**2 500**
GC-väg förlängning parkering & resecentrum	Ej påbörjad	2 150	0	0	0	**2 150**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Humleparken inkl. GC	Ej påbörjad	3 000	3 500	0	0	**6 500**
Hållplats Skolgatan, Renmarkstorget	Nytt	4 000	0	0	0	**4 000**
Järnvägspassage Holmsund	Ej påbörjad	5 000	30 000	15 000	0	**50 000**
Kollektivtrafiknod Trandansen	Ej påbörjad	0	15 000	0	0	**15 000**
Kommun-& stadsdelssatsningar	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 244	2 289	2 335	**9 068**
Kontaktvägen	Ej påbörjad	2 000	10 000	7 500	0	**19 500**
Kungsvägen et 2	Påbörjad	1 000	7 000	0	0	**8 000**
Kungsvägen etapp 1	Påbörjad	11 250	6 750	0	0	**18 000**
Norra Obbolavägen	Ej påbörjad	1 405	3 595	0	0	**5 000**
Planskild Passage Tomterna	Ej påbörjad	11 258	11 258	0	0	**22 516**
Renmarkstorget	Påbörjad	0	0	15 000	0	**15 000**
Renmarkstorget - dagvatten*	Nytt	71 000	0	0	0	**71 000**
Renmarkstorget E-NORM*	Nytt	0	4 700	0	0	**4 700**
Rödängsvägen	Nytt	0	3 000	15 000	0	**18 000**
Skolgatan öst på stan, kollektivtrafik	Nytt	3 000	17 000	0	0	**20 000**
Skravelsjövägen i Röbäck	Ej påbörjad	500	2 000	12 500	6 000	**21 000**
Snödeponi Brännland	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 000	0	0	0	**6 000**
Snötipp	Ej påbörjad	1 000	8 000	0	0	**9 000**
Sopkärl	Ej påbörjad	2 500	2 500	0	0	**5 000**
Stadsutveckling innanför ringen (tidigare väg 503)	Påbörjad	10 000	10 000	9 500	39 500	**69 000**
Storgatan	Påbörjad	2 000	4 588	4 587	0	**11 175**
Säkra anläggningarnas standard	Årligt ramanslag (reinvestering)	61 559	62 930	64 328	66 015	**254 832**
Tegsbron	Ej påbörjad	0	0	5 000	5 000	**10 000**
Tvärån Klimatanpassning	Ej påbörjad	20 000	20 000	0	0	**40 000**
Utredningar inför investeringar	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 100	2 122	2 144	2 167	**8 534**
Ålidhem stadsmiljö Gata	Ej påbörjad	935	3 000	0	0	**3 935**
Åtgärdsprogram Framkomlighetshöjande Kollektivtrafik	Ej påbörjad	3 750	3 750	0	0	**7 500**
Åtgärdsprogram Transporter Klimatanpassning	Årligt ramanslag (reinvestering)	12 100	11 220	11 444	11 673	**46 438**
Åtgärdsprogram Transporter Trafiksäkerhet och Hållbara färdsätt	Årligt ramanslag (reinvestering)	15 890	15 098	15 300	15 506	**61 794**
Älgvägen	Nytt	0	8 000	0	0	**8 000**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Älvsvatten	Nytt	11 000	0	0	0	**11 000**
IT		**68 841**	**85 664**	**99 563**	**109 929**	**363 997**
Teknisk nämnd		68 841	85 664	99 563	109 929	**363 997**
Bildskärman och tillbehör	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 824	2 498	2 548	2 599	**10 470**
Datorer Umeå Kommun	Årligt ramanslag (reinvestering)	21 181	35 796	39 375	43 313	**139 664**
Ram It FG	Årligt ramanslag (reinvestering)	15 531	15 792	16 108	16 558	**63 988**
Ram It GY	Årligt ramanslag (reinvestering)	13 399	14 236	14 521	14 811	**56 967**
Ram It infrastruktur	Årligt ramanslag (reinvestering)	14 807	13 749	17 774	22 946	**69 275**
Skrivare som tjänst	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 100	3 593	9 238	9 702	**23 632**
Parker		**24 300**	**28 586**	**24 878**	**21 295**	**99 059**
Teknisk nämnd		24 300	28 586	24 878	21 295	**99 059**
Döbelns park	Ej påbörjad	4 000	0	0	0	**4 000**
Gatuträd	Årligt ramanslag (reinvestering)	660	673	687	700	**2 720**
Lekparker	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 400	6 488	6 578	6 709	**26 175**
Olofsdals park	Ej påbörjad	0	4 000	0	0	**4 000**
Parker	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 400	8 488	8 578	8 749	**34 215**
Skog	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 244	2 289	2 335	**9 068**
Strandprom Alla broar runt	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 244	2 289	2 335	**9 068**
Utredningar allmänt	Årligt ramanslag (reinvestering)	440	449	458	467	**1 814**
Utveckling döbelns- och vänortsparken	Nytt	0	4 000	4 000	0	**8 000**
Övriga		**33 830**	**33 942**	**34 057**	**34 238**	**136 068**
Teknisk nämnd		33 830	33 942	34 057	34 238	**136 068**
Belysning tätort	Nytt	20 000	20 000	20 000	20 000	**80 000**
Belysning utanför tätort	Nytt	5 000	5 000	5 000	5 000	**20 000**
Fastighet Inredning/ utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	330	337	343	350	**1 360**
Maskiner (elektronik/digitalisering) MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 500	2 520	2 540	2 591	**10 152**
Ram Städ	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 500	5 576	5 653	5 766	**22 495**
Volym och arbetssätt MS	Årligt ramanslag (reinvestering)	500	510	520	531	**2 061**
Kommunstyrelsen		**136 345**	**224 042**	**72 307**	**68 959**	**501 654**
Fastigheter		**53 000**	**53 000**	**53 000**	**43 000**	**202 000**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Kommunstyrelsen		53 000	53 000	53 000	43 000	**202 000**
Köp av fastigheter	Ej påbörjad	30 000	30 000	30 000	30 000	**120 000**
Medel till KS förfogande, civilberedskap	Ej påbörjad	20 000	20 000	20 000	10 000	**70 000**
Mexfastigheter, reinvesteringar	Nytt	3 000	3 000	3 000	3 000	**12 000**
IT		**4 400**	**4 488**	**4 578**	**4 669**	**18 135**
Kommunstyrelsen		4 400	4 488	4 578	4 669	**18 135**
Digitaliseringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 488	4 578	4 669	**18 135**
Kraft		**23 707**	**39 292**	**13 442**	**19 977**	**96 418**
Kommunstyrelsen		23 707	39 292	13 442	19 977	**96 418**
Förnyelse Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 312	0	0	3 495	**8 807**
Investeringsprogram bygg	Årligt ramanslag (reinvestering)	776	0	0	55	**831**
Investeringsprogram damm	Årligt ramanslag (reinvestering)	5 558	10 857	6 204	10 260	**32 878**
Vidmakthållande Kraftverk	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 327	1 293	1 293	2 207	**7 118**
Övriga invest. Stornorrfors	Årligt ramanslag (reinvestering)	9 735	27 143	5 946	3 960	**46 783**
Övriga		**55 238**	**127 262**	**1 287**	**1 313**	**185 100**
Kommunstyrelsen		55 238	127 262	1 287	1 313	**185 100**
Investeringsreserv	Årligt ramanslag (reinvestering)	1 238	1 262	1 287	1 313	**5 100**
Muddring av farleden	Ej påbörjad	54 000	126 000	0	0	**180 000**
Äldrenämnd		**22 937**	**28 626**	**20 222**	**50 214**	**121 999**
Övriga		**22 937**	**28 626**	**20 222**	**50 214**	**121 999**
Äldrenämnd		22 937	28 626	20 222	50 214	**121 999**
Digitalisering, ny	Ej påbörjad	1 100	6 800	600	700	**9 200**
Inv/utrustning Sävar hemtjänstlokal/dagverksamhet dementa	Ej påbörjad	0	0	0	4 500	**4 500**
Inv/utrustning Sävar vård- och omsorgsboende 60 pl	Ej påbörjad	0	0	0	15 000	**15 000**
Inventarier/digitalisering extern förhyrning, ny	Ej påbörjad	4 237	3 800	767	782	**9 586**
Inventarier/Digitalisering/Hjälpmedel re	Årligt ramanslag (reinvestering)	17 600	18 026	18 855	29 232	**83 713**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		**23 000**	**8 000**	**18 120**	**33 253**	**82 373**
Fastigheter		**0**	**0**	**10 000**	**25 000**	**35 000**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		0	0	10 000	25 000	**35 000**
Forslunda	Ej påbörjad	0	0	10 000	25 000	**35 000**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Övriga		**23 000**	**8 000**	**8 120**	**8 253**	**47 373**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		23 000	8 000	8 120	8 253	**47 373**
Inv Vasaskolan gymn elevökn	Ej påbörjad	15 000	0	0	0	**15 000**
Reinvesteringsmedel	Årligt ramanslag (reinvestering)	8 000	8 000	8 120	8 253	**32 373**
Kulturnämnd		**29 350**	**15 947**	**19 708**	**11 167**	**76 172**
Övriga		**29 350**	**15 947**	**19 708**	**11 167**	**76 172**
Kulturnämnd		29 350	15 947	19 708	11 167	**76 172**
Gestaltad livsmiljö	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 000	6 000	6 000	6 020	**24 020**
Inv, flytt Västangårds	Nytt	2 500	0	0	0	**2 500**
Inventarier Bibliotek	Ej påbörjad	0	0	8 663	0	**8 663**
Kompaktarkiv	Nytt	11 000	0	0	0	**11 000**
Konst	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 200	2 244	2 289	2 335	**9 068**
Kultur reinvestering/ kostnadsbesparande	Årligt ramanslag (reinvestering)	7 650	7 703	2 757	2 812	**20 922**
För- och grundskolenämnd		**18 820**	**21 488**	**17 462**	**15 441**	**73 212**
Övriga		**18 820**	**21 488**	**17 462**	**15 441**	**73 212**
För- och grundskolenämnd		18 820	21 488	17 462	15 441	**73 212**
Inv Brännlands skola	Ej påbörjad	500	0	0	0	**500**
Inv Fsk Innertavle 4 avd	Ej påbörjad	0	0	1 400	1 200	**2 600**
Inv Fsk Stöcke ny 6 avd	Ej påbörjad	0	2 100	0	0	**2 100**
Inv Fsk Yttersjö 4 avd	Ej påbörjad	1 400	0	0	0	**1 400**
Inv Förskola Hissjö 2 avd	Ej påbörjad	0	700	0	0	**700**
Inv Förskola Tavelsjö 6 avd	Ej påbörjad	0	0	2 100	0	**2 100**
Inv Grubbeskolan	Ej påbörjad	0	500	0	0	**500**
Inv Obbola skola F-9 utbyggnad till två paralleller	Ej påbörjad	500	0	0	0	**500**
Inv Rödängsskolan nybyggnad en parallell F-3	Ej påbörjad	0	2 000	0	0	**2 000**
Inv Stöcke skola nybyggnad två paralleller F-3	Ej påbörjad	0	2 500	0	0	**2 500**
Inventarier kopplat till behov norra	Ej påbörjad	1 500	0	0	0	**1 500**
Inventarier kopplat till behov södra	Ej påbörjad	1 500	0	0	0	**1 500**
IT-åtgärder	Årligt ramanslag (reinvestering)	2 420	2 468	2 518	2 568	**9 974**
Reinvesteringsmedel inventarier förskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 400	4 488	4 578	4 669	**18 135**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Reinvesteringsmedel inventarier grundskola	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 600	6 732	6 867	7 004	**27 203**
Fritidsnämnd		**23 200**	**16 326**	**16 643**	**16 976**	**73 145**
Övriga		**23 200**	**16 326**	**16 643**	**16 976**	**73 145**
Fritidsnämnd		23 200	16 326	16 643	16 976	**73 145**
Inventarier nya projekt	Ej påbörjad	250	0	0	0	**250**
Norrbyskär som besöksmål	Nytt	3 250	0	0	0	**3 250**
Reinvesteringar enl utbytesplan	Årligt ramanslag (reinvestering)	9 900	9 900	10 088	10 290	**40 179**
Snötillverkning och belysning elljuspår	Nytt	1 000	0	0	0	**1 000**
Täckgolv och filtmatta	Ej påbörjad	2 500	0	0	0	**2 500**
Utbyte konstgräsplaner	Årligt ramanslag (reinvestering)	6 300	6 426	6 555	6 686	**25 966**
Individ- och familjenämnd		**19 926**	**9 251**	**9 339**	**10 360**	**48 876**
Övriga		**19 926**	**9 251**	**9 339**	**10 360**	**48 876**
Individ- och familjenämnd		19 926	9 251	9 339	10 360	**48 876**
Inventarier Daglig verksamhet Magistervägen	Ej påbörjad	7 000	0	0	0	**7 000**
Inventarier Gruppboende Holmsund 2 pl	Ej påbörjad	840	0	0	0	**840**
Inventarier Gruppboenden 2 per år	Ej påbörjad	0	350	260	1 100	**1 710**
Inventarier kontor socialtjänstpersonal Magistervägen	Ej påbörjad	2 000	0	0	0	**2 000**
Inventarier Servicelägenheter, förhyrda	Ej påbörjad	360	0	0	0	**360**
Inventarier Socialtjänstens Hus	Ej påbörjad	1 000	0	0	0	**1 000**
Investering inventarier ny	Årligt ramanslag (reinvestering)	4 656	4 749	4 844	4 941	**19 191**
Investering inventarier re	Årligt ramanslag (reinvestering)	3 300	3 366	3 433	3 502	**13 601**
Investering teknik	Årligt ramanslag (reinvestering)	770	785	801	817	**3 174**
Brand- och räddningsnämnd		**13 550**	**9 344**	**9 631**	**14 924**	**47 449**
Övriga		**13 550**	**9 344**	**9 631**	**14 924**	**47 449**
Brand- och räddningsnämnd		13 550	9 344	9 631	14 924	**47 449**
Anläggning av nya brandposter	Årligt ramanslag (reinvestering)	550	561	572	584	**2 267**
Ram	Årligt ramanslag (reinvestering)	10 000	8 783	9 059	14 340	**42 182**
Utrustning och inv ny brandstation	Ej påbörjad	3 000	0	0	0	**3 000**
Valnämnd		**500**	**510**	**520**	**531**	**2 061**
Övriga		**500**	**510**	**520**	**531**	**2 061**

Nämnd	Status/Kategori	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Summa 2027-2030
Valnämnd		500	510	520	531	**2 061**
Utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	500	510	520	531	**2 061**
Byggnadsnämnd		**470**	**479**	**489**	**498**	**1 936**
Övriga		**470**	**479**	**489**	**498**	**1 936**
Byggnadsnämnd		470	479	489	498	**1 936**
Utrustning	Årligt ramanslag (reinvestering)	470	479	489	498	**1 936**
Miljö- och hälsoskyddsnämnd		**932**	**287**	**293**	**299**	**1 811**
Övriga		**932**	**287**	**293**	**299**	**1 811**
Miljö- och hälsoskyddsnämnd		932	287	293	299	**1 811**
Inventarier	Årligt ramanslag (reinvestering)	932	287	293	299	**1 811**
Totalsumma brutto		**1 606 507**	**1 571 820**	**1 218 660**	**1 073 323**	**5 470 310**
Investeringsbidrag*		-55 000	-4 700			**-59 700**
Totalsumma netto		**1 551 507**	**1 567 120**	**1 218 660**	**1 073 323**	**5 410 610**

*Investeringsbidrag

Renmarkstorget - dagvatten, Budget 2027

Renmarkstorget E-NORM, Plan 2028

Exploateringsplan 2027-2030

Investeringsbudget exploatering verksamhetsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2027	2028	2029	2030	Totalt
Västerslätt/Rödäng	2 000	10 000	0	0	**12 000**
I20	1 000	1 000	0	2 150	**4 150**
Ersboda/Ersmark	7 000	6 000	20 000	10 000	**43 000**
Centrala stan	0	0	800	1 000	**1 800**
Mariehem	0	0	0	500	**500**
Röbäck	1 000	1 000	1 000	0	**3 000**
Ön	0	0	1 300	0	**1 300**
Klockarbäcken	5 000	73 500	68 500	98 500	**245 500**
Sävar	0	1 650	17 650	14 500	**33 800**
Umeå östra landsbygd	0	22 000	40 000	40 000	**102 000**
Holmsund/Obbola	3 000	1 000	10 000	5 000	**19 000**
Projektledning	2 800	2 800	2 800	2 800	**11 200**
Summa utgifter	**21 800**	**118 950**	**162 050**	**174 450**	**477 250**

Investeringsbudget exploatering bostadsmark

Belopp i tkr.

Objekt	2027	2028	2029	2030	Totalt
Backen	3 000	1 000	9 000	9 800	**22 800**
Ersboda/Ersmark	500	4 500	3 500	18 200	**26 700**
Centrala stan	50	450	2 850	33 050	**36 400**
Haga/Sandbacka	5 000	2 000	0	800	**7 800**
Universitetområdet	17 000	0	10 000	36 000	**63 000**
Röbäck	1 500	0	0	1 000	**2 500**
Teg	13 600	2 100	16 100	43 400	**75 200**
Ön	69 000	102 000	163 000	5 000	**339 000**
Ålidhemsområdet	0	20 000	0	0	**20 000**
Tomtebo	81 000	32 500	25 000	10 000	**148 500**
Sävar	0	0	0	500	**500**
Umeå östra landsbygd	0	0	0	500	**500**
Holmsund/Obbola	20 500	2 000	2 500	1 000	**26 000**
Umeå södra landsbygd	0	500	1 500	5 300	**7 300**
Hörnefors	0	250	4 800	6 000	**11 050**
Projektledning	2 800	2 800	2 800	2 800	**11 200**
Summa utgifter	**213 950**	**170 100**	**241 050**	**173 350**	**798 450**

Investeringsbudget exploatering markförvärv

Belopp i tkr.

Objekt	2027	2028	2029	2030	Totalt
Ospecificerade objekt	20 000	20 000	20 000	20 000	**80 000**

Investeringar	**255 750**	**309 050**	**423 100**	**367 800**	**1 355 700**
- Investeringsbidrag	-25 000	-50 000	-51 000	0	-126 000

UMEÅ KOMMUN

2026-05-18

Förslag till budget för kommunrevisionen 2027

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att fastställa Kommunrevisionens budget för 2027

Bakgrund

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer i Umeå kommun.

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda kommunrevisionens budget inför fastställande av kommunfullmäktige

Förslag till kommunrevisionens budget för 2027 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138). Beredning har skett med hänsyn tagen till översyn av arvodesreglementet.

Budgetpost	Budget 2024 (tkr)	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Förändr 2025-26 (tkr)	Förslag Budget 2026 (tkr)
Arvoden	949	985	1 021	41	1 062
Övriga verksamhetskostnader förtroendevalda	25	25	25	0	25
Övriga verksamhetskostnader sakkunniga	2 948	2 973	3 003	30	3 033
S:a	3 922	3 983	4 048	71	4 120

Relaterade dokument

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)
Arvodesregler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)
Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

UMEÅ KOMMUN

2026-05-18

Förslag till budget för lekmannarevisionen 2027

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027

Bakgrund

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser lekmannarevisorer i Umeå kommuns hel- eller majoritetsägda bolag. Lekmannarevisorerna väljs bland de förtroendevalda i Kommunrevisionen.

Omfattning av lekmannarevisionen fastställs av kommunfullmäktige och finansieras via UKF med årlig uppräkning fastställd av kommunfullmäktige. I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda revisorernas budget.

Förslag till lekmannarevisionens budget för 2027 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138).

Förslag till rambudget för lekmannarevision 2027 (kr)

Budgetpost	Ansvar för budgetpost	Budgetram 2025 (kr)	Budgetram 2026 (kr)	Förslag budgetram 2027 (kr)	Kommentar
Arvoden för förtroendevalda lekmannarevisorer	UKF AB eller respektive bolag	155 469	161 377	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodes-reglemente	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodes-reglemente
Övriga verksamhetskostnader - förtroendevalda	Ingår i kommun-revisionens budget	0	0	0	Ingår i kommun-revisionens budget
Ram för ersättning till sakkunniga	UKF AB	605 067	611 118	**617 229**	Årlig uppräkning med 1% (enligt KFs regelverk)

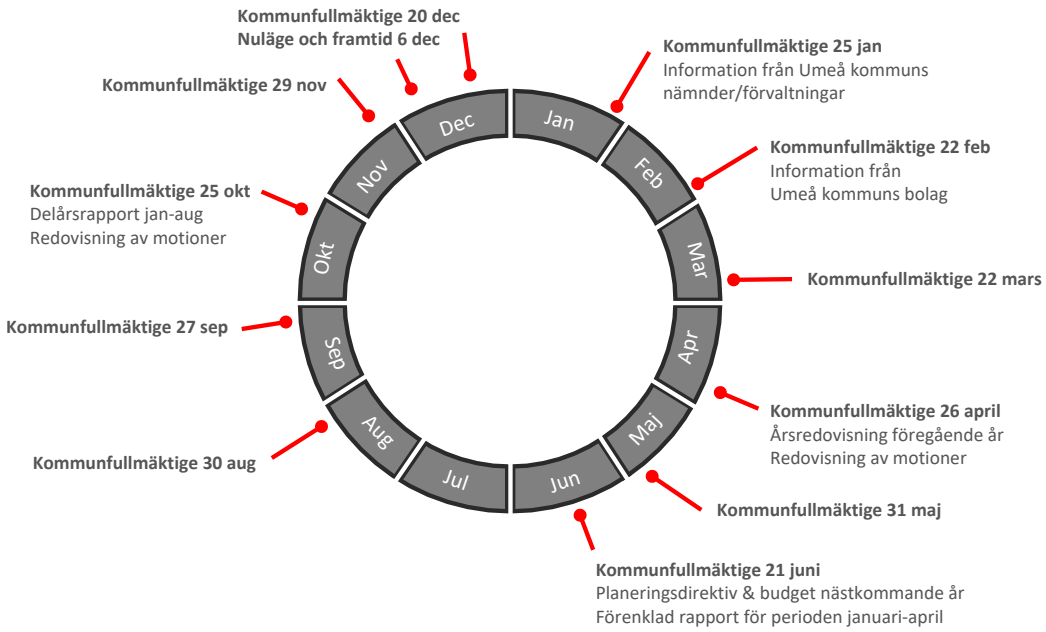
Relaterade dokument

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)
Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)
Arvodesregler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)
Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

Bilaga 7

Årshjul 2027 - Umeå kommunfullmäktige

Observera att nedanstående planering gäller under förutsättning att föreslagna sammanträdestider fastställs och att ordinarie planerings- och uppföljningsprocess följs. Observera även att det kan tillkomma ytterligare aktiviteter

Förslag viktiga datum för Umeå kommuns nämnder 2027

Observera att detaljerad information om nedanstående aktiviteter lämnas i separata anvisningar. Viktiga datum fastställs i juni 2026

Datum	Aktivitet
25-jan	**Verksamhetsdagen i KF** Förvaltningar lämnar information till KF om möjligheter/utmaningar 3–5 år.
05-feb	**Underlag till Årsredovisning** Förvaltningens förslag till KS-rapport från xxx-nämnden för perioden jan-dec 2026 ska vara färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
23-feb	**Underlag till Årsredovisning** XXX-nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-dec 2026 (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se samt ksrapportering@umea.se
23-feb	**Uppföljning Intern kontroll fg år** Nämndens beslut om att Intern kontrollen under föregående år varit ändamålsenlig och tillräcklig samt nämnden godkännande av uppföljning av internkontrollplan för föregående ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se
12-mar	**Planering och budget nästkommande år** Sista datum för nämnd att lämna yttrande på SLK:s förslag till planeringsdirektiv samt inkomma med information om att avsikt att förändra taxor. Sista datum för Personalnämnden att lämna yttrande över löneutveckling och personalpolitiska mål
17-24 mars	**Planering och budget nästkommande år** Planeringsdialog - nämnder presenterar sina yttranden för KSnau
29 april	**Förslag till förändring taxor och avgifter** Sista dag för nämnd att lämna förslag till förändring av taxor och avgifter, i enlighet med kommunstyrelsens anvisning
13-maj	**Förenklad rapport jan-apr** Förvaltningens förslag till förenklad KS/KF-rapport fr nämnden för perioden jan-april färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
24-maj	**Förenklad rapport jan-apr** Nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-april (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
24-maj	**Uppföljning Intern Kontroll jan-apr** Nämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-april inskickad till ksdiarium@umea.se.
13-sep	**Delårsrapport jan-aug** Förvaltningens förslag till KS/KF-rapport fr nämnden för perioden januari-augusti färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
30-sept	**TN:s detaljbudget** Sista datum för TN att lämna fastställd detaljbudget till KS, FGN och GVN
27-sep	**Delårsrapport jan-aug** Nämndens fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-aug (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
27-sep	**Uppföljning Intern kontroll jan-aug** Nämndens uppföljning av internkontrollplan för perioden jan-aug innevarande år inskickad till ksdiarium@umea.se
31-okt	**Investeringsplanering och budget nästkommande år** TN lämnar fastställt förslag till investeringsbudget och plan samt 10-årigt investeringsunderlag till KS diarium ksdiarium@umea.se
19-nov	**Verksamhetsplan och budget för 2028** Sista datum för nämnder att lämna nämndens fastställda Verksamhetsplan (inkl. detaljbudget). Plan för styrning och uppföljning av verksamhet som utförs av externa utförare samt Riskanalys och Internkontrollplan för nästkommande verksamhetsår till ksdiarium@umea.se
6 dec	**Nuläge & framtid** Presentation av planeringsförutsättningar och förslag till planeringsdirektiv för 2029.

Viktiga datum för Umeå kommuns bolag 2027

Observera att detaljerad information om nedanstående aktiviteter lämnas i separata anvisningar.

Datum	Aktivitet
12-feb	**Underlag till Årsredovisning** Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail
23-feb	**Underlag till Årsredovisning** Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-dec 2026 färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
22-feb	**Bolagsdagen i KF**
15-mar	**Underlag till Årsredovisning** XXX-bolagets fastställda rapport till KS/KF för perioden jan-dec 2026 (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
12-mar	**Planering nästkommande år** Sista datum för UKF/bolag att lämna yttrande på SLK:s förslag till planeringsförutsättningar samt inkomma med information om avsikt att eventuellt revidera taxor och avgifter.
17-24 mar	**Planering nästkommande år** Planeringsdialog – UKF och berörda bolag presenterar sina yttranden för KSnau
7 april	**Årsredovisning UKF** Senaste dag för UKF att lämna signerat beslut om årsredovisning samt årsredovisning enligt beslutad anvisning till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
29 april	**Förslag till förändring taxor och avgifter** Sista dag för bolag att lämna förslag till förändring av taxor och avgifter, i enlighet med kommunstyrelsens anvisning.
10-maj	**Underlag för KS uppsiktplikt** Sista dag för UKF att överlämna underlag till KS för uppsiktpliktens verkställande
13 maj	**Förenklad rapport jan-apr** Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-april färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
14 maj	**Förenklad rapport jan-apr** Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail.
24-maj	**Förenklad rapport jan-apr** UKF:s rapport (verksamhetsberättelse/underlag) till KS/KF för perioden jan-april ska vara inskickad till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
13-sep	**Delårsrapport jan-aug** Bolag lämnar underlag till SLK ekonomi - rapportpaket Cognos/mail.
13-sep	**Delårsrapport jan-aug** Bolagets förslag till KS/KF-rapport från xxx-bolaget för perioden jan-aug färdigt och inskickat till ksrapportering@umea.se
27-sep	**Delårsrapport jan-aug** Styrelsen för Umeå folkets hus skickar fastställd rapport till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
27-sep	**Delårsrapport jan-aug** Av respektive bolagsstyrelse fastställd rapport till KS/KF (direktjusterad vid sammanträde om så behövs) skickas till UKF för överlämning till ksdiarium@umea.se och ksrapportering@umea.se
6 dec	**Nuläge & framtid** Presentation av planeringsförutsättningar och förslag till planeringsdirektiv för 2029.

UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesprotokoll

2025-06-03

Kommunfullmäktiges presidium

Tid:	**Tisdagen den 2 juni 2025 kl. 14.00-14.15**	
Plats:	**Kommunstyrelsens sammanträdesrum**	
Beslutande:	Marie-Louise Rönnmark (S), ordförande Alireza Mosahafi (M), vice ordförande Jan-Olov Carlsson (V), 2:e vice ordförande	
Utses att justera:	Alireza Mosahafi (M)	
Sekreterare:	*Digital signatur* Tomas Jakobsson	§§ 1-3
Ordförande:	*Digital signatur* Marie-Louise Rönnmark	
Justerare:	*Digital signatur* Alireza Mosahafi	

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Kommunfullmäktiges presidium
Sammanträdesdatum:	2026-06-02
Anslaget har satts upp:	2026-06-05
Anslaget tas ner:	2026-06-27
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, kommunkansliet
Underskrift:	*Digital signatur* Tomas Jakobsson

§ 1

Diarienr: KS-2021/01090

Budget för kommunrevisionen 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa kommunrevisionens budget för 2027.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer i Umeå kommun. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda kommunrevisionens budget inför fastställande av kommunfullmäktige
Förslag till kommunrevisionens budget för 2027 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138). Beredning har skett med hänsyn tagen till översyn av arvodesreglementet.

Budgetpost	Budget 2024 (tkr)	Budget 2025 (tkr)	Budget 2026 (tkr)	Förändr 2025-26 (tkr)	Förslag Budget 2026 (tkr)
Arvoden	949	985	1 021	41	1 062
Övriga verksamhetskostnader förtroendevalda	25	25	25	0	25
Övriga verksamhetskostnader sakkunniga	2 948	2 973	3 003	30	3 033
S:a	3 922	3 983	4 048	71	4 120

Beslutsunderlag

Relaterade dokument

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)

Arvodesregler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)
Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

Beredningsansvariga

Anette Sjödin

Beslutet ska skickas till
Kommunrevisionen

§ 2

Diarienr: KS-2021/01090

Budget för lekmannarevisionen 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av den kommunala verksamheten oavsett verksamhetsform. Det är kommunfullmäktige som utser lekmannarevisorer i Umeå kommuns hel- eller majoritetsägda bolag. Lekmannarevisorerna väljs bland de förtroendevalda i Kommunrevisionen.
Omfattning av lekmannarevisionen fastställs av kommunfullmäktige och finansieras via UKF med årlig uppräkning fastställd av kommunfullmäktige. I enlighet med kommunfullmäktiges arbetsordning har kommunfullmäktiges presidium bland annat i uppgift att bereda revisorernas budget.
Förslag till lekmannarevisionens budget för 2027 är beräknat i enlighet med de regler kommunfullmäktige fastställde 21 juni 2021 (§138).

Förslag till rambudget för lekmannarevision 2027 (kr)

Budgetpost	Ansvar för budgetpost	Budgetram 2025 (kr)	Budgetram 2026 (kr)	Förslag budgetram 2027 (kr)	Kommentar
Arvoden för förtroendevalda lekmannarevisorer	UKF AB eller respektive bolag	155 469	161 377	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodes-reglemente	Uppräkning i enlighet med fastställt arvodes-reglemente
Övriga verksamhetskostnader - förtroendevalda	Ingår i kommun-revisionens budget	0	0	0	Ingår i kommun-revisionens budget
Ram för ersättning till sakkunniga	UKF AB	605 067	611 118	**617 229**	Årlig uppräkning med 1% (enligt KFs regelverk)

Relaterade dokument
Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF, rev 2022-09-26, § 164)
Riktlinjer för ägarstyrning (KF 2021-03-29)
Arvodesregler för förtroendevalda (KF rev 2022-11-28, § 200)
Reglemente för Umeå kommuns revisorer (KF 2019-04-29 §95)

Beredningsansvariga

Dan Gideonsson

Beslutet ska skickas till
Kommunrevisionen

§ 3

Diarienr: KS-2021/01090

Kommunfullmäktiges årshjul 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa årshjul för kommunfullmäktige 2027 enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Stadsledningskontoret har på uppdrag av kommunfullmäktiges presidium tagit fram ett årshjul för kommunfullmäktige 2027. Planeringen gäller under förutsättning att föreslagna sammanträdestider fastställs och att ordinarie planerings- och uppföljningsprocess följs. Det kan även tillkomma ytterligare aktiviteter.

Beslutsunderlag

Årshjul 2027.

Beredningsansvarig

Dan Gideonsson

UMEÅ KOMMUN

SignPort

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: https://validate.signport.se/

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller ’skrivs ut’ till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Ett Umeå
för hela livet.
Alliansens uppdrag
och budgetförslag
2027
K
D

Innehåll

Inledning ... 2
Äldreomsorgen ... 5
Funktionshinderomsorgen ... 8
En trygg uppväxt ... 9
Skolan ... 11
Robust beredskap och försörjningsförmåga ... 15
Miljö och klimat ... 17
Alla ska ha tillgång till kultur och en aktiv fritid ... 17
Öka bostadsbyggandet i Umeå ... 22
Förbättra företagsklimatet i Umeå ... 24
Kommunen som arbetsgivare ... 26
Investeringsramarna ... 27
Nettokostnadsavvikelser ... 27
Kommunfullmäktiges mål och uppdrag 2027–2030 ... 29
Alliansens uppdrag för 2027 ... 32
Budgetramar nämnder och styrelser 2027 ... 40

Mattias Larsson (C), Veronica Kerr (KD), Hanna Lundin Jernberg (L) & Anders Ågren (M)

Inledning

Alliansen arbetar för hela Umeå, både stad och landsbygd. Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna går gemensamt fram för att forma ett Umeå där människor vill leva hela livet. Från en trygg uppväxt, genom ett arbetsliv där livspusslet går ihop, till ett värdigt åldrande med livskvalitet och en äldreomsorg att lita på.

Vi vill med vår gemensamma budget visa på ett alternativ till det Socialdemokratiska styret i Umeå som sviker välfärden. Den gångna mandatperioden har präglats av skandaler inom äldreomsorgen, med fall av vanvård och våld, samt återkommande exempel på bristande ledarskap bland annat genom en visselblåsarfunktion som inte fungerar och med tendenser till tystnadskultur. Det här visar att Socialdemokraterna är regeringströtta efter över tre årtionden vid makten och att de saknar både idéer och energi för att lösa Umeås samhällsproblem. Umeåborna förtjänar bättre. Med Alliansen får Umeå ett lag som är redo att bygga upp medborgarnas tillit till välfärden igen och ta sig an samhällsutmaningarna med en ambitiös reformagenda.

Den viktigaste frågan de kommande fyra åren är att bygga upp förtroende för äldreomsorgen igen. Umeåborna kan lita på att Alliansen kommer tillföra de resurser

som krävs och genomdriva nödvändiga reformer för att Umeå ska få en omsorg värd namnet.

Vi håller frihet för enskilda individer högt, även inom välfärden. Äldreomsorgen ska kännetecknas av delaktighet, valfrihet och självbestämmande. Samtidigt som äldreomsorgen står inför stora utmaningar, från anställdas arbetsvillkor till bristande kvalitet i vården och en växande oro bland brukarna, väljer styret att avskaffa Lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten. Det begränsar människors möjlighet att påverka sin egen omsorg. I vår budget satsar vi på en kommun där äldreomsorgen håller hög kvalitet och där valfrihet är en självklarhet. Genom viktiga reformer bygger vi en modern äldreomsorg som sätter individens behov främst. Det leder till en omsorg som medborgarna kan lita på.

Idag brottas äldreomsorgen med att personal har bristande kunskaper i svenska, vilket riskerar patientsäkerheten och försvårar det dagliga arbetet. Det handlar i grunden om respekt för äldre och att de får en god vård och omsorg såväl som rehabilitering. Vi vill att personalen ges förutsättningar att tillhandahålla en värdig äldreomsorg så att de kan känna trygghet och stolthet över sitt arbete. Det ska vara en självklarhet att arbetsgivare säkerställer att personalen både förstår och kan göra sig förstådd på svenska. Därför är det en självklarhet med språktester i svenska vid anställning inom äldreomsorgen och funktionshinderomsorg.

Umeås medborgare ska känna sig trygga i en välmående arbetsmarknad och ett företagsklimat som driver tillväxt. För att möjliggöra nya jobb och investeringar krävs ordning och reda i den kommunala ekonomin. En stark ekonomi tryggar välfärden, framtida pensioner och stabilitet i osäkra tider. Genom bättre villkor för företag skapar vi arbetstillfällen och minskar bidragsberoende. Företagen är en nyckel för Umeås utveckling, de genererar jobb och skatteintäkter som bygger välfärden.

Vi vill sänka skatten för att göra arbete mer lönsamt, stärka tillväxten och ge människor med små marginaler större ekonomisk frihet. Umeå ska vara en kommun där människor vill leva och arbeta, med en långsiktig ekonomisk politik som främjar ansvar och utveckling.

I Umeå råder bostadsbrist sedan många år. En växande kommun kräver fler och bättre bostäder, såväl i staden som på landsbygden. Det behövs därför fler insatser för att möjliggöra ökad produktion av bostäder. Detta omfattar lägenheter, radhus och villor, anpassade efter människors behov och drömmar.

Alla förtjänar en trygg uppväxt och en bra start i livet oavsett bakgrund, bostadsområde eller funktionsvariation. Vi i Alliansen prioriterar skolan genom ökade resurser till för- och grundskolan. Med reformer för lärarnas arbetsvillkor och för utbildning med kunskap i fokus ska resultaten bli bättre. Vi vill även se en satsning på elevers psykiska hälsa samt anpassning för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i skolmiljön. Inte minst är det dags att äntligen nå

målet om mindre barngrupper i förskolan. Det är en fråga om arbetsmiljö, men också om barnets bästa.

En trygg uppväxt kräver även förebyggande insatser mot organiserad brottslighet såväl som insatser för trygga miljöer för barn och vuxna. Ingen ska behöva känna sig otrygg på kvällen, därför vill vi se bättre belysning och stärkt samverkan mellan kommunen, polisen och civilsamhället.

Umeå ska erbjuda en aktiv och varierad fritid för alla åldrar. Barn ska ha trygga lekplatser och tillgång till idrott och kultur. Vuxna ska kunna njuta av friluftsliv, båtliv och ett rikt kulturutbud. För hundägare behövs fler rastgårdar. Äldre ska ha mötesplatser och aktiviteter som främjar hälsa och gemenskap. En kommun att leva i hela livet kräver möjligheter till rekreation, aktivitet och social samvaro.

Våra fyra partier förenas i det kontinuerliga arbetet med att värna den gemensamma välfärden, oavsett om det gäller förskola, skola eller äldre- och funktionshinderomsorg. Det är omfattande och viktiga verksamheter, som ska präglas av hög kvalitet och valfrihet för den enskilde. Du ska kunna lita på Umeå genom hela livet!

Äldreomsorgen

Hur vi behandlar våra äldre säger något om vilka vi är som samhälle och som människor. Allianspartierna vill bygga en äldreomsorg där varje individ får åldras med trygghet, respekt och delaktighet. Det kräver både investeringar och värderingar, men framför allt en syn på omsorg som ett gemensamt ansvar, inte en uppgift som bara ska lösas så billigt som möjligt. Alliansen föreslår en förstärkning av äldrenämndens ram i Umeå med drygt 125 miljoner kronor för år 2027, vilket är 20 miljoner kronor mer än vad de styrande Socialdemokraterna och Miljöpartiet presenterade.

Umeå ska vara en kommun där äldre får det stöd de behöver för att leva ett tryggt, aktivt och värdigt liv, oavsett var i kommunen man bor och oavsett vem som är utförare. I takt med att vår befolkning åldras ökar behoven, men också möjligheterna att tänka nytt, förbättra det som brister och bygga vidare på det som fungerar. Därför vill vi i Alliansen utveckla äldreomsorgen med fokus på kvalitet, respekt och valfrihet, alltid med den enskilde människan i centrum. I vårt Umeå ska varje äldre person ha rätt att påverka sin vardag. Det handlar om att bli sedd som individ, inte bara som vårdtagare.

Valfrihet som grund för trygg omsorg

Vi vill att äldre i Umeå ska ha friheten att välja vem som kommer hem till dem. Den rätten är inte ett privilegium, det är en fråga om värdighet, trygghet och respekt. Därför vill vi utveckla hemtjänsten inom ramen för Lagen om valfrihetssystem (LOV) och återinföra valfriheten inom hemtjänsten samtidigt som vi vill öppna för LOV inom särskilt boende, funktionshinderomsorg och daglig verksamhet.

Valfrihet handlar inte bara om utförare. Det handlar också om inflytande i vardagen. Därför vill vi införa en modell där den enskilde i större utsträckning kan påverka vilka medarbetare som utför insatser i hemmet, inklusive möjlighet att framföra önskemål eller välja bort specifik personal. För många äldre är det en avgörande trygghetsfråga.

Äldre ska få möjligheten att välja om kvinnlig eller manlig personal ska hjälpa dem vid intima insatser, som dusch och påklädnad. Om man inte känner sig trygg med den personal som duschar, klär av eller rör vid ens kropp, ska man inte tvingas till det.

Vi vill också säkerställa rättvisa villkor mellan kommunala och privata utförare. Ersättningsnivåerna ska vara likvärdiga så att kvalitet och innehåll avgör, inte olika ekonomiska förutsättningar. Samtidigt ska kontrollen mot välfärdsbedrägerier stärkas, oavsett om verksamheten bedrivs i kommunal eller privat regi.

Personcentrerad omsorg på riktigt

I en värdig äldreomsorg står människan i centrum, inte schemat. För oss i Alliansen är det självklart att omsorgen ska utgå från varje individs behov, önskemål och

livssituation. Därför vill vi ta ett helhetsgrepp för att stärka det personcentrerade arbetssättet i Umeå kommun.

Vi föreslår att äldrenämnden och individ- och familjenämnden uppdaterar sina kvalitetsdeklarationer så att det tydligt framgår att omsorgen utgår från en personcentrerad grundsyn. För att det inte bara ska bli fina ord på papper vill vi också säkerställa att all omsorgspersonal får utbildning i personcentrerad vård och omsorg och hur det kan tillämpas i vardagen, inom både hemtjänst och särskilda boenden.

Omsorgen ska utgå från den enskildes faktiska behov och inte pressas in i minutjakt och snäva schabloner. Minutjakt präglar alltjämt dagens system och urholkar både kvalitet och arbetsvillkor.

Det är helt oacceptabelt att ett ersättningssystem bygger in att personal och utförare förväntas arbeta utan ersättning. Den tid som krävs för att genomföra beviljade insatser med god kvalitet ska ersättas fullt ut, inte delvis eller i teorin. Socialdemokraternas förslag om flexibel hemtjänst med ramtid framställs som ett steg bort från minutstyrning, men riskerar i praktiken att cementera samma problem i ny form. När ersättningen fortfarande inte följer den verkliga tidsåtgången fortsätter minutjakten och utförare lämnas att bära kostnaden genom obetalt arbete.

Vi vill dessutom införa förenklad biståndsbedömning för vissa hemtjänstinsatser för att göra det lättare att få stöd i tid, minska administrationen och skapa en mer tillgänglig äldreomsorg.

Trygghet och kvalitet i vardagen

Trygghet handlar om mer än låsta dörrar och larm. Det handlar också om att veta vem som kommer hem till dig, vilken hjälp som ska utföras och att känna tillit till omsorgen. Därför vill vi genomföra ett pilotprojekt med en informationslösning som tydliggör planerade besök, vem som kommer och vilken hjälp som ska utföras. Det kan minska oro, stärka tryggheten och samtidigt frigöra mer tid till omsorg genom minskad administration.

Vi vill även stärka rutinerna kring lex Sarah-anmälningar och avvikelserapportering. Missförhållanden ska upptäckas tidigare, hanteras snabbare och följas upp bättre. Tydligare ansvar, kortare handläggningstider och bättre uppföljning är avgörande för att skapa en omsorg där kvalitet och trygghet står i centrum.

När tryggheten sviker – att motverka våld mot äldre

Ingen ska behöva känna sig otrygg i mötet med omsorgen. Därför vill vi att våld mot äldre inkluderas i kommunens brottsförebyggande arbete och i den lokala lägesbilden över brottsligheten. Äldrenämnden bör också ta fram en särskild handlingsplan för att förebygga, upptäcka och hantera våld mot äldre inom omsorgen.

Alla som arbetar nära äldre ska ha rätt utbildning och rätt stöd för att kunna agera vid misstanke om missförhållanden eller våld. Det gäller både omsorgspersonal och chefer. Självklart ska misstänkta brott inom äldreomsorgen polisanmälas.

Maten och guldkanten i vardagen

Livskvalitet handlar också om de små sakerna i vardagen. Om doften av mat som lagas, möjligheten att sitta ner tillsammans vid en trevlig måltid och känslan av att fortfarande få njuta av livet även när man blivit äldre.

Vi vill därför ta fram ett nytt mat- och måltidskoncept för äldreomsorgen med fokus på hemlagad, näringsrik och individanpassad mat. Måltiderna ska inte bara ge näring utan också bidra till gemenskap, trivsel och livsglädje. Vi vill skapa mer guldkant i vardagen genom större valfrihet, trevligare måltidsmiljöer och särskilda satsningar vid helger och högtider.

I Umeå ser vi vad som händer när sådana värden prioriteras ned. När riktlinjer förändras och tidsramar pressas blir konsekvenserna konkreta i människors vardag. Tänk att spendera 10, 20 eller 30 år i äldreomsorgen utan att få känna doften av mat som puttrar på spisen eller uppleva måltiden som en stund att se fram emot. Umeås äldre förtjänar bättre än så.

Vi vill också införa en garanti för daglig utevistelse för personer med hemtjänst eller som bor på vård- och omsorgsboende. Att få komma ut, känna frisk luft och möta andra människor är inte en lyx. Det är en viktig del av ett värdigt liv.

Ofrivillig ensamhet

I vårt Umeå ska ensamhet inte vara en del av åldrandet. Ofrivillig ensamhet är en allvarlig folkhälsofråga som ökar risken för både psykisk och fysisk ohälsa. Därför vill vi stärka det sociala innehållet i äldreomsorgen och utveckla samarbetet med civilsamhället.

Som ett led i detta vill vi utveckla ett koncept med sociala värdar inom särskilda boenden i samverkan med frivilligorganisationer. Det handlar om att skapa fler mänskliga möten i vardagen. Någon som har tid att sitta ner, lyssna, spela kort eller bara finnas där. Ingen ska behöva känna sig bortglömd när åren läggs till livet.

Trygghet genom språk och kompetens

Trygghet, delaktighet och kvalitet i omsorgen förutsätter att personal och brukare kan förstå varandra. Därför vill vi införa språktest vid anställning inom hemtjänst, äldreomsorg och funktionshinderomsorg. Den som arbetar nära människor i utsatta situationer måste kunna kommunicera på ett sätt som skapar förtroende och där varje människa garanteras den vård den behöver. Därför behövs satsningar på språkutveckling för vårdpersonal och resurser som säkerställer att även Umeåbor med behov av exempelvis teckenspråkskompetens får fullgod vård.

Vi vill också stärka kompetensen inom äldreomsorgen genom att införa vårdnära serviceteam på alla vård- och omsorgsboenden. Genom att avlasta

omsorgspersonalen med praktiska arbetsuppgifter kan mer tid frigöras för omsorg, närvaro och mänskliga möten.

Samtidigt vill vi verka för en mer sammanhållen vård och omsorg på äldreboenden genom att utreda möjligheterna att knyta läkarkompetens och logopeder närmare verksamheten. Det kan bidra till bättre kontinuitet, ökad trygghet och högre kvalitet i vården av äldre.

Innovation och utveckling

För att möta framtidens behov krävs en äldreomsorg som är både trygg och nytänkande. Därför vill vi satsa på innovation, utveckling och kvalitetssäkring. Genom digital teknik, välfärdsteknik och smartare arbetssätt kan vi både höja kvaliteten och förbättra arbetsmiljön.

Vi vill exempelvis införa mobila trygghetslarm som fungerar även utanför hemmet för att stärka äldres trygghet, självständighet och möjlighet till ett aktivt liv.

Att arbeta i äldreomsorgen

En äldreomsorg av hög kvalitet bygger på kompetenta och engagerade medarbetare. För oss är det en självklarhet att visa respekt för den yrkesroll som vård- och omsorgspersonal har. Samtidigt förväntar vi oss ansvarstagande och professionalism i varje möte med brukare, anhöriga och kollegor.

Kvalitet skapas inte genom överkontroll utan genom medarbetare som har rätt kompetens, tillräcklig bemanning, en fungerande arbetsmiljö och ett ledarskap som bygger på tillit snarare än detaljstyrning. Därför vill vi också uppmuntra fler enheter inom äldreomsorgen att ombildas till intraprenader för att skapa större engagemang, flexibilitet och lokal utvecklingskraft.

Vi vet att personalen arbetar under hårt tryck och sjukfrånvaron är hög. För att förbättra arbetsmiljön behöver grundbemanningen öka.

Äldreomsorgen är inget genomgångsyrke. Det är en samhällsbärande framtidsbransch där människor varje dag gör avgörande insatser för andra. Det förtjänar både respekt, rätt förutsättningar och stolthet.

Funktionshinderomsorgen

Umeå kommun ska erbjuda en funktionshinderomsorg som genomsyras av respekt för individens frihet, självbestämmande och rätt till ett gott liv. Alla människor, oavsett funktionsvariation, ska ges möjlighet att leva ett liv som andra, med arbete, meningsfull sysselsättning, social gemenskap och inflytande över sin vardag. Det är ett samhällsansvar att undanröja hinder som står i vägen för detta.

Bostad först

Umeå har i dag för få boenden med särskild service eller andra anpassade bostäder för personer med funktionsvariation. Samtidigt växer staden, och med den också behoven. Kommunens bristande förmåga att verkställa beslut om bostad i tid leder till domstolsbeslut, viten och mänskligt lidande. Det är oacceptabelt. Vi anser att kommunen aktivt ska möjliggöra fler boenden i samarbete med privata och idéburna aktörer. Väntetiden från beslut till inflyttning måste kortas rejält. Det handlar om respekt för människors livsval och livsvillkor.

Valfrihet och mångfald även inom funktionshinderomsorgen

Vi vill att lagen om valfrihetssystem (LOV) införs inom funktionshinderomsorgen. Rätten att kunna välja utförare är lika viktig oavsett ålder, diagnos eller stödbehov. En mångfald av aktörer främjar utveckling, innovation och lyhördhet för individens behov. Det är inte ett hot mot kommunens verksamheter, utan en möjlighet att komplettera och utveckla dem. Att ställa höga kvalitetskrav på alla utförare kommunala såväl som privata är självklart.

Individuellt stöd och tillgängligt samhälle

Alla insatser till personer med funktionsvariation ska utgå från individuella behov. Men ett gott liv kräver mer än vård. Det handlar om delaktighet i samhället, i kultur och fritid, om att kunna ta sig till jobbet eller skolan. Du ska ha möjlighet att forma din framtid. Därför är tillgänglighet och universell utformning viktiga perspektiv i all kommunal planering.

Vi vill också förbättra möjligheten till sysselsättning för personer med funktionsvariation. Umeå kommun bör i högre grad erbjuda anpassade praktik- och arbetsmöjligheter, samt utveckla samverkan med arbetsgivare och civilsamhället. Alla vinner på ett mer inkluderande arbetsliv.

Personal och kompetens – nyckeln till trygghet och kvalitet

Personalens kompetens är avgörande för trygg och kvalitativ funktionshinderomsorg. Vi vill se språktest vid anställning, kontinuerlig kompetensutveckling och ökade möjligheter till karriärvägar inom omsorgen. Fler vårdnära serviceteam bör också införas för att frigöra tid för kärnuppdraget. Att vara en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö och inflytande för medarbetare måste vara en självklarhet.

En trygg uppväxt

Alla barn och unga i Umeå ska ha rätt till en trygg uppväxt som är fri från våld, rädsla och kriminalitet. För att lyckas med det krävs långsiktigt arbete som går bortom symbolpolitik.

Umeå måste växa tryggt och säkert

Trygghetsarbetet i Umeå behöver bli mer fokuserat, samordnat och resultatinriktat. Det räcker inte med att samla insatser under gemensamma rubriker, utan vi måste veta vad som gör verklig skillnad. Därför vill vi i Alliansen se en tydlig uppföljning av hur kommunens trygghetsresurser används: vilka konkreta åtgärder som genomförts, vilka resultat de gett, och om de når rätt målgrupper. För att bygga ett tryggt Umeå krävs att varje skattekrona används klokt och strategiskt, med fokus på beprövade och förebyggande insatser.

Gängens närvaro i Umeå kräver riktade insatser

Det förebyggande arbetet mot kriminalitet måste börja tidigt. En nyligen publicerad nulägesanalys från Umeå kommun visar att kriminella nätverk är etablerade i kommunen och aktivt rekryterar barn och unga, allt för ofta till narkotikahandel. De utnyttjar unga som billig och lättåtkomlig arbetskraft. Rekryteringen sker både fysiskt och digitalt, och möjliggörs av flera riskfaktorer: ekonomisk utsatthet, våld i hemmet, skolmisslyckanden, psykisk ohälsa, funktionsvariationer, brist på positiva förebilder och avsaknad av trygga sammanhang.

Samtidigt lockar gängens löften om pengar, status, gemenskap och identitet, förstärkta av glorifiering i sociala medier och populärkultur. För att kunna förebygga rekryteringen behöver kommunen rikta insatser mot just dessa bakomliggande faktorer och det kräver samverkan mellan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet och civilsamhälle. Dessutom anser vi att SIG (social insatsgrupp) behöver förstärkas med resurser då det enligt nulägesanalysen är kö till denna viktiga insats som syftar till att motverka att unga med hög risk att begå brott att lämna en kriminell livsstil.

De kriminella gängen har också försökt rekrytera barn och unga vid idrottsplatser i Umeå. Det är en oroande utveckling som kräver insatser från hela samhället. Vi vill att kommunen ska utreda åtgärder för att säkerställa tryggheten i anslutning till idrotts- och fritidsanläggningar.

Trygghet i vardagen

Otryggheten bland unga i Umeå är fortsatt hög. Enligt Unga24 uppger 39 procent av tjejerna i åldern 13–18 år att de känner sig otrygga när de går hem ensamma på kvällen. Bland killar är siffran 6 procent. Det är inte acceptabelt. Mer än var tredje kvinna i Umeå uppger också att de ibland eller ofta undviker att gå ut ensam av rädsla för att bli utsatta för våld eller ofredande, enligt folkhälsoenkäten ”Jämlika liv”.

Alliansen vill se fler konkreta trygghetsskapande åtgärder, till exempel bättre belysning, säkra gång- och cykelvägar samt ökad samverkan med polis, civilsamhälle och ideella jourer.

Stoppa hedersförtrycket

Hedersrelaterat våld och förtryck är ytterligare ett allvarligt hot mot barns och ungas

trygghet. Kartläggningen från 2021 visade på allvarliga brister i kunskap och arbetssätt inom kommunen. Vi vill därför se riktade utbildningsinsatser, uppdaterade handlingsplaner och förbättrade rutiner i de nämnder och verksamheter som möter barn och unga. Det gäller både skolor och socialtjänst. Att tidigt upptäcka och agera mot hedersförtryck är avgörande för att skydda barn och unga.

Alliansen vill bygga ett Umeå där varje barn får växa upp i trygghet, oavsett bostadsområde, kön eller bakgrund. Det kräver att vi fokuserar på det som faktiskt fungerar och vågar ompröva det som inte gör det.

Skolan

Skolan är en av kommunens absolut viktigaste uppgifter. Grunden till ett liv i frihet, trygghet och möjligheter börjar i förskolan och fortsätter genom hela utbildningskedjan. För oss i Alliansen är det avgörande att varje barn och elev får det stöd den behöver för att lyckas i skolan, oavsett bakgrund, bostadsområde eller funktionsvariation.

En skola för framtiden, med kunskap, trygghet och valfrihet i fokus

Alliansen fortsätter att prioritera skolan i Umeå kommun. Vi har särskilt ökat resurserna till för- och grundskolenämnden. Vi ökar resurserna till för- och grundskolenämnden med 76 miljoner kronor för nästa år, vilket är ca 25 miljoner kronor mer än vad de styrande i S/MP lägger i sin budget. Det möjliggör ett förverkligande av mindre barngrupper i förskolan och ökad kvalitet. Vi står fast vid vår övertygelse att valfrihet, höga förväntningar och tidiga insatser är avgörande för att varje barn ska nå sin fulla potential.

Det ska finnas lättillgänglig och relevant information om alla skolor och om vilka fristående och kommunala utbildningar som erbjuds i kommunen, så att det blir lättare för föräldrar och elever att välja skola. Val av skola ska bli obligatoriskt. För att öka både transparensen och likvärdigheten har vi därför gett för- och grundskolenämnden i uppdrag att införa ett aktivt och obligatoriskt skolval samt ta fram ett skolpengssystem som beslutas av kommunfullmäktige. Vår ambition är att skapa en struktur där alla elever, oavsett bakgrund, har verklig möjlighet att göra ett informerat val och där resurserna fördelas rättvist mellan kommunala och fristående skolor.

Vi tror också på kraften i entreprenörskap. Därför vill vi införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla, kreativitet och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder. I gymnasieskolan vill vi öka andelen elever som driver UF-företag, särskilt på yrkesprogrammen, som en del i att rusta unga för ett föränderligt arbetsliv.

Enligt Kolada har andelen elever som har nått betygskriterierna i alla ämnen i årskurs 9 har minskat från 77,8% 2023 till 76,3% 2025. I årskurs 6 är det också färre som har nått betygskriterierna 2025 än 2023. Denna nedgång understryker behovet av fortsatta satsningar för att förbättra skolans kvalitet och förtroende bland invånarna. Med våra prioriteringar stärker vi skolans framtid genom kunskap, trygghet och valfrihet.

Mindre barngrupper för en tryggare förskola

Med minskande barnkullar ser vi nu möjligheten att realisera målet om högst 15 barn per barngrupp i förskolan. Det är ett mål som kommunfullmäktige har ställt sig bakom i beslut efter beslut under snart 20 års tid. Trots detta har de styrande rödgröna inte genomfört det i praktiken. Vi i Alliansen är fast beslutna att omsätta dessa beslut i verklig förändring.

Enligt rapporten *Tryggare kan alla vara* från Sveriges Lärare lyfts flera risker med stora barngrupper: bland annat försämrade förutsättningar för barn att knyta trygga relationer, ökad risk för att barnens behov inte blir sedda, och en högre arbetsbelastning för personalen med ökad sjukfrånvaro som följd. Detta understryker vikten av att minska barngruppernas storlek för att säkerställa barnens trygghet och utveckling. Att genomföra de här förändringarna är också ett sätt att äntligen infria löften och beslut som fattats år efter år i kommunfullmäktige.

Enligt Kolada låg Umeås genomsnittliga gruppstorlek i förskolan på 16,0 barn per avdelning år 2025, en ökning med 0,1 från 2024. Det är fortsatt högt i jämförelse med flera liknande kommuner: Helsingborg 14,5, Lund 14,4 och Västerås 15,0. Även om vissa kommuner fortfarande har större barngrupper visar jämförelsen att Umeå har mer att göra för att nå målet om mindre barngrupper. Det kräver tydliga politiska prioriteringar och långsiktiga satsningar på förskolan.

Bryter man ned siffrorna ser man dessutom tydliga skillnader mellan kommunal och enskild regi i Umeå. I kommunala förskolor går i snitt 13 barn i småbarnsgrupper (1–3 år) och hela 19,5 barn i grupper för äldre barn (4–5 år). Det kan jämföras med förskolor i enskild regi, där motsvarande siffror är 11 respektive 16,7. Det visar att verksamheter i enskild regi i betydligt högre grad klarar att leva upp till Skolverkets riktmärken om 12 barn i småbarnsgrupper och 15 barn i storbarnsgrupper.

Vi ger även för- och grundskolenämnden i uppdrag att förbättra tillgängligheten till förskolan genom att låta vårdnadshavare ansöka om plats upp till ett år innan behovet uppstår, i stället för nuvarande sex månader. Det ger familjer bättre framförhållning och tryggare planering.

Utökad satsning på pedagogisk omsorg

Vi ser ett ökat behov av flexibla omsorgslösningar för barnfamiljer. Därför genomför vi en kommunövergripande satsning på pedagogisk omsorg, i syfte att öka tillgången

på dagbarnvårdare i hela kommunen. Detta ger familjer fler valmöjligheter och främjar en trygg och nära omsorgsmiljö för barnen.

Stärkta kunskapsresultat och tidiga insatser

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram har minskat från 91,9 % år 2020 till 87,8 % år 2025. Särskilt oroande är att flickors behörighet har sjunkit mer än pojkars under samma period. Trots detta har flickor fortfarande högre genomsnittligt meritvärde än pojkar. För att vända denna trend behöver vi fokusera på tidiga, träffsäkra och långsiktiga insatser för elever i behov av särskilt stöd, samt stärka samverkan med vårdnadshavare och elevhälsa. Därför ger vi för- och grundskolenämnden i uppdrag att införa en elevhälsogaranti, en garanti om att elever som söker hjälp ska få kontakt med elevhälsan inom 24 timmar.

Avlastning för lärarna och fokus på undervisning

För att lärare ska kunna fokusera på sin kärnuppgift – undervisning – behöver vi minska deras administrativa börda. Vi måste investera i skolan och satsa på lärarna. Inget är viktigare för att höja kunskapsresultaten än att ge lärarna kraft och tid att få vara just lärare. Våra elever behöver mer tid med sina lärare.

Internationella undersökningar visar att svenska lärare använder en mindre andel av sin arbetstid till undervisning jämfört med kollegor i andra länder. Skolverket pekar på att svenska lärare i snitt lägger över två timmar per dag på administration och uppgifter relaterade till ordning och omsorg. Det handlar till exempel om att iordningställa lokaler, behandla ledighetsansökningar, agera rastvakt, övervaka omklädningsrum, skriva veckobrev, plocka fram nödvändigt material, kontrollera närvaro och lägga ut information på skolans hemsida. Detta är tid som istället borde kunna användas till att planera undervisning, följa upp elevers lärande och ge mer stöd åt dem som behöver det mest.

Därför har vi i Alliansen gett för- och grundskolenämnden i uppdrag att successivt införa lärarassistenter i skolan. Vi omfördelar resurser inom nämndens ram och ökar den något för att möjliggöra denna satsning. Lärarassistenternas uppdrag ska vara att assistera lärarna med uppgifter av administrativ karaktär och på så sätt förbättra arbetsmiljön. Satsningen riktas i första hand till de tidigare årskurserna på skolor med särskilt stora utmaningar, så att det extra stödet kan komma in så tidigt som möjligt i elevernas skolgång. Genom att införa lärarassistenter frigör vi tid för lärarna att vara just lärare och skapar bättre förutsättningar för elevernas lärande.

Stärkt gymnasieskola för framtidens arbetsmarknad

En gymnasieexamen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att klara sig senare i vuxenlivet. I Umeå har andelen gymnasieelever som tar examen inom tre år legat stabilt över 77 % de senaste åren. Det är ett resultat som behöver förbättras.

Gymnasieskolorna i Umeå ska ge alla elever goda kunskaper och färdigheter för att förbereda dem för högre studier eller för ett yrkesliv direkt efter examen.

Kunskapsförmedlingen ska stå i främsta rummet, och skolans kontakt med arbetslivet ska uppmuntras och underlättas, både för att skapa motivation och ge eleverna realistiska förväntningar på vad som väntar efter skolan.

För att stärka gymnasieskolans koppling till arbetsmarknaden har vi infört nya mål i gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens styrkort. Dessa följer upp antalet kvalitetssäkrade APL-platser, antalet arbetsgivare som tar emot APL-elever samt närvaron vid programråd. Vi arbetar också för att öka andelen elever på yrkesprogram som driver UF-företag, något som både utvecklar entreprenöriella förmågor och stärker elevernas anställningsbarhet.

Alliansen vill göra satsningar på STEM-ämnena: naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik. Vi vill utarbeta en lokal STEM-strategi för Umeå kommun, med syfte att stärka elevers kunskaper, öka intresset för STEM-ämnen och säkerställa långsiktig kompetensförsörjning. Som en del av detta vill vi även införa spetsklasser i matematik redan i grundskolan, med möjlighet till nationellt intag.

Vi driver även på för att stärka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck genom kvalitetssäkrade utbildningsinsatser. Skolan ska vara en trygg plats där alla elever får möjlighet att utvecklas till sin fulla potential.

Fokus på elevers psykiska hälsa och framtidstro

Enligt enkäten Unga 24 upplever 61 % av flickorna och 25 % av pojkarna stress varje dag eller flera gånger i veckan. En av de största stressfaktorerna är känslan av att inte hinna med skolarbetet. Dålig sömn, höga förväntningar och bristande framtidstro bidrar till en negativ spiral för många ungdomar.

Vi ser ett tydligt behov av att stärka elevernas psykiska hälsa och skolan spelar en central roll i det arbetet. Därför har vi gett för- och grundskolenämnden i uppdrag att utvärdera hur skolans organisation bättre kan möta elevernas behov och stärka det förebyggande elevhälsoarbetet. Alliansen vill komplettera fler elevhälsoteam med speciallärare. Vi har också drivit igenom att elevhälsan i större utsträckning ska arbeta mer främjande och långsiktigt med fokus på hela elevgruppen, inte bara akut och individinriktat.

Samtidigt ser vi ett behov av att öka kunskapen om och anpassningen till neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) i skolmiljön. Alla barn har rätt till en fungerande skolgång, och det kräver tillgång till NPF-säkrade miljöer, tydliga strukturer och kompetent personal. Vi vill att det ska finnas samlad information till föräldrar om vilka rättigheter och möjligheter som finns för barn i behov av särskilt stöd och att föräldrar till barn med NPF ska ha större inflytande över sitt barns skolgång.

Vi ser också ett stort behov av att stärka kommunens resursskolor. För många elever med omfattande stödbehov och NPF-problematik fungerar inte den ordinarie

skolmiljön tillräckligt väl, trots stora insatser från skolpersonal och elevhälsa. I dag finns omkring 38 platser inom Umeås resursskolor, samtidigt som behovet bedöms vara betydligt större. Därför vill vi påskynda utbyggnaden av resursskolorna och ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att utöka antalet platser för att bättre möta elevernas behov. Fler elever måste få tillgång till en skolmiljö med rätt kompetens, anpassningar och trygghet för att kunna lyckas i sin skolgång.

Att skapa trygghet, arbetsro och tydliga ramar i undervisningen är avgörande för att eleverna ska må bra och känna framtidstro. Genom tydligare ansvarsfördelning, förstärkt elevhälsa och bättre samverkan mellan professioner i skolan vill vi minska den negativa stressen och skapa utrymme för fler elever att lyckas i sin skolgång.

Studiero och trygghet i skolan

En självklar del för lärandet är studiero i klassrummet, därför vill alliansen ha en lokal satsning på studiero på Umeås skolor. Vi vill utveckla en “kommunal studiero-garanti”, med tydliga ordningsregler och konsekvenstrappa. Det kommer tillsammans med insatser för elever med särskilda behov spela stor roll i elevers chanser att klara skolan.

Ingen elev ska behöva gå till skolan med en klump i magen. Mer måste göras för att minska mobbning och diskriminering bland elever. En miljö som ofta lyfts som särskilt utsatt är omklädningsrummen vid idrottslektionerna. Därför vill Alliansen prioritera att bygga duschbås i kommunens idrottshallar, så att elever kan duscha i fred och känna sig trygga. Dessutom är det avgörande att alltid kontrollera belastningsregistret vid anställning av personal i skolan, för att säkerställa att de vuxna som möter eleverna är lämpliga.

Robust beredskap och försörjningsförmåga

De senaste åren har tydligt visat på samhällets sårbarhet. Kriget i Ukraina, pandemin och ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i vårt närområde har understrukit behovet av att samhällsviktiga funktioner fungerar även under påfrestning. Även långsiktiga utmaningar som klimatförändringar bidrar till att öka trycket på vår beredskap. För att möta dessa utmaningar krävs att kommunen har en fungerande och aktiv civil beredskap, med förmåga att både hantera akuta kriser och bygga långsiktig motståndskraft i samhället.

Kommunens ansvar och strategiska planering

Kommunens ansvar inom det civila försvaret omfattar bland annat försörjningsberedskap, informationssäkerhet, skydd av samhällsviktig verksamhet

och förmågan att snabbt kunna ställa om vid allvarliga händelser. För att uppnå detta krävs strategisk planering, prioritering och praktisk förankring i hela den kommunala organisationen.

Livsmedelsförsörjning och lokal produktion

En särskilt viktig del av beredskapen är livsmedelsförsörjningen. I dagsläget är självförsörjningsgraden i Umeå låg, och det finns ett tydligt behov av att stärka den lokala livsmedelsproduktionen. Genom att utveckla kommunens inköpsrutiner och öka andelen lokalproducerad och hållbart framställd mat i måltidsverksamheterna kan kommunen bidra till en starkare och mer resilient försörjningskedja. Innovativa upphandlingsmodeller, såsom “ko på ROT” och skafferiavtal, kan spela en viktig roll för att koppla samman lokala producenter med kommunala verksamheter – och samtidigt stärka landsbygdernas näringsliv.

För att ta konkreta steg i denna riktning ger vi tekniska nämnden i uppdrag att öka andelen lokalproducerade och hållbart framställda livsmedel, samt att redovisa hur kommunens inköpsrutiner kan anpassas för att ytterligare stärka den lokala livsmedelsproduktionen. I uppdraget ingår också att utreda hur innovativa upphandlingsmodeller, såsom “ko på ROT” och andra lösningar som lyfts i landsbygdsprogrammet, kan användas för att gynna lokal livsmedelsförsörjning och hållbar landsbygdsutveckling.

En stärkt livsmedelsberedskap handlar dock inte bara om kommunens egen verksamhet. Det handlar också om att skapa förutsättningar för invånare att bidra till en ökad självförsörjning. Vi vill därför se fler möjligheter till lokal odling i olika stadsdelar, samt underlätta för privatpersoner att lagra livsmedel genom att möjliggöra tillgång till förvaringslösningar som jordkällare i samverkan med exempelvis AB Bostaden. Genom att kombinera offentlig och privat beredskap kan vi bygga ett mer robust Umeå.

Utbildningens roll för framtidens livsmedelsproduktion

Utbildning är en annan nyckelfråga. Forslundagymnasiet är en strategisk resurs för hela norra Sverige när det gäller kompetensförsörjning inom de gröna och areella näringarna. Det är här vi hittar morgondagens lantbrukare. Genom att stärka såväl utbildningarna som att säkra lokalernas långsiktighet och verksamhetens koppling till beredskapsfrågor kan skolan bidra till att trygga framtidens livsmedelsproduktion i såväl Umeå som hela norra Sverige.

Övning, samordning och kommunikation för en robust kommun

Att bygga en robust kommun handlar också om att öva, samordna och kommunicera. För att uppnå en hög och praktiskt fungerande beredskap krävs engagemang från hela den kommunala organisationen – från planering och upphandling till skolmåltider och lokal näringslivsutveckling.

Förmågan att hantera kriser byggs i praktiken. Därför ger vi samtliga nämnder i uppdrag att genomföra regelbundna och verksamhetsnära beredskapsövningar. Genom att öva skarpt, identifiera brister och stärka samverkan mellan verksamheter kan kommunen säkerställa att beredskapen fungerar när den verkligen behövs.

Miljö och klimat

Umeå ska vara en ledande miljö- och klimatkommun där innovation, hållbar stadsutveckling och grön tillväxt går hand i hand. Klimatomställningen ska skapa möjligheter för människor och företag i hela kommunen, inte innebära nya hinder i vardagen.

Umeå rankas bland de renaste städerna i Europa när det kommer till luftkvalitet. Det är en styrka som ska värnas genom att slå vakt om grönområden, minska utsläppen och fortsätta arbetet för en mer hållbar stadsmiljö. Alliansen vill skynda på elektrifieringen genom att kommunen, i nära samverkan med näringsliv och lokala aktörer, medverkar till en utbyggd laddinfrastruktur för både personbilar och tunga fordon i hela kommunen. Det ska fortsatt vara möjligt att ta bilen till arbete, fritidsaktiviteter och service för de som behöver det. Klimatomställningen måste bygga på realism och fungerande alternativ utan på bekostnad av människors vardag.

För att stärka Umeås gröna identitet vill vi också säkra framtiden för Arboretum Norr och fortsätta utveckla parker, grönområden och stadsnära natur. Umeå ska fortsätta vara Björkarnas stad. Fler träd ska planteras både i nya stadsdelar och i befintliga miljöer för att skapa trivsammare stadsmiljöer, bättre luftkvalitet och ett bättre lokalklimat under varma sommardagar.

Alliansen vill kombinera höga klimatambitioner med ett starkt företagsklimat och en hållbar tillväxt. Genom beprövade åtgärder, teknikutveckling och långsiktiga prioriteringar bygger vi en grönare kommun i framkant där människor kan leva hållbart utan att välja bort trygghet, tillgänglighet, jobb eller framtidstro.

Alla ska ha tillgång till kultur och en aktiv fritid

Umeå ska vara en kommun där alla kan ta del av kultur och ha en meningsfull fritid, oavsett ålder, bakgrund eller livssituation. Ett rikt kulturliv och möjligheter till fritidsaktiviteter gör Umeå både roligare att bo i och mer attraktiv för besökare. Vi vill fortsätta utveckla möjligheterna att ta del av kultur och fritidsaktiviteter i Umeå på ett sätt som är tillgängligt, hållbart och inkluderande för alla.

Kulturinstitutioner och kulturarv

I Umeå finns kulturinstitutioner av högsta klass. Norrlandsoperan med symfoniorkestern och dansverksamheten är här viktiga inslag, liksom våra välkända festivaler. Vi vill att Umeå ska fortsätta synas på kulturkartan, både nationellt och internationellt.

Älven har blivit en levande del av staden, särskilt genom satsningar som Väven, där också vårt fina stadsbibliotek fått en central plats. Vi värnar också kulturarvet. Västerbottens museum och hela Gammliaområdet är en viktig länk mellan vår tids samhälle samt tidigare och kommande generationer.

Kulturbudget och museifrågor

Vi vill att kulturen i Umeå ska fortsätta blomstra. Men Umeå är idag den kommun i landet som satsar mest per invånare på kultur, vilket vi anser inte är långsiktigt ekonomiskt hållbart. Därför vill vi se en mer balanserad kulturbudget.

Eftersom kommunens kulturbudget redan är stor anser vi att det inte finns något ekonomiskt utrymme att behålla Kvinnohistoriska museet i kommunal regi. Deras befintliga lokaler bör hyras ut till en extern aktör som kan passa in och som har ett intresse av det perfekta läget i Väven. Detta sparar ungefär 13 miljoner kronor för kommande år. Alliansen anser att verksamheten ska överföras till Västerbottens museum, på samma sätt som vi hanterat Regementsmuseet på I20-området.

Bibliotekens roll

Att kunna läsa är en grundförutsättning för lärande. Läsförståelse är grunden i de flesta skolämnen och läsning har stor betydelse för bland annat språkutvecklingen. Vi vill stimulera att fler barn och unga från tidig ålder får ett intresse för läsning och böcker. På vissa förskolor i kommunen finns idag ett samarbete mellan förskolorna och bibliotek, där biblioteken kan lämna “bokpåsar” med utvalda böcker som vårdnadshavare kan låna hem direkt från förskolan och ta med hem. Det gör det enklare att låna böcker och det är något vi vill utveckla på alla förskolor i kommunen.

Biblioteksbussen kör till platser där det är långt till ett vanligt bibliotek. Den stannar till vid 136 hållplatser i kommunen, från Inneråträsk i norr till Norrbyn i söder. Biblioteksbussen har ett stort tryck från skolor, förskolor som saknar folkbibliotek, men även från äldreomsorgen. Det gör att verksamheten inte hinner stanna hos alla som vill och många besök blir idag mycket korta. Vi ser att det finns behov av en till biblioteksbuss i framtiden, för att stärka tillgången till litteratur och läsfrämjande insatser i hela kommunen.

Idrott och föreningsliv

Umeå har utsetts till ”Sveriges bästa idrottsstad” tre gånger – 2018, 2020 och 2021. Det är ett kvitto på att satsningarna på både bredd- och elitidrott har varit rätt. År 2024/2025 fick Umeå även utmärkelsen ”Årets breddidrottskommun” av

branschtidningen Sport och Affärer. Bakom framgångarna ligger ett brett politiskt samförstånd om idrottens betydelse.

Alliansen i Umeå värnar det starka föreningslivet, som skapar gemenskap och stärker demokratin. Med en ung befolkning är det särskilt viktigt att Umeå fortsätter utveckla ett brett och inkluderande utbud av idrott och fritid.

Vi vill stärka föreningslivet från grunden, i stället för att satsa på enskilda evenemang. Det lokala föreningslivet har tydligt signalerat att ökade kostnader för bland annat lokaler, material, resor och logi riskerar att slå mot deras verksamhet. Vi vill stärka stödet som går till föreningar som äger och driver egna anläggningar.

Föreningsstöd ska vara tydliga och baseras på en objektiv grund. Vi vill därför införa fördelningsnycklar för föreningsstöd som idag inte baseras på schabloner eller liknande. Vissa stöd från kommunen till föreningslivet har inte höjts på många år, vilket påverkar föreningslivet negativt när kostnaderna ökar. Vi ser därför positivt på att indexreglera fler stöd till föreningslivet, så att stöden följer kostnadsutvecklingen i samhället.

Vi ska också aktivt verka för att fler nationella tävlingar kan genomföras i Umeå. SM-arrangemang inom olika områden är av hög prioritet, och bidrar till att marknadsföra Umeå på ett positivt sätt. Vintern 2029 kommer Umeå återigen att arrangera SM-veckan. Det är ett av Sveriges största återkommande idrottsevenemang och genomförs varje år på olika orter i landet, både på sommaren och på vintern och samlar svenska mästerskap för Riksidrottsförbundets medlemsförbund.

Svenska Rallyt är Sveriges största årligen återkommande sportevenemang och landets främsta rallytävling. Sedan 2022 är Umeå värdstad för denna VM-deltävling. Med miljontals tittare världen över stärker rallyt regionens attraktionskraft och skapar stora möjligheter för idrott, näringsliv och turism.

Umeå är en vinterstad och många Umeåbor och besökare ägnar sig gärna åt vinteridrotter, som att åka slalom, längdskidor eller skridskor. Även om det brukar vara gott om snö de flesta vintrarna, så är det ibland brist på snö. Det är därför viktigt att det finns ishallar, konstfrusen is och konstsnöanläggningar, så att förutsättningarna är goda för vinteridrotterna, även om det är snöbrist. Många föreningar och privatpersoner efterfrågar att ishallarna ska ha öppet längre än de är idag. I andra kommuner går det ofta att åka skridskor i ishallar i maj. Vi menar att det är något som kommunen behöver utreda och därför vill vi uppdra till fritidsnämnden och tekniska nämnden att se över vinteridrotternas säsongslängder.

Det ska också vara enkelt att ta sig till idrotts- och friluftsanläggningar. Vi vill därför se över parkeringsavgifterna i anslutning till dessa, i syfte att göra det enklare att motionera.

Ny evenemangsarena

För att utveckla Umeå som destination och evenemangsstad behöver Umeå en ny evenemangsarena som kan arrangera större arrangemang för konserter, idrott och konferenser. Alliansen vill att kommunen i samverkan med föreningslivet och privata aktörer tar fram en konkret plan för etableringen av en ny evenemangsarena i Umeå.

Kontroll och trygghet inom idrott och kultur

För att stödet från kommunen ska komma rätt och göra största möjliga nytta är det viktigt med god kontroll och uppföljning. Genom tydliga krav och regelbundna granskningar minskar risken för fusk, felaktigheter och missbruk av skattemedel. Det skyddar också de seriösa föreningarna, som sköter sin verksamhet och följer reglerna.

Föreningsbyrån har uppdraget att ha kontakten med föreningar och ideella verksamheter från kommunens sida. Trots detta har det vid upprepade tillfällen varit så att andra förvaltningar har handlagt stöd till föreningslivet, utan att Föreningsbyrån varit inblandad. Det är Föreningsbyrån som ska ha kontakt med föreningslivet och som därmed har bäst kännedom om föreningar. Om Föreningsbyrån inte är med i beredningen riskerar kommunen att ge stöd till föreningar som av olika anledningar inte bör få kommunala medel.

Polisen i Umeå har varnat för att idrottsplatser blivit en plats där kriminella gäng rekryterar barn och unga. Det är en oroande utveckling som kräver insatser från hela samhället, även kommunen. De borgerliga partierna i fritidsnämnden har flera gånger föreslagit att nämnden ska uppdra till förvaltningen att utreda åtgärder för att säkerställa tryggheten i anslutning till idrotts- och fritidsanläggningar, men har tyvärr röstats ner. Det är dock uppenbart att det skulle behövas en omfattande utredning för att förbättra tryggheten.

Bad och simhallar

En hög simkunnighet bland invånarna är viktigt ur ett säkerhetsperspektiv och Umeås simhallar fyller därmed en viktig funktion. Badverksamheten i Umeå kommun har under lång tid haft problem med att hålla en budget i balans. Tidigare skötte företaget Medley driften av Umeå simhall, men när Navet byggdes beslutade fritidsnämnden att driften skulle skötas i kommunal regi.

De borgerliga partierna föreslår en konkurrensutsättning av den samlade kommunala badverksamheten inom fritidsnämnden, däribland Navet och Umelagun. Det skulle både kunna stärka kvaliteten för verksamheten och samtidigt sänka kostnaden. Som det ser ut idag driver Umeå kommun även restauranger vid badanläggningarna, som vid Navet. Kommunen driver också gym, bland annat i Holmsund och Sävar. Driften av dessa borde också läggas ut på en extern entreprenör, inte minst för att undvika osund konkurrens från kommunen gentemot privata företag.

Alla Umeåbor ska ha möjlighet att bada på sommaren. I flera år har Umeå kommun saknat badplatser för rullstolsburna personer, men förra sommaren anlades en badramp på Nydala. Det behövs ytterligare fokus på att göra badplatser i kommunen mer tillgängliga.

Båtliv och turism

Båtlivet är en viktig del av både fritid, rekreation och turism längs Umeås kust. Med närheten till älven och havet har Umeå stora möjligheter att utvecklas som en attraktiv destination för båtburna besökare. Vi vill möjliggöra en centralt placerad gästhamn, driven och finansierad av privata aktörer. Vi ska även se till att vårda det båtliv som redan idag finns. Dessutom vill vi säkra upp en riktig gästbrygga på Norrbyskär, för att förbättra tillgängligheten för båtburna besökare.

Handeln i Umeå går miste om många ”turistkronor”, när många med båt under sommaren väljer bort Umeå och åker vidare norrut eller söderut. Allt för få stannar till i Umeå p.g.a. bristen på gästbryggor och centralt belägen gästhamn. Med bättre möjligheter att lägga till i stan skulle fler båtturister stanna längre och gynna både handeln, restaurangerna och besöksnäringen. Det är en chans Umeå bör ta vara på.

Turism och husbilsplatser

Något som saknas i Umeå är attraktiva ställplatser för husbilar och husvagnar. Det är en viktig målgrupp inom turismen och tillgång till centrumnära, trygga och välutrustade platser kan göra stor skillnad för om resenärer väljer att stanna i Umeå eller resa vidare. Fler ställplatser skulle stärka besöksnäringen och göra Umeå mer tillgängligt.

Hundrastplatser

I Umeå finns det inga inhägnade hundrastplatser där hundar kan leka fritt utan koppel. Många hundägare har efterfrågat hundrastplatser i flera år och sådana finns i andra jämförbara kommuner runtom i Sverige. Hundrastplatser är även en naturlig plats för människor att träffas och bidrar till en bra och social miljö för alla. Behovet av hundrastplatser i kommunen växer, i och med att allt fler Umeåbor skaffar hund. Vi vill därför att kommunen ska upprätta hundrastgårdar i Umeå.

Ungdomsverksamhet

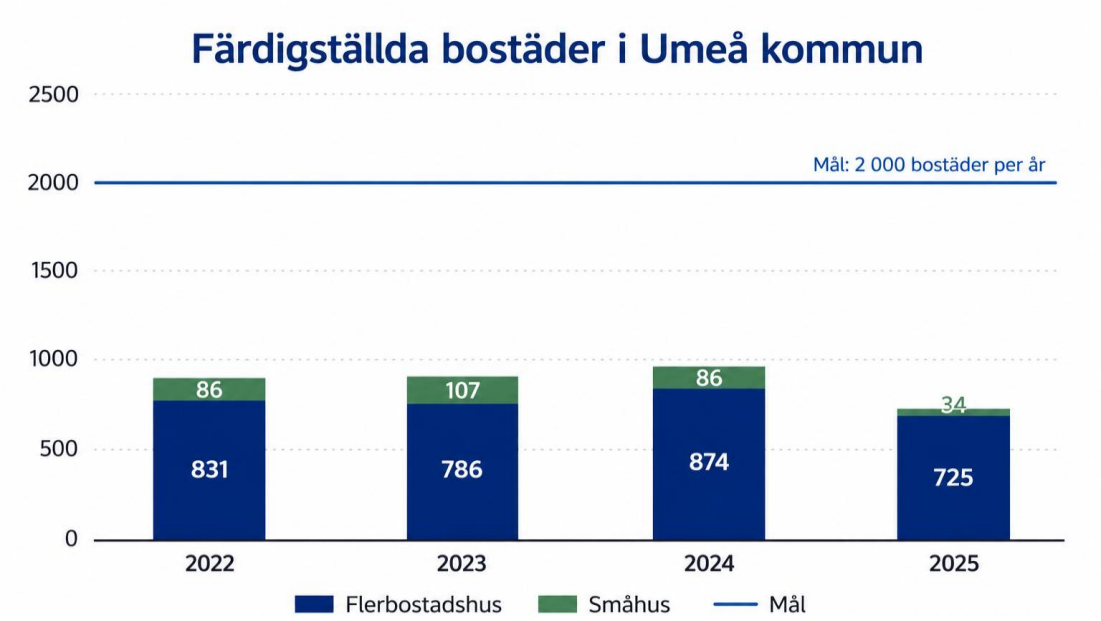
Det är viktigt att ungdomsverksamhet bedrivs i trygga och väl anpassade miljöer. I Umeå finns i dag elva fritidsgårdar och två mötesplatser för unga. Fritidsgårdarna riktar sig till ungdomar mellan 13 och 17 år, medan Ungdomens hus i centrum och på Ersboda vänder sig till unga mellan 16 och 23 år.

Vi anser att kommunens mötesplatser främst bör rikta sig till de yngre ungdomarna. När äldre ungdomar vistas på samma platser kan det hända att yngre känner sig otrygga eller avstår från att gå dit. Därför föreslår vi en övre åldersgräns på 19 år i

den öppna ungdomsverksamheten, för att fritidsgårdarna fortsatt ska vara trygga platser för högstadie- och gymnasieungdomar.

Öka bostadsbyggandet i Umeå

Det är bostadsbrist i Umeå sedan ett antal år tillbaka. Ett tydligt uttalat mål för kommunen är att bostadsbyggandet ska öka till 2000 nya bostäder per år. Detta för att ”bygga bort” det underskott som har skapats genom att det under en lång rad av år bara har byggts hälften så många bostäder som behovet har varit. Enligt statistik från SCB färdigställdes 759 bostäder under 2025, vilket är långt under målet.

Källa: SCB

Behov av högre produktion och fler småhus

För att Umeå ska kunna nå sina bostadsmål krävs en betydligt högre takt i nyproduktionen av bostäder. Det behövs fler småhus, fler bostadsrätter och fler hyreslägenheter i hela kommunen. Under de senaste åren har det byggts alldeles för få småhus. Förra året utgjorde äganderätterna endast 4,5% procent av all nyproduktion, enligt statistik från SCB.

Att bygga fler villor och radhus i Umeå är avgörande för kommunens långsiktiga utveckling. Småhus utgör en viktig men ofta underskattad del av bostadsförsörjningen. Flera undersökningar visar att en stor del av befolkningen föredrar att bo i just småhus. En Sifo-undersökning från 2019 visade till exempel att hela 75 procent av svenskarna helst vill bo i villa, radhus eller kedjehus. Trots den höga efterfrågan är produktionen av småhus fortsatt låg, vilket gör det än viktigare att prioritera denna boendeform i den framtida planeringen.

Samarbete mellan privata aktörer och AB Bostaden

De privata aktörerna och det kommunala bostadsbolaget AB Bostaden måste hjälpas åt för att öka takten på bostadsbyggandet. Kommunen har sedan tidigare börjat inrikta processen på kortare tid för markreservation. Flexiblare och mer generella detaljplaner med optimal volym och användning är också en viktig förutsättning. Fler områden måste öppnas upp för nybyggnation, samtidigt som takten på kompletteringsbyggande ökar.

Effektivare planprocess och ökad förutsägbarhet

En effektivare planprocess gynnar hela Umeås tillväxt. Genom att öka förutsägbarheten för både kommunen och byggaktörer kan vi främja ett snabbare och mer effektivt bostadsbyggande. För långa och oförutsägbara processer riskerar att bromsa utvecklingen och fördröja viktiga investeringar.

Vi vill att kommunen i högre grad möjliggör för privata aktörer att själva sköta och finansiera planarbetet. Det är ett sätt att öka tempot i detaljplaneprocessen och avlasta kommunens resurser. Sådana samarbeten är redan möjliga enligt plan- och bygglagen, och bör användas mer systematiskt. Med rätt ramar och kvalitetssäkring kan fler projekt komma i gång snabbare, vilket är till nytta för både kommunen och invånarna.

Vi vill också införa möjligheten till senare betalning av mark vid ett markförvärv, för att förbättra förutsättningarna för bostadsbyggande. Det kan exempelvis handla om att dela upp betalningen och att inte betala hela köpeskillingen vid markförvärvet, utan betala merparten vid slutbeskedet. Genomförbarheten för projekt kan därmed öka, eftersom byggandet blir mindre känsligt för räntor.

Tjänstegarantier och ökad transparens

Invånare och företag ska kunna lita på att kommunen levererar i tid. Kommunen bör införa tjänstegarantier i sin myndighetsutövning. När en komplett ansökan lämnas in ska handläggning ske inom en fastställd tidsram. Överskrids tiden ska den sökande kompenseras med reducerad avgift. Detta ökar både transparens, rättssäkerhet och incitament för kommunen att hålla utlovade handläggningstider.

Digitalisering och automatiserade beslut

Alliansen vill effektivisera kommunens myndighetsutövning genom att införa automatiserade beslut i enklare lov-, anmälnings- och tillståndsärenden inom byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Genom att utnyttja digitaliseringens möjligheter kan handläggningstider kortas, administrationen minskas och resurser frigöras till mer komplexa ärenden.

Bostadsbyggande i hela kommunen

Umeå ska vara norra Sveriges storstadsalternativ, men också erbjuda goda livsmiljöer för dem som vill bo utanför centrum. Därför måste bostadsbyggandet

möjliggöras i hela kommunen. I dag fokuserar Umeås planering främst på förtätning och den så kallade femkilometersstaden. Vi vill se en mer balanserad utveckling där även yttre stadsdelar och landsbygder ges utrymme att växa. Landsbygderna utgör 93 procent av kommunens yta och 16 procent av invånarna bor här. Närheten till naturen och större boendeytor lockar människor att flytta till landsbygden. Statistiken visar att fler flyttar från tätort till landsbygd än tvärtom.

Utmaningar och möjligheter för AB Bostaden

AB Bostaden står inför stora utmaningar, inte minst behovet av att rusta upp det åldrande beståndet, särskilt miljonprogramsområdena. Renoveringstakten måste öka, men Bostaden har begränsat låneutrymme. Därför vill Alliansen möjliggöra nyproduktion och upprustning genom att avyttra delar av fastighetsbeståndet. Det frigör kapital, minskar Bostadens dominerande roll och öppnar för fler aktörer att bidra till ett ökat bostadsbyggande. En mer affärsmässig förvaltning är avgörande för att klara framtidens bostadsbehov i hela kommunen.

Förbättra företagsklimatet i Umeå

Ett bra företagsklimat är avgörande för Umeås tillväxt och framtid. Det skapar fler jobb, stärker välfärden och gör kommunen mer attraktiv att bo och investera i. Vi vill göra det lättare att starta, driva och utveckla företag i Umeå. Alliansens mål är att Umeå ska bli en av Sveriges tio bästa företagskommuner.

Idag placerar sig Umeå långt ner i olika rankningar. 2026 hamnade Umeå på plats 175 av 290 kommuner i Svenskt Näringslivs kommunranking av företagsklimatet. Förra året hamnade Umeå på plats 114 av 199 deltagande kommuner i SKR:s mätning av företagsklimatet. I det småföretagarindex som presenterades av Småföretagarnas riksförbund förra året hamnade Umeå på plats 69 av 290. Det visar att förändring krävs. När lokala företagare år 2026 fick frågan om hur företagsklimatet kan förbättras är de främsta svaren bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare (42%), bättre dialog mellan kommunen och företagen (40%) och fler bostäder (37%).

Enklare att starta och driva företag

Politiker kan inte skapa jobb i den privata sektorn, men kommunen kan göra det enklare att driva företag. Det handlar om kortare handläggningstider, bättre dialog, fler upphandlingar, rättvisa villkor utan osund konkurrens, möjlighet till utmaningsrätt och lägre kommunalskatt. Då vågar fler satsa och Umeå blir en starkare företagskommun.

Ett smart sätt att göra det lättare att starta och driva företag i Umeå är att införa Rättviksmodellen. Den bygger på att företag bara behöver en kontaktväg in till kommunen, att regler förenklas och att byråkratin minskar – och att kommunens

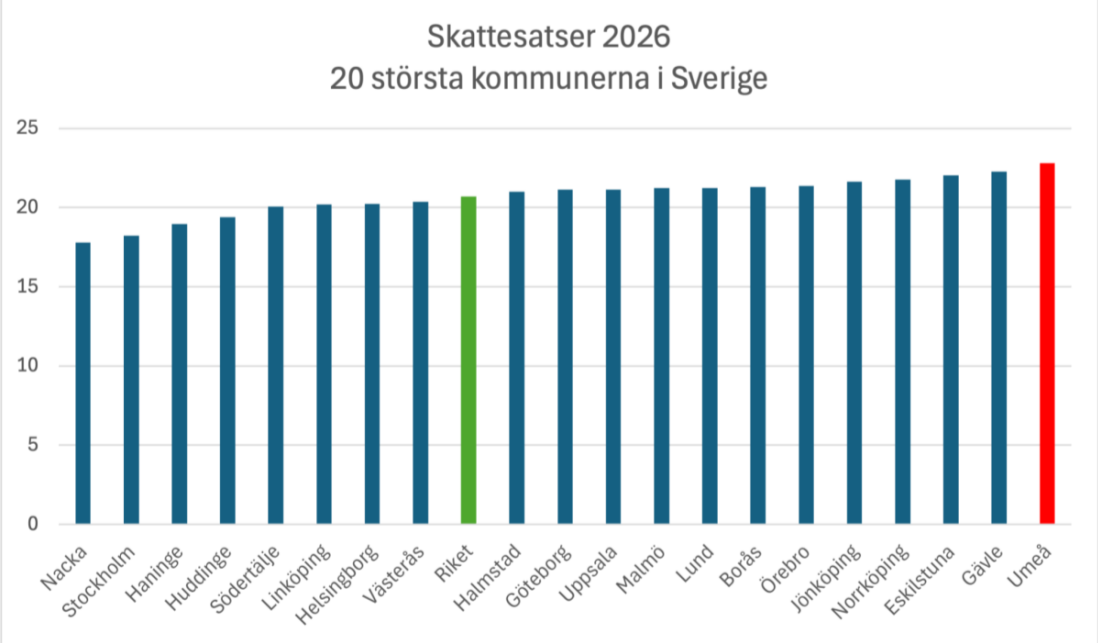
tjänstepersoner har ett serviceinriktat och lösningsfokuserat bemötande i alla kontakter med både företag och privatpersoner. I stället för att kräva förskottsbetalning för tillsyn ska kommunen erbjuda rådgivande samtal och ta betalt i efterhand. Det sänker trösklarna och gör det mer attraktivt att vara företagare i Umeå.

Kommunalskatten måste ner

Umeå kommun har en av Sveriges högsta kommunalskatter med cirka två kronor högre än flertalet jämförbara kommuner. En familj i Umeå, där den ena jobbar som polis och den andra som sjuksköterska, betalar drygt 19 000 kronor mer i skatt per år än i jämförbara kommuner. Umeåborna betalar alltså betydligt mer, utan att få motsvarande högre kvalitet i välfärd och service.

Av Sveriges 20 största kommuner har Umeå den högsta kommunalskatten. Trots detta kan vi inte se att kommunen erbjuder bättre verksamheter än kommuner med lägre skatt. Vi sticker även ut i norra Sverige – t.o.m. kommuner som Örnsköldsvik, Skellefteå, Luleå, Sundsvall och Östersund har lägre kommunalskatt. Skatten påverkar alla med inkomst och slår särskilt hårt mot dem med låga marginaler, särskilt nu när levnadskostnaderna är höga.

I vårt budgetförslag för 2027 föreslår Alliansen en skattesänkning med 20 öre. Ambitionen är att fortsätta sänka skatten årligen. Förslaget finansieras bland annat genom minskade ramar för kommunstyrelsen, kulturnämnden och tekniska nämnden.

Ett attraktivt krogliv

Det måste bli enklare att bedriva restaurang- och krogverksamhet i Umeå. Ett levande centrum vilar på ett brett och uppskattat utbud med restauranger. Ibland fastnar entreprenörer i byråkrati och onödiga regleringar, det behöver ändras. Alliansen vill göra det möjligt med serveringstillstånd för restauranger och nattklubbar till kl. 03.00. Dessutom vill vi ta bort tidsperioderna för uteserveringar för att underlätta för uteserveringar året om.

Kommunen som arbetsgivare

En viktig del i kommunens attraktivitet är att vara en modern och god arbetsgivare. Haveriet med Umeå kommuns visselblåsarfunktion är en av mandatperiodens största skandaler. Att Umeå har en oberoende visselblåsarfunktion är avgörande för att kunna upptäcka och stoppa allvarliga missförhållanden. Umeå kommuns ca 13 000 anställda måste kunna lita på att det går att anmäla missförhållanden, att ärenden hanteras rättssäkert och att den som visselblåser inte riskerar repressalier.

Umeå kommun står inför stora rekryteringsbehov och kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna framöver. Umeå har visserligen bättre förutsättningar än många andra kommuner med en bred arbetsmarknad, ett stort utbildningsutbud, en positiv befolkningsutveckling och goda pendlingsmöjligheter. Men utmaningarna kvarstår. För att kunna rekrytera mer personal och behålla befintlig personal så krävs det att kommunen uppfattas som en attraktiv och trygg arbetsgivare.

Faktorer som enligt forskningen påverkar hälsan negativt är små möjligheter att påverka arbetssituationen kombinerat med höga krav och bristande stöd i arbetet. Likaså obalans mellan ansträngning och belöning samt rollkonflikter. Ledarskapets betydelse och ansvar, på olika nivåer i kommunen, kan därför inte tillräckligt understrykas.

Vi vill se större självbestämmande för personalen i verksamheterna, så att medarbetare i högre grad kan påverka sin arbetsvardag och sina arbetsmetoder. Vi vill också ha ett närvarande ledarskap där chefer finns nära verksamheten, är tillgängliga och ger stöd i det dagliga arbetet.

Umeå kommun är den största arbetsgivaren i Umeå och krafttag måste tas för att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron. Tydligt ledarskap, rimliga chefsansvar och organisationer med fungerande styrning är viktiga förutsättningar för att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön.

Investeringsramarna

Budgetförslaget innehåller en för hög nivå på investeringssidan sett till det finansiella sparandet, avskrivningar och vad man i praktiken klarar av att genomföra. Umeå kommun bör som princip inte låna till sina egna investeringar (exklusive bolagen) över tid. En långsiktig sund kommunal ekonomi bygger på självfinansiering av de investeringar kommunen gör i sin förvaltningsverksamhet.

För 2027 föreslår vi en lägre genomförandegrad på 80 % av föreslagen investeringsvolym. Det planeras i S och MP:s budget (exklusive bolagen) för investeringar på drygt 1 552 miljoner kronor. Vårt förslag innebär en genomförandegrad av planerade investeringar till ca 1241,6 miljoner kronor. Därmed frigör vi budgetutrymme på 4,2 miljoner kronor i minskade avskrivningar och kapitalkostnader. Förvaltningen ska därför under hösten se över de olika investeringsobjekten, så att fullmäktige får möjlighet att ta ställning till ett nytt förslag med lägre genomförandegrad.

Nettokostnadsavvikelser

En stark och hållbar kommunal ekonomi bygger på att så många som möjligt arbetar och betalar skatt. För varje person som lämnar försörjningsstöd för eget arbete stärks kommunens ekonomi med cirka 300 000 kronor. En tydlig arbetslinje, som ställer krav på att den som mottar försörjningsstöd ska öka sin anställningsbarhet, är grundläggande för en hållbar kommunal ekonomi.

En avgörande förutsättning för en varaktigt hög sysselsättning är ett gott företagsklimat, så att fler jobb kan skapas i kommunen. Kommunen ska underlätta för företag att bedriva sin verksamhet. För att den kommunala välfärdens kärna ska ha tillräckliga resurser räcker det dock inte med högre intäkter, det kräver också att kostnaderna för andra verksamheter hålls nere. Att kommunen prioriterar kärnverksamhet över annan verksamhet, och att detta sköts effektivt, är viktigt för att invånarna inte ska behöva betala för höga skatter. Det är också viktigt för att kunna höja kvaliteten i välfärden i ett läge där det går allt fler äldre på varje person som arbetar.

Umeås kostnadsläge jämfört med andra kommuner

Nettokostnadsavvikelsen är ett av de mest relevanta måtten vid jämförelser mellan kommuner på en övergripande nivå. Umeå har historiskt haft hög nettokostnadsavvikelse inom flera verksamheter. I nettokostnadsavvikelsen ingår även kostnader som ligger utanför nämndens ansvarsområde, exempelvis lokaler och måltider, vilket är viktigt att notera.

Genom att ta ut två kronor mer i skatt än jämförbara kommuner, så lägger Umeå ca 804 miljoner kronor varje år i kommunens verksamhet. Lägg till detta nettointäkterna från vattenkraften på omkring 100–200 miljoner kr/år. Om vi betraktar budgetförslaget från de styrande partierna S/MP inför år 2027, så bedöms två kronor i skatt motsvara 804 mnkr, och intäkterna för vattenkraften budgeteras till 107 mnkr. Umeå kommun kommer därmed ha 911 miljoner kronor mer per år till sitt förfogande för att använda i verksamheterna, än vad jämförbara kommuner har.

Hur skiljer sig då kostnadsläget jämfört med övriga kommuner? Det har bl.a. gjorts medvetna satsningar inom kultur- och fritidssektorn, vilket resulterat i mycket höga kostnadsnivåer i Umeå. Allt detta bekräftas i det underlag som presenterats för budgetberedningen, med undantag för ex grundskola som har lägre kostnader. Kostnadsbilden ser ut på följande vis. Nettokostnadsavvikelse i procent för några av verksamheterna inom Umeå kommun (2024). Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Antalet miljoner kronor som detta motsvarar varje år inom parentes:

Kulturverksamhet 76 % (166 mnkr)

Fritid 7% (59 mnkr)

Äldreomsorg 15,6% (220 mnkr)

Gymnasie 12.1% (72 mnkr)

Individ- och familjeomsorg -3,5 % (-23 mnkr)

Grundskola - 4 % (-65,9 mnkr)

Förskola 6% (61,7 mnkr)

Fritidshem 32,9 % (83,1 mnkr)

Kommunfullmäktiges mål och uppdrag 2027–2030

Inriktningsmål för Umeås utveckling

1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.

2. Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden: öka tryggheten, minska brottsligheten och motverka tendenser till social oro.

3. Umeå kommun ska placera sig bland de tio bästa kommunerna beträffande vårt företagsklimat, som mäts dels via Svenskt näringslivs kommunranking, dels via Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) Öppna jämförelser – Företagsklimat.

4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040.

5. Umeå kommun ska möjliggöra ett ökat bostadsbyggande till 2000 bostäder per år under de kommande åren.

Personalpolitiska mål

6. Sjukfrånvaron ska vara lägre än genomsnittet för jämförbara kommuner för motsvarande personalkategorier samt minska i relation till föregående år.

7. Umeå kommun ska ha heltid och tillsvidareanställning som norm.

Finansiella mål

8. Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till 0,5 procent 2027.

Regler för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställde i december 2024 nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning innebär att under given tidsperiod är respektive nämnds och bolags ändamål/grunduppdrag tillgodosett, inom de finansiella och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angett och kommunens finansiella ställning är god.

I enlighet med fastställd riktlinje ska principerna för god ekonomisk hushållning omsättas i praktik genom att kommunen ska:

• Beakta principerna för god ekonomisk hushållning i årlig planerings- och

budgetprocess

• Bedriva den kommunala verksamheten på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

• Upprätthålla en effektiv och ändamålsenlig organisation.

• Ha en god finansiell ställning i både kort (1 årigt) och långt (10 årigt) perspektiv.

• Vårda och underhålla fastigheter och andra tillgångar väl

• Ha ett proaktivt förhållningssätt och förmåga att i tid identifiera och genomföra nödvändiga åtgärder.

• Ha förmåga att identifiera och bedöma risker och konsekvenser som blir en följd av prioritering och vägval.

• Ha förmåga att genomföra prioriteringar och vägval som är nödvändiga för att bedriva ändamålsenlig verksamhet inom de ekonomiska och finansiella ramar som kommunfullmäktige angett.

• Ha god kostnadskontroll och förmåga att hantera kostnadsmässiga avvikelser.

Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa orsaker samt en pris- och tidsatt åtgärdsplan till kommunstyrelsen och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans.

Uppföljning, analys och utvärdering

Återrapportering till kommunfullmäktige från kommunstyrelse, nämnder och bolag sker via årsredovisning över föregående kalenderår. Årsredovisning sammanställs av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer inför kommunfullmäktiges sammanträde i april. Förutom årsredovisningen ska kommunstyrelsen sammanställa och överlämna ett delårsbokslut över årets åtta första månader, delårsbokslutet inkluderar kommunstyrelse, nämnder och bolag. Delårsbokslutet överlämnas till kommunfullmäktige och revisorer senast 15 oktober.

För att förbättra kommunfullmäktiges insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker även återapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via en förenklad rapport för perioden januari – april. Den förenklade rapporten innehåller information relaterad till bolagens ekonomi samt nämndernas ekonomi och personalförhållanden.

Övrig uppföljning

De kommunala verksamheterna följs upp och utvärderas kontinuerligt. Uppföljning och utvärdering sker med syfte att följa nämnders och bolags grunduppdrag samt uppfyllelse av inriktningsmål och tilläggsuppdrag, men även att uppnå kvalitet och utveckling av kommunens strukturella förutsättningar/resurser. Uppföljning och utvärdering ger även

signaler om behov av och underlag för att kunna korrigera grunduppdrag, inriktningsmål, planering eller resursfördelning. Uppföljning sker till exempel genom:

• uppföljning av grunduppdrag

• uppföljning av inriktningsmål & program

• uppföljning av tilläggsuppdrag

• resultatutvärderingar

• process- och kvalitetsuppföljning

• medborgar- och brukarundersökningar

• synpunkter och klagomål från medborgare och brukare

• uppföljning Intern kontroll

• förslag- och avvikelsehantering

Intern styrning och kontroll

Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för kommunens arbete med intern styrning och kontroll. Den interna kontrollen skall baseras på riskanalyser och innehålla lämpliga åtgärder mot prioriterade risker. För mer information se Riktlinjer för Intern styrning och kontroll.

Lagstadgade planer

Umeå kommun är enligt lag ålagd att utarbeta vissa kommunala planer. Dessa lagstadgade planer bereds på kommunfullmäktiges uppdrag av aktuell nämnd och beslutas av kommunfullmäktige (om så krävs i lagstiftningen) alternativt ansvarig nämnd.

Budget 2027

Budgetram för nämnd omfattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet och innefattar att PO-pålägget förändras från 40,02 procent i budget 2026 till 38,91 procent i budget 2027.

Budgetramarna är nettokostnadsramar för styrelse och nämnder. Ramarna har beräknats utifrån nuvarande organisation. Eventuella organisationsöversyner och/eller överföring av verksamheter regleras genom beslut om tekniska förändringar av budgetramarna.

Alliansens uppdrag för 2027

Äldreomsorg och individ- och familjeomsorgen

1. Uppdra till kommunstyrelsen att säkerställa att våld mot äldre, inklusive det som kan förekomma inom ramen för den kommunala omsorgen, inkluderas i Umeå kommuns lokala lägesbild över brottsligheten samt i kommande brottsförebyggande program.

2. Uppdra till individ- och familjenämnden att stärka socialtjänstens kompetens och insatser för att tidigt upptäcka och hjälpa unga i riskzonen för kriminalitet och gängrekrytering.

3. Uppdra till individ- och familjenämnden att utöka sin närvaro i kommunens grundskolor för att fånga upp barn och ungdomar som är i behov av eventuella insatser av socialtjänsten.

4. Uppdra till äldrenämnden att ta fram en handlingsplan för att förebygga, upptäcka och hantera våld mot äldre inom den kommunala omsorgen, med särskilt fokus på kompetenshöjande insatser och stöd till personal.

5. Uppdra till äldrenämnden att i samverkan med frivilligorganisationer utveckla ett koncept för sociala värdar inom särskilda boenden, för att minska ensamhet bland äldre.

6. Uppdra till äldrenämnden samt individ- och familjenämnden att genomföra ett pilotprojekt avseende en informationslösning som tydliggör planerade besök, vem som kommer och vilken hjälp som ska utföras. Syftet är att öka tryggheten, minska oro och frigöra mer tid för omsorg genom minskad administration.

7. Uppdra till individ- och familjenämnden att verkställa beslut snabbare med hjälp av privata utförare för att förkorta väntetiden för särskilt boende enligt LSS.

8. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att stärka rutinerna för hantering av lex Sarah-anmälningar och avvikelserapportering, med fokus på enhetlig efterlevnad, tydligare ansvarsfördelning, kortare handläggningstider och bättre uppföljning av identifierade brister.

9. Uppdra till äldrenämnden samt individ- och familjenämnden att uppdatera sina kvalitetsdeklarationer, så att det tydligt framgår att omsorgen utgår från ett personcentrerat arbetssätt. Revideringen ska säkerställa att den enskildes behov, önskemål och delaktighet står i centrum för den vård och omsorg som ges.

10. Uppdra till äldrenämnden att ta fram förslag på en mer flexibel och behovsanpassad tidsmodell för hemtjänsten, där beviljade insatser ersätts utifrån

faktisk tidsåtgång och kvalitet, snarare än utifrån snäva och standardiserade minutschabloner.

11. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att säkerställa att all omsorgspersonal får utbildning i personcentrerad vård och omsorg, inklusive hur man praktiskt kan tillämpa detta arbetssätt inom ramen för hemtjänst och särskilt boende.

12. Uppdra till äldrenämnden samt individ- och familjenämnden att införa språktest vid anställning inom hemtjänst, äldreomsorg och funktionshinderomsorg. Syftet är att säkerställa att all personal har tillräckliga kunskaper i svenska språket för att kunna kommunicera med brukare, anhöriga och kollegor samt dokumentera på ett korrekt och rättssäkert sätt.

13. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att skapa större fokus på kvalitet och öka valfriheten för brukarna genom att återinföra Lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten, samt införa LOV inom särskilt boende, funktionshinderomsorg och daglig verksamhet.

14. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att justera ersättningsnivåerna så att de privata hemtjänstutförarna och den kommunala hemtjänsten får samma ersättning och kan konkurrera på lika villkor.

15. Uppdra till äldrenämnden och individ- och familjenämnden att stärka rutinerna för att undvika och motverka välfärdsbedrägerier inom såväl kommunal som privat regi.

16. Uppdra till äldrenämnden att uppmuntra fler enheter inom den kommunala äldreomsorgen att ombildas till intraprenader.

17. Uppdra till äldrenämnden att införa vårdnära serviceteam brett på kommunens alla vård- och omsorgsboenden för att frigöra arbetsuppgifter från ordinarie personal samtidigt som det ger mer tid till brukarna vilka personalen i första hand är till för.

18. Uppdra till kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och individ- och familjenämnden att stimulera etablering av särskilda boenden via externa aktörer för att tillgodose behovet av boende med stöd och service hos personer med funktionsnedsättning.

19. Uppdra till berörda nämnder att, i samverkan med kommunala och privata aktörer, möjliggöra etablering av fler trygghetsboenden i Umeå kommun.

20. Uppdra till äldrenämnden att verka för en mer sammanhållen vård och omsorg på äldreboenden, genom att utreda möjligheterna att knyta läkarkompetens, såsom geriatriker och allmänläkare, närmare verksamheten.

21. Uppdra till äldrenämnden att anlita logopeder i äldreomsorgen för att tillgodose att vård- och omsorgspersonal har rätt kunskaper både i teori och praktik när det gäller dysfagi och afasi.

22. Uppdra till äldrenämnden att införa förenklad biståndsbedömning för vissa hemtjänstinsatser, i syfte att öka tillgängligheten, minska administrationen och möjliggöra tidigare stödinsatser för äldre.

23. Uppdra till äldrenämnden att införa mobila trygghetslarm som fungerar även utanför hemmet, i syfte att stärka äldres trygghet, självständighet och möjlighet till ett aktivt liv.

24. Uppdra till äldrenämnden att införa en garanti för daglig utevistelse för personer med hemtjänst eller som bor på vård- och omsorgsboende. Kan göras i samverkan med civilsamhället.

25. Uppdra till äldrenämnden att ta fram ett mat- och måltidskoncept för äldreomsorgen med fokus på hemlagad, näringsrik och individanpassad mat. Uppdraget ska även syfta till att skapa mer guldkant i vardagen genom ökad valfrihet och trevliga måltidsupplevelser vid exempelvis helger och högtider, där möjlighet till servering av öl och vin ska ingå i omsorgsavgiften.

26. Uppdra till äldrenämnden att öka grundbemanningen inom äldreomsorgen

27. Att uppdra till äldrenämnden samt individ- och familjenämnden att införa en modell inom hemtjänsten som stärker den enskildes inflytande över vilka medarbetare som utför insatser i hemmet, inklusive möjlighet att framföra önskemål om samt välja bort specifik personal, i syfte att öka trygghet, kontinuitet och självbestämmande.

28. Uppdra till äldrenämnden att göra det möjligt för äldre att välja om kvinnlig eller manlig personal ska hjälpa till vid intima insatser, som vid intimhygien, dusch eller liknande.

29. Uppdra till kommunstyrelsen att inrätta mobilitetsstöd för personer med funktionsnedsättning

30. Uppdra till individ-och familjenämnden att upphandla familjerådgivning från en extern aktör för att minska kötiderna

Skola

31. Uppdra till för- och grundskolenämnden att säkerställa att elever i behov av särskilt stöd får tidiga, träffsäkra och långsiktiga insatser, samt att rutinerna för samverkan med vårdnadshavare och elevhälsa stärks.

32. Att för- och grundskolenämnden ges i uppdrag att införa entreprenörskap i grundskolan enligt Nordmalingsmodellen, för att stärka elevernas självkänsla och entreprenöriella förmågor redan från tidig ålder.

33. Uppdra till för- och grundskolenämnden att införa ett obligatoriskt och aktivt val av skola samt ett skolpengssystem i Umeå som beslutas av kommunfullmäktige.

34. Uppdra till för- och grundskolenämnden att införa en elevhälsogaranti i skolan – garanterad kontakt med elevhälsan inom 24 timmar.

35. Uppdra till för- och grundskolenämnden att stimulera etablering av externa aktörer inom förskoleverksamheten.

36. Uppdra till för- och grundskolenämnden att genomföra en kommunövergripande satsning på pedagogisk omsorg, i syfte att öka tillgången på dagbarnvårdare i kommunens verksamhet.

37. Uppdra till för- och grundskolenämnden att avlasta lärarna från administrativt arbete, genom ett successivt införande av lärarassistenter.

38. Uppdra till för- och grundskolenämnden att uppmuntra kommunala skolor att ombildas till intraprenader.

39. Uppdra till för- och grundskolenämnden att föräldrar, i stället för dagens 6 månader, ska kunna ansöka om plats i förskola upp till ett år innan den ska tas i anspråk.

40. Uppdra till för- och grundskolenämnden att under mandatperioden 2026–2030 minska barngruppernas storlek och uppnå Skolverkets riktmärken för förskolan, samt årligen återrapportera utvecklingen till kommunfullmäktige.

41. Uppdra till för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att införa en modell där en betydande andel av ersättningen för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) går direkt till de lärare som handleder lärarstudenter.

42. Uppdra till för- och grundskolenämnden att utöka antalet platser inom Umeås resursskolor för att möta behovet.

43. Uppdra till för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att komplettera fler elevhälsoteam med speciallärare.

44. Uppdra till för- och grundskolenämnden att utveckla lov-skolan med målet om att fler elever ska avsluta grundskolan med behörighet till något gymnasialt program.

45. Uppdra till för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utveckla en “kommunal studiero-garanti”, med tydliga ordningsregler och konsekvenstrappa.

46. Uppdra till För- och grundskolenämnden att genomföra obligatorisk screening i läsning och matematik i tidiga år samt att på sikt utveckla en “Läsa-skriva-räkna”-garanti med hjälp av uppföljning och individuella åtgärder.

47. Uppdra till för- och grundskolenämnden att utreda förutsättningarna för att införa

en spetsutbildning i matematik, i syfte att erbjuda högpresterande och särskilt motiverade elever en mer utmanande och stimulerande utbildning.

48. Uppdra till tekniska nämnden att prioritera och påskynda installationen av duschbås i omklädningsrum i Umeås skolor som ännu saknar detta, för att säkerställa god hygien och trygga miljöer för eleverna.

49. Uppdra till för- och grundskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att utarbeta en lokal STEM-strategi för Umeå kommun, med syfte att stärka elevers kunskaper, öka intresset för STEM-ämnen och säkerställa långsiktig kompetensförsörjning.

Miljö och beredskap

50. Uppdra till tekniska nämnden att öka andelen lokalproducerade och hållbart framställda livsmedel i kommunens måltidsverksamhet, och redovisa hur kommunens inköpsrutiner kan anpassas för att stärka den lokala livsmedelsproduktionen ytterligare. I uppdraget ska också ingå att utreda hur innovativa upphandlingsmodeller, såsom “ko på ROT” och andra lösningar som lyfts i landsbygdsprogrammet, kan användas för att gynna lokal livsmedelsförsörjning och hållbar landsbygdsutveckling.

51. Att uppdra till samtliga nämnder att genomföra praktiska beredskapsövningar inom kommunens verksamheter.

52. Säkra framtiden för Arboretum Norr och utveckla området som en levande grön lunga för Umeå.

53. Medverka i nära samverkan med näringsliv och lokala aktörer till att bygga ut laddinfrastruktur för både tunga fordon och personbilar i Umeå.

54. Uppdra till tekniska nämnden att plantera fler träd i både nya stadsdelar och i befintliga miljöer för att skapa trivsammare stadsmiljöer, bättre luftkvalitet och ett bättre lokalklimat under varma sommardagar.

Kultur och fritid

55. Uppdra till tekniska nämnden och fritidsnämnden att anordna en hundrastplats på en lämplig plats.

56. Uppdra till kommunstyrelsen och fritidsnämnden att skapa förutsättningar för en privatbyggd och privatdriven gästhamn i centrala Umeå, samt för ställplatser för husbilar och husvagnar på lämplig plats.

57. Uppdra till fritidsnämnden att konkurrensutsätta driften av nämndens badverksamhet.

58. Uppdra till fritidsnämnden att tillgänglighetsanpassa badplatser i kommunen för att säkerställa att rörelsehindrade kan bada.

59. Uppdra till fritidsnämnden att införa en generell övre åldersgräns på 19 år för fritidsgårdar och mötesplatser för unga.

60. Uppdra till fritidsnämnden och kulturnämnden att öka granskningen av föreningar som erhåller kommunala bidrag i syfte att motverka fusk och felaktigheter.

61. Uppdra till fritidsnämnden att utreda åtgärder för att säkerställa tryggheten i anslutning till idrotts- och fritidsanläggningar.

62. Att uppdra till fritidsnämnden, kulturnämnden och för-och grundskolenämnden att utreda behovet av aktiviteter för barn i mellanstadieålder som inte vistas i fritidshem

63. Uppdra till för- och grundskolenämnden och kulturnämnden att utveckla samarbetet mellan bibliotek och förskolor med “bokpåsar” som kan lånas hem direkt från förskolan.

64. Uppdra till fritidsnämnden, kulturnämnden och individ- och familjenämnden att införa fördelningsnycklar för föreningsstöd som idag inte baseras på schabloner eller liknande, i syfte att tydliggöra nivån på föreningsstöd och säkerställa objektivitet.

65. Uppdra till kommunstyrelsen att införa som rutin att Föreningsbyrån ska vara med i beredningen vid alla ärenden där kommunala medel betalas ut till föreningslivet, för ökad transparens och sammanhållen handläggning.

66. Uppdra till fritidsnämnden att se över parkeringsavgifterna i anslutning till idrotts- och friluftsanläggningar i syfte att öka tillgängligheten till att motionera

67. Uppdra till fritidsnämnden och tekniska nämnden att se över säsongslängderna för vinteridrotterna.

Bostadsbyggande

68. Uppdra till byggnadsnämnden att identifiera åtgärder för att förkorta ledtider i plan- och byggprocessen, med målet att öka förutsägbarheten för både kommunen och byggaktörer.

69. Uppdra till kommunstyrelsen att införa tjänstegarantier i kommunens myndighetsutövning, där kommunen åtar sig att handlägga ärenden inom utsatt tid när kompletta handlingar finns. Vid överskriden handläggningstid ska sökande kompenseras genom reducerad avgift.

70. Uppdra till byggnadsnämnden att i större utsträckning möjliggöra för privata aktörer att själva ansvara för och finansiera planarbetet, i syfte att effektivisera processen och öka takten i framtagandet av nya detaljplaner.

71. Uppdra till byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden att införa automatiserade beslut vid enklare lov-, anmälnings- samt tillståndsärenden, i syfte att effektivisera handläggningen.

72. Uppdra till kommunstyrelsen och byggnadsnämnden att öppna upp fler områden för byggnation av bostäder.

73. Uppdra till AB Bostaden att avyttra delar av AB Bostadens fastighetsbestånd, för att möjliggöra ökad nyproduktion och upprustning av befintligt bestånd.

74. Uppdra till kommunstyrelsen att möjliggöra för företag och privatpersoner att dela upp betalningen av mark. Till exempel genom att merparten av köpeskillingen av markförvärv betalas först vid slutbesked.

75. Uppdra till byggnadsnämnden att se över och minska kommunala särkrav (dvs krav som går utöver Boverkets byggregler) som driver kostnader

Fler jobb och bättre företagsklimat

76. Uppdra till byggnadsnämnden, individ- och familjenämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldrenämnden att införa efterhandsdebitering av all myndighetsutövning för att säkerställa förutsägbarhet gentemot privatpersoner och enskilda företag.

77. Uppdra till kommunstyrelsen att införa utmaningsrätt inom kommunal verksamhet, vilket innebär att enskilt drivna företag kan utmana kommunal verksamhet för upphandling.

78. Uppdra till kommunstyrelsen att med externt stöd genomlysa all kommunal verksamhet, såväl inom förvaltningarna som de kommunala bolagen, gällande förekomsten av osund konkurrens. Kommunen ska skyndsamt ge förslag för att åtgärda eventuell förekomst av osund konkurrens.

79. Uppdra till kommunstyrelsen att utarbeta riktlinjer för att skapa bättre planberedskap för handels- och företagsetableringar i attraktiva lägen. Företag ska kunna välja mellan flera olika markområden planlagda för handel när de vill etablera sig i Umeå.

80. Uppdra till miljö-och hälsoskyddsnämnden att förlänga möjligheten till serveringstillstånd för restauranger och nattklubbar till kl. 03.00.

81. Uppdra till tekniska nämnden att ta bort tidsperioderna för uteserveringar för att underlätta för uteserveringar året om

Övrigt

82. Uppdra till berörda nämnder att återrapportera och redovisa hur medlen för Umeå växer tryggt och säkert har använts, samt vilken effekt som insatserna har gett eller beräknas ge.

83. Uppdra till tekniska nämnden att införa möjligheten för vägföreningar att söka ett särskilt driftsbidrag av samma modell som det statliga för att matcha upp investeringsandelen om 30 % som det statliga stödet inte finansierar.

84. Uppdra till kommunstyrelsen och tekniska nämnden att återinföra en form av den tidigare köp/sälj-modellen för att bland annat reducera kommunens lokalkostnader.

85. Uppdra till tekniska nämnden att möjliggöra konkurrensutsättning av delar av kommunens städfunktioner.

86. Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att säkerställa att viten till följd av förseningar fördelas till den nämnd eller verksamhet som orsakat förseningen, samt att ansvar i oklara fall ska bäras av kommunstyrelsen.

87. Uppdra till tekniska nämnden att under mandatperioden 2026–2030 genomföra ett omtag i belysningsfrågan på landsbygderna genom att revidera riktlinjerna för vägbelysning för undvikande av att befintlig belysning släcks. Uppdraget innebär att stärka dialogen med berörda byar och säkerställa att kriterier som trygghet, trivsel, livskvalitet och attraktionskraft vägs in vid kommande prioriteringar och upprustning.

88. Uppdra till samtliga nämnder att se över sina rutiner kring utköp av personal med målet om att minska kostnader

89. Uppdra till tekniska nämnden att göra en årlig översyn av IT-system och vilket behov som finns, i syfte att minska kostnader för outnyttjade abonnemang.

90. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med föreningsliv och privata aktörer ta fram en konkret plan för etableringen av en ny evenemangsarena i Umeå.

Budgetramar nämnder och styrelser 2027

Belopp i tkr om annat inte anges

Nämnd/styrelse (belopp i tkr)	Ram 2026 (S/MP)	Ram 2027 (S/MP)	Ram 2026 Alliansen	Alliansen jmf S/MP
Överförmyndarnämnden	-16 753	-20 814	-20 814	-
Kommunstyrelsen (ink. fin. kostnader pensioner)	- 1 348 388	-1 416 914	-1 362 414	54 500
Specifikation:				
Kraftverksamhet	107 000	107 000	107 000	-
Kollektivtrafik	-179 566	-187 566	-187 566	-
Umeå Folkets Hus	-26 821	-27 089	-21 089	6 000
Västerbottens Museum	-19 093	-21 326	-21 326	-
Norrlandsoperan	-35 645	-37 409	-37 409	-
Friskvårdsbidrag	-7 747	-7 825	-7 825	-
Fackliga förtroendemän	-14 235	-16 676	-16 676	-
Tillväxtanslag	-34 904	-34 904	-24 904	10 000
Anslag för övriga oförutsedda behov	-31 337	-34 337	-6 837	27 500
Avskrivningar	-620 757	-656 221	-656 221	-
Finansiell leasing:				
avskrivningar		-111 768	-111 768	-
finansiella kostnader		-66 600	-66 600	-
justering hyreskostnader		178 368	178 368	-
Utrangeringar	-12 000	-12 000	-12 000	-
Pensioner nettokostnad	-180 381	-178 484	-18 484	-
Administration, bidrag, pol verksamhet, övrigt	-292 902	-310 077	-299 077	11 000

Kommunfullmäktige	**-4 048**	**-4 120**	**-4 120**	**-**
Personalnämnd	**-1 336**	**-2 082**	**-2 082**	**-**
Valnämnd	**-19 938**	**-3 576**	**-3 576**	**-**
Tekniska nämnden	**-1 633 700**	**-1 764 675**	**-1 759 975**	**4 700**
Byggnadsnämnden	**-65 537**	**-69 910**	**-69 910**	**-**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	**-22 654**	**-25 594**	**- 25 594**	**-**
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	**-104 497**	**-122 488**	**-122 488**	**-**
Äldrenämnd	**-1 511 637**	**-1 616 698**	**-1 636 698**	**- 20 000**
Individ- och familjenämnden	**-1 872 190**	**-1 976 354**	**-1 976 354**	**-**
Fritidsnämnden	**-166 268**	**-139 432**	**-139 432**	**-**
Kulturnämnden	**-177 706**	**-187 111**	**-179 111**	**8 000**
För- och grundskolenämnd	**-2 384 944**	**-2 435 819**	**-2 460 669**	**-24 850**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	**-680 839**	**-756 869**	**-756 869**	**-**
Gemensam IT-nämnd (Umeå, Skeå, Vän)	**-1 908**	**-10 619**	**-10 619**	**-**
Gemensam nämnd Umeåregionen, adm	**-5 197**	**-5 404**	**- 5 404**	**-**
Skattesänkning, 20 öre år 2027			**-80 400**	**- 80 400**
Finansiella kostnader, förändring p.g.a. lägre genomförandegrad av investeringar i plan (80 procent genomförande) (mnkr)	**348,1**	**425,8**	**421,6**	**4,2**
Resultat S/MP-budgeten (mnkr)	**-205,3**	**-107,7**		
Resultat Allians-budgeten (mnkr)			**-53,85**	

BUDGET 2027

VÄNSTERPARTIET UMEÅ

BUDGETYRKANDEN 2027

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa skattesatsen år 2027 till 22,80 kr

att fastställa mål och uppdrag för år 2027–2030 i enlighet med Vänsterpartiets förslag

att fastställa Vänsterpartiets förslag till nettokostnadsbudget 2027 för respektive styrelse och nämnd

att fastställa uppdrag, regler och styrning för god ekonomisk hushållning

Vänsterpartiet Umeås budgetförslag 2027

Vänsterpartiets budget för 2027 är en budget som prioriterar det som betyder mest i människors vardag. Vi väljer att investera i ungas hälsa och mående, i en äldreomsorg som sätter människan före ständiga nedskärningar och i en kollektivtrafik som gör det enklare och billigare att leva och resa i hela kommunen.

Ungas hälsa, trygghet och framtid

Allt fler barn och unga vittnar om stress, psykisk ohälsa och en känsla av otrygghet inför framtiden. Därför behöver kommunen skapa bättre förutsättningar för att unga ska må bra. Vänsterpartiet vill stärka skolan genom fler vuxna i klassrummen, bättre tillgång till speciallärare och mindre barngrupper i förskolan. Vi vill utveckla konceptet skolfrukost i grundskolan och satsar på fritidsgårdar, lovaktiviteter och fler möjligheter för unga att delta i kultur- och fritidsverksamhet oavsett familjens ekonomi. Vi vill också göra Kulturskolan avgiftsfri så att fler barn och unga får möjlighet att utveckla sina intressen.

För äldre ungdomar stärker vi gymnasieskolan och vuxenutbildningen genom ökad personaltäthet och satsningar på Komvux.

En äldreomsorg med tid, trygghet och värdighet

Äldreomsorgen är ett av kommunens viktigaste uppdrag, men verksamheterna har tyvärr utarmats av en lång rad nedskärningar och åtstramningar. Vänsterpartiet vill därför stärka äldreomsorgen genom ökad grundbemanning, bättre kontinuitet i hemtjänsten och minskade avgifter för äldre. Vi vill ge personalen bättre arbetsvillkor genom att avskaffa delade turer och hitta sätt att införa arbetstidsförkortning för omsorgens personal. Vi vill även stärka möjligheterna till utbildning och kompetensutveckling på arbetstid. Det är ovärdigt att äldre tvingas beställa frysta, översaltade och näringsfattiga måltider från livsmedelsbutikerna. Vi vill därför återinföra näringsriktiga matlådor från kommunens måltidsservice.

En kollektivtrafik för alla

Kollektivtrafiken är avgörande för både jämlikheten och klimatomställningen. Möjligheten att ta sig till skola, arbete, fritidsaktiviteter och vård ska inte avgöras av storleken på plånboken eller var i kommunen man bor. Vänsterpartiet vill därför införa gratis kollektivtrafik för alla barn och unga upp till 18 år. Vi vill långsiktigt även sänka kostnaderna för äldre resenärer och göra det enklare att resa i hela kommunen genom att harmonisera taxorna mellan stad och landsbygd. Vi vill också förbättra kollektivtrafikens tillgänglighet på landsbygden och fortsätta utveckla framtidens hållbara transporter. När fler kan välja bussen framför bilen vinner både klimatet och människorna.

Finansiering av satsningarna

Vänsterpartiet finansierar en betydande del av dessa välfärdssatsningar genom att kommunens överskottsmål sätts till 0,5%. Vi föreslår dessutom en sänkning av politikernas orimligt höga arvoden, och en minskad post för oförutsedda utgifter. Vi vill även sänka tillväxtanslaget till förmån för verksamheterna och kommunens invånare.

Vänsterpartiets budget är en tydlig prioritering av resurser till den offentliga välfärden, där viktiga steg tas för att stärka de anställdas såväl som umebornas medinflytande över kommunal omsorg, skola och service.

MÅL OCH VERKSAMHETSDIREKTIV FÖR UMEÅ KOMMUN 2027

1. Umeå ska vara en kommun där social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är överordnad i all planering.
2. Alla verksamheter ska minimera sin klimatpåverkan och anpassas till pågående och kommande klimatförändringar, samt underlätta för medborgare och företag i kommunen att göra detsamma.
3. I Umeå ska alla beslut som berör barn föregås av en konsekvensanalys som utgår från att främja barns uppväxtvillkor och minska sociala orättvisor.
4. Tillgänglighet ska prioriteras i all kommunal planering och genomsyra alla verksamheters arbete.
5. Umeå kommun ska säkerställa kommuninvånarnas behov av bostäder genom att bygga bort segregation med klimatsmarta bostäder för rimliga priser.
6. Jämställdhet mellan könen ska genomsyra alla beslut på alla nivåer.
7. Ökat medarbetarinflytande är den vägledande principen för all verksamhetsutveckling.

UPPDRAG

Kommunstyrelsen

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att under 2027 minska heltidsarvodet för politiker till 65 000 kronor.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att öka andelen byggklar mark.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att införa en kommunal hyresgaranti i Umeå kommun.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att justera kommunens upphandlingspolicy till att ställa krav på heltid vid upphandling av privata utförare av vård- och omsorg.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med facklig part samordna arbetet med att införa reellt inflytande frågor som arbetstid, bemannings- och anställningsfrågor och arbetets organisering till de anställda inom Umeå kommun.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag för - och utreda potentiella konsekvenser av - ett införande av 30 timmars arbetsvecka eller motsvarande arbetstidsförkortning med bibehållen lön inom kommunens omsorgsyrken med avseende på hälsa, kompetensförsörjning, attraktivitet, och ekonomisk hållbarhet.

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att stärka kraven på hållbart resande i kommunens resepolicy.

Fritidsnämnden

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att utreda metoder för att förbättra vattenkvalitet och underhåll vid kommunens badplatser för att bland annat minska problemen med cerkarieangrepp.

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att möjliggöra en flytt av fritidsgården från Sjöfruskolan till Carlslundsskolan och att en till/ombyggnad på Carlslundsskolan projekteras.

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att tillsammans med fastighet ge fritid för alla en permanent och anpassad lokallösning för sina behov.

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att hitta sätt för unga med motorintresse att utöva sitt intresse.

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att hitta nya former för fria lovaktiviteter för barn och unga.

Att ge fritidsnämnden i uppdrag att förlänga konstsnöspåret på Nydala till 5km framförallt för att tillgodose behoven av skidåkning för barn och unga.

För- och grundskolenämnden

Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att införa feministiskt självförsvar för tjejer i högstadiet samt utbildningsinsatser för unga män om machokultur och problematiska könsstereotyper.

Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att starta ett resurscentrum för genus och jämställdhet.

Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att nå 15-barnsmålet i förskolan.

Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att skapa förutsättningar för ett införande av skolfrukost i samtliga årskurser i grundskolan.

Att ge för- och grundskolenämnden i uppdrag att förstärka tillgängligheten till speciallärare i grundskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att införa feministiskt självförsvar samt utbildningsinsatser för unga män om machokultur och problematiska könsstereotyper.

Att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att se över möjligheten att tillskapa fler arbetstillfällen i kommunala verksamheter och ge stöd till de som står långt från arbetsmarknaden.

Att ge gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i uppdrag att utveckla Returbutiken.

Individ- och familjenämnden

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att verkställa ett heltidsinförande för den kommunala personliga assistansen.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att minska brukares väntetider för stöd och omsorg genom att öka andelen verkställda beslut för beviljade insatser inom LSS och SoL.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att intensifiera arbetet med att införa modellen Bostad först.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att implementera utvärderade mentors- och introduktionsprogram för socialsekreterare.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att utreda hur Umeå kommun kan öka arbetet med hemmaplanslösningar och hemma-hos-insatser.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att hitta sätt att freda det förebyggande arbetet i nämnden från besparingsåtgärder.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att hitta långsiktigt hållbara och lämpliga lokaler för Kvinno- och tjejjouren.

Att ge individ- och familjenämnden i uppdrag att göra den öppna förskolan mer tillgänglig.

Kulturnämnden

Att ge kulturnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att utöka bokbussverksamheten genom införskaffande av ytterligare en buss.

Att ge kulturnämnden i uppdrag att göra Kulturskolan avgiftsfri.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Att ge miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att formulera en policy för hyggesfritt skogsbruk i kommunala skogar.

Personalnämnden

Att ge personalnämnden i uppdrag att kartlägga och formulera en handlingsplan för motverkandet av värdediskriminering.

Att ge personalnämnden i uppdrag att tillsammans med facklig part välja ut ett antal arbetsgrupper i kommunala verksamheter till ett pilotprojekt för ökat medarbetarinflytande genom ökad autonomi över schemaläggning, utformningen av arbetsplatsen och arbetets organisering.

Att ge personalnämnden i uppdrag att utreda ett införande av 80-90-100-modellen för Umeå kommuns medarbetare.

Att ge personalnämnden i uppdrag att teckna ett nytt avtal med facklig part för att säkra rätten till partiell tjänstledighet.

Att ge personalnämnden i uppdrag att framställa en enhetlig policy för rätten till arbetskläder och arbetsskor för anställda i yrken där det finns risk för ökat slitage och nedsmutsning i utförandet av arbetsuppgifterna.

Tekniska nämnden

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att öka andelen lokalproducerade och ekologiska livsmedel som upphandlas.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att ta fram förslag för en ny supercykelväg i öst-västlig riktning genom centrala Umeå.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att ta fram ett förslag på spårbunden trafik i Umeå, inkl. kostnader och lämplig dragning.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att ta fram förslag för införande av miljözon 3 i centrala Umeå.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att formulera en strategi för förvärv av centralt belägna samhällsfastigheter.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att återuppta arbetet med att förlägga strandnära gång- och cykelväg mellan broarna på Teg.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att halvera andelen animalieprodukter i måltidsservice.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att vidta åtgärder för att möjliggöra och uppmuntra förekomsten av stadsodlingar och kolonilotter i Umeå kommun.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att tillskapa en fotbollshall för ungdomsidrotten i Umeå.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna för att genomföra en gång- och cykelväg längs Sandbäcken i enlighet med tidigare lagt förslag.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att utreda tillskapande av ett folkbibliotek i Tavelsjö.

Att ge tekniska nämnden i uppdrag att göra Storgatan i centrum bilfri.

Umeå kommunföretag (UKF)

Att ge UKF i uppdrag att införa gratis kollektivtrafikkort för barn upp till 19 års ålder, och sänka kollektivtrafiksavgifterna för personer över 65.

Att ge UKF i uppdrag att öka tillgängligheten till kollektivtrafik i landsbygderna.

Att ge UKF i uppdrag att utreda möjligheten till effektivare kollektivtrafik, som Bus Rapid Transit.

Att ge UKF i uppdrag att harmonisera taxor för kollektivtrafiken i hela Umeå kommun, så att alla resor inom kommunen kostar lika mycket.

Äldrenämnden

Att ge äldrenämnden i uppdrag att avskaffa den schabloniserade ersättningsmodellen i den kommunala hemtjänsten.

Att ge äldrenämnden i uppdrag att ta fram ett förslag för minskade avgifter för äldreomsorgen.

Att ge äldrenämnden i uppdrag att hitta sätt för att öka kontinuiteten vid hemtjänstbesök.

Att ge äldrenämnden i uppdrag att öka den enskildes inflytande över omsorg och serviceinsatser.

Att ge äldrenämnden i uppdrag att stärka rätten och tillgången till fortbildning och språkstärkande insatser för personal på betald arbetstid i äldreomsorgen.

Att ge äldrenämnden i uppdrag att återinföra näringsriktiga matlådor från måltidsservice till brukare i hemtjänsten.

Nämnder	Budget 2026	S MP budget 2027	V budget 2027	Skillnad budget
Äldrenämnden	**1 511 637**	**1 616 698**	**1 643 198**	**26 500**
Arbetstidsförkortning			10 000	10 000
Avskaffade delade turer			20 000	20 000
Sänkta avgifter			1 000	1 000
Ökad grundbemanning		20 000	20 000	0
Serviceresurser		15 000	15 000	0
Rehab		4 000	4 000	0
Lokalt äldreomsorgslyft		2 500	2 500	0
Lokala skyddsombud		1 000	1 000	0
ÄVTS seniortorg		500		-500
Fler sjuksköterskor		3 000		-3 000
Medarbetarinflytande närv. Ledarskap		1 000		-1 000
Individ- och familjenämnden	**1 872 190**	**1 976 354**	**1 985 354**	**9 000**
Arbetstidsförkortning			10 000	10 000
Utbildning på arbetstid			2 000	2 000
Arbete för våldsutsatta kvinnor			2 000	2 000
Ökad grundbemanning			35 000	35 000
Förebyggande verk		3 000	3 000	0
Viten		5 000		-5 000
Övrigt ramtillskott		35 000		-35 000
För- och grundskolenämnden	**2 379 738**	**2 435 819**	**2 464 819**	**29 000**
Minska barngrupperna			25 000	25 000
Ökad personaltäthet			32 000	32 000
Skolfrukost i lågstadiet steg 1		6 000	6 000	0
Ökad kval. Förskola		11 000		-11 000
Fler vuxna grundskola		17 000		-17 000

Nämnder	Budget 2026	S MP budget 2027	V budget 2027	Skillnad budget
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	**686 045**	**756 869**	**766 369**	**9 500**
Satsning på Komvux			2 500	2 500
Ökad personaltäthet			10 000	10 000
Aktivitetskravet		13 000	13 000	0
Elevvärdar		1 400	1 400	0
Sommarjobb		10 700	10 700	0
Feriejobb		1 200	1 200	0
Fler vuxna		3 000		-3 000
Fritidsnämnden	**166 268**	**139 432**	**142 432**	**3 500**
Ökat föreningsbidrag			500	500
Fritidsgårdar			2 000	2 000
Biljettpriser Navet			1 000	1 000
Aktivitetsstödet		3 000	3000	0
Hyra Navet		2 000	2000	0
Friluftsliv		500	500	0
Norrbyskär		500	500	0
Motorburen ungdom		500	500	0
Summer Zone		500	500	0
Tekniska nämnden	**1 633 700**	**1 764 675**	**1 758 675**	**-6 000**
Klimatsatsningar miljömål		1 000	20 000	19 000
Skolfrukost F1-3		6 000	6 000	0
Lokal Centrum mot våld		2 500	2 500	0
Arboretum norr		1 000	1 000	0
Övrigt tillskott		25 000		-25 000
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	**22 654**	**25 594**	**25 594**	**0**
Budget- skuldrådgivning			1 050	1 050
Konsumentrådgivning			700	700
Bekämpning främmande arter			350	350
Hållbar mat		350	350	0
Grönstruktur		700		-700
LOS		700		-700
Motverka socioekonomisk utsatthet		700		-700

Nämnder	Budget 2026	S MP budget 2027	V budget 2027	Skillnad budget
Kulturnämnden	**177 706**	**187 111**	**190 611**	**3 000**
Ökat föreningsbidrag			500	500
Avgiftsfri kulturskola			2 500	2 500
Folkbildning		500	500	0
Samordnare KKB		700	700	0
Samord. Unga delta		500	500	0
Kulturlöftet		500	500	0
Gestaltad livsmiljö		700	700	0
Culture Crew		500	500	0
Byggnadsnämnden	**65 537**	**69 910**	**69 910**	**0**
Handläggning detaljplaner		700	700	0
Geodata		1 400	1400	0
LOS		300	300	0
Kommunstyrelsen	**1 348 388**	**1 416 914**	**1 390 713**	**-26 600**
Norrlandsoperan		1 190	1 190	0
Västerbottens museum		1 800	1 800	0
Näringslivsenheten		0	-12 700	-12 700
Huvudskyddsombud		2 000	2 000	0
Sänkta arvoden för politiker		0	-10 500	-10 500
Civil beredskap		5 000		-5 000
Segreg. Utanförskap		700		-700
Kommung. Avgifter		1 300	1 300	0
Småhuslyft		700		-700
Kollektivtrafik		2 000	24 000	22 000
Tekniska ramjustering (avskrivningar/utrangeringar)		6 000	6 000	0
Utvecklingsanslag: Tillväxt		0	-10 000	-10 000
Anslag: oförutsedda behov		3 000	-6 000	-9 000

Nämnder	Budget 2026	S MP budget 2027	V budget 2027	Skillnad budget
Kommunfullmäktige	**4 048**	**4 120**	**4 120**	**0**
Valnämnd	**19 938**	**3 576**	**3 576**	
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	**104 497**	**122 488**	**122 488**	**0**
Anställa brandmän		14 500	14 500	0
Överförmyndarnämnd	**16 753**	**20 814**	**20 814**	**0**
		3 500	3 500	0
ITKN	**1 908**	**10 619**	**10 619**	**0**
		8 600	8 600	0
Personalnämnden	**1 336**	**2 082**	**1 382**	**-700**
Ledarskapsutveckling		700		-700
Summa nämndsramar	**10 017 540**	**10 558 590**	**10 612 890**	**54 300**
Varav finansiella kostnader pensioner		-81 267	-81 267	0
Summa verksamhetens nettokostnader exkl finansiella poster	**10 003 274**	**-10 477 212**	**-10 531 512**	**54 300**
Skatter och bidrag	10 249 773	10 692 412	10 692 412	0
Finansnetto	-41 165	-107 461	-107 461	0
Resultatkrav	205 334	107 739	53 462	54 277
Reslutat		**107 739**	**53 462**	**-54 277**

BUDGET & Plan
2027 – 2030

SVERIGEDEMOKRATERNA
Umeå Kommun

UMEÅ KOMMUN

Förord

Hur säkerställer vi hög kvalitet i kärnverksam-heten? Umeå kommun har haft en av landets bäs-ta förutsättningar. Ingen kan förneka detta. Ekonomiskt kommer vi färskt från rekordår med otroliga resultat. Vi har ett väletablerat
universitet som naturligt bidrar med en fördel-aktig åldersfördelning och inflyttning. Vi har ett stabilt geografiskt läge med kommunikationer med både tåg, flyg, båt och bil. Umeå har alltid varit en nod för inlandets urbanisering och där-med vi varit förskonade mot densamma, vilket ytterligare lagt grunden till det näringsliv och demografi vi har idag.

Men man ska vara försiktig med att försätta sig i en situation där kärnverksamheten blir svår att finansiera om det blir ett kärvare ekonomiskt läge jämfört med det man är van vid. Därför är det viktigt att hålla resultatmål och vara disci-plinerad med vilka verksamheter man introdu-cerar som skattefinansierade. Det är nämligen enkelt att hitta saker att lägga medel på, men svårare att backa när man satt en president och byggt in kostnaderna i systemet.

Sverigedemokraterna är disciplinerade och sätter mål och ambitioner som dels gynnar medborgarna och dels går att finansiera på lång

sikt. Vi måste våga ställa frågorna, vad ska det offentliga finansiera och var ska ambitionsnivån ligga. Kärnverksamheten är något som måste få kosta. Äldreomsorgen, skolan och infrastruktur är exempel på området där det är värt att satsa. Vi kommer göra det vi kan för att prioritera om verksamheten så vi fyller igen de luckorna i kärnverksamheten och välfärden tidigare majo-riteter har skapat.

Lovar man omfattande satsningar skall man ock-så redogöra var man hittar besparingar. Detta är en naturlig princip för alla politiskt aktiva som aspirerar att vara seriösa. I Umeå kommun finns inga svårigheter att hitta besparingar för den som planerar kommunens ekonomi. Det hand-lar främst om en politisk vilja att se förändring. Umeå har vidlyftiga mål och ambitioner som kostar oerhörda mängder skattemedel. Vi hittar besparingar på administration, kommunikation, förtroendemannaorganisation, vux-enkultur, hållbar- och jämställdhetsprojekt. Vi måste på allvar rannsaka kommunens verksamheter, för med en seriös vilja kommer en värld öppna
sig där man både kan lova satsningar och hitta finansiering.

Med vår politik har vi råd att finansiera kärn-verksamheten. Dags för en ny inriktning i Umeå kommun.

Lars Forsgren
Gruppledare (SD)

Mål

Mål 1. Umeå kommun skall säkerställa kvaliteten i kärnverksamheterna.
Umeå kommun skall se till att levnadsstandarden för kommunens medborgare stärks. Kommunen skall inte arbeta för en villkorslös befolkningsökning. Detta gäller både inrikes inflyttning och migration från andra länder.
Ska Umeå kommun växa är det av vikt att investeringar och behov av kommunala tjänster finansieras till stor grad av de nya kommunmedborgarna. Man måste också ta hänsyn till kulturell segregation som konsekvens av ökad befolkning.

Umeå kommun skall därför inte ha visioner om ökad befolkning utan i stället en målsättning att förvalta och utveckla standarden för nuvarande kommunmedborgare.

Mål 2. Umeå kommun skall växa tryggt och
säkert utan utsatta områden
Umeå kommun skall aktivt arbeta emot mångkulturalism och sträva efter att få bort destruktiva subkulturer.
Det skall vara tydligt att Umeå kommun inte prioriterar vissa grupper över andra. Genom att tydliggöra att vi behandlar alla lika utan särskilda insatser cementerar kommunen inte en beroendeställning hos vissa grupper. Det kan också leda till en avskräckande effekt till nya kommunmedborgare som riskerar att flytta till Umeå kommun och hamna i en offentlig beroendeställning.

De problem vi redan har i kommunen skall inte heller spridas medvetet till andra delar av kommunen för att i längden minska tryggheten och sammanhållningen i andra delar av kommunen.
Umeå kommun skall arbeta med assimilation och inte integration.

Mål 3. Umeå kommun lägger ingen vikt vid ovidkommande identitetspolitiska attribut.
I Umeå kommun behandlar vi varandra lika. Anställning och befordran skall inte ske för att fylla kvoter. I stället skall kompetens och erfarenhet vara vägledande.
Inga bidrag, projekt eller annan verksamhet skall vara könsegregerande eller i annat fall baserade på etnicitet, sexuell läggning eller ursprung.

Det är inte relevant för Umeå kommun att kommunicera eller föra statistik utifrån dessa faktorer, förutom om lagen kräver.

Mål 4. Umeå kommun arbetar för att stärka kommunens konkurrenskraft och näringsliv. Umeå kommun skall ha ett sunt förhållningssätt till globala utsläpp. Det finns både incitament ekonomiskt och genom påtvingande lag att arbeta med utsläppsminskningar. Kommunen skall däremot inte ha större ambitionsnivå än vad lagen kräver eller vad som i praktiken innebär en kostnadsneutralitet.

Umeå kommun är lokaliserat i Västerbotten och har utanför stadskärnan stora områden med långa avstånd till service, arbete, kultur och fritid. Det är Umeå kommuns uppdrag att se till att alla transportsätt prioriteras likvärdigt, där vägnätet varit kraftigt nedvärderat med hänsyn till klimatet.

Att öka kommunens kostnader innebär också antingen försämrad service eller ökad skatt vilket i sin tur påverkar kommunens konkurrenskraft nationellt och globalt. Det är därför av största vikt vi arbetar emot att sätta bromsklossar på oss själva genom vidlyftiga klimatmål.

Att räkna koldioxidutsläpp, ha klimatstrateger eller kommunikation i syfte att påverka medborgarnas livsstil är inte en kommunal prioritering, inkl de kommunala bolagen.

Mål 5. Ekonomisk hushållning
Kommunen skall prioritera kärnuppdragen. Umeå kommun har under åren expanderat i vad som bedöms vara kommunal angelägenhet. Det kommer krävas ett ordentligt omtag och omvärdering i den kommunala organisationen om vad som är och inte är kommunal verksamhet.

Kommunens investeringstakt skall beslutas efter prognoser och inte politiska visioner. Det är många områden exploaterade och fler på väg. Men det är av vikt att detta sker med försiktighet utifrån den långsiktiga belåningsbelastningen som riskerar hamna på befintlig befolkning om kommunen över etablerar och överskattar den faktiska prognosen.

På sikt skall kommunen sträva efter en sänkt kommunalskatt även om införandet behövs göras stegvis och med stor försiktighet.

Uppdrag

Kommunstyrelse/övergripande
Att skattesatsen skall vara 22.80
Att Kulturnämnden och Fritidsnämnden slås ihop till en nämnd. Att Hållbarhetsutskotten och Jämställdhetsutskottet läggs ner.
Att ett tak på politiska arvoden införs vid 60 procent av nuvarande nivå för 100 procent.
Att samtliga stöd till partierna slås ihop till att vara partistöd samt minskas med 30 procent.
Att kommunen inför insynsplatser för alla partier representerade i fullmäktige utan mandat i styrelser och nämnder.
Att kommunen inför medborgarförslag.
Att Kommunstyrelsen avslutar finansieringen till Bildmuseet. Att Kommunstyrelsen avslutar finansieringen till Folkets hus.
Att kommunen övergripande slutar finansiera privat näringsverksamhet.
Att Kommunstyrelsen ser över och minskar ”Näringslivskontoret”.
Att kommunen minskar anslagen för Tillväxt och oförutsedda medel kraftigt.
Att kollektivtrafiken ej subventionerar biljettpriser barn under lov.
Att kommunkoncernen skall investera i kostnadseffektiva fordon och drivmedel.
Att Upphandlingsenheten stärks för att kunna skräddarsy upphandlingar för att passa lokala mindre aktörer.
Att Upphandlingsenheten stärks för att kunna göra uppföljning på ingångna avtal.
Att kommunen avslutar samtliga vänortssamarbeten som inte direkt gynnar Umeå kommun.
Att Umeå kommun river upp antagandet av CEMR-deklarationen samt internationella samarbeten kopplade till den.
Att kommunen tar bort elsaneringsbidraget.
Att medel skjuts till Överförmyndarnämnden och att nämnden utreder möjligheten att ingå i IOPs med civila aktörer som till exempel Svenska kyrkan för att lösa brister på bemanning.
Att Umeå kommun utökar serveringstiden till 03:00.

Äldreomsorg
Att äldrenämnden inför möjlighet att för brukare att kunna välja kön på hemtjänstpersonal vid intimhygien.
Att Äldrenämnden inför LOV.
Att Äldrenämnden inför svenska krav för samtliga som arbetar med människor i äldreomsorgen. Att Äldrenämnden behåller tidigare års taxor med endast justering i enlighet med inflation.
Att Äldrenämnden skjuter till medel för att säkerställa dräglig bemanning och löner. Att Äldrenämnden inför frivilliga delade turer med ersättning.
Att Äldrenämnden skjuter till medel för att säkerställa att kunderna får väl tillagad mat.
Kultur och fritid
Att Kultur- och Fritidsnämnden avslutar bidragen till studieförbunden. Att Kultur- och Fritidsnämnden avvecklar kvinnohistoriska museet.
Att Kultur- och Fritidsnämnden omstrukturerar kulturskolan genom att 1. Öppna upp för föreningar att driva verksamhet. 2. Höja självkostnaden 3. Införa digitala lösningar
Att Kultur- och Fritidsnämnden avslutar bidragen till elitidrott.
Att Kultur- och Fritidsnämnden prioriterar bidrag till föreningar och verksamheter som stärker folk-hälsan genom fysisk aktivitet samt riktar sig till 1. Barn, 2. Äldre och 3. Paraidrott.
Att Kultur- och Fritidsnämnden prioriterar litteratur och skolbibliotek. Att Kultur- och Fritidsnämnden prioriterar hembygds- och byaföreningar. Att Kommunstyrelsen avslutar finansieringen till Bildmuseet.

Byggnad och markexploatering
Att Byggnadsnämnden lyfter vikten av nybyggnation som passar in i befintlig kulturmiljö
Att Byggnadsnämnden värdesätter befintliga byggnader och platser med kulturellt värde högt Att kommunen inför ett tiggeriförbud i centrumfyrkanten.
Att produktiv åkermark bevaras i framtida exploateringsområden.

Skolan
Att För och grundskolenämnden utreder och inför utbildningsformer för elever med särskilda behov eller inte kan delta i ordinarie undervisning.
Att För och grundskolenämnden genomför ett pilotprojekt för att testa det så kallade ”klassmorfar” systemet.
Att För och grundskolenämnden inventerar behovet av och anställer kringpersonal för att underlätta för lärarna.
Att För och grundskolenämnden skjuter till medel till löner för behöriga lärare.
Att För och grundskolenämnden har målsättningen att ha minst 15 barn i barngrupperna.
Att För och grundskolenämnden vidhåller dagens nivå om beviljade timmar i förskolan.
Att För och grundskolenämnden inte erbjuder skolfrukost

Tekniska
Att Tekniska nämnden höjer ambitionen för närodlat samt bortprioriterar kravet på ekologisk odling samt produktmärkningar.
Att Tekniska nämnden inventerar trafikplatser som skulle kunna öppnas upp för all trafik. Att Tekniska nämnden prioriterar bidrag till enskilda vägar.
Att Tekniska nämnden i sin planering uppvärderar bilväg över cykel, gång och kollektivtrafikleder. Att Tekniska nämnden genomför en behovsprövning på kommunala lokaler i samband med övriga uppdrag att minska kommunal organisation.
Att Tekniska nämnden får i uppdrag att investera i övervakningskameror och ordningsvakter.
Att Tekniska nämnden antingen införskaffar fler fordon för vinterväghållning alternativt upphandlar fler fordon från privata sektor. Att inventera och iordningställa skyddsrum i Umeå kommun.

Migration
Att kommunen aktivt arbetar för att minska migrationen till Umeå och i förlängningen Sverige. Att kommunen ser över möjligheten att utmana Bosättningslagen.
Att kommunen avslutar samtliga projekt inom ramen för integration.
Att kommunen sätter krav i samarbeten inom till exempel IOP att verksamheten som kommunalt finansieras skall fokusera på kommunala medborgare.
Att kommunen avslutar samarbetet med Vän i Umeå.

Kommunala bolag
Att UKF får i uppdrag att inventera samtliga bolags sponsringsverksamhet i syfte att säkerställa att all sponsring bedöms självfinansierande genom ökad marknadsandel.
Att Umeå kommuns del i Norrlandsoperan sägs upp. Att Umeå kommuns del i Uminova eXpression sägs upp.
Att UKF följer principerna om kostnadseffektivitet före koldioxidminskning.
Att UKF följer principerna om rätt person på rätt plats före inkvotering och en viss könsfördelning. Att Upab strävar efter att samtliga utbyggnationer av laddstationer självfinansieras av kunder som nyttjar laddstationerna.
Att UKF minskar arbetet med ”socialt företagande”.

Kommunstyrelse	Majoriteten 2026	Majoriteten 2027	Skillnad majoriteten 26-27	Sverigedemokraterna 2026	Sverigedemokraterna skillnad till majoriteten 2026	Sverigedemokraterna 2027	Skillnad Sverigedemokraterna och majoriteten
Norrlandsoperan	-35 645	-37 409	-1 764	0	35 645	0	37 409
Friskvårdsbidrag	-7 747	-7 825	-78	-7 747	0	-7 825	0
Fackliga förtroendemän	-14 235	-16 676	-2 441	-14 235	0	-16 676	0
Utdelning UKF	0	0	0	20 000	20 000	40 000	40 000
Tillväxtanslag	-34 904	-34 904	0	-8 004	26 900	-8 004	26 900
Anslag för oförutsedda behov	-31 337	-34 337	-3 000	-6 337	25 000	-6 337	28 000
Avskrivningar	-620 757	-656 221	-35 464	-620 757	0	-656 221	0
Finansiell leasing:							
- avskrivningar	0	-111 768	-111 768	0	0	-111 768	0
- räntekostnad	0	-66 600	-66 600	0	0	-66 600	0
- justerad hyreskostnad	0	178 368	178 368	0	0	178 368	0
Utrangeringar	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	0	-12 000	0
Pensioner nettokostnad	-180 381	-178 484	1 897	-180 381	0	-178 484	0
KS administration, bidrag, politisk verksamhet, övrigt	-292 902	-310 077	-17 175	-263 268	29 634	-278 475	31 602
Summa kommunstyrelse	**-1 348 388**	**-1 416 914**	**-68 526**	**-1 178 388**	**170 000**	**-1 214 914**	**202 000**

Budget 2027. Belopp i tkr

Styrelse och nämnder	Majoriteten 2026	Majoriteten 2027	Skillnad majoriteten 26-27	Sverigedemokraterna 2026	Sverigedemokraterna skillnad till majoriteten 2026	Sverigedemokraterna 2027	Skillnad Sverigedemokraterna och majoriteten 2027
Kommunstyrelse	-1 348 388	-1 416 914	-68 526	-1 178 388	170 000	-1 214 914	202 000
Teknisk nämnd	-1 633 700	-1 764 675	-130 975	-1 658 700	-25 000	-1 774 675	-10 000
För- och grundskolenämnd	-2 384 944	-2 435 819	-50 875	-2 429 944	-45 000	-2 480 819	-45 000
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-680 839	-756 869	-76 030	-680 839	0	-756 869	
Individ- och familjenämnd	-1 872 190	-1 976 354	-104 164	-1 912 190	-40 000	-1 986 354	-10 000
Äldrenämnd	-1 511 637	-1 616 698	-105 061	-1 646 637	-135 000	-1 770 848	-154 150
Byggnadsnämnd	-65 537	-69 910	-4 373	-65 537	0	-69 910	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-22 654	-25 594	-2 940	-22 654	0	-25 594	0
Kulturnämnd	-177 706	-187 111	-9 405	0	177 706	0	187 111
Fritidsnämnd	-166 268	-139 432	26 836	-268 974	-102 706	-251 543	-112 111
Kommunfullmäktige	-4 048	-4 120	-72	-4 048	0	-4 120	0
Valnämnd	-19 938	-3 576	16 362	-19 938	0	-3 576	0
Personalnämnd	-1 336	-2 082	-746	-1 336	0	-2 082	0
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-104 497	-122 488	-17 991	-104 497	0	-122 488	0
Överförmyndarnämnd	-16 753	-20 814	-4 061	-16 753	0	-24 814	-4 000
IT kapacitetsnämnd	-1 908	-10 619	-8 711	-1 908	0	-10 619	0
Umeåregionens nämnd för PA-system	-5 197	-5 404	-207	-5 197	0	-5 404	0
Summa nämnder	**-10 017 540**	**-10 558 479**	**-540 939**	**-10 017 540**	**0**	**-10 504 629**	**53 850**
Varav finansiella kostnader pensioner exkl löneskatt, finansiell leasing	-14 266	-81 267	-67 001	-14 266	0	-81 267	0
Summa verksamhetens nettokostnader exkl finansiella poste	**-10 003 274**	**-10 477 200**	**-473 926**	**-10 003 274**	**0**	**-10 423 350**	**53 850**
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	**10 249 773**	**10 693 400**	**443 627**	**10 249 773**	**0**	**10 693 400**	**0**
Finansnetto	**-41 165**	**-107 400**	**-66 235**	**-41 165**	**0**	**-107 400**	**0**
Resultatkrav	**205 334**	**107 700**	**-97 634**	**205 334**	**0**	**161 550**	**-53 850**

Alternativbudget för Umeå kommun 2027

Arbetarpartiet

Innehållsförteckning

Förord. **Arbetarpartiet utgör en tredje politisk riktning i Umeå – med kommunens 13 000 anställda som utgångspunkt**	sid 4
Transparens eller ogenomtränglighet: Några ord om metoder	sid 6
Skillnaden mellan S+MP och verkligheten	sid 8
Alternativbudgetens målsättningar	sid 9
Så finansierar vi vår budget	sid 10
Arbetarpartiets satsningar: Vi prioriterar kommunens basverksamheter	sid 11
Tabell: Arbetarpartiets satsningar	sid 14
Tabell: Besparingar, omfördelningar och inkomstökningar	sid 16
Tabell: Summering av Alternativbudgeten	sid 17
Finansieringsbudget och låneskuld: En jämförelse mellan AP och S+MP	sid 18
Avslutning. **Två avgörande strukturförändringar i ett tioårigt Handlingsprogram för Umeå kommun**	sid 19
Bilaga 1. **Arbetarpartiets Alternativbudget jämförd med budgeten från S+MP**	sid 21
Bilaga 2. **Utredningsuppdrag**	sid 22

Förord

Arbetarpartiet utgör en tredje politisk riktning i Umeå – med kommunens 13 000 anställda som utgångspunkt

Umeå kommun har goda inkomster på grund av hög sysselsättning, hög kommunalskatt och låg arbetslöshet. De styrande är Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Dessa utgör en av de tre politiska riktningarna i kommunen. Det borgerliga blocket med Moderaterna i spetsen utgör den andra riktningen. Den tredje politiska riktningen utgörs av Arbetarpartiet – vi utgör alternativet till de två trötta gamla politiska blocken.

S och MP har misslyckats

De styrande borde ha kunnat erbjuda alla umebor ett bra, eller åtminstone anständigt, liv. Det gäller bland annat alla som behöver äldreomsorg eller socialtjänst, barnen i förskolan och kommunens 13 000 anställda. Men trots goda förutsättningar har det blivit tvärtom. Det kommunen blivit känd för under senare år är misskötsel. Det handlar om vanvård inom äldreboenden som lett till dödsfall – som chefer försökt dölja; om våldtäkt och andra sexuella övergrepp inom kommunal hemtjänst. Det handlar om missförhållanden inom socialtjänsten som tillåtits pågå under åratal. Vad beror misskötseln på?

Till förklaringarna hör 30 år av nedskärningar inom äldreomsorgen. En annan avgörande faktor är den tystnadskultur som vuxit fram inom bl a äldreomsorg och socialtjänst. Denna beror på rädslan för höga chefer – en rädsla som ökat i samband med den brutala jakten på visselblåsare. Tystnadskulturen har ett högt pris - både mänskligt och ekonomiskt. Den skapar vantrivsel och håller tillbaka personalens initiativkraft. Resultatet blir lägre effektivitet vilket drabbar hela kommunen. Vi vill betona: Detta är inte personalens fel. Ansvaret ligger på de styrande partierna (S och MP) samt på de höga chefer som tystar personalen.

Borgerliga skattesänkningar inte lösningen

Arbetarpartiet hyser respekt för de som röstar på S i rädsla för borgerliga skattesänkningar. Men vi vill samtidigt betona att S och MP i Umeå inte förtjänar någon ytterligare chans. Utgör då Moderaterna och det borgerliga blocket ett alternativ?

Under de sju åren 2019-2025 har felbudgeteringarna i Umeå kommun uppgått till sammanlagt två miljarder kr! Se tabell nedan.

Tabell. Umeå kommuns överskott, miljoner kronor

År	Budgeterat överskott	Verkligt överskott	Skillnad
2019	73,1	188,5	+ 115,4
2020	77,1	361,5	+ 284,4
2021	78,6	483,6	+ 405,0
2022	82,7	898,7	+ 816,0
2023	87,4	282,6	+ 195,2
2024	93,0	133,1	+ 40,0
2025	195,8	430,0	+ 234,2
Totalt	**687,7**	**2 778,0**	**+ 2 090,3**

Detta är helt oacceptabelt. De budgetar som S-ledningen och höga chefer utarbetat syftade till ett överskott (en buffert) på ca 700 miljoner kr för de sju åren. Men systematiska felbudgeteringar har inneburit att överskottet landat på hela 2 700 miljoner! Innebörden är att kommunens verksamheter - däribland äldreomsorg, skola och socialtjänst - har berövats hela 2 000 miljoner kr. Detta har bidragit till den vanvård och de sexuella övergrepp som uppdagats. För detta borde S och MP ha bett om ursäkt. Men så har inte skett.

Moderaterna och KD har på senare tid riktat berättigad kritik mot rådande missförhållanden. Och M har kritiserat hur visselblåsarfunktionen har vanskötts. Detta har ökat tyngden i vårt budskap. Arbetarpartiet har nämligen påtalat att äldreboenden och hemtjänst fått för lite pengar och haft för låg bemanning under årtionden. Här visar sig svagheten hos de borgerliga partierna. De har dragit helt fel slutsatser av de nämnda felbudgeteringarna på två miljarder. Istället för att se möjligheten att satsa mer på äldreomsorg och andra verksamheter använder de felbudgeteringarna som argument för att sänka kommunalskatten. Detta visar på en farlig underskattning av behoven inom äldreomsorgen. Därför utgör Moderaterna och det borgerliga blocket inget alternativ till S och MP.

Personalen är vår utgångspunkt

Som vi nämnt finns det tre olika politiska riktningar i Umeå kommun, där Arbetarpartiet utgör den tredje riktningen. Vår utgångspunkt är kommunens 13 000 anställda. Vi vill avskaffa rädslans tystnadskultur och släppa lös ”styrkan från golvet” genom att ge personalen makt över arbetets organisering och därmed skapa trivsel istället för vantrivsel och initiativkraft istället för passivitet. Vi vill även skapa närvarande chefer – med vårdutbildning eller bakgrund inom verksamheten. Detta innebär en maktförskjutning till personalens fördel – på höga chefers bekostnad. Resultatet kommer inte endast att skapa bättre stämning. Det kommer även att öka effektiviteten i hela verksamheten. Varje satsad skattekrona kommer att ge mer omsorg.

Samarbete nödvändigt

De styrande måste ställas till svars för den vanvård och de övergrepp som ägt rum. De borgerligas planer på skattesänkningar måste kritiseras. Arbetarpartiet strävar efter att fler ska ansluta sig till vår betoning på de anställda och på ”styrkan från golvet”. Det är nödvändigt att dra upp skiljelinjerna mellan fullmäktiges tre olika politiska riktningar.

Men årtionden av nedskärningar inom äldreomsorgen har inneburit både omedelbara behov av ökad personaltäthet och behov av en högre andel undersköterskor. Samtidigt krävs en mycket långsiktig strävan i syfte att göra det mer attraktivt att arbeta inom själva ”sektorn” äldreomsorg - prägeln av genomgångsjobb måste bort. Detta kräver bättre löner och arbetstider (behov som även finns i andra verksamheter). För att vända trenden inom äldreomsorgen krävs därför en mycket kraftfull satsning under minst en tioårsperiod.

Arbetarpartiet är därför öppna för samarbete även med partier som vi riktat hård kritik emot - om detta krävs för att få tillstånd den långsiktiga satsning på äldreomsorgen som är en absolut nödvändighet i Umeå kommun.

Umeå 4 juni 2026

Transparens eller ogenomtränglighet

Några ord om metoder

För att kunna göra en seriös budget för Umeå kommun måste partierna i fullmäktige ha tillgång till två övergripande uppgifter:
* Vilka intäkter som kommunen förväntas få in under nästa år
* Vilka behov som finns i kommunens olika verksamheter under nästa år – och hur mycket dessa förväntas kosta

Kommunens intäkter

När det gäller intäkterna handlar det främst om skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem. Uppgifterna om hur stora intäkterna förväntas bli baseras på prognoser från regeringen. Det har aldrig varit svårt att få reda på hur stora intäkter Umeå kommun förväntas ha under kommande år.

Verksamheternas behov

Dessa uttrycks i främst två mått:
*** Index** (pris- och löneökningar)
*** Volym** (ökningar eller minskningar av exempelvis antalet äldre eller antalet barn)

Tillsammans visar dessa två mått hur stora behoven är inom en viss verksamhet. Ett exempel: Under 2025 behövde Äldrenämnden ett ekonomiskt tillskott på 62,8 miljoner för att täcka kostnaderna för index och volym – och därmed kunna bibehålla verksamheten på samma nivå som under 2024. Nämnden fick dock endast ett tillskott på 62,5 miljoner – vilket innebar en nedskärning på 0,3 miljoner.

Matematisk modell ersatte verkligheten...

Umeå kommuns politiska ledning har gradvis, sedan 2019, gjort det allt svårare att ta reda på hur stora behov som finns i kommunens olika verksamheter. Sedan ett par år tillbaka har de styrande beslutat att helt plocka bort uppgifterna rörande index och volym! De partier som velat ta reda på de faktiska förhållandena i verksamheterna, som Arbetarpartiet, har tvingats söka uppgifterna om index och volym hos förvaltningarnas ekonomichefer.

De olika verksamheternas budgetar har istället räknats fram genom en matematisk modell. Ekonomiavdelningen har räknat ut hur mycket intäkterna i form av skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem förväntas öka. Sedan har de fördelat de ökade inkomsterna till de olika verksamheterna utifrån hur stor andel av kommunens totala budget som dessa står för. Exempel: Under 2025 användes 24,5 procent av kommunens totala intäkter till att finansiera För- och grundskolenämndens verksamhet. Inför 2026 års budget skulle alltså För- och grundskolenämnden, enligt den matematiska modellen, få 24,5 procent av kommunens ökade intäkter.

Men verkligheten tar inte hänsyn till kommunens modeller. Under många år ökade barnafödandet och kommunen hade svårt att hinna med att bygga alla nya förskolor som behövdes. Nu har barnafödandet istället minskat kraftigt under flera års tid. Istället för att bygga nya förskolor har kommunen beslutat att lägga ned fyra förskolor. Men genom att avskaffa uppgifterna rörande index och volym, och ersätta dessa med en matematisk modell, har de styrande gjort det väsentligt mycket svårare att klara av denna omställning från ökat till minskat barnafödande.

Denna medvetna strävan efter att ersätta verkligheten med matematiska modeller ligger i linje med S+MP-styrets allmänna strävan mot att sopa problem under mattan och att tysta kritiska röster. Utan att ta reda på de verkliga behoven i verksamheterna behöver ingen någonsin ta ansvar för några nedskärningar – ingen vet ju om och var sådana genomförs! I praktiken införde de styrande ett system för ”dolda automatiska nedskärningar”.

...men verkligheten hann ikapp

Arbetarpartiet har riktat hård kritik mot metoden att ta fram budgetar som döljer verksamheternas verkliga behov. Och nu verkar verkligheten ha hunnit ikapp de styrande i Umeå kommun. Ett bidragande skäl är sannolikt det kraftigt minskade barnafödandet. Inför arbetet med 2027 års budget har ekonomiavdelningen tvingats förändra sin matematiska modell. Den nya modellen baserar sig på de förväntade pris- och löneökningarna samt på kommunens befolkningsprognoser. Utifrån dessa uppgifter har ekonomiavdelningen beräknat de ungefärliga

behoven i kommunens olika verksamheter. Och att räkna ut de *ungefärliga* behoven är långt bättre än ett system med ”dolda automatiska nedskärningar”.

Men även det nya systemet har brister. Tekniska nämnden utgör sannolikt det tydligaste exemplet på detta. Ekonomiavdelningens nya matematiska modell har tilldelat Tekniska nämnden 65,1 miljoner i ökade resurser för 2027. Men de verkliga kostnadsökningarna för Tekniska nämnden ligger på hela 121,5 miljoner! Skillnaden är 56,4 miljoner. De ökade kostnaderna beror inte främst på en ökad befolkning – utan på dramatiska kostnadsökningar för bland annat färdtjänst, olika IT-licenser samt nya lagkrav vad gäller cybersäkerhet.

Så har vi räknat

Arbetarpartiets strävan har varit att, så korrekt som möjligt, visa hur de ekonomiska förutsättningarna inom kommunens verksamheter förändras från år till år. Ekonomiavdelningens nya och bättre modell innebär att detta blivit lättare. Vi har dock fortfarande behövt skriva till alla förvaltningar i Umeå kommun för att höra om dessa har några egna uppgifter när det gäller index och volym. En matematisk modell kan vara bra eller dålig – men den är fortfarande bara en matematisk modell.

I tabellen nedan har vi presenterat utgångsläget för Umeå kommuns olika verksamheter inför 2027. För att räkna ut detta har vi utgått ifrån kommunens budget för 2026 inklusive de justeringar som skett i efterhand. Vi har sedan lagt på varje nämnd dess beräknade kostnadsökningar till följd av index och volym under 2027. Slutligen har vi justerat siffrorna utifrån minskade pensionskostnader och vissa förflyttningar av verksamheter mellan nämnderna.

Källor till siffror för index och volym

* För *Äldrenämnden* och *Individ- och familjenämnden* har vi fått siffror rörande index och volym direkt från respektive förvaltning.
* När det gäller *Tekniska nämnden* samt *För- och grundskolenämnden* har vi utgått både från siffrorna från ekonomiavdelningens matematiska modell och siffror vi fått från respektive förvaltning.
* *Brand- och räddningsnämnden*, *Överförmyndarnämnden* och *IT-kapacitetsnämnden* har alla redovisat sina ökade behov i de handlingar som alla partier fått av ekonomiavdelningen.
* För övriga nämnder har vi använt oss av de siffror som ekonomiavdelningen tagit fram med hjälp av sin nya matematiska modell.

Tabell: Uträkning av utgångsläget för 2027

	Kolumn 1 **Budget 2026**	Kolumn 2 **Index och volym**	Kolumn 3 **Övrigt (bl a pensioner)**	Kolumn 4 **Utgångsläge 2027**
Kommunstyrelsen	-1 348,4	-62,3	17,1	-1 393,6
Tekniska nämnden	-1 633,7	-121,5	-30,3	-1 785,5
För- och grundskolenämnden	-2 379,7	-69,1	23,2	-2 425,6
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-686,0	-42,5	1,0	-727,6
Individ- och familjenämnden	-1 872,2	-105,1	5,0	-1 972,3
Äldrenämnden	-1 511,6	-80,0	8,5	-1 583,1
Byggnadsnämnden	-65,5	-2,6	0,6	-67,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-22,7	-0,9	0,4	-23,1
Kulturnämnden	-177,7	-7,1	1,1	-183,7
Fritidsnämnden	-166,3	-6,6	40,5	-132,4
Kommunfullmäktige	-4,0	-0,1	0,0	-4,1
Valnämnden	-19,9	16,3	0,0	-3,6
Personalnämnden	-1,3	-0,1	0,0	-1,4
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-104,5	-18,7	0,7	-122,5
Överförmyndarnämnden	-16,8	-4,8	0,1	-21,4
Gemensam IT-nämnd Umeå-Skellefteå-Vännäs	-1,9	-8,7	0,0	-10,6
Gemensam PA-nämnd Umeregionen	-5,2	-0,2	0,0	-5,4
Summa nämnder	**-10 017,5**	**-513,8**	**67,8**	**-10 463,6**

Kommentarer till tabellen:
* Kolumn 1. Denna kolumn visar den budget som kommunfullmäktige antog för verksamhetsåret 2026 inklusive justeringar som skett i efterhand.
* Kolumn 2. I denna kolumn presenterar vi de fördyringar som respektive nämnd drabbas av utifrån de förändringar av index och volym som vi har redogjort för i resonemanget ovan.
* Kolumn 3. Denna kolumn visar främst de minskade pensionskostnader som nämnderna får under 2027.
* Kolumn 4. I denna kolumn har vi sammanfattat det som utgör utgångsläget inför 2027. Det vill säga den summa som varje nämnd behöver för att upprätthålla samma kvalitet i verksamheten under 2027 som under 2026. För att klara detta krävs 446 miljoner extra.

Skillnaden mellan S+MP och verkligheten

Kommunens styrande försöker inte bara att dölja de verkliga kostnadsökningarna i verksamheterna genom att ersätta verkliga siffror på index och volym med matematiska modeller. Även den metod som S+MP använder då de presenterar sina budgetar bygger på att inte ta hänsyn till kostnadsökningarna på grund av index och volym. Dessa kostnadsökningar uppgår till hela **513,8 miljoner** nästa år. Men S+MP utgår endast ifrån kommunens ökade intäkter i form av skatter, generella statsbidrag, utjämningssystem och minskade pensionskostnader. Dessa uppgår till **510,4 miljoner**. En ärlig beskrivning av situationen i nämndernas verksamhet måste naturligtvis innehålla både ökade intäkter och ökade kostnader. Och tar vi hänsyn till de ökade kostnaderna betyder detta att kommunens förväntade kostnader överstiger intäkterna (510,4 miljoner – 513,2 miljoner = -3,4 miljoner). I verkligheten måste S+MP alltså hantera ett underskott på 3,4 miljoner!

Men då S+MP helt enkelt struntar i kostnadsökningarna kan de låtsas göra satsningar för hela 510,4 miljoner. S+MP bluffar alltså. Dessutom har S+MP beslutat att sänka kommunens överskottsmål från 2 procent till 1 procent för att kunna ge ännu mer resurser till olika verksamheter. Detta riskerar att öka kommunens redan stora låneskuld. Men det är ju ändå valår...

Låt oss titta på vad S+MP:s bluff betyder för kommunens fem största nämnder. Se tabellen nedan.

Nämnd	Vad S+MP säger att de satsar	Nämndens ökade behov 2027	S+MP:s verkliga satsning
Tekniska nämnden	100,6 milj	121,5 milj	-20,9 milj
För- och grundskolenämnden	79,3 milj	69,1 milj	10,2 milj
Gymnasienämnden	71,8 milj	42,5 milj	29,3 milj
Individ- och familjenämnden	114,2 milj	105,1 milj	9,1 milj
Äldrenämnden	115,6 milj	80,0 milj	35,6 milj
Summa	**481,5 milj**	**-418,1 milj**	**63,3 milj**

Kommentarer:
* När det gäller Tekniska nämnden påstår sig S+MP satsa hela 100,6 miljoner. Men då nämndens behov av ökade resurser uppgår till hela 121,5 miljoner skär S+MP i verkligheten ned på Tekniska nämndens budget med 20,9 miljoner!
* Ser vi till Individ- och familjenämnden påstår sig S+MP satsa 114,2 miljoner. Men då nämndens behov ökar med 105,1 miljoner ligger satsningen från S+MP på enbart 9,1 miljoner.

S+MP är inte ensamma när det gäller denna bluff. Även partierna i Alliansen har under många år använt sig av samma metod.

Alternativbudgetens målsättningar

1. Kompensera kostnadsökningar på grund av index och volym samt nya lagar

Vår helt övergripande målsättning är att kompensera kommunens nämnder och förvaltningar för verksamheternas ökade nettokostnader under 2027. Dessa kostnadsökningar kallas för ***index och volym*** och beror främst på pris- och löneökningar samt ett ökat behov av verksamhet på grund av exempelvis fler äldre som behöver äldreomsorg och fler elever i gymnasieskolan. Om kostnadsökningarna på grund av index och volym inte finansieras fullt ut innebär detta en nedskärning på verksamheten.

Till detta kommer en rad kostnadsökningar som beror på ***nya lagar*** som ställer krav på verksamheterna. Vi finansierar dessa kostnadsökningar på grund av nya lagkrav under respektive nämnd. Om kraven i de nya lagarna inte finansieras fullt ur måste de ökade kostnaderna tas någon annanstans – vilket riskerar att leda till nedskärningar inom den befintliga verksamheten.

- Nettokostnaderna för index och volym samt nya lagar ökar med **513,8 miljoner** under 2027. Vi finansierar dessa fullt ut i vår Alternativbudget.

2. Satsningar på höjd kvalitet i kommunens basverksamheter

Först då vi har klarat av att täcka kostnadsökningarna på grund av index och volym samt nya lagar kan vi göra ***reella och kvalitetshöjande satsningar***. Dessa satsningar sker främst inom kommunens basverksamheter och fördelar sig på följande vis:

- Äldreomsorgen **70 miljoner**
- Individ- och familjeomsorgen **35 miljoner**
- Förskola, grundskola och gymnasier **35 miljoner**
- Underhåll av gator och fastigheter **15 miljoner**
- Miljö och klimat **7 miljoner**
- Fritid och föreningsliv **5 miljoner**
- Kulturliv **1,8 miljoner**
- Ledarskapskultur och personalpolitik **3 miljoner**
- Kommunal AI-strategi **1 miljon**

Totalsumma: **172,8 miljoner**

Så finansierar vi vår budget

1. Skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem

■ Under 2027 förväntas Umeå kommuns intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem att öka med **442,6 miljoner**.

2. Minskade pensionskostnader m.m

Den höga inflationen innebar att kommunens pensionskostnader skenade iväg från ca 400 miljoner per år till drygt 800 miljoner under åren 2022-2024. När inflationen nu har sjunkit ger det kommunens nämnder mer pengar att röra sig med.

■ För 2027 innebär det ett netto på **67,8 miljoner.** I denna summa ingår även vissa mindre inkomstökningar till följd av tekniska justeringar nämnderna emellan.

3. Inkomstökningar, besparingar och omfördelningar

Den ekonomiska situationen i världen präglas av osäkerhet och låg tillväxt. Den svenska ekonomin har befunnit sig i en lågkonjunktur under tre års tid. Även om Umeå klarat sig relativt väl måste kommunen ha en beredskap för svårare tider. Detta kräver en hårdare prioritering till förmån för den lagstadgade basverksamheten. Det är mot denna bakgrund som Arbetarpartiet genomför ett antal besparingar och omfördelningar av kommunens resurser. Se punkterna A-D nedan.

■ Totalt handlar det om **184,0 miljoner** under 2027.

A. **Besparingar inom KS**

■ Minskade politiska overheadkostnader
■ Minskade sjukskrivningar: högre personaltäthet + processorienterat arbetssätt
Totalt **32,0 miljoner**

■ Minskade anslag: Norrlandsoperan, Bildmuseet, Folkets hus och Curiosum
Totalt **11,5 miljoner**

■ Minskade anslag: oförutsedda behov, näringslivsservice, kommunikationsenheten
Totalt **27,8 miljoner**

■ Halverat tillväxtanslag
Totalt **18,0 miljoner**

B. **Besparingar under Kulturnämnden**

■ Kvinnohistoriska museet samordnas med länsmuseet, vilket ger **6,0 miljoner**
■ Kulturskolan återförs till För- och grundskolenämnden, vilket ger **7,0 miljoner**
(Differensen förklaras av samordningsvinster då kulturskolan åter hamnar under FGN)

C. **Investeringar (KS)**

■ Minskad investeringsbudget: lägre avskrivningar och räntekostnader ger **25,7 miljoner**

D. **Kraftverksamheten (KS)**

Vi anser att budgeten för kraftverksamheten vid Stornorrfors vattenkraftverk ska motsvara det genomsnittliga ekonomiska utfallet från verksamheten under de senaste fem åren. Då år 2022 var ett exceptionellt år har vi utgått ifrån sexårsperioden 2020-2025 och räknat bort 2022.

■ Detta ger oss totalt **56,0 miljoner**.

Arbetarpartiets satsningar

Vi prioriterar kommunens basverksamheter

A. **Äldreomsorgen måste sättas i första rummet under minst 10 år**

De styrande i Umeå har sparat och skurit ned på äldreomsorgen under 30 års tid. Dessa nedskärningar utgör bakgrunden till den negativa spiral som resulterat i skandalerna med vanvård till döds och sexuella övergrepp inklusive våldtäkt. Nedskärningarna har även inneburit en stor personalgenomströmning. Nedskärningarna utgör också bakgrunden till den tystnadskultur som vuxit fram på grund av rädsla för repressalier.

Ledningen i form av politiker och höga chefer har inte klarat av situationen. Bristerna har varit så allvarliga att kommunens revisorer riktade en anmärkning mot äldrenämnden. Arbetarpartiet ansåg att kritiken var så pass allvarlig att äldrenämnden inte borde ha beviljats ansvarsfrihet.

Vi citerar revisorerna:
"Vår sammantagna bedömning är därmed att äldrenämnden uppvisat stora brister i förhållande till fullmäktiges uppdrag och mål samt vad som anges i lag och föreskrifter för verksamheten. Vi anser även att äldrenämnden brustit i sitt ansvar att aktivt vidta åtgärder i förhållande till de brister som framkommit. Därtill bedömer vi att äldrenämnden inte säkerställt att verksamheten arbetat utifrån beslut, föreskrifter, riktlinjer, rutiner med mera. Vår bedömning är att bristerna medfört/riskerar att medföra skada för enskilda äldre och utöver det allvarligt påverkat allmänhetens förtroende för kommunen och i synnerhet verksamheten för äldre."

Revisorernas kritik understryker att dagens ledning är oförmögen att lösa problemen. Det gäller både för den politiska ledningen och för vissa höga chefer. Den negativa spiralen kan inte brytas utan att hela eller delar av ledningen byts ut. ***Någon måste ställas till svars.***

Problemen präglar inte alla delar av äldreomsorgen. För att vända trenden krävs en satsning på att det engagemang och yrkeskunnande som länge funnits hos personalen överförs till nya generationer. Det handlar om er rad långsiktiga satsningar:
■ **Ökad personaltäthet**. Personaltätheten på särskilda boenden för äldre har halverats sedan 1990-talet. På Dragonens äldrecenter arbetar idag 2 eller 2,5 personal med åtta äldre dagtid och kvällstid. Nattetid har en personal ansvar för hela 16 äldre. Ska kommunen kunna rekrytera ny personal måste lönenivåer och andra arbetsvillkor, arbetsmiljön samt ledarskapskulturen förbättras.
■ **Personalutbildning**. Andelen utbildad personal har minskat kraftigt. År 2016 var uppåt 70 % av äldreomsorgspersonalen utbildade undersköterskor. Idag är denna andel nere på 54 %. Samtidigt har andelen med bristande språkkunskaper ökat.
■ **Personalinflytande**. Dagens osunda ledarskapskultur måste brytas genom ökat personalinflytande över schemaläggning, arbetsmiljö och resursfördelning. Det finns ett väldigt kunnande och kreativitet bland personalen. Vi vill släppa lös denna ”styrka från golvet”.

Arbetarpartiets handlingsprogram för äldreomsorgen

Det är mot denna bakgrund som Arbetarpartiet vill sätta äldreomsorgen i första rummet under en period på tio år. Vårt handlingsprogram är utarbetat under många år av dialog och kontakter med personal på äldreboenden och inom hemtjänsten. Några viktiga inslag i handlingsprogrammet:
❑ Ökad personaltäthet - en grundläggande förutsättning för trendbrott
❑ Större andel undersköterskor - för en höjd kunskapsnivå
❑ Alla ska ha minst utbildning till vårdbiträde
❑ Vidareutbildning i svenska språket för de som behöver
❑ Utbildnings- och karriärstege: vårdbiträden uppmuntras att bli undersköterskor; undersköterskor ges möjlighet att specialisera sig inom demens, psykiatri, handikapp eller palliativ vård. Detta måste subventioneras av kommunen.
❑ Ökat personalinflytande över schemaläggning, tillsättning av chefer och arbetsmiljö.
❑ Närvarande chefer med vårdutbildning eller bakgrund inom verksamheten.

För att ta det första steget i det tioåriga handlingsprogrammet föreslår vi följande satsningar i vår Alternativbudget för 2027:

- Vi lägger 30,0 miljoner på ett första steg i en satsning för att öka personaltätheten.
- Vi lägger 20,0 miljoner på att införa en utbildnings- och karriärstege inom äldreomsorgen.
- Vi avsätter 5,0 miljoner till en sänkning av egenavgifterna inom hemtjänsten.
- Vi avsätter 15,0 miljoner till att utöka antalet servicetjänster inom äldreomsorgen (som S+MP).

B. **Övriga nämnder**

1. Individ- och familjenämnden

Inom Individ- och familjenämnden ingår bland annat funktionshinderomsorgen med olika boenden. Även här finns det behov av att öka personaltätheten samt erbjuda personalen vidareutbildning i syfte att både behålla erfaren personal och för att underlätta rekryteringen av ny personal. Individ- och familjenämnden har även, under många år, tvingats betala viten då nämnden bland annat inte lyckats få fram platser på LSS-boenden i tid. Detta är inte acceptabelt i längden – men på kort sikt behöver nämnden ökade resurser för att betala vitena.

- Vi lägger 20,0 miljoner på ett första steg i en satsning för att öka personaltätheten.
- Vi lägger 10,0 miljoner på ett första steg i en utbildnings- och karriärstege inom funktionshinderomsorgen.
- Vi anslår 5,0 miljoner för att täcka kostnaderna för viten för bl a LSS-boenden (samma som S+MP).

2. För- och grundskolenämnden

Under en lång rad år har antalet förskolebarn och skolelever i Umeå ökat. Trots att kommunen byggt många nya förskolor och rekryterat ny personal har det varit svårt att nå målet på 15 barn per barngrupp. De senaste åren har barnafödandet minskat kraftigt. Mellan åren 2020-2025 har det blivit drygt 900 färre barn i förskoleåldern i Umeå. I detta läge finns en möjlighet för kommunen minska barngrupperna inom förskolan. Detta skulle förbättra arbetsmiljön för förskolepersonalen och lärandet för barnen.

Under 2024 och 2025 upptäcktes brister i städningen på kommunens förskolor. Detta har lett till att förskolepersonalen fått större krav att genomföra "egenkontroller" av städningen - vilket gör att personalen riskerar att få mindre tid med barnen.

- Vi satsar 12,0 miljoner på att behålla personal och minska barngrupperna inom förskolan i ett första steg i riktning mot max 15 barn per grupp på tre personal.
- Vi satsar 5,0 miljoner på ett första steg i att anställa fler lokalvårdare så att förskolepersonalen kan tillbringa tid med barnen istället för att städa.
- Vi anslår 3,0 miljoner på att tillskapa fler platser i resursskola och särskilda undervisningsgrupper. Detta skulle gynna elever med behov av särskilt stöd som exempelvis barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).
- Kulturskolan återförs till För- och grundskolenämnden från Kulturnämnden. Detta ökar budgeten för FGN med 35,1 miljoner samtidigt som Kulturnämndens budget minskar med 42,1 miljoner. Skillnaden beror på de samordningsvinster som uppstår.

Beredskap behövs för ny budget i november

- Riksdagen har beslutat att reglera lärarnas arbetstider i syfte att öka undervisningstiden och minska den administrativa bördan. Finansieringen av denna välkomna reform är dock oklar. Kommunen behöver därför en beredskap att revidera budgeten i november. Om inte staten skjuter till extra resurser kommer För- och grundskolenämnden behöva ytterligare 32,7 miljoner i sin budget för 2027.

3. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

När det gäller gymnasie- och vuxenutbildningen har nya lagkrav tillkommit som måste finansieras. Regeringen har beslutat att införa ett aktivitetskrav för personer som uppbär försörjningsstöd (socialbidrag). Dessa ska delta i aktiviteter 40 timmar i veckan om inga andra insatser finns. Statliga bidrag utgår för detta, men nämnden måste ändå ha beredskap att finansiera verksamheten.

■ Vi avsätter 13,0 miljoner för att kompensera för de nya aktivitetskraven (som S+MP).
■ Vi avsätter även 2,0 miljoner för sommarjobb.

4. Tekniska nämnden

I över ett decennium har de styrande i Umeå kommun gjort neddragningar inom Tekniska nämnden. Detta har bland annat drabbat kommunens gator och de fastigheter i vilka kommunens verksamheter (som utbildning och omsorg) bedrivs. Arbetarpartiet vill bryta denna trend. Som enda parti täcker vi Tekniska nämndens väntade kostnadsökningar under 2027.

■ Vi anslår 5,0 miljoner för att utöka budgeten rörande fastighetsunderhåll.
■ Klimatförändringarna innebär nya problem när det gäller vinterväghållningen. I norra Sverige väntas nederbörden öka vilket leder till kraftigare snöfall. Även problemen med snö som faller, smälter och sedan fryser till is riskerar att bli vanligare. Därför ökar vi budgeten för vinterväghållningen med 10,0 miljoner.

5. Miljö- och hälsoskyddsnämnden

För att slå vakt om miljö och klimat vill vi inleda en försöksverksamhet med samordnad varudistribution. En rad kommuner i Sverige har satsat på denna typ av verksamhet. Liknande satsningar i bland annat Linköping har gett minskade utsläpp från tung trafik med uppåt 50 procent.

■ Vi avsätter 5,0 miljoner till satsningen på samordnad varudistribution.

6. Fritidsnämnden

Det finns få verksamheter där varje satsad krona från kommunen ger så stor utdelning som genom det frivilligarbete som utförs inom ramen för föreningslivet. Många föreningar spelar även en viktig roll när det gäller att motverka segregering och rekrytering av ungdomar till kriminalitet. Detta vill vi slå vakt om.

■ Vi anslår 5,0 extra miljoner till föreningslivet – inklusive Summer Zone, friluftsliv, Norrbyskär som besöksmål samt 0,5 miljoner till motorburna ungdomar.

7. Kommunstyrelsen

Den ännu pågående skandalen kring kommunens visselblåsarfunktion har blottlagt en djupt osund ledarskapskultur inom delar av Umeå kommun, som bland annat innebär att chefer tillåts utreda sig själva. Så länge samma skikt av politiker och höga chefer som upprätthåller denna ledarskapskultur sitter kvar kommer problemen att fortsätta – och sannolikt förvärras. Vi vill genomföra ett antal reformer i syfte att förändra ledarskapskulturen. Detta innebär att vissa chefer och direktörer kan behöva omplaceras. Som ett annat led i detta vill vi även fastanställa 500 tillfälligt anställda som ett led i att förbättra anställningstryggheten och uppmuntra personal att stanna hos kommunen.

■ Vi avsätter 3,0 miljoner till en omskolningsfond för bättre ledarskapskultur bland kommunens chefer.
■ Vi satsar 1,0 miljoner på att ta fram en kommunal AI-strategi med tydliga riktlinjer och avgränsningar för hur AI ska användas och inte användas i den kommunala verksamheten.
■ Vi avsätter 2,0 miljoner till en satsning på kollektivtrafiken (samma som S+MP).
■ Vi lägger 1,8 extra miljoner på Västerbottens museum (samma som S+MP).

8. Ekonomiskt ansvarstagande: Prioriteringar tillåter AP att behålla överskott på 2 %

Det märks att det är valår. För att kunna ge pengar till ”allt och alla” har S+MP beslutat att sänka kommunens resultatmål från 2 procent till 1 procent av de totala intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem under 2027. Detta trots att rekommendationen för kommuner av Umeås storlek, och Umeå kommuns egna finansieringsmål, anger att överskottet bör ligga på minst 2 procent. Resultatet av detta blir att kommunen kommer att tvingas låna mer till sina investeringar under 2027.

■ Arbetarpartiet klarar av att göra nödvändiga satsningar på basverksamheterna och att behålla överskottsmålet på 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämningssystem. Detta genom medvetna prioriteringar.

Tabell: Arbetarpartiets satsningar

Äldrenämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Ökad personaltäthet – steg ett	30,0 milj
Utbildnings- och karriärstege inom äldreomsorgen	20,0 milj
Sänk egenavgifterna inom hemtjänsten	5,0 milj
Utökning av servicetjänster *(samma som S+MP)*	15,0 milj
SUMMA	**70,0 milj**
Individ- och familjenämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Ökad personaltäthet – steg ett	20,0 milj
Utbildnings- och karriärstege inom funktionshinderomsorgen – steg ett	10,0 milj
Extra resurser för att betala viten inom LSS (samma som S+MP)	5,0 milj
SUMMA	**35,0 milj**
För- och grundskolenämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Behåll personal och ta första steg i riktning mot max 15 barn/grupp på tre personal	12,0 milj
Minska kraven på egenkontroller – anställ fler lokalvårdare	5,0 milj
Satsning på resursskola och särskilda undervisningsgrupper för bl a NPF-elever	3,0 milj
SUMMA	**20,0 milj**
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Sommarjobb	2,0 milj
Effekter av skärpt aktivitetskrav för de som uppbär försörjningsstöd	13,0 milj
SUMMA	**15,0 milj**
Tekniska nämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Utökad budget för vinterväghållningen	10,0 milj
Ökat fastighetsunderhåll	5,0 milj
SUMMA	**15,0 milj**
Fritidsnämnden	
Utökat stöd till föreningslivet - inklusive Summer Zone, Norrbyskär, motorburen ungdom m.m	5,0 milj
SUMMA	**5,0 milj**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	
Vi finansierar index och volymökningar fullt ut	
Försöksverksamhet samordnad varudistribution	5,0 milj
SUMMA	**5,0 milj**
Kommunstyrelsen	
Omskolningsfond för bättre ledarskapskultur	3,0 milj
Ökad satsning på kollektivtrafiken (samma som S+MP)	2,0 milj
Ökade anslag till Västerbottens museum (samma som S+MP)	1,8 milj
Kommunal AI-strategi	1,0 milj
SUMMA	**7,8 milj**

Kommungemensamma nämnder

Vi finansierar index och volymökningar fullt ut

TOTALSUMMA satsningar på olika verksamheter **172,8 milj**

Tabell: Besparingar, omfördelningar och inkomstökningar

Kommunstyrelsen	
Politiska overheadkostnader	16,0 milj
** Ersättningar till kommunalråd samt ordförande, vice ordf och andre vice ordf i nämnderna sänks*	
** Mötesarvodena sänks – ersättning för förlorad arbetsinkomst bibehålls*	
** Omställningsstöden för tidigare arvoderade politiker förändras för att motverka missbruk*	
Minskade sjukskrivningskostnader	16,0 milj
** Ökad personaltäthet inom äldre- och funktionshinderomsorg*	
** Processorienterat arbetssätt med ökat personalinflytande ger ökad arbetsglädje*	
Minskat anslag Norrlandsoperan	5,0 milj
Minskat anslag Folkets Hus	3,5 milj
Minskat anslag Bildmuseet	2,0 milj
Minskat anslag Curiosum	1,0 milj
Minskat anslag för oförutsedda behov	12,5 milj
Minskat anslag Näringslivsservice (3 milj från drift, 7 milj från ”utveckling”, 1 milj övrigt)	11,0 milj
Minskat anslag Kommunikationsenheten	4,3 milj
Tillväxtanslaget halveras	18,0 milj
Ökat uttag ur kraftverksamheten	56,0 milj
(vi utgår ifrån det genomsnittliga utfallet åren 2020-2025, undantaget 2022)	
Minskad investeringsbudget: Lägre avskrivningar	15,0 milj
Minskad investeringsbudget: Lägre räntekostnader	10,7 milj
SUMMA	**171,0 milj**
Kulturnämnden	
Kvinnohistoriska museet samordnas med Länsmuseet	**6,0 milj**
Kulturskolan återförs till För- och grundskolenämnden	
Ramminskning Kulturnämnden	42,1 milj
Ramökning För- och grundskolenämnden	-35,1 milj
SUMMA	**7,0 milj**
Differensen förklaras av samordningsvinster då kulturskolan åter hamnar under FGN	
TOTALSUMMA besparingar, inkomstökningar och omfördelningar	**184,0 milj**

Tabell: Summering av Alternativbudgeten

Arbetarpartiets utgångsläge består av budgeten för år 2026 uppräknad med index- och volymökningar (ökade kostnader för personal, hyror och övrigt samt ökat antal barn, elever, äldre, m m). Siffrorna anges i miljoner kronor.

Nämnder	**Utgångsläge** Budget 2026 uppräknad med index o. volym	*Besparingar o. effektiviseringar*	*Satsningar o. ökade utgifter*	**Summa AP budget 2027**
Kommunstyrelsen	-1 393,6	169,0	-7,8	-1 236,5
Tekniska nämnden	-1 785,5		-15,0	-1 800,5
För- och grundskolenämnden	-2 425,6		* -55,1	-2 482,7
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-727,6		-15,0	-742,6
Individ- och familjenämnden	-1 972,3		-35,0	-2 007,3
Äldrenämnden	-1 583,1		-70,0	-1 653,1
Byggnadsnämnden	-67,5			-67,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-23,1		-5,0	-28,1
Kulturnämnden	-183,7	* 48,1		-135,6
Fritidsnämnden	-132,4		-5,0	-137,4
Kommunfullmäktige	-4,1			-4,1
Valnämnden	-3,6			-3,6
Personalnämnden	-1,4			-1,4
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-122,5			-122,5
Överförmyndarnämnden	-21,4			-21,4
Gemensam IT-nämnd Umeå-Skellefteå-Vännäs	-10,6			-10,6
Gemensam PA-nämnd Umeregionen	-5,4			-5,4
Summa nämnder	**-10 463,6**			**-10 460,5**
Finansiella kostnader	-81,3			**-81,3**
Summa verksamheternas nettokostnader	**-10 382,3**			**-10 379,2**
Skatter och bidrag	10 692,4			10 692,4
Finansnetto	-107,5	10,7		-96,8
Resultatkrav	-213,8			-213,8

Specifikationer inom Kommunstyrelsen	**Utgångsläge** Budget 2026 uppräknad med index o. volym	*Besparingar, inkomstökningar, effektiviseringar*	*Satsningar o. ökade utgifter*	**Summa AP budget 2027**
Kraftverksamhet	107,0	56,0		163,0
Kollektivtrafik	-185,6		-2,0	-187,6
Umeå Folkets Hus	-27,1	3,5		-23,6
Västerbottens museum	-19,5		-1,8	-17,7
Norrlandsoperan	-36,2	5,0		-31,2
Friskvårdsbidrag	-7,8			-7,8
Fackliga förtroendemän	-14,7			-14,7
Utdelning från UKF	0,0			0,0
Tillväxtanslag	-34,9	18,0		-16,9
Anslag för oförutsedda behov och civil beredskap	-31,3	12,5		-18,8
Avskrivningar	-650,2	15,0		-634,2
Finansiell leasing:				
- avskrivningar	-111,8			-111,8
- räntekostnad	-66,6			-66,6
- justerad hyreskostnad	178,4			178,4
Utrangeringar	-12,0			-12,0
Pensioner nettokostnad	-178,5			-178,5
Stadsledningskontor, pol. verksamhet mm	-302,8	50,3	-4,0	-256,5
Summa Kommunstyrelsen	**-1 393,6**			**-1 236,5**

** Vi flyttar Kulturskolan från Kulturnämnden till För- och grundskolenämnden. Detta minskar budgeten för Kulturnämnden med 42,1 miljoner och ökar budgeten för För- och grundskolenämnden med 35,1 miljoner.*

Finansieringsbudget och låneskuld

En jämförelse mellan AP och S+MP

De styrande i Umeå kommun har under en lång rad år agerat som om kommunen inte behöver en långsiktig planering när det gäller investeringarna och låneskulden. År 2009 var kommunens låneskuld **0 kronor**. Sedan kom en tioårsperiod då kommunen gjorde stora investeringar – bland annat i kostsamma skrytbyggen som kulturhuset Väven och äventyrsbadet Navet. Under denna period ökade låneskulden dramatiskt. År 2019 låg Umeå kommuns låneskuld på hela 2 500 miljoner kronor (2,5 miljarder). Därefter följde pandemiåren 2020-2022 då kommunens låneskuld minskade. Men sedan 2023 har låneskulden återigen ökat.

Vid utgången av år 2025 låg låneskulden på **2 206 miljoner** (2,2 miljarder).

Finansieringsbudget Arbetarpartiet

Miljoner kronor

	2027	2028	2029	2030	Total 2027-30
Investeringar	-800,0	-800,0	-800,0	-800,0	-3 200,0
Nettoutgifter mark- och exploatering	22,4	-73,5	-161,9	-164,1	-377,1
Finansieras genom:					
Resultat	213,8	223,2	231,1	240,5	908,6
Avskrivningar	641,2	662,7	709,7	743,8	2 750,3
Pensionsavsättning	-29,7	-22,0	-10,4	-20,2	-82,3
Minskad låneskuld	**40,7**	**-9,6**	**-31,5**	**0,0**	**6,5**

Finansieringsbudget Socialdemokraterna + Miljöpartiet

Miljoner kronor

	2027	2028	2029	2030	Total 2027-30
Investeringar	-1 551,5	-1 567,1	-1 218,7	-1 073,3	-5 410,6
Nettoutgifter mark- och exploatering	22,4	-73,5	-161,9	-164,1	-377,1
Finansieras genom:					
Resultat	107,7	223,2	231,1	240,5	802,5
Avskrivningar	656,2	693,4	726,4	754,7	2 830,7
Pensionsavsättning	-29,7	-22,0	-10,4	-20,2	-82,3
Utökad låneskuld	**-794,9**	**-746,0**	**-433,5**	**-262,4**	**-2 236,8**

Kommentarer:

* Under de fyra åren 2027-2030 minskar Arbetarpartiet låneskulden med 6,5 miljoner. Budgetförslaget från S+MP ökar istället låneskulden med hela 2 236,8 miljoner. Detta är mer än vad låneskulden låg på vid utgången av 2025.
* Skillnaden mellan AP och S+MP blir därmed 2 243,3 miljoner (2 236,8 + 6,5) under fyraårsperioden – d v s drygt 2,2 miljarder!
* Arbetarpartiets lägre låneskuld skulle innebära att Umeå kommun är mindre sårbar för de kostnadsökningar som riskerar att uppstå på grund av de senaste årens räntehöjningar och det i allmänhet osäkra ekonomiska läget i världen.

Avslutning

Två avgörande strukturförändringar i ett tioårigt Handlingsprogram för Umeå kommun

Strukturförändring ett

Gemensamma förvaltningar

Till våra långsiktiga åtgärder hör att återinföra och vidareutveckla den *kommungemensamma förvaltningen* i kombination med ett *processorienterat arbetssätt*. När detta koncept avvecklades på initiativ av Alliansen och Vänsterpartiet förlorade kommunen mellan 300-500 miljoner kronor om året! (Socialdemokraterna och MP orkade endast stå emot Alliansen och V under sju dagar – ynkligt, ömkligt och ansvarslöst). Den väldiga fördelen med den kommungemensamma förvaltningen var att denna organisationsmodell kunde ta hand om nya stora arbetsuppgifter – utan extra kostnader. *Vinsten bestod i uteblivna kostnadsökningar trots ny och ökad arbetsbelastning.* Och för varje år som den kommungemensamma förvaltningen trimmades in blev den mer och mer effektiv. Hade modellen fått fortsätta – det tog nästan tio år från idé till verkställighet – hade den kommungemensamma förvaltningen bara blivit mer och mer effektiv. Det politiska ränkspelet från V och Alliansen å ena sidan, och principlösheten från S och MP å andra sidan, innebar att Umeås skattebetalare förlorade en metod som skulle ha förbättrat kommunens ekonomi med mellan 400-600 miljoner – varje år!

Det som gick förlorat var en uttalad strävan efter ett gemensamt ansvarstagande för helheten och som tog sig uttryck i samarbete över de kommunala verksamheternas gränser. Arbetarpartiet föreslår inte en enda ny kommungemensam förvaltning. Idag föreslår vi fyra förvaltningar. Se nedan:

1. Utbildnings- och kulturförvaltningen
I denna skulle dagens förvaltningar för *Utbildning* samt *Kultur* ingå. Denna förvaltning skulle arbeta för de två skolnämnderna samt kulturnämnden.

2. Socialförvaltningen
I denna skulle dagens förvaltningar för *Stöd och omsorg* samt *Äldreomsorg* ingå. Denna förvaltning skulle arbeta för Äldrenämnden och Individ- och familjenämnden.

3. Samhällsbyggnads- och miljöförvaltningen
Här samlar vi dagens förvaltningar för *Samhällsbyggnad*, *Teknik och fastighet* samt *Fritid*. Denna förvaltning skulle främst arbeta för Tekniska nämnden, Byggnadsnämnden, Fritidsnämnden samt Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

4. Stadsledningskontoret
Denna förvaltning tar hand om övrig verksamhet.

Strukturförändring två

Ett processorienterat arbetssätt – och ökat personalinflytande

En miljard är inte alltid en miljard. I Arbetarpartiet är vi övertygade om att det finns en väldig positiv kraft i form av ”styrkan från golvet”. Vi talar om kunnandet hos personalen inom äldreomsorg, socialtjänst, skola och förskola; inom städ, gator och parker; inom övriga kommunala verksamheter. Umeå kommun har hela 13 000 anställda. Denna styrka måste bara släppas loss. I detta ingår bland annat metoden att överlåta problemlösningar till de närmast berörda.

Om *styrkan från golvet* används på rätt sätt kommer varje arbetad timme att innebära mer – mer produktion, mer trivsel, större trygghet samt mindre sjukfrånvaro. Dessa positiva effekter gäller i första hand för de anställda, oavsett om arbetsgivaren är offentlig eller privat, men de positiva effekterna kommer även att gynna elever och äldre samt övriga umebor.

Alltför ofta handlar debatten, i och utanför kommunfullmäktige, om huruvida verksamheterna ska toppstyras av politiker eller om verksamheterna ska styras av marknadskrafternas jakt på vinst.

Tredje ståndpunkten – ökat personalinflytande
Arbetarpartiet vill föra fram en tredje ståndpunkt, och det är att öka personalinflytandet! I detta sammanhang vill vi föra fram det tänkande som kan sammanfattas i begreppet ”processorienterat arbetssätt”. Detta gäller på golvet. Men principerna kan även tillämpas längre upp i organisationerna – och på olika arbetsplatser.

Låt oss uttrycka det hela på följande sätt: En miljard är inte alltid en miljard. Låt oss ta dagens Äldrenämnd (ÄN) som ett exempel (även andra nämnder skulle kunna användas). Denna nämnd tilldelas idag drygt 1,5 miljarder kronor om året för att utföra sina uppgifter. Med rätt arbetssätt och genom att personalen ges ökat inflytande – exempelvis över schemaläggning, tillsättning av chefer och arbetsmiljö – kommer trivseln och motivationen att öka, sjuktalen och personalomsättningen att minska. Detta kommer i sin tur även att leda till ökad produktivitet. Det blir en win-win-situation!

En miljard är inte alltid är en miljard
Med en bra arbetsledning och personalpolitik – präglad av trivsel och kreativitet – kan en budget på en miljard innebära en ”produktion” av vård och omsorg som motsvarar 1,25 miljarder! Alltså 25 procent mer. Men detsamma kan även gälla i motsatt riktning. En dålig arbetsledning och personalpolitik – präglad av toppstyrning, tystnadskultur och repressalier mot visselblåsare – riskerar att öka sjukfrånvaron och personalomsättningen samtidigt som trivseln och initiativkraften minskar. Med ett sådant arbetssätt finns risken att den satsade miljarden endast ”producerar” omsorg för 750 miljoner! Alltså 25 procent mindre.

Insikten om att ”styrkan från golvet” måste tas tillvara genom ett processorienterat arbetssätt med ökat personalinflytande, där både problem och nya idéer, löses respektive verkställs, av de närmast berörda kommer att både öka trivsel och produktivitet.

1 + 1 = 3
Lägger vi sedan samma vårt förslag på en ny och krympt *förvaltningsorganisation* (strukturförändring ett) med vårt förslag på ett *processorienterat arbetssätt* (strukturförändring två) kommer dessa två strukturförändringar, tillsammans, att öka trivseln, förbättra arbetsmetoderna, minska byråkratin och ge umeborna mer resultat per skattekrona än idag. Dessa två strukturförändringar kommer att samverka på ett sådant sätt att de ger mer än varje reform var och en för sig själv. Ibland kan 1 + 1 bli mer än 2. Dessa två strukturförändringar utgör helt avgörande inslag i Arbetarpartiets tioåriga handlingsprogram för Umeå kommun.

Bilaga 1

Arbetarpartiets Alternativbudget jämförd med budgeten från S+MP

Nämnder	AP 2027	S+MP 2027	Skillnad
Kommunstyrelsen	-1 241,1	-1 416,9	-175,8
Tekniska nämnden	-1 800,5	-1 764,7	35,8
För- och grundskolenämnden	-2 480,7	-2 435,8	44,9
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-742,6	-756,9	-14,3
Individ- och familjenämnden	-2 007,3	-1 976,4	30,9
Äldrenämnden	-1 653,1	-1 616,7	36,4
Byggnadsnämnden	-67,5	-69,9	-2,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-28,1	-25,6	2,5
Kulturnämnden	-135,6	-187,1	-51,5
Fritidsnämnden	-137,4	-139,4	-2
Kommunfullmäktige	-4,1	-4,1	0
Valnämnden	-3,6	-3,6	0
Personalnämnden	-1,4	-2,1	-0,7
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-122,5	-122,5	0
Överförmyndarnämnden	-21,4	-20,8	0,6
Gemensam IT-nämnd Umeå-Skellefteå-Vännäs	-10,6	-10,6	0
Gemensam PA-nämnd Umeregionen	-5,4	-5,4	0

Kommentarer:

* Arbetarpartiet satsar 98,6 miljoner mer än S+MP på de fem stora nämnderna i Umeå kommun: Äldrenämnden, Individ- och familjenämnden, För- och grundskolenämnden, Gymnasienämnden samt Tekniska nämnden. Dessa nämnder omfattar ca 80 procent av Umeå kommuns totala driftsbudget.
* Skillnaden mellan AP och S+MP när det gäller Kulturnämnden och För- och grundskolenämnden beror till största delen på att vi flyttar ansvaret för Kulturskolan. Detta minskar budgeten för Kulturnämnden med 42,1 miljoner och ökar budgeten för För- och grundskolenämnden med 35,1 miljoner. Vi har räknat bort denna förflyttning i uträkningen då vi konstaterar att AP satsar mer än S+MP på de fem stora nämnderna.

Bilaga 2

Utredningsuppdrag

Kommunens ekonomi och budget

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att framställa tioåriga prognoser för kommunens intäkter och kostnader, samt investeringsbehov och låneskuld, för att i ett tidigt skede kunna ta fram och diskutera vilka åtgärder som är nödvändiga för att kommunen ska undvika förödande underskott i framtiden.

2. KS ger nämnderna i uppdrag att, i samband med budgetarbetet, ta fram underlag när det gäller nämndernas kostnadsökningar/-minskningar från ett år till nästa till följd av index och volym.

3. KS ges i uppdrag att utreda dels hur museiverksamheten ska kunna samordnas bättre både vad gäller fysisk placering, dels i syfte att sänka kostnaderna. Det finns numera bland annat ett länsmuseum, ett bildmuseum, ett kvinnohistoriskt museum, Guitars, m.fl.

4. KS ges i uppdrag att inrätta ett system för att i mån av behov revidera budgeten, förslagsvis i samband med fullmäktige i oktober eller november, i syfte att minska det stora glappet mellan budget och utfall år efter år.

Kommunens organisation

5. KS får i uppdrag att utreda förutsättningarna för en sammanslagning av nuvarande förvaltningar till följande fyra ***övergripande*** förvaltningar:
* *Utbildnings- och kulturförvaltningen*. Ansvariga nämnder: FGN, GVN, KN
* *Socialförvaltningen*. Ansvariga nämnder: IFN, ÄN
* *Samhällsbyggnads- och miljöförvaltningen*: Ansvariga nämnder: TN, BN, MHN, FN
* *Stadsledningskontoret*.

Ledarskapskultur och arbetsplatsdemokrati

6. KS får i uppdrag att granska den rådande ledarskapskulturen bland kommunens högsta chefer. Det kan finnas behov av att omplacera eller avskeda individer som inte lever upp till grundläggande krav på öppenhet, demokratiskt sinnelag och respekt för personalens yrkeskunnande.

7. KS får i uppdrag att undersöka fördelar och eventuella nackdelar med en visselblåsarfunktion som helt eller delvis består av behöriga personer som inte är anställda vid Umeå kommun. Detta mot bakgrund av de orimligheter som framkommit sedan den 13 mars 2025.

8. KS får i uppdrag att utarbeta en modell för processorienterat arbetssätt med målsättningen att personalinflytandet ska öka över exempelvis schemaläggning, tillsättning av chefer och arbetsmiljö. Syftet med ett processorienterat är att släppa lös ”styrkan från golvet” med målsättningen att öka trivseln, förbättra arbetsmetoderna, minska byråkratin och ge umeborna mer resultat per skattekrona än idag.

Satsa på vård och omsorg samt skola

9. Äldrenämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en utbildnings- och karriärstege inom äldreomsorgen.

10. Individ- och familjenämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en utbildnings- och karriärstege inom funktionshinderomsorgen.

11. För- och grundskolenämnden ges i uppdrag att utreda hur barngrupperna inom förskolan ska kunna minskas, i rådande läge med minskat barnafödande, genom att exempelvis behålla personal som annars skulle anses övertalig.

12. KS ges i uppdrag att följa upp revisorernas allvarliga kritik mot Äldrenämnden och redovisa resultatet för kommunfullmäktige.

Bekämpa hedersförtryck och religiös extremism

13. AB Bostaden och övriga delar av Umeå kommunkoncern ska inte hyra ut lokaler till föreningar eller församlingar som bidrar till att sprida uppfattningar som står i strid mot den svenska grundlagen. Umeå kommun måste införa uthyrningsregler som försvårar för extremistiska och våldsbejakande organisationer att sprida sitt budskap.

14. Skärp uppföljningen och kontrollen av de föreningar som erhåller offentligt stöd av fritidsnämnden och kulturnämnden. Inte en enda skattekrona ska riskera att betalas ut till extremistiska och våldsbejakande organisationer.

15. KS ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av hedersförtryckets utbredning bland alla elever på Umeås grundskolor och gymnasier. Kartläggningen ska vara byggd på de metoder som använts i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala.

Samhällsplanering

16. KS ges i uppdrag att utarbeta en utvecklingsplan för att öka tillgängligheten för umeborna att ta del av det fantastiska, obebyggda och sammanhängande grönområdet nedströms Backens kyrka och fram till Tvärån. Detta skulle kunna ske med relativt små insatser som exempelvis sittplatser och grillplatser av samma karaktär som finns runt Nydalasjön.

17. KS får i uppdrag att kartlägga vad som krävs för att snarast möjligt påbörja exploateringen av hela I20-området innanför Norra länken. Detta med målsättningen att området ska användas till den största delen av kommunens framtida expansion i syfte att skapa en sammanhållen stad.

Miljö och klimat

18. KS utreder vad som skulle vara mest effektivt i Umeå när det gäller att få fler bilister att börja åka kollektivt med betoning på prissättning och turtäthet.

19. KS utreder vilka vinster som kan göras när det gäller att minska utsläpp av kvävedioxid, speciellt inom centrumfyrkanten, vid införandet av samordnade varutransporter.

20. KS ges i uppdrag att ansvara för att kommunens översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner samt detaljplaner inte får försämra kommunens förmåga att klara miljökvalitetsnormerna för bl a kvävedioxid och partiklar i centrala Umeå. Alternativt uttryckt: Att lagens bokstav och anda inarbetas i Umeå kommuns samhällsplanering.

Artificiell intelligens och IT-system

21. Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram en kommunal AI-strategi med tydliga riktlinjer och avgränsningar för hur AI ska användas och inte användas i den kommunala verksamheten.

22. TN ges i uppdrag att ta fram rutiner för hur nya IT-system ska införas. Målsättningen måste vara att personalen inom exempelvis äldreomsorgen eller förskolan ges möjlighet att delta i utformning och implementering av IT-systemen – med möjlighet till veto.

Debattregler för behandling av budgeten 2026-06-15

Överläggningarna om budgeten indelas i en inledande **gruppledargenomgång** och en efterföljande **allmänpolitisk debatt**.

För gruppledargenomgången gäller följande talarordning:

OMGÅNG 1

Talare	*Parti*	*Maxtid (minuter)*
KS ordförande Hans Lindberg	(S)	20
Anders Ågren	(M)	10
Bore Sköld	(V)	10
Mattias Larsson	(C)	10
Lars Forsgren	(SD)	10
Mariam Salem	(MP)	10
Hanna Lundin Jernberg	(L)	10
Davis Kaza	(AP)	10
Veronica Kerr	(KD)	10

Ingen replikrätt i 1:a omgången

OMGÅNG 2

Samma som ovan (**med replikrätt) – maxtid 4 min.**

Ordet i den **allmänpolitiska debatten** ges fritt efter gruppledaromgången. ***Inläggen får vara högst 3 minuter.***

Man får bryta talarlistan med ***replik (1 min)*** om man är gruppledare, eller har gjort inlägg, eller har blivit påtagligt angripen eller direkt apostroferad. Den mot vilken replik riktas har in sin tur rätt till en ***svarsreplik (1 min)***. Därefter återgår ordet till den som står på tur i talarlistan.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 120

Diarienr: KS-2025/00756

Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa skattesatsen år 2027 till 22,80

att fastställa Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Reservation

Anders Ågren (M), Lena Andersson (M) och Veronica Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Alliansens budgetförslag.

Bore Sköld (V) och Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Vänsterpartiets budgetförslag.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ärendebeskrivning

Ärendegång
Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 19 maj 2026 lägger Socialdemokraterna fram det med Miljöpartiet gemensamma budgetförslaget samt bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 samt plan 2028 2030 och bilaga 2 - Mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028 2030.

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 26 maj 2026 lägger övriga partier i utskottet sina budgetförslag.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 lägger övriga partier i kommunstyrelsen sina budgetförslag. Samtliga partier i kommunfullmäktige har möjlighet att skriftligt anmäla in sitt budgetförslag till kommunstyrelsens möte 2 juni.

Kommunfullmäktige 15 juni 2026 (debatt och beslut) Ärendet kompletteras efter kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 med kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut och handlingar:
att fastställa kommunrevisionens budget för 2027
att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027
att fastställa kommunfullmäktiges årshjul.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030.
Bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 och plan 2028-2030
Bilaga 2 – Mark- och exploateringsplan 2027-2030.
Bilaga 3 – Kommunrevisionens budget för 2027. Läggs till efter KS.
Bilaga 4 – Budget för lekmannarevisionen 2027. Läggs till efter KS.

Bilaga 5 – Kommunfullmäktiges årshjul. Läggs till efter KS.
Bilaga 6 – Viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027.
Alliansens (M, C, L och KD) budgetförslag 2027.
Vänsterpartiets budgetförslag 2027.
Sverigedemokraternas budgetförslag 2027.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2026-05-19

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att presenterat planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet inklusive bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2026-05-26

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 med skattesatsen år 2027 till 22,80 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till Hans Lindbergs (S) yrkande, d.v.s. Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och

investeringar för 2027 och plan 2027–2030 med skattesatsen år 2027 till 22,80 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller förslaget.

Särskilt uttalande
Anders Ågren (M), Lena Andersson (M), Mattias Larsson (C) och Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet, då de avser lägga egna förslag till planeringsdirektiv och budget på kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag (Socialdemokraternas och Miljöpartiets) Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 med skattesatsen år 2027 till 22,80 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd

- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C) och **Veronica Kerr (KD)** – Bifall till Alliansens budgetförslag 2027 inklusive skattesats 22,60.

Bore Sköld (V) – Bifall till Vänsterpartiets budgetförslag 2027 inklusive skattesats 22,80.

Lars Forsgren (SD) – Bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag 2027 inklusive skattesats 22,80.

Propositionsordning som godkänns
Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets (Socialdemokraternas och Miljöpartiets) förslag *mot* Alliansens förslag *mot* Vänsterpartiets förslag *mot* Sverigedemokraternas förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla näringslivs- och arbetsutskottets (Socialdemokraternas och Miljöpartiets) förslag.

Reservation
Anders Ågren (M), Lena Andersson (M) och Veronica Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Alliansens budgetförslag.

Bore Sköld (V) och Ellen Ström (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Vänsterpartiets budgetförslag.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Sverigedemokraternas budgetförslag.

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktiges beslut inklusive det beslutade planeringsdirektivet med bilagor skickas till nämnder och bolag.

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 209

Diarienr: KS-2025/00756

Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030

Förslag till beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att fastställa skattesatsen år 2027 till 22,80

att fastställa Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Särskilt uttalande
Anders Ågren (M), Lena Andersson (M), Mattias Larsson (C) och Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet, då de avser lägga egna förslag till

planeringsdirektiv och budget på kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026.

Ärendebeskrivning

Ärendegång

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 19 maj 2026 lägger Socialdemokraterna fram det med Miljöpartiet gemensamma budgetförslaget samt bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 samt plan 2028 2030 och bilaga 2 - Mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028 2030.

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 26 maj 2026 lägger övriga partier i utskottet sina budgetförslag.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 lägger övriga partier i kommunstyrelsen sina budgetförslag. Samtliga partier i kommunfullmäktige har möjlighet att skriftligt anmäla in sitt budgetförslag till kommunstyrelsens möte 2 juni.

Kommunfullmäktige 15 juni 2026 (debatt och beslut) Ärendet kompletteras efter kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 med kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut och handlingar:
att fastställa kommunrevisionens budget för 2027
att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027
att fastställa kommunfullmäktiges årshjul.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030.
Bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 och plan 2028-2030
Bilaga 2 – Mark- och exploateringsplan 2027-2030.
Bilaga 3 – Kommunrevisionens budget för 2027. Läggs till efter KS.
Bilaga 4 – Budget för lekmannarevisionen 2027. Läggs till efter KS.
Bilaga 5 – Kommunfullmäktiges årshjul. Läggs till efter KS.
Bilaga 6 – Viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2026-05-19

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att presenterat planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet inklusive bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2026-05-26

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 med skattesatsen år 2027 till 22,80 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång
- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till Hans Lindbergs (S) yrkande, d.v.s. Socialdemokraternas och Miljöpartiets Planeringsdirektiv, budget och investeringar för 2027 och plan 2027–2030 med skattesatsen år 2027 till 22,80 inklusive:

- inriktningsmål och program, finansiellt mål, personalpolitiska mål samt tilläggsuppdrag till kommunens nämnder och bolag
- nettokostnadsbudget 2027 och plan 2028–2030 för respektive styrelse eller nämnd
- ram för förvärv av finansiell anläggningstillgång

- bruttoutgifter i investeringsbudget för 2027 samt investeringsplan för 2028–2030 enligt bilaga 1
- bruttoutgifter i mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028–2030 enligt bilaga 2.

att godkänna att kommunstyrelsen får göra tekniska förändringar av budgetramar under förutsättning att nämnderna är överens och att förändringarna är kostnadsmässigt neutrala i kommunens budget

att kommunstyrelsen inom fastställd investeringsbudget och plan får göra tidsmässiga förskjutningar av investeringar för att anpassa till förändrade förutsättningar

att fastställa viktiga datum för kommunens nämnder och bolag 2027 enligt bilaga 6.

Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller förslaget.

Särskilt uttalande
Anders Ågren (M), Lena Andersson (M), Mattias Larsson (C) och Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet, då de avser lägga egna förslag till planeringsdirektiv och budget på kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026.

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige beslut inklusive det beslutade planeringsdirektivet med bilagor skickas till nämnder och bolag.

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-19

§ 189

Diarienr: KS-2025/00756

Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030

Beslut

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar

att presenterat planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet inklusive bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Ärendebeskrivning

Ärendegång

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 19 maj 2026 lägger Socialdemokraterna fram det med Miljöpartiet gemensamma budgetförslaget samt bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 samt plan 2028 2030 och bilaga 2 - Mark- och exploateringsbudget 2027 och plan 2028 2030.

Vid näringslivs- och arbetsutskottets sammanträde 26 maj 2026 lägger övriga partier i utskottet sina budgetförslag.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 lägger övriga partier i kommunstyrelsen sina budgetförslag. Samtliga partier i kommunfullmäktige har möjlighet att skriftligt anmäla in sitt budgetförslag till kommunstyrelsens möte 2 juni.

Kommunfullmäktige 15 juni 2026 (debatt och beslut) Ärendet kompletteras efter kommunstyrelsens sammanträde 2 juni 2026 med kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut och handlingar:
att fastställa kommunrevisionens budget för 2027
att fastställa budget för lekmannarevisionen 2027

att fastställa kommunfullmäktiges årshjul.

Beslutsunderlag

Socialdemokraternas och Miljöpartiets förslag till Planeringsdirektiv och budget 2027 samt plan 2028-2030.
Bilaga 1 – Investeringsbudget 2027 och plan 2028-2030
Bilaga 2 – Mark- och exploateringsplan 2027-2030.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning 2026-05-19

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar att presenterat planeringsdirektiv från Socialdemokraterna och Miljöpartiet inklusive bilagor är inlämnat för fortsatt ärendegång enligt beskrivning.

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige beslut inklusive det beslutade planeringsdirektivet med bilagor skickas till nämnder och bolag.

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-20

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00539

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och näringslivs- och arbetsutskottet

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige enligt följande: 25 januari, 22 februari, 22 mars, 26 april, 31 maj, 21 juni, 30 augusti, 27 september, 25 oktober, 29 november och 20 december.

Kommunstyrelsen beslutar (under förutsättning att KF fastställer sina sammanträdestider)

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsen enligt följande: 12 januari, 9 februari, 9 mars, 13 april, 18 maj, 8 juni, 17 augusti, 14 september, 12 oktober, 16 november och 7 december.

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar (under förutsättning att KF fastställer sina sammanträdestider)

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott enligt följande: 19 januari, 2 och 16 februari, 2 och 16 mars, 6, 13 och 20 april, 11 och 25 maj, 1 och 15 juni, 10 och 24 augusti, 7 och 21 september, 5, 18 och 19 oktober, 9, 23 och 30 november och 14 december.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider för 2027 finns i bilaga. Planeringsutskottet och hållbarhetsutskottet fastställer sina egna sammanträdestider men föreslagna tider finns också redovisade i bilaga. Förslaget grundar sig på att kommunfullmäktige sammanträder samtliga månader per år utom juli månad (enl. arbetsordningen). Beslut om att eventuellt ställa in sammanträden föreslås tas i separata beslut.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00539

Beslutsunderlag

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Beslutet ska skickas till

Nämnder och bolag

Elin Pietroni
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

Januari 2027	Februari 2027	Mars 2027	April 2027	Maj 2027	Juni 2027
F 1 Nyårsdagen	M 1 **5**	M 1 **9**	T 1 Påsklov	L 1 Första maj	T 1 KSNAU KSPLU
L 2	T 2 KSNAU KSPLU	T 2 KSNAU KSPLU	F 2 Påsklov	S 2	O 2
S 3	O 3	O 3	L 3	M 3 **18**	T 3
M 4 **1**	T 4	T 4	S 4	T 4	F 4
T 5 Trettondagsafton	F 5	F 5	M 5 **14**	O 5	L 5
O 6 Trettondedag jul	L 6	L 6	T 6 KSNAU KSPLU	T 6 Kristi himmelsfärdsdag	S 6 Sveriges nationaldag
T 7	S 7	S 7	O 7	F 7	M 7 **23**
F 8	M 8 **6**	M 8 Sportlov **10**	T 8	L 8	T 8 KS
L 9	T 9 KS	T 9 KS, **sportlov**	F 9	S 9	O 9
S 10	O 10	O 10 Sportlov	L 10	M 10 **19**	T 10
M 11 **2**	T 11	T 11 Sportlov	S 11	T 11 KSNAU KSPLU	F 11
T 12 KS konstituerande	F 12	F 12 Sportlov	M 12 **15**	O 12	L 12
O 13	L 13	L 13	T 13 KSNAU* KS	T 13	S 13
T 14	S 14	S 14	O 14	F 14	M 14 **24**
F 15	M 15 **7**	M 15 **11**	T 15	L 15 Pingstafton	T 15 KSHU, KSNAU
L 16	T 16 KSNAU KSPLU	T 16 KSNAU KSPLU	F 16	S 16 Pingstdagen	O 16
S 17	O 17	O 17	L 17	M 17 **20**	T 17
M 18 **3**	T 18	T 18	S 18	T 18 KS	F 18
T 19 KSNAU KSPLU	F 19	F 19	M 19 **16**	O 19	L 19
O 20	L 20	L 20	T 20 KSNAU KSPLU	T 20	S 20
T 21	S 21	S 21	O 21	F 21	M 21 KF **25**
F 22	M 22 KF **8**	M 22 KF **12**	T 22	L 22	T 22
L 23	T 23	T 23 KSHU	F 23	S 23	O 23
S 24	O 24	O 24	L 24	M 24 **21**	T 24
M 25 KF **4**	T 25	T 25	S 25	T 25 KSHU, KSNAU	F 25 Midsommarafton
T 26 KSHU	F 26	F 26 Långfredagen	M 26 KF **17**	O 26	L 26 Midsommardagen
O 27	L 27	L 27 Påskafton	T 27	T 27	S 27
T 28	S 28	S 28 Påskdagen	O 28	F 28	M 28 **26**
F 29		M 29 Annandag påsk **13**	T 29	L 29	T 29
L 30		T 30 Påsklov	F 30 Valborgsmässoafton	S 30	O 30
S 31		O 31 Påsklov		M 31 KF **22**	

* KSNAU kl. 14.30 p.g.a. årsbokslut 2026

** KSNAU Måndag, kl. 14.30 och KS kl. 15.00 p.g.a delårsrapport jan-aug 2027

Juli 2027	Augusti 2027	September 2027	Oktober 2027	November 2027	December 2027
T 1	S 1	O 1	F 1	M 1 **44**	O 1
F 2	M 2 **31**	T 2	L 2	T 2	T 2
L 3	T 3	F 3	S 3	O 3	F 3
S 4	O 4	L 4	M 4 **40**	T 4	L 4
M 5 **27**	T 5	S 5	T 5 KSNAU KSPLU	F 5 Alla helgons afton	S 5
T 6	F 6	M 6 **36**	O 6	L 6 Alla helgons dag	M 6 **49**
O 7	L 7	T 7 KSNAU KSPLU	T 7	S 7	T 7 KS
T 8	S 8	O 8	F 8	M 8 **45**	O 8
F 9	M 9 **32**	T 9	L 9	T 9 KSNAU KSPLU	T 9
L 10	T 10 KSNAU KSPLU	F 10	S 10	O 10	F 10
S 11	O 11	L 11	M 11 **41**	T 11	L 11
M 12 **28**	T 12	S 12	T 12 KS	F 12	S 12
T 13	F 13	M 13 **37**	O 13	L 13	M 13 **50**
O 14	L 14	T 14 KS	T 14	S 14	T 14 KSNAU KSPLU
T 15	S 15	O 15	F 15	M 15 **46**	O 15
F 16	M 16 **33**	T 16	L 16	T 16 KS	T 16
L 17	T 17 KS	F 17	S 17	O 17	F 17
S 18	O 18	L 18	M 18 KSNAU** KS** **42**	T 18	L 18
M 19 **29**	T 19	S 19	T 19 KSNAU KSPLU	F 19	S 19
T 20	F 20	M 20 **38**	O 20	L 20	M 20 KF **51**
O 21	L 21	T 21 KSNAU KSPLU	T 21	S 21	T 21 KSHU
T 22	S 22	O 22	F 22	M 22 **47**	O 22
F 23	M 23 **34**	T 23	L 23	T 23 KSNAU KSPLU	T 23
L 24	T 24 KSNAU KSPLU	F 24	S 24	O 24	F 24 Julafton
S 25	O 25	L 25	M 25 KF **43**	T 25	L 25 Juldagen
M 26 **30**	T 26	S 26	T 26 KSHU	F 26	S 26 Annandag jul
T 27	F 27	M 27 KF **39**	O 27	L 27	M 27 **52**
O 28	L 28	T 28 KSHU	T 28	S 28	T 28
T 29	S 29	O 29	F 29	M 29 KF **48**	O 29
F 30	M 30 KF **35**	T 30	L 30	T 30 KSHU, KSNAU	T 30
L 31	T 31		S 31		F 31 Nyårsafton

Sammanträdestider 2027

Månad	KSNAU	KSPLU	KSHU	KS	KF
Januari	19	19	26	12***	25
Februari	2, 16	2, 16		9	22
Mars	2, 16	2, 16	23	9	22
April	6, 13*, 20	6, 20		13	26
Maj	11, 25	11	25	18	31
Juni	1, 15	1	15	8	21
Augusti	10, 24	10, 24		17	30
September	7, 21	7, 21	28	14	27
Oktober	5, 18**, 19	5, 19	26	12	25
November	9, 23, 30	9,23	30	16	29
December	14	14	21	7	20

* KSNAU kl. 14.30 p.g.a. årsbokslut 2026
** KSNAU Måndag, kl. 14.30 och KS kl. 15.00 p.g.a delårsrapport jan-aug 2027
*** Konstituerande sammanträde med kommunstyrelsen

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 121

Diarienr: KS-2026/00539

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige enligt följande: 25 januari, 22 februari, 22 mars, 26 april, 31 maj, 21 juni, 30 augusti, 27 september, 25 oktober, 29 november och 20 december.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar (under förutsättning att KF fastställer sina sammanträdestider)

- **att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsen enligt följande: 12 januari, 9 februari, 9 mars, 13 april, 18 maj, 8 juni, 17 augusti, 14 september, 12 oktober, 16 november och 7 december.**

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar (under förutsättning att KF och KS fastställer sina sammanträdestider)

- **att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott enligt följande: 19 januari, 2 och 16 februari, 2 och 16 mars, 6, 13 och 20 april, 11 och 25 maj, 1 och 15 juni, 10 och 24 augusti, 7 och 21 september, 5, 18 och 19 oktober, 9, 23 och 30 november och 14 december.**

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider för 2027 finns i bilaga. Planeringsutskottet och hållbarhetsutskottet fastställer sina egna sammanträdestider men

föreslagna tider finns också redovisade i bilaga. Förslaget grundar sig på att kommunfullmäktige sammanträder samtliga månader per år utom juli månad (enl. arbetsordningen). Beslut om att eventuellt ställa in sammanträden föreslås tas i separata beslut.

Beslutsunderlag

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Nämnder och bolag

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 210

Diarienr: KS-2026/00539

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige enligt följande: 25 januari, 22 februari, 22 mars, 26 april, 31 maj, 21 juni, 30 augusti, 27 september, 25 oktober, 29 november och 20 december.

Kommunstyrelsen beslutar (under förutsättning att KF fastställer sina sammanträdestider)

- att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsen enligt följande: 12 januari, 9 februari, 9 mars, 13 april, 18 maj, 8 juni, 17 augusti, 14 september, 12 oktober, 16 november och 7 december.

Beslut

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott beslutar (under förutsättning att KF och KS fastställer sina sammanträdestider)

- **att fastställa sammanträdestider 2027 för kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott enligt följande: 19 januari, 2 och 16 februari, 2 och 16 mars, 6, 13 och 20 april, 11 och 25 maj, 1 och 15 juni, 10 och 24 augusti, 7 och 21 september, 5, 18 och 19 oktober, 9, 23 och 30 november och 14 december.**

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider för 2027 finns i bilaga. Planeringsutskottet och hållbarhetsutskottet fastställer sina egna sammanträdestider men föreslagna tider finns också redovisade i bilaga. Förslaget grundar sig på att kommunfullmäktige sammanträder samtliga månader per år utom juli

månad (enl. arbetsordningen). Beslut om att eventuellt ställa in sammanträden föreslås tas i separata beslut.

Beslutsunderlag

Sammanträdestider 2027 för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Nämnder och bolag

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00533

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa kommunfullmäktiges arbetsordning enligt bilaga

att den nya arbetsordningen börjar gälla i samband med ny mandatperiod för kommunfullmäktige 2026-10-15.

Ärendebeskrivning
Med anledning av den nya mandatperioden, som för kommunfullmäktige börjar 2026-10-15, har fullmäktiges presidium och gruppledare för de politiska partierna i kommunfullmäktige diskuterat ändringar som utmynnat i bilagt förslag till arbetsordning.

Beslutsunderlag
Kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beredningsansvariga
Tomas Jakobsson
Lennart Nilsson
Eric Lindström

Beslutet ska skickas till
Kommunikation för publicering på webben

Elin Pietroni
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

UMEÅ KOMMUN

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Dokumenttyp: Arbetsordning	
Dokumentansvarig: Stadsledningskontoret	**Beslutsdatum:** 2022-09-26, § 164, 2026-06-15, § xxx
Beslutad av: Kommunfullmäktige	**Dnr:** KS-2022/00714

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter
§ 1

Fullmäktige har 65 ledamöter.

För kommunfullmäktiges ledamöter skall finnas så många ersättare som motsvarar högst hälften av det antal platser som varje parti har i kommunfullmäktige.

Placeringsordning
§ 2

Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet och kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören de platser som anvisats dem.

Övriga ledamöter och andra, som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, placeras i sessionssalen i den ordning som ordföranden bestämmer, efter samråd med vice ordförandena.

Fullmäktigeledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den avgångnes plats, om inte ordföranden, efter samråd med vice ordförandena bestämmer annat.

Ersättare, som tjänstgör i stället för ordföranden eller vice ordförandena, intar särskilt anvisad plats och ersättare som tjänstgör i annan ledamots ställe, ledamotens plats. Övriga ersättare intar platser som anvisas dem utan inbördes ordning.

Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande
§ 3

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium).

Presidievalen skall förrättas på första sammanträdet med nyvalda kommunfullmäktige. Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdragen.

Presidiets uppgifter är att:
- Leda arbetet och aktualisera fullmäktigeärenden
- Ha regelbunden kontakt med representanter (gruppledare) för samtliga politiska partier som finns representerade i fullmäktige.

- Ansvara för de övergripande demokratifrågorna i dialog med representanter för samtliga politiska partier som finns representerade i fullmäktige.
- Bereda revisorernas budget.
- Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning (se även § 34)
- Ska vara en del av kommunens representation genom till exempel utföra värdskap och representera staden vid olika aktiviteter och arrangemang.

§ 4

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 5

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträden

§ 6

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i juli. För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

§ 7

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 8

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på kommunens anslagstavla.

§ 9

Fullmäktige sammanträder i fullmäktiges sessionssal, Rådhusesplanaden 6 A.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Ledamot som önskar delta på distans ska senast 10 dagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör, efter samråd med övriga delar av presidiet, om närvaro får ske på distans i det enskilda fallet. (5 kap 16§?)

§ 10

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningarna.

Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningarna.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde
§ 11

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena
§ 12

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige skall behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

§ 13

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare senast en vecka före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet. Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

~~Interpellationer,~~ Interpellationssvar och frågor distribueras digitalt till interpellanten och övriga ledamöter och ersättare sista vardagen före kommunfullmäktiges sammanträde.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare
§ 14

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till kommunfullmäktiges sekretariat i stadshuset som låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

§ 15

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 16

Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 17

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Upprop
§ 18

En uppropslista ~~som utvisar de~~ med ledamöter och ersättare som tjänstgör skall finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan. Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokollsjusterare
§ 19

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

(Det räcker med en paragraf om justering, flyttat från § 37)
Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Turordning för handläggning av ärendena
§ 20

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Om fullmäktige har beslutat att ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen, bestämmer ordföranden när under sammanträdet ärendet skall behandlas.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Sammanträdet inleds med en timmes frågestund, där interpellationer och ~~*enkla*~~ frågor besvaras. Påbörjad fråga/interpellation avslutas även om tiden går över en timme.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Om fråga ställs i ärende i vilket interpellation redan väckts skall interpellationen behandlas före frågan även om interpellationen bordläggs till nästa sammanträde.

Ordförande kan besluta att flera interpellationer som rör samma frågeställning behandlas samtidigt.

Interpellationer bör normalt besvaras i den ordning de inkommit till kommunfullmäktiges sekretariat i stadshuset. De som inte hinner behandlas inom en timme hänskjuts till efter beslutsärenden/följande sammanträde. Besvarande måste dock ske senast två sammanträden efter att interpellation eller fråga väckts. Om interpellanten eller respondenten är frånvarande vid dessa tillfällen, och respondenten, vid endast dennes frånvaro, ej tillåtits överlåta besvarandet av interpellationen till annan ledamot, avskrivs interpellationen på grund av inaktualitet och tas ur beredning.

Yttranderätt vid sammanträden
§ 21

Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd, eller en gemensam nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden i en styrelse, nämnd, gemensam nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Förtroendevald som omfattas av regleringen i 5:39 kommunallagen.

§ 22

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen. Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som gäller granskningen eller berör revisorernas egen förvaltning. Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

§ 23

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i styrelserna och nämnderna, revisorerna samt

anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

§ 24

Stadsdirektören får delta i överläggningen i alla ärenden. Fullmäktiges sekreterare eller kommunjurist får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena
§ 25

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Inlägg som fördelas via talarlistan görs normalt från talarstolen. Repliker och ordningsfrågor framförs via mikrofonerna i bänkarna.

Ledamots första inlägg från talarstolen begränsas till 5 minuter. Ytterligare inlägg av samma ledamot i ärendet begränsas till 3 minuter.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst en minut för ~~*genmäle*~~ *replik* med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs. Efter replik ges talaren möjlighet till en svarsreplik på högst en minut. Vid interpellationer och frågor gäller ej rätten till ~~*genmäle*~~ replik.

Vid fullmäktiges behandling av budgeten ~~*i juni månad*~~ är det först en allmänpolitisk diskussion som inleds av partiernas gruppledare eller annan av partierna utsedd företrädare.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom/henne ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans/hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han/hon upplösa sammanträdet.

Yrkanden
§ 26

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordförande ska se till att bara sådana ärenden som tillkännagetts i kungörelsen för sammanträdet ska avgöras. Ett brådskande ärende får dock avgöras om samtliga närvarande ledamöter beslutar det.

Ordföranden ska vägra att lägga fram ett yrkande till beslut, om ordföranden anser att yrkandet innebär att ett nytt ärende väcks.

Ordföranden får vägra att ställa ett yrkande till beslut, om ordföranden anser att yrkandet skulle leda till ett beslut som strider mot lag eller annan författning. Fullmäktige får dock besluta att yrkandet ändå ska läggas fram.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut
§ 27

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

~~Omröstningar~~ *(se förslag på ny skrivning)*
§ 28

~~När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.~~

~~Omröstningarna genomförs med voteringsanläggning med voteringstavla eller genom upprop.~~

~~Ordföranden avger alltid sin röst sist.~~

~~Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.~~

~~Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.~~

Ny § 28

Hur beslutsärenden avgörs
§ 28

Beslutsförfarandet inleds med att ordföranden redovisar sitt förslag till propositionsordning så att fullmäktige kan ta ställning till denna. Förslagen till beslut ska gå svara med ja eller nej. Vi öppen omröstning är det endast ja som ropas.

När röstning med acklamation är slutförd redovisar ordföranden sin uppfattning om vad som har beslutats och bekräftar beslutet med ett klubbslag, om inte votering begärs.

Votering genomförs med voteringsanläggning eller genom upprop. Efter att voteringen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst, dock ej vid valärenden då lottning tillämpas.

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas,
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses. Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Bordläggning och återremiss (ny!)
§ 29

Ett ärende ska bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

När ledamot yrkar återremiss ska det följas av en skriftlig motivering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilka motiveringar som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.

Ett bordläggningsyrkande behöver inte motiveras. Ett bordlagt ärende ska behandlas av nästkommande fullmäktige om fullmäktige inte beslutar om annat. Ett bordlagt ärende ska inte beredas vidare.

Motioner
§ 30

En motion skall vara skriftlig, undertecknad och inlämnad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunfullmäktiges sekretariat i stadshuset.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige. En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen skall två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Redovisningen skall göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

Interpellationer
§ 31

En interpellation ska vara skriftlig, undertecknad och inlämnad av en ledamot. Interpellationen kan alternativt ställas av ledamoten via e-post. Även ersättare har möjlighet ställa en interpellation, men måste vara tjänstgörande vid det sammanträde då interpellationen behandlas för att få delta i överläggningen.

Den bör utformas med en kort inledande förklaring och motivering samt avslutade frågor. Den totala texten får ej överstiga 2500 tecken inklusive blanksteg. Interpellationer som överskrider gränsen återsänds till ledamot för redigering. Ordförande kan ge tillåtelse till att textmängden överskrids om de finns särskilda skäl för detta.

Kommentar [TJ1]: Antal tecken ändrat till 2500 efter KS beslut

~~*Den totala texten skall ej överstiga en A4 sida, teckenstorlek 12.*~~
Den ska ges in till kommunfullmäktiges sekretariat i stadshuset 11 dagar (torsdag kl. 15) före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

~~*En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.*~~

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. ~~*och skall ej överstiga en A4-sida. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet.*~~ Svar på interpellationer omfattas av samma regler som gäller för interpellationernas omfattning.

~~*Interpellationer och frågor distribueras digitalt till interpellanten och övriga ledamöter och ersättare sista vardagen före kommunfullmäktiges sammanträde.*~~ *(finns redan i § 13)*

Om en interpellation avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 10 kap 2-6 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

Interpellationer får riktas till ordföranden i en nämnd, ett utskott eller en fullmäktigeberedning.

~~*En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.*~~ *(Se första stycket)*

Tiden för uppläsning av interpellationer och svar räknas ej som inlägg. Efter uppläsande av interpellationen kan interpellanten få ordet för ytterligare två anföranden om längst två och två minuter.
Den som besvarar interpellationen kan få ordet för ytterligare två anföranden om längst två och två minuter.
Övriga talare kan få ordet för högst ett anförande om längst två minuter.

Replikrätt saknas.

Interpellation eller fråga får besvaras även om färre ledamöter än häften är närvarande.

Frågor
§ 32

En fråga skall vara skriftlig, undertecknad och inlämnad av en ledamot.

Den skall ges in till kommunfullmäktiges sekretariat i stadshuset senast kl. 15 näst sista vardagen före det sammanträdet vid vilken ledamoten avser att ställa den. Frågan kan alternativt ställas av ledamot via epost.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt, men ska respektera de begränsningsregler som gäller för frågan. När en fråga besvaras kan endast den som ställt frågan och den som besvarar den få ordet.

Efter det frågan ställts och besvarats har man ett inlägg var.

Beredning av ärendena
§ 33

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

På varje fullmäktigemöte ska nyinkomna motioner redovisas.

Förklaring vid revisionsanmärkning
§ 34

~~Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen skall inhämtas från den styrelse eller nämnd mot vilken anmärkningen har riktats.~~

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning. I de fall medlem av presidiet sitter som ledamot eller ersättare i styrelsen, en nämnd eller fullmäktigeberedning ska denne inte delta i beredningen av frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning
§ 35

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige bland sig en valberedning. Beredningen väljs för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av sju ledamöter och lika många ersättare. Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av val av valberedning.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Jämställdhetsutskottet
§ 36

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige bland sig ett jämställdhetsutskott. Utskottet väljs tills vidare.

Jämställdhetsutskottet består av sju ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid de har valts att vara ledamöter.

Fullmäktige fastställer reglemente för utskottet, som självt bestämmer sina arbetsformer.

~~**Justering av protokollet**~~ Utgår finns i § 19
~~**§ 37**~~

~~Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.~~

~~Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.~~

~~Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.~~

Reservation
§ 37

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt.
Motiveringen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Expediering m.m.
§ 38

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet. Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § KL. Härutöver ska hela protokollet publiceras på kommunens anslagstavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 122

Diarienr: KS-2026/00533

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa kommunfullmäktiges arbetsordning enligt bilaga

att den nya arbetsordningen börjar gälla i samband med ny mandatperiod för kommunfullmäktige 2026-10-15.

Reservation
Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet från Kristdemokraterna som Moderaterna biträdde.

Veronica Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet att avslå Kristdemokraternas m.fl. tilläggsyrkande.

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet att avslå Vänsterpartiets tilläggsyrkande.

Ärendebeskrivning

Med anledning av den nya mandatperioden, som för kommunfullmäktige börjar 2026-10-15, har fullmäktiges presidium och gruppledare för de politiska partierna i kommunfullmäktige diskuterat ändringar som utmynnat i bilagt förslag till arbetsordning.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson
Lennart Nilsson
Eric Lindström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – att på sida 11 lägga till en punkt som lyder: Motioner ska avslås eller bifallas, i undantag besvaras, samt att lägga till en punkt som lyder: Motioner som bifalls ska verkställas av berörd nämnd.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Bore Skölds förslag. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S), Lars Forsgren (SD), Anders Ågren (M), Mariam Salem (MP) och **Maria Lindvall (-)(L)** – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag med ändring på sida 11 av antalet tecken: ”Den totala texten får ej överstiga ~~1500~~ 2500 tecken inklusive blanksteg.

Veronica Kerr (KD), Anders Ågren (M) och **Maria Lindvall (-)(L)** - att talarlistan låses efter att den som besvarat interpellationen haft sitt första inlägg.

Bore Sköld (V) – att på sida 11 lägga till en punkt som lyder: Motioner ska avslås eller bifallas, i undantag besvaras, samt att lägga till en punkt som lyder: Motioner som bifalls ska verkställas av berörd nämnd.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag inklusive ändringen från Hans Lindberg (S) m.fl. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag inklusive ändringen från Hans Lindberg (S).

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsen 2026-06-02

Avslag mot bifall till Veronica Kerrs (KD) m.fl. tillägg. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå tillägget.

Avslag mot bifall till Bore Skölds (V) tillägg. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå tillägget.

Reservation
Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet från Kristdemokraterna som Moderaterna biträdde.

Veronica Kerr (KD) reserverar sig mot beslutet att avslå Kristdemokraternas m.fl. tilläggsyrkande.

Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet att avslå Vänsterpartiets tilläggsyrkande.

Beslutet ska skickas till
Kommunikation för publicering på webben

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 211

Diarienr: KS-2026/00533

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa kommunfullmäktiges arbetsordning enligt bilaga

att den nya arbetsordningen börjar gälla i samband med ny mandatperiod för kommunfullmäktige 2026-10-15.

Reservation
Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Med anledning av den nya mandatperioden, som för kommunfullmäktige börjar 2026-10-15, har fullmäktiges presidium och gruppledare för de politiska partierna i kommunfullmäktige diskuterat ändringar som utmynnat i bilagt förslag till arbetsordning.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson
Lennart Nilsson
Eric Lindström

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Bore Sköld (V) – att på sida 11 lägga till en punkt som lyder: Motioner ska avslås eller bifallas, i undantag besvaras, samt att lägga till en punkt som lyder: Motioner som bifalls ska verkställas av berörd nämnd.

Propositionsordning som godkänns
Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Bore Skölds förslag. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation
Bore Sköld (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till
Kommunikation för publicering på webben

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-27

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2025/01035

Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Ärendebeskrivning
Regler och riktlinjer för arvoden för förtroendevalda ses över inför varje ny mandatperiod. Ett inledande samråd gällande tidplan och arbetssätt för översynen genomfördes med arvodeskommittén den 17 november 2025. Därefter presenterades sammanfattande omvärldsbevakning, nulägesanalys och förslag till områden aktuella för revidering för kommittén den 23 februari 2026.

Vid sammanträden den 16 april samt den 26 maj 2026 fick arvodeskommittén ta del av förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda som avser mandatperioden 2027–2030. De gavs möjlighet att lämna synpunkter inför fortsatt beredning.

Beslutsunderlag
Ett förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar till förtroendevalda är framtaget efter samråd med arvodeskommittén och med utgångspunkt att förtydliga skrivningar och göra tillägg i dokumentet för de områden där tillämpningen varit oklar.

Den stora förändringen i dokumentet är dess disposition som nu utgår från arvodes- eller ersättningsform, till skillnad från tidigare där uppdelningen gjordes på heltids-/deltids- respektive fritidspolitiker. Texter från befintliga arvodesregler har omdisponerats i syfte att samla skrivningar som avser samma område.

En annan förändring för att framhålla förtroendeuppdragets skillnad från en anställning är att i stället för att ange uppdrag eller ersättning i procent anges det i hur stor del av ett referensbelopp de berättigar till.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2025/01035

I bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda med markeringar redovisas tillägg jämfört med tidigare arvodesregler med grön markering. Vissa är av mer formaliakaraktär, vissa är nya skrivningar på områden som bör förtydligas för att underlätta tillämpning. Observera att förändringar i disposition, samling av texter som berör ett område samt omräkning till del av referensbelopp i stället för procent av heltid inte är markerade.

Tidplan

Förslaget behandlas i kommunstyrelsen den 2 juni 2026.
Kommunfullmäktige fastställer den nya riktlinjen den 15 juni 2026.
Riktlinjerna gäller för mandatperioden 2027–2030.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda
Bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda med markeringar
Bilaga 3. Arvodesregler förtroendevalda mandatperioden 2023–2026

Beredningsansvariga

Lina Renfors
Stefan Larsson
Linda Thelberg
Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Linda Thelberg
SLK HR, Lön och pensioner

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lina Renfors
Koordinator

UMEÅ KOMMUN

Riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Dokumenttyp:
Riktlinje

Diarienummer:
KS-2025/01035

Giltighetstid:
2027–2030

Datum, paragraf för beslut:
2026-06-15, § XX

Dokumentansvarig:
Arvodeskommittén

Dokumentet styr:
Förtroendevalda i Umeå kommun

Innehåll

Riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 1

Innehåll 2

1. Inledning 4

1.1 Syfte 4

1.2 Lagar och andra krav 4

Lagar 4

Relaterade styrdokument i Umeå kommun 4

1.3 Omfattning och avgränsning 4

1.4 Giltighetstid 4

1.5 Begrepp och definitioner 5

2. Allmänna bestämmelser/regler 6

2.1 Förtroendevalda i kommunen 6

2.2 Förtroendevalda i kommunens bolag 6

2.3 Övriga som är utsedda av Umeå kommun 6

2.4 Belopp 6

3. Arvoden 7

3.1 Årsarvode 7

Helt årsarvode 7

Begränsat årsarvode 7

3.2 Arvode för sammanträde och förrättning 8

Arvodes- och ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar 8

Arvodets utformning 9

4. Ersättningar 9

4.1 Ersättning för resekostnader 10

4.2 Ersättning för förlorad arbetsinkomst 10

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet 11

4.3 Ersättning för förlorad föräldrapenning 11

4.4 Ersättning för förlorad semesterförmån 11

4.5 Ersättning för förlorad pensionsförmån 11

4.6 Särskilda arbetsförhållanden 11

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet 12

4.7 Ersättning för beredskap 12

5. Avgång och frånvaro årsarvoderade 12
5.1 Avgång under mandatperioden 12
5.2 Ledighet och frånvaro 13
6. Pension och försäkringar 13
6.1 Pensionsbestämmelser 13
6.2 Försäkringar 14
7. Rapportering och utbetalning 14
7.1 Utbetalning 14
7.2 Felaktigt utbetalda arvoden/ersättningar 15
8. Ansvar och roller 15
8.1 Kommunfullmäktige 15
8.2 Arvodeskommittén 15
8.3 Kommunstyrelsen 15
Bilaga 1. Förteckning över uppdrag där den förtroendevalde får årsarvode 16
Uppdrag med helt årsarvode och begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet 16
Uppdrag med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet 17
Kommunrevisionen 18
Uppdrag i kommunens bolag 18
Bilaga 2. Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 2027 20
Inledning 20
Metod för uppräkning 20
Referensbelopp 20
Helt årsarvode 20
Begränsat årsarvode 20
Arvode till kommunrevisionen 21
Arvode för sammanträde och förrättning 21
Ersättning för beredskap 21
Ersättning för förlorad arbetsinkomst 22
Ersättning till lekmannarevisorer 22

1. Inledning

1.1 Syfte

Syftet med riktlinjen är att fastställa vilka arvoden och ersättningar som ska utgå till förtroendevalda i kommunen och hantering därav.

Riktlinjen utgör en rekommendation till kommunens bolag om vilka arvoden och ersättningar som ska utgå till förtroendevalda i bolagen.

1.2 Lagar och andra krav

Lagar

I Kommunallag (2017:725) 4 kap. 12–18 §§ regleras de ekonomiska förmånerna för förtroendevalda.

Aktiebolagslag (2005:551) 8 kap § 23 a fastställer att bolagsstämman ska besluta om arvoden och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av styrelseledamöterna.

Relaterade styrdokument i Umeå kommun

- Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26[1]
- Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i Kommunala aktiebolag
- Bilersättningsavtal (BIA)

1.3 Omfattning och avgränsning

Styrdokumentet riktar sig till förtroendevalda i kommunen samt i tillämpliga delar även ledamöter, lekmannarevisorer och suppleanter i kommunens hel- och delägda bolag (efter beslut av bolagsstämma).

1.4 Giltighetstid

Riktlinjen gäller för mandatperioden 2027–2030.

[1] Gäller för förtroendevalda invalda efter valet 2014

Bilaga 2; Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 20XX uppdateras varje kalenderår i enligt med bestämmelser i riktlinjen. En ny version av riktlinjen med uppdaterad bilaga publiceras på kommunens webbplats.

1.5 Begrepp och definitioner

Nedan begrepp används i riktlinjen med följande betydelse.

Arvode	Arvode är ekonomisk kompensation till en förtroendevald för arbete och ansvar som följer av det politiska uppdraget. Arvodets storlek är ett uttryck för uppdragets bedömda omfattning och ska inte uppfattas som arbetstid. Det kan inte likställas med lön som utgår vid en anställning.
Referensbelopp	Fast belopp från vilken uträkning av arvoden utgår. Anges i bilaga 2, räknas upp årligen.
Årsarvode	Arvode för ett uppdrag med ett fast årsbelopp. Utgår från ett grundarvode och uppdragets storlek avgör hur stor del av grundarvodet den förtroendevalde är berättigad till. Årsarvodet utbetalas månadsvis.
Timarvode	Arvode för sammanträde och förrättning som utgår per timme som uppdraget utförs.
Grundarvode	Arvode som utgår till alla timarvoderade för första timmen för påbörjat sammanträde/förrättning.
Ersättning	Ekonomisk ersättning för kostnader som den förtroendevalda har haft med anledning av sitt förtroendeuppdrag.
Sammanträde	Sammanträde i fullmäktige, fullmäktigeberedning, styrelse, nämnd eller utskott där protokollföringsskyldighet föreligger enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens bestämmelse.
Förrättning	Ett uppdrag eller en aktivitet utanför vanliga sammanträden som en förtroendevald politiker behöver utföra som en del av sitt politiska uppdrag.
Kommunalråd	Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen
Kommun-revisionen	Förtroendevalda med ansvar för oberoende granskning av kommunens verksamhet och ekonomi för att säkerställa att den sköts korrekt, effektivt och enligt kommunfullmäktiges beslut. Utses av kommunfullmäktige.
Lekmanna-revisor	Förtroendevald som granskar om ett kommunalt bolag sköts ändamålsenligt, drivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt har tillräcklig intern kontroll.
Kommunkoncern	Kommunens styrelser och nämnder samt hel- och delägda bolag

2. Allmänna bestämmelser/regler

2.1 Förtroendevalda i kommunen

Riktlinjen gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap § 1 kommunallagen. Det vill säga ledamöter och ersättare i; kommunfullmäktige, fullmäktigeberedningar, kommunstyrelsen, nämnder samt revisionen.

Rätten till arvode respektive ersättning upphör när förtroendeuppdraget upphör.

2.2 Förtroendevalda i kommunens bolag

Kommunfullmäktige rekommenderar respektive bolagsstämma att besluta om att följa denna riktlinje för mandatperioden 2027–2030. Riktlinjen gäller då i tillämpliga delar för ledamöter och ersättare i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer.

Arvodet för ordförande och vice ordförande i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer i bolagen beräknas utifrån uppdragets omfattning. Varje bolag har max två lekmannarevisorer som reviderar, se bilaga 2.

Arvodet betalas ut av bolaget.

2.3 Övriga som är utsedda av Umeå kommun

Arvoden för personer som utses av kommunen till föreningar, stiftelser och andra sammanslutningar omfattas av föreningens/stiftelsens/sammanslutningens eventuella regler för arvoden och ersättningar. Arvodet betalas ut av föreningen/stiftelsen/sammanslutningen.

Personer som uppbär förtroendeuppdrag inom kommunkoncernen som utförs inom ramen för den egna anställningen i kommunen eller bolaget har inte rätt till arvode.

2.4 Belopp

Belopp för arvoden anges i *Bilaga 2*; *Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 20XX*.

Beloppen räknas upp årligen med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen föregående år.

Utgångspunkten för uppräkningen är de belopp som anges i föregående års bilaga 2. Uppräkningen sker från och med den 1 januari.

3. Arvoden

Arvode kan utgå i form av:

1. Årsarvode som är ett fast arvode som betalas ut månatligen. Uppdraget kan variera i omfattning, vilket styr årsarvodets storlek.
2. Arvode för sammanträde och förrättning som utgår för enskilda tillfällen.

3.1 Årsarvode

Uppgifter som ingår i ett årsarvode:

- Rutinmässigt följa förvaltningens arbete
- Genomgång av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd med anledning av sammanträdet, besiktning, förrättning eller dyl.
- Möten och överläggningar med lokala råd, samrådsorgan, andra nämnds/utskottspresidier.
- Planeringsmöten
- Studiebesök eller annan likvärdig förrättning som sker inom uppdraget

Årsarvodet är funktionsrelaterat och ändras om den förtroendevalde får annan funktion.

Helt årsarvode

Uppdrag som ger rätt till helt årsarvode framgår av bilaga 1. Det rör sig om kommunalråd samt vissa nämndsordföranden.

I helt årsarvode ingår all tjänstgöring som är förenad med uppdraget samt eventuella tilläggsuppdrag inom ramen för kommunkoncernen.

Uppdrag som utförs för annan huvudman medför inga avdrag på arvodet. Det gäller också uppdrag där den helarvoderade utsetts av kommunen.

Begränsat årsarvode

Uppdrag som ger rätt till ett begränsat årsarvode framgår av bilaga 1. Här anges också omfattning av uppdraget.

I det begränsade årsarvodet ingår sammanträde i egen nämnd/utskott, justering av protokoll samt allt arbete som hänger samman med uppdraget.

Den som har ett begränsat årsarvode kan inneha andra uppdrag som ger rätt till arvoden och ersättningar. Det kan vara deltagande i andra sammanträden än det

egna huvuduppdraget (nämnd, utskott etcetera).

Om uppdraget kombineras med andra uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen inte överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Årsarvode för gruppledare

Gruppledare för parti som har ledamot i kommunfullmäktige har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1.

Gruppledararvodet ska täcka allt arbete som har anknytning till gruppledarens verksamhet, exempelvis deltagande i beredning av budget, möten med kommunfullmäktiges presidium med mera.

Årsarvode för kommunfullmäktiges presidium

Ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i kommunfullmäktige har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1. Årsarvodet inkluderar all tjänstgöring som är förenad med uppdraget förutom sammanträden med kommunfullmäktige, här utgår sammanträdesarvode.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionens ledamöter har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1 samt arvode för sammanträde/förrättning.

3.2 Arvode för sammanträde och förrättning

Ledamöter och ersättare får arvode och ersättning för sammanträden och förrättningar. Vilka sammanträden och förrättningar som är arvodesberättigade framgår nedan.

Presidier i styrelse, nämnder och utskott får inget sammanträdesarvode för sitt huvuduppdrag då det ingår i deras årsarvode.

Arvodes- och ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och övriga förtroendevalda som getts närvarorätt får arvode och ersättning för sammanträden och förrättningar som framgår av nedan.

a) Sammanträden med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning och fullmäktiges utskott, kommunstyrelsen, övriga nämnder, nämndutskott och revisorernas sammanträden
b) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper

c) protokollsjustering
d) konferens, informationsmöten, studiebesök, uppdrag som kontaktperson studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget,
e) förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart
f) överläggningar med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
g) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/ intressentsammansatt organ
h) överläggning med verksamhetsområdeschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör
i) presidiemöte i fullmäktige, nämnd eller utskott.
j) besiktning eller inspektion
k) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
l) fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag.

Några andra sammanträden eller förrättningar än de som anges ovan berättigar inte till ersättning.

Arvodets utformning

Arvodet räknas per timme, där första timmen utges i form av ett grundarvode och därefter som timarvode. Grundarvodet är tredubbelt timarvodet.

Arvode för del av timme, förutom första timmen, utges för varje påbörjad halvtimme med hälften av timarvodet. Sammanträdes- och förrättningsarvode ges för max 8 timmar per dag. I sammanträdesarvodet är partigruppsmöten invägt.

Grundarvode och timarvode framgår av *Bilaga 2;* U*ppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda för år 20XX*.

4. Ersättningar

Ersättningar utgår för vissa kostnader som den förtroendevalda haft med anledning av uppdraget.

4.1 Ersättning för resekostnader

Förtroendevalda har rätt till ersättning för resekostnad. Det gäller när avståndet från den förtroendevaldes fasta bostad eller arbetsplats till sammanträdesplatsen/förrättningsplatsen överstiger 10 km (enkel väg). Vid nyttjande av färdtjänst gäller samma regler och avstånd som ovan.

Vid resa med bil utges bilersättning med belopp som följer det kommunala reseavtalets bestämmelser. Det förutsätts att samåkning sker i görligaste mån. Om den förtroendevalde har rätt till bilersättning, utgår även ersättning för parkeringskostnader.

Den förtroendevalde ansvarar för att rapportera sina verkliga resekostnader till varje sammanträde.

Ersättning för resekostnader, parkeringskostnader och traktamente vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen utges enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet; Bilersättningsavtal (BIA).

4.2 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevalda som får arvode för sammanträde eller förrättning (enligt avsnitt 2.2) har rätt till ersättning för styrkt inkomstbortfall.

För förtroendevalda med begränsade årsarvoden upp till 0,4 av referensbeloppet utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst med ett högsta antal timmar per år, se bilaga 1.

Den förtroendevalde måste själv begära ersättning för den förlorade arbetsinkomsten. Begäran om ersättning ska göras senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande.

Begäran om inkomstbortfall ska göras på den blankett som kommunen tillhandahåller via kommunens hemsida och intranät. Den som är sjukskriven, föräldraledig eller arbetslös lämnar i stället en kopia av uppgift på det belopp som skulle ha utbetalats av Försäkringskassan eller arbetslöshetskassan.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst grundar sig på inlämnat intyg från den förtroendevaldes arbetsgivare om hur stort löneavdrag som görs för frånvaro på grund av förtroendeuppdrag hos kommunen. Avdraget beräknas per timme och för en månadsavlönad anges timavdraget beräknat utifrån en 30-dagarsmånad.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp till exempel jordbrukare eller egen företagare har rätt till en schablonersättning beräknad på

kalenderdagsberäknade sjukpenning som Försäkringskassan skulle ha utbetalt på 80-procentsnivån, multiplicerad med 1,25.

Ersättning för restid inom kommunen utges för max 3 timmar per sammanträde.

Förtroendevald kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst för heldag även om sammanträdet eller förrättningen varar kortare tid. Det gäller förtroendevalda som på grund av arbetets art inte har möjlighet att återgå till arbetet under pågående arbetsdag.

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utges till förtroendevald som har ett begränsat årsarvode på totalt 0,4 eller mer av referensbeloppet, under förutsättning att det uppdrag den förtroendevalde ansöker om förlorad arbetsersättning för har en arvodering som understiger 0,4.

4.3 Ersättning för förlorad föräldrapenning

Förtroendevald som överlåter föräldrapenning till medförälder för att delta i ett arvoderat politiskt uppdrag har rätt till ersättning motsvarande den föräldrapenning som annars skulle ha utgått om den förtroendevalde inte fullgjort det politiska uppdraget.

4.4 Ersättning för förlorad semesterförmån

Förtroendevald som tar tjänstledigt från sin ordinarie sysselsättning har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån, maximalt 12 procent på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Anmälan/ansökan ska göras senast inom två år från datum för sammanträdet eller förrättningen.

4.5 Ersättning för förlorad pensionsförmån

För förtroendevald med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet regleras detta i *Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda* (OPF-KR).

4.6 Särskilda arbetsförhållanden

Förtroendevald som arbetar obekväm arbetstid och som har schemalagt arbetspass natt före/efter sammanträde eller förrättning kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst inklusive semesterersättning och pensionsförmåner motsvarande två arbetspass med max 8 timmar per pass för att medge vila. Deltagande i sammankomster som inte direkt har med kommunalt

sammanträde att göra, till exempel allmänna partimöten och inläsning av handlingar berättigar inte till ledighet.

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Särskilda arbetsförhållanden tillämpas inte för förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet.

4.7 Ersättning för beredskap

En beredskapsersättning utgår till ordförande och vice ordförande i individ- och familjenämnden för den tid de är i beredskap[2] för akuta beslutsärenden. Ersättningen utgår utöver ordinarie årsarvode.

Beredskapen kan delegeras till annan särskilt förordnad ordinarie ledamot i Individ- och familjenämnden. Den ledamot som nämnden delegerar till har förutom beredskapsersättning också rätt till förrättningsarvode och förlorad arbetsinkomst för överläggningar och beslutsfattande som sker under beredskapsperioden.[3]

Belopp anges i *Bilaga 2*; *Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda för år 20XX.*

5. Avgång och frånvaro årsarvoderade

5.1 Avgång under mandatperioden

Avgår förtroendevald med årsarvode under mandatperioden fördelas arvodet mellan denne och den som inträder i dennes ställe i förhållande till den tid var och en av dem innehaft uppdraget.

Tidpunkt för avslut är datum då kommunfullmäktige beslutade om den förtroendevaldas avsägelse, om inte annat datum anges i kommunfullmäktiges beslut. Tidpunkt för ersättarens tillträde är datum då kommunfullmäktige beslutade om fyllnadsval, om inte annat datum anges i kommunfullmäktiges beslut. Förtroendevald som avslutar sitt uppdrag under mandatperioden kan därmed bli återbetalningsskyldig beroende på när i månaden avsägelsen gäller.

[2] Vilka arbetsuppgifter som ingår i beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden.
[3] Vilka regler som gäller för förrättningar/överläggningar under beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden.

5.2 Ledighet och frånvaro

För förtroendevalda som har årsarvode gäller nedan bestämmelser avseende, föräldraledighet, sjukdom och ledigheter för studier.

Föräldraledighet

Förtroendevalda med årsarvode har rätt att vara föräldralediga på heltid från sitt förtroendeuppdrag. Under föräldraledigheten görs avdrag på arvodet för motsvarande tid. Deltidsledighet beviljas ej.

Den förtroendevalda ansvarar för att anmäla sin föräldraledighet minst tre månader i förväg. Nämnden utser enligt reglementet, ersättare för ordförande och vice ordförande.

Sjukfrånvaro

Om en förtroendevald med årsarvode på grund av en längre tids sjukdom förhindras att fullgöra sitt uppdrag ska frånvaro av enskild förtroendevald anmälas. Avdrag på arvodet ska göras för motsvarande tid. Den förtroendevalda ansvarar för att rapportera om reducerat arvode. Den förtroendevalde ska även göra en anmälan till Försäkringskassan.

Partiell sjukfrånvaro påverkar inte arvodet.

Vid längre sjukfrånvaro utser kommunstyrelsen ersättare för ordförande och vice ordförande i styrelser och nämnder.

Ledighet vid studier

Förtroendevald med årsarvode har rätt att vara ledig från sitt förtroendeuppdrag för studier högst sex månader under en mandatperiod. Vid ledighet för studier upphör rätten till arvode under motsvarande period.

Vid ledighet för studier utser kommunstyrelsen ersättare för ordförande och vice ordförande i styrelser och nämnder.

6. Pension och försäkringar

Förtroendevalda omfattas av särskilda pensions- och försäkringsbestämmelser.

6.1 Pensionsbestämmelser

Villkoren för Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF) för kommuner och regioner (KL) beslutas av respektive kommun och region och är inte kollektivavtal tecknade av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Förtroendevalda i Umeå kommun invalda efter 2014 omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26”. Se kommunens särskilt fastställda pensionsbestämmelser ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26”.

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda i kommunens bolag

Förtroendevalda i kommunens bolag omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen. Bolagen rapporterar in till kommunen intjänad pension för de förtroendevalda och kommunen samordnar och betalar ut pension enligt gällande bestämmelser.

För att tydliggöra hur gällande bestämmelser ska tillämpas för bolagen finns en särskild utarbetad policy ”Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i Kommunala aktiebolag”.

6.2 Försäkringar

Förtroendevalda med årsarvode omfattas av tjänstegrupplivförsäkringen GL-F och arbetsskadeförsäkringen Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL).

Grupplivförsäkringar GL-F

GL-F är en särskild grupplivförsäkring för förtroendevalda som avser att skapa trygghet för efterlevande vid eventuellt dödsfall. Försäkringen omfattar den förtroendevalda som har ett årsarvode som motsvarar minst 0,2 procent av referensbeloppet.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada TFA-KL

För förtroendevalda i kommunen finns särskilda försäkringsvillkor vid arbetsskada, TFA-KL. Försäkringen gäller om en förtroendevald skadas eller blir sjuk på grund av sitt politiska uppdrag. Försäkringen gäller oavsett arvodesnivå.

7. Rapportering och utbetalning

7.1 Utbetalning

Årsarvodet utbetalas med en tolftedel per månad innevarande månad. Sammanträdes-/förrättningsarvoden utbetalas påföljande månad.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunens bolag betalas av respektive bolag.

7.2 Felaktigt utbetalda arvoden/ersättningar

Förtroendevald har en skyldighet att kontrollera sina arvodes- och ersättningsutbetalningar. Om fel uppmärksammas, ska detta, av den förtroendevalde omgående rapporteras. Eventuella felaktigheter korrigeras så snart som möjligt enligt rutin.

8. Ansvar och roller

8.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om riktlinjer för arvoden och ersättningar inför varje mandatperiod.

8.2 Arvodeskommittén

Arvodeskommittén utgörs av kommunfullmäktiges presidium och kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott. Ordförande är kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande är kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande.

Arvodeskommittén har rollen som lokal pensionsmyndighet.

Kommittén ansvarar för att:

- lägga fram förslag till kommunfullmäktige gällande riktlinjer för arvoden och ersättningar samt pensionsbestämmelser
- säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning
- besluta om tolkningar av antagna regler och riktlinjer

Arvodeskommittén sammanträder minst två gånger årligen. Ordförandeberedning ska genomföras innan arvodeskommittén sammanträder.

8.3 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar om mindre justeringar av arvodesreglerna, som inte är av principiell art. Justeringar anmäls till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för tillämpning och process för tolkning av riktlinjen.

Bilaga 1. Förteckning över uppdrag där den förtroendevalde får årsarvode

I bilagan fastställs omfattning av respektive uppdrag i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och kommunens nämnder/utskott där innehavaren får årsarvode. Beskrivningen är uppdelad i två tabeller:

- En för förtroendevalda med helt årsarvode och de med begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet
- En för förtroendevalda med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet

Uppdelningen görs eftersom andra bestämmelser för ersättningar och frånvaro gäller för de som har ett begränsat årsarvode på upp till 0,4 av referensbeloppet.

Uppdrag med helt årsarvode och begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen benämns kommunalråd. De är de enda förtroendevalda i kommunkoncernen vars uppdrag kan överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Övriga förtroendevalda benämns utifrån nedan tabell. Om uppdraget kombineras med annat uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen aldrig överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Nämnd/styrelse	Uppdrag	Omfattning av referensbelopp
Kommunstyrelsen	Kommunalråd 1	1,25
	Kommunalråd 2	1,10
	Kommunalråd 3	1,10
Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott	ledamot	0,7
Kommunstyrelsens planeringsutskott	ordförande	0,4
	vice ordförande	0,4
	ledamot	0,4
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	ordförande	0,6
Byggnadsnämnden	ordförande	0,8
	vice ordförande	0,5
För- och grundskolenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden	ordförande	1,0

	vice ordförande	0,5
Individ- och familjenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Personalnämnden	ordförande	0,4
Tekniska nämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Äldrenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5

Uppdrag med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet

För ordförande och vice ordförande med uppdrag som berättigar upp till 0,4 av referensbeloppet utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst. Ett högsta antal timmar per år för respektive uppdrag specificeras i tabellen nedan.

Nämnd	Uppdrag	Omfattning av referens-belopp	Förlorad arbetsinkomst (max timmar/år)
Kommunfullmäktige	ordförande	0,3	510
	1:e vice ordförande	0,2	340
	2:e vice ordförande	0,15	255
Kommunfullmäktige	gruppledare*	0,15	255
Kommunfullmäktiges Jämställdhetsutskott	ordförande	0,2	340
	vice ordförande	0,1	170
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	vice ordförande	0,3	510
	ledamot	0,1	170
Fritidsnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Kulturnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Personalnämnden	vice ordförande	0,25	425
Valnämnden	ordförande	0,15	255
	vice ordförande	0,1	170
Gemensam nämnd	ordförande	0,1	170

Brand- och räddningsnämnden	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd IT-kapacitetsnämnden	ordförande	0,1	170
	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd PA-nämnden	ordförande	0,1	170
	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd Överförmyndarnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,15	255

*Gäller för parti som har ledamot i kommunfullmäktige, dock inte om partiet har en annan ledamot som får 0,7 eller mer av referensbeloppet som fast arvodering.

Kommunrevisionen

För uppdrag i kommunrevisionen utgår sammanträdes-/förrättningsarvode samt ett fast årsarvode.

Kommunrevisionen	Uppdrag	Omfattning av referensbelopp
Kommunrevisionen	ordförande	0,04
	vice ordförande	0,025
	ledamot	0,015

Uppdrag i kommunens bolag

Styrelse	Uppdrag	Omfattning av referens-belopp	Förlorad arbetsinkomst (max timmar/år)
Umeå Kommunföretag AB (UKF)	ledamot	0,1	170
AB Bostaden (med dotterbolag)	ordförande	0,5	-
	vice ordförande	0,25	425
Umeå Energi AB (med dotterbolag)	ordförande	0,5	-
	vice ordförande	0,25	425
Umeå Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) inkl. Umeva *	ordförande	0,5	-
Umeå vatten och avfall AB (Umeva)	vice ordförande	0,25	425
Umeå Parkerings AB (Upab)	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Umeå Deponi och avfallscenter AB	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255

Infrastruktur i Umeå AB (Inab)	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Umeå Hamn AB	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Visit Umeå AB	ordförande	0,15	255
	vice ordförande	0,1	170

*Vice ordförande i Vakin utses av Vindeln alt. Nordmaling.

Bilaga 2. Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 2027

Inledning

I bilagan fastställs belopp för arvoden och ersättningar för det aktuella året. Samtliga belopp räknas upp årligen varpå bilagan byts ut.

Metod för uppräkning

Beloppen räknas upp den 1 januari varje år med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen föregående år (2027).

Referensbelopp

Referensbeloppet är: 1 092 012 kr

Helt årsarvode

Helt årsarvode uträknas utifrån den omfattning av uppdraget som anges i bilaga 1. Nedan är exempel på beräkning för förtroendevalda som har helt årsarvode.

Uppdrag	Omfattning av referensbelopp	Belopp
Kommunalråd 1	1,25	1,25 x 1 092 012 =1 365 015 kr
Kommunalråd 2	1,1	1,1 x 1 092 012 = 1 201 213 kr
Kommunalråd 3	1,1	1,1 x 1 092 012 = 1 201 213 kr
Övriga förtroendevalda med helt årsarvode	1,0	1,0 x 1 092 012 = 1 092 012 kr

Begränsat årsarvode

Begränsat årsarvode räknas utifrån den omfattning av uppdraget som anges i bilaga 1. Nedan är exempel på beräkning för förtroendevalda som har begränsat årsarvode.

Uppdrag, exempel	Omfattning av referensbelopp	Belopp
Vice ordförande, Tekniska nämnden	0,5	0,5 x 1 092 012 = 546 006 kr
Ledamot, Planeringsutskottet KS	0,4	0,4 x 1 092 012 = 436 805 kr
Ordförande, Kulturnämnden	0,3	0,3 x 1 092 012 = 327 604 kr

Belopp 2027

Arvode till kommunrevisionen

För uppdrag i kommunrevisionen utgår sammanträdes-/förrättningsarvode samt ett fast årsarvode enligt nedan. (2027)

Uppdrag	Omfattning av referensbelopp	Belopp, exempel
Ordförande	0,04	0,04 x 1 092 012 = 43 680 kr
Vice ordförande	0,025	0,025 x 1 092 012 = 27 300 kr
Ledamot	0,015	0,015 x 1 092 012 = 16 380 kr

Arvode för sammanträde och förrättning

Timarvode**:** 276 kronor (2027)

Grundarvode**:** utgör tredubbelt timarvode

Samman-trädestid (timmar)	Grund-arvode	Timarvode	Totalt (kr)
1	3 x 276		828
2	3 x 276	1 x 276	1 104
3	3 x 276	2 x 276	1 380
4	3 x 276	3 x 276	1 656
5	3 x 276	4 x 276	1 932
6	3 x 276	5 x 276	2 208
7	3 x 276	6 x 276	2 484
8	3 x 276	7 x 276	2 760

Ersättning för beredskap

Ersättning i form av ett arvode per vecka/dag utgår till ordförande eller vice ordförande i Individ- och familjenämnden när dessa har beredskap[4] för beslut i akuta ärenden.

Nämnden kan delegera ansvaret till annan ledamot i nämnden. Den ledamot som nämnden delegerar till har förutom arvode per vecka/dag också rätt till förrättningsarvode och förlorad arbetsinkomst för överläggningar och beslutsfattande som sker under beredskapsperioden.[5]

[4] Vilka arbetsuppgifter som ingår i beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden.
[5] Vilka regler som gäller för förrättningar/överläggningar under beredskapen beslutas av individ och familjenämnden.

Exempel på beräkning anges nedan.

Beredskap IFN	Omfattning av referensbelopp	Belopp, exempel
Ordförande, vice ordförande	0,0014/vecka	0,0014 x 1 092 012 kr = 1 529 kr/vecka
Ledamot (när nämnden delegerar)	eller 0,0002/dag	0,0002 x 1 092 012 kr = 218 kr/dag

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst uppgår till högst 2 732 kronor per dag. Nedan finns exempel på beräkning av årsarvode och maximal ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Uppdrag, exempel	Omfattning begränsat årsarvode	Max antal timmar	Max ersättning
Ordförande	0,3	0,3 x 1 700 = 510	510 x 341,50* kr = 174 165 kr
Vice ordförande	0,2	0,2 x 1 700 = 340	340 x 341,50* kr = 116 110 kr

* 2 732 kr/8 timmar =341,50 kr/timme

Ersättning till lekmannarevisorer

Arvodet är beräknat utifrån revisionsuppdragets storlek och att varje bolag har max två revisorer som reviderar koncernen.

Bolag	Ersättning per revisor (kr)
Umeå Energi AB *	19 000
AB Bostaden*	19 000
Umeå Kommunföretag AB	19 000
Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin, inklusive Umeva)*	10 000
Umeå Hamn AB*	10 000
Infrastruktur i Umeå AB (Inab)*	10 000
Umeå Parkerings AB (Upab)	5 000
Umeå Deponi och avfallscenter AB	5 000
Västerbottens museum AB	5 000
Nolia AB	5 000
Väven AB	5 000
Visit Umeå AB	5 000

*inklusive dotterbolag

UMEÅ KOMMUN

Riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Grönmarkerad text – nya skrivningar

Beslutad av: Kommunfullmäktige	**Diarienummer:** KS-2025/01035	**Datum, paragraf för beslut:** 2026-06-15, § XX	**Dokumentet styr:** Förtroendevalda i Umeå kommun
Dokumenttyp: Riktlinje	**Giltighetstid:** 2027–2030	**Dokumentansvarig:** Arvodeskommittén	

Innehåll

1. Inledning 4
1.1 Syfte 4
1.2 Lagar och andra krav 4
1.3 Omfattning och avgränsning 4
1.4 Giltighetstid 4
1.5 Begrepp och definitioner 5
2. Allmänna bestämmelser/regler 6
2.1 Förtroendevalda i kommunen 6
2.2 Förtroendevalda i kommunens bolag 6
2.3 Övriga som är utsedda av Umeå kommun 6
2.4 Belopp 6
3. Arvoden 7
3.1 Årsarvode 7
3.2 Arvode för sammanträde och förrättning 8
4. Ersättningar 9
4.1 Ersättning för resekostnader 10
4.2 Ersättning för förlorad arbetsinkomst 10
4.3 Ersättning för förlorad föräldrapenning 11
4.4 Ersättning för förlorad semesterförmån 11
4.5 Ersättning för förlorad pensionsförmån 11
4.6 Särskilda arbetsförhållanden 11
4.7 Ersättning för beredskap 12
5. Avgång och frånvaro årsarvoderade 12
5.1 Avgång under mandatperioden 12
5.2 Ledighet och frånvaro 13
6. Pension och försäkringar 13
6.1 Pensionsbestämmelser 13
6.2 Försäkringar 14
7. Rapportering och utbetalning 15
7.1 Utbetalning 15
7.2 Felaktigt utbetalda arvoden/ersättningar 15
8. Ansvar och roller 15
8.1 Kommunfullmäktige 15
8.2 Arvodeskommittén 15
8.3 Kommunstyrelsen 16

Bilaga 1. Förteckning över uppdrag där den förtroendevalde får årsarvode 17

Bilaga 2. Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 2027 21

1. Inledning

1.1 Syfte

Syftet med riktlinjen är att fastställa vilka arvoden och ersättningar som ska utgå till förtroendevalda i kommunen och hantering därav.

Riktlinjen utgör en rekommendation till kommunens bolag om vilka arvoden och ersättningar som ska utgå till förtroendevalda i bolagen.

1.2 Lagar och andra krav

Lagar

I Kommunallag (2017:725) 4 kap. 12–18 §§ regleras de ekonomiska förmånerna för förtroendevalda.

Aktiebolagslag (2005:551) 8 kap § 23 a fastställer att bolagsstämman ska besluta om arvoden och annan ersättning för styrelseuppdrag till var och en av styrelseledamöterna.

Relaterade styrdokument i Umeå kommun

- Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26.
- Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF[1]
- Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i Kommunala aktiebolag
- Bilersättningsavtal (BIA)

1.3 Omfattning och avgränsning

Styrdokumentet riktar sig till förtroendevalda i kommunen samt i tillämpliga delar även ledamöter, lekmannarevisorer och suppleanter i kommunens hel- och delägda bolag (efter beslut av bolagsstämma).

1.4 Giltighetstid

Riktlinjen gäller för mandatperioden 2027–2030.

[1] Gäller för årsarvoderade invalda före valet 2014

Bilaga 2; Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 20XX uppdateras varje kalenderår i enligt med bestämmelser i riktlinjen. En ny version av riktlinjen med uppdaterad bilaga publiceras på kommunens webbplats.

1.5 Begrepp och definitioner

Nedan begrepp används i riktlinjen med följande betydelse.

Arvode	Arvode är ekonomisk kompensation till en förtroendevald för arbete och ansvar som följer av det politiska uppdraget. Arvodets storlek är ett uttryck för uppdragets bedömda omfattning och ska inte uppfattas som arbetstid. Det kan inte likställas med lön som utgår vid en anställning.
Referensbelopp	Fast belopp från vilken uträkning av arvoden utgår. Anges i bilaga 2, räknas upp årligen.
Årsarvode	Arvode för ett uppdrag med ett fast årsbelopp. Utgår från ett grundarvode och uppdragets storlek avgör hur stor del av grundarvodet den förtroendevalde är berättigad till. Årsarvodet utbetalas månadsvis.
Timarvode	Arvode för sammanträde och förrättning som utgår per timme som uppdraget utförs.
Grundarvode	Arvode som utgår till alla timarvoderade för första timmen för påbörjat sammanträde/förrättning.
Ersättning	Ekonomisk ersättning för kostnader som den förtroendevalda har haft med anledning av sitt förtroendeuppdrag.
Sammanträde	Sammanträde i fullmäktige, fullmäktigeberedning, styrelse, nämnd eller utskott där protokollföringsskyldighet föreligger enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens bestämmelse.
Förrättning	Ett uppdrag eller en aktivitet utanför vanliga sammanträden som en förtroendevald politiker behöver utföra som en del av sitt politiska uppdrag.
Kommunalråd	Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen
Kommun-revisionen	Förtroendevalda med ansvar för oberoende granskning av kommunens verksamhet och ekonomi för att säkerställa att den sköts korrekt, effektivt och enligt kommunfullmäktiges beslut. Utses av kommunfullmäktige.
Lekmanna-revisor	Förtroendevald som granskar om ett kommunalt bolag sköts ändamålsenligt, drivs på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt har tillräcklig intern kontroll.
Kommunkoncern	Kommunens styrelser och nämnder samt hel- och delägda bolag

2. Allmänna bestämmelser/regler

2.1 Förtroendevalda i kommunen

Riktlinjen gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap § 1 kommunallagen. Det vill säga ledamöter och ersättare i; kommunfullmäktige, fullmäktigeberedningar, kommunstyrelsen, nämnder samt revisionen.

Rätten till arvode respektive ersättning upphör när förtroendeuppdraget upphör.

2.2 Förtroendevalda i kommunens bolag

Kommunfullmäktige rekommenderar respektive bolagsstämma att besluta om att följa denna riktlinje för mandatperioden 2027–2030. Riktlinjen gäller då i tillämpliga delar för ledamöter och ersättare i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer.

Arvodet för ordförande och vice ordförande i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer i bolagen beräknas utifrån uppdragets omfattning. Varje bolag har max två lekmannarevisorer som reviderar, se bilaga 2.

Arvodet betalas ut av bolaget.

2.3 Övriga som är utsedda av Umeå kommun

Arvoden för personer som utses av kommunen till föreningar, stiftelser och andra sammanslutningar omfattas av föreningens/stiftelsens/sammanslutningens eventuella regler för arvoden och ersättningar. Arvodet betalas ut av föreningen/stiftelsen/sammanslutningen.

Personer som uppbär förtroendeuppdrag inom kommunkoncernen som utförs inom ramen för den egna anställningen i kommunen eller bolaget har inte rätt till arvode.

2.4 Belopp

Belopp för arvoden anges i *Bilaga 2*; *Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 20XX*.

Beloppen räknas upp årligen med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen föregående år.

Utgångspunkten för uppräkningen är de belopp som anges i föregående års bilaga 2. Uppräkningen sker från och med den 1 januari.

3. Arvoden

Arvode kan utgå i form av:

1. Årsarvode som är ett fast arvode som betalas ut månatligen. Uppdraget kan variera i omfattning, vilket styr årsarvodets storlek.
2. Arvode för sammanträde och förrättning som utgår för enskilda tillfällen.

3.1 Årsarvode

Uppgifter som ingår i ett årsarvode:

- Rutinmässigt följa förvaltningens arbete
- Genomgång av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd med anledning av sammanträdet, besiktning, förrättning eller dyl.
- Möten och överläggningar med lokala råd, samrådsorgan, andra nämnds/utskottspresidier.
- Planeringsmöten
- Studiebesök eller annan likvärdig förrättning som sker inom uppdraget

Årsarvodet är funktionsrelaterat och ändras om den förtroendevalde får annan funktion.

Helt årsarvode

Uppdrag som ger rätt till helt årsarvode framgår av bilaga 1. Det rör sig om kommunalråd samt vissa nämndsordföranden.

I helt årsarvode ingår all tjänstgöring som är förenad med uppdraget samt eventuella tilläggsuppdrag inom ramen för kommunkoncernen.

Uppdrag som utförs för annan huvudman medför inga avdrag på arvodet. Det gäller också uppdrag där den helarvoderade utsetts av kommunen.

Begränsat årsarvode

Uppdrag som ger rätt till ett begränsat årsarvode framgår av bilaga 1. Här anges också omfattning av uppdraget.

I det begränsade årsarvodet ingår sammanträde i egen nämnd/utskott, justering av protokoll samt allt arbete som hänger samman med uppdraget.

Den som har ett begränsat årsarvode kan inneha andra uppdrag som ger rätt till arvoden och ersättningar. Det kan vara deltagande i andra sammanträden än det

egna huvuduppdraget (nämnd, utskott etcetera).

Om uppdraget kombineras med andra uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen inte överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Årsarvode för gruppledare

Gruppledare för parti som har ledamot i kommunfullmäktige har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1.

Gruppledararvodet ska täcka allt arbete som har anknytning till gruppledarens verksamhet, exempelvis deltagande i beredning av budget, möten med kommunfullmäktiges presidium med mera.

Årsarvode för kommunfullmäktiges presidium

Ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande i kommunfullmäktige har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1. Årsarvodet inkluderar all tjänstgöring som är förenad med uppdraget förutom sammanträden med kommunfullmäktige, här utgår sammanträdesarvode.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionens ledamöter har rätt till ett begränsat årsarvode enligt bilaga 1 samt arvode för sammanträde/förrättning.

3.2 Arvode för sammanträde och förrättning

Ledamöter och ersättare får arvode och ersättning för sammanträden och förrättningar. Vilka sammanträden och förrättningar som är arvodesberättigade framgår nedan.

Presidier i styrelse, nämnder och utskott får inget sammanträdesarvode för sitt huvuduppdrag då det ingår i deras årsarvode.

Arvodes- och ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och övriga förtroendevalda som getts närvarorätt får arvode och ersättning för sammanträden och förrättningar som framgår av nedan.

a) Sammanträden med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning och fullmäktiges utskott, kommunstyrelsen, övriga nämnder, nämndutskott och revisorernas sammanträden
b) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper

c) protokollsjustering
d) konferens, informationsmöten, studiebesök, uppdrag som kontaktperson studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget,
e) förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart
f) överläggningar med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
g) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/ intressentsammansatt organ
h) överläggning med verksamhetsområdeschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör
i) presidiemöte i fullmäktige, nämnd eller utskott.
j) besiktning eller inspektion
k) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
l) fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag.

Några andra sammanträden eller förrättningar än de som anges ovan berättigar inte till ersättning.

Arvodets utformning

Arvodet räknas per timme, där första timmen utges i form av ett grundarvode och därefter som timarvode. Grundarvodet är tredubbelt timarvodet.

Arvode för del av timme, förutom första timmen, utges för varje påbörjad halvtimme med hälften av timarvodet. Sammanträdes- och förrättningsarvode ges för max 8 timmar per dag. I sammanträdesarvodet är partigruppsmöten invägt.

Grundarvode och timarvode framgår av *Bilaga 2;* Up*präkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda för år 20XX*.

4. Ersättningar

Ersättningar utgår för vissa kostnader som den förtroendevalda haft med anledning av uppdraget.

4.1 ersättning för resekostnader

Förtroendevalda har rätt till ersättning för resekostnad. Det gäller när avståndet från den förtroendevaldes fasta bostad eller arbetsplats till sammanträdesplatsen/förrättningsplatsen överstiger 10 km (enkel väg). Vid nyttjande av färdtjänst gäller samma regler och avstånd som ovan.

Vid resa med bil utges bilersättning med belopp som följer det kommunala reseavtalets bestämmelser. Det förutsätts att samåkning sker i görligaste mån. Om den förtroendevalde har rätt till bilersättning, utgår även ersättning för parkeringskostnader.

Den förtroendevalde ansvarar för att rapportera sina verkliga resekostnader till varje sammanträde.

Ersättning för resekostnader, parkeringskostnader och traktamente vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen utges enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet; Bilersättningsavtal (BIA).

4.2 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevalda som får arvode för sammanträde eller förrättning (enligt avsnitt 2.2) har rätt till ersättning för styrkt inkomstbortfall.

För förtroendevalda med begränsade årsarvoden upp till 0,4 av referensbeloppet utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst med ett högsta antal timmar per år, se bilaga 1.

Den förtroendevalde måste själv begära ersättning för den förlorade arbetsinkomsten. Begäran om ersättning ska göras senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande.

Begäran om inkomstbortfall ska göras på den blankett som kommunen tillhandahåller via kommunens hemsida och intranät. Den som är sjukskriven, föräldraledig eller arbetslös lämnar i stället en kopia av uppgift på det belopp som skulle ha utbetalats av Försäkringskassan eller arbetslöshetskassan.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst grundar sig på inlämnat intyg från den förtroendevaldes arbetsgivare om hur stort löneavdrag som görs för frånvaro på grund av förtroendeuppdrag hos kommunen. Avdraget beräknas per timme och för en månadsavlönad anges timavdraget beräknat utifrån en 30-dagarsmånad.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp till exempel jordbrukare eller egen företagare har rätt till en schablonersättning beräknad på

kalenderdagsberäknade sjukpenning som Försäkringskassan skulle ha utbetalt på 80-procentsnivån, multiplicerad med 1,25.

Ersättning för restid inom kommunen utges för max 3 timmar per sammanträde.

Förtroendevald kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst för heldag även om sammanträdet eller förrättningen varar kortare tid. Det gäller förtroendevalda som på grund av arbetets art inte har möjlighet att återgå till arbetet under pågående arbetsdag.

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utges till förtroendevald som har ett begränsat årsarvode på totalt 0,4 eller mer av referensbeloppet, under förutsättning att det uppdrag den förtroendevalde ansöker om förlorad arbetsersättning för har en arvodering som understiger 0,4.

4.3 Ersättning för förlorad föräldrapenning

Förtroendevald som överlåter föräldrapenning till medförälder för att delta i ett arvoderat politiskt uppdrag har rätt till ersättning motsvarande den föräldrapenning som annars skulle ha utgått om den förtroendevalde inte fullgjort det politiska uppdraget.

4.4 Ersättning för förlorad semesterförmån

Förtroendevald som tar tjänstledigt har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån, maximalt 12 procent på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Anmälan/ansökan ska göras senast inom två år från datum för sammanträdet eller förrättningen.

4.5 Ersättning för förlorad pensionsförmån

För förtroendevald med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet regleras detta i *Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda* (OPF-KR).

4.6 Särskilda arbetsförhållanden

Förtroendevald som arbetar obekväm arbetstid och som har schemalagt arbetspass natt före/efter sammanträde eller förrättning kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst inklusive semesterersättning och pensionsförmåner motsvarande två arbetspass med max 8 timmar per pass för att medge vila. Deltagande i sammankomster som inte direkt har med kommunalt

sammanträde att göra, till exempel allmänna partimöten och inläsning av handlingar berättigar inte till ledighet.

Förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Särskilda arbetsförhållanden tillämpas inte för förtroendevalda som är helt årsarvoderade eller har ett begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet.

4.7 Ersättning för beredskap

En beredskapsersättning utgår till ordförande och vice ordförande i individ- och familjenämnden för den tid de är i beredskap[2] för akuta beslutsärenden. Ersättningen utgår utöver ordinarie årsarvode.

Beredskapen kan delegeras till annan särskilt förordnad ordinarie ledamot i Individ- och familjenämnden. Den ledamot som nämnden delegerar till har förutom beredskapsersättning också rätt till förrättningsarvode och förlorad arbetsinkomst för överläggningar och beslutsfattande som sker under beredskapsperioden.[3]

Belopp anges i *Bilaga 2; Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda för år 20XX.*

5. Avgång och frånvaro årsarvoderade

5.1 Avgång under mandatperioden

Avgår förtroendevald med årsarvode under mandatperioden fördelas arvodet mellan denne och den som inträder i dennes ställe i förhållande till den tid var och en av dem innehaft uppdraget.

Tidpunkt för avslut är datum då kommunfullmäktige beslutade om den förtroendevaldas avsägelse, om inte annat datum anges i kommunfullmäktiges beslut. Tidpunkt för ersättarens tillträde är datum då kommunfullmäktige beslutade om fyllnadsval, om inte annat datum anges i kommunfullmäktiges beslut. Förtroendevald som avslutar sitt uppdrag under mandatperioden kan därmed bli återbetalningsskyldig beroende på när i månaden avsägelsen gäller.

[2] Vilka arbetsuppgifter som ingår i beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden.
[3] Vilka regler som gäller för förrättningar/överläggningar under beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden.

5.2 Ledighet och frånvaro

För förtroendevalda som har årsarvode gäller nedan bestämmelser avseende, föräldraledighet, sjukdom och ledigheter för studier.

Föräldraledighet

Förtroendevalda med årsarvode har rätt att vara föräldralediga på heltid från sitt förtroendeuppdrag. Under föräldraledigheten görs avdrag på arvodet för motsvarande tid. Den förtroendevalda ansvarar för att anmäla sin föräldraledighet minst tre månader i förväg.

Nämnden utser enligt reglementet, ersättare för ordförande och vice ordförande. I de fall föräldraledigheten är kortare än en månad görs inget avdrag på arvodet. Deltidsledighet beviljas ej.

Sjukfrånvaro

Om en förtroendevald med årsarvode på grund av en längre tids sjukdom förhindras att fullgöra sitt uppdrag ska frånvaro av enskild förtroendevald anmälas. Avdrag på arvodet ska göras för motsvarande tid. Den förtroendevalda ansvarar för att rapportera om reducerat arvode. Den förtroendevalde ska även göra en anmälan till Försäkringskassan.

Partiell sjukfrånvaro påverkar inte arvodet. Vid längre sjukfrånvaro utser kommunstyrelsen ersättare för ordförande och vice ordförande i styrelser och nämnder.

Ledighet vid studier

Förtroendevald med årsarvode har rätt att vara ledig från sitt förtroendeuppdrag för studier högst sex månader under en mandatperiod. Vid ledighet för studier upphör rätten till arvode under motsvarande period.

Vid ledighet för studier utser kommunstyrelsen ersättare för ordförande och vice ordförande i styrelser och nämnder.

6. Pension och försäkringar

Förtroendevalda omfattas av särskilda pensions- och försäkringsbestämmelser.

6.1 Pensionsbestämmelser

Villkoren för Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF) för kommuner och regioner (KL) beslutas av respektive kommun och region och är inte kollektivavtal tecknade av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Förtroendevalda i Umeå kommun omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” alternativt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF”.

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR

OPF-KR gäller för förtroendevalda från 2014 och framåt. Se kommunens särskilt fastställda pensionsbestämmelser ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26”.

Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF

Årsarvoderade invalda före valet 2014 tillhör pensionsbestämmelserna PBF. Om årsarvoderade, som tillhör pensionsbestämmelserna PBF, inte innehaft uppdrag under hela två år eller om uppdragen varit i varierande omfattning avgör arvodeskommittén om avsteg från huvudregeln ska ske (PBF § 8 mom 2).

Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda i kommunens bolag

Förtroendevalda i kommunens bolag omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen. Bolagen rapporterar in till kommunen intjänad pension för de förtroendevalda och kommunen samordnar och betalar ut pension enligt gällande bestämmelser.

För att tydliggöra hur gällande bestämmelser ska tillämpas för bolagen finns en särskild utarbetad policy ”Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i Kommunala aktiebolag”.

6.2 Försäkringar

Förtroendevalda med årsarvode omfattas av tjänstegrupplivförsäkringen GL-F och arbetsskadeförsäkringen Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL).

Grupplivförsäkringar GL-F

GL-F är en särskild grupplivförsäkring för förtroendevalda som avser att skapa trygghet för efterlevande vid eventuellt dödsfall. Försäkringen omfattar den förtroendevalda som har ett årsarvode som motsvarar minst 0,2 procent av referensbeloppet.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada TFA-KL

För förtroendevalda i kommunen finns särskilda försäkringsvillkor vid arbetsskada, TFA-KL. Försäkringen gäller om en förtroendevald skadas eller blir sjuk på grund av sitt politiska uppdrag. Försäkringen gäller oavsett arvodesnivå.

7. Rapportering och utbetalning

7.1 Utbetalning

Årsarvodet utbetalas med en tolftedel per månad innevarande månad. Sammanträdes-/förrättningsarvoden utbetalas påföljande månad.

Arvoden och ersättningar till förtroendevalda i kommunens bolag betalas av respektive bolag.

7.2 Felaktigt utbetalda arvoden/ersättningar

Förtroendevald har en skyldighet att kontrollera sina arvodes- och ersättningsutbetalningar. Om fel uppmärksammas, ska detta, av den förtroendevalde omgående rapporteras. Eventuella felaktigheter korrigeras så snart som möjligt enligt rutin.

8. Ansvar och roller

8.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om riktlinjer för arvoden och ersättningar inför varje mandatperiod.

8.2 Arvodeskommittén

Arvodeskommittén utgörs av kommunfullmäktiges presidium och kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott. Ordförande är kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande är kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande.

Arvodeskommittén har rollen som lokal pensionsmyndighet.

Kommittén ansvarar för att:

- lägga fram förslag till kommunfullmäktige gällande riktlinjer för arvoden och ersättningar samt pensionsbestämmelser
- säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning
- besluta om tolkningar av antagna regler och riktlinjer

Arvodeskommittén sammanträder minst två gånger årligen. Ordförandeberedning ska genomföras innan arvodeskommittén sammanträder.

8.3 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar om mindre justeringar av arvodesreglerna, som inte är av principiell art. Justeringar anmäls till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för tillämpning och process för tolkning av riktlinjen.

Bilaga 1. Förteckning över uppdrag där den förtroendevalde får årsarvode

I bilagan fastställs omfattning av respektive uppdrag i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och kommunens nämnder/utskott där innehavaren får årsarvode. Beskrivningen är uppdelad i två tabeller:

- En för förtroendevalda med helt årsarvode och de med begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet
- En för förtroendevalda med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet

Uppdelningen görs eftersom andra bestämmelser för ersättningar och frånvaro gäller för de som har ett begränsat årsarvode på upp till 0,4 av referensbeloppet.

Uppdrag med helt årsarvode och begränsat årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet

Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen benämns kommunalråd. De är de enda förtroendevalda i kommunkoncernen vars uppdrag kan överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Övriga förtroendevalda benämns utifrån nedan tabell. Om uppdraget kombineras med annat uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen aldrig överstiga 1,0 av referensbeloppet.

Nämnd/styrelse	Uppdrag	Omfattning av referensbelopp
Kommunstyrelsen	Kommunalråd 1	1,25
	Kommunalråd 2	1,10
	Kommunalråd 3	1,10
Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott	ledamot	0,7
Kommunstyrelsens planeringsutskott	ordförande	0,4
	vice ordförande	0,4
	ledamot	0,4
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	ordförande	0,6
Byggnadsnämnden	ordförande	0,8
	vice ordförande	0,5
För- och grundskolenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden	ordförande	1,0

	vice ordförande	0,5
Individ- och familjenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Personalnämnden	ordförande	0,4
Tekniska nämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5
Äldrenämnden	ordförande	1,0
	vice ordförande	0,5

Uppdrag med begränsat årsarvode upp till 0,4 av referensbeloppet

För ordförande och vice ordförande med uppdrag som berättigar upp till 0,4 av referensbeloppet utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst. Ett högsta antal timmar per år för respektive uppdrag specificeras i tabellen nedan.

Nämnd	Uppdrag	Omfattning av referens-belopp	Förlorad arbetsinkomst (max timmar/år)
Kommunfullmäktige	ordförande	0,3	510
	1:e vice ordförande	0,2	340
	2:e vice ordförande	0,15	255
Kommunfullmäktige	gruppledare*	0,15	255
Kommunfullmäktiges Jämställdhetsutskott	ordförande	0,2	340
	vice ordförande	0,1	170
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	vice ordförande	0,3	510
	ledamot	0,1	170
Fritidsnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Kulturnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,2	340
Personalnämnden	vice ordförande	0,25	425
Valnämnden	ordförande	0,15	255
	vice ordförande	0,1	170
Gemensam nämnd	ordförande	0,1	170

Brand- och räddningsnämnden	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd IT-kapacitetsnämnden	ordförande	0,1	170
	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd PA-nämnden	ordförande	0,1	170
	vice ordförande	0,05	85
Gemensam nämnd Överförmyndarnämnden	ordförande	0,3	510
	vice ordförande	0,15	255

*Gäller för parti som har ledamot i kommunfullmäktige, dock inte om partiet har en annan ledamot som får 0,7 eller mer av referensbeloppet som fast arvodering.

Kommunrevisionen

För uppdrag i kommunrevisionen utgår sammanträdes-/förrättningsarvode samt ett fast årsarvode.

Kommunrevisionen	Uppdrag	Omfattning av referensbelopp
Kommunrevisionen	ordförande	0,04
	vice ordförande	0,025
	ledamot	0,015

Uppdrag i kommunens bolag

Styrelse	Uppdrag	Omfattning av referens-belopp	Förlorad arbetsinkomst (max timmar/år)
Umeå Kommunföretag AB (UKF)	ledamot	0,1	170
AB Bostaden (med dotterbolag)	ordförande	0,5	-
	vice ordförande	0,25	425
Umeå Energi AB (med dotterbolag)	ordförande	0,5	-
	vice ordförande	0,25	425
Umeå Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) inkl. Umeva *	ordförande	0,5	-
Umeå vatten och avfall AB (Umeva)	vice ordförande	0,25	425
Umeå Parkerings AB (Upab)	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Umeå Deponi och avfallscenter AB	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255

Infrastruktur i Umeå AB (Inab)	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Umeå Hamn AB	ordförande	0,25	425
	vice ordförande	0,15	255
Visit Umeå AB	ordförande	0,15	255
	vice ordförande	0,1	170

*Vice ordförande i Vakin utses av Vindeln alt. Nordmaling.

Bilaga 2. Uppräkning av arvoden och ersättningar för förtroendevalda år 2027

Inledning

I bilagan fastställs belopp för arvoden och ersättningar för det aktuella året. Samtliga belopp räknas upp årligen varpå bilagan byts ut.

Metod för uppräkning

Beloppen räknas upp den 1 januari varje år med samma procentsats som den genomsnittliga löneökningen i kommunen föregående år (2027).

Referensbelopp

Referensbeloppet är: 1 092 012 kr

Helt årsarvode

Helt årsarvode uträknas utifrån den omfattning av uppdraget som anges i bilaga 1. Nedan är exempel på beräkning för förtroendevalda som har helt årsarvode.

Uppdrag	Omfattning av referensbelopp	Belopp
Kommunalråd 1	1,25	1,25 x 1 092 012 =1 365 015 kr
Kommunalråd 2	1,1	1,1 x 1 092 012 = 1 201 213 kr
Kommunalråd 3	1,1	1,1 x 1 092 012 = 1 201 213 kr
Övriga förtroendevalda med helt årsarvode	1,0	1,0 x 1 092 012 = 1 092 012 kr

Begränsat årsarvode

Begränsat årsarvode räknas utifrån den omfattning av uppdraget som anges i bilaga 1. Nedan är exempel på beräkning för förtroendevalda som har begränsat årsarvode.

Uppdrag, exempel	Omfattning av referensbelopp	Belopp
Vice ordförande, Tekniska nämnden	0,5	0,5 x 1 092 012 = 546 006 kr
Ledamot, Planeringsutskottet KS	0,4	0,4 x 1 092 012 = 436 805 kr
Ordförande, Kulturnämnden	0,3	0,3 x 1 092 012 = 327 604 kr

Arvode till kommunrevisionen

För uppdrag i kommunrevisionen utgår sammanträdes-/förrättningsarvode samt ett fast årsarvode enligt nedan. (2027)

Uppdrag	Omfattning av referensbelopp	Belopp, exempel
Ordförande	0,04	0,04 x 1 092 012 = 43 680 kr
Vice ordförande	0,025	0,025 x 1 092 012 = 27 300 kr
Ledamot	0,015	0,015 x 1 092 012 = 16 380 kr

Arvode för sammanträde och förrättning

Timarvode**:** 276 kronor (2027)

Grundarvode**:** utgör tredubbelt timarvode

Samman-trädestid (timmar)	Grund-arvode	Timarvode	Totalt (kr)
1	3 x 276		828
2	3 x 276	1 x 276	1 104
3	3 x 276	2 x 276	1 380
4	3 x 276	3 x 276	1 656
5	3 x 276	4 x 276	1 932
6	3 x 276	5 x 276	2 208
7	3 x 276	6 x 276	2 484
8	3 x 276	7 x 276	2 760

Ersättning för beredskap

Ersättning i form av ett arvode per vecka/dag utgår till ordförande eller vice ordförande i Individ- och familjenämnden när dessa har beredskap[4] för beslut i akuta ärenden. Nämnden kan delegera ansvaret till annan ledamot i nämnden.
Den ledamot som nämnden delegerar till har förutom arvode per vecka/dag också rätt till förrättningsarvode och förlorad arbetsinkomst för överläggningar och beslutsfattande som sker under beredskapsperioden.[5]

[4] Vilka arbetsuppgifter som ingår i beredskapen beslutas av individ- och familjenämnden
[5] Vilka regler som gäller för förrättningar/överläggningar under beredskapen beslutas av individ och familjenämnden.

Belopp 2027

Exempel på beräkning anges nedan.

Beredskap IFN	Omfattning av referensbelopp	Belopp, exempel
Ordförande, vice ordförande Ledamot (när nämnden delegerar)	0,0014/vecka 0,0002/dag	0,0014 x 1 092 012 kr = 1 529 kr 0,0002 x 1 092 012 kr = 218 kr

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst uppgår till högst 2 732 kronor per dag. Nedan finns exempel på beräkning av årsarvode och maximal ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Uppdrag, exempel	Omfattning begränsat årsarvode	Max antal timmar	Max ersättning
Ordförande	0,3	0,3 x 1 700 = 510	510 x 341,50* kr = 174 165 kr
Vice ordförande	0,2	0,2 x 1 700 = 340	340 x 341,50* kr = 116 110 kr

* 2 732 kr/8 timmar =341,50 kr/timme

Ersättning till lekmannarevisorer

Arvodet är beräknat utifrån revisionsuppdragets storlek och att varje bolag har max två revisorer som reviderar koncernen.

Bolag	Ersättning per revisor (kr)
Umeå Energi AB *	19 000
AB Bostaden*	19 000
Umeå Kommunföretag AB	19 000
Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin, inklusive Umeva)*	10 000
Umeå Hamn AB*	10 000
Infrastruktur i Umeå AB (Inab)*	10 000
Umeå Parkerings AB (Upab)	5 000
Umeå Deponi och avfallscenter AB	5 000
Västerbottens museum AB	5 000
Nolia AB	5 000
Väven AB	5 000
Visit Umeå AB	5 000

*inklusive dotterbolag

UMEÅ KOMMUN

Arvodesregler för förtroendevalda

mandatperioden 2023-2026

Dokumenttyp: Regler/föreskrifter	
Dokumentansvarig: Stefan Larsson, HR	**Beslutsdatum:** KF 2022-06-20, § 126
Beslutad av: Kommunfullmäktige	**DNR:** KS-2022/00528

Innehåll

Hel- och deltidsarvoderade 4
§ 1 Tillämpningsområde 4
§ 2 Årsarvode 4
§ 3 Ersättning för sammanträde och förrättning 4
§ 4 Uppdragens omfattning 4
§ 5 Resekostnader 4
§ 6 Pension 4
§ 8 Försäkringar 5
§ 9 Sidoinkomster för heltidsarvoderade 5
§ 10 Tolkning av bestämmelserna 5
§ 11 Utbetalning 5
Fritidspolitiker, uppdrag mindre än 40 procent av heltid 6
§ 1 Tillämpningsområde 6
§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar 6
§ 3 Ersättning för förlorad arbetsinkomst 6
§ 4 Förlorad föräldrapenning 7
§ 5 Förlorad semesterförmån 7
§ 6 Förlorad pensionsförmån 7
§ 7 Särskilda arbetsförhållanden 7
§ 8 Begränsat arvode till ordförande och vice ordförande 8
§ 9 Ersättning för sammanträde och förrättning 8
§ 10 Resekostnader 8
§ 11 Gruppledararvode 9
§ 12 Försäkringar 9
§ 13 Tolkning av bestämmelserna 9
§ 14 Utbetalning 9
Beloppsbilaga 10
1. Årsarvode 10

2. Omfattning av hel- och deltidsarvoderades uppdrag 10
3. Ersättning för förlorad arbetsinkomst 11
4. Ersättning för sammanträde och förrättning 12
5. Begränsat arvode till ordförande med flera 12
Exempel 14
Arvodesregler för kommunens bolag 14
Ersättning till revisorer i bolagen 16

Hel- och deltidsarvoderade

§ 1 Tillämpningsområde

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i *4 kap § 1 kommunallagen (2017:725)* och fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 procent av heltid.

§ 2 Årsarvode

Förtroendevald som fullgör sina uppdrag på heltid eller minst 40 procent av heltid har rätt till årsarvode enligt *punkt 1 i beloppsbilagan*.

Förtroendevald med årsarvode, som är ledig med stöd av *socialförsäkrings-balken*, följer samma ersättningsregler som kommunens anställda.

§ 3 Ersättning för sammanträde och förrättning

För deltagande i fullmäktige utges ersättning för sammanträde med belopp enligt *punkt 4 i beloppsbilagan*.

Deltidsarvoderade som deltar på andra sammanträden eller förrättningar kan ersättas upp till 100 procent.

§ 4 Uppdragens omfattning

De olika uppdragens omfattning i procent av en heltidsarvoderad finns under *punkt 2 i beloppsbilagan*.

§ 5 Resekostnader

Ersättning för resekostnader och traktamenten vid sammanträde eller förrättning utges enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i *det kommunala reseavtalet*. Om den förtroendevalde har rätt till bilersättning vid förrättning, utgår även ersättning för parkeringskostnader.

§ 6 Pension

För hel- och deltidsarvoderade är pensionsbestämmelserna reglerade i ett av kommunen särskilt fastställda *pensionsreglementen*.

Hel- och deltidsarvoderade invalda före valet 2014 tillhör pensionsbestämmelserna PBF. Nytillträdda hel- och deltidsarvoderade efter valet 2014 tillhör pensionsbestämmelserna OPF-KL.

Om hel- och deltidsarvoderade, som tillhör pensionsbestämmelserna PBF, inte innehaft uppdrag under hela två år eller om uppdragen varit i varierande omfattning avgör arvodeskommittén om avsteg från huvudregeln ska ske. (PBF § 8 mom 2).

§ 8 Försäkringar

Hel- och deltidsarvoderad omfattas av *grupplivförsäkringen TGL och arbetsskadeförsäkringen TFA*.

§ 9 Sidoinkomster för heltidsarvoderade

Uppdrag där den heltidsarvoderade utsetts av kommunen eller där det är frågan om uppdrag för exempelvis Sveriges Kommuner och Regioners räkning medför inga avdrag på arvodet. Politiska styrelseuppdrag, uppdrag för statliga verksamheter och deltagande i statliga utredningar ska inte heller medföra något avdrag på arvodet.

§ 10 Tolkning av bestämmelserna

Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser görs av arvodeskommittén som består av kommunfullmäktiges presidium och KSNAU. Arvodesbelopp för eventuellt nytillkommande uppdrag ska även avgöras av arvodeskommittén.

Smärre justeringar av arvodesreglerna, som inte är av principiell art, delegeras av kommunfullmäktige till kommunstyrelsen för beslut.

§ 11 Utbetalning

Årsarvodet utbetalas innevarande månad medan sammanträde/ förrättningsarvoden utbetalas påföljande månad. I augusti utbetalas inga sammanträdes-/förrättningsarvoden, eftersom antalet sammanträden är få under juli månad.

Fritidspolitiker, uppdrag mindre än 40 procent av heltid

§ 1 Tillämpningsområde

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevald som avses i *4 kap § 1 kommunallagen (2017:725)* med politiskt uppdrag på mindre än 40 procent av heltid.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som har medgetts närvarorätt har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i *§ 3–6 och § 8–9 för nedanstående uppdrag*:

a) sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, liksom revisorernas sammanträden
b) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
c) protokollsjustering, då särskild tid och plats bestämts härför
d) konferens, informationsmöten, studiebesök, uppdrag som kontaktperson studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget,
e) förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart
f) överläggningar med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
g) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/ intressentsammansatt organ
h) överläggning med verksamhetsområdeschef eller annan anställd vid det kommunala organ den förtroendevalde själv tillhör
i) presidiemöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
j) besiktning eller inspektion
k) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
l) fullgörande av granskningsuppgift inom ramen för ett revisionsuppdrag.

§ 3 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst med högst det belopp som framgår av *beloppsbilaga punkt 3*.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp har rätt till en schablonersättning beräknad på grundval av den senast fastställda sjukpenningen för dag på sätt som framgår av *beloppsbilaga punkt 3*.

Framställan ska göras senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänför sig.

För *ordförande* och *vice ordförande* gäller särskilda ersättningsregler enligt *beloppsbilaga punkt 3 och 5*.

§ 4 Förlorad föräldrapenning

Förtroendevald som överlåter föräldrapenning till make/maka för att delta i ett arvoderat politiskt uppdrag har rätt till ersättning motsvarande den föräldrapenning som annars skulle ha utgått om den förtroendevalde inte fullgjort det politiska uppdraget.

§ 5 Förlorad semesterförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån, maximalt 12 procent på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Framställan ska göras senast inom två år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänför sig.

§ 6 Förlorad pensionsförmån

För fritidspolitikerna är pensionsbestämmelserna reglerade i ett av kommunen särskilt fastställt *pensionsreglemente OPF-KL*.

§ 7 Särskilda arbetsförhållanden

Förtroendevald, med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt, kan erhålla ersättning för förlorad arbetsinkomst inklusive semesterersättning och pensionsförmåner för sådan arbetstid som inte går att fullgöra på grund av arbetets art. Ersättning för sådan ej fullgjord arbetstid ersätts enligt *§ 3*, dock för högst 8 timmar.

§ 8 Begränsat arvode till ordförande, vice ordförande samt specifikt andre vice ordförande i kommunfullmäktige

Förtroendevald, som fullgör uppdrag på mindre än 40 procent av heltid, har rätt till begränsat arvode i den utsträckning som fullmäktige beslutat enligt *punkt 5 i beloppsbilagan*. Årsarvodet beräknas utifrån omfattning i procent av heltidsarvoderad förtroendevald.

Avgår förtroendevald med begränsat arvode under mandatperioden fördelas arvodet mellan honom och den, som inträder i hans ställe i förhållande till den tid, varunder var och en av dem innehaft uppdraget.

För förtroendevald med begränsat arvode, som på grund av sjukdom eller av andra skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under tid, som *överstiger en månad*, ska det begränsade arvodet minskas i motsvarande mån. Ansvaret för att rapportera om reducerat arvode åvilar den förtroendevalde.

§ 9 Ersättning för sammanträde och förrättning

Förtroendevald, som fullgör sina uppdrag på mindre än 40 procent av heltid, har rätt till ersättning för sammanträde och förrättning (se *§ 2*) enligt *punkt 4 i beloppsbilagan*.

Till förtroendevald med begränsat arvode enligt *§ 8* utges *ej* sammanträdes- och förrättningsersättning, med undantag för deltagande i fullmäktige. Då utgår ersättning enligt *punkt 4 i beloppsbilagan*.

§ 10 Resekostnader

Resor inom kommunen

Resekostnadsersättning utges när avståndet från den förtroendevaldes fasta bostad eller arbetsplats till sammanträdesplatsen/förrättningsplatsen överstiger 10 km (enkel väg).

Vid resa med bil utges bilersättning med belopp som följer det kommunala reseavtalets bestämmelser. Det förutsätts att samåkning sker i görligaste mån. Ersättning för parkeringskostnader utges om den förtroendevalde har rätt till ersättning enligt ovanstående.

Den förtroendevalde har att meddela sekreterare/ordförande om sina verkliga resekostnader till varje sammanträde.

Resor utanför kommunen

Ersättning för resekostnader, parkeringskostnader och traktamente vid sammanträde eller förrättning utom kommunen utges enligt de grunder som fastställts för kommunens arbetstagare i det kommunala reseavtalet.

§ 11 Gruppledararvode

Resursperson/gruppledare för parti som erhållit ledamot i kommunfullmäktige erhåller ett årligt arvode. Arvodet är 15% av heltidsarvoderad förtroendevald. Om partiet har ledamot som erhåller 70% eller mera som fast arvodering utgår inget gruppledararvode för någon ledamot för aktuellt parti. 2026 är arvodet 157 502 kr (2026-01-01)

§ 12 Försäkringar

Fritidspolitiker med uppdrag på mindre än 40 procent av heltid omfattas av arbetsskadeförsäkringen TFA.

§ 13 Tolkning av bestämmelserna

Tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser görs av arvodeskommittén som består av kommunfullmäktiges presidium och KSNAU. Arvodesbelopp för eventuellt nytillkommande uppdrag ska även avgöras av arvodeskommittén.

Smärre justeringar av arvodesreglerna, som inte är av principiell art delegeras av kommunfullmäktige till kommunstyrelsen för beslut.

§ 14 Utbetalning

Det begränsade arvodet utbetalas för innevarande månad. Sammanträdes- och förrättningsarvoden utbetalas varje månad, utom i augusti, eftersom antalet sammanträden är få under juli månad.

Beloppsbilaga

1. Årsarvode

(§ *2 enligt regler för hel- och deltidsarvoderade*) 2026

Kommunalråd 1 (ordförande, kommunstyrelsen)	125 % x 1 050 012 = 1 312 515 kr
Kommunalråd 2	110 % x 1 050 012 = 1 155 013 kr
Kommunalråd 3	110 % x 1 050 012 = 1 155 013 kr
Övriga hel- och deltidsarvoderade förtroendevalda (heltid)	100 % x 1 050 012 =1 050 012 kr

Årsarvodet till hel- och deltidsarvoderad följer löneutvecklingen för anställda. Uppräkning av årsarvodet sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Årsarvodet är funktionsrelaterat och ändras om den förtroendevalde får annan funktion.

Årsarvode till deltidsarvoderad uträknas utifrån omfattning i procent av heltid enligt *punkt 2*.

2. Omfattning av hel- och deltidsarvoderades uppdrag

(§ 4 enligt reglerna för hel- och deltidsarvoderade förtroendevalda)

Ordförande, 1:e och 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen benämns kommunalråd. Övriga förtroendevalda med uppdrag mer än 40 % benämns utifrån uppdraget i varje nämnd.

	Uppdrag	Omfattning av heltid (%)
Kommunstyrelsen	kommunalråd	100
Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott	ledamot	70
Kommunstyrelsens planeringsutskott	ledamot	40
	ordförande	40
	vice ordförande	40
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	ordförande	60
Individ- och familjenämnden	ordförande	100
	vice ordförande	50
Äldrenämnden	ordförande	100
	vice ordförande	50
För- och grundskolenämnden	ordförande	100
	vice ordförande	50

Gymnasie-och vuxenutbildningsnämnden	ordförande	100
	vice ordförande	50
Byggnadsnämnden	ordförande	80
	vice ordförande	50
Tekniska nämnden	ordförande	100
	vice ordförande	50
Personalnämnd	ordförande	40

Om uppdraget kombineras med annat deltidsuppdrag kan omfattningen aldrig överstiga 100 procent.

3. Ersättning för förlorad arbetsinkomst

(§ 3 enligt regler för fritidspolitikeruppdrag mindre än 40 procent)

Ledamöter/ersättare

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst grundar sig på inlämnat intyg från den förtroendevaldes arbetsgivare om hur stort löneavdrag som görs för frånvaro på grund av förtroendeuppdrag hos kommunen. Avdraget beräknas per timme och för en månadsavlönad anges timavdraget beräknat utifrån en 30-dagarsmånad.

Förtroendevald som kan redovisa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp, till exempel jordbrukare eller egen företagare erhåller ersättning motsvarande den kalenderdagsberäknade sjukpenning som Försäkringskassan skulle ha utbetalt på 80-procentsnivån, multiplicerad med 1,25.

Ersättning för restid inom kommunen utges för max 3 timmar per sammanträde.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst uppgår till högst 2 627 kronor per dag (2026-01-01).

Uppräkning av maxbeloppet sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Ordförande och vice ordförande

För ordförande och vice ordförande med begränsat arvode utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst med ett högsta antal timmar och belopp per år. *Se förteckning under punkt 5 i denna bilaga*.

4. Ersättning för sammanträde och förrättning

(§ 3 enligt regler för hel- och deltidsarvoderade och § 9 enligt regler för fritidspolitiker-uppdrag mindre än 40 procent av heltid)

Uppräkning av sammanträdes- och förrättningsersättning sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Arvode för första timmen utges i form av ett grundarvode och för därpå följande timme som timarvode. Arvode för del av timme – förutom för den första timmen – utges för varje påbörjad halvtimme med hälften av timarvodet.

Grundarvode: utgör tredubbelt timarvode

Timarvode: 266 kronor (2026-01-01)

Sammanträdes- och förrättningsersättning: utges för max 8 timmar per dag (heldagsarvode). I sammanträdesarvodet är ersättning för partigruppsmöte invägt.

Sammanträdestid (timmar)	Grundarvode	Timarvode	Totalt
1	3 x 266		798
2	3 x 266	1 x 266	1 064
3	3 x 266	2 x 266	1 330
4	3 x 266	3 x 266	1 596
5	3 x 266	4 x 266	1 862
6	3 x 266	5 x 266	2 128
7	3 x 266	6 x 266	2 394
8	3 x 266	7 x 266	2 660

5. Begränsat arvode till ordförande med flera

(enligt arvodesregler för fritidspolitikeruppdrag mindre än 40 procent av heltid § 8)

Uppräkning av det begränsade arvodet sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Nämnd	Uppdrag	Omfattning (%)	Förlorad arbetsinkomst (max timmar)
Gemensam räddningsnämnd	ordförande	10	170
	vice ordförande	5	85
Gemensam nämnd IT-kapacitetstjänster	ordförande	10	170
	vice ordförande	5	85
Gemensam nämnd Personaladministration Umeåregionen	ordförande	10	170
	vice ordförande	5	85
Gemensam Överförmyndarnämnden Umeåregionen inkl. Ö-vik	ordförande	30	510
	vice ordförande	15	255
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	vice ordförande	30	510
Kommunstyrelsens hållbarhetsutskott	ledamot	10	170
Kommunfullmäktige	ordförande	30	510
	1:e vice ordförande	20	340
	2:e vice ordförande	15	255
Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott	ordförande	20	340
	vice ordförande	10	170
Fritidsnämnden	ordförande	30	510
	vice ordförande	20	340
Personalnämnd	vice ordförande	25	425
Kulturnämnden	ordförande	30	510
	vice ordförande	20	340
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	ordförande	30	510
	vice ordförande	20	340
Valnämnden (valår)	ordförande	15	255
	vice ordförande	10	170

För uppdrag i kommunrevisionen utgår ett fast årsarvode till ordförande med 38121 kr och till ledamöter 15 703 kr. (2026-01-01)

Exempel:

Så här beräknas årsarvodet för ordförande och vice ordförande och ersättning för förlorad arbetsinkomst:

Uppdragets omfattning: 25 procent

Årsarvode: 25 % x 1 050 012 = 262 503 kr

Max timmar: 25 % x 1 700 = 425 timmar

Max ersättning: 425 x 328,38 kr = 139561,50 kr (2 627 kr delat med 8 timmar)

Arvodesregler för kommunens bolag

Kommunfullmäktige rekommenderar respektive bolagsstämma att besluta om att följa kommunens arvodesbestämmelser för mandatperioden 2023-2026.

Uppräkning av arvodet sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Styrelse	Uppdrag	Omfattning (%)	Årsarvode (kr)	Förlorad arbetsinkomst (max timmar)	Max ersättning (kr)
Bostaden AB (med dotterbolag)	ordförande	50	525 006		
	vice ordförande	25	262 503	425	139 562
Dåva DAC	ordförande	25	262 503	425	139 562
	vice ordförande	15	157 502	255	83 737
Dåva Terminal	ordförande	10	105 001	170	55 825
	vice ordförande	5	52 501	85	27 912
Umeå Energi AB (med dotterbolag)	ordförande	50	525 006		
	vice ordförande	25	262 503	425	139 562
Infrastruktur i Umeå AB (Inab)	ordförande	25	262 503	425	139 562
	vice ordförande	15	157 502	255	83 737
Umeå Parkerings AB (Upab)	ordförande	25	262 503	425	139 562
	vice ordförande	15	157 502	255	83 737
Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin) inklusive Umeva *	ordförande	50	525 006		
Umeva	vice ordförande	25	262 503	425	139 562
Umeå kommunföretag AB (UKF)	ledamot	10	105 001	170	55 825
Kvarken Ports	ordförande	25	262 503	425	139 562
Umeå hamn	ordförande	25	262 503	425	139 562
	vice ordförande	15	157 502	255	83 737

*Vice ordförande i Vakin utses av Vindeln alt. Nordmaling.

Ersättning till revisorer i bolagen

Arvodet är beräknat utifrån revisionsuppdragets storlek och att varje bolag har max två revisorer som reviderar koncernen.

Uppräkning av arvodet sker från och med 1 januari varje år med den procentsats av den genomsnittliga nivåhöjningen av utfall av kommunens avtal under föregående år.

Bolag	Ersättning per revisor (kr)
Bostaden AB	13 519
Umeå Energi AB	18 027
Umeå Kommunföretag AB	13 519
Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB (Vakin, inklusive Umeva)	9 018
Umeå Parkerings AB (Upab)	4 506
Infrastruktur i Umeå AB (Inab)	9 015
Dåva Deponi AB	4 506

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 123

Diarienr: KS-2025/01035

Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda, rev. 2026-06-02.

Reservation
Bore Sköld (V) och Jan-Olov Carlsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Regler och riktlinjer för arvoden för förtroendevalda ses över inför varje ny mandatperiod. Ett inledande samråd gällande tidplan och arbetssätt för översynen genomfördes med arvodeskommittén den 17 november 2025.
Därefter presenterades sammanfattande omvärldsbevakning, nulägesanalys och förslag till områden aktuella för revidering för kommittén den 23 februari 2026.

Vid sammanträden den 16 april samt den 26 maj 2026 fick arvodeskommittén ta del av förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda som avser mandatperioden 2027–2030. De gavs möjlighet att lämna synpunkter inför fortsatt beredning.

Beslutsunderlag

Ett förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar till förtroendevalda är framtaget efter samråd med arvodeskommittén och med utgångspunkt att förtydliga skrivningar och göra tillägg i dokumentet för de områden där tillämpningen varit oklar.

Den stora förändringen i dokumentet är dess disposition som nu utgår från arvodes- eller ersättningsform, till skillnad från tidigare där uppdelningen gjordes på heltids-/deltids- respektive fritidspolitiker. Texter från befintliga arvodesregler har omdisponerats i syfte att samla skrivningar som avser samma område.

En annan förändring för att framhålla förtroendeuppdragets skillnad från en anställning är att i stället för att ange uppdrag eller ersättning i procent anges det i hur stor del av ett referensbelopp de berättigar till.

I bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda med markeringar redovisas tillägg jämfört med tidigare arvodesregler med grön markering. Vissa är av mer formaliakaraktär, vissa är nya skrivningar på områden som bör förtydligas för att underlätta tillämpning. Observera att förändringar i disposition, samling av texter som berör ett område samt omräkning till del av referensbelopp i stället för procent av heltid inte är markerade.

Tidplan
Förslaget behandlas i kommunstyrelsen den 2 juni 2026.
Kommunfullmäktige fastställer den nya riktlinjen den 15 juni 2026.
Riktlinjerna gäller för mandatperioden 2027–2030.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 2027-2030. Arvodeskommitténs förslag rev. 2026-06-02.
Bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 2027-2030 med markeringar. Tjänsteskrivelsens förslag.
Bilaga 3. Arvodesregler förtroendevalda mandatperioden 2023–2026.

Beredningsansvariga

Lina Renfors

Stefan Larsson
Linda Thelberg
Sofia Gustafsson

Arvodeskommitténs beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) med instämmande av **Anders Ågren (M)** – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringarna att stryka meningen på sida 13 ~~I de fall föräldraledigheten är kortare än en månad görs inget avdrag på arvodet~~ samt att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Bore Sköld (V) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med följande ändringar:

1. Att använda % istället för "referensbelopp" för att harmonisera med kommunallagen OPF KR26 etc.
2. Sid 8. Att ändra stycket "Om uppdraget kombineras med andra uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen inte överstiga 1,0 av referensbeloppet." till följande: "Om uppdraget kombineras med andra uppdrag som utsetts av Umeå kommun där arvode utgår från annan part, justeras beloppet för att inte överstiga 1,0 av referensbeloppet."
3. Sid 19. Att stryka de arvoderade uppdragen som vice ordförande i Umeå kommuns kommunala bolag.
4. Bilaga 1. Att referensbeloppet för kommunalråden justeras till 1,0
5. Bilaga 2. Att referensbeloppet justeras till 2026 års nivå.

Lars Forsgren (SD) – Ändra referensbelopp till att vara 60 procent av heltid.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) m.fl. ändringar *mot* Bore Skölds (V) förslag *mot* Lars Forsgrens (SD) förslag. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) m.fl. ändringar.

Reservation

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Bore Sköld (V) och Jan-Olov Carlsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till
Linda Thelberg
SLK HR, Lön och pensioner

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

§ 231

Diarienr: KS-2025/01035

Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda, rev. 2026-06-02.

Reservation
Bore Sköld (V) och Jan-Olov Carlsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Ärendebeskrivning

Regler och riktlinjer för arvoden för förtroendevalda ses över inför varje ny mandatperiod. Ett inledande samråd gällande tidplan och arbetssätt för översynen genomfördes med arvodeskommittén den 17 november 2025.
Därefter presenterades sammanfattande omvärldsbevakning, nulägesanalys och förslag till områden aktuella för revidering för kommittén den 23 februari 2026.

Vid sammanträden den 16 april samt den 26 maj 2026 fick arvodeskommittén ta del av förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar för förtroendevalda som avser mandatperioden 2027–2030. De gavs möjlighet att lämna synpunkter inför fortsatt beredning.

Beslutsunderlag

Ett förslag till riktlinje för arvoden och ersättningar till förtroendevalda är framtaget efter samråd med arvodeskommittén och med utgångspunkt att förtydliga skrivningar och göra tillägg i dokumentet för de områden där tillämpningen varit oklar.

Den stora förändringen i dokumentet är dess disposition som nu utgår från arvodes- eller ersättningsform, till skillnad från tidigare där uppdelningen gjordes på heltids-/deltids- respektive fritidspolitiker. Texter från befintliga arvodesregler har omdisponerats i syfte att samla skrivningar som avser samma område.

En annan förändring för att framhålla förtroendeuppdragets skillnad från en anställning är att i stället för att ange uppdrag eller ersättning i procent anges det i hur stor del av ett referensbelopp de berättigar till.

I bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda med markeringar redovisas tillägg jämfört med tidigare arvodesregler med grön markering. Vissa är av mer formaliakaraktär, vissa är nya skrivningar på områden som bör förtydligas för att underlätta tillämpning. Observera att förändringar i disposition, samling av texter som berör ett område samt omräkning till del av referensbelopp i stället för procent av heltid inte är markerade.

Tidplan
Förslaget behandlas i kommunstyrelsen den 2 juni 2026.
Kommunfullmäktige fastställer den nya riktlinjen den 15 juni 2026.
Riktlinjerna gäller för mandatperioden 2027–2030.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 2027-2030. Arvodeskommitténs förslag rev. 2026-06-02.
Bilaga 2. Riktlinjer för arvoden och ersättningar för förtroendevalda 2027-2030 med markeringar.
Bilaga 3. Arvodesregler förtroendevalda mandatperioden 2023–2026.

Beredningsansvariga

Lina Renfors
Stefan Larsson
Linda Thelberg
Sofia Gustafsson

Arvodeskommitténs beslutsordning

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

Yrkanden

Hans Lindberg (S) med instämmande av **Anders Ågren (M)** – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringarna att stryka meningen på sida 13 ~~I de fall föräldraledigheten är kortare än en månad görs inget avdrag på arvodet~~ samt att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Bore Sköld (V) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med följande ändringar:

1. Att använda % istället för "referensbelopp" för att harmonisera med kommunallagen OPF KR26 etc.

2. Sid 8. Att ändra stycket "Om uppdraget kombineras med andra uppdrag inom kommunkoncernen kan omfattningen inte överstiga 1,0 av referensbeloppet." till följande: "Om uppdraget kombineras med andra uppdrag som utsetts av Umeå kommun där arvode utgår från annan part, justeras beloppet för att inte överstiga 1,0 av referensbeloppet."

3. Sid 19. Att stryka de arvoderade uppdragen som vice ordförande i Umeå kommuns kommunala bolag.

4. Bilaga 1. Att referensbeloppet för kommunalråden justeras till 1,0

5. Bilaga 2. Att referensbeloppet justeras till 2026 års nivå.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) m.fl. ändringar *mot* Bore Skölds (V) förslag. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) m.fl. ändringar.

Reservation

Bore Sköld (V) och Jan-Olov Carlsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Beslutet ska skickas till

Linda Thelberg

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

SLK HR, Lön och pensioner

Justerares sign: Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-27

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00497

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar att

- att anta Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 med tillhörande bilaga
- att anta Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Ärendebeskrivning
OPF-KR 26 innehåller bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) arbetar fram.

Bestämmelserna antas lokalt av fullmäktige och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

Som komplement till Bestämmelserna antas också Kommentarer som ger stöd i tillämpning.

Beslutsunderlag
Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26
Bilaga. Delningstal OPF-KR 26
Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00497

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Beslutet ska skickas till

Stefan Larsson
Linda Thelberg

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Stefan Larsson
Förhandlingschef

UMEÅ KOMMUN

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Allmänt om bestämmelserna

Ett förtroendeuppdrag utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och medför behov av anpassade villkor. Enligt 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) avses med förtroendevald den som har valts till ett uppdrag av fullmäktige, nämnd eller annan kommunal myndighet.

Uppdraget utgör inte en anställning, och den förtroendevalde har därför inte ett anställningsförhållande med kommunen. Arbetsrättslig lagstiftning som reglerar exempelvis arbetstid, semester och anställningsskydd är därmed inte tillämplig. Eftersom ett anställningsförhållande inte föreligger kan den förtroendevalde inte omfattas av bestämmelserna om tjänstepension, då sådan pension enligt 28 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) endast får tryggas inom ramen för ett anställningsförhållande.

Förtroendeuppdraget innebär också att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund innehåller OPF-KR 26 bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. Bestämmelserna beslutas lokalt av fullmäktige i kommun och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 indelas i fyra kapitel:

1. **Inledande bestämmelser**
   - Lokalpensionsmyndighet
   - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
   - Tillämpningsområde
2. **Omställningsstöd**
   - Aktiva omställningsinsatser
   - Ekonomiskt omställningsstöd
   - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. **Pensionsbestämmelser**
   - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
   - Sjukpension
   - Efterlevandeskydd
4. **Familjeskydd**
   - Familjeskydd till efterlevande vuxen
   - Familjeskydd till efterlevande barn

Bilaga: Delningstal OPF-KR 26

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” beslutas utses arvodeskommittén som lokal pensionsmyndighet.

Arvodeskommittén har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Den förtroendevalde är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen från tid till annan beslutar.

Bestämmelserna är giltiga från och med 1 januari 2027. Bestämmelserna tillämpas ej retroaktivt.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas av bestämmelserna i OPF-KR 26. En policy har utarbetats och dokumenterats som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget beskriver hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag. Se ”Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i Kommunala aktiebolag”.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte ska beviljas omställningsstöd enligt §§ 3-5 i detta reglemente om den förtroendevalde har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.

Anmärkning
Avseende nekad rätt till omställningsstöd utifrån ej beviljad ansvarsfrihet, se anmärkning till § 2a (sid 12) i till omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26).

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när den förtroendevalde lämnar sitt (sina) uppdrag.

Rätten till aktivt omställningsstöd prövas i varje enskilt fall. Aktivt omställningsstöd kan exempelvis innebära:

- Studiestöd, avgifter, kurslitteratur, material etc
- Studier i syfte att finna ett arbete. Studier omfattar även tid mellan terminer om studier bedrivs över flera terminer.
- Karriärvägledning
- Stöd och hjälp med CV- dokumentation

Aktivt omställningsstöd uppgår till ett maximalt sammantaget belopp om 30 000 kr. Kvitto för avgifter och inköp ska inlämnas till SLK HR, Lön och Pension innan utbetalning sker.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid. För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Samtliga inkomster, med undantag för kapitalinkomster, ska anses utgöra förvärvsinkomster.

Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolftedel av samma års prisbasbelopp.

Om förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller erhåller annan ersättning än förvärvsinkomst enligt första stycket, får den lokala pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som bedöms skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till samt beräkna omfattningen av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i nära anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

a. avgiftsbestämd pensionsbehållning

b. sjukpension

c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, motsvarande sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4. Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11. Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 6 sker månadsvis och livsvarigt. Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av pensionsbehållningen, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Utbetalning får tidigast påbörjas från den tidpunkt då den förtroendevalde enligt 58 kap. 1§ Socialförsäkringsbalken (2010:110) har rätt att ta ut allmän pension, minus två år.

Ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pensionsbehållningen utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller anna uppdrag förenat med pensionsrätt

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Anmärkningar

Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen (2003:376).

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (2005:104).

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 26 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10,

rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/ maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Anmärkningar

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas.

Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 första stycket in FAL.

Bilaga. Delningstal OPF-KR 26

Förskottsränta 1,6%, inga belastningar
Finansinspektionens livslängdsantaganden enligt RIPS 2021
Generation 60 tal
Hänsyn till linjär dödlighet från 97

Dödsfall före pensionsålder garanterad utbetalning i 5 år

Delningstal 4,8067

	Livsvarig utan återbetalningsskydd/garanti Kvinna 50% Man 50%	**Livsvarig med 20 års utbetalningsgaranti** Kvinna 50% Man 50%
Uttagsålder	**Delningstal**	**Delningstal**
6011	22,2576	23,264
6100	22,2092	23,2242
6101	22,1608	23,1845
6102	22,1124	23,1449
6103	22,0639	23,1053
6104	22,0154	23,0658
6105	21,9669	23,0263
6106	21,9183	22,9868
6107	21,8697	22,9475
6108	21,821	22,9081
6109	21,7724	22,8688
6110	21,7236	22,8296
6111	21,6749	22,7904
6200	21,6261	22,7513
6201	21,5773	22,7123
6202	21,5284	22,6733
6203	21,4796	22,6344
6204	21,4306	22,5955
6205	21,3817	22,5567
6206	21,3327	22,5179
6207	21,2837	22,4793
6208	21,2346	22,4406
6209	21,1855	22,4021
6210	21,1364	22,3636
6211	21,0873	22,3252
6300	21,0381	22,2869
6301	20,9889	22,2486
6302	20,9397	22,2104
6303	20,8904	22,1722
6304	20,8411	22,1342

6305	20,7918	22,0962
6306	20,7424	22,0583
6307	20,693	22,0205
6308	20,6436	21,9827
6309	20,5941	21,945
6310	20,5446	21,9075
6311	20,4951	21,8699
6400	20,4456	21,8325
6401	20,396	21,7952
6402	20,3464	21,7579
6403	20,2968	21,7207
6404	20,2472	21,6836
6405	20,1975	21,6466
6406	20,1478	21,6097
6407	20,0981	21,5729
6408	20,0483	21,5362
6409	19,9985	21,4995
6410	19,9487	21,463
6411	19,8989	21,4265
6500	19,849	21,3902
6501	19,7991	21,3539
6502	19,7492	21,3178
6503	19,6993	21,2817
6504	19,6493	21,2457
6505	19,5994	21,2099
6506	19,5494	21,1741
6507	19,4993	21,1385
6508	19,4493	21,1029
6509	19,3992	21,0675
6510	19,3491	21,0321
6511	19,299	20,9969
6600	19,2489	20,9618
6601	19,1987	20,9268
6602	19,1485	20,8919
6603	19,0983	20,8571
6604	19,0481	20,8224
6605	18,9978	20,7879
6606	18,9476	20,7534
6607	18,8973	20,7191
6608	18,847	20,6849
6609	18,7967	20,6509
6610	18,7464	20,6169
6611	18,696	20,5831
6700	18,6456	20,5493

6701	18,5952	20,5158
6702	18,5448	20,4823
6703	18,4944	20,4490
6704	18,4440	20,4158
6705	18,3935	20,3827
6706	18,3430	20,3497
6707	18,2926	20,3169
6708	18,2421	20,2843
6709	18,1915	20,2517
6710	18,1410	20,2193
6711	18,0905	20,1870
6800	18,0399	20,1549
6801	17,9894	20,1229
6802	17,9388	20,0911
6803	17,8882	20,0593
6804	17,8376	20,0278
6805	17,7870	19,9963
6806	17,7363	19,9651
6807	17,6857	19,9339
6808	17,6350	19,9029
6809	17,5844	19,8721
6810	17,5337	19,8414
6811	17,4830	19,8109
6900	17,4323	19,7805
6901	17,3817	19,7503
6902	17,3310	19,7202
6903	17,2802	19,6903
6904	17,2295	19,6605
6905	17,1788	19,6309
6906	17,1281	19,6014
6907	17,0773	19,5721
6908	17,0266	19,5430
6909	16,9759	19,5140
6910	16,9251	19,4852
6911	16,8744	19,4566
7000	16,8236	19,4281
7001	16,7728	19,3998
7002	16,7221	19,3716
7003	16,6713	19,3436
7004	16,6205	19,3158
7005	16,5698	19,2882
7006	16,5190	19,2607
7007	16,4682	19,2334
7008	16,4175	19,2063

Delningstal OPF-KR 26

7009	16,3667	19,1794
7010	16,3159	19,1526
7011	16,2651	19,1260
7100	16,2144	19,0996
7101	16,1636	19,0733
7102	16,1129	19,0472
7103	16,0621	19,0214
7104	16,0113	18,9956
7105	15,9606	18,9701
7106	15,9098	18,9448
7107	15,8591	18,9196
7108	15,8084	18,8946
7109	15,7576	18,8698
7110	15,7069	18,8452
7111	15,6562	18,8208
7200	15,6055	18,7966
7201	15,5548	18,7725
7202	15,5041	18,7486
7203	15,4534	18,7250
7204	15,4027	18,7015
7205	15,3521	18,6782
7206	15,3014	18,6551
7207	15,2508	18,6322
7208	15,2001	18,6094
7209	15,1495	18,5869
7210	15,0989	18,5646
7211	15,0483	18,5424
7300	14,9977	18,5205
7301	14,9471	18,4987
7302	14,8966	18,4772
7303	14,8460	18,4558
7304	14,7955	18,4346
7305	14,7450	18,4136
7306	14,6945	18,3929
7307	14,6441	18,3723
7308	14,5936	18,3519
7309	14,5432	18,3317
7310	14,4927	18,3117
7311	14,4423	18,2919
7400	14,3920	18,2723
7401	14,3416	18,2529
7402	14,2913	18,2337
7403	14,2409	18,2147
7404	14,1906	18,1959

7405	14,1404	18,1773
7406	14,0901	18,1589
7407	14,0399	18,1407
7408	13,9897	18,1227
7409	13,9395	18,1049
7410	13,8894	18,0873
7411	13,8392	18,0699
7500	13,7891	18,0527
7501	13,7391	18,0357
7502	13,6890	18,0189
7503	13,6390	18,0023
7504	13,5890	17,9859
7505	13,5390	17,9697
7506	13,4891	17,9537
7507	13,4392	17,9379
7508	13,3894	17,9222
7509	13,3395	17,9068
7510	13,2897	17,8916
7511	13,2399	17,8766
7600	13,1902	17,8617
7601	13,1405	17,8471
7602	13,0908	17,8326
7603	13,0412	17,8184
7604	12,9916	17,8043
7605	12,9420	17,7905
7606	12,8925	17,7768
7607	12,8430	17,7633
7608	12,7936	17,7501
7609	12,7441	17,7370
7610	12,6948	17,7241
7611	12,6454	17,7113
7700	12,5962	17,6988
7701	12,5469	17,6865
7702	12,4977	17,6743
7703	12,4485	17,6624
7704	12,3994	17,6506
7705	12,3503	17,6390
7706	12,3013	17,6276
7707	12,2523	17,6164
7708	12,2033	17,6053
7709	12,1544	17,5945
7710	12,1056	17,5838
7711	12,0568	17,5733
7800	12,0080	17,5630

7801	11,9593	17,5528
7802	11,9107	17,5429
7803	11,8620	17,5331
7804	11,8135	17,5235
7805	11,7650	17,5140
7806	11,7165	17,5048
7807	11,6681	17,4957
7808	11,6198	17,4867
7809	11,5714	17,4780
7810	11,5232	17,4694
7811	11,4750	17,4610
7900	11,4269	17,4527
7901	11,3788	17,4446
7902	11,3308	17,4367
7903	11,2828	17,4289
7904	11,2349	17,4212
7905	11,1870	17,4138
7906	11,1393	17,4065
7907	11,0915	17,3993
7908	11,0439	17,3923
7909	10,9962	17,3854
7910	10,9487	17,3787
7911	10,9012	17,3721
8000	10,8538	17,3657

RIPS 21 (version 2021) Ett nytt livslängdsantagande infördes 2021 genom beslut i SKR:s styrelse 23 april. Det nya antagandet bygger på data för kommunsektorns egna anställdas dödlighet och inkomster. Vid skattning av dödlighetsparametrar har också en annan metod tillämpats, så kallad ekonomisk dödlighet, vilken beaktar skillnader i dödlighet för anställda i olika inkomstskikt.

Dödlighet och efterlevandepension

Dödlighetsintensiteten μx per år vid åldern x år antas vara given av följande formler:

$\mu_x = a + b * e^{cx}$ för $x \leq 97$

$\mu_x = \mu_{97} + 0{,}03 * (x - 97)$ för $x > 97$

De så kallade Makehamparametrarna a, b och c beror på kön och födelseår enligt:

Tabell 1: Makehamparametrar för kvinnor respektive män

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
Kvinnor								
$a*10^3$	13,0	13,0	5,6	1,9	1,1	1,0	0,9	0,8
$b*10^6$	0,530	0,530	0,793	1,219	1,382	1,161	0,846	0,781
c	0,137	0,137	0,132	0,126	0,123	0,123	0,125	0,125

Födelseår	-1919	1920 -1929	1930 -1939	1940 -1949	1950 -1959	1960 -1969	1970 -1979	1980-
Män								
$a*10^3$	61,5	20,5	8,9	3,2	1,5	1,0	0,8	0,8
$b*10^6$	0,206	0,206	0,334	0,528	0,622	0,575	0,587	0,552
c	0,148	0,151	0,145	0,138	0,134	0,133	0,131	0,130

UMEÅ KOMMUN

Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Inledning

I kommentaren till OFP-KR 26 behandlas de föreslagna bestämmelserna om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda. Kommentaren följer samma struktur som OPF-KR 26.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare.

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen räknas upp i högre åldrar.

OPF-KR 26 antas med ikraftträdande med samma datum som ny mandatperiod träder i kraft efter valet 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Definitioner och förklaringar i OPF-KR 26

Förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen 2017:725)	*Ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket samt revisorer.* *Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund."*
Fullmäktige	Med fullmäktige avses kommunfullmäktige.
Pensionsmyndighet	Uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Lokala pensionsmyndigheten i Umeå kommun är arvodeskommittén.
Fullgör uppdrag på betydande del av heltid	Med *betydande del av heltid,* avses sammanlagt minst 40 procent av en heltidstjänst. Att *betydande del* anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen
Förvärvsinkomst	Med förvärvsinkomst, och andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, avses sådana inkomstslag som anges

	- i 59 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) t.ex. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning samt enligt Skatteverkets definition av förvärvsinkomst. All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst. De vanligaste förvärvsinkomsterna är en på basis av ett arbetsförhållande erhållen lön och en inkomst som ska jämställas med denna samt pension. Även en i stället för denna inkomst erhållen inkomst, förmån eller ersättning, t.ex. arbetslöshetsdagpenning och dagtraktamente av olycksfallsförsäkring, är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomsten ansluter sig dock inte alltid till utförande av arbete, eftersom även t.ex. en förtäckt dividend är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är enligt rättspraxisen också en garantiprovision (HFD 1994/2895). Av resultatet av näringsverksamhet och jordbruk kan även en del vara 2025-12-19 3 förvärvsinkomst. Av dessa inkomster avskiljs först kapitalinkomstandelen och resten beskattas som förvärvsinkomst. Även inkomstandelen för en delägare i en sammanslutning och den dividend som ett annat bolag än ett börsbolag har utbetalat indelas i en kapital- och förvärvsinkomstandel.
Pensionsgrundande inkomst	Den förtroendevaldes årsarvoden, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.
Mandatperiod	En mandatperiod är den period den förtroendevalde har sitt uppdrag. I Sverige utgör en politisk mandatperiod oftast fyra år och mandatperioden för kommunfullmäktige löper mellan valen från och med den 15 oktober valåret (kap 5 § 9 första stycket kommunallagen).

Cirkulär och övrig information avseende OPF-KR/KL

Cirkulär 25:64 – OPF-KR 26

Övergripande om bestämmelserna

OPF-KR 26 omfattar förtroendevald som avses 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 26 är utformat för tillämpning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund. För att bestämmelserna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av fullmäktige. OPF-KR 26 utgår från den enskilda kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Med ”tidigare uppdrag” avses i kommentaren uppdrag hos samma uppdragsgivare och ska inte sammanblandas med uppdrag hos annan uppdragsgivare. Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas av bestämmelserna i OPF-KR 26. En policy har utarbetats och dokumenterats som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget beskriver hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag.

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Att inneha ett förtroendeuppdrag är förenat med särskilda förutsättningar. Ett politiskt uppdrag utgör inte en anställning, och den förtroendevalde är således inte anställd av kommunen, regionen eller kommunalförbund. Den förtroendevalde omfattas därför inte av bestämmelser i lagstiftning som reglerar arbetsmarknaden, exempelvis semester, arbetstid, anställningsskydd eller tjänstepension. Förtroendeuppdraget innebär att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund är det rimligt att den som lämnar ett förtroendeuppdrag också erbjuds stöd för att hitta en ny väg tillbaka till arbetslivet. Med hänsyn till att de förtroendevalda har olika bakgrund och varierande förutsättningar är det av vikt att säkerställa att adekvata stöd- och återgångsmöjligheter finns.

Omställningsbestämmelserna i OPF-KR 26 syftar till en aktiv omställning genom riktade insatser och tidsbegränsade ekonomiska stöd, med målet att öka möjligheterna för individen att utvecklas och gå vidare i sin karriär efter slutfört uppdrag.

I OPF-KR 26 justeras samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Omställningsstöden ska samordnas med all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd.

I OPF-KR 26 införs även förslag till regler om nekad rätt till omställningsstöd. Fullmäktige ges möjlighet att besluta att en förtroendevald inte ska ha rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5 i bestämmelserna.

Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna för sektorns förtroendevalda klassificeras inte som tjänstepensionsförsäkring eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande mellan kommunen, regionen eller kommunalförbundet och den förtroendevalde. För att möjliggöra tjänstepension för förtroendevalda krävs en ändring av nuvarande skattelagstiftning. Förmånerna i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KR och strukturen i regelverket följer av AKAP-KR. Intjänandet till den avgiftsbestämda pensionsbehållningen bygger på en livsinkomstprincip i uppdraget.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte. Bestämmelserna gäller inte om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § lagen om anställningsskydd (LAS) angiven ålder.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I OPF-KR 26 finns också ett familjeskydd. Familjeskyddet syftar till att de förtroendevalda i huvudsak ska ha samma skydd för efterlevande som anställda i sektorn.

Tillämpning

Intjänande enligt äldre reglementen och OPF-KR 26 är kopplat till den organisation där uppdraget utförs. Vid nytt uppdrag hos ny uppdragsgivare bör OPF-KR 26 tillämpas.

Bestämmelserna bör inte medföra att det är mer förmånligt att helt avstå från fortsatta politiska uppdrag än att kvarstå som förtroendevald i mindre omfattning. Därför bör uppbärande av avgångsersättning inte hindra att den förtroendevalde omfattas av OPF-KR 26 och tjänar in förmåner parallellt. Om rätt till egenpension enligt äldre reglementen föreligger på grund av uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund, bör frågan om denna rätt utgör hinder för intjänande enligt OPF-KR 26 regleras i tillämpningsanvisningar.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KR 26 omfattades av äldre reglementen och hade ett uppdrag om minst 40 procent av heltid, kan fortsätta att omfattas av dessa så länge uppdraget kvarstår med minst samma omfattning. Om uppdraget minskar till under 40 procent och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt de äldre reglerna, kan den förtroendevalde istället omfattas av OPF-KR 26.

Övergång från äldre regelverk till OPF-KR 26

De tidigare förmånsbestämda regelverken, såsom PBF och PRF-KL, skiljer sig väsentligt från det nuvarande avgiftsbestämda regelverket OPF-KR 26. I ett förmånsbestämt system är pensionen kopplad till en viss nivå baserad på slutlön (arvode) och tjänstetid, medan pensionen i ett avgiftsbestämt system styrs av storleken på ”inbetalda” avgifter (till en pensionsbehållning) och värdeutveckling över tid.

En förtroendevald som omfattas av äldre regelverk kan, efter att tidigare pensionsförmåner har värderats och en noggrann bedömning av lämpligheten har gjorts, övergå till OPF-KR 26 genom överenskommelse med uppdragsgivaren. Det rekommenderas att en skriftlig överenskommelse upprättas mellan uppdragsgivaren och den förtroendevalde, där konsekvenserna av övergången tydligt framgår.

Eftersom regelverken bygger på olika grundprinciper bör ett byte mellan dessa endast ske på initiativ av den enskilde förtroendevalde och med stor försiktighet. En övergång kan få betydande konsekvenser för den framtida pensionsförmånen.

Kommunen eller regionen bör tillsammans med den förtroendevalde värdera tidigare intjänade pensionsrättigheter och jämföra med OPF-KR 26. Resultatet bör redovisas till den förtroendevalde. En sådan redovisning ska baseras på individuella förutsättningar, såsom ålder, tjänstetid och planerade framtida uppdrag.

SKR kommer under våren 2026 att ta fram ett förslag till riktlinjer för hur en övergång mellan regelverken kan genomföras.

OPF-KR/KL har tidigare inte samordnats med äldre reglementen, men vissa äldre reglementen kan samordnas med OPF-KR 26 (samt tidigare versioner), exempelvis PBF § 2 mom. 3.

Detaljerad genomgång av paragrafer i OPF-KR 26

Kapitel 1 - Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

Fullmäktige beslutar om en lokal ”pensionsmyndighet” som ansvarar för att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan utgöras av fullmäktige eller kommunstyrelsen, men uppgiften kan även delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller en tjänstefunktion.

Syftet med en lokal pensionsmyndighet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning. Eftersom OPF-KR 26 tillämpas lokalt och kan ge upphov till individuella bedömningar – till exempel vid avgångar, övergångar mellan uppdrag eller tolkning av särskilda villkor – behöver det finnas en tydligt angiven instans som fattar beslut i sådana ärenden.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Gällande ändringar och tillägg till bestämmelserna så är den förtroendevalde som tillträtt vid valet 2014 eller senare skyldig att följa de ändringar som följer av OPF-KR 26 samt de eventuella ändringar och tillägg till bestämmelserna som fullmäktige beslutar.

Kapitel 2 - Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd syftar till att stärka den förtroendevaldes möjligheter att övergå mellan uppdragstid och arbetsliv. Grundprincipen är att samtliga omställningsstöd ska betraktas som tidsbegränsade insatser som underlättar återgång i arbete.

Omställningsfonden (organisationsnummer 802012-0963) kan uppdras att hantera den förtroendevaldes omställning. Fonden har till uppgift att stödja förtroendevalda som lämnar sina politiska uppdrag, med särskilt fokus på att underlätta återgången till arbetslivet efter uppdragstiden.

Varje kommun, region och kommunalförbund svarar för kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Administrationen av aktivt omställningsstöd kan över tid komma att utvecklas eller kompletteras. Det pågår en utredning kring möjligheten att införa en försäkringslösning.

Kommunen, regionen eller kommunalförbundet kan även uppdra åt annan aktör än Omställningsfonden att tillhandahålla motsvarande stöd.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid. Olika kommuner, regioner och kommunalförbund har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av förtroendeuppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Rätt till omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde aktivt medverkar i omställningsarbetet i syfte att så snart som möjligt erhålla en ny försörjning genom anställning eller eget företagande. Medverkan innefattar bland annat att söka arbete, delta i relevanta insatser samt i övrigt vidta

åtgärder som kan främja återgång i arbete eller etablering av näringsverksamhet. Om pensionsmyndigheten finner att den förtroendevalde inte uppfyller dessa krav får myndigheten besluta att omställningsstödet ska reduceras eller upphöra.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Rekommendationen är att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad och stå helt fri från otillbörlig påverkan. Det är inte tillåtet, varken direkt eller indirekt, att påverka en förtroendevalds tjänsteutövning, exempelvis genom att försöka få den förtroendevalde att fatta andra beslut eller kringgå regler genom utnyttjande av rätten till omställningsstöd.

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5, om det finns särskilt skäl i enlighet med 4 kap. 9 § kommunallagen. Sådant särskilt skäl föreligger om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft. Förtroendevald är skyldig att meddela lagakraft vunnen dom till den lokala pensionsmyndigheten.

Om den förtroendevalde genom lagakraftvunnen dom dömts till fängelse i lägst två år, ska utbetalt omställningsstöd återbetalas. Överenskommelse kan träffas om att utbetalning av stöd tills vidare ska anstå till dess att dom har meddelats och vunnit laga kraft. Det föreslagna tillägget avseende nekad rätt till omställningsstöd syftar till att ge fullmäktige ett handlingsutrymme i sådana mycket särskilda fall.

Nekad rätt till omställningsstöd ställer höga krav på:

- att brott ska vara fastslaget genom dom som vunnit laga kraft
- att beslut om nekad rätt till omställningsstöd ska föregås av beredning och att den förtroendevalde ska få möjlighet att yttra sig.
- att beslutet om nekad rätt till omställningsstöd kan överklagas enligt kommunallagen.

SKR: s anmärkning till § 2a

SKR bedömer att det föreligger svårigheter att koppla en förtroendevalds rätt till omställningsstöd till nekad ansvarsfrihet, även i de fall ansvarsfrihet har nekats på grund av allvarliga brister i uppdraget, såsom ekonomiska oegentligheter, brottsliga handlingar av lägre grad eller andra betydande regelöverträdelser.

SKR:s bedömning är att det finns flera omständigheter som talar emot att nekad ansvarsfrihet ska kunna utgöra grund för nekad rätt till omställningsstöd. Ansvarsprövningen innebär som huvudregel en kollektiv bedömning, vilket innebär att ett beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet normalt omfattar samtliga ledamöter i det politiska organet. Det är således ovanligt att beslutet enbart riktas mot enskilda ledamöter.

SKR bedömer vidare att en ordning där nekad ansvarsfrihet leder till nekad rätt till omställningsstöd kan innebära risk för otillbörlig användning. En sådan bestämmelse skulle kunna komma att tillämpas av andra skäl än att hantera faktiska brister i uppdraget.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Tanken med aktiva omställningssinsatser är att de ska vara individuellt anpassade och kan exempelvis bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning. Det är upp till respektive fullmäktige att fastställa eventuell kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar. Ledning kan hämtas från Omställningsfonden eller andra system för omställning på arbetsmarknaden avseende exempelvis typ av insatser och kostnadsram.

Omställningsfonden kan ges i uppdrag att ombesörja den aktiva omställningsinsatsen. Kontaktuppgifter till Omställningsfonden är 08-452 79 98 eller info@omstallningsfonden.se.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Utbetalning och samordning

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode under det senaste året gånger tolv. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Även om det ekonomiska omställningsstödet som huvudregel ska upphöra om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av ett uppdrag överstigande 40 procent av en heltid så är inte syftet att det ekonomiska omställningsstödet ska hindra att ta nya politiska uppdrag. Om en förtroendevald med ekonomiskt omställningsstöd på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund med en lägre omfattning eller lägre ersättning än i tidigare uppdrag så kan omställningsstödet i sådana fall justeras i motsvarande omfattning. Pensionsmyndigheten kan således fatta beslut om att istället för att omställningsstödet helt ska upphöra omreglera det ekonomiska omställningsstödet.

Exempel 1: Kommunalråd A hade uppdrag med omfattning om 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet A ett nytt uppdrag med en omfattning av 100 % men med väsentligt lägre ersättning i jämförelse med det ursprungliga uppdraget. Det ekonomiska omställningsstödet kan då samordnas enligt samordningsreglerna i § 6 och fortsatt utbetalas.

Exempel 2: Kommunalråd B hade uppdrag med omfattning 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet B ett nytt uppdrag med en omfattning av 40 % av en heltid. Det ekonomiska omställningsstödet kan då justeras utifrån det nya uppdraget samt i övrigt samordnas enligt samordningsreglerna i § 6.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning. SKR ser att tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26 (eller tidigare OPF-KR/KL) bör kunna tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomisk- samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd, under förutsättning att det tidigare uppdraget innehafts inom två år före det pågående uppdraget. Det åligger den förtroendevalde att i samband med ansökan och redovisning skriftligen begära

tillgodoräkning av tidigare uppdrag samt styrka dessa med relevanta underlag. Tillgodoräkning kan beviljas endast under förutsättning att omställningsstöd inte har utgått från den tidigare uppdragsgivaren, detta i syfte att säkerställa att dubbla förmåner inte uppstår.

När tillgodoräkning beviljas bör kostnadsansvaret fördelas mellan nuvarande och tidigare uppdragsgivare. Denna konstruktion bidrar till en rättvis och balanserad förmån och säkerställer att kostnaderna fördelas på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att möjliggöra tillgodoräkning skapas förutsättningar för ökad rörlighet mellan uppdrag, vilket gör det enklare för förtroendevalda att byta uppdragsgivare utan att förlora intjänade rättigheter. Detta bidrar till att behålla och utveckla erfarenhet och kunskap inom det politiska systemet. På så sätt främjas kvaliteten i det demokratiska arbetet och bidrar till att säkra tillgången på engagerade och kompetenta förtroendevalda.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (i första hand samma uppdragsgivare) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av sammanhängande uppdragstid är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Viktigt är därför att det förlängda ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Villkor

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Utbetalning och samordning

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört.

Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald:

a. som fyllt motsvarande lägsta ålder för uttag av allmän pension,

b. lämnat sitt (sina) uppdrag och

c. i direkt anslutning fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

Samma principer som anges i § 4 om ekonomiskt omställningsstöd bör tillämpas även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det innebär att hantering av kvalifikationstid och eventuell kostnadsfördelning bör överenskommas vid byte av uppdragsgivare. För detaljerade regler om tillgodoräkning hänvisas till § 4.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolftedel av samma års prisbasbelopp.

Samordning bör ske enligt kontantprincipen, dvs. det år inkomsten erhålls eller är tillgängligt för lyftning.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd, enligt §§ 4 och 5.

En förtroendevald är även skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna aktiva omställningsinsatser enligt § 3.

För att pensionsmyndigheten ska kunna bedöma samordningsbelopp enligt § 6 ska den förtroendevalde lämna uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster m.m. Denna uppgiftsskyldighet gäller under hela den tid som omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 betalas ut. Ändrade inkomstförhållanden m.m. ska anmälas så att rätt belopp kan betalas ut. Om uppgifter inte lämnas, eller felaktiga uppgifter lämnas, kan pensionsmyndigheten besluta att minska stödet i skälig omfattning eller att rätten till omställningsstöd ska upphöra.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan, om särskilda skäl föreligger, besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3-5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som den lokala pensionsmyndigheten tagit fram.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3–5 ska lämnas i nära anslutning till att uppdraget avslutas eller reduceras. Med nära anslutning avses en tidsperiod om högst sex månader från uppdragets avslut eller reducering.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs även att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3 – Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

Avgiftsbestämd pensionsbehållning innebär en samlad pensionsbehållning som grundar sig på årliga insättningar av ”pensionsavgifter” och att dessa avgifter uttrycks som en procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst. Den avgiftsbestämda pensionsbehållningen benämns även som avgiftsbestämd ålderspension.

Livsinkomstprincipen är utgångspunkt för pensionsintjänandet exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Förtroendevald omfattas av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 3 samt efterlevandeskydd enligt § 11 oavsett uppdragets omfattning. Sjukpension enligt § 10 gäller dock endast för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av pensionsbestämmelserna finns inte. Däremot så gäller inte pensionsbestämmelserna för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmånerna omfattar avgiftsbestämd pensionsbehållning, sjukpension samt efterlevandeskydd.

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende den avgiftsbestämda pensionsbehållningen.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar. Pensionsgrundande inkomst begränsas, på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KR, till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning. Utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst men det är dock inte ovanligt att denna ersättning schablonmässigt räknas upp för att kompensera den enskildes pensionsförlust i hans eller hennes ordinarie anställning (se Arbetsgivarnytt nr 28/12). Detta procentuella påslag ska inte förväxlas med en pensionsavsättning som görs i enlighet med OPF-KR 26.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som fått avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Det finns inget hinder för att förtroendevald kan avstå en del av arvodet och i stället få motsvarande belopp tillgodoräknat i sin pensionsbehållning (s.k. arvodesväxling).

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. I det fall förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte och det finns heller inte någon övre åldersgräns. Men observera att pensionsbestämmelserna i OPF-KR 26 inte gäller om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den 2025-12-19 18 förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning (§ 6) som förvaltas i kommunen, regionen eller kommunalförbundet. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring. Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.

Det är möjligt att göra bruttoavdrag på arvodet i syfte att göra en större avsättning till pensionsbehållningen.

Vid avsättning till pensionsbehållningen kostnadsförs den särskilda löneskatten, men betalas först när pensionen betalas ut.

Pensionsavgift vid sjuk- eller aktivitetsersättning

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen) d.v.s. avgiften avsätts proportionellt till graden av arbetsoförmåga. Formuleringen ”nedsatt arbetsförmåga i uppdraget” ska inte anses vara en begränsning av denna princip.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10.

Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning (§ 6).

För förtroendevald som får rätt till partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och på grund av detta måste lämna ett uppdrag vars omfattning överstiger den grad av sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljats, är det möjligt att genom lokalt beslut avsätta pensionsavgift i förhållande till det inkomstbortfall som frånträdandet orsakar. Det bör beaktas att en avsättning som inte grundar sig på graden till arbetsoförmåga kan, om den förtroendevalde påbörjar en anställning i vilken han eller hon får pensionsavsättning, resultera i avsättningar som överstiger vad som skulle intjänats vid heltidsarbete. Av den anledningen rekommenderas att beslut om avsättning i förhållande till inkomstbortfallet tidsbegränsas till att omfatta enbart mandatperioden.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Det innebär att avgifterna behålls av respektive kommun, region eller kommunalförbund och att ett kapital byggs upp. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Uppräkning innan utbetalning

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB). Regleringen utgör en värdesäkring och är inte avsedd att ge en relativ utveckling. Således ska beloppet endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

För tid innan pensionsbehållningen börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolftedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut. Pensionsbehållning enligt OPF-KR 26 ska därefter räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

För omräkning/uppräkning under utbetalningstid se § 8 nedan.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Uttagsålder/tidpunkt

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, dvs. pensionsbehållningen enligt § 6, kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension enligt SFB minus två år kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd pensionsbehållning kommer på så sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension.

Ansökan

Ansökan om avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Utbetalningstid

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning sker månadsvis och livsvarigt till och med den månad den förtroendevalde avlider.

Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Omräkning/uppräkning

När den avgiftsbestämda pensionsbehållningen ska betalas ut ska det totala kapitalet räknas om till ett månadsbelopp. Vid omräkningen ska man bland annat beakta en förväntad ränta/avkastning under utbetalningstiden samt hur länge individen förväntas leva (själva förmånen utbetalas dock i normalfallet livsvarigt). Den antagna räntan är 1,6 procent per år (samma räntesats som tillämpas vid beräkning av allmän pension).

För att förenkla omräkningen har SKR tagit fram så kallade delningstal, som är beräknade utifrån dessa antaganden. Dessa delningstal är könsneutrala.

Vid beräkningen av pensionen under uttagsåret räknas först pensionsbehållningen upp i takt med förändringen av inkomstbasbeloppet (med tolftedelar fram till uttagstidpunkten). Därefter delas den uppräknade behållningen med delningstalet, i vilket förskottsräntan redan är inräknad.

Om det tillkommer en pensionsavgift räknas även denna först upp i förhållande till inkomstbasbeloppets förändring. Därefter divideras den tillkommande pensionsbehållningen med delningstalet (inklusive förskottsräntan) och det framräknade beloppet läggs till på utbetalande pensionen.

Engångsersättning

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som får rätt till sjuk eller aktivitetsersättning enligt SFB. Dessutom krävs att den förtroendevalde i samband med detta befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Beräkning

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension bör utges i proportion till den tidigare uppdragsgraden med hänsyn till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning. Vid beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning måste således även ursprunglig och eventuellt kvarvarande omfattning på uppdraget fastställas.

Om en förtroendevald har ett uppdrag på 100 procent och sedan avgår p.g.a. att sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats med 50 procent så ska sjukpensionen baseras på halva årsarvodet.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är mindre än uppdragets omfattning så bör sjukpension beräknas i relation till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning dividerat med uppdragets omfattning. Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är högre än uppdragets omfattning så kan sjukpensionen inte överstiga uppdragets omfattning.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten fastställs året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Därefter indexeras den pensionsgrundande inkomsten med prisbasbeloppet och beloppet ska endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

Värdesäkring

Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p.g.a. sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Pensionsbehållningen enligt § 6 innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd. Med ”efterlevandeskydd” avses att vid dödsfall så får den förtroendevaldes efterlevande värdet av intjänad pensionsbehållning utbetalt. Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionsbehållningen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte. Efterlevandeskyddet liknar det återbetalningsskydd som anställda kan välja för det pensionskapital som är inbetalt i en tjänstepensionsförsäkring. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan dock efterlevandeskyddet inte tecknas i en faktisk tjänstepensionsförsäkring.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut under fem år till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn. Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Engångsersättning

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

För den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (FAL) angående påföljd i pensionsförmånshänseende.

§ 13 Finansiering

Kommun, region och kommunalförbund svarar för utfästelser enligt dessa pensionsbestämmelser.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd.

Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4 - Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall syftar till att ge de förtroendevalda ett liknande skydd vid dennes dödsfall som de anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund har. Med ”familjeskydd” avses en fastställd förmån som vid dödsfall utbetalas till den förtroendevaldes efterlevande.

§ 2 Rätt till familjeskydd

Familjeskydd består av två delar, dels familjeskydd till efterlevande vuxen, dels familjeskydd till efterlevande barn. Med barn avses arvsberättigat barn eller det barn som den förtroendevalde tagit emot i sitt hem i adoptionssyfte.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall bör ses som en ”försäkringsliknande” konstruktion. Annan kan uppdras att administrera familjeskyddet.

Om den förtroendevalde har en samtidig anställning med rätt till annat motsvarande skydd ska rätten till familjeskydd bedömas av den lokala pensionsmyndigheten.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,

b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) - c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/maka, registrerad partner eller sambo som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 124

Diarienr: KS-2026/00497

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 rev. 2026-06-02 med tillhörande bilaga Delningstal OPF-KR 26

att anta Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 rev. 2026-06-02.

Ärendebeskrivning

OPF-KR 26 innehåller bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) arbetar fram.

Bestämmelserna antas lokalt av fullmäktige och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

Som komplement till Bestämmelserna antas också Kommentarer som ger stöd i tillämpning.

Beslutsunderlag

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsen 2026-06-02

1. Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26. Arvodeskommitténs förslag rev 2026-06-02.
2. Bilaga. Delningstal OPF-KR 26.
3. Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26. Rev. 2026-06-02.

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Arvodeskommitténs beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringen: att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring.

Beslutet ska skickas till

Stefan Larsson
Linda Thelberg

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

§ 232

Diarienr: KS-2026/00497

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 rev. 2026-06-02 med tillhörande bilaga Delningstal.

att anta Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26 rev. 2026-06-02.

Ärendebeskrivning

OPF-KR 26 innehåller bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som Sveriges kommuner och Regioner (SKR) arbetar fram.

Bestämmelserna antas lokalt av fullmäktige och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

Som komplement till Bestämmelserna antas också Kommentarer som ger stöd i tillämpning.

Beslutsunderlag

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26. Rev 2026-06-02
Bilaga. Delningstal OPF-KR 26.
Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26. Rev. 2026-06-02.

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Arvodeskommitténs beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringen: att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring.

Beslutet ska skickas till

Stefan Larsson
Linda Thelberg

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-27

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00498

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Ärendebeskrivning
Förtroendevalda i Umeå kommun omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” alternativt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF”. Bestämmelserna reglerar bland annat pensionsbestämmelser och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner.

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte per automatik av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen eftersom villkor för styrelseledamöter i första hand regleras genom aktiebolagslagen. Men eftersom kommunen vill hantera bolagens förtroendevalda på samma sätt som kommunens förtroendevalda har särskilt framtagna policy utarbetats.

Policyn fastslår att förtroendevalda i tillhörande bolagsstyrelser i Umeå kommunkoncern omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i Umeå kommun. Policyn reglerar vidare en särskild hanteringsordning för samordning, beräkning av underlag, inbetalning av pension samt utbetalning av omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner för den förtroendevalde.

Beslutsunderlag
Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Beredningsansvariga
Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00498

Beslutet ska skickas till
UKF
Stefan Larsson
Linda Thelberg
SLK HR, Lön och pension

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Stefan Larsson
Förhandlingschef

UMEÅ KOMMUN

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Beslutad av: Kommunfullmäktige	**Diarienummer:** [XXXX]	**Datum, paragraf för beslut:** [20XX-XX-XX, § XX]	**Dokumentet styr:** Kommunalägda bolag och nämnder
Dokumenttyp: Policy	**Giltighetstid:** Tills vidare	**Dokumentansvarig:** Arvodeskommittén	

Bakgrund

Förtroendevalda i Umeå kommun invalda efter 2014 omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” Bestämmelserna reglerar bland annat pensionsbestämmelser och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner.

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte per automatik av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen eftersom villkor för styrelseledamöter i första hand regleras genom aktiebolagslagen. Men för att bolagens förtroendevalda ska hanteras på samma sätt som kommunens förtroendevalda har särskilt framtagna policy utarbetats.

Policyn fastslår att förtroendevalda i tillhörande bolagsstyrelser i Umeå kommunkoncern omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i Umeå kommun. Policyn reglerar vidare en särskild hanteringsordning för samordning, beräkning av underlag, inbetalning av pension samt utbetalning av omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner för den förtroendevalde.

Syfte och avgränsning

Policyn avser att tydliggöra hur bestämmelser för pension och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner ska tillämpas för förtroendevalda inom de kommunala bolagen.

Bestämmelserna omfattar de förtroendevalda som har ett årsarvode på 0,4 eller mer av referensbeloppet.

Bestämmelser kring pension och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner

Förtroendevalda som är invalda i kommunkoncernens bolagsstyrelse från och med 2014 och framåt omfattas av samtliga bestämmelser enligt ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26”.

Samordning av underlag

Tid för förtroendeuppdrag som utgör grund för ersättning enligt bestämmelser i ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” ska samordnas för respektive uppdrag i kommunkoncernens bolagsstyrelser och

Umeå kommun. Uppdragstiden och ersättningar samordnas och utgör sammantaget beräkningsunderlag för förtroendevald.

Inbetalning av pension för förtroendevald

Respektive bolag ansvarar för beräkning, kostnad och överföring av pensionsbehållning som årligen ska inbetalas till Umeå kommun för pensionsavsättning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från bolaget endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar bolaget motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Beloppet överförs från respektive bolag till Umeå kommun årsvis.

Beräkning av underlag

Vid förtroendevalds avgång från förtroendeuppdrag i bolagsstyrelse räknar bolaget fram sammantagen tid för förtroendeuppdraget och skickar underlag till SLK HR lön och pension, Umeå kommun. Förtroendeuppdrag vid bolag samordnas med förtroendeuppdrag i Umeå kommun.

Utbetalning av ersättning omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner

Respektive bolag står för den del av kostnader som motsvarar tid i förtroendeuppdraget vid bolaget gällande ekonomiskt omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner. Umeå kommun beräknar ersättning per månad, informerar bolaget om kostnad och bolaget överför motsvarande belopp till Umeå kommun som utbetalar beloppet.

Relaterade styrdokument/ bestämmelser

- Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 125

Diarienr: KS-2026/00498

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag rev. 2026-06-02.

Ärendebeskrivning

Förtroendevalda i Umeå kommun omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” alternativt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF”. Bestämmelserna reglerar bland annat pensionsbestämmelser och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner.

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte per automatik av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen eftersom villkor för styrelseledamöter i första hand regleras genom aktiebolagslagen. Men eftersom kommunen vill hantera bolagens förtroendevalda på samma sätt som kommunens förtroendevalda har särskilt framtagna policy utarbetats.

Policyn fastslår att förtroendevalda i tillhörande bolagsstyrelser i Umeå kommunkoncern omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i Umeå kommun. Policyn reglerar vidare en särskild hanteringsordning för samordning, beräkning av underlag, inbetalning av pension samt utbetalning av omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner för den förtroendevalde.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Beslutsunderlag

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag. Arvodeskommitténs förslag rev 2026-06-02.

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Arvodeskommitténs beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringen: att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring.

Beslutet ska skickas till

UKF
Stefan Larsson
Linda Thelberg
SLK HR, Lön och pension

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

§ 233

Diarienr: KS-2026/00498

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag rev. 2026-06-02.

Ärendebeskrivning

Förtroendevalda i Umeå kommun omfattas av ”Bestämmelser om omställningsstöd, pension och efterlevandeskydd för förtroendevalda, OPF-KR 26” alternativt ”Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, PBF”. Bestämmelserna reglerar bland annat pensionsbestämmelser och omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner.

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte per automatik av samma bestämmelser som förtroendevalda i kommunen eftersom villkor för styrelseledamöter i första hand regleras genom aktiebolagslagen. Men eftersom kommunen vill hantera bolagens förtroendevalda på samma sätt som kommunens förtroendevalda har särskilt framtagna policy utarbetats.

Policyn fastslår att förtroendevalda i tillhörande bolagsstyrelser i Umeå kommunkoncern omfattas av samma bestämmelser som förtroendevalda i Umeå kommun. Policyn reglerar vidare en särskild hanteringsordning för samordning, beräkning av underlag, inbetalning av pension samt utbetalning av omställningsstöd/ ekonomiska trygghetsförmåner för den förtroendevalde.

Beslutsunderlag

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

Policy för omställning, pension och familjeskydd för styrelseledamöter i kommunala aktiebolag, rev 2026-06-02.

Beredningsansvariga

Stefan Larsson, förhandlingschef
Linda Thelberg, biträdande förhandlingschef

Arvodeskommitténs beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag med ändringen: att stryka alla hänvisningar gällande pensionsbestämmelser före 2014.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring. Ordföranden finner att arvodeskommittén bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Hans Lindbergs (S) ändring.

Beslutet ska skickas till

UKF
Stefan Larsson
Linda Thelberg
SLK HR, Lön och pension

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-21

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00542

Förenklad rapport januari-april 2026

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026.

Ärendebeskrivning
Kommunfullmäktige fattade 17 juni 2019 beslut om att kommunstyrelsen årligen ska upprätta en förenklad rapport för perioden januari-april, en delårsrapport för perioden januari-augusti samt en årsredovisning och överlämna dessa till kommunfullmäktige. Den bakomliggande orsaken till att denna rapport är av förenklad karaktär är förändringar i lagstiftningen som medfört kraftigt höjda krav på omfattning, innehåll och utformning av kommunala delårsrapporter.

Den rapport som nu föreligger för hantering fokuserar därför i huvudsak på väsentliga ekonomi- och personalförhållanden. Den förenklade rapporten innefattar inte uppföljning av mål och uppdrag och inte heller någon sammanställd redovisning (koncernredovisning) för kommunkoncernen.

Resultat- utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse
Kommunens resultat för årets fyra första månader är 18 mnkr, vilket innebär 112 mnkr i budgetavvikelse. Avvikelsen mot budget hänför sig främst till högre intäkter från kraftverksamheten, lägre kostnader för vinterväghållning, färre platser i drift inom vård- och omsorgsboenden samt färre beviljade timmar inom hemtjänsten samt lägre kostnader för pensioner än förväntat. Samtidigt är skatteintäkterna lägre än förväntat.

UKF-koncernens resultat efter finansiella poster för perioden uppgår till 344 mnkr.

Kommunens prognos för helåret är ett resultat på 299 mnkr, vilket är 94 mnkr högre än budget. Prognosen påverkas negativt av lägre skatteintäkter utifrån försämrad konjunktur, men uppvägs framför allt av högre intäkter från kraftverksamheten. Ytterligare positiv påverkan på prognosen får färre hemtjänsttimmar och färre platser inom vård- och omsorgsboenden samt

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00542

att pågående rekrytering av kvalitetsundersköterskor tar längre tid än beräknat.

Resultatet för UKF-koncernen prognostiseras bli 471 mnkr, vilket är 118 mnkr högre än budget.

Investeringar - utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse
Utfall och prognos för kommunens investeringar som redovisas i denna rapport baseras på av fullmäktige senast beslutad investeringsbudget samt beslut om ombudgeteringar från 2024 och 2025.

Periodens investeringar för kommunen uppgår till 453 mnkr, som är 158 mnkr högre än utfallet för samma period föregående år. Prognosen för årets investeringar bedöms uppgå till 1 622 mnkr, vilket motsvarar cirka 81 procent av beslutad investeringsbudget på 2 005 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari–april 2026

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson
Malin Blom
Urban Blomdal
Maria Edlund
Johan Holmberg Eriksson
Lina Renfors
Fredrik Åberg

Beslutet ska skickas till
Malin Blom

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Läget i kommunen januari–april 2026

Kommunstyrelsens förenklade rapport till kommunfullmäktige

UMEÅ KOMMUN

Innehåll

Innehåll **2**

Inledning **3**

Väsentliga personalförhållanden **4**

Kompetensförsörjning 4

Sjukfrånvaro 4

Ekonomi **5**

Kommunens resultat 5

Kommunens resultat jämfört med budget 5

UKF-koncernens resultat 6

Kommunens resultatprognos 7

UKF-koncernens resultatprognos 8

Investeringar 8

Kommunens ekonomiska ställning 9

UKF-koncernens ekonomiska ställning 10

Driftredovisning - styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos 10

Bilaga 1 Driftredovisning – styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos 12

Bilaga 2 Resultaträkning för kommunen och UKF-koncernen 13

Bilaga 3 Balansräkning för kommunen och UKF-koncernen 14

Bilaga 4 Investeringar - styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos 15

Inledning

Det osäkra omvärldsläget, som på senare tid påverkats av ökad konfliktnivå mellan USA och Iran, tvära kast i amerikansk handelspolitik samt skärpt ton mot europeiska allierade, får effekter på ekonomin. I riket som helhet präglas perioden av en utdragen lågkonjunktur samtidigt med återhämtning på arbetsmarknaden med minskad arbetslöshet. Västerbotten hade i mars den näst lägsta arbetslösheten i landet, något som också speglas i att kompetensförsörjning är en fortsatt stor utmaning i delar av den kommunala verksamheten.

Den aktuella befolkningsprognosen för 2025–2036 baseras på den faktiska folkmängden 2024 och sträcker sig fram till och med år 2036. Prognosen pekar på en fortsatt stabil men något lägre tillväxttakt jämfört med föregående årsprognos. Den dämpade tillväxten förklaras av färre födda, högre utvandring och ett svagare inrikes flyttnetto till följd av rikets lägre befolkningstillväxt. De senaste årens lägre födslotal och en åldrande befolkning innebär behov av anpassning av verksamheten.

Enligt Riksbankens egen prognos väntas inflationen vara under Riksbankens mål på 2 procent i år och under hela 2027.

Det kommunala skatteunderlaget i riket bedöms under åren 2026–2027 öka mer än genomsnittet för de senaste 10 åren, med den starkaste utvecklingen 2027. Skatteunderlaget för Umeå kommun bedöms öka med i genomsnitt 4,3 procent per år 2026–2029, med en starkare utveckling 2027 än övriga år.

De senaste årens starka resultat har stärkt soliditeten och den långsiktiga ekonomiska beredskapen har förbättrats i Umeå kommun. Detta har tillsammans med pågående arbete med kompetens-försörjning, demografiska förändringar och kostnadsanpassningar gett ett bra utgångsläge att hantera både 2026 och kommande års utmaningar.

Väsentliga personalförhållanden

I detta avsnitt redovisas en lägesbild avseende kompetensförsörjning och sjukfrånvaro i kommunen.

Kompetensförsörjning

Nämnderna arbetar i linje med upprättade kompetensförsörjningsplaner. Det är betydande skillnader när det gäller tillgång till personal. Vissa nämnder har ett mindre behov som relativt enkelt går att tillgodose, medan andra har stora behov samtidigt som tillgången på arbetskraft är begränsad.

Från och med årsskiftet utökade verksamheterna stöd och omsorg samt äldreomsorg sina kontroller av registerutdrag i samband med anställning till att omfatta arbete i hemmet med äldre och funktionshindrade. Kontrollerna innebär en kvalitetssäkring men de medför också att handläggningstiden i vissa fall har förlängts för när en kandidat är färdig att anställas.

Förskolans verksamhetsområde påverkas fortsatt nämnvärt av minskat antal barn vilket syns i volymen av medarbetare som är i behov av en ny placering inför höstterminens start. Under perioden har arbete med tjänsteplaneringsprocessen fortsatt tillsammans med relevanta fackförbund. Intentionen att den nya processen ska implementeras under hösten 2026.

Sjukfrånvaro

Trenden med minskande sjukfrånvaro under de senaste åren håller i sig under inledningen av året. Utvecklingen är densamma för både kvinnor och män. Äldreomsorgen hade en mycket hög sjukfrånvaro i början av året, 11,2 procent men den planade ut och i april låg den lägre än samma period föregående år. Fritidsnämnden hade en för perioden väsentligt lägre sjukfrånvaro än föregående år 4,3 procent (6,3 Procent).

Umeå kommun har en relativt hög andel av sjukfrånvaron som avser längre sjukskrivningar, vilket nämnderna fortsätter jobba med. Det gäller även aktivt arbete med friskfaktorer, som en del av den lokala implementeringen av kollektivavtalen.

Tabell 1. Sjukfrånvaro

Nyckeltal	januari–april 2026			januari–april 2025			januari–december 2025		
	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt	kvinnor	män	totalt
Sjukfrånvaro (%)	8,2	5,0	7,2	8,7	5,4	7,7	7,8	4,8	6,9

Ekonomi

I denna förenklade rapport har inte någon sammanställd redovisning (koncernredovisning) för kommunkoncernen upprättats.

Kommunens resultat

Redovisat resultat för årets fyra första månader uppgår till 18 mnkr (15 mnkr), vilket är 3 mnkr högre än för samma period föregående år.

Verksamhetens intäkter för Umeå kommun är i paritet med motsvarande period föregående år och uppgår till 673 mnkr (664 mnkr). Bland intäkterna är intäkter från kraftverksamheten högre än samma period föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 3 749 mnkr (3 637 mnkr) och har ökat med 112 mnkr jämfört med samma period föregående år. Förändringen beror främst på indexuppräknade löner och fler medarbetare.

Kostnader för avskrivningar uppgår till 243 mnkr (229 mnkr) och har ökat med 14 mnkr mot fjolåret. Ökningen hänförs till fler aktiveringar av byggnader, anläggningar, maskiner och inventarier.

Kommunens skatteintäkter uppgår till 2 849 mnkr (2 799 mnkr) och har efter årets fyra första månader ökat med 50 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Konjunkturen har utvecklats något sämre än förväntat för 2026, vilket innebär att skatteintäkterna ökat mindre än förväntat.

Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 522 mnkr (482 mnkr) och är 40 mnkr högre än vid samma tidpunkt föregående år. Förändringen hänför sig främst till högre regleringsbidrag.

Umeå kommuns finansnetto är 31 mnkr bättre än för samma period föregående år, vilket främst hänför sig till utökad utlåning till kommunens bolag, värdeökning av pensionsstiftelsen och lägre ränta på pensionskostnader.

Kommunens resultat jämfört med budget

Kommunens resultat efter årets fyra första månader innebär en positiv budgetavvikelse på 112 mnkr.

Verksamhetens intäkter är 112 mnkr högre än budget för perioden. Det beror främst på högre bidrag från Socialstyrelsen (Äldreomsorgssatsningen, Äldreomsorgslyftet, God och nära vård), högre bidrag från Statens Energimyndighet (Vindkraft), högre bidrag från Skolverket (Stärkt kunskapsutveckling), samt högre intäkter från kraftverksamheten.

Verksamhetens kostnader är 46 mnkr lägre än budgeterat för perioden, vilket främst förklaras av lägre kostnader för intervägh̊llning på grund av mer gynnsamma förhållanden, lägre volymer inom förskoleverksamheten och lägre kostnader för pensioner än förväntat.

Redovisade kostnader för avskrivningar är i paritet med budget.

Kommunens skatteintäkter är efter årets fyra första månader 76 mnkr lägre än budget, varav 18 mnkr avser preliminär slutavräkning för 2025. Även prognosen för 2026 har sänkts på grund av sämre skatteunderlagsutveckling än bedömningen vid budgetbeslut.

Generella statsbidrag och utjämning är 26 mnkr högre än budget för perioden, vilket främst hänför sig till högre regleringsbidrag.

Umeå kommuns finansnetto är sammantaget 5 mnkr bättre än budget, vilket främst beror på lägre upplåning och lägre ränta än förväntat.

UKF-koncernens resultat

UKF-koncernens resultat efter finansiella poster för perioden uppgår till 344 mnkr (181 mnkr), vilket är en ökning med 163 mnkr jämfört med samma period föregående år.

Rörelseintäkterna ökar med 190 mnkr samtidigt som rörelsekostnaderna ökar med 23 mnkr. Intäktsökningen beror främst på högre rörliga intäkter från fjärrvärme, el och elnät. Detta är kopplat till kallare temperaturer samtidigt som elpriset har varit högre under första tertialet 2026 vilket har resulterat i högre intäkter från elproduktion. De höga elpriserna har också bidragit till att rörelsekostnaderna har ökat då driftskostnaderna har blivit dyrare på grund av detta. Intressebolagen[1] genererar tillsammans ett resultat på 92 mnkr (7 mnkr) vilket främst hänförs till att Kvarken Link under perioden har sålt dotterbolaget NLC Ferry Ab Oy, som ansvarar för färjetrafiken mellan Umeå och Vasa, till Stena Line Scandinavia AB.

Avskrivningarna ökar med 6 mnkr. Periodens räntenetto -79 mnkr (-80 mnkr) är i linje med samma period föregående år.

Under perioden har det skett förändringar i bolagsstrukturen. Tidigare dotterbolaget Science Park har fusionerats in i intressebolaget Uminova Innovation och tidigare intressebolaget Visit Umeå har under perioden blivit ett helägt dotterbolag. Intressebolaget Kvarken Link har sålt dotterbolaget NLC Ferry Ab Oy till Stena Line Scandinavia AB.

Umeå Energi redovisar ett resultat som är 74 mnkr högre jämfört med samma period föregående år. Under första tertialet 2026 har tillgängligheten i basproduktionen på Dåva varit högre än föregående år, vilket tillsammans med en lägre medeltemperatur har bidragit till ett starkare resultat genom

[1] Intressebolag är de bolag där ägaren utövar ett betydande inflytande och ägarandelen uppgår till mellan 20-50 procent. Vilka intressebolagen är framgår av bilden Umeå kommunkoncern i Umeå kommuns årsredovisning 2025.

ökade volymer. De högre elpriserna har stärkt resultatet ytterligare, eftersom elproduktionen i kraftvärmeverken genererat betydligt högre intäkter 2026 än under motsvarande period 2025. Periodens resultat uppgår till 171 mnkr (97 mnkr).

Bostaden redovisar 2 mnkr lägre resultat jämfört med samma period föregående år. På grund av tomställning av lägenheter för ombyggnationer på kvarteren Sandåkern och Preceptorn har intäkterna minskat med 6 mnkr under perioden. De taxebundna kostnaderna har ökat med 13 mnkr och avser främst kostnaderna för fjärrvärme och el. Förbrukningen av fjärrvärme ökade till följd av det extremt kalla vädret under januari och februari och snittpriset på el ligger betydligt högre än samma period föregående år. Periodens resultat är 87 mnkr (89 mnkr).

Umeva/Vakin redovisar ett resultat som är -1 mnkr (-2 mnkr), vilket är i paritet med föregående år.

Umeå Hamn redovisar ett resultat som är i linje med samma period föregående år. Under perioden ökade godsvolymerna över kaj med 7 procent och antalet fartygsanlöp ökade med 1 procent. Periodens resultat uppgår till -14 mnkr (-14 mnkr).

Upab redovisar ett resultat på 6 mnkr (6 mnkr), vilket är i linje med samma period föregående år.

Kommunens resultatprognos

Kommunens prognosticerade resultat för 2026 uppgår till 299 mnkr, vilket är 131 mnkr lägre än resultatet föregående år och 94 mnkr högre än budget.

Verksamhetens intäkter prognostiseras bli 315 mnkr högre än budgeterat, vilket främst beror på högre riktade statsbidrag inom utbildnings- och omsorgsverksamheterna samt högre intäkter från kraftverksamheten än förväntat.

Verksamhetens kostnader prognostiseras bli 110 mnkr högre än budgeterat, vilket främst hänför sig till högre kostnader inom färdtjänstverksamheten på grund av nytt avtal, personalförstärkningar inom utbildnings- och äldreomsorgsverksamheterna, samt högre kostnader för placeringar inom barn- och ungdomsverksamheten.

Avskrivningar prognostiseras bli i paritet med budget.

Skatteintäkter prognostiseras bli 191 mnkr lägre än budgeterat och generella statsbidrag prognostiseras bli 72 mnkr högre än budget, varav 4 mnkr utgör omklassificering av riktade statsbidrag till generella statsbidrag.

Finansnettot prognostiseras bli 12 mnkr bättre än budget, vilket främst hänförs till lägre upplåning i såväl bolag som kommun samt lägre snittränta än budgeterat.

UKF-koncernens resultatprognos

UKF-koncernens prognosticerade resultat efter finansiella poster uppgår till 471 mnkr, vilket är 143 mnkr högre jämfört med förra årets resultat efter finansiella poster på 328 mnkr. Prognostiserat resultat är 118 mnkr högre jämfört med budgeterat resultat som uppgår till 353 mnkr.

Investeringar

Utfall och prognos för investeringar som redovisas i denna rapport baseras på av fullmäktige senast beslutad investeringsbudget samt beslut om ombudgeteringar från 2024 och 2025.

Utfallet för periodens investeringar för kommunen uppgår till 453 mnkr (295 mnkr) vilket är 158 mnkr högre än utfallet för samma period föregående år. Utfallet är 179 mnkr lägre än budgeterat, vilket framför allt beror på att investeringar i fastigheter samt gator och vägar har blivit försenade eller framflyttade.

För *tekniska nämnden* beror periodens budgetavvikelse (133 mnkr) huvudsakligen på investeringsprojekt inom verksamheten *fastighet* (74 mnkr) som blivit försenade eller inte förväntas nyttja hela budgeten under året. Största projektet inom fastighet är om- och tillbyggnation av Vasaskolan för att möta gymnasiets ökade elevantal och namnet fortsättningsvis blir Vasagymnasiet. Projektet redovisar ett överskott i delåret (11 mnkr) men budgeten för helåret väntas nyttjas fullt ut.

Inom verksamheten *gator och parker* beror periodens budgetavvikelse (57 mnkr) på att flera projekt har blivit försenade. De största överskotten har projekten Renmarkstorget (11 mnkr), Stadsutveckling innanför ringen (8 mnkr) och Tvärån klimatanpassning (8 mnkr). Dessa tre ligger efter mot tidsplanen och prognosen för helåret är ett sammanlagt överskott på 66 mnkr då stora åtgärder inträffar under nästa år.

Prognosen för årets investeringar bedöms uppgå till 1 622 mnkr av beslutad investeringsbudget på 2 005 mnkr, vilket motsvarar 81 procent av total investeringsbudget. Föregående år var andelen 75 procent.

Prognosen för verksamheten *fastighet* är att 87 procent (70 procent) av investeringsbudgeten för året kommer att nyttjas vilket innebär ett överskott på 147 mnkr. Detta medför en ökning mot föregående år. Ett visst överskott väntas då det finns fastighetsprojekt som ligger efter mot tidplanen samt de som förväntas slutföras till en lägre kostnad än budgeterat.

För projekt inom verksamheten *gator och parker* är prognosen att 74 procent (103 procent) av årets investeringsbudget kommer att nyttjas vilket innebär ett överskott på 81 mnkr. Eftersom föregående år inkluderar avräkningen mellan kommunen och Trafikverket när det gäller byte av ansvar för vägarna kopplade till Ringleden runt Umeå inklusive Västra länken (310 mnkr) innebär årets prognos en minskning jämfört med föregående år.

För projekt inom kommunstyrelsens verksamheter väntas 75 procent av investeringsbudgeten nyttjas (47 procent). Ökningen beror på att utbyggnadsfasen av Tomtebo strand har påbörjats samt att många fastighetsförvärv väntas ske under året. Prognostiserad avvikelse beror främst på förseningar i mark- och exploateringsprojekten Klockarbäcken (55 mnkr) samt Dåva (15 mnkr) medan det för merparten av kommunstyrelsens resterande projekt förväntas ett utfall i linje med budget.

Periodens investeringar inom *UKF-koncernen* uppgick till 359 mnkr (291 mnkr). Lämnad prognos för årets investeringar är 1 765 mnkr, vilket är 499 mnkr högre än förra årets investeringar (1 266 mnkr) och 71 mnkr lägre än årets budget (1 836 mnkr).

Kommunens ekonomiska ställning

Kommunens resultat för årets fyra första månader indikerar en stabil ekonomisk ställning.

Kommunens avsättningar till pensioner (inkl. särskild löneskatt) uppgår till 8 mnkr (33 mnkr) under perioden, baserat på löpande årsprognoser från kommunens pensionsförvaltare. Inflationen har stabiliserat sig på en lägre nivå, vilket har bidragit till att kostnaden för den förmånsbestämda pensionen fortsatt är låg.

Kommunens egna långfristiga lån har ökat med 118 mnkr sedan årets början till 2 324 mnkr (2 206 mnkr). Långfristiga skulden avseende finansiell leasing har minskat med 36 mnkr sedan årsskiftet till 1 530 mnkr (1 566 mnkr).

Kommunens självfinansieringsgrad för periodens investeringar uppgår till 58 procent jämfört med 82 procent vid samma tidpunkt föregående år. Effekten av ett resultat i paritet med föregående år i kombination med högre investeringsvolym påverkar självfinansieringsgraden negativt, resultatet är inte tillräckligt för att finansiera periodens investeringar. Prognosen för årets investeringar är 1 622 mnkr, avskrivningar 739 mnkr och resultat 299 mnkr, vilket innebär att självfinansieringsgraden för helår beräknas uppgå till 64 procent. Vid årsskiftet uppgick självfinansieringsgraden till 75 procent.

Soliditetsmåttet beskriver kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Periodens *soliditet inklusive pensionsförpliktelsen och exklusive utlåning till koncernbolagen* ökade en procentenhet till 32 procent (31 procent) jämfört med samma period föregående år och är per sista april en procentenhet lägre jämfört med årsskiftet. Under de senaste fem åren har genomsnittet varit 31 procent per sista april.

I den officiella statistiken används ett annat *soliditetsmått som inkluderar även internbankens vidareutlåning till koncernen*. Enligt det måttet uppgår soliditeten för årets fyra första månader till 20 procent (19 procent), vilket är en procentenhet högre jämfört med samma period föregående år och är per sista april i samma nivå som vid årsskiftet. Genomsnittet har under de senaste fem åren varit 19 procent per sista april.

UKF-koncernens ekonomiska ställning

UKF-koncernens låneskuld har minskat med 385 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 8 988 mnkr jämfört med 9 373 mnkr vid årsskiftet.

UKF-koncernens soliditet uppgår till 36 procent jämfört med 34 procent vid årsskiftet. Soliditeten är något högre under årets första tertial jämfört med årsskiftet på grund av att resultatet för perioden är högre samtidigt som investeringstakten har varit lägre.

Periodens investeringar uppgår till 359 mnkr (291 mnkr). Självfinansieringsgraden uppgår till 157 procent (135 procent) efter första tertialet. Prognosen för årets investeringar på 1 765 mnkr, avskrivningar på 654 mnkr och en resultatprognos på 471 mnkr innebär att självfinansieringsgraden för helår beräknas uppgå till 64 procent (67 procent). En prognostiserad högre investeringsnivå sänker självfinansieringsgraden för helåret.

Driftredovisning - styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos

I driftredovisningen redovisas en avstämning av utfall mot fullmäktiges budget för den verksamhet som bedrivs inom kommunens styrelse och nämnder. I driftredovisningen redovisas budgetavvikelsen för *verksamhetens nettokostnad.* Där redovisas således inte skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt finansiella intäkter och kostnader. Detta gör att redovisningen för kommunstyrelsen (finansiell leasing, räntekostnader för pensioner samt värdeförändring pensionsstiftelse) och valnämnden (riktat statsbidrag som klassificeras som generellt) påverkas.

Styrelse och nämnder redovisar ett utfall som är 156 mnkr högre än budget (föregående år 102 mnkr högre än budget). De största budgetavvikelserna har:

- kommunstyrelsen (60 mnkr), vilket förklaras av högre intäkter än förväntat från kraftverksamheten.
- tekniska nämnden (35 mnkr), vilket förklaras av lägre kostnader för vinterväghållning på grund av mer gynnsamma förhållanden än förväntat.
- för- och grundskolenämnden (29 mnkr), vilket förklaras av lägre volymer och högre bidrag inom förskoleverksamheten, högre avgifter samt lägre kostnader för undervisning nyanlända.
- äldrenämnden (28 mnkr), vilket främst förklaras av färre platser i drift inom vård- och omsorgsboenden samt färre beviljade timmar inom hemtjänsten. Rekrytering pågår av kvalitetsundersköterskor men inte i takt med avsatta medel.
- individ- och familjenämnden (-11 mnkr), vilket främst förklaras av högre kostnader för placeringar på barn- och unga-området än förväntat.

Styrelse och nämnder lämnar en prognostiserad budgetavvikelse för helåret 2026 som är 201 mnkr (48 mnkr). De största prognosavvikelserna har:

- kommunstyrelsen (112 mnkr), vilket främst hänförs till högre intäkter från krafthandelsverksamheten.
- äldrenämnden (60 mnkr), vilket främst förklaras av färre hemtjänsttimmar och färre platser inom vård- och omsorgsboenden samt att pågående rekrytering av kvalitetsundersköterskor tar längre tid än beräknat.
- för- och grundskolenämnden (29 mnkr), vilket förklaras av lägre volymer och högre bidrag inom förskoleverksamheten, högre avgifter samt lägre kostnader för undervisning nyanlända.
- individ- och familjenämnden (-10 mnkr), vilket främst förklaras av högre kostnader för placeringar på barn- och unga-området än förväntat.
- IT-kapacitetsnämnd (-8 mnkr), vilket främst förklaras av kraftigt fördyrade licenser.

Bilaga 1 Driftredovisning – styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos

Driftredovisning per nämnd, mnkr [2]	2026			2025	2026		
	budget jan-apr	utfall jan-apr	budget-avvikelse jan-apr	utfall jan-apr	budget jan-dec	prognos årsutfall	prognos budget-avvikelse jan-dec
Kommunfullmäktige (revision)	-1	-1	0	0	-4	-4	0
Kommunstyrelsen[3]	-435	-374	60	-384	-1 269	-1 157	112
Valnämnden[4]	-2	-2	1	-1	-24	-24	-1
För- och grundskolenämnden	-876	-847	29	-845	-2 374	-2 345	29
Äldrenämnden	-502	-474	28	-435	-1 512	-1 452	60
Tekniska nämnden	-603	-568	35	-542	-1 669	-1 666	3
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-245	-241	5	-222	-690	-684	6
Individ- och familjenämnden	-624	-635	-11	-602	-1 872	-1 882	-10
Fritidsnämnden	-45	-45	1	-52	-129	-129	-1
Kulturnämnden	-64	-63	1	-61	-178	-178	0
Byggnadsnämnden	-24	-21	3	-17	-66	-61	5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-9	-9	0	-9	-23	-23	0
Personalnämnden	0	0	0	0	-1	-1	0
Överförmyndarnämnden	-6	-6	0	-5	-17	-17	0
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-34	-32	2	-27	-104	-100	4
IT-kapacitetsnämnd, Umeå-Skellefteå	-1	-1	0	0	-2	-10	-8
PA-nämnd, Umeåregionen	-2	-2	0	0	-5	-5	0
Summa verksamhetens nettokostnader	**-3 475**	**-3 319**	**156**	**-3 203**	**-9 938**	**-9 737**	**201**

[2] Beloppen är avrundade till närmast miljontal kronor.

[3] I fullmäktiges budgetbeslut för kommunstyrelsen ingår även finansiell kostnad för pensioner i anslaget. Då redovisning av finansiell leasing implementerats, redovisas finansiella kostnader för dessa kontrakt på kommunstyrelsen. Dessa kostnader redovisas inte i ovan nämnda sammanställning, då de redovisas bland finansiella intäkter och kostnader och inte ingår i verksamhetens nettokostnader.

[4] Under 2026 redovisas statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2026 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige som generella statsbidrag. Det innebär att i Bilaga 1 ingår inte generella statsbidrag med 4 mnkr.

Bilaga 2 Resultaträkning för kommunen och UKF-koncernen

mnkr	Umeå kommun							UKF koncernen	
	2026-01-01 --04-30	2025-01-01 --04-30	Budget jan–apr 2026	Budget-avvikelse jan–apr 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Prognos budget-avvikelse 2026	2026-01-01 --04-30	2025-01-01 --04-30
Verksamhetens intäkter	673	664	561	112	1 706	2 020	315	1 586	1 396
Verksamhetens kostnader	-3 749	-3 637	-3 795	46	-10 909	-11 019	-110	-945	-923
Avskrivningar	-243	-229	-242	-1	-735	-739	-4	-218	-212
Verksamhetens nettokostnader	**-3 319**	**-3 203**	**-3 475**	**156**	**-9 938**	**-9 737**	**201**	**423**	**261**
Skatteintäkter	2 849	2 799	2 925	-76	8 775	8 584	-191	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	522	482	495	26	1 479	1 551	72	0	0
Verksamhetens resultat	**52**	**79**	**-55**	**107**	**316**	**397**	**82**	**423**	**261**
Finansiella intäkter	86	73	92	-7	307	256	-51	7	3
Finansiella kostnader	-119	-137	-131	12	-417	-354	63	-86	-83
Resultat efter finansiella poster	**18**	**15**	**-93**	**112**	**205**	**299**	**94**	**344**	**181**
Årets resultat	**18**	**15**	**-93**	**112**	**205**	**299**	**94**	**344**	**181**

Bilaga 3 Balansräkning för kommunen och UKF-koncernen

	Umeå kommun		UKF koncern	
mnkr	**2026-04-30**	**2025-12-31**	**2026-04-30**	**2025-12-31**
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar				
Programvaror och licenser	0	1	37	35
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10 019	9 991	10 274	10 295
Pågående anläggning	1 900	1 717	1 690	1 504
Maskiner och inventarier	611	612	4 350	4 375
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier, andelar, bostadsrätter	401	401	610	529
Långfristiga fordringar	8 353	8 737	74	146
Summa anläggningstillgångar	**21 284**	**21 458**	**17 036**	**16 885**
Omsättningstillgångar				
Förråd och lager	54	54	143	174
Kortfristiga fordringar	977	916	639	771
Kortfristiga placeringar	145	138	-	-
Likvida medel	-	1	34	29
Summa omsättningstillgångar	**1 177**	**1 109**	**816**	**974**
SUMMA TILLGÅNGAR	**22 460**	**22 568**	**17 852**	**17 859**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Periodens resultat	18	430	344	261
Resultatutjämningsreserv	903	903	-	-
Minoritetsandel	-	-	9	11
Övrigt eget kapital	5 708	5 278	5 998	5 738
Summa eget kapital	**6 629**	**6 611**	**6 351**	**6 009**
Avsättningar	**1 345**	**1 340**	**865**	**864**
Skulder				
Långfristiga skulder	12 250	12 553	9 597	9 965
Skuld investeringsbidrag	125	126	-	-
Kortfristiga skulder	2 111	1 938	1 039	1 021
Summa skulder	**14 486**	**14 617**	**10 636**	**10 986**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	**22 460**	**22 568**	**17 852**	**17 859**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser inklusive löneskatt	2 058	2 076	-	-
Övriga ansvarsförbindelser	73	73	-	-

Bilaga 4 Investeringar - styrelse och nämnders budgetavvikelse och årsprognos

Mnkr	2026			2025	2026		
	Budget jan-apr	Utfall jan-apr	Budgetavvikelse jan-apr	Utfall jan-apr	Budget jan-dec	Prognos årsutfall	Prognos budget-avvikelse jan-dec
Kommunstyrelse	-108	-99	9	-54	-323	-243	80
Valnämnd	0	0	0	0	-1	-1	0
Teknisk nämnd	-470	-337	133	-221	-1 514	-1 272	242
Byggnadsnämnd	0	0	0	-1	0	-1	0
Miljö- & hälsoskyddsnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Umeåregionens brand- och räddningsnämnd	-19	-8	11	-6	-58	-18	40
Äldrenämnd	-9	-2	7	-1	-32	-20	12
Individ- och familjenämnd	-6	-2	4	-2	-19	-9	10
Fritidsnämnd	-6	0	6	-2	-19	-18	1
Kulturnämnd	-3	-1	1	-1	-8	-11	-3
För- och grundskolenämnd	-7	-1	5	-5	-21	-21	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-3	-2	1	-2	-10	-10	0
Summa	**-632**	**-453**	**179**	**-295**	**-2 005**	**-1 622**	**383**

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 126

Diarienr: KS-2026/00542

Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fattade 17 juni 2019 beslut om att kommunstyrelsen årligen ska upprätta en förenklad rapport för perioden januari-april, en delårsrapport för perioden januari-augusti samt en årsredovisning och överlämna dessa till kommunfullmäktige. Den bakomliggande orsaken till att denna rapport är av förenklad karaktär är förändringar i lagstiftningen som medfört kraftigt höjda krav på omfattning, innehåll och utformning av kommunala delårsrapporter.

Den rapport som nu föreligger för hantering fokuserar därför i huvudsak på väsentliga ekonomi- och personalförhållanden. Den förenklade rapporten innefattar inte uppföljning av mål och uppdrag och inte heller någon sammanställd redovisning (koncernredovisning) för kommunkoncernen.

Resultat- utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse
Kommunens resultat för årets fyra första månader är 18 mnkr, vilket innebär 112 mnkr i budgetavvikelse. Avvikelsen mot budget hänför sig främst till högre intäkter från kraftverksamheten, lägre kostnader för vinterväghållning, färre platser i drift inom vård- och omsorgsboenden samt färre beviljade timmar inom hemtjänsten samt lägre kostnader för pensioner än förväntat. Samtidigt är skatteintäkterna lägre än förväntat.

UKF-koncernens resultat efter finansiella poster för perioden uppgår till 344 mnkr.

Kommunens prognos för helåret är ett resultat på 299 mnkr, vilket är 94 mnkr högre än budget. Prognosen påverkas negativt av lägre skatteintäkter utifrån försämrad konjunktur, men uppvägs framför allt av högre intäkter från kraftverksamheten. Ytterligare positiv påverkan på prognosen får färre hemtjänsttimmar och färre platser inom vård- och omsorgsboenden samt att pågående rekrytering av kvalitetsundersköterskor tar längre tid än beräknat.

Resultatet för UKF-koncernen prognostiseras bli 471 mnkr, vilket är 118 mnkr högre än budget.

Investeringar - utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse
Utfall och prognos för kommunens investeringar som redovisas i denna rapport baseras på av fullmäktige senast beslutad investeringsbudget samt beslut om ombudgeteringar från 2024 och 2025.

Periodens investeringar för kommunen uppgår till 453 mnkr, som är 158 mnkr högre än utfallet för samma period föregående år. Prognosen för årets investeringar bedöms uppgå till 1 622 mnkr, vilket motsvarar cirka 81 procent av beslutad investeringsbudget på 2 005 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari–april 2026

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson
Malin Blom
Urban Blomdal
Maria Edlund
Johan Holmberg Eriksson
Lina Renfors
Fredrik Åberg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Malin Blom

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

§ 234

Diarienr: KS-2026/00542

Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari-april 2026.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige fattade 17 juni 2019 beslut om att kommunstyrelsen årligen ska upprätta en förenklad rapport för perioden januari-april, en delårsrapport för perioden januari-augusti samt en årsredovisning och överlämna dessa till kommunfullmäktige. Den bakomliggande orsaken till att denna rapport är av förenklad karaktär är förändringar i lagstiftningen som medfört kraftigt höjda krav på omfattning, innehåll och utformning av kommunala delårsrapporter.

Den rapport som nu föreligger för hantering fokuserar därför i huvudsak på väsentliga ekonomi- och personalförhållanden. Den förenklade rapporten innefattar inte uppföljning av mål och uppdrag och inte heller någon sammanställd redovisning (koncernredovisning) för kommunkoncernen.

Resultat- utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse

Kommunens resultat för årets fyra första månader är 18 mnkr, vilket innebär 112 mnkr i budgetavvikelse. Avvikelsen mot budget hänför sig främst till högre intäkter från kraftverksamheten, lägre kostnader för vinterväghållning, färre platser i drift inom vård- och omsorgsboenden samt färre beviljade timmar inom hemtjänsten samt lägre kostnader för pensioner än förväntat. Samtidigt är skatteintäkterna lägre än förväntat.

UKF-koncernens resultat efter finansiella poster för perioden uppgår till 344 mnkr.

Kommunens prognos för helåret är ett resultat på 299 mnkr, vilket är 94 mnkr högre än budget. Prognosen påverkas negativt av lägre skatteintäkter utifrån försämrad konjunktur, men uppvägs framför allt av högre intäkter från kraftverksamheten. Ytterligare positiv påverkan på prognosen får färre hemtjänsttimmar och färre platser inom vård- och omsorgsboenden samt att pågående rekrytering av kvalitetsundersköterskor tar längre tid än beräknat.

Resultatet för UKF-koncernen prognostiseras bli 471 mnkr, vilket är 118 mnkr högre än budget.

Investeringar - utfall, budgetavvikelse och prognosavvikelse
Utfall och prognos för kommunens investeringar som redovisas i denna rapport baseras på av fullmäktige senast beslutad investeringsbudget samt beslut om ombudgeteringar från 2024 och 2025.

Periodens investeringar för kommunen uppgår till 453 mnkr, som är 158 mnkr högre än utfallet för samma period föregående år. Prognosen för årets investeringar bedöms uppgå till 1 622 mnkr, vilket motsvarar cirka 81 procent av beslutad investeringsbudget på 2 005 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens rapport över läget i kommunen under perioden januari–april 2026

Beredningsansvariga

Lena Höök Gustafsson
Malin Blom
Urban Blomdal
Maria Edlund
Johan Holmberg Eriksson
Lina Renfors
Fredrik Åberg

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-06-02

Beslutet ska skickas till

Malin Blom

Justerares sign: Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-13

Kommunstyrelsens
planeringsutskott

Diarienr: KS-2026/00507

Namnsättning av område, Ersboda

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde* i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Ärendebeskrivning
Byggnadsnämnden beslutade 2026-04-22 att godkänna områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde*, samt föreslog kommunfullmäktige att fastställa detsamma.

Inom den detaljplan som omfattar den östra, idag obebyggda delen av Ersboda östra industriområde har planerna på en ny kriminalvårdsanstalt aktualiserats. Den nya anstalten kommer, liksom den befintliga, att ligga inom stadsdelen Ersboda. Eftersom den nuvarande anstalten vid Mejerivägen benämns Ersboda finns behov av ett eget och tydligt områdesnamn för att undvika sammanblandning. Samtidigt behöver områdesindelningen ses över. Den detaljplan som antogs 2012 har inte följts av någon uppdatering, och beteckningen industriområde speglar inte längre dagens blandade markanvändning. För att skapa mer ändamålsenliga och jämbördiga områden föreslås därför att den östra, obebyggda delen förs över till ett nytt område.

I samråd med MEX har namnförslaget Hömyra verksamhetsområde tagits fram. Namnet har historisk förankring i myrområdet Hömyra, är neutralt i förhållande till framtida markanvändning och möjliggör att den planerade anstalten kan benämnas Hömyra, med tydlig åtskillnad gentemot anstalten Ersboda.

Beslutsunderlag
Protokollsutdrag Byggnadsnämnden 2026-04-22
Karta

Beredningsansvariga
Anna Berglund, ortnamnshandläggare

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00507

Hanna Jonsson, samhällsplanerare

Beslutet ska skickas till
Lantmäteri, Umeå kommun

Hanna Jonsson
Samhällsplanerare

Click here to enter text.

Umeå kommun
Byggnadsnämnden

Protokollsutdrag
2026-04-22

§ 64

Diarienr: BN-2026/00122

Namnsättning av område, Ersboda

Beslut

1. Byggnadsnämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen att godkänna områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde.*

2. Byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa detsamma.

Ärendebeskrivning

Inom den detaljplan som omfattar den östra, idag obebyggda delen av Ersboda östra industriområde har planerna på en ny kriminalvårdsanstalt aktualiserats. Den nya anstalten kommer, liksom den befintliga, att ligga inom stadsdelen Ersboda. Eftersom den nuvarande anstalten vid Mejerivägen benämns Ersboda finns behov av ett eget och tydligt områdesnamn för att undvika sammanblandning. Samtidigt behöver områdesindelningen ses över. Den detaljplan som antogs 2012 har inte följts av någon uppdatering, och beteckningen industriområde speglar inte längre dagens blandade markanvändning. För att skapa mer ändamålsenliga och jämbördiga områden föreslås därför att den östra, obebyggda delen förs över till ett nytt område.

I samråd med MEX har namnförslaget Hömyra verksamhetsområde tagits fram. Namnet har historisk förankring i myrområdet Hömyra, är neutralt i förhållande till framtida markanvändning och möjliggör att den planerade anstalten kan benämnas Hömyra, med tydlig åtskillnad gentemot anstalten Ersboda.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2026-04-07
Karta

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun
Byggnadsnämnden

Protokollsutdrag
2026-04-22

Beredningsansvarig/Föredragande

Anna Berglund, ortnamnshandläggare

Beslutsordning

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut. Byggnadsnämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige, Umeå kommun
Lantmäteri, Umeå kommun

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

BN-2026/00122
Ersboda östra industriområde
Hömyra verksamhetsområde
Utgående gräns
Raningen
Hömyran
Hålberget
Mjölkvägen
Krossvägen
Kolbäcksvägen
Gamla Ersbodavägen
Murbruksvägen
Tegelslagarvägen
Plattvägen
Mejerivägen
Kriminalvårdsanstalt
Hömyrberget
Tillverkningsindustri
Ersboda östra industriområde
Haraberget
Vintersmyran
Törelvägen
Stävgränd
Kärnvägen
Filgrand
1:10000
0
500
1000
Meters

Nyåkersberget
Kölonlomr.
Ersboda
Hömyran
Krim.vårdsanst.
Haraberget
Brattmyran
Ersboda
Mariedal
Marieberg
Nydala
364
92
40
51

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 128

Diarienr: KS-2026/00507

Namnsättning av område, Ersboda

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde* i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Ärendebeskrivning

Byggnadsnämnden beslutade 2026-04-22 att godkänna områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde*, samt föreslog kommunfullmäktige att fastställa detsamma.

Inom den detaljplan som omfattar den östra, idag obebyggda delen av Ersboda östra industriområde har planerna på en ny kriminalvårdsanstalt aktualiserats. Den nya anstalten kommer, liksom den befintliga, att ligga inom stadsdelen Ersboda. Eftersom den nuvarande anstalten vid Mejerivägen benämns Ersboda finns behov av ett eget och tydligt områdesnamn för att undvika sammanblandning. Samtidigt behöver områdesindelningen ses över. Den detaljplan som antogs 2012 har inte följts av någon uppdatering, och beteckningen industriområde speglar inte längre dagens blandade markanvändning. För att skapa mer ändamålsenliga och jämbördiga områden föreslås därför att den östra, obebyggda delen förs över till ett nytt område.

I samråd med MEX har namnförslaget Hömyra verksamhetsområde tagits fram. Namnet har historisk förankring i myrområdet Hömyra, är neutralt i förhållande till framtida markanvändning och möjliggör att den planerade anstalten kan benämnas Hömyra, med tydlig åtskillnad gentemot anstalten Ersboda.

Beslutsunderlag

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Protokollsutdrag Byggnadsnämnden 2026-04-22
Karta

Beredningsansvariga

Anna Berglund, ortnamnshandläggare
Hanna Jonsson, samhällsplanerare

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Lantmäteri, Umeå kommun

Umeå kommun
Kommunstyrelsens planeringsutskott

Protokollsutdrag
2026-05-26

§ 50

Diarienr: KS-2026/00507

Namnsättning av område, Ersboda

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde* i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Ärendebeskrivning

Byggnadsnämnden beslutade 2026-04-22 att godkänna områdesnamnet *Hömyra verksamhetsområde*, samt föreslog kommunfullmäktige att fastställa detsamma.

Inom den detaljplan som omfattar den östra, idag obebyggda delen av Ersboda östra industriområde har planerna på en ny kriminalvårdsanstalt aktualiserats. Den nya anstalten kommer, liksom den befintliga, att ligga inom stadsdelen Ersboda. Eftersom den nuvarande anstalten vid Mejerivägen benämns Ersboda finns behov av ett eget och tydligt områdesnamn för att undvika sammanblandning. Samtidigt behöver områdesindelningen ses över. Den detaljplan som antogs 2012 har inte följts av någon uppdatering, och beteckningen industriområde speglar inte längre dagens blandade markanvändning. För att skapa mer ändamålsenliga och jämbördiga områden föreslås därför att den östra, obebyggda delen förs över till ett nytt område.

I samråd med MEX har namnförslaget Hömyra verksamhetsområde tagits fram. Namnet har historisk förankring i myrområdet Hömyra, är neutralt i förhållande till framtida markanvändning och möjliggör att den planerade anstalten kan benämnas Hömyra, med tydlig åtskillnad gentemot anstalten Ersboda.

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsens planeringsutskott 2026-05-26

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Byggnadsnämnden 2026-04-22
Karta

Beredningsansvariga

Anna Berglund, ortnamnshandläggare
Hanna Jonsson, samhällsplanerare

Planeringsutskottets beslutsordning

Planeringsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Lantmäteri, Umeå kommun

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-18

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00355

Taxa: Ändring av taxa för vinterservering - Tekniska nämnden

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att taxan för uteserveringar halveras under vinterperioden november-mars i enlighet med tekniska nämndens förslag.

Ärendebeskrivning
I kommunens riktlinjer för uteserveringar möjliggörs för öppna uteserveringar (s.k. vinterserveringar), under perioden november-mars om markytans driftbehov tillåter det. De senaste åren har det också kommit ett antal förfrågningar om att ha öppna uteserveringar på vintern, vilket visar att det finns ett intresse från näringslivet. I sammanhanget kan tydliggöras att serveringsbyggnader endast tillåts på sommarhalvåret eftersom det annars skulle bli en permanent upplåtelse på allmän plats.

En omvärldsbevakning med jämförelse av liknande kommuners taxor för uteserveringar visar på en variation där en del kommuner har:
- samma avgift hela året.
- nedsatt avgift under vinterperioden.

Uteserveringar bidrar till en attraktiv och levande stad, både i stadskärnan och utanför. Många kommuner möjliggör för vinterserveringar genom att ha en lägre taxa på vintern för att underlätta för dem som önskar ha en vinterservering. Att ha en helt avgiftsfri uteservering vintertid skulle dock kunna bidra till att uteserveringen inte används aktivt. Därför föreslår tekniska nämnden en halverad avgift för uteserveringar under vinterperioden november-mars.

Beslutsunderlag
Tekniska nämndens beslut
Taxa för uteserveringar

Beredningsansvariga
Anette Sjödin, controller

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00355

Beslutet ska skickas till
Tekniska nämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-03-19

§ 31
Diarienr: TN-2026/00099

Taxa för vinterservering

Beslut
Tekniska nämnden beslutar

att föreslå kommunfullmäktige att besluta att taxan för uteserveringar halveras under vinterperioden november-mars.

Ärendebeskrivning
I kommunens riktlinjer för uteserveringar möjliggörs för öppna uteserveringar (s.k. vinterserveringar), under perioden november-mars om markytans driftbehov tillåter det. De senaste åren har det också kommit ett antal förfrågningar om att ha öppna uteserveringar på vintern, vilket visar att det finns ett intresse från näringslivet. I sammanhanget kan tydliggöras att serveringsbyggnader endast tillåts på sommarhalvåret eftersom det annars skulle bli en permanent upplåtelse på allmän plats.
En omvärldsbevakning med jämförelse av liknande kommuners taxor för uteserveringar visar på en variation där en del kommuner har:
- samma avgift hela året.
- nedsatt avgift under vinterperioden.

Uteserveringar bidrar till en attraktiv och levande stad, både i stadskärnan och utanför. Många kommuner möjliggör för vinterserveringar genom att ha en lägre taxa på vintern för att underlätta för dem som önskar ha en vinterservering. Att ha en helt avgiftsfri uteservering vintertid skulle dock kunna bidra till att uteserveringen inte används aktivt. Därför föreslår förvaltningen halverad avgift för uteserveringar under vinterperioden november-mars.

Beslutsunderlag
Taxa för uteserveringar

Umeå kommun
Tekniska nämnden

Protokollsutdrag
2026-03-19

Beredningsansvariga

Anna Briell, handläggare
Anna Lee, handläggare
Ann Siklund, handläggare

Beslutet ska skickas till
KSdiarium

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Taxa för uteserveringar

Taxan för uteserveringar justeras för att innefatta både en sommartaxa och vintertaxa.

Uteserveringar

Grundavgift 1068 kr

	Sommarsäsong	**Vintersäsong**
Zon 1 arealavgift	5,01 kr kvm/dygn	2,5 kr kvm/dygn
Zon 2 arealavgift	2,34 kr kvm/dygn	1,17 kr kvm/dygn
Zon 3 arealavgift	1,67 kr kvm/dygn	0,84 kr kvm/dygn

Under vintersäsongen november-mars halveras arealavgiften för uteserveringar.

Indexuppräkning

Taxan för uteservering räknas upp årligen efter Statistiska Centralbyråns konsumentprisindex (KPI) med basmånad oktober 2014 = 314,02 enheter

Zonindelning

Zon 1: Avser hyra på Rådhustorget, Renmarkstorget, Rådhusesplanaden (mellan Rådhustorget och Nygatan), på gågatan, på Kungsgatan mellan Renmarkstorget och Vasagatan, Rådhusparken, Årstidernas park och Vasaplan.

Zon 2: Avser hyra på Centrumfyrkanten i Umeå (undantaget platserna i zon 1), Döbelns park och Broparken. Med centrumfyrkanten menas det område som i norr och söder avgränsas av Järnvägsallén och Ume älv, i väster och öster av Västra Esplanaden och Östra kyrkogatan.

Zon 3: Avser hyra på övriga platser i Umeå kommun som är på offentlig platsmark.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 129

Diarienr: KS-2026/00526

Taxa: Ändring av taxa för vinterservering - Tekniska nämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att taxan för uteserveringar halveras under vinterperioden november-mars i enlighet med tekniska nämndens förslag.

Ärendebeskrivning

I kommunens riktlinjer för uteserveringar möjliggörs för öppna uteserveringar (s.k. vinterserveringar), under perioden november-mars om markytans driftbehov tillåter det. De senaste åren har det också kommit ett antal förfrågningar om att ha öppna uteserveringar på vintern, vilket visar att det finns ett intresse från näringslivet. I sammanhanget kan tydliggöras att serveringsbyggnader endast tillåts på sommarhalvåret eftersom det annars skulle bli en permanent upplåtelse på allmän plats.

En omvärldsbevakning med jämförelse av liknande kommuners taxor för uteserveringar visar på en variation där en del kommuner har:
- samma avgift hela året.
- nedsatt avgift under vinterperioden.

Uteserveringar bidrar till en attraktiv och levande stad, både i stadskärnan och utanför. Många kommuner möjliggör för vinterserveringar genom att ha en lägre taxa på vintern för att underlätta för dem som önskar ha en vinterservering. Att ha en helt avgiftsfri uteservering vintertid skulle dock kunna bidra till att uteserveringen inte används aktivt. Därför föreslår tekniska nämnden en halverad avgift för uteserveringar under vinterperioden november-mars.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut
Taxa för uteserveringar

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Tekniska nämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 213

Diarienr: KS-2026/00526

Taxa: Ändring av taxa för vinterservering - Tekniska nämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att taxan för uteserveringar halveras under vinterperioden november-mars i enlighet med tekniska nämndens förslag.

Ärendebeskrivning

I kommunens riktlinjer för uteserveringar möjliggörs för öppna uteserveringar (s.k. vinterserveringar), under perioden november-mars om markytans driftbehov tillåter det. De senaste åren har det också kommit ett antal förfrågningar om att ha öppna uteserveringar på vintern, vilket visar att det finns ett intresse från näringslivet. I sammanhanget kan tydliggöras att serveringsbyggnader endast tillåts på sommarhalvåret eftersom det annars skulle bli en permanent upplåtelse på allmän plats.

En omvärldsbevakning med jämförelse av liknande kommuners taxor för uteserveringar visar på en variation där en del kommuner har:
- samma avgift hela året.
- nedsatt avgift under vinterperioden.

Uteserveringar bidrar till en attraktiv och levande stad, både i stadskärnan och utanför. Många kommuner möjliggör för vinterserveringar genom att ha en lägre taxa på vintern för att underlätta för dem som önskar ha en vinterservering. Att ha en helt avgiftsfri uteservering vintertid skulle dock kunna bidra till att uteserveringen inte används aktivt. Därför föreslår tekniska nämnden en halverad avgift för uteserveringar under vinterperioden november-mars.

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut

Taxa för uteserveringar

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00527

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken - Miljö - och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Ärendebeskrivning
Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 46 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Nuvarande taxa beslutades av kommunfullmäktige den 30 september 2024. Sedan taxan trädde i kraft har den ändrats vid flera tillfällen för att hålla taxan aktuell. De ändringar som nu föreslås gäller framför allt att schablonavgift för tillsyn av små avloppsanläggningar införs samt en komplettering till taxans övergångsbestämmelse. Utöver detta föreslås även mindre redaktionella ändringar som inte påverkar hur taxan tillämpas.

I taxebilaga 1 föreslås fyra nya schabloniserade avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar. Syftet är att skapa en mer rättvis och förutsebar avgiftsmodell genom att minska skillnader som annars uppstår vid debitering enligt timavgift. Avgiftsnivåerna baseras på erfarenheter från tillsyn under åren 2024–2026. För mer komplexa tillsynsärenden föreslås fortsatt att debitering ska ske enligt timavgift. I bilagan *Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026* anges alla föreslagna ändringar och motiven. I bilagan finns också författningsförslag.

Timtaxan föreslås räknas upp med 3,0 procent i enlighet med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att följa den allmänna prisutvecklingen. Eftersom PKV föroktober 2026 ännu inte finns tillgängligt har PKV för februari 2026 använts, vilket medför viss osäkerhet men bedöms ändå ha

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00527

en marginell påverkan. Uppräkningen innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 291 kronor efter avrundning. Alternativet att basera uppräkningen på PKV för oktober 2025 har övervägts men bedöms medföra större osäkerhet. En sådan beräkning skulle innebära en timtaxa om 1 289 kr efter avrundning, vilket bedöms skilja sig marginellt från den föreslagna beräkningen.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 46
Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

§ 46
Ärendenr: 2026-1410

Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Beslut
Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. Anta ändringarna av taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i enligt med bilaga 1 och att

2. Ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Ärendebeskrivning
Nuvarande taxa beslutades av kommunfullmäktige den 30 september 2024. Sedan taxan trädde i kraft har den ändrats vid flera tillfällen för att hålla taxan aktuell. De ändringar som nu föreslås gäller framför allt att schablonavgift för tillsyn av små avloppsanläggningar införs samt en komplettering till taxans övergångsbestämmelse. Utöver detta föreslås även mindre redaktionella ändringar som inte påverkar hur taxan tillämpas.

I taxebilaga 1 föreslås fyra nya schabloniserade avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar. Syftet är att skapa en mer rättvis och förutsebar avgiftsmodell genom att minska skillnader som annars uppstår vid debitering enligt timavgift. Avgiftsnivåerna baseras på erfarenheter från tillsyn under åren 2024–2026. För mer komplexa tillsynsärenden föreslås fortsatt att debitering ska ske enligt timavgift. I bilagan *Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026* anges alla föreslagna ändringar och motiven. I bilagan finns också författningsförslag.

Timtaxan föreslås räknas upp med 3,0 procent i enlighet med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att följa den allmänna prisutvecklingen. Eftersom PKV för oktober 2026 ännu inte finns tillgängligt har PKV för februari 2026 använts, vilket medför viss osäkerhet men bedöms ändå ha en marginell påverkan. Uppräkningen innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 291 kronor efter avrundning. Alternativet att basera uppräkningen på PKV för oktober 2025 har övervägts men bedöms medföra större osäkerhet. En sådan beräkning skulle innebära en timtaxa om 1 289 kronor efter avrundning, vilket inte bedöms skilja sig marginellt från den föreslagna beräkningen.

Föreslagna ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-04-08
Bilaga 1 – Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
Bilaga 2 – Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Beredningsansvariga

Fredrik Hedlund, Miljö- och hälsoskyddschef
Nils Gilenstam, Enhetschef Miljöskydd
Angelica Frykholm, Enhetschef Små avlopp
William Jonsson, miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Bilagor

Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

UMEÅ KOMMUN

Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Beslutad av:	**Diarienummer:**	**Datum och paragraf för beslutet:**	**Dokumentet styr:**
Kommunfullmäktige	KS-2026/XXXX	2026-00-00, § XXX	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Dokumenttyp:	**Giltighetstid:**	**Dokumentansvarig:**	**Ärendenummer:**
Taxa	Tills vidare	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2026-1410

Innehåll

Information 3
Inledande bestämmelser 4
Delegation 6
Timtaxa 6
Avgift för prövning 6
Avgift för tillsyn 7
Avgifter i särskilda fall 8
Avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet 9
Gemensamma bestämmelser 10
Övergångsbestämmelser 10
Taxebilaga 1 12
Taxebilaga 2 30
Taxebilaga 3 58

Information

Denna taxa är beslutad av kommunfullmäktige och gäller för hur Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun tar ut avgifter för sitt arbete med prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Lagar och andra krav

Taxan är meddelad med stöd av 27 kapitlet 1 § miljöbalken (1998:808) och andra stycket 2 § lag (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn när det gäller tillsyn eller kontroll enligt förordning (EU) 2017/625 eller förordning (EU) 2019/1020.

Giltighetstid

Taxan gäller från och med 1 januari 2027 och tills vidare.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Umeå kommuns kostnader för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar och bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde eller marknadskontrollagstiftningen inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Begrepp och definitioner

2 § I denna taxa avses med:

Nämnden: Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun.

Timtaxa: det belopp i kronor som anges i 7 § och motsvarar en hel timmes handläggningstid.

Timavgift: den sammanlagda handläggningstiden multipliceras med timtaxan.

Handläggning: alla åtgärder som vidtas i ett ärende. Exempelvis inläsning, kontakter med parter och remissinstanser, platsbesök, upprättande av handlingar, föredragning av ärendet i nämnden, beslutsfattande, utredningar samt andra liknade åtgärder.

Handläggningstid: den sammanlagda tiden som varje tjänsteperson har lagt ner på handläggning av ärendet eller tillsyn. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma tillfälle (tur- och returresa) överstiger två timmar.

Utredningstid: endast den tid av handläggningstiden som avser tid för inspektion på plats, provtagning, mätning eller motsvarande utredningsarbete.

Prövning: handläggning av en ansökan om tillstånd, dispens, undantag eller anmälan enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) eller förordningar och föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken som nämnden ansvarar för eller övertagit från annan myndighet.

Tillsyn: detsamma som anges i 26 kap 1 § Miljöbalken (1998:808).

Tillsynstid: den tid som används för att beräkna en avgift som ska betalas för tillsynen.

Ytterligare tillsynsåtgärder: alla åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse men avser inte beslut att avsluta ärendet.

Industriutsläppsverksamhet, huvudverksamhet och slutsatser om bästa tillgängliga teknik: detsamma som anges Industriutsläppsförordning (2013:250).

Offentliggjorts: detsamma som slutsatsernas offentliggörande enligt Industriutsläppsförordning (2013:250).

Förordningen (EU) 2017/625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG.

Förordning (EU) 2019/1020: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Förordning (EU) 2023/1542: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

Förordning (EU) 517/2014: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006.

Förordning (EG) 1005/2009: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Förordning (EU) 291/2011: Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011 av den 24 mars 2011 om viktiga användningsområden för andra kontrollerade ämnen än klorfluorkolväten för laboratorie- och analysändamål i unionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. handläggning av klagomål där nämnden inte behövt vidta några ytterligare tillsynsåtgärder för att klagomålet ska avhjälpas och den totala utredningstiden underskrider en timme,

2. handläggning med anledning av att ett beslut överklagas,

3. upprättande av ansökan och utförande av talan om utdömande av vite,

4. en ansökan eller en anmälan som återkallas innan handläggningen påbörjas, eller

5. om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme per år.

4 § Beslut om avgift eller beslut om nedsättning eller efterskänkning av avgift enligt denna taxa fattas av nämnden.

5 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

Delegation

6 § Timtaxan är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att ändra timtaxan med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Nämnden får även besluta om ändringar i taxebilagorna 1–3 med anledning av ändrade regler om prövningsnivåer eller ändrade verksamhetskoder, så länge ändringarna inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Timtaxa

7 § Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan 1 291 kronor.

8 § Handläggning som utförs under lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton, helgdagar eller vardagar mellan kl. 19:00–07:00 tas avgift ut med 150 % av ordinarie timtaxan.

9 § Avgift tas ut för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Handläggningstiden ska alltid avrundas upp till närmaste halvtimme.

Avgift för prövning

10 § Avgift för prövning ska betalas:

1. enligt den avgiftsnivå som anges i taxebilaga 1, eller
2. som timavgift i övriga fall.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som prövningen avser.

11 § Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av nämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i avgiften enligt 10 § punkt 1.

Om anordningen inte kan godkännas vid besiktningen, enligt första stycket, och en ny besiktning därför måste ske vid ytterligare ett tillfälle, ska avgift för den nya besiktningen betalas som timavgift.

12 § Avgift för prövning ska betalas av sökanden.

13 § Avgift för prövning ska betalas även om ärendet avslås, avvisas eller avskrivs. Avgift tas då ut enligt vad som framgår av taxebilaga 1 om inte särskilda skäl finns för att avgift i stället ska tas ut som timavgift.

14 § Sökanden är skyldig att ersätta nämndens kostnader vid prövning för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet.

15 § Utöver avgift för prövning, kan avgift komma att tas ut för annan handläggning avseende den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

16 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

17 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

18 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

Avgift för tillsyn

19 § Avgift för tillsyn ska betalas:

1. enligt den avgiftsnivå för tillsyn som omfattas av taxebilaga 1,
2. som en fast avgift för verksamheter som omfattas av taxebilaga 2,
3. som en timavgift för verksamheter som omfattas av taxebilaga 3, eller
4. som timavgift i övriga fall.

Avgift för tillsyn enligt första stycket punkt 1–4 ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten, vidtar åtgärd eller i annat fall kan anses ha gett upphov till behovet av tillsynsåtgärden eller blivit föremål för tillsynen.

Den fasta avgiftens storlek enligt första stycket punkt 2 ska beräknas enligt bestämmelserna i 20–22 §§. Summan av beräkningen ska avrundas upp till närmaste halvtimme och därefter multipliceras med timtaxan för att få fram den totala avgiften som ska betalas.

20 § I taxebilaga 2 är verksamheterna indelade i verksamhetsgrupper där varje verksamhetsgrupp har en rubrik. Endast en tid inom varje verksamhetsgrupp ska ingå i beräkningen av tillsynstiden. Den tid som ska ingå i beräkningen är den högsta tiden som verksamheten omfattas av inom respektive verksamhetsgrupp.

Om verksamheten omfattas av fler än en verksamhetsgrupp, ska den högsta tiden i varje verksamhetsgrupp läggas samman enligt följande. Den högsta tiden av alla verksamhetsgrupper (huvudtid) ska ingå i beräkningen med sitt fulla värde. Var och en av de övriga tiderna (deltid) ska ingå i beräkningen med 25 procent av sitt fulla värde.

Om summan överstiger 130 procent av huvudtiden ska den del som överstiger 130 procent inte ingå i tillsynstiden.

21 § För verksamheter med tillstånd ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som anges i tillståndsbeslutet i fråga om produktionsvolym eller liknande.

Avgifter i särskilda fall

Industriutsläppsverksamheter

22 § För industriutsläppsverksamheter ska utöver tillsynstiden enligt 19–20 §§ läggas till ett IED-tillägg som motsvarande 20 timmar.

IED-tillägget tas endast ut om det för huvudverksamheten har offentliggjorts slutsatser om bästa tillgängliga teknik. IED-tillägget tas ut året efter att slutsatserna om bästa tillgängliga teknik har offentliggjorts.

Om verksamhetens tillsynstid är lägre än 20 timmar, ska IED-tillägget i stället motsvara samma tid som tillsynstiden.

I beslutet om tilläggsavgift ska det prövas om det föreligger skäl för att sätta ned avgiften enligt 31 §.

Extraordinär tillsynsavgift

23 § För verksamheter som omfattas av fast avgift enligt 19 § får nämnden i särskild ordning besluta om extraordinär tillsynsavgift. Sådan avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda handläggningstiden överskrider den tillsynstid som beräknats för verksamheten enligt 19–22 §§ och handläggningen eller tillsynen har orsakats av:

1. verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud,

2. det har inträffat en olycka eller större driftstörning som kan medföra risk för skada för människors hälsa eller miljön,

3. olägenhet av större betydelse för människors hälsa, miljön eller andra intressen som skyddas enligt miljöbalken,

4. prövning enligt 1 kap. 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251) eller

5. prövning av verksamheten med anledning av ny eller ändrad lagstiftning som föreskriver att en ny eller ytterligare prövning ska ske av verksamheten.

Extraordinär tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7–9 §§ och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tidpunkten för tillsynen.

Tillkommande avgift i särskilda fall

24 § Timavgift enligt 7–9 §§ ska även betalas för nämndens arbete med anledning av:

1. beslut om sådana villkor av mindre betydelse som prövningsmyndigheten med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåtit till den kommunala tillsynsmyndigheten att besluta om, eller

2. nämndens arbete med anledning av omprövning av tillstånd eller villkor enligt 24 kap. 5 § miljöbalken.

Allmänna bestämmelser om fasta avgifter och tilläggsavgifter

25 § Fast avgift enligt 19 § ska betalas från och med det kalenderår som följer efter att beslut om tillstånd till verksamheten meddelats eller anmälan har skett – eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävts, verksamheten har påbörjats. Den fasta avgiften ska därefter betalas i förskott. För tillsyn som sker innan verksamheten varit skyldig att betala fast avgift tas i stället timavgift ut.

Fast avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Avgifter för extraordinär tillsyn enligt 23 § faktureras i efterskott.

26 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

27 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

28 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

Avgifter för kontroll och annan offentlig verksamhet

29 § När förordningen (EU) 2017/625 är tillämplig ska avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad, och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen, betalas i form av timavgift. Sådan avgift tas bara ut om kontrollen blivit

nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits.

30 § För kommunens handläggning inom miljöbalkens tillämpningsområde som avser marknadskontroll enligt förordning (EU) 2019/1020 ska avgift betalas i form av timavgift eller enligt de grunder som i övrigt anges i taxebilaga 1.

Gemensamma bestämmelser

Nedsättning av avgift

31 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art, omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa i ett enskilt fall sättas ner eller efterskänkas.

Betalning av avgift

32 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Umeå kommun. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslutet om avgift eller på fakturan.

Överklagande

33 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

34 § Har upphävts genom beslut KF § 211/2025-10-27

35 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas en kommunala nämnds beslut om avgift till länsstyrelsen. Beslut om avgift för marknadskontroll överklagas däremot till allmän förvaltningsdomstol.

Övergångsbestämmelser

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2027.

Äldre taxa gäller fortfarande i fråga om avgift som avser handläggningstid före ikraftträdandet.

I fråga om prövning eller tillsyn som inletts hos nämnden innan ikraftträdandet och som omfattas av de avgiftsnivåer som anges i taxebilaga 1 ska avgiftens storlek, till skillnad från andra stycket, bestämmas med utgångspunkt i den handläggningstid per avgiftsnivå som

anges i tabell 1 i bilaga 1 multipliceras med den timtaxa som gällde vid tidpunkten då prövningen eller tillsynen inleddes.

Taxebilaga 1

Taxebilaga 1 gäller avgifter för prövning och tillsyn som inte omfattas av taxebilaga 2 eller taxebilaga 3.

Avgiftsnivåer är förutbestämda och fastställda schablonbelopp som bestäms med hänsyn till ärendets komplexitet och tidsåtgång enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1. Den avgift avgiftsnivån motsvarar.

Avgiftsnivå med förklaring	Handläggningstid per avgiftsnivå	Avgift
Timavgift Komplexa ärenden/ärenden som inte går att schablonisera och tillsynsärenden som inte innefattar fast avgift. - Faktisk nedlagd tid.	Timavgift	Timavgift
Avgiftsnivå 1 Enkla ärenden där handlingar endast bekräftas.	0 h	0 kr
Avgiftsnivå 2 Ärenden med enklare bedömning via skrivbord.	2 h	2 582 kr
Avgiftsnivå 3 Ärenden med behov av ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord, för bedömning.	7 h	9 037 kr
Avgiftsnivå 4 Ärenden med behov av mer omfattande bedömning inklusive ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord.	9 h	11 619 kr

Små avloppsanläggningar		
Avgiftsnivå 5 Ärenden med enklare bedömning via skrivbord	1 h	1 291 kr
Avgiftsnivå 6 Ärenden med behov av mer omfattande bedömning via skrivbord.	3 h	3 873 kr
Avgiftsnivå 7 Ärenden med behov av mer omfattande bedömning inklusive platsbesök.	3,5 h	4 518,5 kr
Avgiftsnivå 8 Komplexa ärenden med behov av omfattande bedömning inklusive platsbesök.	6 h	7 746 kr

Tabell 2. Ärendetyper och den avgiftsnivå som gäller för prövning eller tillsyn.

Nr	**Beskrivning**	**Lagrum**	**Avgift**
1	**Avgifter för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**		
	Prövning		
1.1	Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning, för upp till 25 personekvivalenter, som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4

1.2	Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning, för mer än 25 personekvivalenter, som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 eller kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.3	Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.4	Ansökan om tillstånd för slamavskiljare eller minireningsverk som ska ansluta till en befintlig tillståndsgiven gemensamhetsanläggning	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.5	Ansökan om tillstånd till inrättande av en sluten tank som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.6	Att i samma ärende ansöka om tillstånd till inrättande av en sluten tank som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till samt anmäla om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
1.7	Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.8	Ansökan om tillstånd till spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, per spridningstillfälle.	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken.	Avgiftsnivå 2

1.9	Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
1.10	Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövningsförordningen (2013:251)	Timavgift
1.11	Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, där slamtömning krävs, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.12	Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, där slamtömning inte krävs, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.13	Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.14	Anmälan om inrättande av en värmepumpsanläggning för utvinning av värme, upp till 20 kW, ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.15	Anmälan om inrättande av en värmepumpsanläggning för utvinning av värme, över 20 kW, ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.16	Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2

1.17	Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 2
1.18	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, nålar, piercingverktyg, rakblad, nagelbandssaxar eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.19	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som annars används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.20	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, specialskola, sameskola eller internationell skola	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.21	Anmälan om att uppföra eller använda ett kyltorn.	38 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.22	Prövning i övrigt gällande verksamheter som kan riskera att skada människors hälsa eller orsaka olägenheter för hälsan enligt 9 kap. miljöbalken eller prövning i ärende avseende ändring eller utökning av befintlig anmälningspliktig verksamhet.	9 kap miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

	Tillsyn		
1.23	Annan miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Timavgift
1.24	Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor, 6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattar estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar , 7. lokaler för förvaring av djur.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.25	Radon i bostäder och lokaler för allmänna ändamål.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
1.26	Annan hälsoskyddsverksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
1.27	Avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med tillstånd före miljöbalken, där fastighetsägaren dömer ut anläggningen utan platsbesök och har fått ett miljöbalkstillstånd för ny avloppsanläggning. Gäller per anläggning och fastighet.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Avgiftsnivå 5

1.28	Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter utan platsbesök	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Avgiftsnivå 6
1.29	Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med platsbesök där inga tillsynsåtgärder krävs.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Avgiftsnivå 7
1.30	Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med platsbesök där tillsynsåtgärder krävs för att åstadkomma rättelse.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Avgiftsnivå 8
1.31	Övrig tillsyn på avloppsanläggningar, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 1, 2 eller 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen	Timavgift
2	**Avgift för vattenverksamhet**		
	Prövning		
2.1	Anmälan om vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	11 kap 9 b § miljöbalken, 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Tillsyn		
2.2	Övrig vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 10 § miljöbalken	Timavgift

3	**Avgift för kemiska produkter och biotekniska organismer**		
	Lagring av brandfarliga vätskor		
	Prövning		
3.1	Ansökan om undantag från kraven i föreskrifterna.	8 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Tillsyn		
3.2	Information innan installation påbörjas utanför vattenskyddsområde av cisterner med anslutna rör- och slangledningar med brandfarliga vätskor eller spilloljor ovan eller i mark när cisternerna rymmer mer än totalt 1 m3 vätska eller motsvarande för installation (inom vattenskyddsområde när cisternerna rymmer mer än totalt 150 liter brandfarliga vätskor eller spillolja).	3 kap 1 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.3	Information innan hantering under minst fem dagar under en sammanhängande trettiodagarsperiod i ett och samma vattenskyddsområde påbörjas av mer än totalt 150 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor i lösa behållare.	3 kap 2 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.4	Information om hur cistern med anslutna rör- och slangledningar samt eventuella föroreningar ska tas om hand i samband med att en cistern tas ur bruk.	8 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1

3.5	Underrättelse om misstanke av att mark- eller vattenområde har blivit förorenat av hantering som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter.	6 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.6	Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 § p5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Fluorerade växthusgaser		
	Tillsyn		
3.7	Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer.	14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
3.8	Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i förordning (EU) 517/2014	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 2
3.9	Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

	Ozonnedbrytande ämnen		
	Tillsyn		
3.10	Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.	Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.11	Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till förordning (EU) nr 291/2011, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (EU) nr 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Växtskyddsmedel		
	Prövning		
3.12	Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 40 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Avgiftsnivå 2
3.13	Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 och där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.	6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)	Timavgift

3.14	Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slåtter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.	2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
3.15	Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.	2 kap 41 § Förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel	Timavgift
	Tillsyn		
3.16	Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.	9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.	Timavgift
3.17	Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.	9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.	Timavgift

3.18	Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Biocidprodukter		
	Prövning		
3.19	Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i	4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter	Avgiftsnivå 2
	Tillsyn		
3.20	Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
3.21	Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	PCB		
	Prövning		
3.22	Ansökan om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
3.23	Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift

	Tillsyn		
3.24	Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
4	**Kosmetiska produkter**		
	Tillsyn		
4.1	Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.	Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
5	**Övrigt avseende kemiska produkter**		
	Tillsyn		
5.1	Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 32 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
5.2	Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden	2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

5.3	Utförande av kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, eller övrig tillsyn avseende kemiska produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 och 32 a-d §§ och 2 kap 19 § p 7–9, p 11–14, p 16, p 17, p 19 miljötillsynsförordningen (2011:13), förordning (EU) 2019/1020	Timavgift
6	**Avgift för viss övrig verksamhet**		
	Ärenden om allmänna hänsynsregler enligt 2 kap miljöbalken		
	Tillsyn		
6.1	Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
6.2	I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall.	2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
6.3	Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 2–4 §§ miljöbalken 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
7	**Ärenden enligt 7 och 12 kap miljöbalken**		
	Prövning		
7.1	Ansökan om dispens från strandskyddsföreskrifter	7 kap 18 b § miljöbalken, gällande föreskrifter	Timavgift

7.2	Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.	7 kap 24 § miljöbalken	Timavgift
7.3	Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
7.4	Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.	Timavgift
7.5	Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap, 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
7.6	Ansökan eller anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde som kräver tillstånd eller anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
7.7	Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift

	Tillsyn		
7.8	Naturreservat, kulturreservat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljötillsynsförordningen	Timavgift
7.9	Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljöbalken, 2 kap 32 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 2
7.10	Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
7.11	Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
8	**Ärenden om verksamheter som orsakar miljöskador enligt 10 kap miljöbalken**		
	Prövning		
8.1	Anmälan om avhjälpande av vissa föroreningsskador.	28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

	Tillsyn		
8.2	Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
8.3	Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
8.4	Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
8.5	Övrig tillsyn av föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens tillsynsansvar och andra miljöskador om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 3 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
9	**Ärenden enligt 15 kap miljöbalken**		
	Prövning		
9.1	Ansökan om tillstånd eller dispens för omhändertagande av avfall inom egen fastighet eller eget omhändertagande av avfall enligt 15 kap. 24 § miljöbalken samt övriga anmälningar, tillstånd och undantag enligt avfallsförordningen samt Umeå kommuns föreskrifter om avfallshantering.	15 kap 25 § miljöbalken, avfallsförordningen (2020:614), Umeå kommuns föreskrifter om avfallshantering	Timavgift
	Tillsyn		
9.2	Övrig tillsyn av avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap. 31 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
9.3	Tillsyn i fråga om hur 17–22 och 28 §§ förordningen (2021:996) om engångsprodukter uppfylls lokalt.	2 kap 31 § p 7 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

9.4	Distributörers hantering av avfall enligt förordning (EU) 2023/1542.	2 kap 31 § p 8 miljötillsynsförordningen (2011:13), artiklarna 62, 64, 66, 67 och 74.4 i förordning (EU) 2023/1542	Timavgift
9.5	Behandlingsanläggningsaktörers hantering av avfall enligt förordning (EU) 2023/1542 och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 31 § p 9 miljötillsynsförordningen (2011:13), artiklarna 65, 70.3 och 71 i förordning (EU) 2023/1542	Timavgift
10	**Ärenden enligt 30 kap miljöbalken**		
10.1	Handläggning av miljösanktionsavgift	30 kap miljöbalken	Avgiftsnivå 2

Taxebilaga 2

Taxebilaga 2 gäller avgifter för tillsyn av verksamheter.

Verksamhetskod	Prövnings-nivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp jordbruk och djurhållning			
1.10-i och 1.11	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
1.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
1.2001	U	3	För verksamheter under anmälningspliktig nivå, men med stadigvarande djurhållning med 30 djurenheter eller fler, är tillsynstiden 3 timmar.
Verksamhetsgrupp vattenbruk			
5.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
5.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
5.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp berg, naturgrus och andra jordarter			
10.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.11	B	18	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.

10.11	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.11	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.11	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.11	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.11	B	9	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet inte omfattas av någon av 1-5.
10.20	B	9	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för täkt av torv.
10.20	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.20	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.20	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.

10.20	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.20	B	9	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.20	B	9	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet inte omfattas av någon av 1-6.
10.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp råpetroleum, naturgas och kol			
11.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan utvinningsindustri			
13.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp slakterier			
15.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av animaliska råvaror			
15.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.65	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp rökeri			
15.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror			
15.90-i, 15.95	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker.
15.90-i, 15.95	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rostning av kaffe.
15.90-i, 15.95	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling med en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår och inte omfattas av 1 eller 2.
15.90-i, 15.95	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
15.101	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.115	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.

Verksamhetsgrupp kvarnprodukter			
15.125	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av kombinerade råvaror			
15.151	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.155	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp mjölkprodukter			
15.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan livsmedelstillverkning			
15.200	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.220	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.240	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.260	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.280	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 27 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.310	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp textilvaror			
17.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 6 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp päls, skinn och läder			
18.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 7 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp trävaror			
20.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som omfattar mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
20.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.80	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
20.91	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp fotografisk och grafisk produktion			
22.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp organiska kemikalier			
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår.
Verksamhetsgrupp Läkemedel			
24.40	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.

24.41	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan kemisk tillverkning			
24.44	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.45	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av gas- eller vätskeformiga kemiska produkter.
24.45	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser tillverkning av läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material.
24.45	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av sprängämnen.
24.45	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av pyrotekniska artiklar.
24.45	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser tillverkning av ammunition.
24.46	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.47	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp gummi- och plastvaror			
25.11	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

25.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
25.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp glas, glasvaror och keramiska produkter			
26.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp cement, betong, kalk, krita och gips			
26.100	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp andra mineraliska produkter			
26.130-i och 26.140	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
26.150	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.160	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

26.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp stål och metall			
27.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
27.140	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning			
28.10-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
28.25	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

28.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
28.90	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
28.95	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp elektriska artiklar			
31.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
31.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp Motorer, turbiner och reaktorer			
34.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
34.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp Motorfordon			
34.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp järnvägsutrustning och flygplan			
34.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp maskinell bearbetning			
34.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 8§ miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp skeppsvarv			
35.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förbrukning av organiska lösningsmedel			
39.10-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
39.10-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen uppgår till högst 50 ton per kalenderår.
39.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.35	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp hantering av bränslen och andra kemiska produkter			
39.60	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.

39.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 20 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.90	C	6	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp anaerob biologisk behandling			
40.02	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp framställning av gas- och vätskeformiga bränslen			
40.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förbränning			
40.40-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.40-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.50-i	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.50-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 megawatt men högst 300 megawatt.

40.50-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt.
40.50-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
40.51	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
40.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp vindkraft			
40.90 och 40.95	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) till havs.
40.90 och 40.95	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för fler än 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.90 och 40.95	B	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för högst 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.100	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.

Verksamhetsgrupp värme- och kylanläggningar			
40.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp fordonsservice och drivmedelshantering			
50.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
50.1001	U	6	För verksamheter under anmälningspliktig nivå enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar. om tvättning av 1. fler än 1000 personbilar per kalenderår 2. 100 eller färre tåg eller flygplan per kalenderår 3. 500 eller färre tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
50.2001	U	6	För verksamheter under anmälningspliktig nivå enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen och överstigande 50 kvadratmeter är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp hamnar			
63.10	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för hamn med mer än 50 anlöp per kalenderår.
63.10	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för hamn med mer än 10 anlöp men högst 50 anlöp per kalenderår.

63.10	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för hamn med upp till 10 anlöp per kalenderår.
63.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp flygplatser			
63.30	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 40 000 flygrörelser men högst 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	137	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 10 000 flygrörelser men högst 40 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet som inte omfattas av någon av 1-3.
63.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp laboratorier			
73.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 25 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp tankrengöring			
74.10	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 26 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
74.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 26 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp hälso- och sjukvård			
85.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
85.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp rening av avloppsvatten			
90.10 och 90.11	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.15-i	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar.
90.16	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

90.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
90.1601	U	6	För avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar 100 eller mer, men högst 200 personekvivalenter är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande			
90.405-i och 90.406-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 12 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.

90.410 och 90.420	A/B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.430	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 70 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.435-i	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.440	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.450	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.

90.450	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
Verksamhetsgrupp animaliskt avfall			
90.251	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp avvattning			
90.375	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
Verksamhetsgrupp biologisk behandling			
90.161	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.161	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.171	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 31 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp deponering			
90.271	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.28101	U	6	För en verksamhet med anläggning för permanent plats för uppläggning av snö från gaturenhållning är tillsynstiden 6 timmar.
90.290-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.300-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.310	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.

90.310	B	18	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.320-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.320-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.330-i och 90.340	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 24 eller 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.341	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp elavfall			
90.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förberedelse för återanvändning			
90.29	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp förbränning			
90.180-i och 90.181-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.

90.180-i och 90.181-i	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i och 90.181-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 2 500 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
90.190 och 90.191	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 7 eller 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.200-i och 90.201-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 9 eller 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.210-i och 90.211-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.210-i och 90.211-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.212-i och 90.213-i	B	47	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.212-i och 90.213-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.220 och 90.221	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.

90.220 och 90.221	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.230	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp konvertering av smittförande avfall			
90.382	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 38 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande			
90.408-i	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring som en del av att samla in avfall			
90.30 och 90.50	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 48 eller 50 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 49 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring av blandat bygg- och rivningsavfall, lättfraktion och stoft			
90.350	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.351	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 56 b § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp mekanisk bearbetning och sortering			
90.100	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet med mer än 50 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.100	B	35	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 35 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.70	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet med mer än 75 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.70	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp uppgrävda massor			
90.361	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.370	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp uttjänta fordon			
90.119	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.

90.119	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.119	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet			
90.391	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 29 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp återvinning för anläggningsändamål			
90.131	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Verksamhetsgrupp skjutfält, skjutbanor och sportanläggningar			
92.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
92.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.

Verksamhetsgrupp textiltvätterier			
93.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 31 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp begravningsverksamhet			
93.20	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 32 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter			
Verksamhetsgrupp hygienisk verksamhet			
H 38-1 a	H	4	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av piercing, tatuering eller kosmetisk tatuering, är tillsynstiden 4 timmar.
H 38-1 b	H	3	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av fotvård, nagelbehandling eller hudvård med hudpenetrering, är tillsynstiden 3 timmar.
H 38-1 c	H	2	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av akupunktur, rakning med rakkniv eller håltagning med håltagningspistol, är tillsynstiden 2 timmar.
Verksamhetsgrupp bassängbad			
H 38-2 a	H	6	För bassängbad, som inte omfattas av beskrivningen nedan, är tillsynstiden 6 timmar.
H 38-2 b	H	3	För bassängbad med 50 badande eller färre per dygn, utan speciella riskgrupper och/eller endast jacuzz, är tillsynstiden 3 timmar.
Verksamhetsgrupp skola och förskola			
H 38-3 a	H	6	För skolor är tillsynstiden 6 timmar.

H 38-3 b	H	6	För förskolor är tillsynstiden 6 timmar.

Taxebilaga 3

Taxebilaga 3 gäller avgifter för tillsyn av övriga verksamheter.

Bransch	Verksamhet	Verksamhetskod	Prövningsnivå	Avgift
Jordbruk	Djurhållning med mindre än 30 djurenheter		U	Timavgift
	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion	1.30	C	Timavgift
	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion		U	Timavgift
	Övriga jordbruks- och trädgårdsföretag		U	Timavgift
Fiskodling och övervintring av fisk			U	Timavgift
Utvinning, brytning och bearbetning av torv, olja, gas, kol, malm, mineral, berg, naturgrus och annat	Berg, naturgrus och andra jordarter	10.50	C	Timavgift
	Berg, naturgrus och andra jordarter		U	Timavgift
	Råpetroleum, naturgas och kol		U	Timavgift
	Annan utvinningsindustri		U	Timavgift
Livsmedel och foder	Annan livsmedelstillverkning		U	Timavgift
Textilvaror			U	Timavgift
Päls, skinn och läder			U	Timavgift
Trävaror		20.90	C	Timavgift
			U	Timavgift
Massa, papper och pappersvaror			U	Timavgift
Fotografisk och grafisk produktion			U	Timavgift
Kemiska produkter	Annan kemisk tillverkning		U	Timavgift
Gummi- och plastvaror			U	Timavgift
Mineraliska produkter	Glas, glasvaror och keramiska produkter		U	Timavgift
	Cement, betong, kalk, krita och gips		U	Timavgift
	Andra mineraliska produkter		U	Timavgift
Stål och metall			U	Timavgift
		28.71	C	Timavgift

Metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning			U	Timavgift
Metallbearbetning	Motorer, turbiner och reaktorer		U	Timavgift
	Motorfordon		U	Timavgift
	Maskinell bearbetning		U	Timavgift
	Gas- och oljeplattformar		U	Timavgift
Förbrukning av organiska lösningsmedel			U	Timavgift
Hantering av bränslen och andra kemiska produkter			U	Timavgift
Gas- och vätskeformiga bränslen, el, värme och kyla	Förbränning		U	Timavgift
	Vindkraft		U	Timavgift
	Värme- och kylanläggningar		U	Timavgift
Vattenförsörjning			U	Timavgift
Fordonsservice och drivmedelshantering	För fordonsverkstad på 50 kvadratmeter eller mindre och/eller vid tvättning av 1. 1000 personbilar eller mindre per kalenderår 2. mindre än 100 tåg eller flygplan per kalenderår 3. mindre än 500 tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. 250 eller mindre andra motordrivna fordon per kalenderår.		U	Timavgift
Hamnar och flygplatser	Annan trafikinfrastruktur		U	Timavgift
	Hamnar		U	Timavgift
Laboratorier			U	Timavgift
Hälso- och sjukvård			U	Timavgift
Rening av avloppsvatten	För avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mindre än 100 personekvivalenter		U	Timavgift
Avfall	Biologisk behandling		U	Timavgift
	Deponering	90.281	C	Timavgift

	Deponering		U	Timavgift
	Förbränning		U	Timavgift
	Lagring och avskiljning av koldioxid	90.520	C	Timavgift
	Lagring som en del av att samla in avfall		U	Timavgift
	Mekanisk bearbetning och sortering		U	Timavgift
	Återvinning för anläggningsändamål	90.141	C	Timavgift
Skjutfält, skjutbanor och sportanläggningar			U	Timavgift
Textiltvätterier			U	Timavgift
Övriga miljöfarliga verksamheter			U	Timavgift
Anmälningspliktiga hälsoskydds-verksamheter	Övriga hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta, som inte omfattas av taxebilaga 2	H 38-1 d	H	Timavgift
	Fritidsverksamhet	H 38-3 c	H	Timavgift
	Kyltorn	H 38a	H	Timavgift
Ej anmälningspliktiga hälsoskydds-verksamheter	Bostäder m.m.	45 § FMH, punkt 1	UH	Timavgift
	Undervisning, vård m.m.	45 § FMH, punkt 2	UH	Timavgift
	Samlingslokaler m.m.	45 § FMH, punkt 3	UH	Timavgift
	Hotell m.m.	45 § FMH, punkt 4	UH	Timavgift
	Idrottsanläggningar, camping, bad m.m.	45 § FMH, punkt 5	UH	Timavgift
	Lokaler för hygienisk behandling	45 § FMH, punkt 6	UH	Timavgift
	Lokaler för förvaring av djur	45 § FMH, punkt 7	UH	Timavgift

UMEÅ KOMMUN

Datum	Ärendenr
2026-04-10	2026-1410

Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Innehåll

Inledning ... 3
Förslag till övergripande ändringar ... 3
Förslag till specifika ändringar ... 3
Definitioner – 2 § ... 3
Timtaxa – 7 § ... 4
Övergångsbestämmelser ... 4
Taxebilaga 1 ... 5
Nya avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar ... 5
Övriga ändringar av tabell 2 ... 6
Taxebilaga 2 ... 7
Författningsförslag ... 8
Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken ... 8
Taxebilaga 1 ... 11
Taxebilaga 2 ... 21

Inledning

I denna bilaga redovisas motiven till de föreslagna ändringarna av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Taxan tas fram med hjälp av underlag från Sveriges kommuner och Regioner, SKR, och anpassas därefter lokalt. Umeå kommun har genomfört vissa anpassningar av bestämmelserna i SKR:s förslag för att förenkla språket och ordningen i taxan.

Förslag till övergripande ändringar

I samband med tidigare ändring av taxan inför 2026 har vissa mindre språkliga och redaktionella brister kvarstått. Det rör sig bland annat om felaktig avstavning av ord samt användning av otydliga eller ofullständiga förkortningar av EU-förordningar i taxebilaga 1.

Dessa brister föreslås nu rättas till i syfte att förbättra taxans språkliga kvalitet, tydlighet och läsbarhet. De föreslagna ändringarna är av redaktionell karaktär och innebär egentligen ingen ändring av taxans innehåll. Ändringarna påverkar därför inte hur taxan tillämpas eller hur avgifter beräknas.

Mot bakgrund av att justeringarna inte får några rättsliga eller ekonomiska konsekvenser lämnas de utan ytterligare motivering.

Förslag till specifika ändringar

Definitioner – 2 §

Enligt miljötillsynsförordningen har nämnden ett tillsynsansvar i fråga om efterlevnaden av vissa bestämmelser som har meddelats av Europeiska unionen. Inom ramen för detta ansvar utövar nämnden tillsyn och kontroll över ett antal EU-förordningar inom miljöområdet som är direkt tillämpliga där nämnden också har rätt att ta ut avgift för sitt arbete

I den föreslagna ändringen av taxan införs förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier som en ny grund för avgiftsuttag. Denna förordning har tillkommit efter tidigare beslutade taxebestämmelser och har därför inte tidigare omfattats av taxan.

Övriga berörda EU-förordningar har sedan tidigare ingått i taxan och utgjort grund för nämndens avgiftsuttag. Dessa har dock angivits med en mycket långa, ofullständiga eller i vissa fall felaktiga beteckningar, vilket har påverkat taxans tydlighet och språkliga kvalitet.

För att åtgärda dessa brister och samtidigt skapa en enhetlig och mer lättillgänglig struktur i taxan föreslås att samtliga aktuella EU-förordningar anges med kortare och konsekventa benämningar, samtidigt som deras fullständiga officiella beteckningar tydligt anges i särskilda definitionsbestämmelser.

Mot denna bakgrund föreslås att följande definitioner införs i taxan:

- Förordning (EU) 2023/1542: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG
- Förordning (EU) 517/2014: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006

- Förordning (EG) 1005/2009: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet
- Förordning (EU) nr 291/2011: Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011 av den 24 mars 2011 om viktiga användningsområden för andra kontrollerade ämnen än klorfluorkolväten för laboratorie- och analysändamål i unionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet

Timtaxa – 7 §

Timtaxan föreslås indexuppräknats med hänvisning till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som publiceras av Sveriges kommuner och regioner webbplats. Normalt ska PKV för oktober månad användas vid indexuppräkning när det sker av nämnden enligt 6 §. Eftersom de föreslagna ändringarna av taxan behöver beslutas av kommunfullmäktige kan annat PKV användas för indexuppräkning.

Timtaxan föreslås vidare räknas upp för att följa den allmänna prisutvecklingen i samhället. Eftersom PKV för oktober 2026 ännu inte har publicerats har i stället PKV för februari 2026 använts som underlag för uppräkningen. PKV för februari 2026 innebär en uppräkning med 3,0 procent. Detta innebär dock att indexet i högre grad baseras på prognos och därmed är mer osäkert, då PKV kan komma att justeras uppåt eller nedåt beroende på den fortsatta ekonomiska utvecklingen.

Vid den föregående taxerevideringen förekom en motsvarande situation där PKV för oktober månad ännu inte fanns tillgängligt vid tidpunkten för beräkningen. I det fallet uppgick skillnaden mellan PKV för april respektive oktober 2025 till cirka 0,3 procentenheter, vilket motsvarade en skillnad om cirka 4 kronor. Skillnaden bedömdes då som marginell och utan nämnvärd påverkan på den totala avgiftsnivån.

I sammanhanget ska även beaktas att timtaxan fastställs i hela kronor och därmed måste avrundas till närmaste heltal. Avrundningseffekten innebär i sig en viss variation i den faktiska avgiften, oberoende av den exakta nivå som PKV anger.

Som alternativ till att använda PKV för februari 2026 har möjligheten att i stället basera uppräkningen på PKV för oktober 2025 på 2,9 procent övervägts. Detta alternativ bedöms dock medföra större osäkerhet, då avståndet i tid till den aktuella taxeperioden är längre. En uppräkning baserad på PKV för oktober 2025 skulle innebära att timtaxan uppgår till 1 289,34 kronor, före avrundning. Skillnaden jämfört med den föreslagna beräkningen bedöms som obetydlig.

Mot denna bakgrund bedöms det mest ändamålsenligt att använda PKV för februari 2026 som underlag för indexuppräkningen. Följaktligen föreslås att timtaxan räknas upp med 3,0 procent, vilket innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 290,59 kronor. Timtaxan avrundas därefter uppåt och fastställs till 1 291 kronor.

Övergångsbestämmelser

Taxans övergångsbestämmelser förtydligas till 2026. Innan ändringen var bestämmelsen otydligt om hur avgift för handläggningstid som lagts ned innan ikraftträdandet skulle bestämmas. Det var framför allt vilken timtaxa som ska tillämpas på timavgiften som övergångsbestämmelsen behöver reglera. I samband med ändringarna förbisågs dock frågan om hur ärenden som omfattas av schablonavgifter enligt taxebilaga 1 skulle hanteras. Schablonavgifter skiljer sig från timavgifter genom att avgiftens storlek inte grundas på faktisk nedlagd handläggningstid, utan i stället fastställs som en fast avgift utifrån den avgiftsnivå som gäller för ärendet enligt tabell 1 i taxebilaga 1.

Med nuvarande lydelse av övergångsbestämmelsen är det därför otydligt hur avgiftens storlek ska bestämmas i de fall ett ärende omfattas av en schablonavgift och har lämnats in före en förändring av timtaxan, exempelvis före en indexuppräkning, men avgörs efter att den nya timtaxan har trätt i kraft. Bestämmelsen ger inte tillräcklig vägledning i fråga om vilken avgiftsnivå som ska tillämpas i sådana situationer.

Den praxis som hittills har tillämpats innebär att avgiftens storlek i dessa fall beräknas genom att den handläggningstid som anges i tabell 1 i taxebilaga 1 multipliceras med den timtaxa som gällde vid den tidpunkt då ärendet lämnades in. Det innebär exempelvis att om ett ärende ges in i november 2025 men avgörs först under 2026, ska avgiftens storlek bestämmas med utgångspunkt i den timtaxa som gällde under 2025.

För att undanröja oklarhet och säkerställa en förutsebar, enhetlig och rättssäker avgiftshantering föreslås därför att övergångsbestämmelserna uttryckligen reglerar hur även schablon-avgiftsbelagda ärenden ska hanteras vid förändringar av timtaxan. Av den anledningen föreslås ett nytt stycke införs i övergångsbestämmelsen som hanterar denna fråga.

Taxebilaga 1

Nya avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar
I taxebilaga 1 föreslås fyra nya avgiftsnivåer kopplade till tillsyn på små avloppsanläggningar. De fyra avgiftsnivåer innebär en schablonavgift för tillsyn på små avloppsanläggningar upp till 25 personekvivalenter (pe).

Syftet med att inför en fast avgift för tillsynen är att det skapar en mer rättvis fördelning av kostnaden mellan verksamhetsutövarna, oberoende var i kommunen avloppsanläggningen ligger och vilket år tillsynen sker.

Vid uttag av timavgift debiteras resväg med upp till 2 timmar per ärende vilket innebär att verksamhetsutövare med avloppsanläggningar i inlandet får betala en högre kostnad för tillsynen jämfört med verksamhetsutövare som har avloppsanläggningar närmare stadskärnan.

I början av tillsynsprojektet tar handläggningen längre tid då mallar, rutiner och bedömningsdokument behöver tas fram. Uppskattningen är att handläggningen kommer att gå snabbare längre fram i tillsynsprojektet, då tillsynsmyndigheten samlar på sig kunskap och erfarenheter samt har grundmallar och rutiner för tillsynsprocessen. Vid uttag av timavgift får verksamhetsutövare som får tillsyn tidigt i tillsynsprojektet betala en högre avgift jämfört med verksamhetsutövare som får tillsyn i slutet av tillsynsprojektet. De föreslagna avgiftsnivåerna har tagit hänsyn till detta så att dessa faktorer inte ska vara avgörande i nivån på avgiften.

Avgiftsnivåerna baseras på statistik och erfarenhet från genomförd tillsyn under 2024, 2025 och 2026.

Vid införande av fasta avgiftsnivåer kommer fastighetsägarna i ett tidigt skede få information om vad kostnaden för tillsynen blir.

Delar av tillsynen på små avloppsanläggningar föreslås fortsatt debiteras med timavgift då dessa ärenden är komplexa och svåra att schablonisera, exempelvis uppföljning efter genomförd tillsyn, tillsyn på större gemensamma avloppsanläggningar 25–99 pe samt tillsyn med anledning av klagomål.

Mot denna bakgrund föreslås att fyra nya avgiftsnivåer införs i tabell 1 i taxebilaga 1, numrerade avgiftsnivå 5–8, för schabloniserad tillsyn av små avloppsanläggningar. Numreringen fortsätter därmed från tidigare avgiftsnivåer i tabellen.

För att förbättra tabellens struktur och tydlighet föreslås vidare att avgiftsnivån för timavgift placeras högst upp i tabell 1. Därutöver föreslås att en förtydligande underrubrik införs i tabell 1, placerad ovanför de nya avgiftsnivåerna 5–8, med beteckningen ”Små avloppsanläggningar”. Detta syftar till att tydliggöra vilka avgiftsnivåer som avser tillsyn av små avloppsanläggningar och att underlätta taxans läsbarhet.

Vidare föreslås att fem nya ärendetyper (1.27–1.31) införs i tabell 2 i taxebilaga 1. De föreslagna nya ärendetyperna är således en förutsättning för att de nya avgiftsnivåerna ska kunna tillämpas på ett tydligt, konsekvent och rättssäkert sätt.

Övriga ändringar av tabell 2
Utöver de ändringar som följer av införandet av nya ärendetyper för tillsyn av små avloppsanläggningar föreslås även ett antal övriga justeringar i tabell 2. Merparten av dessa ändringar är av redaktionell och förtydligande karaktär. De föreslagna justeringarna omfattar bland annat rättelse av felaktig avstavning av ord samt ersättning av otydliga eller ofullständiga förkortningar av EU-förordningar. Dessa brister har tidigare påtalats i avsnittet om övergripande ändringar och bedöms behöva åtgärdas för att förbättra taxans tydlighet.

För punkt 1.12 om kyltorn har SKR föreslagit ett tillägg. Tillägget innebär att den särskilda anmälningsplikten för kyltorn inte ska gälla i de fall där kyltornet redan är anmält eller utgör en del av en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). Hänvisningen görs till 38 c § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Denna bestämmelse anger att den särskilda anmälningsplikten för kyltorn enligt 38 a § inte gäller om kyltornet ingår i en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Eftersom taxan endast reglerar avgiftsuttag för prövning och tillsyn och inte själva prövningsnivån föreslås ingen ändring i taxebilaga 1. Skälet är att ett avgiftsuttag enligt punkt 1.12 i taxan aldrig kommer att aktualiseras när kyltornet ingår i en verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen. Avgiftsuttag för prövning och tillsyn ska i sådana fall i stället ske inom ramen för den avgift som tas ut för den verksamhet kyltornet ingår i, i enlighet med gällande bestämmelser.

Det är därmed underförstått att avgiftsuttag för prövning enligt 38 a § i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd endast kommer att avse fristående eller annars icke prövade kyltorn som inte ingår i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

I punkt 5.3 föreslås att en ny bestämmelse införs avseende utförande av kontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse hos produkter. Bakgrunden är att nämnden har tillsynsansvar enligt denna förordning. För att möjliggöra avgiftsuttag för sådan kontroll föreslås att ärendetypen läggs till i tabell 2, med föreslagen avgiftsnivå timavgift, eftersom kontrollens omfattning kan variera och inte bedöms lämplig för schablonisering.

I punkt 9.1 föreslås ett språkligt förtydligande för att klargöra att det är Umeå kommuns föreskrifter om avfallshantering som avses. Förtydligandet syftar till att undanröja eventuella tolkningsfrågor och säkerställa att den lokala föreskriften tydligt identifieras som grund för aktuellt avgiftsuttag.

Vidare föreslås att nya punkter (9.3–9.5) införs i tabell 2 för att möjliggöra avgiftsuttag kopplat till tillsyn och kontroll enligt förordningen (2021:996) om engångsprodukter samt förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier. Dessa regelverk omfattas av nämndens tillsynsansvar, men har hittills inte varit fullt ut speglade i taxans ärendetyper. För de nya punkterna

föreslås avgiftsnivån timavgift, eftersom tillsyns- och kontrollärenden enligt dessa förordningar bedöms vara varierande i omfattning och komplexitet och därmed inte lämpar sig för en fast schabloniserad avgift.

Taxebilaga 2

Ändring av verksamhetskoder
Verksamhetskoderna i taxebilaga 2 grundas på indelningen i miljöprövningsförordningen (2013:251). Sedan den senaste ändringen av taxan har miljöprövningsförordningen ändrats genom införandet av nya prövningsnivåer, vilket har betydelse för klassificeringen av vissa verksamheter och för vilka verksamhetskoder som ska tillämpas vid prövning och tillsyn.

Från och med augusti 2025 har kapitel 3 i miljöprövningsförordningen ändrat rubrik och samtidigt har två nya prövningsnivåer för vattenbruksverksamhet införts. Av den anledningen föreslås att rubriken i taxebilaga 2 som gäller dessa verksamheter ändras från ”Verksamhetsgrupp fiskodling och övervintring av fisk” till ”Verksamhetsgrupp vattenbruk”. Vidare föreslås att verksamhetskod 5.10 och 5.30 införs.

För tillståndspliktiga verksamheter som omfattas av 5.10 föreslås att tillsynstiden fastställs till 9 timmar. Motiveringen är att tillståndspliktiga verksamheter normalt medför ett mer omfattande och komplext tillsynsbehov, bland annat till följd av högre miljöpåverkan, mer omfattande villkor i tillståndsbeslut samt ökade krav på uppföljning och kontroll.

För anmälningspliktiga verksamheter som omfattas av 5.30 föreslås en tillsynstid om 6 timmar. Anmälningspliktiga verksamheter bedöms generellt ha ett mindre omfattande tillsynsbehov än tillståndspliktiga verksamheter, men kräver ändå regelbunden tillsyn för att säkerställa efterlevnad av miljöbalkens bestämmelser och eventuella förelägganden. Den föreslagna tillsynstiden ligger i linje med tillsynsbehovet för andra jämförbara anmälningspliktiga verksamheter i taxan.

I samband med ändringen av taxan 2025 togs tre verksamhetskoder för återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet (90.381, 90.383 och 90.391) bort, i enlighet med då gällande lydelse av miljöprövningsförordningen. Efter senare ändringar i förordningen har dock behovet av dessa koder delvis återuppstått. Sedan november 2025 har verksamhetskoden 90.391 återinförts i miljöprövningsförordningen. Mot denna bakgrund föreslås att taxan kompletteras med denna kod. Eftersom motsvarande verksamhet tidigare har omfattats av taxan och nämndens tillsynsansvar inte har förändrats, föreslås att samma tillsynsbehov som tidigare, motsvarande nio timmar, åter anges för denna typ av verksamhet.

Författningsförslag

Nedan anges endast de delar av taxan som föreslås ändras. Taxan i sin helhet finns i bilaga 1. Nuvarande lydelse anges i kolumnen till vänster och miljö- och hälsoskydds förslag på ändringar anges till höger.

Ändringarna i bestämmelserna är kursiverad. Om ingen ändring föreslås löper texten över båda kolumnerna.

Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

[…]

Begrepp och definitioner
2 §

I denna taxa avses med:	
Nämnden**:** Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun	
Timtaxa: det belopp i kronor som anges i 7 § och motsvarar en hel timmes handläggningstid.	
Timavgift: den sammanlagda handläggningstiden multipliceras med timtaxan.	
Handläggning: alla åtgärder som vidtas i ett ärende. Exempelvis inläsning, kontakter med parter och remissinstanser, platsbesök, upprättande av handlingar, föredragning av ärendet i nämnden, beslutsfattande, utredningar samt andra liknade åtgärder.	
Handläggningstid: den sammanlagda tiden som varje tjänsteperson har lagt ner på handläggning av ärendet eller tillsyn. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma tillfälle (tur- och returresa) överstiger två timmar.	
Utredningstid: endast den tid av handläggningstiden som avser tid för inspektion på plats, provtagning, mätning eller motsvarande utredningsarbete.	
Prövning: handläggning av en ansökan om tillstånd, dispens, undantag eller anmälan enligt bestämmelser i Miljöbalken (1998:808) eller förordningar och föreskrifter meddelande med stöd av miljöbalken som nämnden ansvarar för eller övertagit från annan myndighet.	

Tillsyn: detsamma som anges i 26 kap 1 § Miljöbalken (1998:808).

Tillsynstid: den tid som används för att beräkna en avgift som ska betalas för tillsynen.

Ytterligare tillsynsåtgärder: alla åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse men avser inte beslut att avsluta ärendet.

Industriutsläppsverksamhet, huvudverksamhet och slutsatser om bästa tillgängliga teknik: detsamma som anges Industriutsläppsförordning (2013:250).

Offentliggjorts: detsamma som slutsatsernas offentliggörande enligt Industriutsläppsförordning (2013:250).

Förordningen (EU) 2017/625: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG

Förordning (EU) 2019/1020: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

Förordning (EU) 2023/1542: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU)

2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG.

Förordning (EU) 517/2014: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 517/2014 av den 16 april 2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006.

Förordning (EG) 1005/2009: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1005/2009 av den 16 september 2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

Förordning (EU) 291/2011: Kommissionens förordning (EU) nr 291/2011 av den 24 mars 2011 om viktiga användningsområden för andra kontrollerade ämnen än klorfluorkolväten för laboratorie- och analysändamål i unionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

[…]

Timtaxa

7 §

Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan *1 253* kronor.

Vid tillämpning av denna taxa är timtaxan *1 291* kronor.

[…]

Övergångsbestämmelser

Denna taxa trädde i kraft den 1 januari *2026.*

Denna taxa trädde i kraft den 1 januari *2027.*

Äldre taxa gäller fortfarande i fråga om avgift som avser handläggningstid före ikraftträdandet.

I fråga om prövning eller tillsyn som inletts hos nämnden innan ikraftträdandet och som omfattas av de avgiftsnivåer som anges i taxebilaga 1 ska avgiftens storlek, till skillnad från andra stycket, bestämmas med utgångspunkt i den handläggningstid som anges i tabell 1 i bilaga 1 multipliceras med den timtaxa som gällde vid den tidpunkt då prövningen eller tillsynen inleddes.

Bilagor

Taxebilaga 1
Taxebilaga 2
[…]

Taxebilaga 1

Taxebilaga 1 gäller avgifter för prövning och tillsyn som inte omfattas av taxebilaga 2 eller taxebilaga 3.

Avgiftsnivåer är förutbestämda och fastställda schablonbelopp som bestäms med hänsyn till ärendets komplexitet och tidsåtgång enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1. Den avgift avgiftsnivån motsvarar.

Avgiftsnivå med förklaring	Handläggningstid per avgiftsnivå	Avgift
Avgiftsnivå 1: Enkla ärenden där handlingar endast bekräftas.	0 h	*0 kr*
Avgiftsnivå 2: Ärenden med enklare bedömning via skrivbord.	2 h	*2 506 kr*
Avgiftsnivå 3: Ärenden med behov av ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord, för bedömning.	7 h	*8 771 kr*
Avgiftsnivå 4: Ärenden med behov av mer omfattande bedömning inklusive ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord.	9 h	*11 277 kr*
***Timavgift**: Komplexa ärenden/ärenden som inte går att schablonisera och tillsynsärenden som inte innefattar fast avgift. - Faktisk nedlagd tid.*	*Timavgift*	*Timavgift*

Avgiftsnivå med förklaring	Handläggningstid per avgiftsnivå	Avgift
***Timavgift**: Komplexa ärenden/ärenden som inte går att schablonisera och tillsynsärenden som inte innefattar fast avgift.*	*Timavgift*	*Timavgift*
Avgiftsnivå 1: Enkla ärenden där handlingar endast bekräftas.	0 h	0 kr
Avgiftsnivå 2: Ärenden med enklare bedömning via skrivbord.	2 h	*2 582 kr*
Avgiftsnivå 3: Ärenden med behov av ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord, för bedömning.	7 h	*9 037 kr*
Avgiftsnivå 4: Ärenden med behov av mer omfattande bedömning inklusive ytterligare kontakt, på plats eller via skrivbord.	9 h	*11 619 kr*
Små avloppsanläggningar		

Avgiftsnivå 5 *Ärenden med enklare bedömning via skrivbord.*	*1 h*	*1 291 kr*
Avgiftsnivå 6 *Ärenden med behov av mer omfattande bedömning via skrivbord.*	*3 h*	*3 873 kr*
Avgiftsnivå 7 *Ärenden med behov av mer omfattande bedömning inklusive platsbesök.*	*3,5 h*	*4 518,5 kr*
Avgiftsnivå 8 *Komplexa ärenden med behov av omfattande bedömning inklusive platsbesök.*	*6 h*	*7 746 kr*

Tabell 2. Ärendetyper och den avgiftsnivå som gäller för prövning eller tillsyn.

Nr	Beskrivning	Lagrum	Avgift
1	**Avgifter för miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**		
	Prövning		
1.1	Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning, för upp till 25 personekvivalenter, som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
1.2	Ansökan om tillstånd till inrättande av en avloppsanordning, för mer än 25 personekvivalenter, som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2 eller kräver tillstånd eller anmälan enligt miljöprövningsförordningen.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.3	Ansökan om tillstånd till anslutande av en vattentoalett till en befintlig avloppsanordning, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.4	Ansökan om tillstånd för slamavskiljare eller minireningsverk som ska ansluta till en befintlig tillståndsgiven gemensamhetsanläggning	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.5	Ansökan om tillstånd till inrättande av en sluten tank som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.6	Att i samma ärende ansöka om tillstånd till inrättande av en sluten tank som en eller flera vattentoaletter ska anslutas till samt anmäla om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 4
1.7	Ansökan om tillstånd till hållande av vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.8	Ansökan om tillstånd till spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa, per spridningstillfälle.	40 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken.	Avgiftsnivå 2

1.9	Anmälan om miljöfarlig verksamhet.	9 kap 6 §, 1 kap 10 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Timavgift
1.10	Anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	1 kap 11 § miljöprövnings-förordningen (2013:251)	Timavgift
1.11	Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, där slamtömning krävs, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.12	Anmälan om inrättande av en avloppsanordning utan vattentoalett, där slamtömning inte krävs, och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.13	Anmälan om ändring av en avloppsanordning och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.14	Anmälan om inrättande av en värmepumpsanläggning för utvinning av värme, upp till 20 kW, ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.5	Anmälan om inrättande av en värmepumpsanläggning för utvinning av värme, över 20 kW, ur mark, ytvatten eller grundvatten och som inte omfattas av fast avgift enligt taxebilaga 2.	17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.16	Anmälan om anläggande av gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom ett område med detaljplan.	37 och 42 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 2
1.17	Anmälan i andra frågor enligt vad kommunen har föreskrivit för att förhindra olägenheter för människors hälsa.	40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap 12 § miljöbalken	Avgiftsnivå 2
1.18	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, nålar, piercingverktyg, rakblad, nagelbandssaxar eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.19	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet med bassängbad för allmänheten, eller som annars används av många människor.	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.20	Anmälan om att driva eller arrangera anmälningspliktig hälsoskyddsverksamhet som utgörs av förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, specialskola, sameskola eller internationell skola	38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Avgiftsnivå 3
1.21	Anmälan om att uppföra eller använda ett kyltorn.	38 a § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
1.22	Prövning i övrigt gällande verksamheter som kan riskera att skada människors hälsa eller orsaka olägenheter för hälsan enligt 9 kap. miljöbalken eller prövning i ärende avseende ändring eller utökning av befintlig anmälningspliktig verksamhet.	9 kap miljöbalken, Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
	Tillsyn		
1.23	Annan miljöfarlig verksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller timavgift enligt taxebilaga 3.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljö-tillsynsförordningen	Timavgift
1.24	Byggnader, lokaler och anläggningar som kräver särskild uppmärksamhet och som inte omfattas av avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2 eller taxebilaga 3; 1. byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen, 2. lokaler för undervisning, vård eller annat omhändertagande, 3. samlingslokaler där många människor brukar samlas, 4. hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad, 5. idrottsanläggningar, campinganläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor,	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift

	6. lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endast omfattar estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, 7. lokaler för förvaring av djur.		
1.25	Radon i bostäder och lokaler för allmänna ändamål.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
1.26	Annan hälsoskyddsverksamhet, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
1.27	*Avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med tillstånd före miljöbalken, där fastighetsägaren dömer ut anläggningen utan platsbesök och har fått ett miljöbalkstillstånd för ny avloppsanläggning. Gäller per anläggning och fastighet.*	*26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen*	*Avgiftsnivå 5*
1.28	*Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter utan platsbesök*	*26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen*	*Avgiftsnivå 6*
1.29	*Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med platsbesök där inga tillsynsåtgärder krävs.*	*26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen*	*Avgiftsnivå 7*
1.30	*Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 personekvivalenter med platsbesök där tillsynsåtgärder krävs för att åstadkomma rättelse.*	*26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen*	*Avgiftsnivå 8*
1.31	*Övrig tillsyn på avloppsanläggningar, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 1, 2 eller 3.*	*26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 1 miljötillsynsförordningen*	*Timavgift*
2	**Avgift för vattenverksamhet**		
	Prövning		
2.1	Anmälan om vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	11 kap 9b § miljöbalken, 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Tillsyn		
2.2	Övrig vattenverksamhet där länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 29 § p 2 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 10 § miljöbalken	Timavgift

3	**Avgift för kemiska produkter och biotekniska organismer**		
	Lagring av brandfarliga vätskor		
	Prövning		
3.1	Ansökan om undantag från kraven i föreskrifterna.	8 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Tillsyn		
3.2	Information innan installation påbörjas utanför vattenskyddsområde av cisterner med anslutna rör- och slangledningar med brandfarliga vätskor eller spilloljor ovan eller i mark när cisternerna rymmer mer än totalt 1 m3 vätska eller motsvarande för installation (inom vattenskyddsområde när cisternerna rymmer mer än totalt 150 liter brandfarliga vätskor eller spillolja).	3 kap 1 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsför-ordningen (2011:13)	Timavgift
3.3	Information innan hantering under minst fem dagar under en sammanhängande trettiodagarsperiod i ett och samma vattenskyddsområde påbörjas av mer än totalt 150 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor i lösa behållare.	3 kap 2 § 1 st Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.4	Information om hur cistern med anslutna rör- och slangledningar samt eventuella föroreningar ska tas om hand i samband med att en cistern tas ur bruk.	8 kap 1 § Naturvårds-verkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 1
3.5	Underrättelse om misstanke av att mark- eller vattenområde har blivit förorenat av hantering som omfattas av tillämpningsområdet för dessa föreskrifter.	6 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
3.6	Övrig tillsyn av hantering av brandfarliga vätskor och spillolja, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vatten-förorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10), 26 kap 3 § miljöbalken, 2 kap 31 § p5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift

	Fluorerade växthusgaser							
	Tillsyn							
3.7	Underrättelse och samråd innan installation eller konvertering sker av sådan utrustning som innehåller 14 ton koldioxidekvivalenter f-gas eller mer.					14 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)		Avgiftsnivå 1
3.8	Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i *EU-förordningen om f-gaser.*	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 2		3.8	Rapport om det under någon del av ett kalenderår finns minst 14 ton koldioxidekvivalenter i en stationär anläggning eller i en mobil utrustning som omfattas av läckagekontroll enligt 11 § eller enligt artikel 3.3 andra stycket och 4.1–4.3 i *förordning (EU) 517/2014*	15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 2
3.9	Övrig tillsyn av fluorerade växthusgaser, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					2 kap 31 och 32 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
	Ozonnedbrytande ämnen							
	Tillsyn							
3.10	Utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerade ämnen.					Förordning (EU) nr 517/2014, förordning (EG) nr 1005/2009, 2 kap 31 § p 6 miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
3.11	Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till *Kommissionens* förordning (EU) nr 291/2011, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (*EG*) *nr* 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift		3.11	Verksamhet där ozonnedbrytande ämne används för laboratorie- och analysarbeten som betraktas som viktiga enligt bilagan till förordning (EU) nr 291/2011, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	Förordning (EG) 1005/2009, förordning (*EU*) 291/2011, 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
	Växtskyddsmedel							
	Prövning							
3.12	Ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.					2 kap 40 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel		Avgiftsnivå 2
3.13	Ansökan om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde som har inrättats före den 1 januari 2018 och där föreskrifterna inte har ändrats efter den 1 januari 2018.					6 kap 1 och 2 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2)		Timavgift
3.14	Ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel 1. på ängs- eller betesmark som inte är lämplig att plöja men som kan användas till slåtter eller bete, 2. på skolgårdar eller gårdar till förskolor eller på lekplatser som allmänheten har tillträde till, 3. i parker eller trädgårdar eller andra områden som i första hand är avsedda att vara rekreationsområden som allmänheten har tillträde till, 4. inom koloniträdgårdsområden eller i växthus som inte används					2 kap 37 och 39 §§ förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel		Timavgift

	yrkesmässigt, 5. på tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö, eller 6. på växter inomhus utom i produktionslokaler, lagerlokaler och liknande lokaler.							
3.15	Anmälan om yrkesmässig användning av växtskyddsmedel.					2 kap 41 § Förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel		Timavgift
	Tillsyn							
3.16	Underrättelse vid olyckor då en större mängd växtskyddsmedel läckt ut eller kan befaras läcka ut.					9 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.		Timavgift
3.17	Underrättelse om vattentäkt, grundvatten eller en sjö eller ett vattendrag befaras bli förorenat av växtskyddsmedel.					9 kap 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2), 2 kap 31 § p 5 och 2 kap 32 § 1 st p 2b miljötillsynsförordningen (2011:13) i lydelsen som gäller fr o m 1 juli 2018.		Timavgift
3.18	Övrig tillsyn av växtskyddsmedel, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
	Biocidprodukter							
	Prövning							
3.19	Ansökan om undantag från bestämmelserna om information och underrättelse i					4 kap 4 § Naturvårdsverkets föreskrifter		Avgiftsnivå 2
	Tillsyn							
3.20	Underrättelse i samband med spridning av biocidprodukt på en plats som allmänheten har tillträde till som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					4 kap 2 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)		Avgiftsnivå 1
3.21	Övrig tillsyn av biocidprodukter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av vissa biocidprodukter (NFS 2015:3), 2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
	PCB							
	Prövning							
3.22	*Anökan* om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift		3.22	*Ansökan* om dispens från kravet om avlägsnande av PCB-produkt i byggnader och anläggningar och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	17 b § förordningen (2007:19) om PCB m.m.	Timavgift
3.23	Anmälan om avlägsnande av fogmassa eller halkskyddad golvmassa enligt 17, 17 a eller 17 b § förordning (2007:19) om PCB m.m. och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2					18 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.		Timavgift
	Tillsyn							
3.24	Övrig tillsyn av PCB-varor och PCB-produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					Förordningen (2007:19) om PCB m.m., 26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap 31 § p 5		Timavgift

						miljötillsynsförordningen (2011:13)		
4	**Kosmetiska produkter**							
	Tillsyn							
4.1	Kosmetiska produkter, de uppgifter som enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) nr 1223/2009 ska skötas av behörig myndighet, samt rådgöra med Läkemedelsverket innan åtgärder vidtas enligt artikel 27.1 i förordningen.					Förordning (EG) nr 1223/2009, 2 kap 34 § miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
5	**Övrigt avseende kemiska produkter**							
	Tillsyn							
5.1	Primärleverantörers hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor som inte innebär utsläppande på marknaden, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					2 kap 32 § miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
5.2	Hantering av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i andra verksamheter än miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap miljöbalken, utom den tillsyn som Kemikalieinspektionen utövar över primärleverantörers utsläppande på marknaden					2 kap 31 § p 5 miljötillsynsförordningen (2011:13)		Timavgift
5.3	Övrig tillsyn av kemiska produkter, som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 § samt 2 kap 19 § p 7-9, p 11-14, p 16, p 17, p 19 miljö-tillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift		5.3	*Utförande av kontroll enligt förordning (EU) 2019/1020, eller* övrig tillsyn avseende kemiska produkter som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	26 kap 3 § 3st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§, 2 kap 32 och 32 a-d §§ och 2 kap 19 § p 7–9, p 11–14, p 16, p 17, p 19 miljötillsynsförordningen (2011:13), *förordning (EU) 2019/1020*	Timavgift
6	**Avgift för viss övrig verksamhet**							
	Ärenden om allmänna hänsynsregler enligt 2 kap miljöbalken							
	Tillsyn							
6.1	Hushållning med energi samt användning av förnyelsebara energikällor, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken		Timavgift
6.2	I verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift i taxebilaga 2, utnyttja möjligheterna att 1. minska mängden avfall, 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter, 3. minska de negativa effekterna av avfall, och 4. återvinna avfall.					2 kap 5 § samt 26 kap 3 § 3 st miljöbalken		Timavgift
6.3	Övrig tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler efterlevs, i verksamhet eller vid vidtagande av åtgärd som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.					2 kap 2–4 §§ miljöbalken 26 kap 3§ 3 st miljöbalken		Timavgift
7	**Ärenden enligt 7 och 12 kap miljöbalken**							
	Prövning							
7.1	Ansökan om dispens från strandskyddsföreskrifter					7 kap 18 b § miljöbalken, gällande föreskrifter		Timavgift
7.2	Ansökan om tillstånd till åtgärd som är förbjuden för att den strider mot syftet med det tilltänkta skyddet av ett område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 §.					7 kap 24 § miljöbalken		Timavgift
7.3	Ansökan om dispens eller undantag från föreskrifter för natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.					Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.		Timavgift
7.4	Ansökan om nya eller ändrade villkor i ett beslut om tillstånd eller dispens avseende natur- eller kulturreservat, naturminne, djur- och växtskyddsområde eller vattenskyddsområde.					Gällande föreskrifter, 7 kap 7 § miljöbalken, 9 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.		Timavgift

7.5	Ansökan om dispens från förbudet att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde.	7 kap 11 § 2 st miljöbalken, 1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap, 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
7.6	*Ansökan eller* anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde som kräver *tillstånd eller* anmälan enligt föreskrifter meddelade för natur- eller kulturreservat eller vattenskyddsområde.	Gällande föreskrifter	Timavgift
7.7	Anmälan för samråd av en åtgärd som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken och som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön.	12 kap 6 § miljöbalken	Timavgift
	Tillsyn		
7.8	Naturreservat, kulturreservat, naturminnen, biotopskyddsområden, vattenskyddsområden som kommunen har beslutat om, djur- och växtskyddsområden som kommunen har meddelat föreskrifter om, område eller föremål som omfattas av ett interimistiskt beslut meddelat av kommunen enligt 7 kap 24 § miljöbalken, strandskydd utom det som länsstyrelsen har tillsyn över när det gäller väg- och järnvägsanläggningar.	2 kap 9 § miljötillsynsförordningen	Timavgift
7.9	Verksamhet som berörs av föreskrifter i fråga om 1. begränsningar av antalet djur i ett jordbruk, 2. försiktighetsmått för gödselhanteringen, och 3. växtodlingen och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	12 kap 10 § miljöbalken, 2 kap 32 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Avgiftsnivå 2
7.10	Tillsyn av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken som har beslutats av länsstyrelsen, om länsstyrelsen har överlåtit uppgiften att utöva tillsyn.	1 kap 19 och 20 §§ samt 2 kap 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
7.11	Övrig tillsyn av skötsel av jordbruksmark och annan markanvändning i jordbruket och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.	2 kap 8 § p 7 samt 1 kap 19 och 20 §§ miljötillsynsförordningen (2011:13) eller 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
8	**Ärenden om verksamheter som orsakar miljöskador enligt 10 kap miljöbalken**		
	Prövning		
8.1	Anmälan om avhjälpande av vissa föroreningsskador.	28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	Timavgift
	Tillsyn		
8.2	Underrättelse om upptäckt av en förorening på en fastighet och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.	10 kap 11 § miljöbalken	Timavgift
8.3	Underrättelse om upptäckt av en överhängande fara för att en verksamhet eller åtgärd medför en allvarlig miljöskada.	10 kap 12 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
8.4	Underrättelse om upptäckt av att en allvarlig miljöskada har uppstått.	10 kap 13 och 14 §§ miljöbalken	Timavgift
8.5	Övrig tillsyn av föroreningsskador som inte omfattas av länsstyrelsens tillsynsansvar och andra miljöskador om skadorna har orsakats av en verksamhet eller åtgärd som den kommunala nämnden har tillsynsansvaret för.	2 kap 31 § p 3 miljötillsynsförordningen (2011:13), 26 kap 3 § 3 st miljöbalken	Timavgift
9	**Ärenden enligt 15 kap miljöbalken**		
	Prövning		

9.1	Ansökan om tillstånd eller dispens för omhändertagande av avfall inom egen fastighet eller eget omhändertagande av avfall enligt 15 kap. 24 § miljöbalken samt övriga anmälningar, tillstånd och undantag enligt avfallsförordningen samt *kommunens*	15 kap 25 § miljöbalken, avfallsförordningen (2020:614), *kommunens* föreskrifter om avfallshantering	Timavgift		9.1	Ansökan om tillstånd eller dispens för omhändertagande av avfall inom egen fastighet eller eget omhändertagande av avfall enligt 15 kap. 24 § miljöbalken samt övriga anmälningar, tillstånd och undantag enligt avfallsförordningen samt *Umeå kommuns*	15 kap 25 § miljöbalken, avfallsförordningen (2020:614), *Umeå kommuns* föreskrifter om avfallshantering	Timavgift

	föreskrifter om avfallshantering.					föreskrifter om avfallshantering.		
	Tillsyn							
9.2	Tillsyn av avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap. 31 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift		9.2	*Övrig* tillsyn av avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2	26 kap 3 § 3 st miljöbalken, 2 kap. 31 § miljötillsynsförordningen (2011:13)	Timavgift
					9.3	*Tillsyn i fråga om hur 17–22 och 28 §§ förordningen (2021:996) om engångsprodukter uppfylls lokalt.*	*2 kap 31 § p 7 miljötillsynsförordningen (2011:13)*	*Timavgift*
					9.4	*Distributörers hantering av avfall enligt förordning (EU) 2023/1542.*	*2 kap 31 § p 8 miljötillsynsförordningen (2011:13), artiklarna 62, 64, 66, 67 och 74.4 i förordning (EU) 2023/1542*	*Timavgift*
					9.5	*Behandlingsanläggning saktörers hantering av avfall enligt förordning (EU) 2023/1542 och som inte omfattas av fast avgift för tillsyn enligt taxebilaga 2.*	*2 kap 31 § p 9 miljötillsynsförordningen (2011:13), artiklarna 65, 70.3 och 71 i förordning (EU) 2023/1542*	*Timavgift*
10	**Ärenden enligt 30 kap miljöbalken**							
10.1	Handläggning av miljösanktionsavgift					30 kap miljöbalken		Avgiftsnivå 2

Taxebilaga 2

Taxebilaga 2 gäller avgifter för tillsyn av verksamheter.

Verksamhetskod	Prövningsnivå	Timmar	Beskrivning
Verksamhetsgrupp jordbruk och djurhållning			
1.10-i och 1.11	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
1.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
1.2001	U	3	För verksamheter under anmälningspliktig nivå, men med stadigvarande djurhållning med 30 djurenheter eller fler, är tillsynstiden 3 timmar.
Verksamhetsgrupp *fiskodling och övervintring av fisk*			**Verksamhetsgrupp *vattenbruk***
			5.10 | *B* | *9* | *För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.*
5.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
			5.30 | *C* | *6* | *För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.*
Verksamhetsgrupp berg, naturgrus och andra jordarter			
10.10	B	9	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.11	B	18	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.11	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.11	B	9	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.11	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.11	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.11	B	9	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar om tillståndet inte omfattas av någon av 1-5.
10.20	B	9	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för täkt av torv.
10.20	B	18	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 200 000 ton.
10.20	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 50 000 ton men högst 200 000 ton.
10.20	B	9	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton.
10.20	B	9	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan

			täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton.
10.20	B	9	6. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet gäller för mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton.
10.20	B	9	7. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar för annan täkt än som avses i 1, om tillståndet inte omfattas av någon av 1-6.
10.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
10.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp råpetroleum, naturgas och kol			
11.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan utvinningsindustri			
13.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 4 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp slakterier			
15.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av animaliska råvaror			
15.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.65	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 6 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp rökeri			
15.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror			
15.90-i, 15.95	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för tillverkning av stärkelse, stärkelsederivat eller socker.
15.90-i, 15.95	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser rostning av kaffe.
15.90-i, 15.95	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling med en produktion av mer än 50 000 ton per kalenderår och inte omfattas av 1 eller 2.
15.90-i, 15.95	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 8 eller 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
15.101	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.115	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 10 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp kvarnprodukter			
15.125	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp livsmedel och foder av kombinerade råvaror			
15.151	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.155	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 14 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp mjölkprodukter			
15.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 5 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
15.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan livsmedelstillverkning			
15.200	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.220	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.240	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.260	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.280	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 27 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
15.310	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 5 kap. 28 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp textilvaror			
17.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 6 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp päls, skinn och läder			
18.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 7 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp trävaror			
20.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.20	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för produktion som omfattar mer än 200 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 8 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för produktion som inte omfattas av 1.
20.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 7 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
20.80	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
20.91	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 8 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp fotografisk och grafisk produktion			
22.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
22.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 10 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp organiska kemikalier			
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i, 24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för anläggning med en produktionsmängd på mer än 20 000 ton per kalenderår.
24.01-i, 24.02-i, 24.03-i, 24.04-i,	A/B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt någon av 12 kap. 1-22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90

24.05-i, 24.06-i, 24.07-i, 24.08-i, 24.09-i, 24.10-i, 24.11-i, 24.12-i, 24.13-i, 24.14-i, 24.15-i, 24.16-i, 24.17-i, 24.18-i, 24.19-i, 24.20-i, 24.21-i och 24.22-i			timmar för anläggning med en produktionsmängd på högst 20 000 ton per kalenderår.
Verksamhetsgrupp läkemedel			
24.40	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
24.41	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp annan kemisk tillverkning			
24.44	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.45	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av gas- eller vätskeformiga kemiska produkter.
24.45	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om verksamheten avser tillverkning av läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material.
24.45	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av sprängämnen.
24.45	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om verksamheten avser tillverkning av pyrotekniska artiklar.
24.45	B	13	5. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 12 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om verksamheten avser tillverkning av ammunition.
24.46	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
24.47	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 12 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp gummi- och plastvaror			
25.11	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
25.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
25.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 13 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp glas, glasvaror och keramiska produkter			
26.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp cement, betong, kalk, krita och gips			
26.100	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 13 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp andra mineraliska produkter			
26.130-i och 26.140	B	64	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar.
26.150	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

26.160	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
26.170-i	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 14 kap. 19 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
26.180	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 14 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp stål och metall			
27.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
27.140	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 15 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp metall- och plastytbehandling, avfettning och färgborttagning			
28.10-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om utsläpp av process- och sköljvatten är större än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter per kalenderår.
28.10-i	B	6	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar om verksamheten inte omfattas av någon av 1-3.
28.25	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
28.80	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 16 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
28.90	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
28.95	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 16 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp elektriska artiklar			
31.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
31.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 17 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp motorer, turbiner och reaktorer			
34.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
34.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp motorfordon			
34.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp järnvägsutrustning och flygplan			
34.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp maskinell bearbetning			
34.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 8§ miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp skeppsvarv			
35.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 18 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förbrukning av organiska lösningsmedel			
39.10-i	B	184	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 184 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om

			förbrukningen uppgår till mer än 200 ton men högst 500 ton per kalenderår.
39.10-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om förbrukningen uppgår till mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
39.10-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om förbrukningen uppgår till högst 50 ton per kalenderår.
39.30	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.35	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 19 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp hantering av bränslen och andra kemiska produkter			
39.60	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
39.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 20 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
39.90	C	6	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 20 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp anaerob biologisk behandling			
40.02	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp framställning av gas- och vätskeformiga bränslen			
40.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förbränning			
40.40-i	A	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.40-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om verksamheten inte omfattas av 1.
40.50-i	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för gasturbinanläggningar.
40.50-i	B	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 200 megawatt men högst 300 megawatt.
40.50-i	B	64	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 200 megawatt.
40.50-i	B	30	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 9 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för andra anläggningar än som avses i 1 med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
40.51	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
40.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 11 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.70	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp vindkraft			
40.90 och 40.95	B	13	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) till havs.
40.90 och 40.95	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för fler än 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.

40.90 och 40.95	B	6	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 21 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar för högst 20 vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) på land.
40.100	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 15 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp värme- och kylanläggningar			
40.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
40.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 21 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp fordonsservice och drivmedelshantering			
50.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
50.1001	U	6	För verksamheter under anmälningspliktig nivå enligt 23 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar. om tvättning av 1. fler än 1000 personbilar per kalenderår 2. 100 eller färre tåg eller flygplan per kalenderår 3. 500 eller färre tågvagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
50.2001	U	6	För verksamheter under anmälningspliktig nivå enligt 23 kap. 2 § miljöprövningsförordningen och överstigande 50 kvadratmeter är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp hamnar			
63.10	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för hamn med mer än 50 anlöp per kalenderår.
63.10	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för hamn med mer än 10 anlöp men högst 50 anlöp per kalenderår.
63.10	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för hamn med upp till 10 anlöp per kalenderår.
63.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp flygplatser			
63.30	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 40 000 flygrörelser men högst 100 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	137	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för verksamhet som omfattar mer än 10 000 flygrörelser men högst 40 000 flygrörelser per kalenderår.
63.30	A	64	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 24 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet som inte omfattas av någon av 1-3.
63.50	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 24 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp laboratorier			
73.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 25 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp tankrengöring			
74.10	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 26 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
74.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 26 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp hälso- och sjukvård			
85.10	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
85.20	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 27 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

Verksamhetsgrupp rening av avloppsvatten			
90.10 och 90.11	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10 och 90.11	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 1 eller 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för en avloppsreningsanläggning med anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer eller som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.15-i	B	47	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar.
90.16	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 4 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 28 kap. 5 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
90.1601	U	6	För avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar 100 eller mer, men högst 200 personekvivalenter är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande			
90.405-i och 90.406-i	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.405-i och 90.406-i	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 eller 66 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 12 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.410 och 90.420	A/B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 68 eller 69 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.430	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 70 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.435-i	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.

90.435-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 67 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.440	A	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.440	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 71 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.
90.450	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.450	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 72 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
Verksamhetsgrupp animaliskt avfall			
90.251	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 33 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp avvattning			
90.375	C	18	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 39 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar.
Verksamhetsgrupp biologisk behandling			
90.161	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.161	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.161	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 30 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.171	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 31 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp deponering			
90.271	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 18 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.28101	U	6	För en verksamhet med anläggning för permanent plats för uppläggning av snö från gaturenhållning är tillsynstiden 6 timmar.
90.290-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 20 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.300-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.300-i	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1 eller 2.

90.310	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.310	B	18	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 50 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.310	B	18	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 22 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 18 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.320-i	A	227	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 227 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.320-i	A	137	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 23 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.330-i och 90.340	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 24 eller 25 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.341	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 26 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp elavfall			
90.90	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 44 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp förberedelse för återanvändning			
90.29	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 47 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp förbränning			
90.180-i och 90.181-i	A	306	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 306 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i och 90.181-i	A	90	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 90 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i och 90.181-i	A	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 5 eller 6 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 2 500 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.
90.190 och 90.191	B	30	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 7 eller 8 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar.
90.200-i och 90.201-i	A	137	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 9 eller 10 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar.
90.210-i och 90.211-i	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.210-i och 90.211-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 11 eller 12 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.212-i och 90.213-i	B	47	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 47 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.212-i och 90.213-i	B	30	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 13 eller 14 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.220 och 90.221	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.

90.220 och 90.221	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 15 eller 16 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av 1.
90.230	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 17 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp konvertering av smittförande avfall			
90.382	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 38 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande			
90.408-i	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring som en del av att samla in avfall			
90.30 och 90.50	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 48 eller 50 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.40	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 49 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.60	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 51 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp lagring av blandat bygg- och rivningsavfall, lättfraktion och stoft			
90.350	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 56 a § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.351	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 56 b § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp mekanisk bearbetning och sortering			
90.100	B	64	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar för verksamhet med mer än 50 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.100	B	35	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 40 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 35 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.110	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 41 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
90.70	B	30	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar för verksamhet med mer än 75 000 ton hanterad avfallsmängd per kalenderår.
90.70	B	13	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 42 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar för verksamhet som inte omfattas av 1.
90.80	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 43 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp uppgrävda massor			
90.361	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 36 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
90.370	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 37 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp uttjänta fordon			
90.119	B	137	1. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 137 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	64	2. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 64 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.119	B	30	3. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 30 timmar om den tillförda avfallsmängden är mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.119	B	13	4. För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 45 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar om den tillförda avfallsmängden inte omfattas av någon av 1-3.
90.120	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 46 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.

			Verksamhetsgrupp återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet
			90.391 *C* *9* *För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 29 kap. 29 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.*
Verksamhetsgrupp återvinning för anläggningsändamål			
90.131	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 29 kap. 34 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Verksamhetsgrupp skjutfält, skjutbanor och sportanläggningar			
92.20	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 2 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
92.30	C	6	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 30 kap. 3 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 6 timmar.
Verksamhetsgrupp textiltvätterier			
93.10	C	9	För en verksamhet som är anmälningspliktig enligt 31 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 9 timmar.
Verksamhetsgrupp begravningsverksamhet			
93.20	B	13	För en verksamhet som är tillståndspliktig enligt 32 kap. 1 § miljöprövningsförordningen är tillsynstiden 13 timmar.
Anmälningspliktiga hälsoskyddsverksamheter			
Verksamhetsgrupp hygienisk verksamhet			
h 38-1 a	H	4	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av piercing, tatuering eller kosmetisk tatuering, är tillsynstiden 4 timmar.
h 38-1 b	H	3	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av fotvård, nagelbehandling eller hudvård med hudpenetrering, är tillsynstiden 3 timmar.
h 38-1 c	H	2	För hygienisk behandling med risk för blodsmitta eller annan smitta vid utförande av akupunktur, rakning med rakkniv eller håltagning med håltagningspistol, är tillsynstiden 2 timmar.
Verksamhetsgrupp bassängbad			
h 38-2 a	H	6	För bassängbad, som inte omfattas av beskrivningen nedan, är tillsynstiden 6 timmar.
h 38-2 b	H	3	För bassängbad med 50 badande eller färre per dygn, utan speciella riskgrupper och/eller endast jacuzz, är tillsynstiden 3 timmar.
Verksamhetsgrupp skola och förskola			
h 38-3 a	H	6	För skolor är tillsynstiden 6 timmar.
h 38-3 b	H	6	För förskolor är tillsynstiden 6 timmar.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 130

Diarienr: KS-2026/00527

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken - Miljö - och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 46 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Nuvarande taxa beslutades av kommunfullmäktige den 30 september 2024. Sedan taxan trädde i kraft har den ändrats vid flera tillfällen för att hålla taxan aktuell. De ändringar som nu föreslås gäller framför allt att schablonavgift för tillsyn av små avloppsanläggningar införs samt en komplettering till taxans övergångsbestämmelse. Utöver detta föreslås även mindre redaktionella ändringar som inte påverkar hur taxan tillämpas.

I taxebilaga 1 föreslås fyra nya schabloniserade avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar. Syftet är att skapa en mer rättvis och förutsebar avgiftsmodell genom att minska skillnader som annars uppstår vid debitering enligt timavgift. Avgiftsnivåerna baseras på erfarenheter från tillsyn under åren 2024–2026. För mer komplexa tillsynsärenden föreslås fortsatt att debitering ska ske enligt timavgift. I bilagan *Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026*

anges alla föreslagna ändringar och motiven. I bilagan finns också författningsförslag.

Timtaxan föreslås räknas upp med 3,0 procent i enlighet med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att följa den allmänna prisutvecklingen. Eftersom PKV föroktober 2026 ännu inte finns tillgängligt har PKV för februari 2026 använts, vilket medför viss osäkerhet men bedöms ändå ha en marginell påverkan. Uppräkningen innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 291 kronor efter avrundning. Alternativet att basera uppräkningen på PKV för oktober 2025 har övervägts men bedöms medföra större osäkerhet. En sådan beräkning skulle innebära en timtaxa om 1 289 kr efter avrundning, vilket bedöms skilja sig marginellt från den föreslagna beräkningen.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 46
Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 214

Diarienr: KS-2026/00527

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken - Miljö - och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 46 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Nuvarande taxa beslutades av kommunfullmäktige den 30 september 2024. Sedan taxan trädde i kraft har den ändrats vid flera tillfällen för att hålla taxan aktuell. De ändringar som nu föreslås gäller framför allt att schablonavgift för tillsyn av små avloppsanläggningar införs samt en komplettering till taxans övergångsbestämmelse. Utöver detta föreslås även mindre redaktionella ändringar som inte påverkar hur taxan tillämpas.

I taxebilaga 1 föreslås fyra nya schabloniserade avgiftsnivåer för tillsyn av små avloppsanläggningar. Syftet är att skapa en mer rättvis och förutsebar avgiftsmodell genom att minska skillnader som annars uppstår vid debitering enligt timavgift. Avgiftsnivåerna baseras på erfarenheter från tillsyn under åren 2024–2026. För mer komplexa tillsynsärenden föreslås fortsatt att debitering ska ske enligt timavgift. I bilagan *Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026*

anges alla föreslagna ändringar och motiven. I bilagan finns också författningsförslag.

Timtaxan föreslås räknas upp med 3,0 procent i enlighet med Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för att följa den allmänna prisutvecklingen. Eftersom PKV föroktober 2026 ännu inte finns tillgängligt har PKV för februari 2026 använts, vilket medför viss osäkerhet men bedöms ändå ha en marginell påverkan. Uppräkningen innebär att timtaxan höjs från 1 253 kronor till 1 291 kronor efter avrundning. Alternativet att basera uppräkningen på PKV för oktober 2025 har övervägts men bedöms medföra större osäkerhet. En sådan beräkning skulle innebära en timtaxa om 1 289 kr efter avrundning, vilket bedöms skilja sig marginellt från den föreslagna beräkningen.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 46
Bilaga 1 - Taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
Bilaga 2 - Motiv och förslag till ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 2026

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00532

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen - Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska börja gälla från och med den 1 september 2026.

Ärendebeskrivning
Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 47 att kommunfullmäktige antar ändringar i Umeå kommuns taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen.

Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2025-08-25, § 153, trädde i kraft den 1 juni 2025. Taxan har därefter indexuppräknats genom miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-10-16, § 126 inför år 2026. Förslag till uppdatering av taxan gäller justeringar av avgifter och text i taxans bilaga 1.

Bilaga 1 tillförs en ny nivå för tillsynsavgifter för stadigvarande serveringstillstånd med den allra högsta omsättningen alkohol per år. Avgiften för ansökan/anmälan om tillfälligt utökat serveringstillstånd sänks från motsvarande tre timmar till två timmar enligt gällande timtaxa.

För två ärendekategorier genomförs redaktionella ändringar för att förtydliga och stämma överens med information och e-tjänster på kommunens webbplats. Det gäller dels Ansökan stadigvarande utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan stadigvarande ändring serveringstillstånd. Dels Ansökan tillfälligt utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan tillfällig ändring serveringstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande timavgiften under resterande del av år 2026.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00532

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 47
Ändringsyrkande – Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen
Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade, 2026-03-04.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Ändringsyrkande – Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

På Folkhälsomyndighetens hemsida står att ett av kraven för gårdsförsäljning av alkohol är att "Försäljning får aldrig ske tidigare än klockan 10:00 eller senare än 20:00. I övrigt får den kommun som har meddelat tillståndet avgöra under vilka tider som försäljning får ske."

Av denna anledning kommer tillsyn efter midnatt inte att vara aktuellt. Därför tycker C, M och L att det är mer lämpligt att tillsynsavgiften likställs med "Grundavgift serveringstid till **01.00**" i stället för "Grundavgift serveringstid till **02.00**" som tjänsteskrivelsen föreslår.

Avgift för prövning av ansökan, tillsyn eller övriga avgifter ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten. Den handläggningstid som bedöms vara nödvändig för ”Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" bör vara mindre än handläggningstiden för ”Ansökan stadigvarande serveringstillstånd allmänheten, slutna sällskap, catering till slutna sällskap” eftersom ingen kontroll ska göras av köksutrymmet eller köksutrustningen. Inte heller ska någon handläggningstid läggas på kontroll av menyernas fullständighet eller om det serveras lagad eller tillredd mat.

På Folkhälsomyndighetens hemsida står att "Den som har tillstånd för gårdsförsäljning får erbjuda provsmakning av de drycker som tillståndet gäller så länge det sker i anslutning till försäljningen. Något särskilt provsmakningstillstånd behövs inte."

Vi tycker därför att ansökningsavgiften för gårdsförsäljningstillstånd bör ligga i nivå med ansökningsavgiften för serveringstillstånd för provsmakning.

Vi yrkar därför att:

- Bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 530 kronor.
- Bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 759 kronor.

Julia Algotsson (C)

Mikael Thyni (M)

Emil Bayat (L)

UMEÅ KOMMUN

KOMMUNAL TAXA

FÖR UMEÅ KOMMUN

Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

Kommunfullmäktiges beslut 2026-mm-dd, § xx

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommuns verksamhet enligt alkohollagen (2010:1622) och de eventuella förordningar och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

Allmänna bestämmelser om avgift

2 § Avgift för prövning av ansökan, tillsyn eller övriga avgifter ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som omfattas av alkohollagen.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogat.
2. handläggning som föranleds av att beslut överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden efter handläggning.

5 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får besluta om förändringar i denna taxa inklusive bilagor som motsvarar ändringar i alkohollagen samt de förordningar och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

UMEÅ KOMMUN

Timavgift

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften **1 253 kronor** per timme handläggningstid.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet, såsom inläsning i ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Avgift tas ut med halv timavgift för varje påbörjad halvtimme handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

Indexuppräkning

7 § Timavgiften i denna taxa är bestämd med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timavgiften) med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Avgift för anmälan och ansökan

8 § Avgift för tillsyn med anledning av anmälan om försäljning av folköl (detaljhandel eller servering) debiteras motsvarande **en (1) timme** handläggningstid enligt 6 §.

9 § Avgift för tillsyn med anledning av anmälan eller för prövning vid ansökan gällande serveringstillstånd eller gårdsförsäljningstillstånd debiteras som en fast avgift genom tillämpning av den avgiftsnivå som anges i bilaga 1. Den fasta avgiften motsvarar tilldelad handläggningstid.

Avgift för handläggning av ansökan får tas ut innan handläggningen påbörjats.

10 § Avgift för tillsyn med anledning av anmälan eller för prövning vid ansökan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan/ansökan avser.

Avgift ska betalas även om anmälan/ansökan avslås, avvisas eller avskrivs. Om särskilda skäl finns får avgiften tas ut som timdebitering för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet enligt 6 §. Avgift tas inte ut för en anmälan/ansökan som återkallas innan handläggning påbörjas.

Tillsynsavgifter för serveringstillstånd och gårdsförsäljningstillstånd

11 § Årlig avgift för tillsyn över verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd tas ut enligt bilaga 1.

Årlig avgift utgörs av en fast grundavgift baserad på serveringstid i tillståndet samt en rörlig avgift baserad på alkoholomsättning föregående år som redovisats i Folkhälsomyndighetens restaurangrapport.

12 § Årlig avgift för tillsyn över verksamheter med gårdsförsäljningstillstånd tas ut enligt bilaga 1.

13 § Årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott.

14 § Årlig avgift ska betalas från och med kalenderåret efter att tillstånd har beviljats.

15 § Tillsynsavgift för verksamheter med tillfälliga serveringstillstånd tas ut efter utförd tillsyn i form av timavgift i enlighet med 6 §.

Avgift för kunskapsprov

16 § Avgift för kunskapsprov debiteras enligt bilaga 1. Avgiften debiteras även när provskrivare uteblir utan avanmälan, kommer för sent eller saknar giltig legitimation.

Avgift vid påminnelse försenad restaurangrapport

17 § Avgift för påminnelse vid försenad restaurangrapport debiteras enligt bilaga 1.

Tillsynsavgifter för försäljning av folköl

18 § Årlig avgift för tillsyn över verksamheter med anmälningspliktig försäljning av folköl (detaljhandel eller servering) tas ut motsvarande **en (1) timme** handläggningstid enligt 6 §.

Årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott.

Årlig avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter att anmälan om försäljning har gjorts.

Om verksamhet gällande försäljning av folköl (detaljhandel eller servering) anmälts under innevarande år tas årlig avgift ut om verksamheten får ytterligare tillsyn under året.

19 § För uppföljande tillsyn och tillsyn som sker med anledning av befogade klagomål ska en avgift för nämndens nedlagda handläggningstid enligt 6 § betalas. Tillsynsavgiften debiteras i efterhand efter utförd tillsyn.

Justering av avgift i enskilt fall

20 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende besluta att sänka en avgift enligt denna taxa.

Avgiftens erläggande och verkställighet

21 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Umeå kommun genom dess miljö- och hälsoskyddsnämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

Överklagande

22 § Bestämmelser om överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna taxa finns i 40–44 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Ikraftträdande

23 § Denna taxa träder i kraft den 1 september 2026 och tillämpas på ärenden som kommer in från och med denna dag. För ärenden som påbörjats innan denna taxas ikraftträdande tillämpas tidigare gällande taxa.

Bilaga 1 – Avgifter serveringstillstånd och gårdsförsäljningstillstånd

Avgifter för ansökan och anmälan

Ansöknings- och anmälningskategori	Avgift
Ansökan stadigvarande serveringstillstånd allmänheten, slutna sällskap, catering till slutna sällskap	16 289 kr
Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe	12 530 kr
Ansökan om stadigvarande cateringtillstånd avser tillståndshavare	3 759 kr
Ansökan om stadigvarande provsmakningstillstånd avser tillståndshavare på tillverkningsställe	3 759 kr
Ansökan stadigvarande ~~utökat~~ ändring serveringstillstånd lokal, tid, dryck, verksamhetsinriktning etc.	6 265 kr
Ansökan tillfälligt ~~utökat~~ ändring serveringstillstånd lokal, tid, dryck, verksamhetsinriktning etc.	~~3 759 kr~~ 2 506 kr
Ansökan gemensam serveringsyta avser tillståndshavare och per sökande	2 506 kr
Ansökan tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten avser sökande som inte är tillståndshavare	7 518 kr
Ansökan tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten avser tillståndshavare med stadigvarande serveringstillstånd	6 265 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd till slutna sällskap	2 506 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd för provsmakning avser partihandlare	7 518 kr
Ansökan tillfällig pausservering	2 506 kr
Ansökan gårdsförsäljningstillstånd	16 289 kr
Anmälan mindre ändring mindre ombyggnation eller verksamhetsförändring, upphörande med dryckesslag etc.	1 253 kr
Anmälan kryddning av snaps avser tillståndshavare	1 253 kr
Anmälan ändrade ägarförhållanden betydande ändring i ägandet, aktier eller bolagsandelar	7 518 kr
Anmälan ändring av personer med betydande inflytande (PBI) ändring av en eller flera styrelseledamöter, firmatecknare, VD, operativ chef etc.	3 759 kr
Godkännande av lokal för catering avser tillståndshavare om lokalen inte tidigare är godkänd av kommunen	1 253 kr

UMEÅ KOMMUN

Tillsynsavgifter

Avgiftstyp	Tillsynsavgift
Grundavgift serveringstid till 01.00	3 759 kr
Grundavgift serveringstid till 02.00	6 265 kr
Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd	6 265 kr

Alkoholomsättning/år	Tillsynsavgift
0–25 000 kr	Endast grundavgift
25 001–100 000 kr	2 506 kr
100 001–500 000 kr	3 759 kr
500-001-1 000 000 kr	6 265 kr
1 000 001–2 000 000 kr	10 024 kr
2 000 001–5 000 000 kr	17 542 kr
5 000 001–8 000 000 kr	23 807 kr
8 000 001–12 000 000 kr	27 566 kr
12 000 001–16 000 000 kr	30 072 kr
~~>16 000 000~~ 16 000 001-20 000 0000 kr	32 578 kr
>20 000 000 kr	35 084 kr

Övriga avgifter

Avgiftstyp	Avgift
Kunskapsprov per tillfälle	1 253 kr
Påminnelse försenad restaurangrapport per påminnelse	1 253 kr

§ 47
Ärendenr: 2026-1172

Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

Beslut
Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. anta ändringar i taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, och att

2. ändringarna ska börja gälla från och med den 1 september 2026.

Reservation
Julia Algotsson (C), Mikael Thyni (M), Josefin Gustafsson (M) och Emil Bayat (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning
Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2025-08-25, § 153, trädde i kraft den 1 juni 2025. Taxan har därefter indexuppräknats genom miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-10-16, § 126 inför år 2026. Förslag till uppdatering av taxan gäller justeringar av avgifter och text i taxans bilaga 1.

Bilaga 1 tillförs en ny nivå för tillsynsavgifter för stadigvarande serveringstillstånd med den allra högsta omsättningen alkohol per år. Avgiften för ansökan/anmälan om tillfälligt utökat serveringstillstånd sänks från motsvarande tre timmar till två timmar enligt gällande timtaxa.

För två ärendekategorier genomförs redaktionella ändringar för att förtydliga och stämma överens med information och e-tjänster på kommunens webbplats. Det gäller dels Ansökan stadigvarande utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan stadigvarande ändring serveringstillstånd. Dels Ansökan tillfälligt utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan tillfällig ändring serveringstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande timavgiften under resterande del av år 2026.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse 2026-03-05
Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade, 2026-03-04

Beredningsansvarig
Petra Thilman, Enhetschef Livsmedel, Serveringstillstånd och Privatekonomi

Yrkande

Julia Algotsson (C), Mikael Thyni (M) och Emil Bayat (L) har lämnat in ett ändringsyrkande på två punkter, se bilaga

Beslutsgång

Ordförande ställer yrkandets första punkt mot tjänsteskrivelsen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande ställer yrkandets andra punkt mot tjänsteskrivelsen och finner att yrkandet avslås.

Ordförande finner att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Bilagor

Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 134

Diarienr: KS-2026/00532

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen - Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska börja gälla från och med den 1 september 2026.

Reservation
Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 47 att kommunfullmäktige antar ändringar i Umeå kommuns taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen.

Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2025-08-25, § 153, trädde i kraft den 1 juni 2025. Taxan har därefter indexuppräknats genom miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-10-16, § 126 inför år 2026. Förslag till uppdatering av taxan gäller justeringar av avgifter och text i taxans bilaga 1.

Bilaga 1 tillförs en ny nivå för tillsynsavgifter för stadigvarande serveringstillstånd med den allra högsta omsättningen alkohol per år. Avgiften för ansökan/anmälan om tillfälligt utökat serveringstillstånd sänks från motsvarande tre timmar till två timmar enligt gällande timtaxa.

För två ärendekategorier genomförs redaktionella ändringar för att förtydliga och stämma överens med information och e-tjänster på kommunens webbplats. Det gäller dels Ansökan stadigvarande utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan stadigvarande ändring serveringstillstånd. Dels Ansökan tillfälligt utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan tillfällig ändring serveringstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande timavgiften under resterande del av år 2026.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 47
Ändringsyrkande – Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen
Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade, 2026-03-04.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.
Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Att bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 530 kronor samt att bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 759 kronor.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Anders Ågrens förslag. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C), Lars Forsgren (SD), Maria Lindvall (-)(L) och **Veronica Kerr (KD)** – Att bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 530 kronor samt att bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 759 kronor.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* Anders Ågrens (M) m.fl. förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 215

Diarienr: KS-2026/00532

Taxa: Ändring av taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen - Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ändringar i taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag.

att ändringarna ska börja gälla från och med den 1 september 2026.

Reservation

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår 2026-04-23 § 47 att kommunfullmäktige antar ändringar i Umeå kommuns taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen.

Nuvarande taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, kommunfullmäktiges beslut 2025-08-25, § 153, trädde i kraft den 1 juni 2025. Taxan har därefter indexuppräknats genom miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut 2025-10-16, § 126 inför år 2026. Förslag till uppdatering av taxan gäller justeringar av avgifter och text i taxans bilaga 1.

Bilaga 1 tillförs en ny nivå för tillsynsavgifter för stadigvarande serveringstillstånd med den allra högsta omsättningen alkohol per år. Avgiften för ansökan/anmälan om tillfälligt utökat serveringstillstånd sänks från motsvarande tre timmar till två timmar enligt gällande timtaxa.

För två ärendekategorier genomförs redaktionella ändringar för att förtydliga och stämma överens med information och e-tjänster på kommunens webbplats. Det gäller dels Ansökan stadigvarande utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan stadigvarande ändring serveringstillstånd. Dels Ansökan tillfälligt utökat serveringstillstånd som i ny lydelse blir Ansökan tillfällig ändring serveringstillstånd.

Inga ändringar föreslås gällande timavgiften under resterande del av år 2026.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2026-04-23, § 47
Ändringsyrkande – Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen
Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade, 2026-03-04.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.
Anders Ågren (M) och **Mattias Larsson (C)** – Att bilaga 1 ändras så att nivån på avgiften för "Ansökan gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån för "Ansökan stadigvarande serveringstillstånd pausservering, provsmakning vid tillverkningsställe", alltså 12 530 kronor samt att bilaga 1 ändras så att nivån på tillsynsavgiften "Fast årlig avgift gårdsförsäljningstillstånd" likställs med nivån på tillsynsavgiften för "Grundavgift serveringstid till 01.00", alltså 3 759 kronor.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot Anders Ågrens förslag. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00528

Taxa: Individ- och familjenämndens ändring egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att revidera Umeå kommuns egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL).

att egenavgiften höjs enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468).

att avgiften gäller från 2027-01-01.

Ärendebeskrivning
Individ- och familjenämnden föreslår 2026-04-22 § 64 att kommunfullmäktige beslutar om en reviderad egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL). Nuvarande egenavgift beslutades av kommunfullmäktige den 30 oktober 2017 § 243 (KS-2017/0073).

Egenavgiften föreslås höjas enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468) från 2027-01-01. Det innebär att avgiften fortsättningsvis följer socialtjänstförordningens maxtaxa när den förändras. Den uppgår för närvarande till 130 kr per dygn.

En översyn av egenavgifter har genomförts. Det har konstaterats att behov finns att likställa avgifterna mellan de interna stödboendena ”Bryggan” och ”Hera”. Idag utgår det en egenavgift för de män som är placerade på Bryggan och de kvinnor som har beviljats boende på Hera betalar själva, antingen via egen inkomst eller via försörjningsstöd, sin hyra och uppehälle. En förändring av ersättningarna behöver ske så att de jämställs mellan de båda boendena. Ett sådant beslut gör det också möjligt att ta ut avgifter vid framtida placeringar inom SoL-boendeformer när nämndens SoL-boenden är uppstartade.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00528

Beslutsunderlag

Individ- och familjenämndens protokoll 2026-04-22, § 64

Beredningsansvariga

Anette Sjödin. controller

Beslutet ska skickas till

Individ- och familjenämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2026-04-22

§ 64

Diarienr: IFN-2026/00005

Taxor och avgifter individ- och familjenämnden 2027

Beslut

Individ -och familjenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om en reviderad egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL). Nuvarande egenavgift beslutades av kommunfullmäktige den 30 oktober 2017 § 243
(KS-2017/0073)

Egenavgiften föreslås höjas enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468) och uppgår för närvarande till 130 kronor per dygn.

Avgiften föreslås gälla från 2027-01-01.

Ärendebeskrivning

En översyn av egenavgifter har skett av förvaltningen. Det har konstaterats att behov finns att likställa avgifterna mellan de interna stödboendena ”Bryggan” och ”Hera”. Idag utgår det en egenavgift för de män som är placerade på Bryggan och för de kvinnor som har beviljats boende på Hera betalar själva, antingen via egen inkomst eller via försörjningsstöd, sin hyra och uppehälle. En förändring av ersättningarna behöver ske så att de jämställs mellan de båda boendena. Detta beslut gör det också möjligt för förvaltningen att ta ut avgifter vid framtida placeringar inom SoL-boendeformer när förvaltningens SoL-boenden är uppstartade.

Avgiften föreslås följa socialtjänstförordningens maxtaxa när den förändras.

Arbetsutskottets beslutsordning

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2026-04-22

Individ- och familjenämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beredningsansvarig

Simon Blomberg, ekonomichef

Beslutet ska skickas till
KS Diarium

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 131

Diarienr: KS-2026/00528

Ändring egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser - Individ- och familjenämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att revidera Umeå kommuns egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL).

att egenavgiften höjs enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468).

att avgiften gäller från 2027-01-01.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden föreslår 2026-04-22 § 64 att kommunfullmäktige beslutar om en reviderad egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL). Nuvarande egenavgift beslutades av kommunfullmäktige den 30 oktober 2017 § 243 (KS-2017/0073).

Egenavgiften föreslås höjas enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468) från 2027-01-01. Det innebär att avgiften fortsättningsvis följer socialtjänstförordningens maxtaxa när den förändras. Den uppgår för närvarande till 130 kr per dygn.

En översyn av egenavgifter har genomförts. Det har konstaterats att behov finns att likställa avgifterna mellan de interna stödboendena ”Bryggan” och ”Hera”. Idag utgår det en egenavgift för de män som är placerade på Bryggan och de kvinnor som har beviljats boende på Hera betalar själva, antingen via egen inkomst eller via försörjningsstöd, sin hyra och uppehälle. En förändring av ersättningarna behöver ske så att de

jämställs mellan de båda boendena. Ett sådant beslut gör det också möjligt att ta ut avgifter vid framtida placeringar inom SoL-boendeformer när nämndens SoL-boenden är uppstartade.

Beslutsunderlag

Individ- och familjenämndens protokoll 2026-04-22, § 64

Beredningsansvariga

Anette Sjödin. Controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Individ- och familjenämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 216

Diarienr: KS-2026/00528

Ändring egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser - Individ- och familjenämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att revidera Umeå kommuns egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL).

att egenavgiften höjs enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468).

att avgiften gäller från 2027-01-01.

Ärendebeskrivning

Individ- och familjenämnden föreslår 2026-04-22 § 64 att kommunfullmäktige beslutar om en reviderad egenavgift för andra stöd- och hjälpinsatser enligt 32 kap 2 § första stycket socialtjänstlagen (SoL). Nuvarande egenavgift beslutades av kommunfullmäktige den 30 oktober 2017 § 243 (KS-2017/0073).

Egenavgiften föreslås höjas enligt 17 kap. 2 § socialtjänstförordningen (2025:468) från 2027-01-01. Det innebär att avgiften fortsättningsvis följer socialtjänstförordningens maxtaxa när den förändras. Den uppgår för närvarande till 130 kr per dygn.

En översyn av egenavgifter har genomförts. Det har konstaterats att behov finns att likställa avgifterna mellan de interna stödboendena ”Bryggan” och ”Hera”. Idag utgår det en egenavgift för de män som är placerade på Bryggan och de kvinnor som har beviljats boende på Hera betalar själva, antingen via egen inkomst eller via försörjningsstöd, sin hyra och uppehälle. En förändring av ersättningarna behöver ske så att de

jämställs mellan de båda boendena. Ett sådant beslut gör det också möjligt att ta ut avgifter vid framtida placeringar inom SoL-boendeformer när nämndens SoL-boenden är uppstartade.

Beslutsunderlag

Individ- och familjenämndens protokoll 2026-04-22, § 64

Beredningsansvariga

Anette Sjödin. Controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Individ- och familjenämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00529

Taxa: Ändring av avgift gällande nutritionsprodukter - Äldrenämnden

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa ändringar av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende så att de motsvarar de för Region Västerbotten aktuella avgifterna för speciallivsmedel, i enlighet med äldrenämndens förslag.

att avgifterna gäller fr o m 2027-01-01.

att Umeå kommun därefter ska följa Region Västerbottens eventuella förändringar avseende avgifter för speciallivsmedel.

Ärendebeskrivning
Äldrenämnden föreslår 2026-04-23 § 62 att kommunfullmäktige beslutar om en revidering av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende.

Speciallivsmedel (nutritionsprodukter) är livsmedel framtagna för personer med särskilda medicinska eller näringsmässiga behov, när vanlig kost inte är tillräcklig. Den föreslagna avgiftsförändringen avser egenavgifter för speciallivsmedel som förskrivs av hemsjukvården i ordinärt boende.

Umeå kommun har en avgiftsmodell, vilken skiljer sig från Region Västerbottens modell vilket medför att invånarna betalar olika avgifter beroende på vem som föreskrivit speciallivsmedel till den enskilde. Region Västerbotten har vid årsskiftet 2025/2026 infört en ny avgiftsmodell samt ett nytt systemstöd, vilket innebär att kommunen inte längre kan få tillgång till underlag för fakturering om modellerna skiljer sig åt.

Syftet med avgiftsförändringen är att harmonisera kommunens avgiftsmodell med Region Västerbottens, så att invånarna i kommunen

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00529

betalar samma egenavgift oavsett förskrivare av speciallivsmedel samt att säkerställa fortsatt tillgång på faktureringsunderlag.

Beslutsunderlag

Äldrenämndens protokoll 2026-04-23 § 62
Avgifter – speciallivsmedel föreskrivna av hemsjukvården
Taxekonstruktion – egenavgifter speciallivsmedel

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till
Äldrenämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-04-23

§ 62

Diarienr: ÄN-2025/00005

Avgift nutritionsprodukter

Beslut

Äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige att:

- Besluta om revidering av avgifter gällande speciallivsmedel föreskrivna till patienter i ordinärt boende i enlighet med underlag så att de motsvarar de för Region Västerbotten aktuella avgifterna för speciallivsmedel
- Umeå kommun ska därefter följa Region Västerbottens eventuella förändringar avseende avgifter för speciallivsmedel

Ärendebeskrivning

Speciallivsmedel (nutritionsprodukter) är livsmedel framtagna för personer med särskilda medicinska eller näringsmässiga behov, när vanlig kost inte är tillräcklig. Den föreslagna avgiftsförändringen avser egenavgifter för speciallivsmedel som förskrivs av hemsjukvården i ordinärt boende.

Umeå kommun har en avgiftsmodell, vilken skiljer sig från Region Västerbottens modell vilket medför att invånarna betalar olika avgifter beroende på vem som föreskrivit speciallivsmedel till den enskilde. Region Västerbotten har vid årsskiftet 2025/2026 infört en ny avgiftsmodell samt ett nytt systemstöd, vilket innebär att kommunen inte längre kan få tillgång till underlag för fakturering om modellerna skiljer sig åt.

Syftet med avgiftsförändringen är att harmonisera kommunens avgiftsmodell med Region Västerbottens, så att invånarna i kommunen betalar samma egenavgift oavsett förskrivare av speciallivsmedel samt att säkerställa fortsatt tillgång på faktureringsunderlag.

Beslutsunderlag

Avgifter – speciallivsmedel föreskrivna av hemsjukvården
Taxekonstruktion – egenavgifter speciallivsmedel

Beredningsansvariga

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-04-23

Sofia Westin, ekonomichef

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen
Anette Sjödin, SLK Budget

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Avgifter - speciallivsmedel föreskrivna av hemsjukvården

Inledning

Kostnadsansvaret för speciallivsmedel/nutritionsprodukter övergick från Region Västerbotten till kommunerna i Västerbottens län 2017. Sedan dess har Umeå kommun själva ansvarat för nutritionsprodukter förskrivna till patienter i ordinärt boende av hemsjukvården.

Speciallivsmedel, även kallade nutritionsprodukter, är livsmedel som är särskilt framtagna för personer med specifika medicinska eller näringsmässiga behov. De används när vanlig mat inte räcker för att täcka behovet eller när individen har svårigheter att äta, smälta eller ta upp näring.

Bakgrund till förändring

Umeå kommun har i dag en egen avgiftsmodell för speciallivsmedel. Det finns behov av att ändra avgifterna eftersom kommunen och Region Västerbotten har olika avgiftsmodeller. Det innebär att invånarna betalar olika avgift beroende på om speciallivsmedlet förskrivits av hemsjukvården eller av regionen.

Hittills har regionen försett kommunen med underlag för fakturering. Vid årsskiftet 2025/2026 införde Region Västerbotten en ny avgiftsmodell samt ett nytt systemstöd för förskrivna speciallivsmedel. Detta innebär att regionen inte längre kan ta fram faktureringsunderlag till kommunen så länge avgiftsmodellerna skiljer sig åt. För att kunna hantera faktureringen behöver kommunens avgifter därför motsvara regionens. Detta innebär att kommunen inte har möjlighet att fakturera avgifter för speciallivsmedel under 2026.

2025 fakturerade Umeå kommun totalt 314 tkr i egenavgifter för speciallivsmedel, fördelat på drygt 60 individer.

Nuvarande avgiftsmodell

Nuvarande avgiftsnivåer baseras på kosttilläggets energiinnehåll för nivåerna ”Tilläggnutrition” samt på patientens energibehov för nivåerna ”Halv-” och ”Helnutrition”. Detta innebär att varje individs energibehov behöver bedömas för att avgöra vilken avgiftsnivå som gäller. Avgifterna gäller för en månads behov. Se tabell 1 för nuvarande avgiftsnivåer.

Avgifterna indexeras årligen. Majoriteten av Umeå kommuns patienter har idag föreskrivna speciallivsmedel inom nivå 1 och 2.

Tabell 1.

Avgift	Nuvarande avgiftsbeskrivning	Avgift 2026 Umeå kommun
Hel nutrition (nivå 4)	Avgift för de som har sondnäring och/eller kosttillägg som sin enda näringskälla	2 238 kr
Halv nutrition (nivå 3)	Avgift för de som har betydande behov av speciallivsmedel i sitt dagliga kosthåll, där minst halva, men inte hela det individuella närings- och energibehovet kommer från speciallivsmedel.	1 119 kr
Tilläggsnutrition (nivå 2)	Avgift för de som har behov av komplettering av maten med kosttillägg. Tilläggsnutritionen motsvarar mindre än halva det individuella närings- och energibehovet	498 kr
Tilläggsnutrition (nivå 1)	För patienter med tillägg motsvarande ≤ 400 kcal	311 kr

Förslag på ny avgiftsmodell

Förslaget innebär att Umeå kommun harmoniserar sina avgifter med Region Västerbottens modell. Denna modell omfattar fyra avgiftsnivåer som baseras enbart på mängden förskrivna kalorier. Avgifterna gäller för en månads behov.

Regionens avgifter indexeras inte årligen, utan översyn och eventuella justeringar sker var tredje år.

Tabell 2.

Avgift	Ny avgiftsbeskrivning Region Västerbotten	Avgift 2026 Region Västerbotten
Nivå 4	≥ 1500 kcal	2 100 kr
Nivå 3	≥ 1000 kcal < 1500 kcal	1 100 kr
Nivå 2	> 400 kcal < 1000 kcal	600 kr
Nivå 1	≤ 400 kcal	350 kr

Konsekvenser av förändrad avgiftsmodell

De flesta patienter bedöms ligga kvar på samma avgiftsnivå som idag, trots att modellen ändras. Konsekvensen blir däremot en avgiftsökning för individer på nivå 1 och 2, samt en avgiftsminskning för individer på nivå 3 och 4.

Eftersom majoriteten (ca 95%) av patienterna i dag har speciallivsmedel enligt nivå 1 och 2 innebär övergången till regionens modell en avgiftshöjning för de flesta individer.

En övergång till regionens avgiftsmodell för speciallivsmedel beräknas ge en intäktsökning för kommunen om cirka 40 tkr per år. Se tabell 3 för avgiftsförändring per avgiftsnivå och månad vid införandet av den nya modellen.

Tabell 3.

Avgift	Avgift 2026 Umeå kommun	Avgift 2026 Region Västerbotten	Differens
Nivå 4	2 238 kr	2 100 kr	-138 kr
Nivå 3	1 119 kr	1 100 kr	-19 kr
Nivå 2	498 kr	600 kr	102 kr
Nivå 1	311 kr	350 kr	39 kr

Den nya modellen baseras enbart på mängden förskrivna kalorier, vilket förenklar bedömningen av avgiftsnivå för verksamheten. Avgiftsförändringen påverkar främst Äldrenämnden, men enstaka individer kan även beröras inom Individ- och familjenämnden.

Taxekonstruktion – Egenavgifter för speciallivsmedel

(gällande Umeå kommun)

1. Beskrivning av avgiften

1.1 Vad avgiften avser

Taxan avser egenavgifter för speciallivsmedel (nutritionsprodukter) som förskrivs inom hälso- och sjukvård hemmet.

Umeå kommun föreslår att egenavgifter för speciallivsmedel harmoniseras med Regionens avgifter, både vad gäller avgiftsnivåer, åldersindelning samt beräkningsmodell.

1.2 Vad som ingår i taxan

Taxan reglerar den egenavgift som tas ut per månad för subventionerade speciallivsmedel som förskrivs av behörig hälso- och sjukvårdspersonal.

I taxan ingår kosttillägg, sondnäring och andra speciallivsmedel som inte kan ersättas med vanlig kost. Avgiften är ett fast belopp per månad och omfattar samtliga produkter som ingår i den samlade förskrivningen.

Produkter där avgiftsnivån inte kan baseras på energiinnehåll omfattas av taxan och hänförs till lägsta avgiftsnivå för vuxna, i enlighet med regionens tillämpning.

1.3 Beräkningsgrunder och beräkningsmodell

Beräkningsmodellen baseras på den totala energimängd (kcal) som tillförs genom speciallivsmedel. Avgiften avser en månads behov och tas ut som ett fast belopp.

Avgiftsnivå	Energimängd	Egenavgift för samtliga regioner
Barn och ungdom		
Barn t o m 15 år, Statligt reglerad avgift	Oavsett energimängd	120:-
Ungdomar 16 tom. 17 år *Utredning föreslår att den statligt reglerade avgiftsnivån ska justeras och gälla upp till 18 år*	Oavsett energimängd	120:-
Vuxna ≥ 18 år	*Speciallivsmedel med energiinnehåll motsvarande*	
Nivå 1 (min. avgift)	≤ 400 kcal	**350:-**
Nivå 2	> 400 <1000 kcal	**600:-**
Nivå 3	≥ 1000 <1500 kcal	**1100:-**
Nivå 4 (max. avgift)	≥ 1500 kcal	**2100:-**

1.4 Indexreglering

Taxan är inte föremål för automatisk indexreglering. Avgiftsnivåerna ska följas upp och kan revideras i samband med regionens regelbundna översyner.

2. Relaterad lagstiftning

Avgiften grundas på Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), statlig reglering av egenavgift för speciallivsmedel till barn samt Kommunallagen (2017:725) med likställighets- och självkostnadsprincipen.

3. Ansvarsförhållanden och formalia

3.1 Beslutshantering

Avgiften fastställs av kommunfullmäktige. Ändringar av avgiftsmodell kräver nytt beslut i kommunfullmäktige.

3.2 Nämndens ansvar

Ansvarig nämnd ansvarar för tillämpning av taxan, samverkan med regionen samt information till berörda verksamheter och medborgare.

3.3 Uttag av avgift

Avgiften tas ut månadsvis och faktureras i efterskott.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 132

Diarienr: KS-2026/00529

Taxa: Ändring av avgift gällande nutritionsprodukter - Äldrenämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa ändringar av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende så att de motsvarar de för Region Västerbotten aktuella avgifterna för speciallivsmedel, i enlighet med äldrenämndens förslag.

att avgifterna gäller fr o m 2027-01-01.

att Umeå kommun därefter ska följa Region Västerbottens eventuella förändringar avseende avgifter för speciallivsmedel.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden föreslår 2026-04-23 § 62 att kommunfullmäktige beslutar om en revidering av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende.

Speciallivsmedel (nutritionsprodukter) är livsmedel framtagna för personer med särskilda medicinska eller näringsmässiga behov, när vanlig kost inte är tillräcklig. Den föreslagna avgiftsförändringen avser egenavgifter för speciallivsmedel som förskrivs av hemsjukvården i ordinärt boende.

Umeå kommun har en avgiftsmodell, vilken skiljer sig från Region Västerbottens modell vilket medför att invånarna betalar olika avgifter beroende på vem som föreskrivit speciallivsmedel till den enskilde. Region Västerbotten har vid årsskiftet 2025/2026 infört en ny avgiftsmodell samt ett nytt systemstöd, vilket innebär att kommunen inte

längre kan få tillgång till underlag för fakturering om modellerna skiljer sig åt.

Syftet med avgiftsförändringen är att harmonisera kommunens avgiftsmodell med Region Västerbottens, så att invånarna i kommunen betalar samma egenavgift oavsett förskrivare av speciallivsmedel samt att säkerställa fortsatt tillgång på faktureringsunderlag.

Beslutsunderlag

Äldrenämndens protokoll 2026-04-23 § 62
Avgifter – speciallivsmedel föreskrivna av hemsjukvården
Taxekonstruktion – egenavgifter speciallivsmedel

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Äldrenämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 217

Diarienr: KS-2026/00529

Taxa: Ändring av avgift gällande nutritionsprodukter - Äldrenämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa ändringar av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende så att de motsvarar de för Region Västerbotten aktuella avgifterna för speciallivsmedel, i enlighet med äldrenämndens förslag.

att avgifterna gäller fr o m 2027-01-01.

att Umeå kommun därefter ska följa Region Västerbottens eventuella förändringar avseende avgifter för speciallivsmedel.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden föreslår 2026-04-23 § 62 att kommunfullmäktige beslutar om en revidering av avgifter gällande speciallivsmedel förskrivna till patienter i ordinärt boende.

Speciallivsmedel (nutritionsprodukter) är livsmedel framtagna för personer med särskilda medicinska eller näringsmässiga behov, när vanlig kost inte är tillräcklig. Den föreslagna avgiftsförändringen avser egenavgifter för speciallivsmedel som förskrivs av hemsjukvården i ordinärt boende.

Umeå kommun har en avgiftsmodell, vilken skiljer sig från Region Västerbottens modell vilket medför att invånarna betalar olika avgifter beroende på vem som föreskrivit speciallivsmedel till den enskilde. Region Västerbotten har vid årsskiftet 2025/2026 infört en ny avgiftsmodell samt ett nytt systemstöd, vilket innebär att kommunen inte

längre kan få tillgång till underlag för fakturering om modellerna skiljer sig åt.

Syftet med avgiftsförändringen är att harmonisera kommunens avgiftsmodell med Region Västerbottens, så att invånarna i kommunen betalar samma egenavgift oavsett förskrivare av speciallivsmedel samt att säkerställa fortsatt tillgång på faktureringsunderlag.

Beslutsunderlag

Äldrenämndens protokoll 2026-04-23 § 62
Avgifter – speciallivsmedel föreskrivna av hemsjukvården
Taxekonstruktion – egenavgifter speciallivsmedel

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Äldrenämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-19

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00530

Taxa: Ändring av taxa för byggnadsnämndens verksamheter - Byggnadsnämnden

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anta Taxa för byggnadsnämndens verksamheter i enlighet med byggnadsnämndens förslag med ikraftträdande 2027-01-01.

Ärendebeskrivning
Byggnadsnämnden föreslår 2026-04-22, § 67 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för byggnadsnämndens verksamheter.

Taxan för byggnadsnämndens verksamheter arbetades fram och beslutades av kommunfullmäktige i nuvarande format första gången hösten 2020. Taxan har därefter årligen uppdaterats, samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter (PKV).

Nya reglerna gällande bygglov trädde i kraft den 1 december 2025 och med det ett behov av att uppdatera taxan och bilagda underlag.

Taxan har reviderats enligt punkterna i listan nedan samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter.

Genomförda justeringar:

- I tabell A8 har ett antal åtgärder tagits bort då de inte längre är anmälningspliktiga. Det är åtgärderna A8.15–16 och A8.21–22 i den nu gällande taxan som tagits bort.

- Tabell A3 har justerats utifrån att skyltar nu i huvudsak hanteras inom åtgärden fasadändringar. Undantaget är fristående skyltar och ljusanordningar som fortsatt debiteras enligt tabell A3.

- Nedlagt tid, avseende administrativa arbetsmoment i bygglovsprocessen har justerats ned m a a effektivare processer och nya arbetssätt inom verksamheten. Den genomsnittliga tiden för ett

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00530

ärende har justerats med mellan 1–2 timmar beroende på ärendetyp och åtgärd.

- Indexjustering med 3 % inför 2027 - enligt SKR PKV (2026-02-26)

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens protokoll 2026-04-22 § 67
Taxa byggnadsnämndens verksamheter
Taxaberäkning 2027, bilaga
Handläggningskostnad Plan- och bygglagen byggnadsnämnden 2027

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

Byggnadsnämnden

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirekör

Kommunnamn	**Umeå Kommun**
Datum	**2027-01-01**
Upprättad av	**Byggnadsnämnden**
Handläggningskostnad per timme för lov, anmälan mm	**1 325 kr**

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

A1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

	Ärendetyp		Avgift för lov	Avgift för genomförande	Total avgift
A 1.01	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	15 900 kr	21 200 kr	37 100 kr
A 1.02		Avviker från detaljplan	21 200 kr	21 200 kr	42 400 kr
A 1.03		Utanför planlagt område	19 212 kr	21 200 kr	40 412 kr
A 1.04	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	14 575 kr	21 200 kr	35 775 kr
A 1.05		Avviker från detaljplan	19 875 kr	21 200 kr	41 075 kr
A 1.06		Utanför planlagt område	17 887 kr	21 200 kr	39 087 kr
A 1.07	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	10 600 kr	21 862 kr
A 1.08		Avviker från detaljplan	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A 1.09		Utanför planlagt område	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A 1.11		Avviker från detaljplan	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A 1.14		Avviker från detaljplan	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	10 600 kr	21 862 kr
A 1.17		Avviker från detaljplan	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A 1.19	Tillbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A 1.20		Avviker från detaljplan	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr

A 1.22	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A 1.23		Avviker från detaljplan	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A 1.25	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	6 625 kr	6 625 kr	13 250 kr
A 1.26		Avviker från detaljplan	10 600 kr	6 625 kr	17 225 kr
A 1.27		Inom kulturmiljöområde	10 600 kr	6 625 kr	17 225 kr
A 1.28	Fasadändring, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	6 625 kr	1 325 kr	7 950 kr
A 1.29		Planenligt- mycket enkel åtgätd	3 975 kr	1 325 kr	5 300 kr
A 1.30		Avviker från detaljplan	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A 1.31		Inom kulturmiljöområde	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A 1.32	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Planenligt	1 987 kr	5 300 kr	7 287 kr
A 1.33	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Avviker från detaljplan	3 312 kr	5 300 kr	8 612 kr
A 1.34	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1-2 lägenheter) till väsentlig annan användning med tekniskt samråd	Planenligt	11 925 kr	7 950 kr	19 875 kr
A 1.35		Avviker från detaljplan	15 237 kr	7 950 kr	23 187 kr
A 1.36		Utanför planlagt område	15 237 kr	7 950 kr	23 187 kr
A 1.37	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1-2 lägenheter) till väsentlig annan användning utan tekniskt samråd	Planenligt	11 925 kr	1 325 kr	13 250 kr
A 1.38		Avviker från detaljplan	15 237 kr	1 325 kr	16 562 kr
A 1.39		Utanför planlagt område	15 237 kr	1 325 kr	16 562 kr

A2	**Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte hör till ett småhus enligt tabell A 1**				
	Ärendetyp		**Avgift för lov**	**Avgift för genomförande**	**Total avgift**
A2.01		Planenligt	11 262 kr	14 575 kr	25 837 kr

A2.02	Nybyggnad och tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Avviker från detaljplan	17 225 kr	14 575 kr	31 800 kr
A2.03		Utanför planlagt område	17 225 kr	14 575 kr	31 800 kr
A2.04	Nybyggnad och tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 987 kr	13 249 kr
A2.05		Avviker från detaljplan	17 225 kr	1 987 kr	19 212 kr
A2.06		Utanför planlagt område	17 225 kr	1 987 kr	19 212 kr
A2.07	Nybyggnad och tillbyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	31 137 kr	37 100 kr	68 237 kr
A2.08		Avviker från detaljplan	34 450 kr	37 100 kr	71 550 kr
A2.09		Utanför planlagt område	34 450 kr	37 100 kr	71 550 kr
A2.10	Nybyggnad och tillbyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	56 975 kr	50 350 kr	107 325 kr
A2.11		Avviker från detaljplan	61 612 kr	50 350 kr	111 962 kr
A2.12		Utanför planlagt område	57 637 kr	50 350 kr	107 987 kr
A2.13	Nybyggnad och tillbyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	60 950 kr	59 625 kr	120 575 kr
A2.14		Avviker från detaljplan	65 587 kr	59 625 kr	125 212 kr
A2.15		Utanför planlagt område	61 612 kr	59 625 kr	121 237 kr
A2.16	Nybyggnad och tillbyggnad ≥101 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd ex.vis tälthall	Planenligt	13 912 kr	2 650 kr	16 562 kr
A2.17		Avviker från detaljplan	19 875 kr	2 650 kr	22 525 kr
A2.18		Utanför planlagt område	19 875 kr	2 650 kr	22 525 kr
A2.19	Fasadändring, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster och liknande som påverkar byggnadens utseende	Planenligt	7 950 kr	9 275 kr	17 225 kr
A2.20		Avviker från detaljplan	12 587 kr	9 275 kr	21 862 kr
A2.21		Inom kulturmiljöområde	15 237 kr	9 275 kr	24 512 kr
A2.22	Fasadändring, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster och liknande som påverkar byggnadens utseende	Planenligt	7 950 kr	1 987 kr	9 937 kr
A2.23		Avviker från detaljplan	12 587 kr	1 987 kr	14 574 kr
A2.24		Inom kulturmiljöområde	15 237 kr	1 987 kr	17 224 kr
A2.25	Ändrad användning, med tekniskt samråd	Planenligt	13 250 kr	23 850 kr	37 100 kr
A2.26		Avviker från detaljplan	19 212 kr	23 850 kr	43 062 kr

A2.27		Utanför planlagt område	16 562 kr	23 850 kr	40 412 kr
A2.28	Ändrad användning, utan tekniskt samråd	Planenligt	13 250 kr	1 987 kr	15 237 kr
A2.29		Avviker från detaljplan	19 212 kr	1 987 kr	21 199 kr
A2.30		Utanför planlagt område	16 562 kr	1 987 kr	18 549 kr

A3	**Bygglov och teknisk kontroll för fristående skyltar och ljusanordningar**			
	Ärendetyp	**Avgift för lov**	**Avgift för genomförande**	**Total avgift**
A3.01	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en fristående skylt eller ljusanordning		Timdebitering	

A4	**Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1**	
	Ärendetyp	**Avgift**
A4.01	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A4.02	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A4.03	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A4.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A4.05	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A4.06	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A4.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A5	**Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2** (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)			
	Ärendetyp	**Avgift för lov**	**Avgift för genomförande**	**Total avgift**
A5.01	Planenligt	8 613 kr	5 300 kr	13 913 kr

A5.02	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Avviker från detaljplan	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.03		Utanför planlagt område	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 612 kr	1 325 kr	9 937 kr
A5.05		Avviker från detaljplan	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.06		Utanför planlagt område	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	5 300 kr	12 587 kr
A5.08		Avviker från detaljplan	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.09		Utanför planlagt område	10 600 kr	5 300 kr	15 900 kr
A5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A5.11		Avviker från detaljplan	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.12		Utanför planlagt område	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	6 625 kr	1 325 kr	7 950 kr
A5.14		Avviker från detaljplan	11 925 kr	1 325 kr	13 250 kr
A5.15		Utanför planlagt område	9 937 kr	1 325 kr	11 262 kr

A6	**Förlängning av tidsbegränsat bygglov**	**Avgift**
A6.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	9 937 kr

A7	**Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär**	**Avgift**
A7.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	9 937 kr

A8	**Anmälningspliktiga åtgärder**	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 8.01	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	11 925 kr
A 8.02	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.03	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	11 925 kr

A 8.04	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.05	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventilation och installationer, med tekniskt samråd	26 500 kr
A 8.06	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventilation och installationer, utan tekniskt samråd	10 600 kr
A 8.07	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.08	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.09	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	4 637 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	3 312 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 312 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, utan teknsiskt samråd	6 625 kr
A 8.17	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.18	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	6 625 kr

A9	**Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder**			
	Ärendetyp	**Avgift för lov**	**Avgift för genomförande**	**Total avgift**
A 9.01	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	8 612 kr	7 950 kr	16 562 kr
A 9.02	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	8 612 kr	2 650 kr	11 262 kr
A 9.03	Marklovpliktig åtgärd, i samband med ansökan om små avlopp	3 861 kr	0 kr	3 861 kr

A10	Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov			
	Ärendetyp	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Total avgift
A10.01	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	8 612 kr	9 275 kr	17 887 kr
A10.02	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	8 612 kr	2 650 kr	11 262 kr

A11	Förhandsbesked	Avgift
A11.01	Förhandsbesked	18 550 kr

A12	Villkorsbesked	Avgift
A12.01	Villkorsbesked	Timdebitering

A13	Ingripandebesked	Avgift
A13.01	Ingripandebesked	Timdebitering

A14	Strandskyddsdispens	Avgift
A14.01	Strandskyddsdispens	11 925 kr

A15	Extra arbetsinsatser under genomförandet	Avgift
A 15.01	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck	7 950 kr
A 15.02	Extra beslut om startbesked, utöver det första, per styck	2 650 kr
A 15.03	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	6 625 kr
A 15.04	Beslut om kompletterande villkor, per styck	2 650 kr
A 15.05	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	6 625 kr
A 15.06	Beslut om interimistiskt slutbesked, per styck	2 650 kr
A 15.07	Extra beslut om slutbesked, utöver det första, per styck	2 650 kr
A 15.08	Beslut om byte av kontrollansvarig, per styck	2 650 kr
A 15.09	Extra granskning - bristfälliga eller nya handlingar	1 325 kr

A16	Nybyggnadskarta	Avgift
A 16.01	Nybyggnadskarta ≤ 2000 m²	12 587 kr
A 16.02	Nybyggnadskarta, enkelt förfarande ≤ 2000 m² *Enkelt förfarande kan tillämpas utanför planlagt område och kommunalt VA*	10 600 kr
A 16.03	Tillägg för varje extra 1000 m²	1 987 kr
A 16.04	Revidering av nybyggnadskarta *Revidering görs för ärenden som är upp till 5 år gammal. Vid revidering kan mätning enligt timdebitering tillkomma.*	5 962 kr
A 16.05	Övriga tidskrävande åtgärder *Tex extra utredning eller mätning*	Timdebitering

A17	Utstakning	Avgift
A 17.01	Grundavgift finutstakning	2 981 kr
A 17.06	Tillägg per byggnad	4 306 kr
A 17.07	Lägeskontroll	5 963 kr
A 17.08	Avgift för utstakning i egen regi	2 650 kr

För andra typer av mätuppdrag se tabell D 5 Mätningstjänster

* Mervärdeskatt (moms) tillkommer

A18	Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	Avgift
A18.01	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A18.02	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A19	Andra tids- och kostnadskrävande åtgärder	Avgift
A19.01	Andra tids- och kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A20	Avslag	Avgift
A20.01	Beslut om att avslå en ansökan	Timdebitering

A21	Avskrivning	Avgift
A21.01	Beslut om att avskriva en ansökan	Timdebitering

A22	Avvisning	Avgift
A22.01	Beslut om att avvisa en ansökan	Timdebitering

A23	Neka startbesked	Avgift
A23.01	Beslut om att neka startbesked	Timdebitering

A24	Tillsyn	Avgift
A24.01	Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader	Timdebitering
A24.02	Tillsyn strandskydd	Timdebitering

A25	Kungörelse	Avgift
A25.01	Kungörelse (lokaltidning)	7 500 kr

A 1 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Kommentar
När det gäller en- och tvåbostadshus räknas tillhörande bygglovpliktiga komplementbyggnader och andra lovpliktiga åtgärder (exempelvis plank och murar), med i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i en och samma ansökan. Detsamma gäller även eventuella anmälningspliktiga åtgärder (exempelvis eldstad och VA-anslutning), om de ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.

I A1.32-33 avses gruppbebyggelse av småhus, om ansökan gäller flera likartade en- eller tvåbostadshus. Då tas avgift ut för det första huset i enlighet med rätt ärendetyp avseende nybyggnad. För de övriga byggnaderna i ansökan tillkommer en avgift per styck i enlighet med A1.32-33. När tidsuppskattningen för A1.32-33 görs ska alltså bara de handläggningsmoment som upprepas för varje ytterligare hus i samma ansökan tas med, till exempel arbetsplatsbesök men inte registrering. Om ansökan gäller en grupphusbebyggelse där byggnaderna och/eller de topografiska förhållandena skiljer sig så väsentligt åt att prövningen blir i princip helt ny för varje byggnad, bör avgiften istället tas ut i enlighet med rätt ärendetyp avseende nybyggnad en gång per byggnad.

För tidsbegränsade eller säsongsbetonade lov tas samma avgift ut som för ett permanent lov.

Timmarna redovisade för tekniskt samråd, startbesked, arbetsplatsbesök, slutsamråd och slutbesked motsvarar ett samråd, ett besök eller ett beslut. Arbetsinsatser utöver detta tillkommer tilläggsdebitering.

	Ärendetyp		Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning bygglov	Beslut om lov	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid för lov	Summa tid för genomförande	Summa total tid	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Total avgift
A 1.01	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	1	9,5	1,5	7	1	3	4	1	**12,0**	**16,0**	**28,0**	**15900**	**21200**	**37100**
A 1.02		Avviker från detaljplan	1	13,5	1,5	7	1	3	4	1	**16,0**	**16,0**	**32,0**	**21200**	**21200**	**42400**
A 1.03		Utanför planlagt område	1	12	1,5	7	1	3	4	1	**14,5**	**16,0**	**30,5**	**19212**	**21200**	**40412**
A 1.04	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovpliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	1	8,5	1,5	7	1	3	4	1	**11,0**	**16,0**	**27,0**	**14575**	**21200**	**35775**
A 1.05		Avviker från detaljplan	1	12,5	1,5	7	1	3	4	1	**15,0**	**16,0**	**31,0**	**19875**	**21200**	**41075**
A 1.06		Utanför planlagt område	1	11	1,5	7	1	3	4	1	**13,5**	**16,0**	**29,5**	**17887**	**21200**	**39087**
A 1.07	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	2	1	2	2	1	**8,5**	**8,0**	**16,5**	**11262**	**10600**	**21862**
A 1.08		Avviker från detaljplan	0,5	9	1,5	2	1	2	2	1	**11,0**	**8,0**	**19,0**	**14575**	**10600**	**25175**
A 1.09		Utanför planlagt område	0,5	9	1,5	2	1	2	2	1	**11,0**	**8,0**	**19,0**	**14575**	**10600**	**25175**
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	3,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**5,5**	**1,0**	**6,5**	**7287**	**1325**	**8612**
A 1.11		Avviker från detaljplan	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.12		Utanför planlagt område	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.14		Avviker från detaljplan	0,5	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,0**	**1,0**	**12,0**	**14575**	**1325**	**15900**
A 1.15		Utanför planlagt område	0,5	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,0**	**1,0**	**12,0**	**14575**	**1325**	**15900**
A 1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	2	1	2	2	1	**8,5**	**8,0**	**16,5**	**11262**	**10600**	**21862**
A 1.17		Avviker från detaljplan	0,5	9	1,5	2	1	2	2	1	**11,0**	**8,0**	**19,0**	**14575**	**10600**	**25175**
A 1.18		Utanför planlagt område	0,5	9	1,5	2	1	2	2	1	**11,0**	**8,0**	**19,0**	**14575**	**10600**	**25175**
A 1.19	Tillbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	3,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**5,5**	**1,0**	**6,5**	**7287**	**1325**	**8612**
A 1.20		Avviker från detaljplan	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.21		Utanför planlagt område	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.22	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,5**	**1,0**	**9,5**	**11262**	**1325**	**12587**
A 1.23		Avviker från detaljplan	0,5	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,0**	**1,0**	**12,0**	**14575**	**1325**	**15900**
A 1.24		Utanför planlagt område	0,5	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,0**	**1,0**	**12,0**	**14575**	**1325**	**15900**
A 1.25	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. I denna ärendetyp ingår även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	0,5	3	1,5	1	1	0	2	1	**5,0**	**5,0**	**10,0**	**6625**	**6625**	**13250**
A 1.26		Avviker från detaljplan	0,5	6	1,5	1	1	0	2	1	**8,0**	**5,0**	**13,0**	**10600**	**6625**	**17225**
A 1.27		Inom kulturmiljöområde	0,5	6	1,5	1	1	0	2	1	**8,0**	**5,0**	**13,0**	**10600**	**6625**	**17225**
A 1.28	Fasadändring, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. I denna ärendetyp ingår även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	0,5	3	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**5,0**	**1,0**	**6,0**	**6625**	**1325**	**7950**
A 1.29		Planenligt- mycket enkel åtgärd	0,5	1,5	1	0	0,5	0	0	0,5	**3,0**	**1,0**	**4,0**	**3975**	**1325**	**5300**
A 1.30		Avviker från detaljplan	0,5	6	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,0**	**1,0**	**9,0**	**10600**	**1325**	**11925**

A 1.31		Inom kulturmiljöområde	0,5	6	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,0**	**1,0**	**9,0**	**10600**	**1325**	**11925**
A 1.32	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Planenligt	0	1	0,5	1	0,5	1	1	0,5	**1,5**	**4,0**	**5,5**	**1987**	**5300**	**7287**
A 1.33	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse) med	Avviker från detaljplan	0	2	0,5	1	0,5	1	1	0,5	**2,5**	**4,0**	**6,5**	**3312**	**5300**	**8612**
A 1.34	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1-2 lägenheter) till väsentligen annan användning med tekniskt samråd	Planenligt	1	6,5	1,5	2	1	0	2	1	**9,0**	**6,0**	**15,0**	**11925**	**7950**	**19875**
A 1.35		Avviker från detaljplan	1	9	1,5	2	1	0	2	1	**11,5**	**6,0**	**17,5**	**15237**	**7950**	**23187**
A 1.36		Utanför planlagt område	1	9	1,5	2	1	0	2	1	**11,5**	**6,0**	**17,5**	**15237**	**7950**	**23187**
A 1.37	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1-2 lägenheter) till väsentligen annan användning utan tekniskt samråd	Planenligt	1	6,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**9,0**	**1,0**	**10,0**	**11925**	**1325**	**13250**
A 1.38		Avviker från detaljplan	1	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,5**	**1,0**	**12,5**	**15237**	**1325**	**16562**
A 1.39		Utanför planlagt område	1	9	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**11,5**	**1,0**	**12,5**	**15237**	**1325**	**16562**

A 2 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte hör till ett småhus enligt tabell A 1

Kommentar
För dessa lov innehåller underlaget en storleksindelning. Gruppen kan innehålla ärenden av avsevärt skiftande karaktär och därmed också avsevärt skiftande tidsåtgång för handläggningen. Det är däremot fortfarande inte det enskilda objektets storlek som ska vara avgörande för avgiftens storlek, utan den genomsnittliga tidsåtgången för ett lov inom ett givet storleksspann.
Om kommunen anser sig ha behov av fler eller andra ärendetyper, eller en annan storleksindelning beroende på vanligt förekommande ärenden, kan kommunen göra egna anpassningar av tabellen.

För tidsbegränsade eller säsongsbetonade lov tas samma avgift ut som för ett permanent lov.

Timmarna redovisade för tekniskt samråd, startbesked, arbetsplatsbesök, slutsamråd och slutbesked motsvarar ett samråd, ett besök eller ett beslut. Arbetsinsatser utöver detta tillkommer tilläggsdebitering.

	Ärendetyp		Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning bygglov	Beslut om lov	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid för lov	Summa tid för genomförand	Summa total tid	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Total avgift
A 2.01	Nybyggnad och tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	4	1	2	3	1	8,5	11,0	19,5	11262	14575	25 837 kr
A 2.02		Avviker från detaljplan	0,5	11	1,5	4	1	2	3	1	13,0	11,0	24	17225	14575	31 800 kr
A 2.03		Utanför planlagt område	0,5	11	1,5	4	1	2	3	1	13,0	11,0	24	17225	14575	31 800 kr
A 2.04	Nybyggnad och tillbyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	6,5	1,5	0	1	0	0	0,5	8,5	1,5	10	11262	1987	13 249 kr
A 2.05		Avviker från detaljplan	0,5	11	1,5	0	1	0	0	0,5	13,0	1,5	14,5	17225	1987	19 212 kr
A 2.06		Utanför planlagt område	0,5	11	1,5	0	1	0	0	0,5	13,0	1,5	14,5	17225	1987	19 212 kr
A 2.07	Nybyggnad och tillbyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	2,5	19,5	1,5	14	1	6	6	1	23,5	28,0	51,5	31137	37100	68 237 kr
A 2.08		Avviker från detaljplan	2,5	22	1,5	14	1	6	6	1	26,0	28,0	54	34459	37100	71 550 kr
A 2.09		Utanför planlagt område	2,5	22	1,5	14	1	6	6	1	26,0	28,0	54	34459	37100	71 550 kr
A 2.10	Nybyggnad och tillbyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	3	38,5	1,5	21	1	8	7	1	43,0	38,0	81,0	56975	50350	107 325 kr
A 2.11		Avviker från detaljplan	3	42	1,5	21	1	8	7	1	46,5	38,0	84,5	61612	50350	111 962 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	3	39	1,5	21	1	8	7	1	43,5	38,0	81,5	57637	50350	107 987 kr
A 2.13	Nybyggnad och tillbyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	3	41,5	1,5	28	1	8	7	1	46,0	45,0	91,0	60950	59625	120 575 kr
A 2.14		Avviker från detaljplan	3	45	1,5	28	1	8	7	1	49,5	45,0	94,5	65587	59625	125 212 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	3	42	1,5	28	1	8	7	1	46,5	45,0	91,5	61612	59625	121 237 kr
A 2.16	Nybyggnad och tillbyggnad ≥101 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd ex.vis tälthallar	Planenligt	2,5	6,5	1,5	0	1	0	0	1	10,5	2,0	12,5	13912	2650	16 562 kr
A 2.17		Avviker från detaljplan	2,5	11	1,5	0	1	0	0	1	15,0	2,0	17	19875	2650	22 525 kr
A 2.18		Utanför planlagt område	2,5	11	1,5	0	1	0	0	1	15,0	2,0	17	19875	2650	22 525 kr
A 2.19	Fasadändring, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster och liknande som påverkar byggnadens uttryck	Planenligt	0,5	4	1,5	3	1	0	2	1	6,0	7,0	13,0	7959	9275	17 225 kr
A 2.20		Avviker från detaljplan	0,5	7,5	1,5	3	1	0	2	1	9,5	7,0	16,5	12587	9275	21 862 kr
A 2.21		Kulturmiljö	0,5	9,5	1,5	3	1	0	2	1	11,5	7,0	18,5	15237	9275	24 512 kr
A 2.22	Fasadändring, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster och liknande som påverkar byggnadens uttryck	Planenligt	0,5	4	1,5	0	1	0	0	0,5	6,0	1,5	7,5	7959	1987	9 937 kr
A 2.23		Avviker från detaljplan	0,5	7,5	1,5	0	1	0	0	0,5	9,5	1,5	11,0	12587	1987	14 574 kr
A 2.24		Kulturmiljö	0,5	9,5	1,5	0	1	0	0	0,5	11,5	1,5	13,0	15237	1987	17 224 kr
A 2.25	Ändrad användning, inredning av ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, med tekniskt samråd	Planenligt	1	7,5	1,5	8	1	4	4	1	10,0	18,0	28,0	13259	23850	37 100 kr
A 2.26		Avviker från detaljplan	1	12	1,5	8	1	4	4	1	14,5	18,0	32,5	19212	23850	43 062 kr
A 2.27		Utanför planlagt område	1	10	1,5	8	1	4	4	1	12,5	18,0	30,5	16562	23850	40 412 kr
A 2.28	Ändrad användning, inredning av ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	7,5	1,5	0	1	0	0	0,5	10,0	1,5	11,5	13259	1987	15 237 kr
A 2.29		Avviker från detaljplan	1	12	1,5	0	1	0	0	0,5	14,5	1,5	16	19212	1987	21 199 kr
A 2.30		Utanför planlagt område	1	10	1,5	0	1	0	0	0,5	12,5	1,5	14	16562	1987	18 549 kr

A 3	**Tidsuppskattning** **Bygglov och teknisk kontroll för fristående skyltar och ljusanordningar**	
Kommentar För tidsbegränsade eller säsongsbetonade lov tas samma avgift ut som för ett permanent lov.		
	Ärendetyp	**Avgift**
A 3.01	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en fristående skylt eller ljusanordning	Timdebitering

A 4 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Kommentar

För tidsbegränsade eller säsongsbetonade lov tas samma avgift ut som för ett permanent lov.

	Ärendetyp	Avgift
A 4.01	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.02	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.03	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A 4.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.05	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.06	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A 5 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Kommentar

För tidsbegränsade eller säsongsbetonade lov tas samma avgift ut som för ett permanent lov.

	Ärendetyp		Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning bygglov	Beslut om lov	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid för lov	Summa tid för genomförande	Summa total tid	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Total avgift
A 5.01	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4,5	1,5	1	1	0	1	1	**6,5**	**4,0**	**10,5**	**8613**	**5300**	**13 913 kr**
A 5.02		Avviker från detaljplan	0,5	8	1,5	1	1	0	1	1	**10,0**	**4,0**	**14**	**13250**	**5300**	**18 550 kr**
A 5.03		Utanför planlagt område	0,5	8	1,5	1	1	0	1	1	**10,0**	**4,0**	**14**	**13250**	**5300**	**18 550 kr**
A 5.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	4,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**6,5**	**1,0**	**7,5**	**8612**	**1325**	**9 937 kr**
A 5.05		Avviker från detaljplan	0,5	8	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**10,0**	**1,0**	**11**	**13250**	**1325**	**14 575 kr**
A 5.06		Utanför planlagt område	0,5	8	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**10,0**	**1,0**	**11**	**13250**	**1325**	**14 575 kr**
A 5.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	0,5	3,5	1,5	1	1	0	1	1	**5,5**	**4,0**	**9,5**	**7287**	**5300**	**12 587 kr**
A 5.08		Avviker från detaljplan	0,5	8	1,5	1	1	0	1	1	**10,0**	**4,0**	**14**	**13250**	**5300**	**18 550 kr**
A 5.09		Utanför planlagt område	0,5	6	1,5	1	1	0	1	1	**8,0**	**4,0**	**12**	**10600**	**5300**	**15 900 kr**
A 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	3,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**5,5**	**1,0**	**6,5**	**7287**	**1325**	**8 612 kr**
A 5.11		Avviker från detaljplan	0,5	8	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**10,0**	**1,0**	**11**	**13250**	**1325**	**14 575 kr**
A 5.12		Utanför planlagt område	0,5	6	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**8,0**	**1,0**	**9**	**10600**	**1325**	**11 925 kr**
A 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	0,5	3	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**5,0**	**1,0**	**6**	**6625**	**1325**	**7 950 kr**
A 5.14		Avviker från detaljplan	0,5	7	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**9,0**	**1,0**	**10**	**11925**	**1325**	**13 250 kr**
A 5.15		Utanför planlagt område	0,5	5,5	1,5	0	0,5	0	0	0,5	**7,5**	**1,0**	**8,5**	**9937**	**1325**	**11 262 kr**

A 6 Tidsuppskattning

Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Kommentar

En ansökan om ett tidsbegränsat bygglov (9 kap. 39 § PBL) som kräver samma genomsnittliga handläggning som ett motsvarande permanent bygglov, bör leda till samma avgift som motsvarande permanent lov. Tabell 6 avser därför enbart förlängning av ett tidigare beviljat, tidsbegränsat bygglov.

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning bygglov	Beslut om lov	**Summa tid för lov**	**Avgift för lov**
A 6.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	0,5	5,5	1,5	**7,5**	**9 937 kr**

A7 Tidsuppskattning

Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Kommentar

Tabellen behandlar förlängning av sådana lov som avses i 9 kap. 40 § PBL. Även i detta fall bör det ursprungliga lovet handläggas på samma sätt, och därmed få samma avgift, som ett motsvarande permanent lov.
Antalet tillfälliga lov av säsongskaraktär, och vad de avser, skiljer sig en hel del mellan olika kommuner. Inom denna kategori kan kommunen därför ha behov av att formulera egna ärendetyper.

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning bygglov	Beslut om lov	**Summa tid för lov**	**Avgift för lov**
A 7.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	0,5	5,5	1,5	**7,5**	**9 937 kr**

A 8 Tidsuppskattning

Anmälningspliktiga åtgärder

Kommentar
Här återfinns de åtgärder som räknas upp i 6 kap. 5 § PBF. Timmarna redovisade för tekniskt samråd, startbesked, arbetsplatsbesök, slutsamråd och slutbesked motsvarar ett samråd, ett besök eller ett beslut. Arbetsinsatser utöver detta tillkommer tilläggsdebitering.

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning av anmälan	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid förgenomförande	Avgift för genomförande
A 8.01	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	1	2	2	1	1	1	1	**9,0**	**11 925 kr**
A 8.02	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.03	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	1	2	2	1	1	1	1	**9,0**	**11 925 kr**
A 8.04	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § PBL har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.05	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventiltion och installationer, med tekniskt samråd	1	5	8	1	2	2	1	**20,0**	**26 500 kr**
A 8.06	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventiltion och installationer, utan tekniskt samråd	1	5	0	1	0	0	1	**8,0**	**10 600 kr**
A 8.07	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.08	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.09	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	1	0,5	1	0,5	0	0	0,5	**3,5**	**4 637 kr**
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	1	0,5	0	0,5	0	0	0,5	**2,5**	**3 312 kr**
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	1	0,5	0	0,5	0	0	0,5	**2,5**	**3 312 kr**
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, utan teknsiskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.17	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.18	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	1	2	2	1	2	1	1	**10,0**	**13 250 kr**
A 8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	1	2	0	1	0	0	1	**5,0**	**6 625 kr**

A 9 Tidsuppskattning

Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning marklov	Beslut om lov	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid för lov	Summa tid för genomförande	Summa tid totalt	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Avgift
A 9.01	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	0,5	4,5	1,5	3	1	0	1	1	**6,5**	**6**	**12,5**	**8612**	**7950**	**16 562 kr**
A 9.02	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	0,5	4,5	1,5	0	1	0	0	1	**6,5**	**2**	**8,5**	**8612**	**2650**	**11 262 kr**
A 9.03	Marklovpliktig åtgärd, i samband med byggnation och ansökan för små avlopp	0,5	2	0,5	0	0	0	0	0	**3**	**0**	**3,0**	**3861**	**0**	**3 861 kr**

A 10 Tidsuppskattning

Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning rivningslov	Beslut om lov	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Summa tid för lov	Summa tid för genomförande	Summa tid totalt	Avgift för lov	Avgift för genomförande	Avgift
A 10.01	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	0,5	4,5	1,5	3	1	1	1	1	**6,5**	**7**	**13,5**	**8612**	**9275**	**17 887 kr**
A 10.02	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	0,5	4,5	1,5	0	1	0	0	1	**6,5**	**2**	**8,5**	**8612**	**2650**	**11 262 kr**

A 11 Tidsuppskattning

Förhandsbesked

Kommentar: Det skiljer sig mycket åt mellan olika kommuner i hur ofta förhandsbesked utnyttjas. Karaktären på de frågor som bedöms vara lämpliga att hantera via förhandsbesked skiljer sig också åt. Här kan det därför vara lämpligt att komplettera med fler ärendetyper om kommunen anser att det behövs.

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning	Beslut	Summa tid	Avgift
A11.01	Förhandsbesked	0,5	12	1,5	**14**	**18 550 kr**

A 12 Tidsuppskattning

Villkorsbesked

Kommentar: Villkorsbesked respektive ingripandebesked bedöms vara så pass sällan förekommande att det är svårt att ange en genomsnittlig tid för handläggningen av ärendetyperna Därför föreslås timdebitering för dessa ärenden. Om kommunen däremot har så många villkorsbesked eller ingripandebesked att det går att ange en genomsnittlig tidsåtgång för dem, är det lämpligt att göra det.

	Ärendetyp	Avgift
A 12.01	Villkorsbesked	Timdebitering

A 13 Tidsuppskattning

Ingripandebesked

	Ärendetyp	Avgift

A 13.01	Ingripandebesked	Timdebitering

A 14 Tidsuppskattning

Strandskyddsdispens

Kommentar: Enligt MB. Strandskyddsdispensen regleras tillsvidare i denna taxa. Flyttas över till MHN-taxa vid kommande revidering.

	Ärendetyp	Administration, arkivering och avslut av ärende	Handläggning	Beslut	Summa tid	Avgift
A 14.01	Strandskyddsdispens	1	7	1	**9**	**11 925 kr**

A 15 Tidsuppskattning

Extra arbetsinsatser under genomförandet

	Ärendetyp	Utförande	Summa tid	Avgift
A 15.01	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck	6	**6**	**7 950 kr**
A 15.02	Extra beslut om startbesked, utöver det första, per styck	2	**2**	**2 650 kr**
A 15.03	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	5	**5**	**6 625 kr**
A 15.04	Beslut om kompletterande villkor, per styck	2	**2**	**2 650 kr**
A 15.05	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	5	**5**	**6 625 kr**
A 15.06	Beslut om interimistiskt slutbesked, per styck	2	**2**	**2 650 kr**
A 15.07	Extra beslut om slutbesked, utöver det första, per styck	2	**2**	**2 650 kr**
A 15.08	Beslut om byte av kontrollansvarig, per styck	2	**2**	**2 650 kr**
A 15.09	Extra granskning - bristfälliga eller nya handlingar	1	**1**	**1 325 kr**

A 16 Tidsuppskattning

Upprättande av nybyggnadskarta

Kommentarer:
Start av ärende - registrering, ev.kundkontakt, fördelning m.m.

Utredning och förberedande arbete - tolkning av DP, studera förrättningskartor och ortofoto, lägga in koordinater för beräknade gränser m.m.

Mätning - mäta gränspunkter, markhöjder, byggfixar, byggnader, infarter och andra objekt. Instrument och bokning

Bearbetning och kartproduktion - ladda in inmätningar,kommunikation med VAKIN och GoP, anpassa kartdeklaration/layout, förtydligande text, anpassningar, kartografiskt bearbetning, beskrivning

	Ärendetyp	Start av ärende	Utredning och förberedande arbete	Mätning	Bearbetning och kartproduktion	Granskning, leverans och avslut	Summa tid	Avgift
A 16.01	Nybyggnadskarta ≤ 2000 m²	0,5	2	4	2	1	**9,5**	**12 587 kr**
A 16.02	Nybyggnadskarta, enkelt förfarande ≤ 2000 m² *Enkelt förfarande kan tillämpas utanför planlagt område och kommunalt VA*	0,5	1,5	4	1	1	**8**	**10 600 kr**
A 16.03	Tillägg för varje extra 1000 m²	0	0,5	0,5	0,5	0	**1,5**	**1 987 kr**
A 16.04	Revidering av nybyggnadskarta *Revidering görs för ärenden som är upp till 5 år gammal. Vid revidering kan mätning enligt timdebitering tillkomma.*	0,5	0,5	2	1	0,5	**4,5**	**5 962 kr**
A 16.05	Övriga tidskrävande åtgärder *Tex extra utredning eller mätning*							**Timdebitering**

A 17 Tidsuppskattning

Utstakning

Kommentarer:
Moms tillkommer för utstakning, men inte för lägeskontroll och avgiften för utstakning i egen regi.

Start av ärende - registrering, administration. Handäggning av ansökan i egen regi

Förberedelser - kontakt med sökande och andra inblandade parter. Hitta aktuella handlingar, beräkninga, förbereda mätfiler och instrument.

Mätning - kontrollera gränspunkter, skapa piképunkter, stationsetablering, ordna med profiler, kontrollera och hämta höjd, utsättning, kontrollmätning. Kundkontakt och utsättningsbevis. Tömma och kontrollera data på kontoret.

Avslut av ärende - Registrera Utstakningsbevis. Kontrollera utförandet, skapa flyttfil för registrering av byggnad, adress- och lghregister. Uppföljningar av ärenden. Vid inmätning: kontroll mot handlingar, inkommen mätdata, bearbetning av data och registrering.

Utstakningsåtgärd			Start av ärende	Förberedelse	Mätning	Avslut av ärende	Summa tid	**Avgift**
A 17.01	Grundavgift finutstakning	Moms tillkommer	0,5	1,25		0,5	**2,25**	**2 981 kr**
A 17.02	Tillägg per byggnad	Moms tillkommer		0,75	2	0,5	**3,25**	**4 306 kr**
A 17.03	Lägeskontroll	Myndighetsutövning, ingen moms	0,5	1	2	1	**4,5**	**5 963 kr**
A 17.04	Avgift vid finutstakning i egen regi	Myndighetsutövning, ingen moms	0,5	0	0	1,5	**2**	**2 650 kr**

A 18	Tidsuppskattning Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	
Kommentar: Tabellen avser frivilliga lov i enlighet med 9 kap.52-54 §§ PBL.		
	Ärendetyp	**Avgift**
A 18.01	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 18.02	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A 19	Tidsuppskattning Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	
	Ärendetyp	**Avgift**
A19.01	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A 20	Tidsuppskattning Avslag	
Kommentar: Kommunen har kostnader även för handläggning som leder till avslag. Avgift tas därför ut för den handläggning som lagts ned, även om den sökande får ett negativt besked. Däremot tas avgift bara ut för den del av handläggningen som gjorts, det vill säga fram till och med exempelvis ett negativt bygglovsbeslut, inte för startbesked med mera.		
	Ärendetyp	**Avgift**

A 20.01	Avslag	Timdebitering

A 21	Tidsuppskattning Avskrivning

Kommentar: Avskrivning av ett ärende sker om sökanden återkallar sin ansökan. Gällande avgiften, se resonemanget för Avslag.

	Ärendetyp	Avgift
A 21.01	Avskrivning	Timdebitering

A 22	Tidsuppskattning Avvisning

Kommentar: Om en ansökan är så ofullständig att ärendet inte går att pröva i sak, ska ansökningen avvisas. Gällande avgiften, se resonemanget för Avslag.

	Ärendetyp	Avgift
A 22.01	Beslut om avvisning	Timdebitering

A 23	Tidsuppskattning Nekat startbesked

Kommentar: Kommunen har kostnader även för handläggning som leder till nekat startbesked. Avgift tas därför ut för den handläggning som lagts ned, även om den sökande får ett negativt besked.

	Ärendetyp	Avgift
A 23.01	Beslut om att neka startbesked	Timdebitering

A 24 Tidsuppskattning

Tillsyn

Kommentar: Kommunen tar ut en avgift för tillsynsarbete inom vissa områden. Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader. Tillsyn strandskydd enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) 7 kap och 27 kap MB (1998:808).

	Ärendetyp	Avgift
A 24.01	Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader	Timdebitering
A 24.02	Tillsyn strandskydd	Timdebitering

A 25 Tidsuppskattning

Kungörelse (lokaltidning)

Kommentar: I de ärenden där kungörelse sker enligt 5 kap. 35 § alternativt 9 kap.109 § PBL tar kommunen ut en avgift för det.

	Ärendetyp	Avgift
A 25.01	Kungörelse (lokaltidning)	7 500 kr

Taxa för byggnadsnämndens verksamheter

2027-01-01

Dokumenttyp: Taxa	
Dokumentansvarig: Byggnadsnämnden	**Beslutsdatum:** BN 2026-04-22, § 67 KF
Beslutad av: Kommunfullmäktige	**DNR:** BN-2026/00114 KS-

Innehåll

Inledning 4
Lagstöd för tillämpning av taxan 4
Avgifter 4
Allmänna regler om kommunala avgifter 5
Kommunallagen 5
Självkostnadsprincipen 5
Likställighetsprincipen 6
Retroaktivitetsförbudet 6
Allmänna bestämmelser om taxa 7
Kommunfullmäktiges beslut om taxa 7
Indexuppräkning 7
Avgiftsbestämning 7
Avgiftsreducering 7
Nedsättning av avgift 8
Avgift vid avskrivning och avvisning 8
Reducerad avgift vid användande av ett certifierat byggprojekteringsföretag 8
Betalning av avgift 8
Återbetalning av avgift 9
Handläggningskostnad 9
Mervärdesskatt 9
Upplysning om överklagande 9
Ikraftträdande 10
Särskilda bestämmelser om taxa 11
Avgift för lov och genomförande 11
Tidsbegränsade bygglov och bygglov för ändamål av säsongskaraktär 11
Lov för åtgärder som inte kräver lov – frivilliga lov 11
Extra tekniskt samråd, startbesked med mera 11
Tillsynsavgift 12

Byggsanktionsavgift 12
Planbesked 12
Avgift för detaljplanearbete, planprogram och områdesbestämmelser 12
Utlämning av allmänna handlingar 13
Taxetabeller 13
Tabell A - Taxetabeller för lov, anmälan med mera 14
Tabell B - Taxetabeller för planavgift vid bygglov 20
Tabell C – Planbesked, planprogram, detaljplaner och områdesbestämmelser 21
Tabell D - Taxetabeller för geografisk information, lantmäteri och mätning 21
Tabell E – Taxetabell för utlämning av allmän handling 23
Bilaga till Tabell D ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Förklaringar av begrepp 25

Inledning

Lagstöd för tillämpning av taxan

Taxan för byggnadsnämndens verksamheter är framtagen och anpassad utifrån Umeå kommuns ärenden i enlighet med 12 kap. 8–11 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL, samt 7 kap. 13–18 §§ miljöbalken (MB) och taxan är unik för byggnadsnämnden i Umeå kommun. Tabeller och beräkningssätt har med förslag från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som grund anpassats så att avgifterna ska täcka kommunens kostnader för det arbete som utförs i byggnadsnämndens olika ärendetyper.

Avgifter

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom byggnadsnämndens ansvarsområde återfinns i 12 kap. PBL.

12 kap. 8 § PBL anger att byggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

- beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked
- beslut om lov
- tekniska samråd och slutsamråd
- arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen
- upprättande av nybyggnadskartor
- framställning av arkivbeständiga handlingar
- expediering och kungörelser enligt 9 kap. 108–112 §§ PBL
- andra tid- eller kostnadskrävande åtgärder.

Taxan omfattar även andra avgifter i byggnadsnämndens verksamhet såsom:

- arkivservice
- geografisk information, lantmäteri och mätning
- ärenden angående strandskyddsdispenser.

Byggnadsnämnden får enligt 12 kap 9 § PBL ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om

1. nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad, och
2. den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

För ärendetyper där en genomsnittlig kostnad inte är möjlig att bestämma, anges timdebitering i tillämplig taxetabell. Avgiften beräknas i de ärendetyperna genom att tillämplig handläggningskostnad per timme multipliceras med kommunens nedlagda tid för handläggning av ärendet. Med ärendetyp avses i detta dokument exempelvis besked, beslut, handläggning, produkter, tjänster eller serviceåtgärd.

Allmänna regler om kommunala avgifter

Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § KL som har följande lydelse: *”Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.”*

Av paragrafen framgår kommuners och regioner rätt att ta ut avgifter. Paragrafen motsvarar huvudsakligen 8 kap. 3 b § i den äldre kommunallagen, med hänvisning till prop. 1993/94:188 s. 107 f.

Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektor som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79–80 samt prop. 2016/17:171 sid. 301). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Självkostnadsprincipen

För byggnadsnämndens verksamhet reglerar 12 kap. 10 § PBL att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. *”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller.”*

Självkostnadsprincipen som uttrycks i denna paragraf syftar på det totala avgiftsuttaget per verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet eller ärendet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Vid beräkningen av självkostnaderna får alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personalkostnader, material, utrustning, lokalkostnader med mera. Verksamhetens andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader räknas också med i kostnaden.

Likställighetsprincipen

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, dvs. hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. *”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.*

Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter.

Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om en specifik taxa innan den börjar tillämpas. Det anses alltså otillåtet att ge avgiftsbestämmelser retroaktiv verkan – annat än i vissa speciella undantagsfall. Retroaktivitetsförbudet framgår direkt av 2 kap. 4 § KL, vilken har följande lydelse: *”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft till nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”*

Allmänna bestämmelser om taxa

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL är det kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas. Kommunfullmäktige kan inte delegera rätten att besluta om taxan till nämnd. Detta innebär att taxan, dess konstruktion och omfattning så väl som ändring av taxan måste beslutas av kommunfullmäktige.

Indexuppräkning

Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Så länge denna taxa gäller uppdrar kommunfullmäktige till byggnadsnämnden för varje nytt avgiftsår (kalenderår) att justera taxan i enlighet med den procentsats som anges i den version av PKV som finns publicerad på SKR:s webbplats i oktober månad före avgiftsåret.

Avgiftsbestämning

Avgift tas ut enligt den taxa som gäller vid tidpunkten då ärendet inkommer till byggnadsnämnden. Detta gäller dock inte för detaljplaner, för dessa gäller att avgift tas ut enligt den taxa som gäller då planavtal tecknas.
Om det finns särskilda skäl, som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för viss typ av ärenden eller för ett särskilt ärende.
Vid två eller flera åtgärder debiteras i normalfallet den mest tidskrävande utav dem.
Avgift för handläggningen utgår även om ansökan avslås eller om startbesked nekas.

Avgiftsreducering

Avgiftsreducering för taxetabell A innebär för bygglov, marklov och rivningslov samt förhandsbesked där beslut inte fattats inom lagstadgad tidsfrist att avgiften för beslutet reduceras med 20 % per överskriden vecka. Lagstadgad tidsfrist är 10 veckors handläggning från det att ansökan bedömdes vara komplett, enligt 12 kap. 8 a § PBL.
Avgiftsreducering innebär för ett ärende gällande en eller flera anmälningspliktiga åtgärder där beslut inte fattats inom lagstadgad tidsfrist att avgiften reduceras för beslutet med 20 % per överskriden vecka. Lagstadgad tidsfrist är 4 veckors handläggningstid från det att anmälan bedömdes vara komplett, enligt 12 kap. 8 a § PBL.
Handläggningstiderna i båda ovanstående fall kan i särskilt beslut förlängas till 20 respektive 8 veckor.

Nedsättning av avgift

Avgiften för ett lov där det finns ett beviljat lov som gått ut, eller håller på att gå ut, är detsamma som för ett helt nytt lov. Bygglovspliktiga ändringar i ett beviljat och gällande lov hanteras också som ett nytt beslut och debiteras enligt taxan för åtgärden som ändras.

För en ansökan gällande en åtgärd som innebär en förändring av motsvarande underlag tillhörande ett tidigare beslutat lov, förhandsbesked eller dispens kan byggnadsnämnden om det är motiverat med hänsyn tagen till arbetsinsats, reducera avgiften med 25, 50 alternativt 75 %. Nämnden har även möjlighet att reducera avgiften med ovan nämnda nivåer vid ny prövning av ett tidigare beslutat ärende om giltighetstiden gått ut, där inga eller endast mindre ändringar är gjorda.

Det förekommer nedsättning av vissa avgifter i tabell D, dessa framgår av Bilaga till tabell D (Tabell 3).

Avgift vid avskrivning och avvisning

Om den sökande återkallar sin ansökan, avskrivs ärendet. Om en ansökan är så ofullständigt att ärendet inte går att pröva i sak kommer det att avvisas. Vid avskrivning eller avvisning av ett ärende utgår en avgift motsvarande antalet timmar som lagts ner på ärendet.

För detaljplaner reglerar planavtalet betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera.

Reducerad avgift vid användande av ett certifierat byggprojekteringsföretag

För ett ärende där byggherren använder ett certifierat byggprojekteringsföretag enligt 9 kap. 67 § PBL, utgår en reducerad avgift för handläggningen som motsvarar byggnadsnämndens begränsade prövning enligt 9 kap. 68 § och/eller 10 kap. 23 a § PBL. För handläggning av lov utgår en avgift motsvarande 85 % av avgiften för tillämplig ärendetyp, med undantag för ärendetyper i tabell A 2.07-2.15 där en avgift utgår med 80 % av avgiften för ärendetypen. För teknisk kontroll utgår en avgift motsvarande 75 % av avgiften för tillämplig ärendetyp.

Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa förutom detaljplanerna betalas av sökanden eller beställaren mot faktura när denne tillställts byggnadsnämndens beslut, beställd handling levererats eller beställd åtgärd vidtagits. Avgift för utstakning i samband med bygglovsprocess faktureras i samband med avgiften för lov. Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i fakturan. Betalas inte avgiften vid den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Vad gäller

krav och inkasso tillämpar nämnden de rutiner som framgår av kommunens "*Riktlinjer för kredit- och krav verksamhet*" (2018-04-20). Avgifter kan tas ut som förskott.

Betalning av planavgift enligt avtal för upprättandet av ny detaljplan/planprogram ska ske enligt de villkor som anges i avtalet.

Om slutlig avgift för bygglov eller avgift för genomförande är högre än förskottsbetalad avgift kommer tilläggsdebitering att ske.

Återbetalning av avgift

Åtgärder som debiterats men ej utförts återbetalas om sökanden så begär och endast under förutsättning att det är omständigheter som sökanden inte rår eller kunnat rå över. Avgift återbetalas då för de handläggningsåtgärder enligt tillämplig tidsuppskattning som inte vidtagits i ärendet. Återbetalning kan tidigast ske när lovet upphört att gälla.
Ränta utgår inte på belopp som återbetalas.

För planavgift enligt avtal gäller, utöver vad som anges i denna taxa, de villkor som anges i avtalet.

Handläggningskostnad

Handläggningskostnaden är 1 325 kronor per timme för ärenden som avses i denna taxa. Minsta tid för debitering är en timme.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt utgår inte för avgifter i samband med myndighetsutövning.

Mervärdesskatt 25 % tillkommer på tjänster och produkter som inte är myndighetsutövning. Undantag för kartor i tryckt form, där mervärdeskatt 6 % tillkommer.

Upplysning om överklagande

Byggnadsnämndens beslut om debitering kan överklagas enligt 13 kap 3, 8–9 §§ PBL samt 42 § förvaltningslagen (2017:900), FL. Överklagan skall ske skriftligt till byggnadsnämnden och ska ha inkommit inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Byggnadsnämnden prövar om skrivelsen med överklagandet har kommit in i rätt tid. Om överklagan inte avvisas, överlämnas den till länsstyrelsen beträffande bygglov m.fl. ärenden och mark- och miljödomstolen beträffande planavgifter, som har rätt att pröva överklagandet som första instans.

Ikraftträdande

Denna taxa ska tillämpas från och med den 1 januari 2027.

Särskilda bestämmelser om taxa

Avgift för lov och genomförande

För ärenden gällande bygglov, marklov eller rivningslov består avgiften av två delar, en som avser lovprövningen och en del som avser genomförandet av bygg-, mark- eller rivningsåtgärderna. Avgiften för lov tas ut i samband med beslut om lov. Avgiften för genomförande tas ut i förskott antingen i samband med beslut om lov och startbesked eller i samband med startbeskedet för åtgärden.

För anmälningspliktiga åtgärder tas avgiften för genomförande ut i förskott i samband med beslut om startbesked.

Tidsbegränsade bygglov och bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov eller om ett bygglov för ändamål av säsongskaraktär tas samma avgift ut som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd. Planavgift utgår inte vid tidsbegränsat bygglov.

Lov för åtgärder som inte kräver lov – frivilliga lov

Vid ansökan om lov för en åtgärd som enligt PBL ej kräver lov tas avgift ut enligt taxetabell för motsvarande åtgärd. För de åtgärder som inte återfinns i taxetabellerna tillämpas timdebitering.

Extra tekniskt samråd, startbesked med mera

För de åtgärder där tekniskt samråd, arbetsplatsbesök och slutsamråd är aktuella ingår ett sådant samråd eller platsbesök i avgiften.

I de fall det behövs eller önskas fler tekniska samråd, startbesked, arbetsplatsbesök, slutsamråd, interimistiska slutbesked eller slutbesked debiteras dessa separat enligt taxetabell A 15. Eventuella beslut om kompletterande villkor eller beslut om ny kontrollansvarig debiteras separat enligt taxetabell A 15.

I de ärenden där handlingsunderlaget är så bristfälligt att handläggare behöver granska på nytt efter inkommen komplettering eller där nya handlingar med stora förändringar inkommer under pågående handläggning debiteras en extra avgift enligt A15.09.

Tillsynsavgift

Tillsyn inom området strandskydd genomförs enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) 7 kap och 27 kap MB (1998:808). Avgift enligt denna taxa tas inte ut för tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig vara obefogade.

Tillsyn av system för individuell mätning och debitering (IMD) av uppvärmning och tappvatten utgår från lagen om energimätning i byggnader och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Avgiften tas ut av den som tillsynen riktas mot. (jfr prop. 2013/14:174 s. 141)

Byggsanktionsavgift

Om någon utför en åtgärd utan tillstånd utgår byggsanktionsavgift enligt 9 kap Plan- och byggförordningen (PBF).

Planbesked

En begäran om planbesked får enligt 5 kap 2 § PBL göras av den som har för avsikt att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan eller områdesplan antas, ändras eller upphävs. Byggnadsnämndens avgift för planbesked framgår av tabell C.1. Beloppen i tabellen har beräknats genom att framräknad handläggningskostnad per timme för verksamheten har multiplicerats med en genomsnittlig tidsåtgång för den typ av ärende som åtgärden avser. Avgift utgår även vid negativt besked. Vid återtagande av ansökan om planbesked utgår avgift för nedlagd tid.

Avgift för detaljplanearbete, planprogram och områdesbestämmelser

Planavgifter tas ut för att täcka kostnader som uppstått för att upprätta, ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelser, separat eller i anslutning till handläggning av ett annat ärende. Byggnadsnämndens kostnader för att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser ska ersättas av den som har nytta av åtgärden. Fakturering sker löpande under arbetet.

En planavgift ska motsvara kommunens självkostnad för arbete utfört av egen personal, inhyrd personal eller annan som utför arbete för kommunens räkning. Kostnaden beräknas enligt den tid (antal timmar) som erfordrats för arbetet och en genomsnittlig timkostnad för handläggningen.

Avgift för detaljplanearbete regleras genom avtal mellan exploatör och byggnadsnämnden.

För uppdragets nedlagda arbetstid debiteras tidsersättning enligt handläggningskostnad per timme. Utöver nedlagd arbetstid reglerar planavtalet exploatörens betalningsansvar för övriga med planarbetet sammanhängande kostnader. Samtliga utredningar som behövs för prövning av detaljplan ska bekostas av exploatören.

Det är byggnadsnämnden som avgör vilka utredningar som krävs för planarbetet. Det är även byggnadsnämnden som avgör vilka utredningar exploatören kan beställa alternativt tillhandahålla respektive vilka utredningar som det är lämpligt att byggnadsnämnden utför eller beställer. Handläggning som krävs för hantering av utredningar debiteras exploatören baserat på tidsåtgång.

Om byggnadsnämnden bedömer att det behövs ett program för att underlätta planarbetet, ska nämndens självkostnad för detta bekostas av exploatör. Fakturering sker löpande under arbetet. Om ett program har upprättats i förväg ska hela eller delar av kostnaden ingå i planavgiften om programmet fortfarande är aktuellt och bidrar till att planarbetet underlättas.

Om ett planarbete har flera exploatörer fördelas planavgiften schablonmässigt mellan de olika exploatörerna i förhållande till deras nytta av planen i enlighet med vad byggnadsnämnden tillsammans med exploatörer i övrigt överenskommer.

För gällande planer, som inte betalats genom planavtal, ska planavgift betalas av den som söker bygglov för åtgärder enligt gällande bestämmelse i samband med beslut om lov och senast vid beslut om startbesked. Planavgift tas ut baserat på area i kvadratmeter (bruttoarea) enligt tabell B1.

Utlämning av allmänna handlingar

Utlämning av allmän handling debiteras enligt Umeå kommuns taxa KS-2024/00541 (rev.2025-06-16) *“Taxa för utlämnande av allmän handling”.* Se tabell E.

Taxetabeller

Byggnadsnämndens taxa för tjänster inom bygglov utgår från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) standardiserade modell för bygglovtaxa. Beslutade avgifter framgår av tabellerna nedan. Byggnadsnämndens taxa för planer och områdesbestämmelser baseras på beräknad handläggningstid och ingångna planavtal.

Taxa för nybyggnadskarta, utstakning och lägeskontroll, kartor och geodata, arkiv samt övrigt utgår från beräknad handläggningstid och framgår av tabeller nedan.

Tabell A - Taxetabeller för lov, anmälan med mera

A1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

	Ärendetyp		Avgift lov	Avgift genomförande	Total avgift
A1.01	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	15 900 kr	21 200 kr	37 100 kr
A1.02		Avviker från detaljplan	21 200 kr	21 200 kr	42 400 kr
A1.03		Utanför planlagt område	19 212 kr	21 200 kr	40 412 kr
A1.04	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder. Ingår gör även tillhörande lovpliktiga komplementbyggnader samt andra bygglovspliktiga och anmälningspliktiga åtgärder som ingår i samma ansökan som nybyggnaden av bostadshuset.	Planenligt	14 575 kr	21 200 kr	35 775 kr
A1.05		Avviker från detaljplan	19 875 kr	21 200 kr	41 075 kr
A1.06		Utanför planlagt område	17 887 kr	21 200 kr	39 087 kr
A1.07	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	10 600 kr	21 862 kr
A1.08		Avviker från detaljplan	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A1.09		Utanför planlagt område	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A1.11		Avviker från detaljplan	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.12		Utanför planlagt område	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.14		Avviker från detaljplan	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A1.15		Utanför planlagt område	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A1.16	Tillbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	10 600 kr	21 862 kr
A1.17		Avviker från detaljplan	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A1.18		Utanför planlagt område	14 575 kr	10 600 kr	25 175 kr
A1.19	Tillbyggnad, mycket enkel, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A1.20		Avviker från detaljplan	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.21		Utanför planlagt område	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.22	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 325 kr	12 587 kr
A1.23		Avviker från detaljplan	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A1.24		Utanför planlagt område	14 575 kr	1 325 kr	15 900 kr
A1.25	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	6 625 kr	6 625 kr	13 250 kr
A1.26		Avviker från detaljplan	10 600 kr	6 625 kr	17 225 kr
A1.27		Inom kulturmiljöområde	10 600 kr	6 625 kr	17 225 kr

A1.28	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	6 625 kr	1 325 kr	7 950 kr
A1.29		Planenligt – mycket enkel åtgärd	3 975 kr	1 325 kr	5 300 kr
A1.30		Avviker från detaljplan	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A1.31		Inom kulturmiljöområde	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A1.32	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Planenligt	1 987 kr	5 300 kr	7 287 kr
A1.33	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)	Avviker från detaljplan	3 312 kr	5 300 kr	8 612 kr
A1.34	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1–2 lägenheter) till väsentlig annan användning med tekniskt samråd	Planenligt	11 925 kr	7 950 kr	19 875 kr
A1.35		Avviker från detaljplan	15 237 kr	7 950 kr	23 187 kr
A1.36		Utanför planlagt område	15 237 kr	7 950 kr	23 187 kr
A1.37	Ändrad användning av småhus och tillhörande komplementbyggnader från bostad (1–2 lägenheter) till väsentlig annan användning utan tekniskt samråd	Planenligt	11 925 kr	1 325 kr	13 250 kr
A1.38		Avviker från detaljplan	15 237 kr	1 325 kr	16 562 kr
A1.39		Utanför planlagt område	15 237 kr	1 325 kr	16 562 kr

A2	**Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte hör till ett småhus enligt tabell A 1**				
	Ärendetyp		**Avgift lov**	**Avgift genomförande**	**Total avgift**
A2.01	Nybyggnad och tillbyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	14 575 kr	26 500 kr
A2.02		Avviker från detaljplan	17 225 kr	14 575 kr	32 462 kr
A2.03		Utanför planlagt område	17 225 kr	14 575 kr	32 462 kr
A2.04	Nybyggnad och tillbyggnad 0–100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	11 262 kr	1 987 kr	13 249 kr
A2.05		Avviker från detaljplan	17 225 kr	1 987 kr	19 212 kr
A2.06		Utanför planlagt område	17 225 kr	1 987 kr	19 212 kr
A2.07	Nybyggnad och tillbyggnad 101–1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	31 137 kr	37 100 kr	68 237 kr
A2.08		Avviker från detaljplan	34 450 kr	37 100 kr	71 550 kr
A2.09		Utanför planlagt område	34 450 kr	37 100 kr	71 550 kr
A2.10	Nybyggnad och tillbyggnad 1001–5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	56 975 kr	50 350 kr	107 325 kr
A2.11		Avviker från detaljplan	61 612 kr	50 350 kr	111 962 kr
A2.12		Utanför planlagt område	57 637 kr	50 350 kr	107 987 kr
A2.13	Nybyggnad och tillbyggnad ≥ 5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	60 950 kr	59 625 kr	120 575 kr
A2.14		Avviker från detaljplan	65 587 kr	59 625 kr	125 212 kr
A2.15		Utanför planlagt område	61 612 kr	59 625 kr	121 237 kr
A2.16	Nybyggnad och tillbyggnad ≥101 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd ex. vis tälthall	Planenligt	13 912 kr	2 650 kr	16 562 kr
A2.17		Avviker från detaljplan	19 875 kr	2 650 kr	22 525 kr

A2.18		Utanför planlagt område	19 875 kr	2 650 kr	22 525 kr
A2.19	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, med tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	7 950 kr	9 275 kr	17 887 kr
A2.20		Avviker från detaljplan	12 587 kr	9 275 kr	22 525 kr
A2.21		Inom kulturmiljöområde	15 237 kr	9 275 kr	25 175 kr
A2.22	Fasadändring med stor omgivnings påverkan, utan tekniskt samråd Måla om, byta material, byta dörrar eller fönster. Även skyltar, ljusanordningar, solceller och andra åtgärder som placeras på tak eller fasad och påverkar byggnadens yttre karaktärsdrag.	Planenligt	7 950 kr	1 987 kr	9 937 kr
A2.23		Avviker från detaljplan	12 587 kr	1 987 kr	14 574 kr
A2.24		Inom kulturmiljöområde	15 237 kr	1 987 kr	17 224 kr
A2.25	Ändrad användning, inredning av ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, med tekniskt samråd	Planenligt	13 250 kr	23 850 kr	37 100 kr
A2.26		Avviker från detaljplan	19 212 kr	23 850 kr	43 062 kr
A2.27		Utanför planlagt område	16 562 kr	23 850 kr	40 412 kr
A2.28	Ändrad användning, inredning av ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, utan tekniskt samråd	Planenligt	13 250 kr	1 987 kr	15 237 kr
A2.29		Avviker från detaljplan	19 212 kr	1 987 kr	21 199 kr
A2.30		Utanför planlagt område	16 562 kr	1 987 kr	18 549 kr

A3	**Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar** **Ärendetyp**	**Avgift**
A3.01	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en fristående skylt eller ljusanordning	Timdebitering

A4	**Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1** **Ärendetyp**	**Avgift**
A4.01	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A4.02	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A4.03	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
A4.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A4.05	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A4.06	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A4.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

A5	Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)				
	Ärendetyp		Avgift lov	Avgift genomförande	Total avgift
A5.01	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	8 613 kr	5 300 kr	13 913 kr
A5.02		Avviker från detaljplan	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.03		Utanför planlagt område	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.04	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	8 612 kr	1 325 kr	9 937 kr
A5.05		Avviker från detaljplan	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.06		Utanför planlagt område	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.07	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	5 300 kr	12 587 kr
A5.08		Avviker från detaljplan	13 250 kr	5 300 kr	18 550 kr
A5.09		Utanför planlagt område	10 600 kr	5 300 kr	15 900 kr
A5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 287 kr	1 325 kr	8 612 kr
A5.11		Avviker från detaljplan	13 250 kr	1 325 kr	14 575 kr
A5.12		Utanför planlagt område	10 600 kr	1 325 kr	11 925 kr
A5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	6 625 kr	1 325 kr	7 950 kr
A5.14		Avviker från detaljplan	11 925 kr	1 325 kr	13 250 kr
A5.15		Utanför planlagt område	9 937 kr	1 325 kr	11 262 kr

A6	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	Avgift
A6.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	9 937 kr

A7	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	Avgift
A7.01	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	9 937 kr

A8	Anmälningspliktiga åtgärder	
	Ärendetyp	Avgift
A 8.01	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	11 925 kr
A 8.02	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.03	Nybyggnad eller tillbyggnad som har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	11 925 kr
A 8.04	Nybyggnad eller tillbyggnad som har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.05	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventilation och installationer, med tekniskt samråd	26 500 kr
A 8.06	Större inre ombyggnation/ändring som kan påverka planlösning, brandskydd, konstruktion, ventilation och installationer, utan tekniskt samråd	10 600 kr

A 8.07	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.08	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.09	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	4 637 kr
A 8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	3 312 kr
A 8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	3 312 kr
A 8.15	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.16	Ändring av byggnad som väsentligt ändrar eller påverkar bärande konstruktion, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.17	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	13 250 kr
A 8.18	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	6 625 kr
A 8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	11 925 kr
A 8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	6 625 kr

A9	**Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder**			
	Ärendetyp	**Avgift lov**	**Avgift genomförande**	**Total avgift**
A9.01	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	8 612 kr	7 950 kr	16 562 kr
A9.02	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	8 612 kr	7 950 kr	16 562 kr
A9.03	Marklovpliktig åtgärd, i samband med ansökan om små avlopp	3 975 kr	0 kr	3 975 kr

A10	**Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov**			
	Ärendetyp	**Avgift lov**	**Avgift genomförande**	**Total avgift**
A10.01	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	8 612 kr	9 275 kr	17 887 kr
A10.02	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	8 612 kr	2 650 kr	11 262 kr

A11	**Förhandsbesked**	**Avgift**
A11.01	Förhandsbesked	18 550 kr

A12	**Villkorsbesked**	**Avgift**
A12.01	Villkorsbesked	Timdebitering

A13	**Ingripandebesked**	**Avgift**
A13.01	Ingripandebesked	Timdebitering

A14	Strandskyddsdispens	Avgift
A14.01	Strandskyddsdispens	11 925 kr

A15	Extra arbetsinsatser under genomförandet	Avgift
A15.01	Extra tekniskt samråd, utöver det första, per styck	7 950 kr
A15.02	Extra beslut om startbesked, utöver det första, per styck	2 650 kr
A15.03	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	6 625 kr
A15.04	Beslut om kompletterande villkor, per styck	2 650 kr
A15.05	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	6 625 kr
A15.06	Beslut om interimistiskt slutbesked, per styck	2 650 kr
A15.07	Extra beslut om slutbesked, utöver det första, per styck	2 650 kr
A15.08	Beslut om byte av kontrollansvarig, per styck	2 650 kr
A15.09	Extra granskning - bristfälliga handlingar	1 325 kr

A16	Nybyggnadskarta	Avgift
A16.01	Nybyggnadskarta ≤ 2000 m²	12 587 kr
A16.02	Nybyggnadskarta, enkelt förfarande ≤ 2000 m² *Enkelt förfarande kan tillämpas utanför planlagt område och kommunalt VA*	10 600 kr
A16.03	Tillägg för varje extra 1000 m²	1 987 kr
A16.04	Revidering av nybyggnadskarta *Revidering görs för ärenden som är upp till 5 år gammal.*	5 962 kr
A16.05	Övriga tidskrävande åtgärder *Tex extra utredning eller mätning*	Timdebitering

Alternativ till Nybyggnadskarta se tabell D, D 1.7 Enkelt underlag till situationsplan.

A17	Utstakning i samband med bygglovsprocess	Avgift
A17.01	Grundavgift finutstakning	2 981 kr *
A17.02	Tillägg per byggnad	4 306 kr *
A17.03	Lägeskontroll	5 962 kr
A17.04	Avgift för utstakning i egen regi	2 650 kr

För andra typer av mätuppdrag se tabell D 5 Mätningstjänster

* Mervärdesskatt (moms) tillkommer

A18	Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	Avgift
A18.01	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A18.02	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

A19	Andra tids- och kostnadskrävande åtgärder	Avgift
A19.01	Andra tids- och kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

A20	Avslag	Avgift
A20.01	Beslut om att avslå en ansökan eller anmälan	Timdebitering

A21	Avskrivning	Avgift
A21.01	Beslut om att avskriva en ansökan eller anmälan	Timdebitering

A22	Avvisning	Avgift
A22.01	Beslut om att avvisa en ansökan eller anmälan	Timdebitering

A23	Neka startbesked	Avgift
A23.01	Beslut om att neka startbesked	Timdebitering

A24	Tillsyn	Avgift
A24.01	Tillsyn enligt lagen om energimätning i byggnader	Timdebitering
A24.02	Tillsyn strandskydd	Timdebitering

A25	Kungörelse	Avgift
A25.01	Kungörelse (lokaltidning)	7 500 kr

Tabell B - Taxetabeller för planavgift vid bygglov

B 1 Planavgift vid bygglov för byggnader

I de fall planavgiften inte reglerats genom planavtal, tas avgift ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked.
Planavgift tas ut baserat på area i kvadratmeter enligt tabell B1 nedan.
Planavgift tas endast ut i samband med bygglovspliktiga åtgärder, alltså inte för exempelvis friggebodar.
Planavgift tas inte ut vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33 § PBL).

	Ärendetyp	Avgift
B1.01	Nybyggnad 0 - 100 kvm	12 000 kr
B1.02	Nybyggnad 101 - 1000 kvm	24 000 kr
B1.03	Nybyggnad 1001 - 5000 kvm	36 000 kr
B1.04	Nybyggnad ≥ 5001 kvm	48 000 kr
B1.05	Tillbyggnad 0 - 50 kvm	6 000 kr
B1.06	Tillbyggnad ≥ 51 kvm	12 000 kr

Tabell C – Planbesked, planprogram, detaljplaner och områdesbestämmelser

C1 Planbesked

Avgiften debiteras i samband med beslut om planbesked oavsett om beslutet är positivt eller negativt och avräknas inte från kommande planavgift vid upprättande av detaljplan. Skulle ärendet återkallas innan beslut fattats debiteras nedlagd tid.

	Ärendetyp	Avgift
C1.01	Planbesked kategori 1 (alla åtgärder som inte omfattas av kategori 2 eller 3)	23 175 kr
C1.02	Planbesked kategori 2 (komplexa åtgärder eller åtgärder som kräver miljöbedömning)	34 711 kr
C1.03	Planbesked kategori 3 (åtgärder som innebär mindre ändring av gällande detaljplan, förlängning av genomförandetid för gällande detaljplan eller andra åtgärder av motsvarande komplexitet)	12 875 kr

C2 Detaljplaner, planprogram och områdesbestämmelser

Avgifter debiteras löpande och regleras som huvudregel genom avtal mellan exploatör och kommunen, se kapitel *Särskilda bestämmelser om taxa*

	Ärendetyp	Avgift
C 2.01	Program, detaljplaner och områdesbestämmelser	Timdebitering
C 2.02	Tillkommande handläggningskostnad per timme	Timdebitering

Tabell D - Taxetabeller för geografisk information, lantmäteri och mätning

Avgifter exklusive 25% mervärdesskatt (moms) om inte annat anges.
Mediakostnad anges i tabell 1, Bilaga till tabell D.
Kilobyte-pris anges i tabell 2, Bilaga till tabell D.
Prisreduktion anges i tabell 3, Bilaga till tabell D.

D1 Kartdata och produkter ur kartdatabasen

	Ärendetyp		Avgift
D1.01	Enkelt utdrag ur fastighetssystemet *Servitut och rättigheter är inte utredda*		Se tabell E, E.1.1
D1.02	Tomtkarta		0 kr
D1.03	Bykarta *Skala 1:5000*	A4	59 kr
D1.04		A3	83 kr
D1.05		A2	152 kr
D1.06		A1	199 kr
D1.07	Enkelt underlag till situationsplan (när nybyggnadskarta ej krävs) *Vid behov av inmätning tillkommer timdebitering*		2 650 kr + ev. timdebitering
D1.08	Digital kopia ur kartdatabas, rasterformat, jpg, gif, tif, pdf		Timdebitering

D1.09	Digital kopia ur kartdatabas, vektorformat, dwg, tab, shape		Timdebitering+ kilobyte-pris (se tabell 2)
D1.10	Grundkarta *Underlag till detaljplan, enbart interna beställningar*	Nivå A: <9 ha. Revidering 1 ingår	17 225 kr
D1.11		Nivå A: revidering 2 och framåt	7 950 kr
D1.12		Nivå B: >9 ha. Revidering 1 ingår	24 512 kr
D1.13		Nivå B: revidering 2 och framåt	10 600 kr
D1.14		Nivå C: >24 ha. Revidering 1 ingår	30 475 kr
D1.15		Nivå C: revidering 2 och framåt	14 575 kr
D1.16	Fastighetsförteckning *Underlag till detaljplan, enbart interna beställningar*	Nivå A: <9 ha. Revidering 1 ingår	11 925 kr
D1.17		Nivå A: revidering 2 och framåt	6 625 kr
D1.18		Nivå B: >9 ha. Revidering 1 ingår	17 887 kr
D1.19		Nivå B: revidering 2 och framåt	9 937 kr
D1.20		Nivå C: >24 ha. Revidering 1 ingår	22 525 kr
D1.21		Nivå C: revidering 2 och framåt	10 600 kr
D1.22	Övriga tidskrävande åtgärder *Tex extra utredning eller mätning*		Timdebitering

D 2	**Kartprodukter**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D2.01	Stadskarta Umeå (inkl. moms), vektor dwg *Skala 1:10 000*	10 860 kr

D 3	**Flygfoton**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D3.01	Kopia av äldre s/v flygfoto, analog, flygstråk 1956-2011 *Flyghöjd 800 meter*	7 kr/ha + timdebitering + mediakostnad (se tabell 1)
D3.02	Kopia av äldre flygfoto s/v, jpg, tif, flygstråk 1956-2011 *Flyghöjd 800 meter*	26 kr/ha + timdebitering

D 4	**GIS-relaterade produkter och tjänster**		
	Ärendetyp		**Avgift**
D4.01	Stadsmodell - 3D fasaddraperad *Avser endast färdigdraperade byggnader inom centrumfyrkanten*		50 kr/kb + timdebitering
D4.02	3D konstruktion *Exempel skuggstudier, visualiseringar* *Avser leverans i jpg*		Timdebitering
D4.03	Kartframställning, databearbetning, 3D modellering		Timdebitering
D4.04	Webbkarta 2D/3D *Gäller endast de kommunala bolagen, denna tjänst säljs ej externt*	Framtagande	Timdebitering
D4.05		Drift standard	2 350 kr/år
D4.06		Drift utökad	4 600 kr/år

D4.07		Formulärfunktion	3 890 kr/karta

D 5	**Mätningstjänster**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D5.01	Mätuppdrag *Exempel grovutstakning, inmätning, gränsutvisning med stakkäpp, etc.*	Timdebitering

D 6	**Stompunkter**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D6.01	Stompunkter, triangelpunkter, polygonpunkter, väggpunkter, fixar, samt punktbeskrivningar *Web-lösning där kunden själv kan hämta ner punkter samt anmäla till oss om någon punkt är borta.* www.umea.se/stomnatskarta	0 kr

D 7	**Publicering och spridning av produkt**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D7.01	Nyttjanderätt för karta - avser tryckt och digital form, infoga ”© Umeå kommun” *Gäller både intern (inkl. bolag) och extern kund*	0 kr

D 8	**Fastighetsrättsliga uppdrag och tjänster**	
	Ärendetyp	**Avgift**
D8.01	Fastighetsrättsliga uppdrag *Exempel värdeintyg, fastighetsutredning, sakägareförteckning, andelsutredning med flera uppdrag*	Timdebitering
D8.02	Bildande av samfällighetsförening – ingen mervärdesskatt (moms) tillkommer	5 200 kr (registreringsavgift) + timdebitering

Tabell E – Taxetabell för utlämning av allmän handling

E 1	**Arkiv - utlämning av allmän handling**	
Utlämning av allmän handling debiteras med stöd av Umeå kommuns taxa KS-2024/00541 (rev. 2025-06-16) “*Taxa för utlämnande av allmän handling”.* Avgifter avseende utskrivna papperskopior gäller per sida och inte per papper, ett papper med dubbelsidig text räknas alltså som två sidor. Med sida avses en A4-sida. Vid utlämning via digital lagringsmedia gäller samma taxa som vid papperskopior.		
	Ärendetyp	**Avgift**
E 1.1	Grundavgift för utlämning vid fler än 9 sidor. (<9 sidor gratis) Kostnad per sida vid fler än 9 sidor.	50 kr 2 kr/sida
E 1.2	Lagringsmedia	(kostnad för lagringsmedia debiteras)

Bilaga till Tabell D

Tabell 1. Mediakostnader

Storlek	Papper		Fotopapper	
	s/v	Färg		
A4	6 kr*			* Avgifter för utlämnande av allmän handling se Tabell E, E.1.1
A4		31 kr	42 kr	
A3	42 kr	72 kr	97 kr	
A2	67 kr	116 kr	138 kr	
A1	85 kr	133 kr	181 kr	
A0	114 kr	157 kr	373 kr	

Tabell 2. Vektordata från storskalig kartdatabas. Kronor per kilobyte (beräknat på dwg-format).

Antal kilobyte	Fastigheter/rättigheter byggnader	Landskapsinfo/PB	Höjdinformation
1–499	21,0	11,0	4,5
500–749	19,0	9,0	4,0
750–999	17,0	8,0	3,0
> 1000	14,5	7,0	2,5

Tabell 3. Prisreduktion avseende avgifter till Tabell D.

Kommunens verksamheter (ej bolag)	Ingen debitering förutom vid myndighetsutövning
Kommunala bolag (gäller vid kommunal service och inom Umeå kommun)	Inget kilobyte-pris tas ut för vektordata
Ideella föreningar, icke kommersiella sammanslutningar eller privatpersoner	50 % på digitalt material ur kartdatabas. 75 % på digitalt material utanför tätorten.
Studenter	Studenter kan erhålla digitala kartfiler inom specificerat område för examens- eller studiearbete kostnadsfritt. Vid ev. bearbetning tillämpas timdebitering med 50 % rabatt.

Förklaringar av begrepp

Listan nedan innehåller förklaringar av vissa begrepp som finns i taxan. När begreppen avser handläggningsmoment, är det den genomsnittliga tiden för arbetet med respektive moment som anges i tids- och kostnadsuppskattningarna.

Arbetsplatsbesök
I detta ingår såväl för- som efterarbete som det faktiska arbetsplatsbesöket, samt den genomsnittliga restiden till och från ett arbetsplatsbesök i kommunen.

Avskrivning
Avskrivning av ett ärende sker om sökanden återkallar sin ansökan.

Avslut av ärende
I detta ingår exempelvis rensning, fakturering och arkivering.

Avvikelse från detaljplan
Den föreslagna åtgärden överensstämmer inte med gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser.

Avvisning
Om en ansökan är så ofullständig att ärendet inte går att pröva i sak, ska ansökningen avvisas.

Expediering och kungörelse
Den genomsnittliga tiden för detta, utslaget på alla ärenden av respektive typ.

Kulturmiljö eller kulturområde
Område eller miljö som bedöms vara historiskt, kulturhistoriskt, miljömässigt eller konstnärligt värdefulla.

Liten avvikelse
Sådan liten avvikelse från gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser som avses i 9 kap. 31b § PBL.

Lovprövning
I detta ingår exempelvis inläsning av material, prövning och beslutsfattande, den genomsnittliga tiden för eventuella platsbesök, att skriva beslut, grannehörande, remittering och att skriva fram ärenden till nämnden.

Mycket enkel åtgärd
En åtgärd som efter utförd handläggning tagit avsevärt kortare tid än det genomsnittliga ärendet.

Nybyggnad
Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Planenligt
Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller givet förhandsbesked.

Slutbesked
I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutbeskedet.

Slutsamråd
I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutsamrådet, samt den genomsnittliga restiden till och från en byggarbetsplats.

Start av ärende
I detta ingår exempelvis registrering, upprättande av ärende, kontroll av inkomna handlingar, fördelning av ärenden.

Startbesked
I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska startbeskedet.

Tekniskt samråd
I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska samrådet.

Tillbyggnad
Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Utanför planlagt område
Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan och omfattas inte heller av ett tidigare givet förhandsbesked.

Ändring av en byggnad
En eller flera åtgärder som ändrar en byggnadskonstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde (definition enligt 1 kap. 4 § PBL).

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme
för kommunala taxor avseende Miljöbalken samt Plan- och bygglagen
Version 1.0
2015-04-13

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

Åter till översikten

1. Generella uppgifter

Kommun/förbund	Umeå Kommun
Myndighetsområde	Bygglov
Gällande år	2027
Uppdaterad (datum)	2026-04-09
Upprättad av	Nicklas Fryksten

Övriga kommentarer

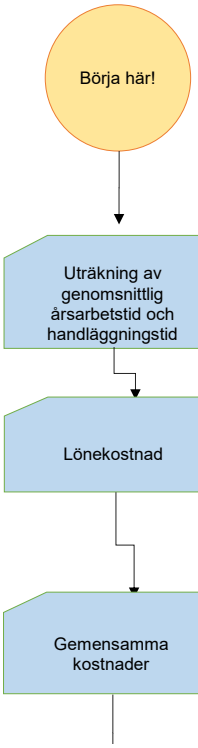
Handläggningskostnaden är uträknad utifrån byggnadsnämndens verksamheters kostnader inom Stadsbyggnadsförvaltningen. Beräkningarna är gjorda med faktiskt utfall för 2023 i de fall detta har varit möjligt att ta fram. Lönekostnader är utlästa mars 2024.

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

[Plats för kommunlogo]

2. Översikt

Arbetsgång, klicka nedan

Beskrivning, läs detta först

1. Här börjar du för att beräkna handläggningskostnaden per timme. I första fliken anger du kommunnamn, aktuellt år och vilket myndighetsområde uträkningen avser. Mallen är tänkt att användas för plan- och bygglagens samt miljöbalkens område.

2. I denna flik räknar du fram ett antal parametrar som handlar om årsarbetstid och hur den genomsnittliga arbetstiden fördelas på årsbasis (timmar).

3. I denna flik räknar du fram den genomsnittliga lönen/år för en heltidsanställd handläggare samt anger antalet årsarbetskrafter inom myndigheten

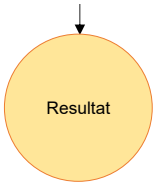
4. I denna flik räknar du fram ett antal parametrar som handlar om gemensamma kostnader för förvaltningen och specifika kostnader för myndighetsområdet (kronor).

Resultat

Genomsnittlig handläggningstid per handläggare
955

Genomsnittlig lönekostnad per år och handläggare
687 000
Myndighetsområdets antal årsarbetskrafter
87,30

Gemensamma kostnader per handläggare
408 477
Myndighetsspecifika kostnader per handläggare
40 092

5. I denna flik får du sammanställningen av handläggningskostnaden per timme, för aktuellt myndighetsområde. Här kan du också räkna ut handläggningskostnaden per timme med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Total kostnad per handläggare

1 135 568

Handläggningskostnad per timme

1 190

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

Åter till innehållet

3. Genomsnittlig tid

Uträkning av genomsnittlig årsarbetstid och handläggningstid
I det här bladet tar du fram den genomsnittliga tidsanvändningen per handläggare och år. De förs sedan över till nästa steg och används

Årsarbetstid	
Genomsnittlig årsarbetstid per handläggare (timmar) exklusive frånvaro (2 000 tim exl SKL schablon)	2 000

Frånvaro	
Här anger du genomsnittlig frånvaro per handläggare (timår), uppgifterna hämtar du från personal-/lönekontoret.	
Semester	224
Sjukdom (5,5%)	110
Övrig frånvaro	75
Summa genomsnittlig frånvaro (timmar/år)	**409**

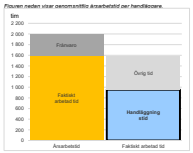
Faktiskt arbetad tid (timmar) (genomsnittlig årsarbetstid / handläggare minus frånvaro)	**1 591**

Handläggningstid	
Här beräknar vi hur stor del av faktiskt arbetad tid som en heltidsanställd handläggare i genomsnitt lägger per år på handläggning. SKL schablon är 60% men man kan fylla i annan % alternativt ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt.	
Alternativ 1, ange handläggningstid i % av faktiskt arbetad tid	
Genomsnittlig handläggningstid (60% enl SKL schablon)	60,0%
Alternativ 2, ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt	
Genomsnittlig handläggningstid (timmars och år för heltidsanställd handläggare)	0

Detta är den genomsnittliga handläggningstiden per handläggare och år som förs över till nästa steg	
(avser heltidsanställd handläggare)	→
Genomsnittlig handläggningstid tim.handläggare enligt ovan	**955**

Årsarbetstiden är din ordinarie arbetstid under närmaste året, dvs. 12 månader framåt, inklusive semester. Övertid, mertid med mera räknas inte som ordinarie arbetstid. Årsarbetstiden används för att beräkna ersättningen per dag om den ska tim.tidgberäknas. Om den ordinarie arbetstiden varierar görs en genomsnittsberäkning. En normal 40-timmarsvecka motsvarar 2080 timmar eller 260 dagar

Flouren nedan visar genomsnittlig årsarbetstid per handläggare.

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

Åter till översikten

4. Lönekostnad och årsarbetskraft

I det här bladet beräknas den genomsnittliga lönen/år för en heltidsanställd handläggare

Lönekostnad Handläggare *Här anger du de personer som i någon omfattning arbetar med handläggning inom myndighetsområdet. Alternativt anger beräknad genomsnittlig årslön på en rad*	Total lönekostnad per per handläggare och år ink PO (kr)
Genomsnittlig årslön (inkl PO)	687 000
Genomsnittlig lönekostnad/handläggare (kr)	**687 000**

Ange myndighetsområdets antal årsarbetskrafter (budgeterat antal heltidstjänster för handläggare inom myndighetsområdet) text …	87,30

Detta förs över till nästa steg	
Genomsnittlig lönekostnad per handläggare och år	**687 000 kr**
Myndighetsområdets antal årsarbetskrafter	**87,30 st**

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

Åter till översikten

5. Gemensamma kostnader

Här beräknas verksamheternas gemensamma kostnader. Gemensamma kostnader finns ofta uppräknade i förvaltningens budget. Vissa av förvaltningens gemensamma kostnader hanteras på central nivå i kommunen. Förvaltningens andel av dessa kostnader bör tas med i beräkningen, även om de inte belastar den egna budgeten. Om det inte går att få fram kostnaderna, kan de uppskattas. Hör med ekonomiavdelningen eller motsvarande för att ta fram de tre första posterna, från den centrala budgeten. Nedanstående poster är exempel. Fyll i eller ta bort utifrån vad som är aktuellt för myndighetsområdet i fråga.

Gemensam kostnad	Belopp (kr)	Kommentar
Byggnadsnämndens verksamheters andel av "**Fördelade kostnader**" enligt SCB:s räkenskapssammandrag (RS)	2 750 000	*Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Här anger du förvaltningens andel av kommunens gemensamma funktioner, tjänster och lokaler. Det avser overheadkostnader för kommungemensam verksamhet som inte kan väljas bort, t.ex. kommunledning och central administration (telefon, data, IT), juridik, arkiv, telefonväxel etc.*
Byggnadsnämndens verksamheters andel av "**Kalkylerade kapitalkostnader**" enligt SCB:s räkenskapssammandrag (RS)	280 000	*Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Om ni har lokaler och inventarier som gemensamma nyttigheter, och inte har internhyror, ska ni fylla i denna ruta. Kalkylerade kostnader avser intern ränta och avskrivningar på byggnader och inventarier i byggnader.*
Byggnadsnämndens verksamheters andel av kostnader för KS- och KF-verksamhet	1 500 000	*Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader.*
Arbetsledning och administration för förvaltningen	17 550 000	*Här anger du chefens chefernas lönekostnader till den del som är arbetsledning samt administratörers lönekostnad, t.ex. förvaltningens assistenter och nämndsekreterare.*
Lokalhyror för förvaltningen	4 000 000	*Anges endast om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.*
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	680 000	*Städ- och renhållningstjänster etc om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.*
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	1 300 000	*Datorer som inte köpts in centralt, böcker, tidningar, elektronisk media, prenumerationer, laboratoriematerial, arbetskläder, skyddsmaterial etc. som förvaltningen budgeterar/faktureras för.*
Kontorsmaterial	100 000	*Trycksaker, IT-material, kontorsmaterial som förvaltningen budgeterar/faktureras för.*
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	350 000	*Porto, telefoni, IT- och datakommunikation som förvaltningen budgeterar/faktureras för.*
Egna verksamhetssystem	5 000 000	*Det som förvaltningen budgeterar/faktureras för.*
Kostnader för transportmedel	300 000	*Drivmedel, fordonsskatt, leasing/hyra av bilar, trängselskatt, övriga kostnader för transportmedel som förvaltningen budgetar/faktureras för.*
Utbildning/kompetensutveckling	1 600 000	*Avgifter för kurser etc. (inkl resor)*
Tillfälligt inhyrd personal	250 000	*Från bemanningsföretag etc. - konsulttjänster*

Summa (kronor):	**35 660 000**	

Summa förvaltningens kostnader	35 660 000	*Summering av förvaltningens kostnader*
Ange totalt antal årsarbetskrafter på förvaltningen	87	*Antal handläggare på förvaltningen*
Förvaltningens gemensamma kostnad per handläggare och	**408 477**	*Beräkning av gemensam kostnad per handläggare*

Myndighetsområdets specifika kostnader

Specifikation av de kostnader som enbart ska belasta det aktuella myndighetsområdet. Hit räknas t.ex. andelen av nämndens totala budget som avser myndighetsområdet i fråga, eller exempelvis kostsam utrustning som bara är till för det specifika myndighetsområdet. Nedanstående är exempel.

Myndighetsområdets specifika kostnader	Belopp (kr)
Nämndens kostnad	3 500 000
Provtagning	
Mätutrustning	
Myndighetsspecifika licenser och programvaror	
Summa (kronor):	**3 500 000**

Summa myndighetsområdets specifika kostnader	3 500 000	*Summering av myndighetsområdets specifika kostnader*
Antal årsarbetskrafter inom myndighetsområdet	87,30	*Från bladet "Lönekostnad och årsarbetskraft"*
Myndighetsområdets specifika kostnader per handläggare	**40 092**	*Beräkning (Myndighetsområdets specifika kostnader fördelat per handläggare)*

Antal årsarbetskrafter inom myndighetsområdet	87,30	*Från bladet "Lönekostnad och årsarbetskraft"*
Myndighetsområdets del av förvaltningens gemensamma kostnader	35 660 000	*Beräkning (kostnad per handläggare multiplicerat med myndighetsområdets antal årsarbetskrafter)*
Summa myndighetsområdets specifika kostnader	3 500 000	*Summering av myndighetsområdets specifika kostnader*
Summa gemensamma och myndighetspecifika kostnader	39 160 000	
Summa (kronor per handläggare):	448 568	

Detta är myndighetsområdets kostnader som överförs till nästa steg	→
Myndighetsområdets del av förvaltningens gemensamma kostnader per handläggare	**408 477**
Myndighetsområdets specifika kostnader per handläggare	**40 092**

Umeå Kommun, Bygglov, 2027

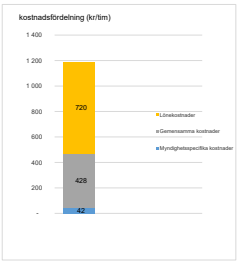
Åter till översikten

6. Resultat handläggningskostnad per timme

Genomsnittlig årslön per handläggare inkl po-tillägg	687 000 kr	*Från fliken"Lönekostnad och årsarbetskraft"*
Gemensam kostnad per handläggare (OH)	408 477 kr	*Från fliken "Gemensamma kostnader"*
Myndighetsspecifik kostnad handläggare	40 092 kr	*Från fliken "Gemensamma kostnader"*
Summa kostnader per handläggare	**1 135 568 kr**	
Handläggningstid (tim)	955 tim	*Från fliken "Genomsnittlig tid"*
Kostnader:	1 135 568 kr	= 1 190 kr/tim
Handläggningstimmar:	955 tim	

Resultatet av modellen ger följande handläggningskostnad

Handläggningskostnad per timme	**1 190 kr**

Indexuppräkning

Indexuppräkning år	2024	2025	2026	2027
Indexuppräkning %	4,70%	0,30%	3,00%	3,00%
Index (kronor)	56 kr	4 kr	37 kr	39 kr
Indexuppräknad handläggningskostnad per timme	1 245 kr	1 249 kr	1 287 kr	1 325 kr

Umeå kommun
Byggnadsnämnden

Protokollsutdrag
2026-04-22

§ 67

Diarienr: BN-2026/00114

Taxa för byggnadsnämndens verksamheter

Beslut

1. **Byggnadsnämnden godkänner *Taxan för byggnadsnämndens verksamheter* med ikraftträdande 2027-01-01.**

2. **Byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta *Taxan för byggnadsnämndens verksamheter* med ikraftträdande 2027-01-01.**

Ärendebeskrivning

Taxan för byggnadsnämndens verksamheter arbetades fram och beslutades av kommunfullmäktige i nuvarande format första gången hösten 2020. Taxan har därefter årligen uppdaterats, samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter (PKV).

Nya reglerna gällande bygglov trädde i kraft den 1 december 2025 och med det ett behov av att uppdatera taxan och bilagda underlag.

Taxa har reviderats enligt punkterna i listan nedan samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter.

Genomförda justeringar:

- I tabell A8 har ett antal åtgärder tagits bort då de inte längre är anmälningspliktiga. Det är åtgärderna A8.15–16 och A8.21–22 i den nu gällande taxan som tagits bort.
- Tabell A3 har justerats utifrån att skyltar nu i huvudsak hanteras inom åtgärden fasadändringar. Undantaget är fristående skyltar och ljusanordningar som fortsatt debiteras enligt tabell A3.
- Nedlagt tid, avseende administrativa arbetsmoment i bygglovsprocessen har justerats ned maa effektivare processer och nya arbetssätt inom verksamheten. Den genomsnittliga tiden för ett ärende har justerats med mellan 1–2 timmar beroende på ärendetyp och åtgärd.
- Indexjustering med 3 % inför 2027 - enligt SKR PKV (2026-02-26)

- Tabell D1.10–21. Beskrivningen av kostnaden för grundkartor och fastighetsförteckningar är justerad. Kvalité på data är inte längre en faktor. Detta kommer inte påverka kostnaden, utan gör bara taxan tydligare.
- Bilaga till Tabell D, Tabell 2. För höjdinformation är de olika kvalitetsklasserna borttagna för att få en tydligare prissättning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-09
Taxa byggnadsnämndens verksamheter
Taxaberäkning 2027, bilaga
Handläggningskostnad Plan- och bygglagen byggnadsnämnden 2027, bilaga

Beredningsansvariga

Nicklas Fryksten, bygglovschef
Kerstin Östberg, delprocessledare
Veronica Grahn, delprocessledare

Föredragande

Nicklas Fryksten, bygglovschef

Beslutsordning

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut. Byggnadsnämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till
Umeå kommun, kommunfullmäktige, ksdiarium@umea.se

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 133

Diarienr: KS-2026/00530

Taxa: Ändring av taxa för byggnadsnämndens verksamheter - Byggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Taxa för byggnadsnämndens verksamheter i enlighet med byggnadsnämndens förslag med ikraftträdande 2027-01-01.

Ärendebeskrivning

Byggnadsnämnden föreslår 2026-04-22, § 67 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för byggnadsnämndens verksamheter.

Taxan för byggnadsnämndens verksamheter arbetades fram och beslutades av kommunfullmäktige i nuvarande format första gången hösten 2020. Taxan har därefter årligen uppdaterats, samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter (PKV).

Nya reglerna gällande bygglov trädde i kraft den 1 december 2025 och med det ett behov av att uppdatera taxan och bilagda underlag.

Taxan har reviderats enligt punkterna i listan nedan samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter.

Genomförda justeringar:

- I tabell A8 har ett antal åtgärder tagits bort då de inte längre är anmälningspliktiga. Det är åtgärderna A8.15–16 och A8.21–22 i den nu gällande taxan som tagits bort.

- Tabell A3 har justerats utifrån att skyltar nu i huvudsak hanteras inom åtgärden fasadändringar. Undantaget är fristående skyltar och ljusanordningar som fortsatt debiteras enligt tabell A3.

- Nedlagt tid, avseende administrativa arbetsmoment i bygglovsprocessen har justerats ned m a a effektivare processer och nya arbetssätt inom verksamheten. Den genomsnittliga tiden för ett ärende har justerats med mellan 1–2 timmar beroende på ärendetyp och åtgärd.

- Indexjustering med 3 % inför 2027 - enligt SKR PKV (2026-02-26)

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens protokoll 2026-04-22 § 67
Taxa byggnadsnämndens verksamheter
Taxaberäkning 2027, bilaga
Handläggningskostnad Plan- och bygglagen byggnadsnämnden 2027

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Byggnadsnämnden

Umeå kommun **Protokollsutdrag**

Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 218

Diarienr: KS-2026/00530

Taxa: Ändring av taxa för byggnadsnämndens verksamheter - Byggnadsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Taxa för byggnadsnämndens verksamheter i enlighet med byggnadsnämndens förslag med ikraftträdande 2027-01-01.

Ärendebeskrivning

Byggnadsnämnden föreslår 2026-04-22, § 67 att kommunfullmäktige antar ändringar i taxan för byggnadsnämndens verksamheter.

Taxan för byggnadsnämndens verksamheter arbetades fram och beslutades av kommunfullmäktige i nuvarande format första gången hösten 2020. Taxan har därefter årligen uppdaterats, samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter (PKV).

Nya reglerna gällande bygglov trädde i kraft den 1 december 2025 och med det ett behov av att uppdatera taxan och bilagda underlag.

Taxan har reviderats enligt punkterna i listan nedan samt justerats utifrån SKR index för kommunala verksamheter.

Genomförda justeringar:

- I tabell A8 har ett antal åtgärder tagits bort då de inte längre är anmälningspliktiga. Det är åtgärderna A8.15–16 och A8.21–22 i den nu gällande taxan som tagits bort.

- Tabell A3 har justerats utifrån att skyltar nu i huvudsak hanteras inom åtgärden fasadändringar. Undantaget är fristående skyltar och ljusanordningar som fortsatt debiteras enligt tabell A3.

- Nedlagt tid, avseende administrativa arbetsmoment i bygglovsprocessen har justerats ned m a a effektivare processer och nya arbetssätt inom verksamheten. Den genomsnittliga tiden för ett ärende har justerats med mellan 1–2 timmar beroende på ärendetyp och åtgärd.

- Indexjustering med 3 % inför 2027 - enligt SKR PKV (2026-02-26)

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens protokoll 2026-04-22 § 67
Taxa byggnadsnämndens verksamheter
Taxaberäkning 2027, bilaga
Handläggningskostnad Plan- och bygglagen byggnadsnämnden 2027

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
Byggnadsnämnden

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2026-05-26

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2026/00473

VA-taxa 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ny VA-taxa för Umeå kommun enligt bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Umeå kommunföretag AB föreslår i beslut 2026-04-13 kommunfullmäktige att anta ny VA-taxa för Umeå kommun, enligt bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Förslaget innebär att anläggningsavgifterna i VA-taxa Umeå (§§ 5-7) indexregleras med 2,5 % och att brukningstaxan höjs med 6 % från 1 jan 2027.

För bakgrund och redogörelse av föreslagna ändringar, se bilaga VA-taxa 2027.

Beslutsunderlag

Protokoll nr 297 20260413
VA-taxa 2027
Bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till

UKF
Vakin

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

TeamEngine E-Signing

Styrelseprotokoll nr **297**

PROTOKOLL fört vid sammanträde med styrelsen för Umeå Kommunföretag AB
Den 13 april 2026. 13:15 – 14:45.

Beslutande: Hans Lindberg
Anders Ågren
Janet Ågren
Mattias Larsson
Bore Sköld
Tomas Wennström
Elmer Eriksson

Ej närvarande:

Övriga närvarande: Fredrik Lundberg
Fredrik Forsell
Lena Höök Gustafsson – Ekonomidirektör Umeå kommun
Patrik Mattsson VD Umeå Hamn/Kvarkenports

§ 1 **Sammanträdets öppnande**

Förklarade ordföranden Hans Lindberg sammanträdet öppnat varefter föredragningslistan fastställdes.

§ 2 **Val av protokolljusterare**

Beslöts att dagens protokoll skall justeras av Hans Lindberg och Anders Ågren.

§ 3 **Protokoll**

3:1 **Styrelseprotokoll**

Beslöts att lägga protokoll från styrelsens sammanträde 2026-03-09 (nr 296) till handlingarna.

TeamEngine E-Signing

§ 4 Lägesorientering koncernen

4:1 Information Umeå Hamn/Kvarkenports VD Patrik Mattsson

VD Patrik Mattsson informerade om:

- Godsvolymer.
- Pågående och planerade byggprojekt.
- Utmaningar som en konsekvens av hamnens utbyggnad.

Det bildspel som visades under styrelsemötet har delgivits styrelsen.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2 Kollektivtrafik

4:2:1 Allmän information om kollektivtrafiken

Styrelsen informerades om:

- Utmaningar med att bedöma utfall 2026 och skapa en budget 2027 med anledning av omvärldsläget.
- Aktuellt kring sommarlovsbiljetten.
- Trafikstart Ultra 2026-06-15.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2:2 Resandestatistik

Uppgraderingar i betalsystemet har korrigerat vissa uppmärksammade ”buggar” vilket kommer att påverka statistiken positivt. Mycket bra resande och intäkter under januari och februari månad.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:3 Diskussion – Uppföljning strategiresa

Intressant resa. I synnerhet Stångåstaden. Styrelsen efter valet får ta ställning till formerna för kommande strategiresor.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:4 Information – Gemensamt kontorshus

Arbetet med att framarbeta ett beslutsunderlag fortskrider. I detta arbete ingår att bedöma synergierna i de gemensamma funktionerna. Ett beslutsunderlag presenteras för styrelsen under hösten.

TeamEngine E-Signing

Detaljprojektering pågår i syfte att bedöma kostnaderna. I denna process görs en bygglovsansökan – förhandsbesked – som lämnas in före halvårsskiftet.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:5 **Beslut vidare till KS/KF – Avfallstaxa från 2026-10-01**

Avfallstaxan justeras redan från 2026-10-01 som en konsekvens av att den fastighetsnära insamlingen påbörjas detta datum.

UKF:s styrelse beslutar:
Att föreslå att Kommunfullmäktige beslutar att anta Avfallstaxan enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2026-10-01 och tills vidare. Avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

4:6 **Beslut vidare till KS/KF – VA taxa 2027**

UKF:s styrelse beslutar:
Att föreslå Umeå Kommunfullmäktige i Umeå kommun att fatta beslut om att anta ny VA-taxa Umeå, se bilaga VA-taxa Umeå.

4:7 **Rapport från VD**

VD gick igenom den VD-rapport som medföljde styrelsehandlingarna.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

§ 5 **Övriga frågor**

5:1 **Nästa sammanträde 2026-05-04 kl 1315**

§6 **Sammanträdets avslutning**

Vid protokollet

Fredrik Lundberg

Justeras

Hans Lindberg Anders Ågren

TeamEngine Document E-Sign ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D. Page 3 of 4.

Signatures for document with ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D.

TeamEngine Document E-Sign ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D. Page 4 of 4.

TeamEngine E-Signing

Styrelseprotokoll nr 220
Dnr: 202600612

Styrelseprotokoll

Ärende: Styrelsemöte i Umeå Vatten och Avfall AB
Plats: Markan, Skiljevägen 38
Datum: 2026-03-09 kl 09:00-12:00

Deltagare:		**Övriga närvarande:**		
Per-Erik Johansson	Ordförande	Robert Hansson	VD	Vakin
Edward Riedl	Vice ordförande	Mikael Bergström	Ekonomichef	
Kjerstin Widman	Ledamot	Mikael Lundin	VA-chef	
Ingela Wallrud	Ledamot	Per Sundström	Renhållningschef	
Berit Edvardsson	Ledamot	Ingrid Undén Lindehell	Vice vd	
Robert Horvath	Ledamot	Petra Olofsson	Vd-administration	
Lennart Frostesjö	*Deltog från punkt 4.3*	Helena Johansson	Sektionschef Hushållsavfall	

§1 Sammanträdets öppnande
Ordförande Per-Erik Johansson förklarade mötet öppnat.

1:1 Fastställande av föredragningslista och anmälan om ev. jäv
Föredragningslistan godkändes, ingen anmälan av jäv framfördes.

§2 Val av protokolljusterare
Beslutades att protokollet ska justeras av Edward Riedl tillsammans med Per-Erik Johansson.

§3 Protokoll

3:1 Styrelsens sammanträde 2026-02-27
Inga synpunkter på protokollet som läggs till handlingarna.

§4 Särskilda ärenden av policykaraktär
4.1 Årsredovisning 2025
Mikael Bergström var föredragande av punkten och informerade att EY har gått igenom årsredovisningen och gett ett muntligt ok. De kommer avge revisionsberättelse efter att styrelsen har godkänt och signerat årsredovisningen. Slutrevisionsmöte blir 23 mars 2026.

Beslutades att godkänna årsredovisning 2025.

4.2 Årsrapport 2025
Mikael Bergström var föredragande av punkten. Han visade internt resultat, differensanalys utfall Pr2 samt de större investeringar för 2025. Avslutningsvis redovisade han investeringar för 2025-2029.

Beslutades att godkänna årsrapport 2025.

4.3 Avfallstaxa oktober 2026-2027
Helena Johansson var föredragande av punkten.
För småhus föreslås ingen taxehöjning utan i grunden innehåller förslaget oförändrade avgifter.

- Förpackningsinsamling kommer medföra att tjänster tillkommer/justeras.
- Hämtning av pappers- och plastförpackningar är kostnadsfri.
- Hämtning av restavfall sänks från 430 kr/år till 140kr/år vid hämtning var 6:e vecka.
- Matavfall hämtas oförändrat varannan vecka till en oförändrad avgift.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 1 of 5.

TeamEngine E-Signing

För flerbostadshus gäller kostnadsfri hämtning varannan vecka av pappers- och plastförpackningar och var fjärde vecka av metall- och glasförpackningar. Avgift för tätare tömning framgår i taxan. Insamling av returpapper är en ny tjänst i taxan, avgifterna är desamma som för restavfall, dock ingen viktavgift.

Vidare informerade Helena om övergångsbestämmelser gällande hämtning av förpackningsavfall och returpapper hos flerbostadshus.

Beslutade att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att anta Avfallstaxan enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2026-10-01 och tills vidare. Avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

4.4 Ombyggnation Öns avloppsreningsverk
Mikael Lundin var föredragande av punkten. Mikael gjorde en kort tillbakablick till dragningen som gjordes på styrelsemötet i december. Han återgav bakgrund samt kritiska deadlines enligt nuvarande lagförslag:

- 2030: Krav på 0,20 mg P/l träder i kraft enligt befintligt miljötillstånd.
- 2033: Krav på tertiär rening (kväve) ska som huvudregel vara uppfyllt (1 januari 2033).
- 2039: Kvartär rening (läkemedel) ska vara införd.

Även om den slutliga svenska förordningen väntas först 2027, innebär de tekniska ledtiderna för projektering och tillståndsprövning att inriktningsbeslut måste fattas snarast möjligt.

Han presenterade överväganden och tekniskt val, fördelar med aktivt slam processen samt strategiskt genomförande som sker i tre etapper mellan 2026-2039. Etapp 1: fosforrening, etapp 2 kväverening och etapp 3 läkemedelsrening.

Beslutades att genomföra investering i ett nytt filtersteg (stationära sandfilter) för att säkerställa att gällande miljötillstånd för fosfor (0,20 mg/l) uppfylls senast år 2030 (Etapp 1).

Beslutades om teknisk inriktning för framtida kväverening enligt Alternativ 1 – Aktivslam, i enlighet med utredningens rekommendation (Etapp 2).

Beslutades att ge Vakin i uppdrag att påbörja förprojektering av en samlad lösning där fosfor-, kväve- och läkemedelsrening (Etapp 3) fungerar som en teknisk helhet, för att säkerställa optimalt resurs- och markutnyttjande på fastigheten trots att lagstiftningsprocessen fortfarande pågår.

4.5 VA-taxa 2027
Mikael Lundin var föredragande av punkten. Han började visa det långsiktiga investeringsbehovet 2026-2040; Öns avloppsreningsverk, Ledningsnät, klimatanpassning samt anläggning och övrigt (exploatering). Vidare visade han ett fonderingsförslag för att minska behovet av upplåning. Han redovisade uppskattade intäkter och kostnader 2027; rörelsekostnader, interna kostnader, investeringsnivå, kapitalkostnader och avskrivningar. Slutligen visade han en jämförelse mot brukningsavgifter i Sveriges alla kommuner.

Styrelsen önskade en jämförelsebild på taxehöjningen år från år till nästa möte.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 2 of 5.

TeamEngine E-Signing

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anläggningsavgifterna i VA-taxa Umeå (§§ 5-7) indexregleras med 2,5 % med start 2027-01-01.

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anta en höjning av brukningstaxan med 6 % från 1 januari 2027.

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB föreslår att kommunfullmäktige i Umeå kommun fattar beslut om att anta ny VA-taxa Umeå, se bilaga: VA-taxa Umeå.

Beslutade att överskottet för verksamhetsåret 2027 reserveras i en ny fond för framtida investeringar i fosforrening vid Ön avloppsreningsverk.

§5 Rapporter/Lägesorientering
5:1 Lägesrapport mars 2025.
Robert Hansson var föredragande av punkten.

Informationen läggs till handlingarna.

5:2 Lägesrapport FNI.
Helena Johansson var föredragande. Hon visade utveckling av FNI, andel hushåll.
Informationsbrev går ut idag, 260309, till fastighetsägarna i Nordmalings och Vindelns kommuner samt ytterområdena i Umeå kommun för beställning av tunnor inför etapp 1 av införandeprojektet. Tunnor finns utställda på bl a Avion, kommunhuset i Vindeln och även i Nordmaling. Här kan kunderna se de tunnor som ingår i det föreslagna standardpaketet för småhus. Utställning av tunnor enligt etapp 1 börjar i slutet av september och pågår till slutet av november.

Helena visade hur man går tillväga när man beställer tunnor/gör val för tunnor samt om man vill lämna synpunkter.

5:3 Ny investeringsfond, förbättrad fosforening på Öns ARV
Robert Hansson var föredragande av punkten. Gällande miljötillstånd för Öns ARV innehåller krav på att tekniska åtgärder genomförs för att säkerställa 0,20 mg P/l (kvartalsmedel) samt 11 mg/l BOD_7 i renat spillvatten senast **2029-12-31.** Det kräver att Öns ARV kompletteras med sandfilter och tillhörande infrastruktur. Investeringen bedöms uppgå till 340 MSEK. Överskott inom VA-verksamheten föreslås avsättas till fond för investeringen.

Ett förslag på PM för beslut om fondering tas fram och presenteras på ordinarie styrelsemöte i juni för beslut.

Informationen läggs till handlingarna.

§6 Övriga frågor
Strategidag 16 mars på Markan.
Punkter att lyfta på kommande strategidag: Långsiktig strategi VA; vad måste göras och när? Avfall; hur mycket får vi in och vad kostar ÅVS? Kostnadsbild.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 3 of 5.

VAKIN

Styrelseprotokoll nr 220
Dnr: 202600612

§7 Nästa sammanträde

7:1 Nästa sammanträde 260522

§8 Sammanträdets avslutning

Sammanträdet avslutades av ordförande Per-Erik Johansson.

Vid protokollet
Petra Olofsson

Justeras
Per-Erik Johansson

Justeras
Edward Riedl

Signatures for document with ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2.

Petra Olofsson
Petra Olofsson
Date: 2026-03-12 09:20 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Vd-administratör
Signed via account: petra.olofsson@vakin.se

Edward Riedl
Edward Riedl
Date: 2026-03-12 09:50 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Vice ordförande, justerare
Signed via account: edward.riedl@moderaterna.se

Per-Erik Johansson
Per-Erik Johansson
Date: 2026-03-13 13:12 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Styrelseordförande
Signed via account: per-erik.johansson@ifmetall.se

VAKIN

Tjänsteskrivelse
2026-02-25

Dnr:

VA-taxa Umeå 2027

Bakgrund

Vatten och avloppsverksamheten är en verksamhet som finansieras via taxa. Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Huvudprincipen är att avgifterna ska bekosta sådant som kommer VA-kollektivet till godo.

Taxan delas upp i löpande brukningsavgifter och en anläggningsavgift som betalas vid inträde i VA-kollektivet (oftast vid anslutningen).

Brukningsavgifterna består av fasta och rörliga avgifter. De fasta avgifterna speglar fastighetens nytta av VA-anslutningen och täcker kostnaderna för bland annat underhåll av vatten- och avloppsreningsverk, ledningsnät, administration, mätarbyte och omhändertagandet av dagvatten. De rörliga avgifterna som utgår täcker kostnaderna för dricksvattenproduktion och spillvattenrening.

Nuvarande VA-taxa för Umeå Kommun är i huvudsak utformad utifrån publikation P120 från Svenskt Vatten. Publikationen utgör vägledning för branschen inom befintlig lagstiftning. Publikationen är framtagen inom ramen för gällande lagstiftning och det utrymme som ges i lagen om allmänna vattentjänster.

Kostnadsprognos för 2027 och långsiktig plan fram till 2040

Kostnadsprognosen för 2027 utgår från föreslagen plan för 2027, inklusive planerade investeringar. Prognosen beaktar även den långsiktiga investeringsplanen fram till 2040, vilken visar på en betydande ökning av investeringsbehovet över tid. **För en detaljerad genomgång av investeringsvolymerna och den långsiktiga trenden, se Bilaga: Investeringsplan 2027–2040.**

Enligt den långsiktiga planen förväntas investeringsvolymerna stiga kraftigt efter 2027. Från en nivå på ca 300 miljoner kronor år 2027 beräknas behoven kulminera under perioden 2030–2031 med årsvisa investeringar på mellan 850 och 890 miljoner kronor. Denna långsiktiga trend innebär ett betydande finansiellt tryck. Genom att arbeta med en proaktiv taxeutveckling kan bolaget förbättra självfinansieringsgraden och därigenom minska räntekostnadernas påverkan på sikt. Det är dessutom fördelaktigt att hålla taxejusteringarna på en jämn och förutsägbar nivå för kunderna, istället för att tvingas till kraftiga punktvisa höjningar när investeringstoppen nås.

Allmän Inflationsbedömning (KPIF)

Riksbankens mål är att inflationen, mätt som KPIF (Konsumentprisindex med fast ränta), ska uppgå till 2 procent per år. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) uppgick inflationstakten till 2,0 procent i januari 2026.

Riksbankens prognoser indikerar att inflationen förväntas stabiliseras kring målet under 2026 och 2027. Historiska data för inflationen presenteras i Tabell 1. Vår bedömning för 2027 ligger på Basnivån 2 % för den generella kostnadsutvecklingen, vilket framgår av den långsiktiga prognosen i Tabell 2.

Tabell 1: Historisk KPIF-Inflation (Källa: SCB)

Underliggande inflation enligt KPIF (12-månadersförändring, procent).

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2026	2,0											
2025	2,2	2,9	2,3	2,3	2,3	2,8	3	3,2	2,8	2,5	2,2	2,1

Tabell 2: Bedömd Prisutveckling KPIF (Långsiktig prognos)

Period	Låg	Bas	Hög
2027	1,00%	**2,00%**	4,00%
2028 – 2030	1,00%	2,00%	4,00%

Verksamhetens kostnader och investeringar 2027

I vår bedömning används budget 2026 som bas, där rörelsekostnaderna räknas upp med en antagen inflation på 2 % för 2027. Den samlade ekonomiska bilden för perioden redovisas i Tabell 3. För en detaljerad genomgång av investeringsvolymerna för 2027 samt den långsiktiga planen fram till 2040, se **Bilaga: Investeringsplan 2027–2040**.

- **Alla rörelsekostnader med undantag för ränteavdragsbegränsningen**: Dessa kostnader regleras med en uppräkning på **2 %** för 2027 i enlighet med föreslagen plan för 2027.

- **Interna kostnader**: Denna post utgörs i huvudsak av ränteavdragsbegränsningar och speglar den direkta konsekvensen av nuvarande skattelagstiftning på kommunala VA-bolag.

- **Investeringsnivå**: Investeringsplanen för 2027 uppgår till **299 970 tkr** enligt föreslagen plan.

- **Kapitalkostnader**: Snitträntan för låneportföljen 2027 antas uppgå till **3,34 %.**

- **Avskrivningar**: Som en direkt följd av genomförda investeringar beräknas avskrivningskostnaderna för 2027 uppgå till **75 964 tkr**.

- **Lånebehov**: Total ackumulerad skuld vid utgången av 2027 prognostiseras till **2 148 688 tkr**.

Tabell 3: Rörelseresultat Umeå Vatten och Avfall AB (tkr)

Resultaträkning (tkr)	Utfall (2025)	Budget (2026)	Budget (2027)	Förändring (%)*
Taxeintäkter	371 729	382 780	405 747	6,0%
Anläggningsavgifter	17 780	17 700	18 143	2,5%
Övriga intäkter	2 354	1 852	1 889	2,0%
Upplösning investeringsfond	1 229	7 700	7 006	-9,0%
Bolagsinterna intäkter	2 990	3 237	3 302	2,0%
TOTALA INTÄKTER	**396 081**	**413 269**	**436 086**	**5,5%**
Inköp av varor och materiel	-8 504	-8 845	-9 022	2,0%
Underentreprenader	-9 270	-6 850	-6 987	2,0%
Inköp av driftentreprenad	-137 153	-146 819	-149 755	2,0%
Fastighets- och lokalkostnader	-6 606	-5 956	-6 075	2,0%
Energikostnader	-14 997	-15 411	-15 719	2,0%
Köpta tjänster	-17 431	-12 122	-12 364	2,0%
Övriga kostnader	-71 693	-65 110	-66 412	2,0%
Interna kostnader	**-2 821**	**-2 819**	**-6 257**	**+122,0 %****
Personalkostnader	-108	0	-110	-
TOTALA RÖRELSEKOSTNADER	**-268 715**	**-263 932**	**-272 702**	**3,3%**
Avskrivningar	-64 627	-74 683	-75 964	1,7%
RÖRELSERESULTAT (EBIT)	**62 740**	**74 654**	**87 420**	**17,1%**
Finansnetto	-40 746	-53 000	-55 633	5,0%
ÖVERSKOTT / RESULTAT	**21 994**	**21 654**	**31 787**	**46,8%**

* Förändring beräknad mellan Budget 2026 och Budget 2027.
** Ökningen av interna kostnader inkluderar effekten av ränteavdragsbegränsningar.

Intäkter & resultat

Överskott för Hållbar Vattenförsörjning

En positiv utveckling för den finansiella styrningen av Umeå Vatten och Avfall AB är att vi kan nyttja avsatta medel från den befintliga fonden ”Hållbar Vattenförsörjning” för den under 2025 avslutade strategiskt viktiga investeringen i Forslunda vattenverk.

Självfinansieringsgrad, långsiktigt perspektiv och räntekänslighet

Självfinansieringsgraden för 2027 beräknas till cirka 37 %. Detta innebär att bolaget genom avskrivningar och det budgeterade överskottet täcker 37 % av årets planerade investeringar, medan resterande del finansieras genom lån.

I ett långsiktigt perspektiv är det kritiskt att upprätthålla och stärka självfinansieringsgraden inför de massiva investeringstopparna som uppstår under 2030-talet. När investeringsvolymerna närmar sig 900 miljoner kronor per år riskerar självfinansieringsgraden att sjunka dramatiskt om inte taxan justeras proaktivt. En sjunkande självfinansieringsgrad innebär ett ökat lånebehov, vilket ökar bolagets räntekänslighet avsevärt. Med ett prognostiserat lånebehov som ökar till ca 4,8 miljarder kronor år 2040 får även små förändringar i räntenivån en direkt och betydande påverkan på VA-taxan. Genom att maximera självfinansieringen idag begränsas den framtida räntebelastningen på VA-kollektivet och bolagets finansiella motståndskraft säkras.

Strategisk fondering för framtida reningskrav

VA-verksamheten behöver öka sina intäkter för att möta de ökade kostnaderna och uppnå en ekonomi i balans. Som framgår av Tabell 3 möjliggör en höjning av brukningsavgifterna med 6 % för 2027 ett beräknat överskott på **35,8 miljoner kronor**.

Bolaget har också för avsikt att med en ny fond använda de kommande årens överskott för att fondera för en dedikerad investering, Fosforrening vid Öns avloppsreningsverk. Denna investering är nödvändig för att möta de krav som finns i gällande miljötillstånd. När den aktuella investeringen är genomförd är ambitionen att börja fondera för de ytterligare reningssteg som krävs till följd av EU:s avloppsdirektiv, Kväverening och Läkemedelsrening på Ön.

Att upprätthålla en strategisk finansiell marginal är en proaktiv åtgärd. Det säkerställer att bolaget har bättre finansiell styrka att investera i en robust och klimatanpassad VA-infrastruktur. Taxeutvecklingen 2027 är nödvändig för att balansera kostnaderna och bibehålla den ekonomiska position som krävs för planerade framtida fonderingar. Det förbättrar bolagets finansiella kapacitet för att genomföra de omfattande investeringar som ingår i den långsiktiga investeringsplanen fram till 2040.

Brukningsavgifter

Fördelning av VA-taxa 2027

För att uppnå en intäktsökning på 6 % för brukningsavgifterna inom VA-taxan justeras de olika avgiftskomponenterna. För att tydliggöra hur dessa förändringar påverkar kunderna används olika typhus, vilka illustrerar avgiftsnivån för fastigheter med varierande vattenförbrukning, tomtyta och antal lägenheter.

Typhus A är en villa som betalar för vatten och avlopp, med en vattenförbrukning på 150 m^3/år. De får 2027 en ökning på 673 kr per år, ca 56 kr i månaden inklusive moms.

Typhus A	Produktdel	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Villa	**Vatten**	Fast		2 084	2 192	108	5,2%
Snittvilla Sverige		Rörlig	150 m3	1 560	1 650	90	5,8%
	Spill	Fast		2 648	2 792	144	5,4%
		Rörlig	150 m3	2 430	2 580	150	6,2%
	Dag	Fastighet		420	450	30	7,1%
		Gata		272	288	16	5,9%
				9 414	**9 952**	**538**	**5,7%**
			Inkl moms	*11 768*	*12 440*	*673*	*5,7%*

Typhus B är en hyresfastighet med 15 lägenheter som betalar för vatten och avlopp, med en vattenförbrukning på 2 000m^3/år. Om man slår ut kostnaden per lägenhet innebär det en kostnad på 6 283 kr per år och lägenhet. Ökningen till 2027 är 5 725 kr per år, eller ca 32 kr per månad och lägenhet inklusive moms.

Typhus B	Produktdel	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Flerfamiljshus	**Vatten**	Fast		8 692	9 192	500	5,8%
15 lägenheter		Rörlig	2 000 m3	20 800	22 000	1 200	5,8%
	Spill	Fast		12 952	13 768	816	6,3%
		Rörlig	2 000 m3	32 400	34 400	2 000	6,2%
	Dag	Fastighet		672	720	48	7,1%
		Gata		272	288	16	5,9%
				75 788	**80 368**	**4 580**	**6,0%**
			Inkl moms	*94 735*	*100 460*	*5 725*	*6,0%*

Typhus D är en lokalfastighet på 5000 m^2 som betalar för vatten och avlopp, med en vattenförbrukning på 2 000m^3/år. Till 2027 ökar avgiften med 8 440 kr per år eller ca 703 kr per månad.

Typhus D	Produktdel	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Lokalfastighet	**Vatten**	Fast		17 660	18 692	1 032	5,8%
Lokalyta 5000 m2		Rörlig	2 000 m3	20 800	22 000	1 200	5,8%
	Spill	Fast		26 936	28 664	1 728	6,4%
		Rörlig	2 000 m3	32 400	34 400	2 000	6,2%
	Dag	Fastighet		9 072	9 720	648	7,1%
		Gata		2 448	2 592	144	5,9%
				109 316	**116 068**	**6 752**	**6,2%**
			Inkl moms	*136 645*	*145 085*	*8 440*	*6,2%*

Jämförelse med Sverige

Nedanstående diagram presenterar statistik över brukningsavgifter för Typhus A och B i Sveriges kommuner för 2025. Diagrammet belyser hur Umeås taxejusteringar för 2026 och 2027 förhåller sig till dessa nationella nivåer. Aktuella jämförelsetal för riket avseende 2026 finns i nuläget inte tillgängliga.

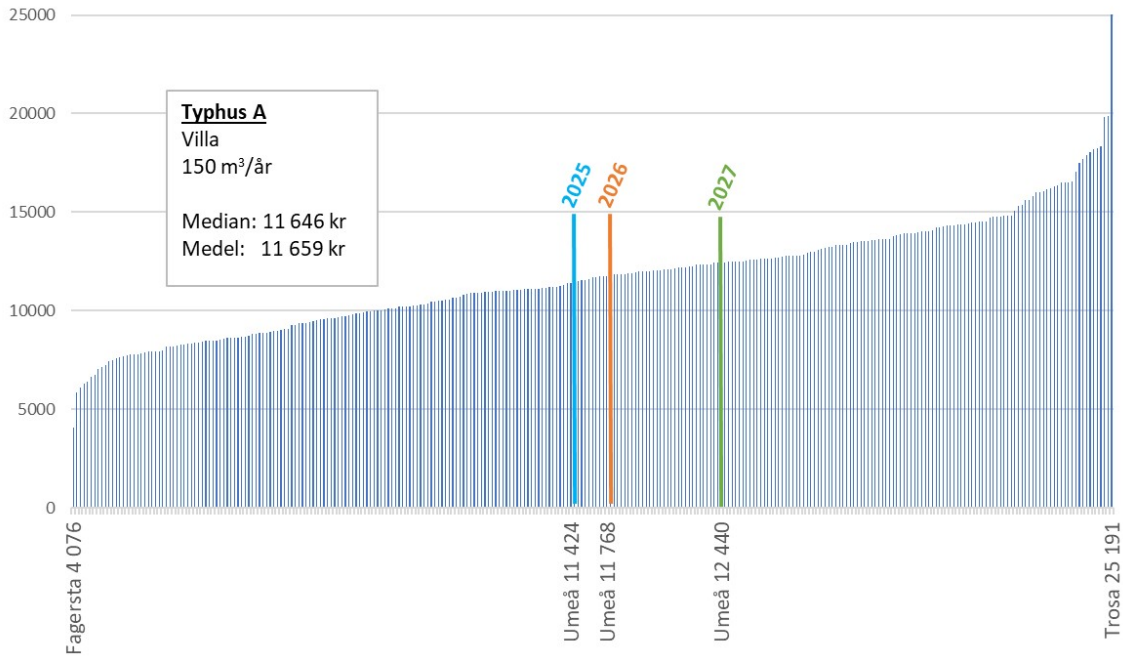

Diagram 1: Jämförelse kommuner 2025 för brukningstaxa Typhus A, Umeå, 2025–2027

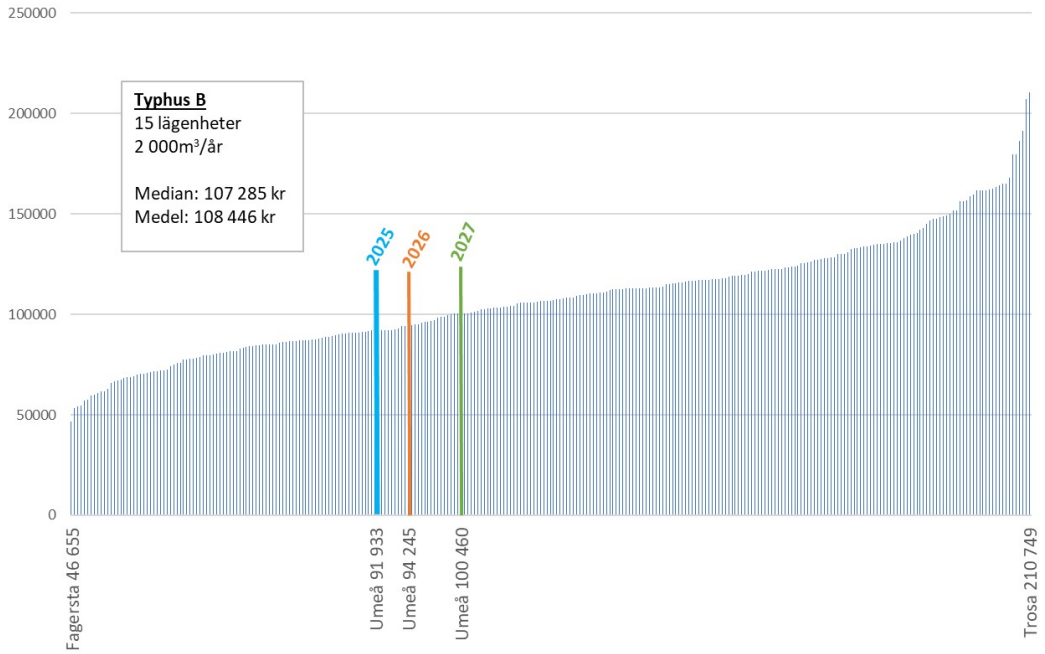

Diagram 2: Jämförelse kommuner 2025 för brukningstaxa Typhus B, Umeå, 2025–2027

Anläggningsavgifter: Indexjustering 2027

Utifrån nu gällande VA-taxa Umeå indexjusteras anläggningsavgifterna (§§ 5-7) årligen enligt paragraf 13 (§ 13), vilken baseras på kostnadsutvecklingen i Entreprenadindex E84. Huvudmannen har rätt att utifrån denna paragraf reglera avgifterna årligen.

Indexregleringen sker genom ett viktat medelvärde av följande indextal (bas 2011-01=100):

Beräkning av Basindex (Aug 2026)

För indexjusteringen 2027 används indextalen från augusti 2026 som bas. Eftersom det faktiska indextalet för augusti 2026 ännu inte har fastställts vid tidpunkten för detta beslut, används det prognostiserade indextalet från föregående års indexreglering som basindex:

Indexserie	Indextal (Aug 2026)*	Vikt	Viktat Bidrag
311 Jordarbeten	148,5	50%	148,5 × 0,50 = 74,25
322 Läggning av PVC rör	159,7	50%	159,7 × 0,50 = 79,85
Viktat Basindex (Aug 2026)		**100%**	**154,1**

* Prognostiserat värde.

Prognos för 2027

Det viktade basindexet (154,1) utgör grunden för 2027. Kostnadsökningen för perioden augusti 2026 till augusti 2027 har prognostiserats utifrån en bedömning som harmoniserar med den förväntade utvecklingen av den allmänna inflationen (KPIF) och kostnadsläget i anläggningsbranschen. För 2027 föreslås en årlig justering om **2,5 %.**

- **Prognosökning (Aug 2026 - Aug 2027)**: +2,5 %
- Prognostiserat Index (Aug 2027): 154,1 × 1,025 = 158,0

Fördelning av VA-taxa 2027

Inför 2027 föreslås en genomsnittlig höjning av anläggningsavgiften med 2,5 %. Nedanstående typhusillustrationer visar effekten av denna justering, där samtliga fastighetstyper förutsätts vara anslutna till vatten, spillvatten och dagvatten.

Typhus A avser fastighet med enbostadshus en villa med tomtyta på 800 m2.

Typhus A	Avgift	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Villa	**Servis**	Per ledning	3 st	75 712	77 600	1 888	2,5%
Snittvilla Sverige	**Förbindelsepunkt**	Vattentjänster	V-S-D	57 032	58 800	1 768	3,1%
	Tomtyta	Kvadratmeter	800 m2	46 080	46 880	800	1,7%
	Bostadsenheter	Antal lägenheter	1 st	28 644	29 400	756	2,6%
				207 468	**212 680**	**5 212**	**2,5%**
			Inkl moms	*259 335*	*265 850*	*6 515*	*2,5%*

Typhus B avser flerbostadshus med 15 lägenheter och en tomtyta på 800 m^2.

Typhus B	Produktdel	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Flerfamiljshus	**Servis**	Per ledning	3 st	75 712	77 600	1 888	2,5%
15 lägenheter	**Förbindelsepunkt**	Vattentjänster	V-S-D	57 032	58 800	1 768	3,1%
	Tomtyta	Kvadratmeter	800 m2	46 080	46 880	800	1,7%
	Bostadsenheter	Antal lägenheter	15 st	429 660	441 000	11 340	2,6%
				608 484	**624 280**	**15 796**	**2,6%**
			Inkl moms	*760 605*	*780 350*	*19 745*	*2,6%*

Typhus D avser en lokalfastighet med 5 000 m^2 lokalyta och en tomtyta på 20 000 m^2.

Typhus D	Produktdel	Typ	Antal	2026	2027	Förändring kr	Förändring %
Lokalfastighet	**Servis**	Per ledning	3 st	75 712	77 600	1 888	2,5%
Lokalyta 5000 m2	**Förbindelsepunkt**	Vattentjänster	V-S-D	57 032	58 800	1 768	3,1%
	Tomtyta	Kvadratmeter	20 000 m2	705 624	724 400	18 776	2,7%
	Bostadsenheter	Antal lägenheter	20 st	572 880	588 000	15 120	2,6%
				1 411 248	**1 448 800**	**37 552**	**2,7%**
			Inkl moms	*1 764 060*	*1 811 000*	*46 940*	*2,7%*

Jämförelse med Sverige

Nedanstående diagram illustrerar anläggningsavgifter för Typhus A och B i Sveriges kommuner för 2025. Vidare visas hur Umeås taxejusteringar för 2026 och 2027 förhåller sig till dessa nationella nivåer. Notera att aktuella jämförelseuppgifter för riket 2026 ännu inte finns tillgängliga.

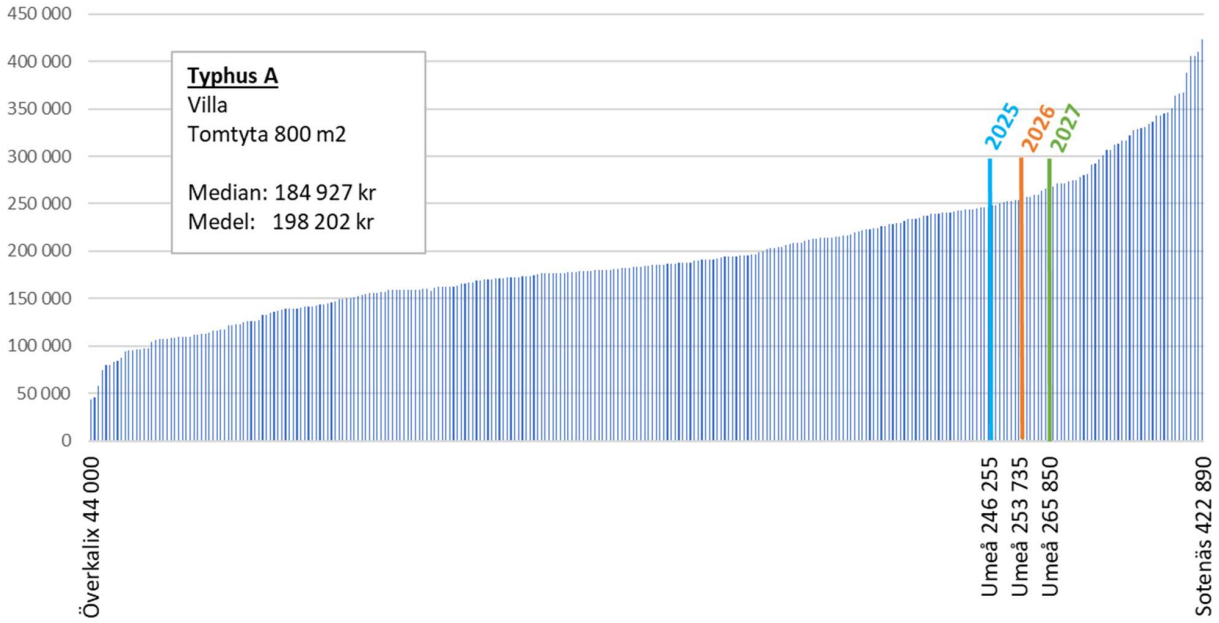
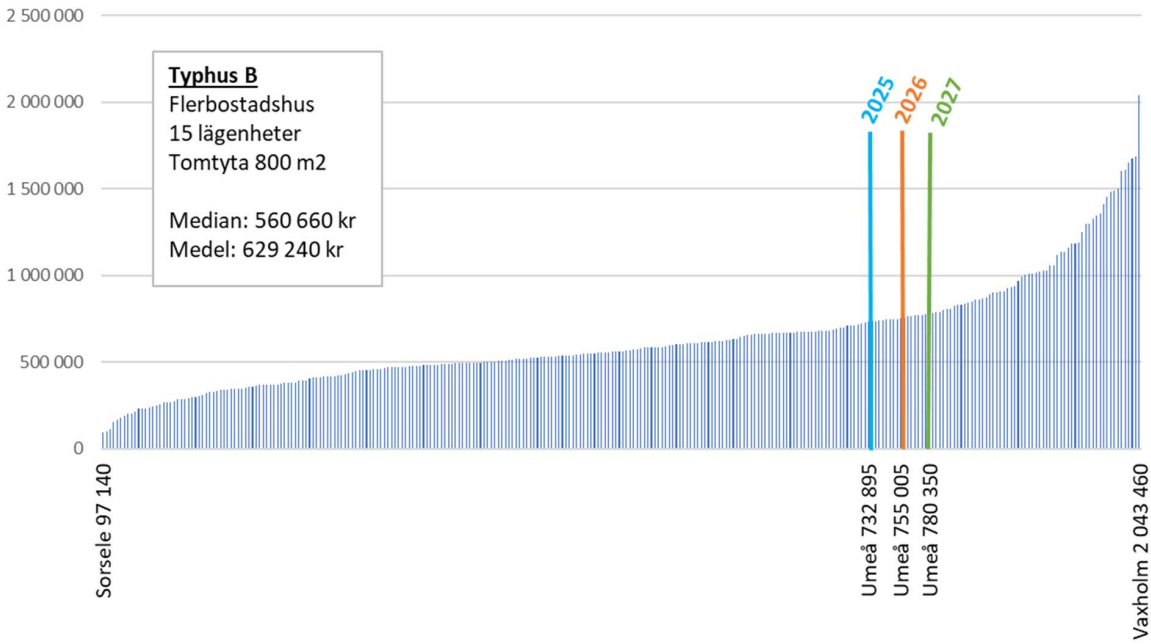

Diagram 3: Jämförelse kommuner 2025 för anläggningstaxa Typhus A, Umeå, 2025–2027

Förslag till beslut

- **Att** Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anläggningsavgifterna i VA-taxa Umeå (§§ 5-7) indexregleras med 2,5 % med start 2027-01-01.

- **Att** Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anta en höjning av brukningstaxan med 6 % från 1 januari 2027.

- **Att** Umeå Vatten och Avfall AB föreslår att kommunfullmäktige i Umeå kommun fattar beslut om att anta ny VA-taxa Umeå, se Bilaga: VA-taxa Umeå.

- **Att** överskottet för verksamhetsåret 2027 reserveras i en ny fond för framtida investeringar i fosforrening vid Ön avloppsreningsverk.

Umeå 2026-02-25

Mikael Lundin
VA-Chef

Bilaga: Investeringsplan 2027–2040

Denna bilaga redovisar den fullständiga investeringsplanen för Umeå Vatten och Avfall AB samt de strategiska motiven bakom satsningarna, vilka är förankrade i kommunens Vattentjänstplan. Planen är utformad för att möta skärpta lagstadgade reningskrav, säkra leveranskapacitet för en växande befolkning samt hantera förnyelsebehovet i ett åldrande ledningsnät.

1. Detaljerad investeringsbudget per kategori (tkr)

Tabellen nedan visar samtliga rader i investeringsplanen fram till 2040. Beloppen speglar de årliga behoven för att upprätthålla och utveckla VA-infrastrukturen.

Investeringskategori	2 027	2 028	2 029	2 030	2 031	2032-2040 (totalt)
Klimatanpassning	9 640	15 100	15 000	15 000	140 000	245 000
Nya reningsverk (exploatering)	100	10 000	75 000	15 000	65 000	0
Utbyggnad Ön: Fosforrening	15 000	130 000	35 000	0	0	0
Utbyggnad Ön: Aktivt slam	0	0	35 000	200 000	400 000	615 000
Utbyggnad Ön: Läkemedelsrening	0	0	0	0	0	280 000
Rening dagvatten	0	0	0	20 000	20 400	182 100
Nyinvestering Anläggning	20 000	200	9 000	10 000	10 200	100 800
Nyinvestering Ledningsnät	128 000	68 380	75 550	153 000	125 500	464 000
Reinvestering Anläggning	48 830	42 000	42 800	43 700	44 600	443 400
Reinvestering Ledningsnät	130 000	132 600	135 300	138 000	140 800	1 400 600
Osäkerheter sambyggnation	-51 600	-40 196	-42 170	-58 200	-53 260	-372 920
SUMMA VA (årsbelopp)	**299 970**	**358 084**	**380 480**	**536 500**	**893 240**	**3 358 080**

2. Strategiska motiv: Dricksvatten och Reservvatten

- Forslunda Vattenverk: Den nyligen genomförda utbyggnaden (+40 %) är tillräcklig för att försörja Umeås befolkningstillväxt bortom 2040. Fokus under planperioden ligger på att förvalta denna resurs och säkra leveransstabilitet.

- Reservvatten och Ny vattentäkt (Vännäs): För att öka redundansen krävs utredningar av alternativ för reservvatten. Investeringar i en ny vattentäkt i Vännäs planeras i ett längre perspektiv bortom 2040. Projektet ökar både dricksvattenkapaciteten och fungerar som den primära reservvattenlösningen efter år 2050.

3. Strategiska motiv: Avloppsrening (Ön)

- Skärpta utsläppsvillkor (Länsstyrelsen): Krav på förbättrad rening av fosfor (30 %) och BOD7 (27 %) senast 2029-12-31 driver investeringarna under 2028–2029.

- EU:s nya avloppsdirektiv: Nya lagstadgade krav nödvändiggör utbyggnad med aktivt slam-process och läkemedelsrening från 2030 och framåt.

4. Strategiska motiv: Förnyelse av infrastruktur

- **Ledningsnätets status**: Den totala ledningslängden för dricksvatten uppgår till ca 91 mil och för spillvatten ca 55 mil. Merparten av ledningsnätet består av material som gjutjärn, segjärn, PVC eller PE och förlades under miljonprogrammets era eller tidigare.

- **Utmaningar och behov**: Antalet läckor och rörbrott är tydliga mått på nätets status. Även om Umeås läckfrekvens på huvudledningar bedöms som normal jämfört med riksgenomsnittet, innebär stadens kraftiga expansion att den hydrauliska kapaciteten blir ansträngd. "Ovidkommande vatten" (tillskottsvatten) i spillvattennätet är en betydande och kostnadsdrivande utmaning för Umeva.

- **Planeringsstrategi**: Förnyelseplanen beskriver Umevas strategiska behov de närmaste 10–20 åren. Förnyelse sker ofta samordnat med ombyggnation av gator för att minimera kostnaderna. Med nya hydrauliska modeller kan kapacitetsbrister nu analyseras både för dagens behov och för framtida planerade stadsdelar.

4. Finansiell sammanfattning

Den totala investeringsvolymen 2027–2040 uppgår till ca 5,85 miljarder kronor. Investeringstoppen 2031 (893 mkr) beror på sammanfallande miljöprojekt och klimatanpassningsåtgärder. Det ackumulerade lånebehovet prognostiseras öka till ca 4,8 miljarder kronor år 2040.

VAKIN

VA-taxa Umeå

Taxa för Umeå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.
Antagen av kommunfullmäktige i Umeå kommun 2026-XX-XX § XX.
Träder i kraft 2027-01-01.

VA-taxa

Taxa för Umeå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning. Antagen av kommunfullmäktige den 2026-XX-XX § XX. Träder i kraft 2027-01-01.

Huvudman för den allmänna vatten- och avlopps-anläggningen i Umeå kommun är Umeå Vatten- och Avfall AB. Huvudmannaskapet utövas av Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB. Avgifter enligt denna taxa ska betalas till huvudmannen.

Vakin

I Umeå är det vi som sköter den kommunala vatten- och avloppsanläggningen. Det är också till oss du vänder dig med de ansökningar och beställningar som nämns i denna information, se kontaktuppgifter på sista sidan.

I alla priser som anges, förutom de inom parentes, ingår moms. Vi reserverar oss för eventuella tryckfel.

Innehåll

1-3 § Förklaringar och definitioner 5
4 § Vattentjänster och tidpunkt när betalningsskyldighet inträder 6

Anläggningsavgifter

5 § Bostadsfastighet 7
6 § Annan fastighet 8
7 § Obebyggd fastighet 9
8 § Ändrade förutsättningar för avgiftsskyldighet 9
9 § Allmän platsmark 10
10 § Särtaxa 10
11 § Avgiftsskyldighet och tid för räkning 10
12 § Kostnadsfördelning avvikande eller förändrade servisledningar 10
13 § Indexregler/Avgiftsjustering 10

Brukningsavgifter

14 § Bostadsfastighet och Annan fastighet 11
15 § Allmän platsmark 13
16 § Mängdavvikelse spillvatten 13
17 § Obebyggd fastighet 14
18 § Avgifter extra åtgärder 14
19 § Särtaxa 14
20 § Debitering/avläsning 15
21 § Särskild åtgärd 15
22 § Indexregler/Avgiftsjustering 15

Taxans införande

23 § Taxans införande 15

Taxa för avtalsbundna fastigheter

1 § Avgiftsskyldighet 16
2 § Typ av avgift 16
3 § Undantag 16

Anläggningsavgifter

4 § Avgift för anslutning 16

Brukningsavgifter

5 § Avgift samt regler vid läckor 17

Taxans införande

6 § Taxans införande 17

Ordförklaring

LAV:
lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

Vatten (V):
vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning

Spillvatten (S):
avloppsvatten från bad, dusch, disk och toalett

Dagvatten (D):
regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor

Dagvatten fastighet (Df):
dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen.

Dagvatten gata (Dg):
dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen.

Servisavgift:
en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelse-punkter för V, S och Df.

Förbindelsepunktsavgift:
en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df.

Tomtyteavgift:
en avgift per m² Tomtyta.

Bostadsenhetsavgift:
en avgift per Bostadsenhet.

Mätaravgift (brukningsavgifter):
En årlig fast avgift som utgår per mätare

Grundavgift (brukningsavgifter):
en årlig fast avgift som utgår per fastighet.

Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad:
en avgift för anordnandet av anläggning för bortledande av Df, som endast tas ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Dagvattenavgift:
en årlig avgift hantering av dag- och dräneringsvatten. Avgiften tas ut efter fastighetens tomtyta i enheter om 1 200 m².

Fastigheterna har delats in i tre priskategorier efter markens nyttjande. Uppgifterna grundar sig på publikationen P90 utgiven av branschföreningen Svenskt Vatten, ”Dimensionering av dagvattenflöden och avrinning från fastighet med olika typer av ytor”.

Basbelopp för 1 200 m² tomtyta: 1 800 kr.

Priskategorier fastigheter Df:

1. 1-2 bostadsenheter: faktor 0,25
2. Fler än 2 bostadsenheter och fastigheter med normal belastning på allmänna dagvatten-anläggningen: faktor 0,4
3. För fastigheter som utgör stor belastning på allmänna dagvattenanläggningen, det vill säga stor andel hårdgjord yta, exempelvis centrum-fastighet, bensinstationer, bilaffärer samt annan fastighet: faktor 0,6

Priskategorier allmän platsmark:

1. Parkmark: faktor 0,1
2. Gatumark: faktor 0,85

Förklaringar och definitioner (§§ 1-3)

1 §

För att täcka nödvändiga kostnader för Umeå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Den som jämställs som fastighetsägare enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) är också avgiftsskyldig. För ändamålet Dg är även den avgiftsskyldig som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i LAV är uppfyllda.

2 §

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

3 §

3.1 I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med Bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Exempel på sådana byggnader är:

- Kontor
- Butiker
- Hotell
- Lagerbyggnader
- Shoppingcentrum
- Utställningslokaler
- Restauranger
- Skola
- Serverhallar
- Sporthallar
- Industri
- Sjukvårdslokal

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med Bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.

Exempel på sådan fastighet är:

- Hamn
- Obemannad bensinstation
- Återvinningsstationer
- Virkesupplag
- Biltvätt med skärmtak
- Idrottsplats
- Fordonsuppställningsplats
- Kyrkogård

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggts.

Samfällighet: en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. Begreppet samfällighet gäller enbart samfälligheter för VA-frågor. Med samfällighet ska i denna VA-taxa jämställas en grupp av fastigheter med gemensam vatten- och/eller avloppsanläggning, även om någon samfällighet eller gemensamhetsanläggning inte har bildats. När begreppet samfällighet används i denna VA-taxa omfattas därmed också en grupp av fastigheter som har en gemensam vatten- och/eller avloppsanläggning, även om någon samfällighet eller gemensamhetsanläggning inte har bildats.

Bostadsenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i Bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet enligt nedanstående bostadsenhetsekvivalenter.

Bostadsenhetsekvivalenter:

Lokalyta vid anläggningsavgifter - Bostadsfastighet: varje påbörjat 250-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 210 54:2020 räknas som en Bostadsenhet.

Lokalyta vid brukningsavgifter - Bostadsfastighet: Bostadsfastighet med lokalyta: varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 210 54:2020 räknas som en Bostadsenhet.

Bostadsfastighet med lageryta: för fastigheter, där 70 % eller mer av fastighetens sammanlagda bruttoarea (BTA) används som lageryta och endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde till lagerytan, räknas varje påbörjat 300-tal m² BTA lageryta enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerytan eller delar av lagerytan kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

Små bostadsenheter (med eget kök): för ett eller flera utrymmen i byggnad, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet, men där nyttan inte kan anses vara samma per bostadsenhet som för andra fastigheter, och som är max 25 m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020, ska en sådan enhet räknas som 50 % av en bostadsenhet.

Studentrum (utan eget kök): som delar kök med andra studentrum räknas som 20 % av en Bostadsenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

Tomtyta: Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

§ 4 Vattentjänster och tidpunkt när betalningsskyldighet inträder

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvatten	Ja	Ja
Df, dag- och/eller dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvatten och/eller dräneringsvatten från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5 Bostadsfastighet

5.1 Anläggningsavgift ska betalas för Bostadsfastighet

Avgift utgår per fastighet med: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

	Per ledning		
	En ledning 70 %	**Två ledningar 85 %**	**Tre ledningar 100 %**
a) Servisavgift	67 900 kr (54 320 kr)	82 450 kr (65 960 kr)	97 000 kr (77 600 kr)

	Per vattentjänst				
	V	**S**	**Df**	**Dg**	**Samtliga vattentjänster**
b) Förbindelsepunkt *(V: 30%; S: 50%; Df: 20%)*	21 500 kr (17 200 kr)	36 750 kr (29 400 kr)	15 250 kr (12 200 kr)	-	73 500 kr (58 800 kr)
c) Tomtyteavgift *(V: 20%; S: 40%; Df: 30%, Dg:10%)*	15, kr (12 kr)	29,25 kr (23,40 kr)	22 kr (17,60 kr)	7 kr (5,60kr)	73,25 kr (58,60 kr)
d) Bostadsenhetsavgift *(V: 40%; S: 60%)*	14 500 kr (11 600 kr)	22 250 kr (17 800 kr)	-	-	36 750 kr (29 400 kr)
e) * Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	29 125 kr (23 300 kr)	-	-

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en Samfällighet. För fastigheter som tillhör Samfällighet och delar förbindelsepunkt reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 5.1 b) med 80 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid, på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfället, har huvudmannen rätt att ta ut Servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfället och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av Servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfällen eller avgifts skyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 70 % eller mer av full Servisavgift vid olika tillfällen, vilket innebär att den totala Servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100 %. Oavsett om total Servisavgift överstiger 100% över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100 % av Servisavgiften.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet Bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner samt ajourhålls med hjälp av uppgifter från allmänna register.

5.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Om en fastighets Tomtyta ökar ska avgift betalas enligt 5.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta som kommer från fastighet för vilken Tomtyteavgift inte tidigare ska anses ha betalats. Vid beräkning av avgift för tillkommande Tomtyta ska begränsningsregeln i 5.3 iakttas.

5.7 Om till- eller ombyggnad sker, ytterligare byggnad uppförs eller om riven bebyggelse ersätts på fastighet, ska avgift enligt 5.1 d) betalas för varje tillkommande Bostadsenhet. 5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).

§ 6 Annan fastighet

6.1 Anläggningsavgift ska betalas för Annan fastighet.

Avgift utgår per fastighet med: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

	Per ledning		
	En ledning 70 %	**Två ledningar 85 %**	**Tre ledningar 100 %**
a) Servisavgift	67 900 kr (54 320 kr)	82 450 kr (65 960 kr)	97 000 kr (77 600 kr)

	Per vattentjänst				
	V	**S**	**Df**	**Dg**	**Samtliga vattentjänster**
b) Förbindelsepunkt *(V: 30%; S: 50%; Df: 20%)*	21 500 kr (17 200 kr)	36 750 kr (29 400 kr)	15 250 kr (12 200 kr)	-	73 500 kr (58 800 kr)
c) Tomtyteavgift *(V: 20%; S: 40%; Df: 30%, Dg:10%)*	15,00 kr (12,00 kr)	29,25 kr (23,40 kr)	22,00 kr (17,60 kr)	7,00 kr (5,60 kr)	73 25 kr (58,60 kr)
d) * Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	29 125 kr (23 300 kr)	-	-

*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna. För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 6.1 b) med 80 %

6.3 Om godtagbar säkerhet ställs, kan huvudmannen medge anstånd med betalning av Tomtyteavgift för viss andel av fastighets areal som motsvarar markyta som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande Tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.5 Om en fastighets Tomtyta ökar, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta för vilken Tomtyteavgift inte förut kan anses ha betalats.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

§ 7 Obebyggd fastighet

7.1 Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		Bostads-fastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100 %	6.1 a)	100 %
Förbindelsepunktavgift	5.1 b)	100 %	6.1 b)	100 %
Tomtyteavgift	5.1 c)	100 %	6.1 c)	70 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0 %	-	-
Avgift för dagvatten utan att förbindelsepunkten är upprättad	5.1 e)	100 %	6.1 d)	100 %

* Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst. Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		Bostads-fastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30 %
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	100 %	-	-

* Bebyggs Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket medger detta.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

§ 8 Ändrade förutsättningar för avgiftsskyldighet

8.1 Om avgiftsskyldighet inträder för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska tillkommande avgifter betalas enligt §§ 5-7.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 procent av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.2 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt §§ 5-7, en etableringsavgift betalas om 75 % av avgiften enligt 5.1a respektive 6.1a. Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9 Allmän platsmark

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

Grundavgift	Utan moms	Med moms
En avgift per m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	0 kr	0 kr

§ 10 Särtaxa

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 5–7 för viss fastighet, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11 Avgiftsskyldighet och tid för räkning

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § LAV ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6,5 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av Tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12 Kostnadsfördelning avvikande eller förändrade servisledningar

12.1 Om en fastighetsägare har ansökt om att ledningar ska utföras på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen godkänner det, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för överenskomna kostnader.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska läggas i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner det, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Om huvudmannen anser att ny servisledning ska läggas i stället för och med annat läge än redan befintlig servisledning, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren för kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

§ 13 Indexreglering/Avgiftsjusteringar

Avgifter enligt punkterna § 5–7 är baserade på entreprenadprisindex E84. 50 % serie 311 Jordarbeten indextalet 100 (2011-01) och 50 % serie 322 Läggning av PVC rör indextalet 100 (2011-01). När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen med start 2025-01-01.

Brukningsavgifter (§§ 14-21)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14 Bostadsfastighet och Annan fastighet

14.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

	V	S	Total avgift
a) Mätaravgift En avgift per år och mätare	405 kr (324 kr)	405 kr (324 kr)	810 kr (648 kr)
b) En grundavgift per år	1 710 kr (1 368 kr)	2 105 kr (1 684 kr)	3 815 kr (3 052 kr)
c) En avgift per m³ levererat vatten	13,75 kr (11,00 kr)	21,50 kr (17,20 kr)	35,25 kr (28,20 kr)
d) En Bostadsenhetsavgift per bostadsenhet och år för lägenhetsfastighet för de första 100 lägenheterna	625 kr (500 kr)	980 kr (784 kr)	1 605 kr (1 284 kr)
och för de efterföljande lägenheterna (101 och uppåt)	312,50 kr (250 kr)	490 kr (392 kr)	802,50 kr (642 kr)
e) En Bostadsenhetsavgift per påbörjad lokalyta* och år för de första 100 lokalytorna (för de efterföljande ingen avgift)	625 kr (500 kr)	980 kr (784 kr)	1 605 kr (1 284 kr)
f) En tomtyteavgift per påbörjat 250-tal m² tomtyta och år för Annan fastighet, motsvarande max 100 st bostadsenhetsavgifter (14.1d) därefter ingen avgift	22 kr (17,60 kr)	33 kr (26,40 kr)	55 kr (44 kr)

* För lokalyta se Bostadsenhetsekvivalenter §3

Dagvattenavgift utgår per fastighet med: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

Fastighetskategori **	**g) Dagvattenavgift fastighet (Df)** En avgift per varje påbörjad 1 200 m² tomtyta för dag- och dränvatten från fastighet.	**h) Dagvattenavgift gata (Dg)** En avgift för varje påbörjad 1 200 m² tomtyta för dagvattenavlopp från allmän platsmark.
För bostadsfastighet med 1–2 lägenheter*	562,50 kr (450 kr)	360 kr (288 kr)
För bostadsfastighet med mer än 2 lägenheter och för lokalfastighet	900 kr (720 kr)	360 kr (288 kr)
För bostadsfastighet och lokalfastighet som utgör stor belastning på dag-vattennätet	1 350 kr (1 080 kr)	360 kr (288 kr)
För annan fastighet	1 350 kr (1 080 kr)	360 kr (288 kr)

*) För bostadsfastighet med högst två lägenheter tas avift inte ut för tomtyta överstigande 1 200 m².
**) Se priskategori § 3.

Avgift enligt 14.1 g) reduceras med 100 % om fastighetsägare ordnar avrinning och avledning av dagvatten utan att belasta det allmänna avloppssystemet. Anläggningen ska godkännas av huvudmannen.

Avgift enligt 14.1 h) reduceras med 100 % för tomtyta överstigande 90 000 m².

För fastighet som vidtagit anpassningsåtgärd, enligt huvudmannens hänvisning, som minskar belastningen på den allmänna avloppsanläggningen och som godkänts skriftligen av huvudmannen ges möjlighet att erhålla reduktion av avgiften enligt 14.1 g) för ändamål Df, dagvatten fastighet, efter överenskommelse med huvudmannen.

14.2 För fastighet som ingår i en Samfällighet och har egen mätning reduceras grundavgiften enligt 14 b) med 80 %.

För fastighet som ingår i en Samfällighet och har gemensam mätning reduceras grundavgiften enligt 14 b) med 80 %.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 c) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³ per Bostadsenhet och år i permanentbostad och med 75 m³ per Bostadsenhet och år för fritidsbostad.

14.4 Brukningsavgift för byggvatten ska betalas enligt 14.1 c). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vatten-mängden uppgå till 30 m³ per Bostadsenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) ska årlig avgift betalas enligt 14.1a. För extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 100 % av Grundavgiften enligt 14.1 b).

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Om mätaren antas visa en annan förbrukning än den verkliga, ska huvudmannen låta undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Om mätfelets storlek inte kan bestämmas, eller om mätaren inte har fungerat, får huvudmannen uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns, ska fastighetsägaren betala de undersökningskostnader huvudmannen har haft för prövningen av mätaren i enlighet med reglerna i § 18.

14.8 Om huvudmannen har medgivit att spillvattenmängd avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), ska avgift utgå med: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

Spillvatten	Avgift
Förbrukningsavgift per m³ leverelerat spillvatten	3,00 kr (2,40 kr)

§ 15 Allmän platsmark

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift. En årlig avgift per varje påbörjad 1 200 m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten.

Grundavgift	utan moms	med moms
För allmän parkmark	360 kr	450 kr
För gatumark	1 530 kr	1 912,50 kr

§ 16 Mängdavvikelse spillvatten

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet, ska fastighetsägaren betala avgift för spillvatten efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17 Obebyggd fastighet

Brukningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras grundavgiften och/eller Dagvatten-avgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål: (Avgiften inom parantes är exklusive moms)

		V	S	Df	Dg
En grundavgift per år	14.1 b)	Enligt 14,1 b)	Enligt 14,1 b)	-	-
Dagvattenavgift fastighet per år	14.1 g)	-	-	Enligt 14.1 g)	-
Dagvattenavgift gata per år	14.1 h)	-	-	-	Enligt 14.1 h)

§ 18 Avgifter extra åtgärder

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare i byggnad	1 200 kr	1 500 kr
Uppsättning av vattenmätare i byggnad	1 200 kr	1 500 kr
Nedtagning av vattenmätare i mätarbrunn	1 400 kr	1 750 kr
Uppsättning av vattenmätare i mätarbrunn	1400 kr	1 750 kr
Frusen eller skadad vattenmätare	2 400 kr	3 000 kr
Undersökning inom fastigheten t ex. tryck, flöde	800 kr/timme	1 000 kr/timme
Kontroll av vattenmätare hos ackrediterad verkstad	2 400 kr	3 000 kr
Förgävesbesök	800 kr	1000 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	2 400 kr	3 000 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

§ 19 Särtaxa

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp, i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 14–17 för viss fastighet får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20 Debitering/avläsning

Avgift enligt 14.1 a), b) d) e) f) g) och h) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 c) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Om debiterat belopp inte betalas inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Om huvudmannen har beslutat att mätaravläsning inte ska ske inför för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år genom självavläsning. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21 Särskild åtgärd

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22 Indexreglering/avgiftsjusteringar

Huvudmannen äger rätten att för brukningsavgifterna reglera avgifter för § 14–18 med ± 6 % per år.

§ 23 Taxans införande

Denna taxa träder i kraft 2027-01-01 . De brukningsavgifter enligt 14.1, 14.3 och 14.7 samt § 16, som är baserade på upp-mätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt 53 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Taxa för avtalsbundna fastigheter (§§ 1-6)

Taxa för avtalsbundna fastigheter anslutna till Umeå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning – utanför anläggningens verksamhetsområde.

Antagen av kommunfullmäktige 2026-XX-XX § XX

1 § Avgiftsskyldighet

Till täckande av nödvändiga kostnader för Umeå kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning ska fastighetsägare utanför kommunens verksamhetsområde som ingått avtal med Va-huvudmannen avseende en eller flera vattentjänster betala avgifter enligt §§ 2 - 6 nedan.

2 § Typ av avgift

Avgifterna utgörs av dels anläggningsavgift, dels brukningsavgift. Huvudmannen äger rätten att reglera avgifterna enligt § 13 och 22 i taxa för Umeå kommuns allmänna vatten och avloppsanläggning inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

3 § Undantag

Denna taxa berör ej fastigheter:

- som före 1993-05-17 tecknat avtal med huvudmannen om leverans av åretruntvatten och inte avser ändra brukningsförhållandet;
- som tidigare tecknat avtal med huvudmannen om leverans av såväl vatten som omhändertagande av spillvattenavlopp;
- där momspliktig verksamhet bedrivs, såsom kontors-, affärs-, hantverks-, småindustriverksamhet, aktivt jordbruk eller därmed jämförligt ändamål.

För dessa fastigheter gäller brukningsavgift enligt 14 § i ”Taxa för Umeå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning”, om avtal ej säger annat.

Anläggningsavgifter

4 § Avgift för anslutning

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften inom parentes är exklusive moms.

4.1 För fastighet ska anläggningsavgift för vattenanslutning utgå med:

Avgifter	Vatten
a) Servisavgift En avgift avseende framdragning till förbindelsepunkt	70 225 kr (56 180 kr)
b) Förbindelsepunktsavgift En avgift avseende upprättande av varje förbindelsepunkt	22 675 kr (18 140 kr)

Brukningsavgifter

5 § Avgift

I avgiften ingår mervärdesskatt, moms 25 %. Avgiften inom parentes är exklusive moms.

5.1 I fråga om fastighet för vilken den allmänna VA-anläggningen brukas, ska brukningsavgift utgå med:

Avgifter	Vatten
Förbrukningsavgift En avgift per m³ levererat vatten	28,75 kr (23,00 kr)

Fast årlig brukningsavgift utgår ej.

Taxans införande

6 § Taxans införande

Denna taxa träder i kraft 2027-01-01. Brukningsavgifter enligt § 5 som är baserade på uppmätning hos abonnent, ska därvid tillämpas ifråga om dricksvattenmängd som förbrukas efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Mål som rör tvist mellan fastighetsägaren och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna VA-taxa prövas i allmän domstol.

VA-taxa Umeå

Telefon 090-16 19 00
E-post kundservice@vakin.se
Postadress Box 4038, 904 02 Umeå
Besöksadress Övägen 37, Umeå

vakin.se

VAKIN

januari 2025

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 135

Diarienr: KS-2026/00473

VA-taxa 2027

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta ny VA-taxa för Umeå kommun enligt bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Umeå kommunföretag AB föreslår i beslut 2026-04-13 kommunfullmäktige att anta ny VA-taxa för Umeå kommun, enligt bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Förslaget innebär att anläggningsavgifterna i VA-taxa Umeå (§§ 5-7) indexregleras med 2,5 % och att brukningstaxan höjs med 6 % från 1 jan 2027.

För bakgrund och redogörelse av föreslagna ändringar, se bilaga VA-taxa 2027.

Beslutsunderlag

Protokoll nr 297 20260413
VA-taxa 2027
Bilaga Förslag VA-taxa Umeå 2027.

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå Kommunföretag AB:s förslag.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Beslutet ska skickas till
UKF
Vakin

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2026-05-26

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2026/00474

Avfallstaxa 2026-10-01

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Avfallstaxa för Umeå kommun enligt bilaga Avfallstaxa Umeå 2027 och att taxan gäller från och med 2026-10-01 och tills vidare.

att avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Umeå kommunföretag AB föreslår i beslut 2026-04-13 kommunfullmäktige att anta Avfallstaxa för Umeå kommun, enligt bilaga Avfallstaxa Umeå 2027. Avfallstaxan föreslås gälla från 2026-10-01 som en konsekvens av att den fastighetsnära insamlingen påbörjas detta datum.

För redogörelse av föreslagna ändringar, se tjänsteskrivelse Avfallstaxa Umeå 2027.

Beslutsunderlag

Protokoll nr 297 20260413
Avfallstaxa Umeå 2027
Tjänsteskrivelse avfallstaxa Umeå 2027

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Beslutet ska skickas till
UKF
Vakin

Elin Pietroni
Stadsdirektör

Lena Höök Gustafsson
Ekonomidirektör

TeamEngine E-Signing

Styrelseprotokoll nr **297**

PROTOKOLL fört vid sammanträde med styrelsen för Umeå Kommunföretag AB
Den 13 april 2026. 13:15 – 14:45.

Beslutande: Hans Lindberg
Anders Ågren
Janet Ågren
Mattias Larsson
Bore Sköld
Tomas Wennström
Elmer Eriksson

Ej närvarande:

Övriga närvarande: Fredrik Lundberg
Fredrik Forsell
Lena Höök Gustafsson – Ekonomidirektör Umeå kommun
Patrik Mattsson VD Umeå Hamn/Kvarkenports

§ 1 **Sammanträdets öppnande**

Förklarade ordföranden Hans Lindberg sammanträdet öppnat varefter föredragningslistan fastställdes.

§ 2 **Val av protokolljusterare**

Beslöts att dagens protokoll skall justeras av Hans Lindberg och Anders Ågren.

§ 3 **Protokoll**

3:1 **Styrelseprotokoll**

Beslöts att lägga protokoll från styrelsens sammanträde 2026-03-09 (nr 296) till handlingarna.

TeamEngine E-Signing

§ 4 Lägesorientering koncernen

4:1 Information Umeå Hamn/Kvarkenports VD Patrik Mattsson

VD Patrik Mattsson informerade om:

- Godsvolymer.
- Pågående och planerade byggprojekt.
- Utmaningar som en konsekvens av hamnens utbyggnad.

Det bildspel som visades under styrelsemötet har delgivits styrelsen.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2 Kollektivtrafik

4:2:1 Allmän information om kollektivtrafiken

Styrelsen informerades om:

- Utmaningar med att bedöma utfall 2026 och skapa en budget 2027 med anledning av omvärldsläget.
- Aktuellt kring sommarlovsbiljetten.
- Trafikstart Ultra 2026-06-15.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2:2 Resandestatistik

Uppgraderingar i betalsystemet har korrigerat vissa uppmärksammade ”buggar” vilket kommer att påverka statistiken positivt. Mycket bra resande och intäkter under januari och februari månad.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:3 Diskussion – Uppföljning strategiresa

Intressant resa. I synnerhet Stångåstaden. Styrelsen efter valet får ta ställning till formerna för kommande strategiresor.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:4 Information – Gemensamt kontorshus

Arbetet med att framarbeta ett beslutsunderlag fortskrider. I detta arbete ingår att bedöma synergierna i de gemensamma funktionerna. Ett beslutsunderlag presenteras för styrelsen under hösten.

TeamEngine E-Signing

Detaljprojektering pågår i syfte att bedöma kostnaderna. I denna process görs en bygglovsansökan – förhandsbesked – som lämnas in före halvårsskiftet.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:5 **Beslut vidare till KS/KF – Avfallstaxa från 2026-10-01**

Avfallstaxan justeras redan från 2026-10-01 som en konsekvens av att den fastighetsnära insamlingen påbörjas detta datum.

UKF:s styrelse beslutar:
Att föreslå att Kommunfullmäktige beslutar att anta Avfallstaxan enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2026-10-01 och tills vidare. Avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

4:6 **Beslut vidare till KS/KF – VA taxa 2027**

UKF:s styrelse beslutar:
Att föreslå Umeå Kommunfullmäktige i Umeå kommun att fatta beslut om att anta ny VA-taxa Umeå, se bilaga VA-taxa Umeå.

4:7 **Rapport från VD**

VD gick igenom den VD-rapport som medföljde styrelsehandlingarna.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

§ 5 **Övriga frågor**

5:1 **Nästa sammanträde 2026-05-04 kl 1315**

§6 **Sammanträdets avslutning**

Vid protokollet

Fredrik Lundberg

Justeras

Hans Lindberg Anders Ågren

TeamEngine Document E-Sign ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D. Page 3 of 4.

Signatures for document with ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D.

TeamEngine Document E-Sign ID: 9871746A-79DE-495D-8929-9221D504077D. Page 4 of 4.

VAKIN

Avfallstaxa Umeå

Avgifter för fastigheter och verksamheter i Umeå kommun.
Antagen av kommunfullmäktige i Umeå kommun 2026-XX-XX § XX.
Träder i kraft 2026-10-01.

Du betalar vad avfallet kostar.

Hanteringen av avfall bekostas helt och hållet av renhållningsavgiften, utan något stöd från skattemedlen.

Regler och taxor

Avfallshanteringen regleras i miljöbalken och avfallsförordningen samt i Umeå kommuns egen renhållningsordning som kommunfullmäktige fastställer.

Avfallstaxan för Umeå kommun är antagen av Kommunfullmäktige i Umeå kommun 2026-xx-xx § xx och träder i kraft 2026-10-01.

Vakin

I Umeå är det vi som sköter hämtning och behandling av kommunalt avfall. Det är också till oss du vänder dig med de ansökningar och beställningar som nämns i denna information, se kontaktuppgifter på sista sidan.

I alla priser som anges, förutom de inom parentes, ingår moms. Vi reserverar oss för eventuella ändringar och tryckfel.

Innehåll

Allmänna bestämmelser 4

Avgifter för boende i småhus 5

Avgifter för fritidsboende. 7

Avgifter för flerfamiljshus och samfälligheter 8

Avgifter för företag och verksamheter . . . 13

Avgifter för säsongsverksamheter 16

Avgifter för evenemang eller tillfälliga verksamheter. 17

Tilläggstjänster och tilläggsavgifter för alla typer av hushåll och verksamheter . . 18

Fettavskiljare och kvarnat matavfall till tank. 20

Slamtömning slamavskiljare, minireningsverk och sluten tank 21

Latrin 23

Allmänna bestämmelser

1.1 Definitioner

Med avfall enligt denna taxa avses avfall som uppkommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet, kommunalt avfall och avfall med kommunalt ansvar enligt 15 kap. Miljöbalken. Slamavskiljare och tankar dimensionerade för mer än 25 personekvivalenter faller inte under kommunalt ansvar.

Insamling av pappers-, plast-, glas, och metallförpackningar från hushåll och vissa verksamheter (verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med avfallshantering för hushåll), är ett kommunalt ansvar enligt Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Insamling av förpackningar sker i första hand via fastighetsnära insamling eller på återvinningsstationer/återvinningscentraler. Insamlingen ska i grunden vara kostnadsfri för fastighetsägaren. Detta gäller för en viss servicenivå som förutsätter att behållare och utrymmen är dimensionerade så att hämtning med vissa intervaller fungerar. Tätare intervaller än den fördefinierade servicenivån är möjlig i vissa fall, dock mot avgift. Kostnadsfria intervaller och den avgift som tas ut för tätare intervall framgår i taxan.

Den fastighetsnära insamlingen införs successivt och ska vara fullt utbyggd under 2027. De hushåll där sådan insamling inte blivit infört ska lämna sitt förpackningsavfall i avsedda behållare på återvinningsstationer eller återvinningscentraler.

Fastighetsinnehavarbegreppet

Med fastighetsinnehavarare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:152) ska anses som fastighetsägare.

Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.

1.2 Avgiftsskyldighet

Fastighetsinnehavaren till fastighet där avfall uppkommer, är avgiftsskyldig och ska teckna abonnemang för aktuella avfallsslag.

Fastighetsinnehavare är skyldig att betala avgifter enligt denna avfallstaxa.

Ändring av ägandeförhållanden, avfallsmängder, behållares placering eller annan ändring som berör abonnemang eller avfallshanteringen ska omgående anmälas till Vakin.

1.3 Betalning

Betalning av avgifter enligt denna taxa ska ske till Umeå Vatten och Avfall AB. Faktura skickas ut av Vakin (Vatten- och avfallskompetens i norr AB) på uppdrag av Umeå Vatten och Avfall AB. Debitering av abonnent med renhållningsabonnemang sker vanligen en till fyra gånger per år. Verksamheter och ägare av flerfamiljshus har möjlighet att välja månadsdebitering. Övriga kunder har denna möjlighet under förutsättning att e-faktura valts.

Abonnent med enbart grundavgift debiteras en gång per år. Ändring av antalet debiteringar per år beslutas av Vakin.

Vid delade tjänster t.ex. gemensam tunna och gemensam slamavskiljare, får en av fastighetsägarna kostnaden för behållare och vikter.

I de fall denna taxa saknar uppgift om hur avgift ska beräknas får Vakin besluta om avgiftens storlek.

1.4 Avgifter

För att räkna ut den totala avgiften ska grundavgiften läggas ihop med avgifterna för tunnor och viktavgifterna för valda abonnemang.

Grundavgifter betalas för alla hushåll, inklusive fritidshus, och verksamheter.

I grundavgiften för hushåll (småhus, fritidshus samt flerfamiljshushåll) ingår möjligheten att nyttja återvinningscentralen, med dess möjligheter att lämna den del av avfallet som är grovavfall och farligt avfall och som uppkommer vid normalt boende. Dessutom finansierar grundavgiften administration, fakturering, information och planering.

I grundavgiften för verksamheter ingår administration, fakturering, information och planering.

Grundavgift finns för följande kundkategorier; småhus, lägenheter mindre än eller lika med 25 m², lägenheter större än 25 m², fritidshus och verksamheter.

I avgiften för tunnor ingår hämtning, hyra av tunnan samt viss behandling av avfallet.

I viktavgiften ingår del av behandlingskostnaden för mat- och restavfall. Nivån på avgiften beror på val av abonnemang, behållarstorlek och hämtningsintervall.

Priserna avser kr/år om inget annat anges.

Försvårad hämtning

För hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt, exempelvis om anläggningens utformning försvårar tömningsarbetet får Vakin besluta om särskilda avgifter i enlighet med grunderna för denna avfallstaxa och de grunder som anges i 27 kapitlet 5§ miljöbalken.

Där väg inte uppfyller kraven enligt 24 § i föreskrifter om avfallshantering för Umeå kommun för de hämtningsfordon som normalt används, men där hämtning kan ske med specialfordon, debiteras en avgift för specialfordon, utöver ordinarie avgift enligt den tjänst som utförs.

Viktberäkning om vägning ej kan ske

Om vågutrustningen är ur funktion vid en tömning träder en reservavgift in. Då beräknas ett medelvärde utifrån de tio senaste viktvärdena hos abonnenten. Därefter debiteras kostnaden för detta medelvärde.

Felsorteringsavgift

Om otillåtet avfall läggs i behållare avsedda för annat avfall har Vakin rätt att ta ut en felsorteringsavgift. Vid upprepad felsortering eller överfyllda tunnor har Vakin rätt att ändra abonnemangsvillkoren.

När tunna innehåller annat avfall än det avsedda får kommunen klassa om avfallet till restavfall och avgift för aktuell hämtning tas ut som motsvarande hämtning av restavfall.

Vakin och dess anlitade entreprenörer har rätt att utföra kontroller i tunnorna för att säkerställa kvaliteten av avfallet.

1.5 Avgifter vid undantag från kommunens renhållning

Vid undantag från bestämmelserna i kommunens avfallsföreskrifter debiteras avgift enligt följande:

Uppehåll eller totalbefrielse från hämtningen

För fastighetsinnehavare som medgivits uppehåll eller totalbefrielse från hämtning av avfall reduceras avgiften för tunnor motsvarande tid som uppehållet/befrielsen varar.

Grundavgift tas ut vid uppehåll/totalbefrielse.

Delad/gemensam tunna

Två närboende innehavare av småhus och som delar tunna betalar en grundavgift per hushåll. Fastighetsinnehavaren på den fastighet där tunnan står är ansvarig gentemot kommunen för skötsel av tunnor och hämtningsvägar samt står för kostnaden för tunnan och för viktavgifterna. Gemensam behållare kan medges för tre eller fler fastighetsägare under förutsättning att hämtning sker från en gemensam hämtplats och där transporter kan minskas.

Avgifter för boende i småhus

Grundavgift

Fast kostnad för hushåll	kr/år
Småhus (1-2 hushåll)	1 400

Avgift för tunnor och viktavgift

Matavfall hämtas var 14e dag. Restavfall samt pappers- och plastförpackningar hämtas normalt var sjätte vecka.

Tunna	Hämtningsfrekvens	Avgift för tunna, kr/år	Rörlig viktavgift, kr/kg
140 L matavfall	Varannan vecka	340	1,15
190 L restavfall	Var 6:e vecka	140	3,65
	Varannan vecka	430	3,65
370 L Restavfall	Var 6:e vecka	265	3,40
	Varannan vecka	835	3,40

Övergångsbestämmelser gällande hämtning av restavfall hos småhus

Fastighetsnära insamling av pappers- och plastförpackningar kommer etappvis att införas i kommunen med start under hösten 2026. För hushåll i de områden där insamling av förpackningar påbörjats kommer hämtfrekvensen för restavfall att bli var sjätte vecka. För hushåll belägna i områden där den fastighetsnära insamlingen ännu inte påbörjats kommer restavfallet fortsatt hämtas varannan vecka.

Förpackningar

Typ av förpackning	190 L, kr/år	240 L, kr/år	370 L, kr/år
Pappersförpackningar	0	0	0
Plastförpackningar	0	0	0

Glas- och metall-förpackning	* Hämtning en gång per år, ej schemalagd	Erbjuds ej	Erbjuds ej

* Glas- och metallförpackningar ska lämnas på återvinningsstation eller återvinningscentral till dess att system för hämtning av dessa fraktioner införts. Detta kommer att göras efter att alla hushåll i kommunen har anslutits till fastighetsnära insamling av pappers- och plastförpackningar under 2027.

Volymabonnemang (gäller enbart Holmön)

Avfall/förpackning	Hämtningsintervall	Avgift
Restavfall, säck	Var 6:e vecka	500 kr/år
	Varannan vecka	1 540 kr/år
Pappersförpackningar, säck	Var 6:e vecka	0 kr
Plastförpackningar, säck	Var 6:e vecka	0 kr
Matavfall, behållare	Varanna vecka	375 kr/år
Extra säck vid ordinarie tur (säckställ)	-	155 kr

Säckar max 240 liter, max 15 kg, volymavgift, fastboende, inkl dragväg.

Förpackningar och tidningar

Tidningar ska lämnas på återvinningsstationer i kommunen. Vid behov ska även förpackningar lämnas på återvinningsstation eller återvinningscentral, det gäller för de hushåll där fastighetsnära insamling ännu inte införts samt i de fall förpackningar är för skrymmande för att få plats i den egna tunnan.

Avgifter för fritidsboende

Fritidshusägare kan lämna rest- och matavfall samt pappers- och plastförpackningar vid uppställningsplats för gemensamma soptunnor eller ha egen/egna tunnor som placeras vid samma plats som för helårsboende.

Successivt kommer de gemensamma hämtplatserna byggas ut för även rymma behållare för föpackningar. Till dess att gemensamma hämtplatser byggts ut för att rymma dessa behållare hänvisas fritidhusägarna att lämna förpackningsmaterial på närmaste återvinningsstation eller återvinningscentral.

För fritidshus som uppförts på öar gäller dock att avfallet får lämnas vid närmaste uppsamlingsplats för gemensamma soptunnor på fastlandet.

På Holmön och Norrbyskär finns gemensamma uppställningsplatser för behållare där fritidshusägare kan lämna mat- och restavfall samt förpackningar.

Avfall från fritidshus får lämnas under tiden 15 maj–15 oktober. För hämtning andra delar av året kan abonnemang för småhus tecknas för fastigheten.

Avgiften utgörs av grundavgift och avgift för tunna.

Grundavgift

Grundavgift	kr/säsong
Fritidshus	1 035

Typ av tunna eller container	Hämtningsintervall	kr/säsong
Gemensamma tunnor eller container, matavfall och restavfall	-	600
Egen tunna 140 L för matavfall	Varannan vecka	360
Egen tunna 190 L för restavfall	Var 6:e vecka	600
Egen tunna 370 L för restavfall	Var 6:e vecka	650
Egen tunna för pappersförpackningar, 190-370 L	Var 6:e vecka	0
Egen tunna för plastförpackningar, 190-370 L	Var 6:e vecka	0

Vid farbar väg för sopbil.

Avgifter för flerfamiljshus och samfälligheter

Grundavgift

Grundavgifter per hushåll	Avgift, kr/år
Lägenhet 25 m² eller mindre	600
Lägenhet över 25 m²	740
Småhus i samfälligheter	1 400

Avgift för tunnor, viktavgift och dragväg

Restavfall, hämtning var 6:e vecka

				* Tillägg för dragväg, kr/år		
Tunna	**Avgift för tunna, kr/år**	**Viktavgift, kr/kg**	**** Tillägg försvårande omständighet, kr/år**	**10,1-20 m**	**20,1-30 m**	**över 30 m**
190 L	140	3,65	140	140	240	475
370 L	265	3,40	166	166	325	645
660 L	480	2,80	192	192	410	810

14-dagarshämtning

				* Tillägg för dragväg, kr/år		
Tunna	**Avgift för tunna, kr/år**	**Viktavgift, kr/kg**	**** Tillägg försvårande omständighet, kr/år**	**10,1-20 m**	**20,1-30 m**	**över 30 m**
140 L matavfall	340	1,15	430	430	720	1 425
190 L restavfall/ returpapper	430	3,65	430	430	720	1 425
370 L restavfall/ returpapper	835	3,40	500	500	970	1 935
660 L restavfall ***	1 440	2,80	575	575	1 225	2 425

* Dragväg för kärl uppmätt längd i meter från kärl till hämtningsfordon.

** Tillägg för lyftbord, hissar och andra försvårande omständigheter vid hämtning.

*** Abonnemang för insamling av returpapper i 660 L tunna kan ej nytecknas.

Veckohämtning

				* Tillägg för dragväg, kr/år		
Tunna	**Avgift för tunna, kr/år**	**Viktavgift, kr/kg**	**** Tillägg försvårande omständighet, kr/år**	**10,1-20 m**	**20,1-30 m**	**över 30,1 m**
140 L matavfall	740	1,15	890	890	1 505	3 005
190 L restavfall/ returpapper	935	3,65	890	890	1 505	3 005
370 L restavfall/ returpapper	1 745	3,40	1 035	1 035	2 015	4 010
660 L restavfall ***	3 515	2,80	1 480	1 480	3 150	6 260

Hämtning flera gånger per vecka

	Hämtningsfrekvens/Avgift för tunna, kr/år			
Tunna	**2 ggr/vecka**	**3 ggr/vecka**	**4 ggr/vecka**	**5 ggr/vecka**
140 L matavfall	1 625	2 490	3 430	4 150
190 L restavfall/returpapper	2 065	3 150	-	-
370 L restavfall/returpapper	3 860	6 485	-	-
660 L restavfall ***	7 795	12 570	16 755	20 950

Erbjuds till befintliga hämtställen vid platsbrist. Vakin avgör om det erbjuds.
Erbjuds inte vid nyetablering, Vakins *Anvisningar för avfallshantering och återvinning* ska följas.
Viktavgift samma som för veckohämtning.
Dragväg betalas som antal hämtningar/vecka x beloppet för dragväg veckohämtning.

* Dragväg för kärl uppmätt längd i meter från kärl till hämtningsfordon.

** Tillägg för lyftbord, hissar och andra försvårande omständigheter vid hämtning.

*** Abonnemang för insamling av returpapper i 660 L tunna kan ej nytecknas.

Underjordsbehållare, djupbehållare eller markbehållare

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	**1 ggr/månad***	**Var 14:e dag**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**
Max 2 m³	2 655	6 320	13 525	45 785
2 – 4,0 m³	3 050	6 765	20 290	47 615
4,1 – 6 m³	5 370	9 920	22 540	49 305

Avfallstyp	**Viktavgift underjords-, djup- och markbehållare, kr/kg**
Restavfall	2,80
Matavfall	1,15

* Avser endast behållare med restavfall

Behållaren ägs av kund. Innersäck ingår inte i avgiften.
Restavfall hämtas i upp till 6 m³ behållare.
Matavfall hämtas i upp till 3 m³ behållare.
Viktavgift tillkommer.

Förpackningar

Kostnadsfri hämtning av pappers- och plastförpackningar erbjuds för hämtning varannan vecka och mer sällan. För glas- och metallförpackningar är hämtning var fjärde vecka och mer sällan kostnadsfri.

Hämtning med tätare intervall kan erbjudas till befintliga hämtställen vid platsbrist. Vakin avgör om det ska erbjudas. Erbjuds inte vid nyetablering, Vakins anvisningar för avfallshantering och återvinning ska följas.

Övergångsbestämmelser gällande fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper hos flerbostadshus under perioden 2026-10-01—2027-02-28

Under perioden 2026-10-01 till och med 2027-02-28 kommer fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper även utföras av auktoriserade aktörer på marknaden som utför dessa tjänster och avtalas direkt med dessa. Lista på auktoriserade aktörer finns på www.vakin.se.

Den avgift som får tas ut av aktuell entreprenör för hämtning av förpackningar och returpapper får inte överstiga 150 kr/tömning för behållare upp till och med 660 liter. För behållare överstigande 660 liter per behållare för får avgiften som tas ut inte överstiga 1 500 kr/tömning.

Bidrag från Vakin utbetalas per hushåll i lägenhet i flerbostadshus/samlokaliserad verksamhet som har fastighetsnära insamling av de förpackningsslag i enlighet med gällande Naturvårdsverkets föreskrifter om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar 2023:1.

De fastigheter som omfattas av ordinarie taxa från 2026-10-01 är de som finns söder om älven, norr om E4, i Umedalen samt ytterområdena av Umeå kommun.

Övriga fastigheter omfattas av övergångsbestämmelserna.

Pappers- och plastförpackningar

Hämtningsintervall	190 L, kr/år	370 L, kr/år	660 L, kr/år
Var 8:e vecka	0	0	0
Var 6:e vecka	0	0	0
Var 4:e vecka	0	0	0
Varannan vecka	0	0	0
Varje vecka	430	835	1 440
2 ggr/vecka	935	1 745	3 515
3 ggr/vecka	2 065	3 860	7 795

Metall- och glasförpackningar

Hämtningsintervall	190 L, kr/år	* 370 L, kr/år
Var 8:e vecka	0	0
Var 6:e vecka	0	0
Var 4:e vecka	0	0
Varannan vecka	210	410
Varje vecka	430	835

* Kan ej nytecknas

Dragvägstillägg tillkommer, samma som för restavfall/returpapper.

Underjordsbehållare, djupbehållare eller markbehållare

Behållaren ägs av kund. Innersäck ingår inte i avgiften. Olika material får inte samlas in i samma behållare, exempelvis färgat och ofärgat glas.

Pappers- och plastförpackningar

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	**Var 4:e vecka**	**Varannan vecka**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**
Max 2 m^3	0	0	6 320	13 525
2,1 – 4,0 m^3	0	0	6 765	20 290
4,1 – 6 m^3	0	0	9 920	22 540

Glas- och metallförpackningar

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	**Var 4:e vecka**	**Varannan vecka**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**
Max 2 m^3	0	2 655	6 320	13 525
2,1 – 4,0 m^3	0	3 050	6 765	20 290

Container

Pappersförpackningar

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	**Var 4:e vecka**	**Varannan vecka**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**
Max 8 m^3	0	0	12 390	24 800

Avgifter för företag och verksamheter

Gäller hämtning av mat- och restavfall och därmed jämförbart avfall.

Skrymmande avfall, farligt avfall, vitvaror, el-avfall, övrigt avfall som omfattas av producentansvar, metall och annat branschspecifikt avfall hämtas inte.

Verksamheter vars avfallshantering är samlokaliserad med avfallshantering för hushåll i enlighet med Förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar kan välja att kommunen samlar in verksamhetens förpackningsavfall. För samlokaliserad verksamhet gäller samma villkor och priser som för Flerbostadshus avseende förpackningar.

Grundavgift

Grundavgift	kr/år
Företag/verksamheter	740

Alla företag/verksamheter betalar en grundavgift som bekostar administration och information.

Avgift för tunnor, viktavgift och dragväg

Mat- och restavfall, 14-dagarshämtning och veckohämtning

					Tillägg för dragväg, kr/år		
Tunna	Hämtning	Avgift för tunna, kr/år	Viktavgift, kr/kg	** Tillägg försvårande omständig-het, kr/år	10-20 m	20,1-30 m	över 30 m
140 L matavfall	Var 14:e dag	340	1,15	430	430	720	1 425
	Varje vecka	740	1,15	890	890	1 505	3 005
190 L restavfall	Var 14:e dag	430	3,65	430	430	720	1 425
	Varje vecka	935	3,65	890	890	1 505	3 005
370 L restavfall	Var 14:e dag	835	3,40	500	500	970	1 935
	Varje vecka	1 745	3,40	1 035	1 035	2 015	4 010
660 L restavfall	Var 14:e dag	1 440	2,80	575	575	1 225	2 425
	Varje vecka	3 515	2,80	1 480	1 480	3 150	6 260

Dragväg för kärl uppmätt längd i meter från kärl/soprum till hämtningsfordon.

Hämtning flera gånger per vecka

	Hämtningsfrekvens/Avgift för tunna, kr/år			
Tunna	**2 ggr/vecka**	**3 ggr/vecka**	**4 ggr/vecka**	**5 ggr/vecka**
140 L matavfall	1 625	2 490	3 430	4 150
190 L restavfall	2 065	3 150	-	-
370 L restavfall	3 860	6 485	-	-
660 L restavfall	7 795	12 570	16 755	20 950

Erbjuds till befintliga hämtställen vid platsbrist. Vakin avgör om det erbjuds.
Erbjuds inte vid nyetablering, Vakins *Anvisningar för avfallshantering och återvinning* ska följas.
Viktavgift samma som för veckohämtning.
Dragväg betalas som antal hämtningar/vecka x beloppet för dragväg veckohämtning.

Underjordsbehållare, djupbehållare eller markbehållare

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	*** Var 4:e vecka**	**Varannan vecka**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**
Max 2 m^3	2 655	6 320	13 525	45 785
2,1 – 4,0 m^3	3 050	6 765	20 290	47 615
4,1 – 6 m^3	5 370	9 920	22 450	49 305

Avfallstyp	**Viktavgift underjords-, djup- och markbehållare, kr/kg**
Restavfall	2,80
Matavfall	1,15

* Avser endast behållare med restavfall

Behållaren ägs av kund. Innersäck ingår inte i avgiften.
Restavfall hämtas i upp till 6 m^3 behållare.
Matavfall hämtas i upp till 3 m^3 behållare.
Viktavgift tillkommer.

Container - helårsabonnemang restavfall

	Hämtningsfrekvens/Tömningsavgift, kr/år			
Behållare	**Varannan vecka**	**1 ggr/vecka**	**2 ggr/vecka**	**3 ggr/vecka**
4 m^3	12 390	-	-	-
8 m^3	22 110	45 075	93 460	153 910

Avfallstyp	**Viktavgift container, kr/kg**
Restavfall	2,80

Avgiften för helårsabonnemang (kr/år) är beroende på containerstorlek och hämtningsintervall. Viktavgift tillkommer.

Container med komprimerat restavfall

Antal tömningar/år	kr/år
9 ggr	16 875
13 ggr	24 375
17 ggr	31 875
26 ggr	48 750
52 ggr	97 500
104 ggr	195 000
260 ggr	487 500

Avfallstyp	Viktavgift container, kr/kg
Restavfall	2,80

Komprimator max 20 m³ som ägs av kund.Viktavgift tillkommer.

Påsar för matavfall (endast verksamheter)

Produkt/tjänst	pris
22 L, bunt om 100 påsar	375 kr/bunt
45 L, bunt om 20 säckar	250 kr/bunt
Ställ till 22-literspåse	45 kr/st
Utkörning	310 kr/beställning

Holmön verksamheter

Hämtning, kr/år	
Varannan vecka	Varje vecka
6 490	13 740

Volymtaxa, avfall per kubikmeter, på Holmön där avfallet inte vägs.
På Holmön avser det mat- och restavfall som hämtas vid fastighet.

Avgifter för säsongsverksamheter

Dessa abonnemang kan även tecknas av åretruntverksamheter som komplement till ordinarie avfallsabonnemang. Sopkärlen står hos kund hela året, töms under beställd period, minst en tioveckorsperiod. Utanför perioden kan extra hämtning beställas. Dragvägstillägg se flerfamiljshus.

Fast avgift

Grundavgift	kr/år
Säsongsverksamheter	740

Denna avgift för säsongsverksamheter omfattar administration och information.

Avgift för tunna

Tunna	Hämtning varannan vecka, kr/vecka	Hämtning 1 ggr/vecka, kr/vecka	viktavgift, kr/kg
140 L matavfall	15	31,25	1,15
190 L restavfall	18,75	42	3,65
370 L restavfall	37,50	75	3,40
660 L restavfall	62,50	125	2,80

Holmön/Norrbyskär säsongsverksamheter

Hämtningsplats	Hämtning varannan vecka, kr/säsong	Hämtning varje vecka, kr/säsong
Holmön	2 755	5 835
Norrbyskär	–	5 155

Volymtaxa på öar där avfallet inte vägs. På Norrbyskär avser det mat- och restavfall som läggs i underjordsbehållarna. På Holmön avser det mat- och restavfall som hämtas vid fastighet.

Avgifter för evenemang eller tillfälliga verksamheter

Tunna, säck, matavfallshink eller container

Behållare	kr/behållare
Tunna 140 L	465
Tunna 190 L	465
Tunna 370 L	770
Tunna 660 L	1 075
Säck, pris per säck (endast Holmön)	295
Matavfallshink, pris per hink (endast Holmön)	225
Container 4 m³, pris per påbörjad 7-dagarsperiod	5 295
Container 8 m³, pris per påbörjad 7-dagarsperiod	7 415

I avgiften ingår utkörning av tunnor, hyra av tunnor max 15 dagar, återtag av tunnor, tömning i samband med återtag och tvättning av tunnor samt rådgivning och information. Viktavgift för tillkommer.

Behövs tömningar under pågående på vardagar gäller taxan för extra hämtning.

För andra lösningar kontakta Vakin för prisuppgift.

Återvinningscentral för verksamheter

Avgift (exkl. moms)	kr/besök
Avgift för företag och verksamheter	800

Avfall från företag och verksamheter kan lämnas på ett antal av återvinningscentralerna i kommunen. För information om var verksamheter är välkomna med avfall, se vakin.se.

Allt avfall ska vara sorterat. Farligt avfall, däck samt förpackningsmaterial från företag och verksamheter får inte lämnas. Avfall får lämnas med fordon max 3,5 ton (personbil och lätt lastbil).

Betalningsskyldig är det företag som äger fordonet som kommer med avfall. Fakturering av verksamheters besök på ÅVC hanteras av extern aktör på uppdrag av Vakin.

Tilläggstjänster och tilläggsavgifter för alla typer av hushåll och verksamheter

Hantering av säck

Hantering av säck vid ordinarie tömning	**kr/säck**
Säck tillhandahålls av kund	100

Max 15 kg, max 240 liter. Enbart restavfall.
Beställning minst två vardagar innan. Ordinarie viktavgift tillkommer.

Extra tömning

Framkörningsavgift + tömning (vid tömning av tunna/container/behållare)	**kr/tillfälle/behållare**
Hämtning inom två dagar	310
Hämtning samma dag vid beställning senast kl. 13	1 000

Extra tömning av tunna	**kr/tillfälle**
Tömning av tunna 140/190/240/370 liter	150
Tömning av tunna 660 liter	300

Extra tömning av container och underjordbehållare	**kr/container/behållare**
Tömning av container	1 500
Tömning av underjordsbehållare	1 500
Tömning av komprimerad container	2 805

Hämtning inom 2 vardagar efter beställning.
Framkörningsavgift + tömningsavgift per behållare. Viktavgift tillkommer.

Ändring av abonnemang och byte av behållare

En gång per år har abonnenten rätt att ändra storlek på behållare och/eller abonnemanget utan extra avgift, räknat från det datum abonnenten ändrade förra gången. Vid tätare ändringar tas en avgift ut per ändringstillfälle.

Abonnemangsändring	**kr/tillfälle**
Ändring av abonnemang	500

Byte av tunna	**kr/tunna/tillfälle**
Byta av tunna 140/190/240/370 liter	415
Byte av tunna 660 liter eller större	810

Containertjänst	**kr/container/tillfälle**
Utkörning, byte av container eller hemtag	1 945

Förstört eller bortkommet kärl orsakat av abonnent

Ersättningskostnad för tunna	kr/styck
140 liters tunna	765
190 liters tunna	765
240 liters tunna	765
370 liters tunna	1 525
660 liters tunna	2 865
Lock till tunna	190

Felsortering

Felsorteringsavgift	kr/tillfälle
Vid tömning av alla typer av behållare	500

Returpapper

Hämtning av returpapper	pris
Framkörningsavgift	725 kr/tillfälle
Rörlig avgift	+ 60 kr/kolli

Denna tjänst avser endast villahushåll. Säck/Påse, max 15 kg.
Max 4 kolli per tillfälle. Hämtning sker inom 10 dagar.
Avfallet ska vid hämtningstillfället vara placerat i tomtgräns vid gata
eller vid farbar väg med vändmöjligheter för lastbil.

Skrymmande avfall eller trädgårdsavfall

För hämtning av skrymmande avfall och trädgårdsavfall finns auktoriserade entreprenörer att anlita.
Mer information finns på Vakin.se.

Fettavskiljare och kvarnat matavfall till tank

Schemalagd tömning och behandling

Tjänst	kr/tillfälle
Upp till 3 m³	3 625
3–6 m³	5 235
Större än 6 m³	6 440

I tömningsavgifterna ingår slangdragning upp till 20 meter.

Tillägg fettavskiljare och matavfallstankar

Tjänst	kr/tillfälle
Budad hämtning inom 48 timmar	1 410
Budad hämtning inom 8 dygn	730
Framkörningsavgift, ej tömd	730
Slang 21–34 m	240
Slang 35–50 m	400
Slang över 50 m	1 905
Specificerad tömningstid under normal hämttid	730
Specificerad tömningstid utanför normal hämttid vardagar	7 670
Tömning helger	7 670
Extra arbeten t.ex. spolning/losstagning av fettkaka	1 925
Svåråtkomlig anläggning vilket kräver 2 personal	1 925
Silikontätning av max 2 lock	730

Flytande matavfall

Flytande matavfall i fat från livsmedelsverksamheter (ej livsmedelbutiker)	Pris
Framkörningsavgift	500 kr/tillfälle
Tömning av flytande matavfall	50 kr/fat/tillfälle

Slamtömning av enskilda avlopp

Schemalagd tömning av avloppsanläggning sker områdesvis. Vakin bestämmer ordning. En slamtömning är maximalt 20 m³. I tömningsavgifterna ingår slangdragning upp till 20 meter. Slanglängd räknas från bilens uppställningsplats till brunnens botten. För slang från 21 meter tillkommer ytterligare avgift. Volymavgift räknas per påbörjad m³.

Norrbyskär

För Norrbyskär är endast schemalagd heltömning möjlig. Inga beställningstjänster kan tillhandahållas.

Holmön

För Holmön gäller endast beställning inom 8 dagar med reservation att beställningstiden kan komma att förlängas beroende på möjligheter att transportera tömningsfordon på färja.

Tömning av anläggning med WC ansluten som är högst 4 m³

	Ej schemalagd, kr/tillfälle	Schemalagd, kr/tillfälle
Avvattnande teknik	1 830	1 390
Heltömning	2 480	2 040

Vid ej schemalagd tömning är det kundens ansvar att beställa tömning inom det intervall som avfallsföreskrifterna föreskriver. Slamtömning sker inom 8 dygn efter beställning. Avvattnande teknik kan endast beställas under peroden maj-november.

Schemalagda tömningar sker områdesvis, Vakin bestämmer ordning.

Tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättavloppsvatten (BDT)

	max 2 m³, kr/tillfälle	Överstigande volymavgift, kr/m³
Tömning	1 135	340

Ordinarie tömning av slamavskiljare sker områdesvis, schemalagt.

Tömning av anläggning med WC ansluten som är över 4 m³

	Framkörningsavgift, kr/tillfälle	Volymavgift, kr/m³
Tömning	735	340

Tömning av sluten tank

	Framkörningsavgift, kr/tillfälle	Volymavgift, kr/m³	kr/tillfälle
Sluten tank högst 4 m³	–	–	2 040
Sluten tank över 4 m³	735	340	–

Tömning sker inom 8 dygn efter beställning. Schemaläggs inte.

Tömning utöver ordinarie anläggning

	volymavgift, kr/m³
Tömning	340

Exempelvis fördelningsbrunn eller spolbrunn, max 4 m³ med samma tömningsteknik som ordinarie tömning och vid samma tillfälle. Bilen ska kunna stå på samma uppställningsplats som vid ordinarie tömning. I de fall dess villkor inte uppfylls utgår ordinarie tömningspris.

Framkörning och slang

Tjänst	kr/tillfälle
Framkörningsavgift om tömning inte kunnat ske	1 120
Slang 21–35 meter	210
Slang 36–50 meter	355
Slang över 50 meter	1 680

Slanglängd räknas från bilens uppställningsplats till brunnens botten.

Tilläggstjänster (utöver ordinarie tömningsavgift)

Tjänst	kr/tillfälle
Tömning inom 8 dygn	440
Tömningen inom 24 timmar på vardagar	1 100
Tömning samma vardag, beställt före 14.00	1 400

Totalt max 4 m³, därefter tillägg volymavgift.

Spolning i samband med tömning	1 945
Timtaxa vid extraordinära problem vid tömning	1 615

Krav närvaro vid tömning/specificerad tömningstid	735

Ska förbeställas minst 8 dygn innan tömning.

Akut tömning

Tjänst	kr/tillfälle
Tömning vardag, kvällstid Avfärd inom en timme, beställning till entreprenör efter kl 14.00	4 410
Tömning 1 timme, helg Avfärd inom en timme, beställning till entreprenör 06.00–22.00 helger	5 145

Tömning avser max 4 m³, därefter tillägg volymavgift.

Fosforfilter

Tjänst	kr/tillfälle
Tömning och behandling av en säck, torr filtermassa med vikt t.o.m. 500 kg	3 750
Tömning och behandling av en säck, torr filtermassa med vikt över 500 kg	4 200
Tillägg, pris/säck utöver första säcken, max fem säckar totalt	1 200

Tömning sker inom 8 dygn efter beställning. Schemaläggs inte.
Säck ska vara placerad vid farbar väg lättåtkomlig för lyft med kranbil.

Slamtömning toalettvagn och torrdass

Tjänst	kr/tillfälle
Tömning vardag	2 340
Tömning helg	4 900

Tömning av max 2 m³ med spolning. Ordinarie tömning sker områdesvis, schemalagt. Även beställning inom 8 dygn.

Latrin

Tjänst	kr/st
Latrinkärl, 23 L och 37 L	500

Finns att köpa på alla återvinningscentraler. I priset ingår kärl, mottagning och behandling. Endast Vakins kärl är godkända för inlämning på återvinningscentralerna och kärlen får inte innehålla plastsäckar eller liknade.

Hämtning godkänt latrinkärl	530

Max 15 kg/kärl. Hämtning sker inom 17 dagar vid fastigheten.

Hantering av icke godkända latrinkärl	700

Inlämning på särskilt ställe, anvisat av Vakin. I priset ingår mottagning och behandling.

Avfallstaxa Umeå

Telefon 090-16 19 00
E-post kundservice@vakin.se
Postadress Box 4038, 904 02 Umeå
Besöksadress Övägen 37, Umeå

vakin.se

VAKIN

januari 2025

2026-02-26 Ärendenr: 202605252

Styrelsen Umeå vatten och avfall AB

Avfallstaxa

Bakgrund

Avfallstaxan föreslås gälla från 2026-10-01 tillsvidare.

Förslaget är att den befintliga taxan behålls oförändrad för det kommande året.

Ny behållaravgift för restavfall med var sjätte veckas tömning för att anpassa till tömningarna av förpackningsavfall som för småhusen kommer att ske var sjätte vecka. Behållaravgiften för var sjätte veckas tömning är ungefär en 1/3 av restavfallstaxan för varannan vecka. Så för alla småhuskunder som kan klara sig med sjätte veckas tömning av restavfallet kommer avfallsavgiften att sänkas när de får förpackningstunnorna, vilket uppskattningsvis är 90-95% av kunderna. För de som fortsatt har behov av tätare tömning finns varannan veckas tömning kvar. Ytterligare tunna med glesare tömning är billigare än att ha tätare tömning.

Den praktiska sophämtningen för småhusen kommer att vara som idag. Det ställs ut två tunnor varannan vecka för tömning. Varje gång ställs matavfallstunnan ut och en av restavfallstunnan, pappersförpackningar och plastförpackningar.

Det tillkommer nya delar i taxan till följd av fastighetsnära insamling av förpackningar. Insamlingen ska i grunden vara kostnadsfri för fastighetsägaren. Detta gäller för en viss servicenivå som förutsätter att behållare och utrymmen är dimensionerade så att hämtning med vissa intervaller fungerar. Tätare intervaller än den fördefinierade servicenivån är möjlig, dock mot avgift.

Den kostnadsfria hämtningen för flerbostadshusen är baserad på samma grund som kommunernas ersättning av förpackningar från producentansvarsorganisationerna. Tunnor ingår. Insamling av förpackningsavfallet fastighetsnära beräknas ha full kostnadstäckning av ersättningen.
Det är kostnadsfri hämtning av pappers- och plastförpackningar varannan vecka eller glesare och en gång var fjärde vecka eller glesare för ofärgade-, färgade- och metallförpackningar.

Den fastighetsnära insamlingen införs successivt och ska vara fullt utbyggd under 2027. De hushåll där sådan insamling inte blivit infört ska lämna sitt förpackningsavfall i avsedda behållare på återvinningsstationer eller återvinningscentraler.

Taxa för hämtning av returpapper (dvs tidningar/reklam m.m) införs. Det har tidigare varit en maxtaxa för auktoriserade entreprenörer at förhålla sig till.

Vakin driver vatten- och avfallsverksamheten på uppdrag av kommunerna i Umeå och Vindeln.

Vakin (Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB)
BESÖKSADRESS Övägen 37 UMEÅ | Rosinedal 6B VINDELN
POSTADRESS 901 84 UMEÅ | FAKTURAADRESS Box 165, 901 04 UMEÅ
KUNDSERVICE 090-16 19 00 | FAX 090-12 54 08 | E-POST vakin@vakin.se
vakin.se

Förslag till beslut:

Umeå vatten och avfall föreslår att

Kommunfullmäktige beslutar att anta Avfallstaxan enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2026-10-01 och tills vidare. Avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

För Umeå vatten och avfall AB

Per Sundström
Renhållningschef

Helena Johansson
Sektionschef Hushållsavfall

Ärendet planeras hanteras i Umevas styrelse 9/3

*Förslag till ny taxa/taxekonstruktion eller förändring av befintlig taxekonstruktion ska lämnas från nämnd/bolag till kommunstyrelsen senast den **29:e april** året innan taxan föreslås börja gälla. Stadsledningskontoret bereder ärendet vidare till kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Ny eller förändring av taxe- och avgiftskonstruktion beslutas samtidigt som kommunfullmäktige fastställer Planeringsdirektiv och budget för nästkommande verksamhetsår (juni). Avsteg från denna ordning tillåts endast om det föreligger särskilda skäl. Ikraftträdande av ny eller förändrad taxekonstruktion förläggs till kommande årsskifte (1/1) om det ej föreligger särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara uppdrag från kommunfullmäktige, förändrad lagstiftning eller andra myndighetskrav.*

Möjlig hantering av ärendet 2026 utifrån datum på umea.se
UKF:s styrelse 13/4 (UKF behöver skicka underlag till ksdiarium@umea.se senast xx, kl. 13.00)
KS 12 maj
KF 15 juni

Vakin driver vatten- och avfallsverksamheten på uppdrag av kommunerna i Umeå och Vindeln.

Vakin (Vatten- och Avfallskompetens i Norr AB)
BESÖKSADRESS Övägen 37 UMEÅ | Rosinedal 6B VINDELN
POSTADRESS 901 84 UMEÅ | FAKTURAADRESS Box 165, 901 04 UMEÅ
KUNDSERVICE 090-16 19 00 | FAX 090-12 54 08 | E-POST vakin@vakin.se
vakin.se

TeamEngine E-Signing

Styrelseprotokoll nr 220
Dnr: 202600612

Styrelseprotokoll

Ärende: Styrelsemöte i Umeå Vatten och Avfall AB
Plats: Markan, Skiljevägen 38
Datum: 2026-03-09 kl 09:00-12:00

Deltagare:		**Övriga närvarande:**		
Per-Erik Johansson	Ordförande	Robert Hansson	VD	Vakin
Edward Riedl	Vice ordförande	Mikael Bergström	Ekonomichef	
Kjerstin Widman	Ledamot	Mikael Lundin	VA-chef	
Ingela Wallrud	Ledamot	Per Sundström	Renhållningschef	
Berit Edvardsson	Ledamot	Ingrid Undén Lindehell	Vice vd	
Robert Horvath	Ledamot	Petra Olofsson	Vd-administration	
Lennart Frostesjö	*Deltog från punkt 4.3*	Helena Johansson	Sektionschef Hushållsavfall	

§1 Sammanträdets öppnande
Ordförande Per-Erik Johansson förklarade mötet öppnat.

1:1 Fastställande av föredragningslista och anmälan om ev. jäv
Föredragningslistan godkändes, ingen anmälan av jäv framfördes.

§2 Val av protokolljusterare
Beslutades att protokollet ska justeras av Edward Riedl tillsammans med Per-Erik Johansson.

§3 Protokoll

3:1 Styrelsens sammanträde 2026-02-27
Inga synpunkter på protokollet som läggs till handlingarna.

§4 Särskilda ärenden av policykaraktär
4.1 Årsredovisning 2025
Mikael Bergström var föredragande av punkten och informerade att EY har gått igenom årsredovisningen och gett ett muntligt ok. De kommer avge revisionsberättelse efter att styrelsen har godkänt och signerat årsredovisningen. Slutrevisionsmöte blir 23 mars 2026.

Beslutades att godkänna årsredovisning 2025.

4.2 Årsrapport 2025
Mikael Bergström var föredragande av punkten. Han visade internt resultat, differensanalys utfall Pr2 samt de större investeringar för 2025. Avslutningsvis redovisade han investeringar för 2025-2029.

Beslutades att godkänna årsrapport 2025.

4.3 Avfallstaxa oktober 2026-2027
Helena Johansson var föredragande av punkten.
För småhus föreslås ingen taxehöjning utan i grunden innehåller förslaget oförändrade avgifter.

- Förpackningsinsamling kommer medföra att tjänster tillkommer/justeras.
- Hämtning av pappers- och plastförpackningar är kostnadsfri.
- Hämtning av restavfall sänks från 430 kr/år till 140kr/år vid hämtning var 6:e vecka.
- Matavfall hämtas oförändrat varannan vecka till en oförändrad avgift.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 1 of 5.

TeamEngine E-Signing

För flerbostadshus gäller kostnadsfri hämtning varannan vecka av pappers- och plastförpackningar och var fjärde vecka av metall- och glasförpackningar. Avgift för tätare tömning framgår i taxan. Insamling av returpapper är en ny tjänst i taxan, avgifterna är desamma som för restavfall, dock ingen viktavgift.

Vidare informerade Helena om övergångsbestämmelser gällande hämtning av förpackningsavfall och returpapper hos flerbostadshus.

Beslutade att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att anta Avfallstaxan enligt bilaga för Umeå kommun från och med 2026-10-01 och tills vidare. Avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

4.4 Ombyggnation Öns avloppsreningsverk
Mikael Lundin var föredragande av punkten. Mikael gjorde en kort tillbakablick till dragningen som gjordes på styrelsemötet i december. Han återgav bakgrund samt kritiska deadlines enligt nuvarande lagförslag:

- 2030: Krav på 0,20 mg P/l träder i kraft enligt befintligt miljötillstånd.
- 2033: Krav på tertiär rening (kväve) ska som huvudregel vara uppfyllt (1 januari 2033).
- 2039: Kvartär rening (läkemedel) ska vara införd.

Även om den slutliga svenska förordningen väntas först 2027, innebär de tekniska ledtiderna för projektering och tillståndsprövning att inriktningsbeslut måste fattas snarast möjligt.

Han presenterade överväganden och tekniskt val, fördelar med aktivt slam processen samt strategiskt genomförande som sker i tre etapper mellan 2026-2039. Etapp 1: fosforrening, etapp 2 kväverening och etapp 3 läkemedelsrening.

Beslutades att genomföra investering i ett nytt filtersteg (stationära sandfilter) för att säkerställa att gällande miljötillstånd för fosfor (0,20 mg/l) uppfylls senast år 2030 (Etapp 1).

Beslutades om teknisk inriktning för framtida kväverening enligt Alternativ 1 – Aktivslam, i enlighet med utredningens rekommendation (Etapp 2).

Beslutades att ge Vakin i uppdrag att påbörja förprojektering av en samlad lösning där fosfor-, kväve- och läkemedelsrening (Etapp 3) fungerar som en teknisk helhet, för att säkerställa optimalt resurs- och markutnyttjande på fastigheten trots att lagstiftningsprocessen fortfarande pågår.

4.5 VA-taxa 2027
Mikael Lundin var föredragande av punkten. Han började visa det långsiktiga investeringsbehovet 2026-2040; Öns avloppsreningsverk, Ledningsnät, klimatanpassning samt anläggning och övrigt (exploatering). Vidare visade han ett fonderingsförslag för att minska behovet av upplåning. Han redovisade uppskattade intäkter och kostnader 2027; rörelsekostnader, interna kostnader, investeringsnivå, kapitalkostnader och avskrivningar. Slutligen visade han en jämförelse mot brukningsavgifter i Sveriges alla kommuner.

Styrelsen önskade en jämförelsebild på taxehöjningen år från år till nästa möte.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 2 of 5.

TeamEngine E-Signing

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anläggningsavgifterna i VA-taxa Umeå (§§ 5-7) indexregleras med 2,5 % med start 2027-01-01.

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB beslutar att anta en höjning av brukningstaxan med 6 % från 1 januari 2027.

Beslutade att Umeå Vatten och Avfall AB föreslår att kommunfullmäktige i Umeå kommun fattar beslut om att anta ny VA-taxa Umeå, se bilaga: VA-taxa Umeå.

Beslutade att överskottet för verksamhetsåret 2027 reserveras i en ny fond för framtida investeringar i fosforrening vid Ön avloppsreningsverk.

§5 Rapporter/Lägesorientering
5:1 Lägesrapport mars 2025.
Robert Hansson var föredragande av punkten.

Informationen läggs till handlingarna.

5:2 Lägesrapport FNI.
Helena Johansson var föredragande. Hon visade utveckling av FNI, andel hushåll.
Informationsbrev går ut idag, 260309, till fastighetsägarna i Nordmalings och Vindelns kommuner samt ytterområdena i Umeå kommun för beställning av tunnor inför etapp 1 av införandeprojektet. Tunnor finns utställda på bl a Avion, kommunhuset i Vindeln och även i Nordmaling. Här kan kunderna se de tunnor som ingår i det föreslagna standardpaketet för småhus. Utställning av tunnor enligt etapp 1 börjar i slutet av september och pågår till slutet av november.

Helena visade hur man går tillväga när man beställer tunnor/gör val för tunnor samt om man vill lämna synpunkter.

5:3 Ny investeringsfond, förbättrad fosforening på Öns ARV
Robert Hansson var föredragande av punkten. Gällande miljötillstånd för Öns ARV innehåller krav på att tekniska åtgärder genomförs för att säkerställa 0,20 mg P/l (kvartalsmedel) samt 11 mg/l BOD_7 i renat spillvatten senast **2029-12-31.** Det kräver att Öns ARV kompletteras med sandfilter och tillhörande infrastruktur. Investeringen bedöms uppgå till 340 MSEK. Överskott inom VA-verksamheten föreslås avsättas till fond för investeringen.

Ett förslag på PM för beslut om fondering tas fram och presenteras på ordinarie styrelsemöte i juni för beslut.

Informationen läggs till handlingarna.

§6 Övriga frågor
Strategidag 16 mars på Markan.
Punkter att lyfta på kommande strategidag: Långsiktig strategi VA; vad måste göras och när? Avfall; hur mycket får vi in och vad kostar ÅVS? Kostnadsbild.

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 3 of 5.

TeamEngine E-Signing

VAKIN

Styrelseprotokoll nr 220
Dnr: 202600612

§7 Nästa sammanträde

7:1 Nästa sammanträde 260522

§8 Sammanträdets avslutning

Sammanträdet avslutades av ordförande Per-Erik Johansson.

Vid protokollet
Petra Olofsson

Justeras
Per-Erik Johansson

Justeras
Edward Riedl

TeamEngine Document E-Sign ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2. Page 4 of 5.

Signatures for document with ID: EC1915DC-3C68-4DDF-AD54-769BE1CB6FB2.

Petra Olofsson
Date: 2026-03-12 09:20 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Vd-administratör
Signed via account: petra.olofsson@vakin.se

Edward Riedl
Date: 2026-03-12 09:50 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Vice ordförande, justerare
Signed via account: edward.riedl@moderaterna.se

Per-Erik Johansson
Date: 2026-03-13 13:12 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Styrelseordförande
Signed via account: per-erik.johansson@ifmetall.se

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 136

Diarienr: KS-2026/00474

Avfallstaxa 2026-10-01

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Avfallstaxa för Umeå kommun enligt bilaga Avfallstaxa Umeå 2027 och att taxan gäller från och med 2026-10-01 och tills vidare.

att avgiften ska erläggas till Umeå vatten och avfall AB.

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Umeå kommunföretag AB föreslår i beslut 2026-04-13 kommunfullmäktige att anta Avfallstaxa för Umeå kommun, enligt bilaga Avfallstaxa Umeå 2027. Avfallstaxan föreslås gälla från 2026-10-01 som en konsekvens av att den fastighetsnära insamlingen påbörjas detta datum. För redogörelse av föreslagna ändringar, se tjänsteskrivelse Avfallstaxa Umeå 2027.

Beslutsunderlag

Protokoll nr 297 20260413
Avfallstaxa Umeå 2027
Tjänsteskrivelse avfallstaxa Umeå 2027

Beredningsansvariga

Anette Sjödin, controller

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå Kommunföretag AB:s förslag.

Beslutet ska skickas till
UKF
Vakin

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-18

Kommunstyrelsen

Diarienr: KS-2026/00524

Uminova innovation AB: Bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Uminova Innovation AB enligt bilagor.

Ärendebeskrivning
Umeå Kommunföretag AB har 2026-05-04 beslutat att föreslå kommunfullmäktige att fastställa bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Uminova Innovation AB.

Uminova Innovation AB är det bolag dit övriga gemensamt ägda innovationsbolag har fusionerats in. Nedan framgår vilka bolag som fusionerats in:
Umeå Science Park
Uminova eXpression
Umeå Biotech Incubat

Beslutsunderlag
Umeå Kommunföretag AB styrelseprotokoll nr 298, 2026-05-04.
Bolagsordning
Ägardirektiv
Aktieägaravtal

Beslutet ska skickas till
Umeå Kommunföretag AB för vb till berörda.

Elin Pietroni
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

TeamEngine E-Signing

Styrelseprotokoll nr **298**

PROTOKOLL fört vid sammanträde med styrelsen för Umeå Kommunföretag AB
Den 4 maj 2026. 13:15 – 14:30.

Beslutande:	Hans Lindberg Igor Hell Janet Ågren Mattias Larsson Bore Sköld Tomas Wennström Elmer Eriksson
Ej närvarande:	Anders Ågren
Övriga närvarande:	Fredrik Lundberg Fredrik Forsell Lena Höök Gustafsson – Ekonomidirektör Umeå kommun Annika Ljungblad VD Upab

§ 1 **Sammanträdets öppnande**

Förklarade ordföranden Hans Lindberg sammanträdet öppnat varefter föredragningslistan fastställdes.

§ 2 **Val av protokolljusterare**

Beslöts att dagens protokoll skall justeras av Hans Lindberg och Elmer Eriksson.

§ 3 **Protokoll**

3:1 **Styrelseprotokoll**

Beslöts att lägga protokoll från styrelsens sammanträde 2026-04-13 (nr 297) till handlingarna.

§ 4 Lägesorientering koncernen

4:1 Information Upab VD Annika Ljungblad

VD Annika Ljungblad informerade om:

- Ekonomiskt utfall
- Digitalisering
- Fastigheter
- Markreservat och tillväxt
- Möjligheter och utmaningar

Det bildspel som visades under styrelsemötet har delgivits styrelsen.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2 Kollektivtrafik

4:2:1 Allmän information om kollektivtrafiken

Styrelsen informerades om:

- Budget 2027. Trots stor omvärldspåverkan hamnar framarbetad budget i paritet med de medel som fanns avsatta i planerings-direktiven för år 2026.
- Trafikstart Ultra. Ser sammanfattningsvis bra ut.
- Event inför trafikstart. Den 10 juni kl 1100 pressvisning av elledbuss. Trafikstarten den 15 juni kl 0800. Rundvisning i bussdepån.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2:2 Resandestatistik

Intäkter och resande ser bra ut trots en tidig vår.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

4:2:3 Beslut - Vintertidtabell 2026/2027

Det största förändringsförslaget är att utöka turtätheten på linje 7 från 60-minuterstrafik till 30-minuterstrafik. Detta sker med anledning av exploateringen av Rödängs trädgårdar. Därutöver föreslås följande:

- Linje 1 - bättre kvällstrafik måndag-torsdag samt söndag.
- Linje 2 – 12-minuterstrafik mitt på dagen vardagar samt förbättrad kvällstrafik måndag-torsdag.
- Linje 5. Som en konsekvens av förbättrad trafik på linje 2 mitt på dagen är det inte möjligt att koppla samman linjerna 2 och 5

vilket ger en utökning på linje 5.
- Linje 7 – 30-minuterstrafik. Och en senareläggning av trafiken, fredag och lördag kväll.
- Linje 8 - bättre kvällstrafik måndag-torsdag samt söndag.

UKF:s styrelse beslutar:
Att fastställa framarbetat förslag till vintertidtabell för 2026/2027.

4:3 **Beslut – Antagande av arbetsmiljöpolicy UKF**

UKF:s styrelse beslutar:
Att anta arbetsmiljöpolicy UKF.

4:4 **Beslut vidare till KS/KF – Bolagsordning/styrande dokument till det fusionerade innovationsbolaget**

UKF:s styrelse beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar:
Att fastställa ny lydelse av bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Uminova Innovation AB

4:5 **Rapport från VD**

VD gick igenom den VD-rapport som medföljde styrelsehandlingarna.

Beslöts att lägga informationen till handlingarna.

§ 5 **Övriga frågor**

5:1 **Nästa sammanträde 2026-06-01 kl 1315**

§6 **Sammanträdets avslutning**

Vid protokollet

Fredrik Lundberg

Justeras

Hans Lindberg Elmer Eriksson

Signatures for document with ID: 53B7C753-C73E-42C5-9585-748287837AA6.

TeamEngine Document E-Sign ID: 53B7C753-C73E-42C5-9585-748287837AA6. Page 4 of 4.

Bolagsordning för Uminova Innovation AB (556633–4818)

Antagen 2026-xx-xx

§1 Företagsnamn

Aktiebolagets företagsnamn är Uminova Innovation AB.

§2 Säte

Styrelsen ska ha sitt säte i Västerbottens län, Umeå kommun.

§3 Verksamhet

Verksamhetsföremål
Föremålet för bolagets verksamhet är utveckling av nya företag samt därtill hörande konsultationer och affärsstöd, uthyrning av lokaler och utrustning samt därmed förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål
Bolaget ska stödja och utveckla nya innovativa företag genom att tillhandahålla affärsstödjande inkubatortjänster. Inkubatortjänsterna ska framför allt fokusera på företag som kan vara föremål för investeringar från Umeå universitet Holding AB och SLU Holding AB.

Bolaget ska erbjuda science park-verksamhet som stärker förutsättningarna för nya och mer etablerade bolag som har koppling till forskning och undervisning vid Umeå universitet och SLU, samt prioriterade innovationsområden i strategier och program från Umeå kommun eller Region Västerbotten.

Bolaget får inte, vare sig direkt eller indirekt, bedriva forskning, därmed sammanhängande undervisning eller annan verksamhet som från tid till annan utgör grundläggande verksamhet vid universitet och högskolor.

Eventuell vinst i bolaget ska återinvesteras i verksamheten.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Umeå Kommunföretag AB, Region Västerbotten, Umeå universitet Holding AB samt SLU Holding AB i delar som motsvarar respektive ägares andel av aktiekapitalet.

§4 Aktiekapital

Aktiekapitalet ska vara lägst 100 000 kronor och högst 400 000 kronor.

§5 Antal aktier

Aktiebolaget ska ha lägst ettusen (1 000) och högst fyratusen (4 000) aktier.

§6 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst fem (5) och högst sju (7) ledamöter utan suppleanter.

Kommunfullmäktige i Umeå kommun, regionfullmäktige i Region Västerbotten, Umeå universitet Holding AB och SLU Holding AB äger rätt att vardera nominera en ledamot till styrelsen.

Två externa ledamöter nomineras gemensamt av Umeå universitet Holding AB och Umeå Kommunföretag AB.

Bolagsstämman ska utse styrelseordförande.

§7 Revisor

För granskning av bolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses ett (1) registrerat revisionsbolag med en huvudansvarig revisor.

§8 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av styrelsen eller av styrelsens ordförande i förening med ytterligare en ledamot.
Verkställande direktören tecknar bolagets firma inom ramen för den löpande förvaltningen.

§9 Ägarnas rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige i Umeå kommun, regionfullmäktige i Region Västerbotten samt styrelserna i Umeå universitet Holding AB och SLU Holding AB möjlighet att ta ställning innan beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§10 Rätt till insyn

Kommunstyrelsen i Umeå kommun, regionstyrelsen i Region Västerbotten, styrelsen för Umeå universitet Holding AB samt styrelsen för SLU Holding AB äger rätt att när som helst granska bolagets verksamhet i syfte att tillgodose ägarnas behov av uppsikt, i den mån hinder inte möter på grund av författningsreglerad sekretess.

§11 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till årsstämma samt extra bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen ska behandlas ska utfärdas tidigast sex (6) och senast fyra (4) veckor före stämman.

Kallelse till annan extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast sex (6) och senast tre (3) veckor före stämman.

Kallelse ska ske genom e-post eller post till aktieägarna.

§12 Ärenden på årsstämman

På årsstämman ska följande ärenden behandlas:

1. Val av ordförande vid stämman.
2. Upprättande och godkännande av röstlängd.
3. Godkännande av dagordning.
4. Val av en eller flera justeringsmän.
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
6. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse.
7. Beslut om:
   a) fastställande av resultaträkning och balansräkning,
   b) disposition av bolagets vinst eller förlust,
   c) ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör.
8. Fastställande av arvoden till styrelse och revisor.
9. Val av styrelseledamöter, styrelseordförande och revisor.
10. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår (1 januari – 31 december).

§14 Hembud

Har aktie övergått från en aktieägare till en person som inte är aktieägare i bolaget, har övriga aktieägare rätt att lösa aktien. Lösningsrätten ska kunna utnyttjas även för ett mindre antal aktier än erbjudandet omfattar. Den nye ägaren av aktien ska genast skriftligen anmäla övergången till aktiebolagets styrelse. Han ska också visa på vilket sätt han fått äganderätten till aktien och, då aktien övergått genom köp, lämna uppgift om vederlaget.

När anmälan gjorts om att en akties övergång har gjorts ska styrelsen genast skriftligen meddela detta till varje lösningsberättigad. Styrelsen ska uppmana de lösningsberättigade att skriftligen framställa lösningsanspråk hos aktiebolaget, senast inom två månader räknat från anmälan till styrelsen om övergången.

Anmäler sig fler än en lösningsberättigad ska samtliga aktier så långt det är möjligt fördelas mellan de lösningsberättigade i förhållande till deras tidigare innehav av aktier i aktiebolaget. Återstående aktier fördelas genom lottning av aktiebolagets styrelse, eller om någon lösningsberättigad begär det, av *notarius publicus.*

Har en aktie som är underkastad lösningsrätt överlåtits mot vederlag ska lösenbeloppet motsvara vederlaget om inte särskilda skäl föranleder annat. Lösenbeloppet ska erläggas inom en månad från den tidpunkt då lösenbeloppet blev bestämt.

Talan i en fråga om hembud måste väckas inom två månader från den dag då lösningsanspråket framställdes hos aktiebolaget.

Ägardirektiv för Uminova Innovation AB (556633–4818)

1. Ägardirektivens tillämplighet

Ägardirektiven gäller för org.nr 556633–4818 samägt av Umeå universitet Holding AB, Umeå Kommunföretag AB, Region Västerbotten samt SLU Holding AB.

2. Definitioner

Med ”UHAB” avses Umeå universitet Holding AB
Med ”UKF” avses Umeå kommunföretag AB
Med ”RV” avses Region Västerbotten
Med ”SLUH” avses SLU Holding AB
Med ”Ägarna” avses ovanstående parter.

3. Det samägda bolaget

Bolaget ägs gemensamt av UHAB, UKF, RV samt SLUH. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och bolagsordningen, även av aktieägaravtal och direktiv utfärdade av dessa ägare och fastställda av bolagsstämma.

4. Direktivens innebörd

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och sekretesslagen.

Dessa ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

5. Sekretess

Bolaget är ett bolag med statligt majoritetsägande och omfattas som sådant inte av de regler om handlingsoffentlighet som följer av andra kapitlet i tryckfrihetsförordningen (se särskilt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordning; se även 2 kap. 3–4 §§ offentlighets- och sekretesslagen samt förarbetena till nämnda bestämmelser).

Detta innebär att Bolaget kan hantera företagshemligheter och affärsidéer under sekretess, vilket är centralt för att bedriva bolagets verksamhet.

Bolaget ska därför i dialog med ägarna utarbeta effektiva rapporteringsrutiner som säkerställer att de statliga, kommunala och regionala ägarna kan utöva sin uppsiktsplikt över Bolagets verksamhet.

6. Övergripande mål och uppdrag

Bolagets ska stödja och utveckla nya innovativa företag genom att tillhandahålla affärsstödjande inkubatortjänster. Inkubatortjänsterna ska framför allt fokusera på företag som kan vara föremål för investeringar från UHAB och SLUH.

Bolaget ska erbjuda science park-verksamhet som stärker förutsättningarna för såväl nya som mer etablerade bolag som har koppling till forskning och undervisning vid Umeå universitet och SLU, samt prioriterade innovationsområden i strategier och program från Umeå Kommun eller Region Västerbotten.

Bolaget ska:

- aktivt bidra till att investeringar via UHAB och SLUH genomförs och vidareförädlas
- samordna och driva utvecklingen av en science park-miljö
- tillhandahålla affärsutvecklingskompetens till ägarna och affärsutvecklingsstöd till idébärare från ägarnas organisationer
- stötta växande bolag och bolag som lämnat inkubatorfasen genom stöd och samordning för olika sorters finansiering och investeringar
- bidra till utvecklingen av innovationsmiljöer i länet genom samarbeten och samverkansprojekt med ägarna och andra aktörer
- aktivt arbeta med externa projektmedel som verktyg för att vidareutveckla och förnya verksamheten
- arbeta med att utveckla näringslivets förmåga att göra affärer på EU:s inre marknad.

7. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen föreskriver, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

8. Information och ägardialog

Ägarna ska fortlöpande hållas informerad av Bolaget om dess verksamhet.

Bolaget ska initiera möten med ägarna om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till ägarna redovisa Bolagets ställning och resultat per kvartal. Bolaget ska därvid uppmärksamma Ägarna på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på Bolagets verksamhet.

Bolaget ska utan dröjsmål överlämna följande dokument till ägarna:

- Protokoll från bolagsstämma
- Budget
- Verksamhetsplan
- Delårsrapporter och årsredovisning
-

Verksamhetsplanen ska innehålla konkreta mål och planerade aktiviteter som gör att uppdraget enligt ägardirektiven (punkt 6) uppfylls.

Bolaget ska därför redovisa hur verksamheten i Bolaget har planerats och genomförts utifrån ägardirektiven. Bolaget ska vid utgången av varje kvartal rapportera uppnådd måluppfyllelse utifrån gällande verksamhetsplan.

Ägardialogen ska utgå från dessa ägardirektiv.

9. Bolagsstyrningsrapport

Bolaget ska årligen lämna underlag till moderbolagets och övriga ägares bolagsstyrningsrapporter över det gångna verksamhetsåret. I bolagsstyrnings-rapporten redogör Bolaget bland annat för hur Bolaget arbetat med ägardirektiv, uppdrag och andra uppsatta mål, vilka typer av ärenden som styrelsen behandlat samt hur samarbetet med verkställande direktören och revisor har fungerat.

Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla beskrivningar av:

- Bolagsstyrelsens arbete under året
- Bolagets efterlevnad av styrande direktiv

- Bolagets interna styrning och kontroll
- Bolagets hållbarhets- och jämställdhetsarbete

10. Koncernredovisning

Bolaget ska till Ägarna lämna de uppgifter som av Ägarna bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport.

11. Bolagsstämma och styrelsemöten

Bolaget ska årligen senast före utgången av april månad hålla bolagsstämma.

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

Bolaget ska i förvaltningsberättelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma. Utifrån detta ska Bolaget vid bolagsstämma och styrelsemöten utvärdera hur verksamheten i Bolaget bedrivs med utgångspunkt från dessa ägardirektiv för Bolaget.

Bolaget ska hålla minst fyra (4) styrelsemöten per år.

Bolaget ska vid minst ett styrelsemöte per år bedöma relevans och aktualitet i ägardirektiven. Om Bolaget vid denna årliga översyn uppmärksammar att något direktiv blivit inaktuellt/irrelevant åligger det Bolaget att anmäla detta till Ägarna.

12. Riktlinjer för ägarstyrning

Bolaget skall följa Statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande.

13. Finanspolicy

Bolaget ska följa majoritetsägarens (UHAB:s) finanspolicy.

14. Utvärdering av styrelsearbetet

Bolagets styrelse skall årligen utvärdera sitt eget och verkställande direktörens arbete under året. Utvärderingen skall tillställas Ägarna.

15. Instruktion för verkställande direktör

Bolagets styrelse ska i erforderlig omfattning meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar ska utformas skriftligt i instruktion för verkställande direktören. Bolagets styrelse ska tillse att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges de inom Bolaget förekommande ärenden, som med hänsyn till arten och omfattningen av Bolagets verksamhet är att hänföra till löpande förvaltning och således ska omfattas av verkställande direktörens beslutanderätt.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören till Bolagets styrelse ska anmäla beslut han eller hon fattat.

Verkställande direktören ska kvittera att han mottagit instruktionen.

16. Arbetsordning för styrelsen

Bolagets styrelse ska i erforderlig omfattning utarbeta och anta arbetsordning för sitt arbete.

17. Samråd med moderbolaget

Bolagets styrelse skall samråda med UHAB vid tillsättande av verkställande direktören samt därutöver samråda i frågor som är av särskild vikt för verksamheten. Samråd med övriga ägare ska också ske när så är lämpligt.

Mellan

Umeå Universitet Holding AB, SLU Holding AB, Umeå Kommunföretag AB, och Region Västerbotten nedan gemensamt kallade ”Ägarna” träffas denna dag följande:

Aktieägaravtal

1. Om aktiebolagets bildande

Uminova Innovation (”Bolaget”) bildades under 2003.

Bolagsordning fastställd vid extra bolagsstämma 2026-xx-xx, **bilaga 1**.

I samband med att genom absorption, fusionera Umeå Biotech Incubator AB, Uminova eXpression AB samt Science Park i Umeå AB in i Bolaget, har behov av ett uppdaterat aktieägaravtal uppstått. Detta avtal ersätter därmed samtliga äldre aktieägaravtal.

2. Verksamhetens innehåll

Bolagets ska stödja och utveckla nya innovativa företag genom att tillhandahålla affärsstödjande inkubatortjänster. Inkubatortjänsterna ska framför allt fokusera på företag som kan vara föremål för investeringar från Umeå universitet Holding AB och SLU Holding AB.

Bolaget ska erbjuda science park-verksamhet som stärker förutsättningarna för såväl nya som mer etablerade bolag som har koppling till forskning och undervisning vid Umeå universitet och SLU, samt prioriterade innovationsområden i strategier och program från Umeå Kommun eller Region Västerbotten.

3. Ägarförhållanden

Bakom ägarna till Bolaget står Umeå universitet, SLU, Umeå kommun och Region Västerbotten. Förvaltningen sköts dock av nedan nämnda organisationer.

Umeå universitet Holding AB	51,23%
SLU Holding AB	4,88%
Umeå Kommunföretag AB	26,92%
Region Västerbotten	16,97%
Summa	100,00%

4. Finansiering

Verksamheten finansieras i huvudsak genom ersättningar från tecknade uppdragsavtal och offentliga medel från ägarna. Ersättningen från uppdragsavtalen utgör grunden för finansieringen av verksamheten.

Enligt uppdragsavtalen ska Bolaget också söka annan extern finansiering.

5. Ägarsamråd

Ägarna ska minst två gånger per år hålla ägarsamråd i syfte att diskutera bolagets verksamhet, strategiska inriktning, finansiering och andra frågor av betydelse för Bolaget och Ägarna. Umeå Universitet Holding AB ansvarar för att sammankalla till Ägarsamråd.

6. Styrelse, vd, firmateckning

Styrelsen i bolaget ska bestå av lägst fem (5) och högst sju (7) ledamöter utan suppleanter. Kommunfullmäktige i Umeå kommun och Regionfullmäktige i Region Västerbotten, Umeå universitet Holding AB och SLU Holding AB äger rätt att nominera vardera en ledamot till styrelsen.

Två externa ledamöter nomineras gemensamt av Umeå Universitet Holding AB och Umeå Kommunföretag.

Ordförande utses av bolagstämman.

Styrelsen ska anta en arbetsordning och i övrigt följa aktiebolagslagen. Arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion finns och beslutas årligen av styrelsen. Bolaget skall ha en verkställande direktör och styrelsen ska anta en instruktion för verkställande direktören innehållande bl.a. rapporteringsordning och attestinstruktion.

Styrelseledamöter ska uppbära skäligt arvode som beslutas av årsstämman. Arvodets storlek följer huvudägarens riktlinjer för arvodering.

Bolagets firma ska tecknas av styrelsen samt av ordföranden och ytterligare en ledamot i förening. Verkställande direktör tecknar bolagets firma inom ramen för den löpande förvaltningen.

7. Revisor

För granskning av aktiebolagets årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses ett (1) registrerat revisionsbolag med en huvudansvarig revisor.

8. Enighet vid vissa beslut

Ägarna är ense om att sträva efter enhällighet vid beslut på årsstämma och styrelsesammanträde i bolaget.

Följande frågor kräver enighet vid årsstämma.

a. Ändring av bolagsordning och ägardirektiv
b. Ändring av aktiekapital, utgivning av konvertibla skuldebrev, skuldebrev förenade med optionsrätt vid nyteckning av aktier i bolaget och vinstandelslån
c. Fusion eller ändring av juridisk struktur för bolaget
d. Frivillig likvidation
e. Ändrad ortslokalisering av bolagets verksamhet

9. Sekretess

Ägarna förbinder sig att inte delge tredje man sådan information avseende bolagets verksamhet, som angivits vara eller eljest får anses vara av konfidentiell natur utöver vad som erfordras för verksamhetens drift. Ägarna är medvetna om att Umeå Kommunföretag AB och Region Västerbotten omfattas av offentlighetsprincipen.

10. Avtalstid

Detta Aktieägaravtal träder i kraft när behörigen undertecknats av ägarna och gäller så länge aktierna i bolaget ägs av ägarna.

11. Ändringar

Ändringar av och tillägg till detta ska för att vara bindande vara skriftligen avfattade och undertecknade av samtliga ägare.

12. Utdelning

Aktierna medför inte rätt till utdelning. Eventuell vinst i bolaget ska reserveras i bolaget och användas för bolagets verksamhet.

13. Hembud

Se bolagsordning, bilaga 1.

14. Skiljedom

Tvist i anledning av detta avtal ska slutligt avgöras i allmän domstol med Umeå tingsrätt som första instans.

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 137

Diarienr: KS-2026/00524

Uminova innovation AB: Fastställande av bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att fastställa bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Uminova Innovation AB enligt bilagor.

Reservation
Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Umeå Kommunföretag AB har 2026-05-04 beslutat att föreslå kommunfullmäktige att fastställa bolagsordning, ägardirektiv och aktieägaravtal för Uminova Innovation AB.

Uminova Innovation AB är det bolag dit övriga gemensamt ägda innovationsbolag har fusionerats in. Nedan framgår vilka bolag som fusionerats in:
Umeå Science Park
Uminova eXpression
Umeå Biotech Incubat

Beslutsunderlag

Umeå Kommunföretag AB styrelseprotokoll nr 298, 2026-05-04.
Bolagsordning
Ägardirektiv
Aktieägaravtal

Kommunstyrelsens beslutsordning

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

Yrkanden
Lars Forsgren (SD) – I ägardirektivet under bolagsstyrningsrapport stryk punkten: ~~Bolagets hållbarhets- och jämställdhetsarbete.~~

Propositionsordning som godkänns
Bifall till Umeå Kommunföretag AB:s förslag *mot* Lars Forsgrens (SD) förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt Umeå Kommunföretag AB:s förslag.

Reservation
Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till
Umeå Kommunföretag AB för vb till berörda.

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-03-20

Kommunstyrelsens
näringslivs- och arbetsutskott

Diarienr: KS-2026/00344

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030 samt finansiering av kostnaden för vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se under perioden 2027–2031

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga.

att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för *vård- och omsorgscollege i Västerbotten* och *Praktikplatsen.se* under perioden 2027–2031 enligt bilaga samt att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Ärendebeskrivning
Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal samt att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Stadsledningskontorets anförande
Stadsledningskontoret ställer sig bakom att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga och att kostnaden, likt föregående period, tas från kommunstyrelsens budget.

Stadsledningskontoret har inhämtat yttrande från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden och äldrenämnden, vilka samstämmigt föreslår att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Tjänsteskrivelse

Dnr: KS-2026/00344

Stadsledningskontoret förutsätter att medverkande nämnder i Umeå kommun fördelar kostnaderna sinsemellan.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom nämndernas önskan om att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Beslutsunderlag

Primärkommunala delegationens protokoll 2026-03-13, § 8
Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030
Samverkansavtal för regional utveckling
Primärkommunala delegationens protokoll, 2026-03-13, § 17
PM - Återcertifiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga - Kostnadsfördelning Vård och omsorgscollege
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens yttrande
Äldrenämndens protokoll 2026-05-21
Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Beslutet ska skickas till

Svaret skickas in senast den 30 juni i både Word och PDF-format märkta med Region Västerbottens diarienummer RUN 382–2025. Svaret skickas till regionalutveckling@regionvasterbotten.se med kopia till mona-lisa.fjellstrom@regionvasterbotten.se

Elin Pietroni
stadsdirektör

Tomas Jakobsson
kommunsekreterare

Från: Regional Utveckling <regionalutveckling@regionvasterbotten.se>
Skickat: den 19 mars 2026 13:06
Till: Bjurholm; Dorotea; Malå; Nordmaling; Norsjö; Robertsfors; Skellefteå; Sorsele; Storuman; Umeå kommun; Vilhelmina; Vindeln; Vännäs; Åsele
Ämne: Korrigering, beslutsrekommendationer till länets kommuner från primärkommunala delegationen
Bifogade filer: Missiv. Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej!

Här kommer korrekt missiv för överenskommelse om samverkan för 2027-2030, bortse från föregående dokument för felaktig period ☺

Med vänliga hälsningar,
Linn Nilsson
Nämndsekreterare/utredare
Stab, Regional utvecklingsförvaltning
Tel: 076-135 85 54
E-post: linn.d.nilsson@regionvasterbotten.se
www.regionvasterbotten.se

region västerbotten

Från: Regional Utveckling <regionalutveckling@regionvasterbotten.se>
Skickat: den 19 mars 2026 12:05
Till: Umeå kommun
Ämne: Beslutsrekommendationer till länets kommuner från Primärkommunala delegationen
Bifogade filer: §8 PKD Förslag till Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027 - 2030(570358) (0).pdf; Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030 layout.pdf; §17 PKD Återcertifiering av vård- och omsorgscollege(570362) (0).pdf; PM. Återcertifiering av vård- och omsorgscollege.pdf; Bilaga. Kostnadsfördelning VoC 2022-2026.pdf; Missiv, Återcertifiering VOC Västerbotten och praktikplatsen 2027-2031.pdf; Missiv Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2023-2026.pdf; Umeå kommun_Samverkansavtal för regional utveckling 2027-2030.pdf

Prioritet: Hög

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej,

Efter beslut i Primärkommunala delegationen (se bifogade protokollsutdrag) kommer här **två** beslutsrekommendationer till länets kommuner:

1. **Antagande av överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030, §8**

   Se bifogat missiv, överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030 samt kommunens samverkansavtal.

2. **Återcertifiering av vård och omsorgscollege, §17**

   Se bifogat missiv, PM samt kostnadsfördelning för perioden 2022-2026

Beslut i båda ärendena bör ha inkommit till Region Västerbotten **senast den 30 juni.**

Vid frågor, se kontaktpersoner i respektive missiv.

Med vänliga hälsningar,
Linn Nilsson
Nämndsekreterare/utredare

Stab, Regional utvecklingsförvaltning
Tel: 076-135 85 54
E-post: linn.d.nilsson@regionvasterbotten.se
www.regionvasterbotten.se

region västerbotten

Protokoll

Primärkommunala delegationen

Sammanträdesdatum
2026-03-13

§ 8 Förslag till Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027 - 2030

RUN 382-2025

Sammanfattning

Mona-Lisa Fjellström, samordnare, informerar Primärkommunala delegationen om förslaget till Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030.

Observera att befolkningsstatistiken som kostnadsfördelningen bygger på kommer slutet på året 2026, först då kan den slutliga siffran för kommande år fastställas.

Bakgrund

Under sitt sammanträde den 16 oktober 2025 beslutade primärkommunala delegationens arbetsutskott att rekommendera regionala utvecklingsnämnden att ge regionala utvecklingsdirektören i uppdrag att ta fram förslag till ny överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030.

Regionala utvecklingsdirektören fick den 6 november detta uppdrag av regionala utvecklingsnämnden och sedan dess har förvaltningen arbetat fram ett utkast.

Förslag till beslut

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att anta Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030 med tillhörande samverkansavtal.

Beslut

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att anta Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030 med tillhörande samverkansavtal.

Beslutsunderlag

- Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030
- Samverkansavtal för regional utveckling mellan Region Västerbotten och AC kommun, markerade ändringar
- Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2023–2026, beslutad 221011
- Tjänsteskrivelse, Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030
- Bjurholm kommun_Samverkansavtal för regional utveckling 2027-2030
- Kommunala anslag, beräkningsunderlag

Utdragsbestyrkande

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

Mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län

region västerbotten

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030
Produktion: Mona-Lisa Fjellström, Region Västerbotten
Grafisk form: Helen Bäckman, Region Västerbotten
Foto: Klas Sjöberg, Region Västerbotten

Innehållsförteckning

Inledning 4

Ett gemensamt ansvar och åtagande 5

- Samverkansform 5
- Ansvarsfördelning och roller 5
- Finansiering 5
- Utvärdering av överenskommelsen 6
- Uppföljning och rapportering 6
- Tvist 6
- Avgränsning 6

Länets gemensamma prioriteringar 7

Samverkansorganisation 8

- Förtroendepersonsorganisation 8
- Tjänstepersonsorganisation 12

Bilagor 13

Inledning

Den regionala utvecklingen skapas av människor, organisationer och företag inom och utanför Västerbottens län. Västerbottens läns kommuner har en stor påverkan på länets utveckling genom sina kommunala uppdrag och arbete med hållbar tillväxt och attraktivitet. Region Västerbotten har det regionala utvecklingsansvaret i Västerbottens län och ska samordna, bidra till samt följa upp det regionala utvecklingsarbetet. Grunden för samverkan mellan regionen och kommunerna är lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Med regionalt utvecklingsarbete avses insatser för att skapa en hållbar regional tillväxt och utveckling. Av lagen framgår att regionen har särskilt ansvar för regionalt utvecklingsarbete och ska samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter.

Historiskt är kommunerna i Västerbottens län och Region Västerbotten bra på att samverka, och ser stora fördelar med att jobba tillsammans över organisationsgränserna för hela länets utveckling och gemensamma bästa.

Formerna för samverkan har ständigt utvecklats, anpassats efter samtidens behov och tidvis har Västerbottens län utmärkt sig som unikt med sina samverkanslösningar. Tillsammans har man alltid hittat former för samverkan genom bland annat Regionförbundet i Västerbottens län som verkade under åren 2008–2018, och inom kollektivtrafiken genom Västerbottensmodellen från 2005 som fortfarande lever kvar. Med bildandet av Region Västerbotten 2019 följde en överenskommelse om samverkan för regional utveckling mellan länets kommuner och Region Västerbotten för att skapa en god och effektiv samverkan. Region Västerbotten och länets kommuner ville att samsynen och samarbetet i utvecklings- och verksamhetsfrågor från det tidigare Regionförbundet i Västerbottens län även fortsättningsvis skulle prägla det fortsatta arbetet. Gemensamt kom man överens om att samarbetet skulle ske genom avtalssamverkan där ansvar, roller och organisation fastställs. Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling har funnits och fortsatt att utvecklas under perioderna 2019–2022 och 2023–2026.

Samverkan för länets utveckling handlar om att samverka kring det regionala utvecklingsuppdraget, men även att hitta former för att stärka hela länets utveckling genom samverkan mellan kommunerna och Region Västerbotten samt mellan kommunerna. Samverkan har sin grund i primärkommunala uppdrag som till exempel skola, samhällsplanering och social välfärd.

Ett gemensamt ansvar och åtagande

Genom överenskommelsen om samverkan för regional utveckling samlas kommunerna och Region Västerbotten i en gemensam strävan, ett uppdrag, aktiviteter och resurser i en gemensam samverkansorganisation. Överenskommelsen bygger på ett gemensamt åtagande för länets utveckling, genom ömsesidigt förtroende och delat ansvar för överenskommelsens genomförande.

Samverkan bidrar till att utveckla och stärka välfärden samt till att gemensamt uppnå målen för det regionala utvecklingsarbetet genom att:

- Öka kvaliteten och effektiviteten i de kommunala och regionala uppdragen
- Utveckla det långsiktiga strategiska arbetet med regional utveckling
- Höja den gemensamma kunskapen om länets utvecklingsförutsättningar
- Skapa tillit och förståelse för parternas uppdrag, ansvar och förutsättningar
- Stärka sammanhållningen och samarbetet för länets utveckling

En effekt av överenskommelsen är att statliga, regionala och kommunala medel samlas och riktas mot gemensamma mål, vilket ökar effektiviteten och kraften av de samlade resurserna.

Samverkansform

Avtalssamverkan innebär att parter samarbetar för att samordna insatser för att nyttja resurser på ett effektivt sätt. Genom att avtala om samverkan kring regional utveckling och den regionala utvecklingsstrategins prioriteringar kan kommunerna och Region Västerbotten nyttja varandras kompetenser, dela på resurser, bilda tjänstepersonsnätverk och förtroendepersonsdelegationer inom prioriterade områden samtidigt som ansvaret och huvudmannaskapet förblir oförändrat.

Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling beskriver ramarna för avtalssamverkan och gäller under en fyraårsperiod, tillika en mandatperiod. Överenskommelsens innebörd för de enskilda kommunerna tydliggörs genom 15 individuella samverkansavtal mellan varje enskild kommun i Västerbottens län och Region Västerbotten.

Överenskommelsen aktualitetsprövas och nya avtal ingås inför ny mandatperiod

Ansvarsfördelning och roller

Samverkansorganisationen samordnas i huvudsak av Region Västerbottens regionala utvecklingsnämnd och förvaltning. Kommunerna och Region Västerbotten deltar aktivt för att driva arbetet framåt på både förtroendepersonsnivå och tjänstepersonsnivå, och bidrar med kompetens till den gemensamma samverkansorganisationen.

Ansvarsfördelning och roller i det operativa arbetet med tjänstepersonsnätverk och förtroendepersonsdelegationer klargörs i verksamhetsplaner och handlingsplaner.

Deltagarna i nätverken och delegationerna inom samverkansorganisationen bär på ett gemensamt ansvar att föra in aktuella frågor till samverkansorganisationen och föra hem aktuella frågor till hemorganisationen.

För att få mer information om de förtroendevaldas roller och ansvar se kapitlet om samverkansorganisation.

Finansiering

Gemensamt ansvarar de 16 organisationerna för att finansiera samverkansorganisationen inom överenskommelsen, vilket bland annat består av verksamhetsmedel till delegationerna, administration, tjänstepersonsstöd kopplat till de politiska delegationerna och till tjänstepersonsnätverken samt samordning av samverkan inom regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden.

Region Västerbotten finansierar det regionala utvecklingsarbetet genom den regionala utvecklingsnämndens budget. Kommunerna förstärker arbetet genom en grundfinansiering kallad kommunala anslag. Utgångspunkten för uppräkning av kommunala anslag är SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV). PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. Kommunernas anslag ska följa samma avtalsperiod som överenskommelsen om samverkan för regional utveckling. Anslagen indexregleras årligen under mandatperioden i enlighet med PKV i de planeringsförutsättningar som presenteras i april/maj året före anslagsåret.

Utöver detta finansieras nätverk, plattformar, projekt med mera genom särskilda avtal eller i gemensamma projekt mellan kommunerna och Region Västerbotten. Utgångspunkten för finansiering av nya samverkansavtal är att kostnadsfördelningen baseras på befolkningsstorlek, men kan anpassas efter behov. Samverkan finansieras alltså i tre former:

1) Grundfinansiering för samverkan inom regionalt utvecklingsarbete
2) Särskilda samverkansavtal
3) Gemensamma projekt med extern medfinansiering

Utvärdering av överenskommelsen

Överenskommelsen utvärderas genom en halvtidsutvärdering som samordnas med framtagandet av en ny regional utvecklingsstrategi och redovisas under 2029.

Primärkommunala delegationen, eller de delegationen utser, utgör styrgrupp för arbetet med utvärderingen. Vid utvärderingen förs dialog kring överenskommelsen i sin helhet, arbetsformer, finansiering och samverkansorganisationen.

Uppföljning och rapportering

Förtroendevalda inom delegationerna ska minst en gång per år på lämpligt sätt informera kommunfullmäktige eller motsvarande i sin hemkommun om delegationens verksamhet, detta som ett led i att säkerställa efterlevnaden av överenskommelsen.

Region Västerbotten följer upp överenskommelsen genom regionala utvecklingsnämndens nämndplan och kommunerna genom verksamhetsplan eller motsvarande.

Region Västerbotten följer upp samverkansresultat och effekter på den regionala utvecklingen i huvudsak inom ramen för arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och kommunerna genom verksamhetsuppföljning eller motsvarande.

Rapporten Resultat Västerbotten är en del i Region Västerbottens uppföljning av den regionala utvecklingsstrategin, med syfte att synliggöra Region Västerbottens insatser och ge exempel på annat som sker i länet. Region Västerbotten har ett strategiskt arbetssätt, beskrivet i Agenda för strategiskt lärande, för att följa upp regional utveckling.

Tvist

Överenskommelsens syfte är att Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län tillsammans ska samverka och föra dialog för att nå enighet om frågor inom regional utveckling. Samverkan innebär delaktighet, öppen kommunikation, ömsesidig respekt och förtroende.

I de fall en gemensam lösning inte kan nås skickas tvistefrågan till primärkommunala delegationens arbetsutskott och regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott som gemensamt avgör hur frågan ska hanteras.

Om parterna inte är överens om utförandet av uppdraget enligt överenskommelsen och tillhörande avtal har kommunen rätt att hålla inne delar av det kommunala anslaget fram tills dess att en överenskommelse nåtts. Detta ska ha föregåtts av en dialog där parterna haft möjlighet att diskutera om avtalet kan anses vara uppfyllt eller inte. Innehållen ersättning ska högst vara 50 % av den ersättning som avser det omtvistade området.

Avgränsning

Utöver det som anges i denna överenskommelse finns andra samverkansytor och avtal mellan kommunerna i Västerbottens län och mellan kommunerna och Region Västerbotten.

Länets gemensamma prioriteringar

Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling är ett verktyg för att genomföra den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Den regionala utvecklingsstrategin är samtidigt grund för samarbetet inom ramen för överenskommelsen och en konkret utgångspunkt för gemensam planering.

Enligt den regionala utvecklingsstrategin för Västerbottens län uttrycks målen för en hållbar utveckling i Västerbotten med två övergripande hållbarhetsmål, tre inriktningar, sex prioriteringar med tjugo delprioriteringar. Här synliggörs målen för en önskvärd utveckling i Västerbotten tillsammans med de utmaningar och identifierade behov som behöver tas omhand för att nå målen. Detta är utgångspunkten för att konkretisera vad som ska hanteras inom ramen för överenskommelsen.

I rapporten Resultat Västerbotten beskrivs fasta samverkansytor som Region Västerbotten driver eller deltar i. Det handlar om samverkansytor som är pågående över tid t.ex. nätverk och mötesplatser. Där beskrivs även aktuella insatser och projekt.

Samverkansorganisation

Förtroendepersonsorganisation

Inom samverkansorganisationen ska det finnas en förtroendepersonsorganisation som representerar både mellankommunal samverkan och samverkan mellan kommunerna i Västerbottens län och Region Västerbotten.

Grunden för samverkan mellan regionen och kommunerna är lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Utifrån denna lagstiftning utser regionfullmäktige den regionala utvecklingsnämnden att verka för samverkan mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län i frågor inom regional utveckling. Nämnden styrs av ett reglemente antaget av regionfullmäktige.

Därutöver utser regionfullmäktige en beredning för samverkan och regional utveckling. Beredningen styrs av ett reglemente antaget av regionfullmäktige, men beskrivs inte mer detaljerat i denna samverkansöverenskommelse.

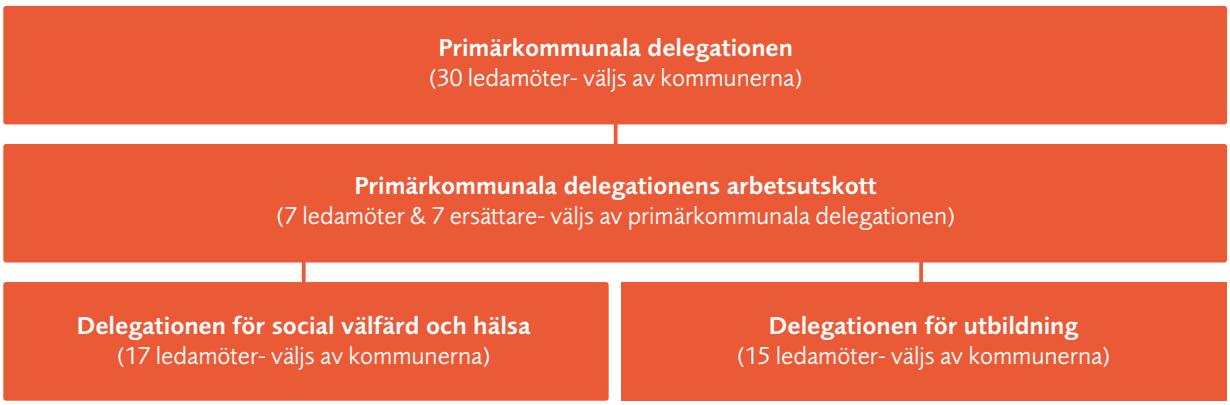
Västerbottens läns kommuner är i behov av en intresseorganisation för att främja mellankommunal samverkan och driva gemensamma frågor. I Västerbottens län har kommunerna valt att organisera denna intresseorganisation inom Region Västerbotten. Kommunerna utser en primärkommunal delegation för att samverka mellan kommunerna.

I Samråd för samverkan inom regional utveckling samlas förtroendevalda från regionala utvecklingsnämnden och primärkommunala delegationen för att samverka om frågor inom regional utveckling.

Alla delegationer styrs av överenskommelsen samt vid behov uppdragsbeskrivningar som antas av Primärkommunala delegationen inför varje ny avtalsperiod.

Initiativ till ytterligare verksamhetsdelegationer bereds och utses av Primärkommunala delegationen i samråd med Regionala utvecklingsnämnden.

Figur 1: Mellankommunal förtroendepersonsorganisation
Kommunerna i Västerbottens län har valt att tillsätta en primärkommunal delegation med utskott och verksamhetsdelegationer för att fullgöra mellankommunal samverkan.

Primärkommunala delegationen (PKD)

Primärkommunala delegationen utgörs av 30 ledamöter från kommunerna där varje kommun utser två (2) ledamöter vardera. Delegationen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande. Dessa utgör tillsammans delegationens presidium.

Primärkommunala delegationen utser inom sig ett arbetsutskott, verksamhetsdelegationer efter behov och ledamöter till Samråd för samverkan inom regional utveckling.

Primärkommunala delegationen ger beslutsrekommendationer till kommunerna och Region Västerbotten i de fall bedömningen görs att gemensamma beslut bör fattas.

Primärkommunala delegationen utgör ett samverkans- och intresseorgan för primärkommunerna i Västerbottens län och Region Västerbotten. Delegationens uppgifter kan vid behov justeras eller utökas till följd av oförutsedda händelser eller förändrade förutsättningar, efter beslut av Primärkommunala delegationen.

Delegationens syfte är att:

- Utgöra ett mellankommunalt samverkans- och intresseorgan för kommunerna i Västerbottens län i primärkommunala frågor av gemensamt intresse.
- Vara en samverkanspart till Region Västerbotten för att främja regional utveckling.
- Bistå kommunerna i deras verksamhet samt stödja och bidra till den kommunala demokratin och det kommunala självstyret.
- Bidra till ökad kvalitet och effektivitet i de kommunala och regionala uppdragen inom regional utveckling.
- Utveckla det långsiktiga strategiska arbetet med regional utveckling.
- Höja den gemensamma kunskapen om länets utvecklingsförutsättningar.
- Skapa tillit och förståelse för parternas uppdrag, ansvar och förutsättningar, samt stärka sammanhållningen och samarbetet för länets utveckling.

Delegationens uppgifter och ansvar är att:

- Ta initiativ till gemensamma utrednings- och utvecklingsprojekt av mellankommunalt eller regionalt intresse.
- Minst en gång per år informera kommunfullmäktige eller motsvarande i respektive kommun om delegationens verksamhet.
- Löpande informera Region Västerbottens regionala utvecklingsnämnd om sin verksamhet genom Samråd för samverkan inom regional utveckling.
- Initiera frågor till Samråd för samverkan inom regional utveckling.
- Fånga upp aktuella mellankommunala frågor samt frågor inom regional utveckling.
- Vara mottagare av uppföljningar inom området regional utveckling enligt vad som överenskoms av parterna.
- Rekommendera kommunerna att fatta beslut i frågor där gemensamma ställningstaganden bedöms nödvändiga.
- Hantera frågor och händelser av principiell beskaffenhet eller större vikt inom området regional utveckling.
- Primärkommunala delegationens ordförande och/eller vice ordförande deltar vid behov på regionala utvecklingsnämndens sammanträden.

Primärkommunala delegationens arbetsutskott (PKD AU)

Primärkommunala delegationen utser ett arbetsutskott inom sig som utgörs av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare. PKD AU bereder alla ärenden inför PKD.

Delegationen för social välfärd och hälsa (DSH)

Delegationen för social välfärd och hälsa utgörs av sjutton (17) ledamöter utsedda av kommunerna i Västerbottens län. Varje kommun utser en (1) ledamot, med undantag av Umeå och Skellefteå kommuner som med anledning av sitt invånarantal överstigande 50 000 invånare utser två (2) ledamöter vardera.

Ledamöterna utses av respektive kommun och företräder sin kommun i delegationen. Ledamöterna ska ha god insikt i frågor som rör social välfärd och hälsa. Val av ledamöter bekräftas av Primärkommunala delegationen, som även utser delegationens ordförande och vice ordförande. Dessa utgör tillsammans delegationens presidium.

Delegationen för social välfärd och hälsa har ansvar för mellankommunal samverkan inom frågor gällande socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård i Västerbottens län. Delegationens uppgifter kan vid behov justeras eller utökas till följd av oförutsedda händelser eller förändrade förutsättningar, efter beslut av Primärkommunala delegationen.

Delegationens syfte är att:

- Verka för samverkan, samordning och gemensam utveckling inom socialtjänstens och den kommunala hälso-och sjukvårdens områden, både i mellankommunal samverkan och i relation till det regionala utvecklingsuppdraget.
- Vara en gemensam politisk arena för kommunerna i frågor som rör social välfärd och hälsa gentemot Region Västerbotten och andra relevanta aktörer.
- Främja kunskapsutveckling, kvalitet och långsiktig hållbarhet inom kommunernas verksamheter inom social välfärd och hälsa.

Delegationens uppgifter och ansvar är att:

- Initiera, fånga upp och följa aktuella frågor avseende socialtjänst och närliggande kommunal hälso- och sjukvård.
- Minst en gång per år informera kommunfullmäktige eller motsvarande i respektive kommun om delegationens verksamhet.
- Se till att det finns en fungerande Regional samverkans-och stödstruktur (RSS) för Västerbottens län, samt att genom Forsknings- och utvecklingsenhet (FoU Socialtjänst) värna kunskapsutveckling och evidensbaserad praktik för länets kommuner.
- Företräda kommunerna i gemensamma frågor med anledning av ny eller förändrad lagstiftning, särskilt i de fall samverkan förutsätts.
- Utifrån de större förändringar som sker inom omställningen till god och nära vård, utifrån den nya socialtjänstlagen och föreslagen reform på området skadligt bruk och beroende, följa behov av stöd utifrån behovsbild i länet.
- Kunna utgöra politisk styrgrupp för projekt och verksamheter inom delegationens verksamhetsområde.
- Bevaka det regionala genomförandet av Yrkesresan i Västerbotten, i enlighet med det nationella koncept där regionala samverkans- och stödstrukturer ansvarar för drift och samordning.
- Bevaka och följa utvecklingen av Vård-och omsorgscollege (VOC) i länet.
- Bevaka och följa relevanta politiska grupperingar och tjänstepersonsnätverk inom området social välfärd och hälsa på lokal, regional och nationell nivå.
- Inom ramen för kunskapsstyrning av socialtjänsten tillse att förutsättningar finns för att skapa relevanta tjänstepersonsnätverk i Västerbottens län.
- Löpande informera Primärkommunala delegationen om frågor och händelser av principiell beskaffenhet eller större vikt inom verksamhetsområdet.
- Återrapportera sitt uppdrag till Primärkommunala delegationen minst två (2) gånger per år samt delge delegationens minnesanteckningar fortlöpande.

Delegation för utbildning och kompetensförsörjning (DUK)

Delegationen för utbildning och kompetensförsörjning utgörs av femton (15) ledamöter utsedda av kommunerna i Västerbottens län. Varje kommun utser en (1) ledamot.

Ledamöterna utses av respektive kommun och företräder sin kommun i delegationen. Ledamöterna ska ha god insikt i frågor som rör utbildning och kompetensförsörjning. Val av ledamöter bekräftas av Primärkommunala delegationen, som även utser delegationens ordförande och vice ordförande. Dessa utgör tillsammans delegationens presidium.

Delegationen har ansvar för mellankommunal samverkan inom utbildnings- och **kompetensförsörjningsfrågor** i Västerbottens län. Delegationens uppgifter kan vid behov justeras eller utökas till följd av oförutsedda händelser eller förändrade förutsättningar, efter beslut av Primärkommunala delegationen.

Delegationens syfte är att:

- Stärka samverkan och samordning mellan kommunerna i frågor som rör utbildning och kompetensförsörjning i Västerbottens län.
- Främja kvalitet, likvärdighet och effektivitet inom utbildningssystemet i länet.
- Utgöra en gemensam politisk arena för kommunerna i utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor i länet.

Delegationens uppgifter och ansvar är att:

- Initiera, fånga upp och följa aktuella frågor inom utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet.
- Minst en gång per år informera kommunfullmäktige eller motsvarande i respektive kommun om delegationens verksamhet.
- Gemensamt identifiera trender, insatser, utmaningar, utvecklingsbehov och möjliga åtgärder inom skolväsendet i Västerbottens län.
- Fatta de beslut som krävs för att Västerbottens gymnasieantagning ska kunna fullgöra sitt uppdrag.
- Utgöra politisk styrgrupp för Mediacenter.
- Stödja utvecklingen av eftergymnasiala utbildningar, kommunal vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI) i Västerbottens län.
- Samordna utbildningsinsatser mellan kommuner, myndigheter och andra relevanta aktörer.
- Bidra till nationellt påverkansarbete genom att bevaka och tillvarata Västerbottens intressen inom utbildningsområdet.
- Löpande informera Primärkommunala delegationen om frågor och händelser av principiell beskaffenhet eller större vikt inom verksamhetsområdet.
- Återrapportera sitt uppdrag till Primärkommunala delegationen minst två (2) gånger per år samt delge delegationens minnesanteckningar fortlöpande.

Samråd för samverkan inom regional utveckling (Samrådet)

Samråd för samverkan inom regional utveckling består av sju (7) ledamöter från Primärkommunala delegationen och sex (6) ledamöter från Regionala utvecklingsnämnden. Samrådet är ett rådgivande dialogforum som utgör en strukturerad arena för dialog, informationsutbyte och gemensam beredning i frågor som rör regional utveckling i Västerbottens län.

Samrådets syfte är att:

- Säkerställa att kommunala perspektiv och inspel tas tillvara i ärenden inom regional utveckling som berör hela länet.
- Skapa förutsättningar för ömsesidig information och dialog mellan kommunerna i Västerbottens län och Region Västerbotten i frågor som rör regional utveckling.
- Bidra till ökad kvalitet och effektivitet i de kommunala och regionala uppdragen inom regional utveckling.
- Utveckla det långsiktiga strategiska arbetet med regional utveckling.
- Skapa tillit och förståelse för parternas uppdrag, ansvar och förutsättningar samt stärka sammanhållningen och samarbetet för länets utveckling.

Samrådets uppgifter och ansvar är att:

- Fånga upp och föra vidare kommunala inspel till aktuella ärenden inom regional utveckling som berör kommunerna i länet.
- Möjliggöra löpande informationsutbyte och dialog mellan kommunerna i Västerbottens län och Region Västerbotten i frågor som rör regional utveckling.
- Utgöra ett forum där Region Västerbotten ska informera Primärkommunala delegationen om processer och händelser av principiell beskaffenhet eller större vikt inom området regional utveckling.

Figur 2: Förtroendepersonsorganisation i samverkan
Inom samverkansorganisationen sker samverkan mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län i huvudsak genom Samråd för samverkan inom regional utveckling.

Regionala utvecklingsnämnden (RUN)

Regionala utvecklingsnämndens uppgifter och ansvar:

- Initiera frågor till Samråd för samverkan inom regional utveckling.
- Löpande informera Primärkommunala delegationen om sin verksamhet genom Samråd för samverkan inom regional utveckling.
- Regionala utvecklingsnämndens ordförande och/eller vice ordförande deltar vid behov på primärkommunala delegationens sammanträden.

Tjänstepersonsorganisation

Inom samverkansorganisationen ska det finnas tjänstepersonsnätverk. Nätverken har olika syften och deltagare och kan vara aktiva tillsvidare, alternativt vara tidsbegränsade. Nätverken samverkar mellankommunalt inom olika primärkommunala verksamhetsområden, och kan utgöra stöd till delegationerna genom att tillhandahålla faktaunderlag för att underlätta beslutsfattande. Region Västerbotten samordnar många av nätverken och deltar ibland som sakkunniga.

Exempel på tjänstepersonsnätverk är kommunchefsforum, skolchefsnätverk, socialchefsnätverk, nätverk för gymnasial utbildning, VA-samverkan och samrådsgrupp avfall.

Bilagor

Västerbotten - en attraktiv region där olikheter skapar utvecklingskraft. Regionala utvecklingsstrategi 2020–2030

BJURHOLMS KOMMUN

DOROTEA KOMMUN
KRAAPOHKEN TJÏELTE

LYCKSELE KOMMUN
LIKSJUON KOMMUVDNA

MALÅ KOMMUN

Nordmalings kommun

NORSJÖ kommun

ROBERTSFORS KOMMUN

Skellefteå kommun

SORSELE KOMMUN
SUORSÁN TJEÄLDDIE

Storumans kommun
LUSPIE

UMEÅ KOMMUN

VILHELMINA KOMMUN
Vualtjeren tjielte

Vindelns Kommun

VÄNNÄS KOMMUN

ÅSELE KOMMUN

www.regionvasterbotten.se

region västerbotten

Samverkansavtal för regional utveckling mellan Region Västerbotten och Umeå kommun

§1 Parter

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling träffas mellan Region Västerbotten och Umeå kommun.

Likalydande avtal tecknas med samtliga kommuner i Västerbottens län.

§2 Kontraktshandlingar

För detta samverkansavtal gäller i denna paragraf angivna kontraktshandlingar, som är bifogad till detta avtal. Förekommer i kontraktshandlingarna mot varandra stridande bestämmelser gäller kontraktshandlingarna i angiven ordning.

I. Samverkansavtal (detta dokument)

2. Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

§3 Giltighetstid

Samverkansavtal gäller från 2027-01-01 till 2030-12-31.

§4 Samverkansavtalets omfattning

Samverkansavtalet gäller den verksamhet som anges i dokumentet Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030, mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län. Den regionala utvecklingsstrategin är grunden för samarbetet inom ramen för överenskommelsen och en konkret utgångspunkt för gemensam planering.

§5 Insyn

Region Västerbotten ska till kommunen lämna ut sådan information som begärs för att kunna bedöma om detta avtal fullföljs.

§6 Uppföljning och utvärdering

Förtroendevalda inom delegationerna ska minst en gång per år på lämpligt sätt informera kommunfullmäktige eller motsvarande i sin hemkommun om delegationens verksamhet, detta som ett led i att säkerställa efterlevnaden av överenskommelsen.

Region Västerbotten följer upp överenskommelsen genom regionala utvecklingsnämndens nämndplan och kommunerna genom verksamhetsplan eller motsvarande.

Överenskommelsen utvärderas genom en halvtidsutvärdering som samordnas med framtagandet av en ny regional utvecklingsstrategi.

§7 Ersättning

Ersättning för 2026 är 6 994 876 kr.

Utgångspunkten för uppräkning av kommunala anslag efterföljande år är SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Anslagen indexregleras årligen under avtalsperioden 2027–2030 i enlighet med PKV i de planeringsförutsättningar som presenteras i april/maj året före anslagsåret.

Anslaget regleras inför 1 januari 2027 utifrån gällande befolkningssiffror november/december 2026.

Region Västerbotten fakturerar hela beloppet årligen i januari.

§8 Förlängning

Avtalet gäller till dess ett nytt avtal ersätter detta eller om avtalet sägs upp.

§9 Uppsägning

Samverkansavtalet kan sägas upp av part senast 12 månader före avtalstidens utgång.

§10 Tvist

Tvister om tolkningen av detta avtal ska i första hand lösas genom dialog. I de fall en gemensam lösning inte kan nås skickas tvistefrågan till primärkommunala delegationens arbetsutskott och regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott som gemensamt avgör hur frågan ska hanteras.

Om parterna inte är överens om utförandet av uppdraget enligt överenskommelsen och detta avtal har kommunen rätt att hålla inne delar av det kommunala anslaget fram tills dess att en överenskommelse nåtts. Detta ska ha föregåtts av en dialog där parterna haft möjlighet att diskutera om avtalet kan anses vara uppfyllt eller inte. Innehållen ersättning ska högst vara 50 % av den ersättning som avser det omtvistade området.

§11 Tecknande

Avtalet tecknas i två original där part tagit var sitt.

§12 Kontaktpersoner

Region Västerbotten: Regional utvecklingsdirektör

Umeå kommun: Kommunchef

Underskrifter

……	……..
Regionråd	*Kommunalråd*
……	…….
Regional utvecklingsdirektör	*Kommunchef*

region västerbotten

MISSIV
Dnr: RUN 382–2025
2026-03-13

Regionala utvecklingsförvaltningen

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

Sammanfattning
Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling syftar till att tydliggöra formerna för samverkan mellan länets kommuner och Region Västerbotten i frågor som gäller regional utveckling.

Ett förslag till överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030 har tagits fram i syfte att skapa tydliga, långsiktiga och ändamålsenliga former för samverkan mellan parterna under kommande mandatperiod. Överenskommelsen ska utgöra en gemensam grund för arbetet med regional utveckling

Under hösten 2024 samt hösten 2025 genomfördes utvärderingar av den nu gällande överenskommelsen inom samverkansorganisationen. Dessa utvärderingar har utgjort ett centralt underlag i arbetet med att ta fram den nya överenskommelsen.

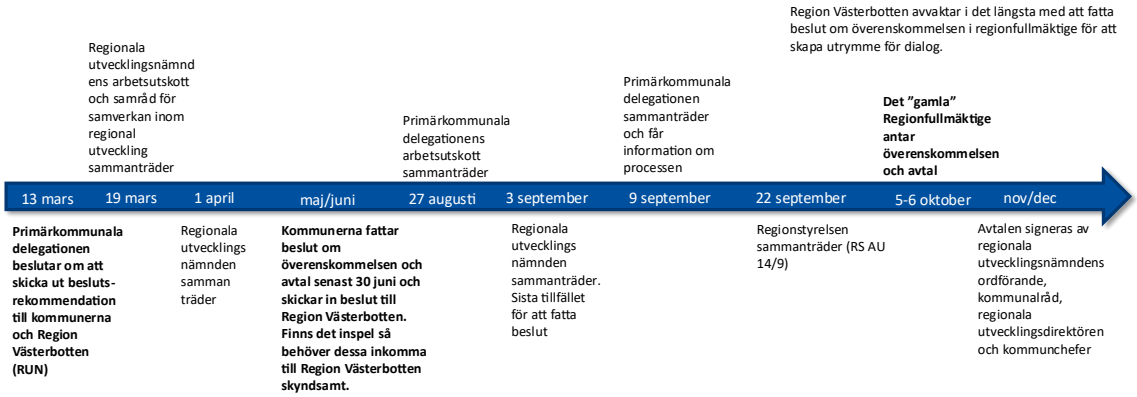
Arbetet med att formulera en överenskommelse om samverkan för perioden 2027–2030 påbörjades i slutet av 2025 och har skett i dialog inom samverkansorganisationens strukturer. Den föreslagna överenskommelsen avses ligga till grund för det fortsatta gemensamma arbetet under perioden 2027–2030.

Tidsplan

Tidsplanen för samverkansöverenskommelsen har utformats med målsättningen att kommunerna och regionen ska kunna fatta beslut om överenskommelsen under 2026 i nu sittande politiska organ. Därefter avses överenskommelsen signeras innan årsskiftet.

region västerbotten

Tidsplan beslutsprocess 2026

region västerbotten

Bakgrund

När Region Västerbotten bildades 2019 togs också ett nytt regionalt ansvar för samverkan med länets kommuner kring regional utveckling. För att möta detta ansvar och skapa fungerande strukturer för samarbete mellan parterna inleddes en process för att etablera en formell överenskommelse om samverkan. Den första överenskommelsen mellan Region Västerbotten och länets kommuner gällde för perioden 2019–2022. Inför mandatperioden 2023–2026 reviderades och förnyades överenskommelsen.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige/kommunstyrelsen beslutar att anta överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030 med tillhörande samverkansavtal för regional utveckling.

Formalia

Svaret skickas in senast den 30 juni i både Word och PDF-format märkta med Region Västerbottens diarienummer RUN 382–2025.
Svaret skickas till regionalutveckling@regionvasterbotten.se med kopia till mona-lisa.fjellstrom@regionvasterbotten.se

Kontaktpersoner:

Mona-Lisa Fjellström, samordnare mona-lisa.fjellstrom@regionvasterbotten.se
Linn Nilsson, nämndsekreterare/utredare linn.d.nilsson@regionvasterbotten.se

region västerbotten

Bilagor

Primärkommunala delegationens protokoll 2026-03-13, § 8

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

Samverkansavtal för regional utveckling

Mottagare

Bjurholm kommun
Dorotea kommun
Lycksele kommun
Malå kommun
Nordmaling kommun
Norsjö kommun
Robertsfors kommun
Skellefteå kommun
Storuman kommun
Sorsele kommun
Umeå kommun
Vilhelmina kommun
Vindeln kommun
Vännäs kommun
Åsele kommun

Region Västerbotten, Regionala utvecklingsnämnden
Region Västerbotten, Regionfullmäktige

region västerbotten

Protokoll

Primärkommunala delegationen

Sammanträdesdatum
2026-03-13

§ 17 Återcertifiering av vård- och omsorgscollege

RUN 90-2026

Sammanfattning

Under perioden 2009–2026 har kommunerna i Västerbottens län tillsammans med Region Västerbotten, hälso- och sjukvård, genom certifiering i Vård och omsorgscollege, samverkat kring kvalitetssäkrad utbildning som motsvarar branschens behov både till innehåll och upplägg.

2020–2022 implementerades ett nytt digitalt arbetssätt för praktiksamordning via praktikplatsen.se.

För att fortsätta vara en del av VO-College krävs en återcertifiering vart femte år, och Västerbottens nuvarande certifiering sträcker sig till och med 2026-12-31.

Nu är det dags att förnya certifieringen för ytterligare en period om fem år, 2027–2031. För att återcertifieringen ska kunna genomföras krävs ett beslut kring finansiering av fortsatt medverkan i VO-College samt fortsatt gemensam digital praktiksamordning.

Förslag till beslut

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att besluta att årligen finansiera sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Beslut

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att besluta att årligen finansiera sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Återcertifiering av Vård- och omsorgscollege Västerbotten och praktikplatsen 2027-2031
- PM. Återcertifiering av vård- och omsorgscollege

Utdragsbestyrkande

region västerbotten

PM

Datum
2026-02-10

Lena Lundquist
Regional processledare VoC

Fortsatt finansiering av Vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se

Vård- och omsorgscollege

I Sverige finns 22 regionala Vård- och omsorgscollege med ca 100 tillhörande lokala VO-College. Det är föreningen Vård- och omsorgscollege som certifierar samverkan. Föreningen drivs av fackförbundet Kommunal tillsammans med Sveriges kommuner och regioner (SKR), Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation, Vårdföretagarna och Fremia.

VO-College arbetar för en kvalitetssäkrad utbildning som motsvarar branschens behov både till innehåll och upplägg. Västerbotten har ingått i VO-College sedan 2009. I Vård och omsorgscollege Västerbotten finns representanter för Region Västerbotten samt kommunernas socialtjänst och utbildning och fackförbundet Kommunal. I Västerbotten finns tre lokala VO-College: Umeå/Vännäs/Robertsfors/ Nordmaling, Skellefteå/ Norsjö, Lycksele/ Storuman/ Vilhelmina. Här samverkar arbetsgivare, utbildningsanordnare och fackliga organisationer nära varandra för en hållbar och lyckad kompetensförsörjning i vård och omsorg.

Det gemensamma arbetet inom VO-college syftar till att utbildningen ska leda till jobb och möjligheter till vidare studier, borgar för kvalitet och status, ett gemensamt synsätt och för att elever och medarbetare ska ha förutsättningar att göra ett bra jobb, utvecklas och vara delaktiga. VO-College har i samverkan utarbetat beprövade metoder för olika sätt att kompetensförsörja vården och omsorgen utifrån rådande situation, exempelvis har konceptet för språkutveckling på arbetsplats tagits fram och spridits genom utbildning av språkombud och nätverk i hela landet.

I Västerbotten jobbar vi för att sprida språkombudskonceptet till fler kommuner i länet. Genom att processledaren kan utbilda språkombud finns möjlighet även för den lilla kommunen och den som saknar egen språkombudsutbildare att ta del av konceptet för språkutveckling på arbetsplatsen. Att arbeta med språkutveckling på arbetsplatserna bidrar till bättre arbetsmiljö för all personal och säkrare stöd, vård och omsorg för brukare och anhöriga.

På nationell nivå genomförs återkommande samtal och samarbeten med Socialstyrelsen, Skolverket och MYH på så sätt får Vo-colleges erfarenheter och arbete ofta genomslag i de beslut som tas kring vårdutbildningars innehåll och omfattning vilket sedan avspeglat sig i exempelvis skyddad yrkestitel, nationellt likvärdiga kursplaner för YH-utbildningar, språkkrav mm. Som regional och lokal aktör har vi via dessa kanaler möjlighet att påverka de beslut som tas av regering och riksdag och därefter genomförs via olika myndigheter.

region västerbotten

PM

Datum
2026-02-10

Lena Lundquist
Regional processledare VoC

Praktikplatsen.se

Som ett verktyg för kompetensförsörjning har vi i Västerbotten under de senaste 5 åren använt en digital plattform för praktiksamordning: *praktikplatsen.se.*

Syftet med ett digitalt arbetssätt är att skapa en väg in för den som har behov av praktikplats, likvärdig tillgång till praktikplatser för elever/praktikanter, möjlighet för arbetsplatser att synas/ marknadsföra sig samt en tydlig struktur för praktiksamordningen i hela länet. Kontinuerlig uppföljning sker enligt Vård- och omsorgscollege rutiner. En regional processledare samordnar arbetet med det regionala och lokala arbetet inom VO-College i Västerbotten samt fungerar även som regional administratör för den digitala plattformen för praktiksamordning.

Parallella processer inom området

Regeringen har under flera år arbetat med att definiera och lagstadga kring språkkrav i äldreomsorgen med syftet att säkra kvaliteten på vården och omsorgen. Den 15 januari 2026 överlämnade regeringen en proposition 2025/26:93 till riksdagen. I propositionen föreslås en ändring i socialtjänstlagen (2025:400) som innebär att det i lagen införs en skyldighet för den som bedriver verksamhet inom socialtjänstens omsorg om äldre personer att arbeta för att den personal som genomför insatser i sådan omsorg har de kunskaper i svenska som är relevanta för att genomföra insatserna. Vidare införs ett bemyndigande i socialtjänstlagen för regeringen att meddela föreskrifter om den kunskapsnivå i svenska språket som är relevant för att genomföra insatser i socialtjänstens omsorg om äldre personer. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Denna lagändring ställer krav på att arbetsgivarna arbetar aktivt med att möjliggöra både individuell språkinlärning och språkutvecklande arbetssätt, genom att arbeta utifrån VO-Colleges metoder har vi redan påbörjat en del av detta arbete, ett arbete som inte får avstanna utan snarare behöver fortsätta utvecklas ute på arbetsplatserna.

Genom samverkan kan vi nå en länsövergripande utveckling i positiv riktning och på så sätt skapa bättre möjligheter för kompetensförsörjning inom vård och omsorg av äldre

Återcertifiering

För att fortsätta vara en del av VO-College krävs en återcertifiering vart femte år, Västerbottens pågående certifiering sträcker sig till och med 2026-12-31. För att återcertifieringen ska kunna genomföras krävs beslut kring finansiering och fortsatt medverkan i Vo-College samt fortsatt gemensam digital praktiksamordning.

Inför start av återcertifieringsprocessen behöver vi beslut som visar på viljan att finansiera medlemskap i VO-College samt tillgång till verktyget praktikplatsen.se genom samverkan med Göteborgsregionen som äger och driftar detta.

region västerbotten

PM

Datum
2026-02-10

Lena Lundquist
Regional processledare VoC

Bedömda resultat och konsekvenser

- Kvalitetssäkrad samverkan mellan arbetsliv och utbildning inom vård och omsorg enligt Vård- och omsorgscollege riktlinjer
- Tillgång till gemensamt utarbetade metoder för språkutveckling på arbetsplatserna, språkombudskonceptet.
- Tillgång till material och stöd, som uppdateras regelbundet, för handledarutbildning, bedömningsunderlag mm.
- En väg in för de som har behov av APL (arbetsplatsförlagt lärande) /LIA (Lärande i arbetet) inom gymnasial och yrkeshögskoleutbildning.
- Jämlik tillgång till praktikplatser oavsett var man bor och studerar i länet på gymnasial- och yrkeshögskolenivå.
- Transparens kring tillgång och efterfrågan gällande praktikplatser på gymnasial- och yrkeshögskolenivå.
- Samlad kommunikation kring praktiksamordning.
- Del av nationella och länsövergripande kampanjer för fler elever på vård- och omsorgsprogrammet
- Möjlighet att vara en del av det ständigt pågående arbetet med att påverka myndigheter i utformning av lagar och riktlinjer gällande utbildning och kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

- Att inte fortsätta finansiera praktikplatsen.se kommer påverka utbildningsanordnare och arbetsgivare gällande praktiksamordningsarbetet negativt.
- Västerbotten hamnar utanför möjligheterna att delta i och påverka myndigheter och beslut gällande vård och omsorgsutbildning m.m.
- Begränsad tillgång till metodmaterial, APL material och konceptet Språkutveckling på arbetsplats.

Lena Lundquist
Regional processledare VoC

Resurser och finansiering

VO-college och praktikplatsen.se finansieras gemensamt av parterna i Västerbottens län.

Fördelning av kostnaderna mellan Västerbottens kommuner beräknas utifrån befolkningsstatistik. Region Västerbotten ansvarar för en tredjedel (1/3) och privata aktörer har en fast summa. Uppräkning av kostnader för denna verksamhet sker enligt SKR:s Prisindex Kommunal verksamhet. Anslagen indexregleras årligen i enlighet med PKV i de planeringsförutsättningar som presenteras i april/maj året före anslagsåret.

Kostnadstyp	**Omfattning**	**Summa**
Årsavgift VOC		60 000
Regional samordnare VOC	50%	400 000
Egen personal	5%	36 000
Övriga kostnader		160 000
Kostnad/ år	**Vård- och omsorgscollege Västerbotten**	**656 000kr**
Finansiering Digital praktiksamordning Västerbotten		
Regional administratör	50%	400 000
Årsavgift		221 518
Kostnad/ år	**Pratkikplatsen.se Västerbotten**	**621 518kr**
Total kostnad/ år	Vård- och omsorgscollege och Praktikplatsen.se	**1 277 518kr**
Total kostnad för Kommunernas Socialtjänster/ år	1/3 del av kostnaden för VOC och praktikplatsen.se	**403 840kr**
Total kostnad för Kommunernas Utbildningsanordnare/ år	1/3 del av kostnaden för VOC och praktikplatsen.se	**403 840kr**
Total kostnad för Region Västerbotten/ år	1/3 del av kostnaden för VOC och praktikplatsen.se	**403 840kr**
Privata aktörer i dagsläget 3st	Privata utbildningsanordnare, upphandlade aktörer	**83 436kr**

	Vård- och omsorgscollege	Vård- och omsorgscollege	Vård- och omsorgscollege	Vård- och omsorgscollege	Vård- och omsorgscollege
Avser kostnad år:	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Bjurholm	3 013	6 025	6 260	6 298	*7 404*
Dorotea	3 146	6 293	6 538	6 577	*7 732*
Lycksele	14 897	29 795	30 957	31 142	*36 610*
Malå	3 785	7 570	7 865	7 912	*9 301*
Nordmaling	8 632	17 264	17 937	18 045	*21 213*
Norsjö	4 988	9 976	10 366	10 428	*12 259*
Robertsfors	8 252	16 505	17 148	17 251	*20 280*
Skellefteå	88 225	176 450	183 331	184 431	*216 813*
Sorsele	3 084	6 168	6 409	6 448	*7 580*
Storuman	7 176	14 352	14 912	15 002	*17 636*
Umeå	154 494	308 988	321 039	322 965	*379 671*
Vilhelmina	8 228	16 456	17 098	17 201	*20 221*
Vindeln	6 625	13 250	13 767	13 849	*16 281*
Vännäs	10 682	21 365	22 198	22 331	*26 252*
Åsele	3 429	6 859	7 126	7 169	*8 428*
Summa kommunerna	***328 656***	***657 316***	***682 951***	***687 049***	***807 681***
Summa Region Västerbotten	***134 330***	***332 274***	***335 929***	***343 542***	***403 840***
TOTALSUMMA	***462 986***	***989 590***	***1 018 880***	***1 030 591***	***1 277 518***

Privat finansiering					
Medlearn AB		22 646	23 529	23 670	*27812*
Praktiska Sverige AB		22 646	23 529	23 670	*27812*
Thorengruppen AB		22 646	23 529	23 670	*27812*
AU Utbildning AB		22 646	Utgått	Utgått	*Utgått*
Total finansering	**462 986**	**1 080 174**	**1 089 467**	**1 101 601**	***1 242 560***

region västerbotten

MISSIV
Dnr: RUN 90–2026
2026-02-09

Regionala utvecklingsförvaltningen

Återcertifiering av Vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se för perioden 2027–2031

Sammanfattning
Under perioden 2009–2026 har kommunerna i Västerbottens län tillsammans med Region Västerbotten, hälso- och sjukvård, genom certifiering i Vård och omsorgscollege, samverkat kring kvalitetssäkrad utbildning som motsvarar branschens behov både till innehåll och upplägg.

2020–2022 implementerades ett nytt digitalt arbetssätt för praktiksamordning via praktikplatsen.se.

För att fortsätta vara en del av VO-College krävs en återcertifiering vart femte år, och Västerbottens nuvarande certifiering sträcker sig till och med 2026-12-31.

Nu är det dags att förnya certifieringen för ytterligare en period om fem år, 2027–2031. För att återcertifieringen ska kunna genomföras krävs ett beslut kring finansiering av fortsatt medverkan i VO-College samt fortsatt gemensam digital praktiksamordning.

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige/kommunstyrelsen beslutar att årligen finansiera sin andel av kostnaden för Vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Formalia
Svaret skickas in senast den 30 juni i både Word- och PDF-format märkta med Region Västerbottens diarienummer RUN 90–2026.
Svaret skickas till regionalutveckling@regionvasterbotten.se med kopia till lena.lundqvist@regionvasterbotten.se

Kontaktperson i ärendet är lena.lundqvist@regionvasterbotten.se

Bilagor
PM. Återcertifiering av Vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen

Kostnadsfördelning 2022–2026

region västerbotten

Mottagare

Bjurholms kommun
Dorotea kommun
Lycksele kommun
Malå kommun
Nordmalings kommun
Norsjö kommun
Robertsfors kommun
Skellefteå kommun
Storumans kommun
Sorsele kommun
Umeå kommun
Vilhelmina kommun
Vindelns kommun
Vännäs kommun
Åsele kommun

Region Västerbotten, Hälso- och sjukvårdsnämnden

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2026-05-20

§ 95

Diarienr: IFN-2026/00146

Yttrande över återcertifiering av Vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se för perioden 2027–2031

Beslut

Individ- och familjenämnden ställer sig bakom fortsatt deltagande och finansiering av Vård- och omsorgscollege i Västerbotten samt praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Vård- och omsorgscollege ges i uppdrag att inför kommande certifieringsperiod se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs.

En årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun deltar sedan flera år i Vård- och omsorgscollege i Västerbotten, vilket är en del av ett nationellt samverkansinitiativ för kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

Inför ny certifieringsperiod 2027–2031 har berörda parter getts möjlighet att yttra sig kring fortsatt finansiering och återcertifiering.

Individ- och familjenämndens beslutsordning

Individ- och familjenämnden beslutar i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Umeå kommun
Individ- och familjenämnden

Protokollsutdrag
2026-05-20

Beslutsunderlag

Yttrande 260507
Missiv
Protokollsutdrag Primärkommunala delegationen §17 2026-03-13
PM – Återcertfiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga – Kostnadsfördelning Vård och omsorgscollege

Beredningsansvariga

Marie Eriksson, HR-strateg

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Yttrande

IFN-2026/00146

2026-05-07

Kommunstyrelsen

Yttrande

Bakgrund
Vård- och omsorgscollege (VO-college) är ett nationellt samverkansinitiativ med syfte att bidra till en hållbar och framgångsrik kompetensförsörjning.

Sedan VO-college etablerades har flera förändringar skett. Undersköterska är numera en skyddad yrkestitel och nationella yrkespaket har införts för vård- och omsorgsprogrammet, utformade för arbete som undersköterska respektive vårdbiträde. Detta innebär att utbildningarnas innehåll och omfattning regleras nationellt.

Under den senaste certifieringsperioden för regionalt VO-college i Västerbotten har digital praktiksamordning införts genom praktikplatsen.se och administreras av regional processledare för VO-college.

Nuvarande samverkan
Det konstateras att nuvarande styrgrupper inom VO-college i begränsad utsträckning har kunnat ta ansvar för måluppfyllelse och agera utifrån vissa uppsatta mål. I styrgrupperna saknas representanter med tillräckligt mandat att fatta övergripande beslut samtidigt som verksamhetsnära och praktiska frågor hanteras i andra parallella forum.

Som arbetsgivare förväntas stöd och omsorg förutom representation i styrgrupper även delta och aktivt medverka vid programråd, branschråd, lärlingsråd etc. Vilket är resurskrävande. För att samarbetet ska upplevas som relevant och värdeskapande kommande certifieringsperiod behöver VO-college få i uppdrag att utvärdera och föreslå en ny samverkansstruktur där mål, aktiviteter, beslutsnivåer och mandat tydliggjorts och samverkan sker på ett sätt som är mer resurseffektivt.

Utvecklingsarbetet inom vård och omsorg har under senare år i hög grad fokuserat på undersköterskeyrket, inte minst till följd av att undersköterska numera är en skyddad yrkestitel. Detta har bidragit till ökad enhetlighet och kvalitetssäkring inom äldreomsorg och regioner. Samtidigt finns en tydlig risk att andra områden inom stöd- och omsorgsområdet, särskilt verksamheter enligt LSS, hamnar i skymundan. Mot denna bakgrund behöver VO-college även fortsättningsvis utvecklas som en strategisk partner för hela vård- och omsorgsområdet, för att stärka kvaliteten i utbildningarna och bidra till en mer likvärdig kompetensförsörjning.

Arbetet med praktiksamordning har dock med den senaste certifieringsperioden utvecklats i en mer systematisk riktning. Införandet av digital praktiksamordning har bidragit till förbättrad överblick samt skapat bättre förutsättningar för uppföljning och analys. Vilket är avgörande för ett bra samarbete.

För att säkerställa att samverkan bidrar till måluppfyllelse bör en återkoppling ske årligen till berörda parter.

Sammanfattningsvis:
Sammantaget föreslås fortsatt deltagande och finansiering av Vård- och omsorgscollege i Västerbotten och praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Vård och omsorgssektorn präglas av ett stort rekryteringsbehov samtidigt som teknisk utveckling, nya lagkrav och förändrad demografi driver nya arbetssätt. Som del i VO-college har vi en möjlighet att påverka principiellt viktiga frågor även på nationell nivå, tex utbildningsinnehåll.

En fungerande samverkan är viktig för en långsiktig, adekvat och hållbar kompetensförsörjning. För att en styrgrupperna ska kunna fullgöra sitt uppdrag behöver dock representationen utses i relation till de mål som styrgruppen ska uppnå.

Stöd och omsorgsförvaltningen vill understryka vikten av fortsatt digital praktikhantering, det bedöms vara en central förutsättning för att koordinera APL och LIA platser.

Marie Eriksson
HR-strateg

Umeå kommun
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Protokollsutdrag
2026-05-20

§ 43
Diarienr: SK-2026/00243

Yttrande över förfrågan om återcertifiering av vård- och omsorgscollege (VOC) - KS-2026/00344

Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att besluta:

-att Umeå kommun ska delta i Vård- och omsorgscollege i Västerbotten samt i den digitala plattformen praktikplatsen.se

-att ovanstående deltagande sker under förutsättning att den årliga finansieringen av kommunens andel av kostnaden för satsningarna fördelas i enlighet med föreslagen modell i bilaga 1 och 2.

-att beslutet om deltagande i vård- och omsorgscollege ska förenas med ett uppdrag att den regionala samverkansorganisationen årligen redovisar en verksamhetsberättelse för uppföljning av måluppfyllelse och relevans för Vård- och omsorgscollege till samtliga deltagande parter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar vidare:
-att ärendet förklaras omedelbart justerat.

Ärendebeskrivning

Vård- och omsorgscollege (VO-College) är en nationell samverkansstruktur mellan utbildningsanordnare, arbetsgivare och fackliga organisationer med syfte att kvalitetssäkra utbildningar inom vård och omsorg samt bidra till en långsiktig kompetensförsörjning.
I Västerbottens län har kommunerna tillsammans med Region Västerbotten samverkat inom ramen för VO-College sedan 2009. Samverkan omfattar tre lokala college (Umeå/Vännäs/Robertsfors/Nordmaling, Skellefteå/Norsjö samt Lycksele/Storuman/Vilhelmina) och innefattar såväl gymnasial utbildning

som kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola. Inom det lokala college där Umeå ingår är det i dagsläget endast Umeå kommun som bedriver vård- och omsorgsutbildning i gymnasieskola.
Som en del av samverkansmodellen används den digitala plattformen praktikplatsen.se för samordning av arbetsplatsförlagt lärande (APL) och lärande i arbete (LIA). Plattformen syftar till att säkerställa likvärdig tillgång till praktikplatser, en effektiv samordning samt ökad synlighet för arbetsgivare.

Nuvarande certifieringsperiod för VO-College i Västerbotten löper till och med den 31 december 2026. För att fortsatt ingå i VO-College krävs en återcertifiering för perioden 2027–2031. Återcertifieringen förutsätter att berörda huvudmän fattar beslut om fortsatt medverkan samt finansiering av den gemensamma digitala praktiksamordningen.

Parallellt har förutsättningarna för samverkan inom vård- och omsorgsutbildning förändrats genom nationella reformer. Bland annat har undersköterska blivit en skyddad yrkestitel, där Socialstyrelsen prövar och beslutar om rätten att använda titeln. Detta innebär att den tidigare diplomering som utfärdades inom VO-College har fått en minskad betydelse, då kvalitetssäkring i högre grad regleras nationellt.

Enligt 1 kap. 8 § gymnasieförordningen (2010:2039) ska det för yrkesprogram i gymnasieskolan finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv. Det lokala arbetet med programråd har utvecklats och anpassats till lokala förutsättningar. I Umeå kommun har denna samverkansstruktur för de lokala styrgrupperna vidareutvecklats så att även kommunal vuxenutbildning ingår, där yrkesråd motsvarar och fyller en liknande funktion som de lokala programråden inom gymnasieskolan. På regional nivå finns etablerade strukturer för samverkan för utbildning genom Västerbottensvux.

Det finns även lagkrav på att kommuner ska ingå så kallade primära samverkansavtal. Enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 2 a–b §§ ska kommuner samverka med andra kommuner om gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning genom sådana avtal. Umeå kommuns primära samverkansavtal överensstämmer inte fullt ut med VO-Colleges nuvarande geografiska samverkansstruktur.

Vidare har kraven på språkkunskaper inom äldreomsorgen skärpts, vilket ställer ökade krav på arbetsgivare att arbeta systematiskt med språkutveckling. Dessa förändringar påverkar VO-Colleges roll och funktion i den samlade kompetensförsörjningen.

Kostnaden för VOC består av två delar, medverkan i VO-college (656 000 kr år 2026) och gemensam digital praktiksamordning, praktikplatsen.se (621 518 kr år 2026). Delarna finansieras gemensamt av parterna i Västerbotten, där Region Västerbotten ansvarar för en tredjedel (1/3) och privata aktörer har en fast summa. Fördelningen av kostnaderna mellan kommunerna beräknas utifrån befolkningsstatistik. Årlig uppräkning av kostnaderna sker enligt SKR:s prisindex för kommunal verksamhet. För år 2026 uppgår den totala kostnaden för Umeå Kommun till 379 671 kr enligt bilaga 2, en kostnad som ska delas mellan kommunens socialtjänst (arbetsgivare) och utbildningsanordnare enligt bilaga 1. För år 2026 innebär det en kostnad för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med 189 836 kr för medverkan i VO-college och praktikplatsen.se.

Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att förutsättningarna för VO-College har förändrats över tid, vilket påverkar samverkansformens roll för utbildningsanordnare. Den kvalitetssäkring som tidigare skedde genom VO-Colleges diplomering har i stor utsträckning ersatts av nationell reglering, vilket innebär att VO-Colleges funktion i detta avseende i princip spelat ut sin roll.
Samtidigt konstaterar nämnden att lagstiftningen har utvecklats vad gäller krav på samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Inom gymnasieskolan, vuxenutbildningen och yrkeshögskolan finns idag etablerade och i flera fall lagstadgade former för samverkan med branschen, såsom programråd, yrkesråd och ledningsgrupper.
Nämnden vill tydligt understryka den digitala praktiksamordningen genom praktikplatsen.se, som bedöms vara en central förutsättning för att säkerställa tillgång till APL- och LIA-platser inom gymnasial utbildning, vuxenutbildning och yrkeshögskola.
Nämnden bedömer att vissa delar av VO-Colleges uppdrag i högre grad berör arbetsgivarfrågor, såsom språkutvecklande insatser och

arbetsplatsnära kompetensutveckling. Dessa frågor är viktiga ur ett kompetensförsörjningsperspektiv, inte minst utifrån nya lagkrav om språkkunskaper inom äldreomsorgen, men har en mer indirekt koppling till utbildningssektorns kärnuppdrag.

Mot denna bakgrund är det angeläget att VO-Colleges organisation och arbetssätt utvecklas i takt med förändrade lagkrav och förutsättningar. Nämnden vill särskilt framhålla följande utvecklingsbehov:

- Tydliggörande av representation och mandat i regional styrgrupp för att säkerställa beslutskraft och ansvarstagande.
- Förtydligande av den regionala samordnarens uppdrag och mandat.
- Översyn av de lokala styrgruppernas organisering i relation till nuvarande primäravtal och befintliga samverkansformer.
- Ökat fokus på uppföljning och resultat genom årliga verksamhetsberättelser.

Nämnden noterar att representationen i styrgrupperna på lokal och regional nivå har varit begränsad och inte nått upp till önskad omfattning under de senaste åren. Det kan även konstateras att vissa organisationer inte deltagit alls under perioden. Detta indikerar behov av en mer ändamålsenlig och förankrad samverkansstruktur, där deltagande, mandat och ansvar tydliggörs.
Sammantaget bedömer nämnden att fortsatt deltagande i VO-College är motiverat, främst utifrån behovet av en fungerande struktur för praktiksamordning samt den samlade regionala samverkan kring kompetensförsörjning. Samtidigt förutsätter detta att samverkansformen utvecklas för att fortsatt vara relevant.

Sammanfattning
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår att kommunen fortsatt deltar i och finansierar Vård- och omsorgscollege i Västerbotten under perioden 2027–2031.
Den digitala plattformen praktikplatsen.se bedöms vara en nödvändig funktion för att säkerställa tillgång till praktikplatser inom utbildningarna och bör fortsatt finansieras inom ramen för samverkan.

Samtidigt har förändrade lagkrav och etablerade samverkansformer inom utbildningssystemet påverkat VO-Colleges roll. För att säkerställa fortsatt relevans bör organisation, uppdrag och styrning utvecklas, bland annat avseende mandat, representation, samordning och uppföljning.
Nämnden föreslår därför att fortsatt finansiering kombineras med krav på årlig återrapportering samt en utveckling av samverkansstrukturen i enlighet med ovanstående.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: PM. Återcertifiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga 2: Kostnadsfördelning VoC 2022-2026

Beredningsansvariga

Anna Persson, utbildningsstrateg
Åza Hortell, utbildningsstrateg
Sofia Öberg, ekonomichef

Yrkanden

Socialdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inga motyrkanden finns.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se senast 21 maj kl. 12.00. Ange dnr KS-2026/00344

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-05-21

§ 75
Diarienr: ÄN-2026/00127

Återcertifiering av Vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se för perioden 2027-2031

Beslut

Att äldrenämnden ställer sig bakom fortsatt deltagande och finansiering av Vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se under perioden 2027-2031.

Att Vård- och omsorgscollege inför kommande certifieringsperiod ges i uppdrag att se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs.

Att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun deltar sedan flera år i Vård- och omsorgscollege i Västerbotten vilket är en del av nationellt samverkansinitiativ för kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

Inför ny certifieringsperiod 2027–2031 har berörda parter getts möjlighet att yttra sig kring fortsatt finansiering och återcertifiering.

Beslutsunderlag

Äldreomsorgsförvaltningens yttrande
Missiv
Protokollsutdrag Primärkommunala delegationen § 17 2026-03-13
PM - Återcertifiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga - Kostnadsfördelning Vård och omsorgscollege

Beredningsansvariga

Susanna Hellström, HR-strateg

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-05-21

Förslag till beslut under överläggningarna

Veronica Kerr (KD), Åsa Bäckström (-) (V) och Åke Gustafsson (C) – Bifall till äldreomsorgsförvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämndens beslutsordning

Äldrenämnden beslutar i enlighet med Kerrs, Bäckströms och Gustafssons förslag.

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

UMEÅ KOMMUN

Yttrande Sida 1 av 2

2026-04-30 Dnr: ÄN-2026/00127

Kommunstyrelsen

Återcertifiering av Vård- och omsorgscollege och praktikplatsen.se för perioden 2027–2031

Bakgrund

Vård- och omsorgscollege (VO-college) är ett nationellt samverkansinitiativ med syfte att bidra till en hållbar och framgångsrik kompetensförsörjning.

Sedan VO-College etablerades har flera förändringar skett. Undersköterska är numera en skyddad yrkestitel och nationella yrkespaket har införts för vård- och omsorgsprogrammet utformade för arbete som undersköterska respektive vårdbiträde. Det innebär att dessa utbildningarnas innehåll och omfattning regleras nationellt.

Regional och lokal samverkan

Det konstateras att nuvarande styrgrupper på regional och lokal nivå inom VO-college i varierande grad har haft förutsättningar att ta ansvar för måluppfyllelse och reella möjligheter att genomföra identifierade aktiviteter. Utmaningarna gäller exempelvis frågor som rör införande av nya karriärvägar och snabbare tid till fast anställning för personer med utbildning. Styrgrupperna saknar i dagsläget representation med mandat för att fatta denna typ av beslut, samtidigt som verksamhetsnära och operativa frågor hanteras i parallella forum som successivt har utvecklats.

Som arbetsgivare förväntas äldreomsorgsförvaltningen utöver deltagande i styrgrupper även medverka i programråd, branschråd, lärlingsråd, APL-samordning samt andra samverkansformer vilket sammantaget är resurskrävande.

För att samverkan under kommande certifieringsperiod ska upplevas som relevant och värdeskapande behöver VO-college ges i uppdrag att utvärdera och föreslå en samverkansstruktur där mål, aktiviteter, beslutsnivåer och mandat tydliggörs och där samverkan sker på ett mer resurseffektivt sätt.

Umeå Kommun

Postadress 901 84 Umeå
Besöksadress Skolgatan 31A
Tel växel 090-16 10 00 (växel)

Ledning och stab ÄN

Susanna Hellström

susanna.noren@umea.se

Arbetet med praktiksamordning har under den senaste certifieringsperioden utvecklats i en mer systematisk riktning. Införandet av digital praktiksamordning har bidragit till förbättrad överblick samt skapat bättre förutsättningar för uppföljning och analys, vilket är avgörande för god planering och ett fungerande samarbete.

För att säkerställa att samverkan bidrar till måluppfyllelse bör en strukturerad återkoppling till berörda parter ske årligen.

Sammanfattningsvis

Vård och omsorgssektorn präglas av ett stort rekryteringsbehov samtidigt som teknisk utveckling, nya lagkrav och förändrad demografi driver nya arbetssätt. En fungerande samverkan är därför viktig för en långsiktig, adekvat och hållbar kompetensförsörjning. För att en styrgrupperna ska kunna fullgöra sitt uppdrag behöver dock representationen utses i relation till de mål som styrgruppen ska uppnå.

Äldreomsorgsförvaltningen vill understryka vikten av fortsatt digital praktikhantering, det bedöms vara en central förutsättning för att koordinera PRAO, APL och LIA platser.

Sammantaget föreslås fortsatt deltagande och finansiering av Vård- och omsorgscollege i Västerbotten och praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Susanna Hellström
HR-strateg, äldreomsorgsförvaltningen

Umeå kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag
2026-06-02

§ 138

Diarienr: KS-2026/00344

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga.

att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för *vård- och omsorgscollege i Västerbotten* och *Praktikplatsen.se* under perioden 2027–2031 enligt bilaga samt

att vård- och omsorgscollege ges i uppdrag att inför kommande certifieringsperiod se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs.

att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Särskilt uttalande
Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal samt att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Stadsledningskontorets anförande

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsen 2026-06-02

Stadsledningskontoret ställer sig bakom att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga och att kostnaden, likt föregående period, tas från kommunstyrelsens budget.

Stadsledningskontoret har inhämtat yttrande från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden och äldrenämnden, vilka samstämmigt föreslår att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031. Stadsledningskontoret förutsätter att medverkande nämnder i Umeå kommun fördelar kostnaderna sinsemellan.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom nämndernas önskan om att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Beslutsunderlag

Primärkommunala delegationens protokoll 2026-03-13, § 8
Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030
Samverkansavtal för regional utveckling
Primärkommunala delegationens protokoll, 2026-03-13, § 17
PM - Återcertifiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga - Kostnadsfördelning Vård och omsorgscollege
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens yttrande
Äldrenämndens protokoll 2026-05-21
Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag samt att lägga till hela det förslag som både individ- och familjenämnden och äldrenämnden lämnat: *Vård- och omsorgscollege ges i uppdrag att inför kommande*

certifieringsperiod se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs samt *en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.*

Propositionsordning som godkänns
Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Janet Ågrens (S) tillägg. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Janet Ågrens tillägg.

Särskilt uttalande
Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till
Svaret skickas in senast den 30 juni i både Word och PDF-format märkta med Region Västerbottens diarienummer RUN 382–2025. Svaret skickas till regionalutveckling@regionvasterbotten.se med kopia till mona-lisa.fjellstrom@regionvasterbotten.se

Umeå kommun **Protokollsutdrag**
Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2026-05-26

§ 212

Diarienr: KS-2026/00344

Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga.

att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för *vård- och omsorgscollege i Västerbotten* och *Praktikplatsen.se* under perioden 2027–2031 enligt bilaga samt

att vård- och omsorgscollege ges i uppdrag att inför kommande certifieringsperiod se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs.

att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Särskilt uttalande
Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet.

Ärendebeskrivning

Primärkommunala delegationen rekommenderar länets kommuner samt Region Västerbotten att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal samt att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031.

Stadsledningskontorets anförande

Stadsledningskontoret ställer sig bakom att anta *Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027-2030* med tillhörande samverkansavtal enligt bilaga och att kostnaden, likt föregående period, tas från kommunstyrelsens budget.

Stadsledningskontoret har inhämtat yttrande från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, individ- och familjenämnden och äldrenämnden, vilka samstämmigt föreslår att Umeå kommun årligen finansierar sin andel av kostnaden för vård- och omsorgscollege i Västerbotten och Praktikplatsen.se under perioden 2027–2031. Stadsledningskontoret förutsätter att medverkande nämnder i Umeå kommun fördelar kostnaderna sinsemellan.

Stadsledningskontoret ställer sig bakom nämndernas önskan om att föreslå att en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.

Beslutsunderlag

Primärkommunala delegationens protokoll 2026-03-13, § 8
Överenskommelse om samverkan för regional utveckling 2027–2030
Samverkansavtal för regional utveckling
Primärkommunala delegationens protokoll, 2026-03-13, § 17
PM - Återcertifiering av vård- och omsorgscollege
Bilaga - Kostnadsfördelning Vård och omsorgscollege
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens protokoll 2026-05-20
Individ- och familjenämndens yttrande
Äldrenämndens protokoll 2026-05-21
Äldrenämndens yttrande

Beredningsansvariga

Tomas Jakobsson

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag samt att lägga till hela det förslag som både individ- och familjenämnden och äldrenämnden lämnat: *Vård- och omsorgscollege ges i uppdrag att inför kommande*

certifieringsperiod se över och föreslå en ändamålsenlig samverkans- och styrstruktur där mål, mandat och beslutsnivåer tydliggörs samt *en årlig uppföljning av mål och genomförda aktiviteter ska återrapporteras till berörda parter.*

Propositionsordning som godkänns
Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsens förslag inklusive Janet Ågrens (S) tillägg. Ordföranden finner att näringslivs- och arbetsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag inklusive Janet Ågrens tillägg.

Särskilt uttalande
Bore Sköld (V) deltar inte i beslutet.

Beslutet ska skickas till
Svaret skickas in senast den 30 juni i både Word och PDF-format märkta med Region Västerbottens diarienummer RUN 382–2025. Svaret skickas till regionalutveckling@regionvasterbotten.se med kopia till mona-lisa.fjellstrom@regionvasterbotten.se

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse

2026-06-04

Kommunfullmäktiges valberedning

Diarienr: KS-2026/00586

Avsägelse; ledamot i Visit Umeå AB; Christofer Boman

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Christofer Bomans begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i Visit Umeå AB.

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

Att utse Lars Carlstedt till ledamot i Visit Umeå AB.

Ärendebeskrivning

Christofer Boman avsäger sig uppdraget som ledamot i Visit Umeå AB.

Beredningsansvariga

Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Christofer Boman
Lars Carstedt
Visit Umeå AB
Troman

Förnamn, Efternamn	Sofia Gustafsson
Befattning	Nämndsekreterare

Umeå kommun
Kommunfullmäktiges valberedning

Protokollsutdrag
2026-06-15

§ 20

Diarienr: KS-2026/00586

Avsägelse; ledamot i Visit Umeå AB; Christofer Boman

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Christofer Bomans begäran om entledigande från uppdraget som ledamot i Visit Umeå AB.

Kommunfullmäktige beslutar enligt förslag från valberedningen

Att utse Lars Carlstedt till ledamot i Visit Umeå AB.

Ärendebeskrivning

Christofer Boman avsäger sig uppdraget som ledamot i Visit Umeå AB.

Beredningsansvariga

Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Christofer Boman
Lars Carstedt
Visit Umeå AB
Troman

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-06-11
Kommunfullmäktige

Diarienr: KS-2026/00607

Avsägelse; ledamot i Umeå Hamn AB; Tomas Helleberg (MP)

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Tomas Helleberg (MP) begärt entledigande från uppdraget som ledamot i Umeå hamn AB.

Ärendebeskrivning
Tomas Helleberg (MP) avsäger sig uppdraget som ledamot i Umeå hamn AB.

Beredningsansvariga
Sofia Gustafsson

Beslutet ska skickas till
Tomas Helleberg
Umeå Hamn AB
Troman

Förnamn, Efternamn	Sofia Gustafsson
Befattning	Nämndsekreterare

UMEÅ KOMMUN

Tjänsteskrivelse
2026-05-26

Kommunfullmäktige

Diarienr: KS-2026/00021

Anmälningsärenden 2026-06-15

Ärenden från jämställdhetsutskottet

KS-2026/00147
Uppföljning av aktivitetsplan och budget T1 2026
Hanterad i JUSK 2026-05-13

KS-2026/00480
Ärenden i kommunfullmäktige med jämställdhetsperspektiv T1 2026
Hanterad i JUSK 2026-05-13

Motioner

Dnr KS-2026/00593
Motion 15/2026: Tydliggörande av rätten att lämna protokollsanteckning; Davis Kaza (AP), Maja Westling Palmberg (C)

Ej verkställda beslut

KS-2025/00027-13
Äldrenämnden § 90 2026-05-21 - Statistikrapport ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen - kvartal 1 2026

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE I UMEÅ KOMMUN

Tydliggörande av rätten att lämna protokollsanteckning

Kommunallagen anger att kommunfullmäktige ska besluta om vilka som har rätt att få sin mening antecknad i protokollet, genom så kallad protokollsanteckning. Detta är en viktig del av den demokratiska processen, då det möjliggör för förtroendevalda att tydliggöra sina ställningstaganden även i de fall de inte deltar i beslutet eller inte delar majoritetens uppfattning.

Vid genomgång av Umeå kommuns styrande dokument, såsom kommunfullmäktiges arbetsordning och nämndernas reglementen, framgår dock inte något sådant beslut. I praktiken tycks i stället en praxis ha etablerats där endast tjänstgörande ledamöter ges möjlighet att lämna protokollsanteckningar.

Denna ordning riskerar att leda till konsekvenser som försvårar insyn och representation. Det finns exempelvis nämnder där partier endast innehar en ersättarplats, vilket innebär att de saknar möjlighet att få sina ståndpunkter antecknade i protokollet.

Mot bakgrund av detta finns ett behov av att tydliggöra regelverket och säkerställa att fler förtroendevalda ges möjlighet att få sina åsikter dokumenterade. Detta skulle stärka både transparensen och rättvisan i det politiska arbetet. Det tydliggör också för medborgarna vilka ställningstaganden olika partier och förtroendevalda gör.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

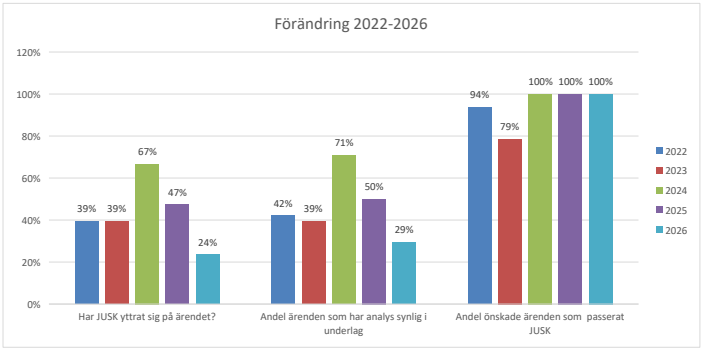
att fastställa vilka som har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (protokollsanteckning) samt att denna rätt ska omfatta såväl ledamöter som ersättare.

Umeå 25 maj 2026

Davis Kaza, Arbetarpartiet
Maja Westling Palmberg, Centerpartiet

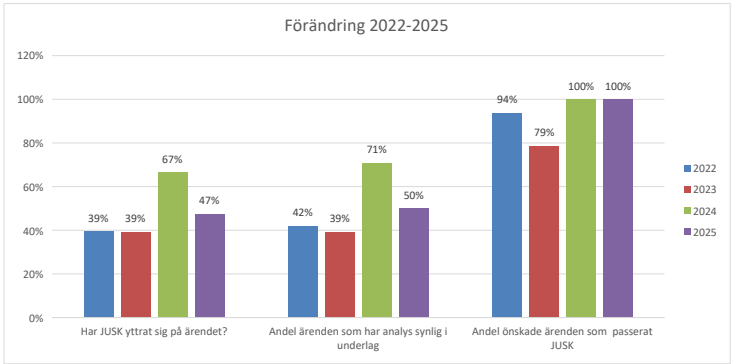
Ärenden i KF 2026 med jämställdhetsperspektiv inför beslut

	ÄRENDE	BESLUT	JÄMSTÄLLDHETSANALYS synlig i mötesboken (Dvs, finns jämställdhetsrelaterade frågor omnämnda i beslutsunderlaget)	JUSK VILL YTTRA SIG? (Dvs, har JUSK önskat yttra sig på detta ärende)	Har JUSK yttrat sig på ärendet?	Andel ärenden som har analys synlig i underlag	Andel önskade ärenden som passerat JUSK
JAN	Motion 17/2025: Införande av mobilitetsstöd i Umeå kommun; Veronica Kerr (KD)	Avslag	Nej	Nej	Nej	0%	-
	Motion 18/2025: Låt VFU-ersättningen gå till lärarna som handleder; Veronica Kerr (KD) och Anders Sellström (KD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 20/2025: Utred flygets betydelse för Umeås och Umeåregionens tillväxt; Anders Sellström (KD)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 27/2025: Akutboenden för studenter; Hanna Lundin Jernberg (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
FEB	Motion 7/2025: Friskvård för alla - en flexibel modell för hälsa och välmående; Anna-Karin Sjölander (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej	33%	100%
	Motion 13/2025: Inför tillitsbaserad hemtjänst i Umeå kommun; Liv Zetterberg (V) och Rebecca Sellstedt (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 14/2025: Inför SAO - Studiemotiverande arbetslivsorientering - i Umeå kommun; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
MAR	Motion 24/2024: Revidering av Kommunfullmäktiges arbetsordning; Maja Westling Palmberg (C)	Bifall/avslag	Nej	Nej	Nej	40%	100%
	Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 22/2025: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Hanna Lundin Jernberg (L) och Anders Norqvist (L)	Besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 23/2025: Inrätta en Mini-Maria mottagning i Umeå; Hanna Lundin Jernberg (L)	Besvarad	Ja	Nej	Nej		
	Motion 25/2025: Inför avgiftsfri frukost i skolan; Tobias Holmbom (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
APR	Motion 19/2025: Pausa den storskaliga tillsynen av enskilda avlopp i Umeå; Elmer Eriksson (M)	Besvarad	Nej	Nej	Nej	40%	100%
	Motion 26/2025: Utred förutsättningarna att skapa ett karriärcenter; Hanna Lundin Jernberg (L)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 28/2025: Trygghet och brottsförebyggande i äldreomsorgen, Veronica Kerr (KD)	Besvarad att-sats 1 & 2 Avslag att-sats 3	Ja	Ja	Ja		
	Motion 29/2025: Språk och kommunikation i äldreomsorgen, Veronica Kerr (KD)	Avslag att-sats 1 Besvarad att-sats 2	Ja	Ja	Ja		
	Motion 31/2025: Attraktiv arbetsplats genom avlastning, Veronica Kerr (KD)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
MAJ						#DIV/0!	#DIV/0!
JUN						#DIV/0!	#DIV/0!
AUG						#DIV/0!	#DIV/0!
SEP						#DIV/0!	#DIV/0!
OKT						#DIV/0!	#DIV/0!
NOV						#DIV/0!	#DIV/0!
DEC						#DIV/0!	#DIV/0!
			TOTALT:	24%	24%	29%	100%

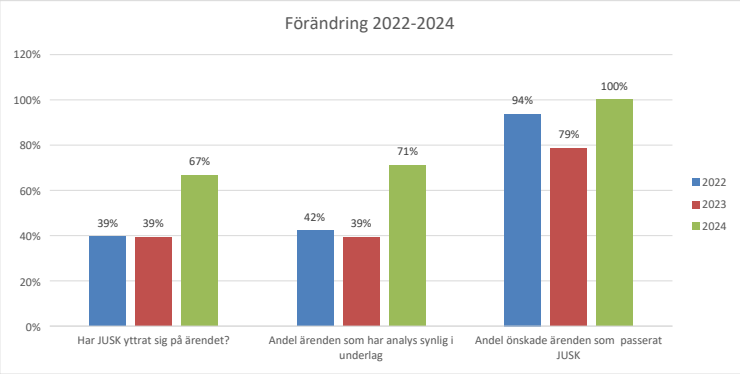
Ärenden i KF 2025 med jämställdhetsperspektiv inför beslut

	ÄRENDE	BESLUT	JÄMSTÄLLDHETSANALYS synlig i mötesboken (Dvs, finns jämställdhetsrelaterade frågor omnämnda i beslutsunderlaget)	JUSK VILL YTTRA SIG? (Dvs, har JUSK önskat yttra sig på detta ärende)	Har JUSK yttrat sig på ärendet?	Andel ärenden som har analys synlig i underlag	Andel önskade ärenden som passerat JUSK
JAN	Motion 1/2023: Ge möjlighet för alla anställda inom Umeå kommun att träna på arbetstid – återinför friskvårdstimmen; Anders Ågren (M)	Avslag	Ja	Ja	Ja	67%	100%
	Motion 21/2023: Genomför en extern granskning av studieförbunden; Kjerstin Widman (M)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Antagande: Energiprogram Umeå Kommun	Antagen	Nej	Nej	Nej		
FEB	Motion 3/2024: Införande av DIS (Dynamiskt inköpssystem) i Umeå kommun; Veronica Kerr (KD)	Besvarad	Nej	Nej	Nej	67%	100%
	Motion 7/2024: Utveckla och utöka Fritidsbankens verksamhet i Umeå; Lennart Arvidsson (V)	Bifall första att-sats Avslag andra att-sats	Ja	Ja	Ja		
	Motion 9/2024: Fallolyckor; Maria Nilsson (SD)	Besvarad	Ja	Nej	Nej		
MAR	Motion 12/2024: Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor; Anders Norqvist (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej	0%	-
	Motion 19/2024: Fördjupa samarbetet mellan Umeå kommun och Palestina; Bore Sköld (V)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
APR	Motion 5/2024: Inför ett särskilt driftbidrag för enskilda vägar i Umeå kommun; Mattias Larsson (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej	0%	-
	Motion 14/2024; Vi behöver hundrastplatser i Umeå; Josefin Gustafsson (M)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
MAJ	Motion 10/2024: Duschbås i skolornas omklädningsrum; Anders Norqvist (L)	Besvarad	Ja	Ja	Ja	100%	100%
	Motion 13/2024: Regnbågsboenden; Anders Norqvist och Wilma Hvirfvel (L)	Avslag första att-sats Besvarad andra att-sats	Ja	Ja	Ja		
JUN	Planeringsdirektiv och budget 2026 samt plan 2027-2029	Antaget	Ja	Ja	Ja	100%	100%
AUG	Motion 8/2024: Tecken- och skrivtolkning vid kommunfullmäktiges sammanträden; Maria Lindvall (-) (L)	Bifall första att-sats (del om teckentolkning), avslag första att-sats (del om skrivtolkning) Bifall andra att-sats	Nej	Nej	Nej	25%	100%
	Motion 15/2024: Gör ett omtag i belysningsfrågan; Mattias Larsson (C)	Återremitterat	Ja	Ja	Ja		
	Motion 16/2024: Starta ett kommunalt hem för vård eller boende (HVB); Gudrun Nordborg, Liv Zetterberg och Linda Lotare (V)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 22/2024: Inför en utbildnings- och karriärstege inom äldreomsorgen; Davis Kaza (AP), Patrik Brännberg (AP), Marika Atlegrim (AP) och Katarina Norlund (AP)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
SEP	Motion 18/2024: Förläng serveringstiden i Umeå; Joline Göttfert (M)	Avslag	Ja	Ja	Ja	20%	100%
	Motion 21/2024: Kräv utdrag ur belastningsregistret vid rekrytering av omsorgspersonal; Elmer Eriksson (M)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 25/2024: Konkurrensutsätt driften av Umeå kommuns badverksamhet; Anders Ågren (M), Mattias Larsson (C), Hanna Lundin Jernberg (L) och Veronica Kerr (KD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 5/2025: Tillgång till snabbt och fritt bredband samt IT-coachning på äldreboende; Solveig Granberg och Fredrik Rönn (C)	Avslag första att-sats Besvarad andra att-sats	Nej	Nej	Nej		
	Motion 10/2025: Lätta på lärares administrativa börda; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
OKT	Motion 17/2024: Staket vid kommunala lekplatser; Maja Westling Palmberg (C)	Avslag	Ja	Ja	Ja	80%	100%
	Motion 23/2024: Revidering av regler för skolskjuts; Maja Westling Palmberg ©	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 2/2025: Utökad rätt till förskola för barn till föräldralediga; Maja Westling Palmberg ©	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 11/2025: Fler gymnasieprogram ska möjliggöra Ung Företagsamhet; Veronica Kerr (KD), Anders Sellström (KD) och Lucas Nilsson (KD)	Besvarad att-sats 1-3 Avslag att-sats 4-5	Nej	Nej	Nej		
	Ny policy och riktlinje för inköps- och upphandlingsverksamhet	Antagen	Ja	Ja	Ja		
NOV	Motion 1/2025: Framtidssäkra Umeås mobilitet genom bättre samordning; Mattias Larsson och Maja Westling Palmberg ©	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja	67%	100%
	Motion 3/2025: Låna en kulturupplevelse; Maja Westling Palmberg ©	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 4/2025: Avskaffa ensamarbetet i förskolan; Tobias Holmbom och Bore Sköld (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 6/2025: Möjlighet att donera förtjänstgåva till välgörande ändamål; Anna-Karin Sjölander ©	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 8/2025: Återinför "Krogar mot Knark" i Umeå; Veronica Kerr (KD)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Policy för jämställdhetsarbete i Umeå kommun	Antagen	Ja	Ja	Ja		
DEC	Motion 11/2024: Fler måste våga vittna; Anders Norqvist (L)	Avslag	Ja	Ja	Ja	40%	100%
	Motion 20/2024: Stärk arbetstagarperspektivet i underlagen till politiska beslut; Jan-Olov Carlsson, Lennart Arvidsson och Rebecca Sellstedt (V)	Bifall	Nej	Nej	Nej		
	Motion 9/2025: Kamerabevakning för ökad trygghet i Umeå; Anders Ågren (M) och Lena Andersson (M)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 15/2025: Implementera "Hälsa tillsammans" i kommunens grundskolor; Anders Norqvist (L) och Hanna Lundin Jernberg (L)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 16/2025: Genomför försök med senarelagd skolstarttid på morgonen; Liv Zetterberg (V), Tobias Holmbom (V) och Daniell Anderson (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
			TOTALT:	**47%**	**47%**	**50%**	**100%**

Ärenden i KF 2024 med jämställdhetsperspektiv inför beslut

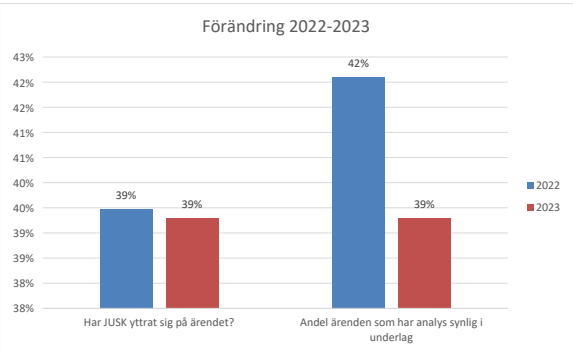
	ÄRENDE	BESLUT	JÄMSTÄLLDHETSANALYS synlig i mötesboken (Dvs, finns jämställdhetsrelaterade frågor omnämnda i beslutsunderlaget)	JUSK VILL YTTRA SIG? (Dvs, har JUSK önskat yttra sig på detta ärende)	Har JUSK yttrat sig på ärendet?	Andel ärenden som har analys synlig i underlag	Andel önskade ärenden som passerat JUSK
JAN	-	-				-	-
FEB	Riktlinje för rådgivande organ i Umeå kommun	Antagen	Nej	Nej	Nej	0%	-
MAR	Motion 3/2023: Bygg en äventyrslekpark på Mariehemsängarna; Maria Lindvall (L)	Avslag	Ja	Ja	Ja	100%	100%
	Motion 8/2023: Inför gratis skollunch på loven; Ellen Ström (V), Daniell Anderson (V) och Johan Stål (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 10/2023: Inför skolfrukost i Umeå; Daniell Andersson (V), Johan Stål (V) och Tobias Holmbom (V)	Besvarad	Ja	Ja	Ja		
APR	Motion 19/2023: Utred förutsättningarna för ett inrättande av ungdomsfullmäktige i Umeå kommun; Hanna Lundin Jernberg (L)	Avslag	Ja	Ja	Ja	100%	100%
JUN	Planeringsdirektiv och budget 2025 samt plan 2026-2028	Antagen	Ja	Ja	Ja	100%	100%
	Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklarationen	Antagen	Ja	Ja	Ja		
	Planeringsstrategi för Umeå kommuns översiktsplanering	Antagen	Ja	Nej	Nej		
AUG	Motion 11/2023: AI – möjligheter och risker; Veronica Kerr (KD) och Anders Sellström (KD)	Avslag	Ja	Ja	Ja	50%	100%
	Motion 12/2023: Underlätta för politiska partier och ungdomsförbund att besöka Umeås gymnasieskolor; Madelene Nord (M) och Joline Göttfert (M)	Bifall	Ja	Ja	Ja		
	Motion 13/2023: Utegym och lekplats i anslutning till Arboretum; Igor Hell (M)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 17/2023: Nej till Nato-baser och kärnvapen i Umeå; Bore Sköld (V)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Motion 1/2024: Avskaffa bidrag till etniska föreningar; Joline Göttfert (M)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 2/2024: "Ko på rot" för mer lokalproducerad mat; Veronica Kerr (KD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 4/2024: Fördjupad relation mellan Umeå kommun och Taiwan; Anders Norqvist (L), Hanna Lundin Jernberg (L) och Maria Lindvall (L)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
	Program för hållbar landsbygdsutveckling	Antagen	Ja	Ja	Ja		
SEP	Motion 16/2023: Utforma en handlingsplan för att minska risken att kommunens barn, unga och vuxna dras in i kriminalitet; Hanna Lundin Jernberg (L)	Besvarad	Ja	Ja	Ja	100%	100%
OKT	Motion 9/2023: Minska ofrivilligt helgarbete och delade turer – inför frivilliga helgtjänster i omsorgen; Lennart Arvidsson (V), Åsa Bäckström (V) och Liv Zetterberg (V)	Besvarad	Ja	Ja	Ja	60%	100%
	Motion 15/2023: Bekämpa kriminalitet och öka tryggheten i Umeå; Joline Göttfert (M)	Besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 18/2023: Gör det enklare att hyra kommunens lokaler; Joline Göttfert (M)	Besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 5/2024: Inför ett särskilt driftbidrag för enskilda vägar i Umeå kommun; Mattias Larsson (C)	Återremitteras	Nej	Nej	Nej		
	Motion 6/2024: Inventering av skyddsrum, Umeå kommun; Maria Nilsson (SD)	Besvarad	Nej	Nej	Nej		
NOV	Motion 20/2023: Äldreomsorgen behöver fler medarbetare; Veronica Kerr (KD)	Avslag	Ja	Ja	Ja	100%	100%
	Taxor och avgifter äldrenämnden 2025	Antagen	Ja	Ja	Ja		
DEC	-	-				-	-
			TOTALT:	**67%**	**67%**	**71%**	**100%**

16

Ärenden i KF 2023 med jämställdhetsperspektiv inför beslut

	ÄRENDE	BESLUT	JÄMSTÄLLDHETSANALYS synlig i mötesboken (Dvs, finns jämställdhetsrelaterade frågor omnämnda i beslutsunderlaget)	JUSK VILL YTTRA SIG? (Dvs, har JUSK önskat yttra sig på detta ärende)	Har JUSK yttrat sig på ärendet?	Andel ärenden som har analys synlig i underlag	Andel önskade ärenden som passerat JUSK
JAN	Umeå kommuns resepolicy	Fastställs	Nej	Nej	Nej	0%	-
	Motion 13/2022: Borgerlig drop in-vigsel; Maja Westling (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
FEB	Motion 8/2022: Utveckla tillgången till barnomsorg på obekväm arbetstid; Ellen Ström (V)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja	50%	100%
	Motion 9/2022: Inrätta skolsociala team i Umeå kommun; Anders Norqvist (L)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
MAR	Motion 40/2020: Använd auktoriserade tolkar i ärenden som rör mäns våld mot kvinnor; Alice Fatma Nikmanesh och Mariam Salem (MP)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja	100%	100%
MAJ	Motion 9/2020: Installation av brandlarm eller värmekamera vid bilparkering i kommunala bostadsområden som tidigare utsatts för brandattentat; Maria Nilsson (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej	60%	100%
	Motion 23/2021: Umeåförslaget; Lasse Jacobsson, Ellen Ström och Bore Sköld (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
	Motion 25/2021: Stärk insynen och demokratin - publicera möteshandlingar på kommunens hemsida; Johan Stål (V), Lasse Jacobson (V), Gudrun Nordborg (V) och Bore Sköld (V)	Bifall	Nej	Nej	Nej		
	Motion 3/2022: Fokusera på kärnuppdraget och värna om för - och grundskolans personal; Nasteho Osman Lander (V)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 5/2023: Avveckla jämställdhetsutskottet (JU); Wilhelm Wikberg (SD)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
JUN	Planeringsdirektiv och budget 2024 samt plan 2025-2027	Fastställs	Ja	Ja	Ja	100%	100%
AUG	Motion 5/2022: Ändra regelverket för att utse hedersmedborgare; Anders Ågren (M)	Avslag	Nej	Nej	Nej	25%	50%
	Motion 12/2022: Inför progressiva avgifter i äldreomsorgen; Åsa Bäckström (V)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 4/2023: Avsluta samarbetet med kommunens samtliga vänorter; Lars Forsgren (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Gemensam utvecklingsstrategi mellan Umeå kommun och Vasa stad 187	Fastställs	Nej	Ja	Nej		
SEP	Motion 8/2020: Gör Ubmeje till officiellt samiskt namn för Umeå; Gudrun Nordborg (V)	Bifall	Nej	Nej	Nej	0%	-
	Motion 12/2021: Se över omställningsstödet för politiker; Bore Sköld, Ellen Ström, Jan-Olov Carlsson, Åsa Bäckström (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
	Motion 14/2022: Utredning av socialtjänstens handläggning i ärenden om umgängesbegränsning enligt LVU; Anna-Karin Sjölander (C)	Bifall	Nej	Nej	Nej		
	Motion 7/2023: Avskaffa elsaneringsbidraget; Anders Norqvist (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
OKT	Motion 10/2022: Inför avgiftsfria arbetsskor i den kommunala hemtjänsten; Åsa Bäckström, Lennart Arvidsson och Rebecca Sellstedt (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja	50%	100%
	Motion 6/2023: Inrätta Tjänsteperson i beredskap (TIB) i Umeå kommun; Anders Norqvist (L)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
NOV	Motion 4/2021: Valfrihet för äldreomsorgens personal - frivilliga delade turer! Åsa Bäckström och Rebecca Sellstedt (V)	Anses besvarad	Nej	Ja	Nej	50%	67%
	Motion 11/2022: Avskaffa delade turer nu! Bore Sköld (V), Åsa Bäckström (V) och Rebecca Sellstedt (V)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
	Motion 15/2022: Socialtjänstlagen ska användas för att bevilja bidrag till fristående elrullstolsgarage efter liknande kriterier som tidigare; Jan Hägglund, Agneta Björk, Davis Kaza och Patrik Brännberg (AP)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
	220/23 Motion 14/2023: Ta fram åtgärder mot välfärdsbrott och otillbörlig påverkan; Hanna Lundin Jernberg (L)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
DEC	Motion 2/2023: Umeå kommun ska inte samarbeta med diktaturer och länder som hotar vår säkerhet; Anders Ågren (M)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej	33%	50%
	Fastighetspolicy för Umeå kommunkoncern	Fastställs	Ja	Ja	Ja		
	Policy, riktlinje och plan för civil beredskap	Fastställs	Nej	Ja	Nej		
			TOTALT:	**50%**	**39%**	**39%**	**79%**
			KVARTAL 1:	**40%**	**40%**	**40%**	**100%**
			KVARTAL 2:	**67%**	**67%**	**67%**	**100%**
			KVARTAL 3:	**30%**	**20%**	**20%**	**67%**
			KVARTAL 4:	**71%**	**43%**	**43%**	**60%**

Ärenden i KF 2022 med jämställdhetsperspektiv inför beslut						
ÄRENDE	**BESLUT**	**JÄMSTÄLLDHETSANALYS synlig i mötesboken** (Dvs, finns jämställdhetsrelaterade frågor omnämnda i beslutsunderlaget)	**JUSK VILL YTTRA SIG?** (Dvs, har JUSK önskat yttra sig på detta ärende)	**Har JUSK yttrat sig på ärendet?**	**Andel ärenden som har analys synlig i underlag**	**Andel önskade ärenden som passerat JUSK**
JANUARI 2022 KF						
Motion 21/2020: Äldreomsorgen behöver fler medarbetare; Veronica Kerr (KD)	Avslag	Ja	Ja	Ja	50%	100%
Motion 6/2021: Pensionssamtal för nyanställda; Maja Westling (C)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
Motion 7/2021: Begränsad digital mötestid för kommunanställda; Mattias Larsson, Robert Axebro och Maja Westling (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 8/20201: En kommun som bygger för framtiden; Bore Sköld (V) och Nasteho Osman Lander (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
FEBRUARI 2022 KF						
Motion 9/2021: Inför en personalpolitisk fond; Lennart Arvidsson, Rebecca Sellstedt (V)	Avslag	Nej	Ja	Nej	0%	0%
MARS 2022 KF						
Policy och handlingsplan barnfattigdom	Antagen	Ja	Ja	Ja	33%	100%
Resepolicy med riktlinjer för tjänsteresor	Återremitteras	Nej	Nej	Nej		
Motion 36/2021: Ingen ovaccinerad personal i kommunens patientnära vård och omsorgsverksamheter; Sven-Olov Edvinsson (C) och Mattias Larsson (C)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
Motion 10/2021: Inför insynsplatser i styrelser och nämnder; Maria Nilsson (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 11/2021: Utmana bosättningslagen, minska antalet migranter; Maria Nilsson och Petter Nilsson (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 13/2021: Genomlysning av kvinnors villkor i politiken; Ellen Ström (V)	Bifall	Ja	Ja	Ja		
APRIL 2022 KF						
Motion 14/2021: Motorgård till bilburna ungdomar; Maria Nilsson, Lars-Arne Ivert och Petter Nilsson (SD)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej	0%	-
Motion 15/2021: Åtgärder mot antisemitismen i Umeås skolor; Björn Kjellsson (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 19/2021: Sälj kommunens semesterlägenheter i Hemavan; Petter Nilsson (SD) och Maria Nilsson (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
MAJ 2022 KF						
Motion 18 2021: Gratis mensskydd till unga; Gudrun Nordborg (V)	Bifall	Ja	Ja	Ja	33%	100%
Motion 20/2021: Klassisk arkitektur i Umeå; Petter Nilsson (SD)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 21/2021: Inrätta förskoleklass för grundsärskolan; Anders Norqvist (L)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 26/2021: Inför fluorsköljning i skolan; Anders Norqvist(L)och Marianne Normark (L)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
Motion 27/2021: Årskort i kollektivtrafiken för kommunanställda; Anna-Karin Sjölander (C) och Maja Westling (C)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
Motion 28/2021: Mentorskap för nyanställda av seniora medarbetare i Umeå kommun; Anna-Karin Sjölander (C) och Sara Häggström (C)	Bifall att-sats 1 Avslag att-sats 2 och 3	Nej	Nej	Nej		
JUNI 2022 KF						
Planeringsdirektiv och budget 2023 samt plan 2024-2026	Antagen	Ja	Ja	Ja	100%	100%
AUGUSTI 2022 KF						
Motion 29/2021: Upphandla barn och ungdomspsykiatriska utredningar; Igor Hell(M)	Avslag	Nej	Nej	Nej	14%	100%
Motion 30/2021: Starta ett kommunalt hem för vård eller boende; Gudrun Nordborg (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 32/2021: Försörjningsstöd för medlemskap i Hyresgästföreningen; GudrunNordborg (V) och Ellen ström (V)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 33/2021: Inför kommunala trygghetsvärdar i Umeå; Maria Nilsson (SD) och Christina Sjödin (SD)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
Motion 2/2022: Kompensation för extra insatser under pandemin; Anna-Karin Sjölander (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 4/2022: Avbryt vänortssamarbetet med ryska Petrozavodsk; Anders Ågren (M)	Anses besvarad	Nej	Nej	Nej		
Motion 6/2022: Solidaritet med krigsdrabbade folk; Bore Sköld (V)	Bifall att-sats 1 Anses besvarad att-sats 2 och 3	Nej	Nej	Nej		
SEPTEMBER 2022 KF						
Motion 16/2021: Förbjud separata badtider i skolan och motverka kvinnoförtryck på kommunala badhus; Maria Nilsson (SD)	Avslag att-sats 1 Anses besvarad att-sats 2	Ja	Ja	Ja	100%	100%
Motion 17/2021: Inför kommunal hyresgaranti; Gudrun Nordborg (V) och Bore Sköld (V)	Anses besvarad att-sats 1 Avslag att-sats 2	Ja	Ja	Ja		
Motion 22/2021: Inför ett etiskt råd samt utbildning för omsorgspersonal om våld i nära relation; Veronica Kerr (KD) och Birgitta Nordvall (KD)	Bifall att-sats 1 Avslag att-sats 2	Ja	Ja	Ja		
OKTOBER 2022 KF						
Motion 34/2021: Arbetsplatsdemokrati - det nya demokratiprojektet i Umeå kommun; Jan-Olov Carlsson (V), Bore Sköld (V), Lennart Arvidsson (V) och Ellen Ström (V)	Avslag	Ja	Ja	Ja	67%	100%
Motion 35/2021: Inför ett individuellt anhörigstöd; Veronica Kerr (KD)	Avslag	Ja	Ja	Ja		
Motion 1/2022: Gör Brinken till park; Davis Kaza (AP) och Marika Atlegrim (AP)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
NOVEMBER 2022 KF						
Antagande: Åtgärdsprogram för Umeå kommuns miljömål 2022-2025	Antaget	Ja	Nej	Nej	75%	100%
Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram 2022–2030 med utblick mot 2040	Antaget	Ja	Ja	Ja		
Motion 31/2021: En barn- och ungdomsvänligare kommun; Anna-Karin Sjölander (C)	Avslag	Nej	Nej	Nej		
Motion 7/2022: Kräv rätt till heltid vid upphandlingar; Åsa Bäckström (V) och Bore Sköld (V)	Anses besvarad	Ja	Ja	Ja		
DECEMBER 2022 KF						
		TOTALT:	**42%**	**39%**	**42%**	**94%**
		KVARTAL 1:	**45%**	**36%**	**36%**	**80%**
		KVARTAL 2:	**30%**	**30%**	**30%**	**100%**
		KVARTAL 3:	**40%**	**40%**	**40%**	**100%**
		KVARTAL 4:	**57%**	**57%**	**71%**	**100%**

JUSK aktivitetsplan 2026 - uppföljning tertial 1

Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur

1. **Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige**
   - Under tertial 1 har JUSK haft fyra sammanträden och yttrat sig på två motioner, tre remisser, planeringsdirektivet, samt haft fem externa föredragare av information
2. **Följa upp nämndernas arbete med det övergripande inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv**
   - Uppföljning av jämställdhetsskrivningar i nämndernas verksamhetsplaner 2026 – JUSK 22/1
   - Genomgång av nämndernas yttranden på planeringsförutsättningarna med fokus inriktningsmål jämställdhet - JUSK 16/4
3. **Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer**
   - Deltagande i projekt “Med ön som katalysator: lokala modeller för hälsa och social välfärd i arktiska landsbygder” (finansiär Vinnova)
   - Deltagande i arbete med IOP samverkansplattform social inkludering
   - Dragning om jämställdhet och omtanke (care) i stadsplanering för KSHU 27/1
   - Deltagande i arbetet med Lokal platsutveckling Ålidhem
   - Deltagande i arbete med Renmarkstorget
   - Deltagande i arbete med Social konsekvens-analys Västerteg 5:40, leds av DP
   - Deltagande i arbete med framtagande av Umeå kommuns yttrande på EU:s uppdatering av Arktis-policy
   - Deltagande i arbete med framtagande av AI-policy och riktlinjer
   - Deltagande i projekt “Den okända arbetskraften” (finansiär ESF)
   - Deltagande i arbete med European Youth Capital-ansökan
   - Expertstöd arbetet med FÖP Hörnefors
4. **Förankra och stötta implementering av antagen Policy för jämställdhetsarbete i nämnder och förvaltningar**
   - Dragning policy för jämställdhetsarbetet Umeå Energi 26/3
   - Dragning policy för jämställdhetsarbetet Tekniska nämnden 23/4
   - Dragning policy för jämställdhetsarbetet Miljö- och hälsoskyddsnämnden 23/4
5. **Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete**
   - Kommer senare under året

Ökad kunskap innebär medvetna beslut

6. **Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaktsordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer**
   - Föreläsning om jämställdhet för NYTTA (svenska- och integrationskurs) 10/2
   - Föreläsning om jämställdhet och omtanke (care) i stadsplanering för Gator och Parker 13/2
   - Föreläsning om jämställdhet för KRAFT (svenska- och integrationskurs) 25/2
7. **Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete**

- Samverkan Holmsund, storsjöskolan om jämställdhet och brottsförebyggande frågor (drivs av skolan, finansiering från BRÅ nationellt, Linda G och Robert K (Umebrå) som stöd i projektet

8. **Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv**
    - Deltagande i arbete med tilläggsuppdrag 2025:7
    - Chefsutbildning Umeå kommun 24/4 - Jämställdhet, diskriminering och en inkluderande arbetsplats
9. **Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor**
    - Medarrangör till Brottsofferjourens konferens “Över min döda kropp - hur vi kan förebygga dödligt våld i nära relationer” 23/2

Innovation och partnerskap gör skillnad

10. **Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del**
    - Kommande Horizon-utlysning med fokus på jämställdhet och stadsplanering
11. **Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden**
    - Pågående partnerskap med Bogotá, Colombia med fokus på jämställdhet i stadsplanering (finansiering ICLD), inklusive partnerbesök i Umeå vecka 8
    - Föreläsning svenska nätverket “Healthy cities”
    - Jurydeltagande “Sveriges hållbarhetsmäktigaste person”
    - Chefsutbildning för kranskommuner 13/3
    - Föreläsning för “Leda jämt” (Länsstyrelsens jämställdhetsutbildning för ledningsgrupper i Västerbotten) 18/3
    - Pågående arktis-nätverk (Arctic Urban and Regional Cooperation)
    - Samverkan med Human Computer Interaction-utbildning Umeå universitet
    - Deltagande i jämställdhetsträff nätverk norrlänen (arrangör Länsstyrelsen)
    - Utbyte och dialog med Örebro jämställdhetsdelegation
12. **Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt**
    - Artikel i Tout l´Europe
    - Besök av planeringschef Glasgow
    - Föredragning Dublin city council womens group
    - Ansökan om värdskap för EU Cities Forum 2027 (ej beviljat)
    - Paneldeltagande 6 mars Umeå postdoc society
    - Föreläsning om Umeås jämställdhetsarbete på Soroptimisterna 18/3
    - Studiebesök från Prag och Eurocities inom NetZeroCities-samarbetet, dragning om jämställdhet + könade landskapet-tur 18/3
    - Det könade landskapet – tur, Vasa stads kommunikationsavdelning
    - Könade landskapet i projekt energiomställning 31/3
    - Könade landskapet med Polens ambassadör 28/4

Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling

13. **Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning**
    - Driver projektet Jämställda och hållbara arbetsresor, s.k. Västerslättsprojektet.

- Beviljad ansökan energimyndigheten med UMU samt Umeå energi, fokus på modeller för energianvändning kopplad till livsvillkor.
- Föredrag för trafikplanerare, Umeå kommun

14. **Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet**
    - Aktivitet med Umeå universitet, samhällsplanerarprogrammet
    - Aktivitet med Dragonskolan, fokus Röbäcksliden
15. I **samverkan genomföra Umeå kommun Handlingsplan mot våld med utgångspunkt i det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**
    - Våldsförebyggande aktiviteter inför och under rallyt: information om sexköpslagstiftningen, utdelning av Bry Dig-kampanjmaterial på Red Barn Arena

JUSK aktivitetsbudget 2026 - uppföljning tertial 1

Jämställdhet i ordinarie styr- och ledningsstruktur		T1-2026
1. Säkerställa och följa upp att övergripande frågor har en genusanalys som underlag inför kommunfullmäktige	0 kr	
2. Följa upp nämndernas arbete med det övergripande inriktningsmålet att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället och sina egna liv	0 kr	
3. Ge inspel och expertstöd för att säkerställa ett jämställdhetsperspektiv i strategiska processer	20 000 kr	
4. Förankra och stötta implementering av antagen Policy för jämställdhetsarbete i nämnder och förvaltningar	90 000 kr	
5. Årlig återrapport till kommunfullmäktige kring utskottets arbete	0 kr	
Ökad kunskap innebär medvetna beslut		
6. Stötta verksamheter för ett hållbart och långsiktigt jämställdhetsarbete med förståelse för könsmaktsordningen och hur den samspelar med andra maktstrukturer	250 000 kr	
7. Verka för att minst en ny verksamhet per år initierar alternativt fördjupar jämställdhetsarbete	50 000 kr	
8. Följa och uppmärksamma frågor om arbetets organisering och andra centrala personalfrågor ur ett jämställdhetsperspektiv	0 kr	
9. Genomföra eller samverka i genomförandet av minst två större utåtriktade arrangemang med fokus på aktuella jämställdhetsfrågor	100 000 kr	
Innovation och partnerskap gör skillnad		
10. Ansöka om minst ett externt finansierat projekt där jämställdhet är en bärande del	150 000 kr	
11. Utveckla och/eller bibehålla samverkan med relevanta aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att stärka arbetet med jämställdhet inom samtliga politikområden	40 000 kr	2 005 kr
12. Positionera och synliggöra Umeå kommuns jämställdhetsarbete internt och externt	40 000 kr	
Systematiskt utmana och ifrågasätta könade maktrelationer i arbetet med hållbar utveckling		
13. Stötta arbetet för klimatneutralitet samt hållbar mobilitet och en jämställd och rättvis omställning	0 kr	
14. Fortsätta arbete med jämställd stadsplanering och metoden Det könade landskapet	20 000 kr	
15. I samverkan genomföra Umeå kommun Handlingsplan mot våld med utgångspunkt i det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra	90 000 kr	7 542 kr
	850 000 kr	**9 547 kr**

Umeå kommun
Äldrenämnden

Protokollsutdrag
2026-05-21

§ 90
Diarienr: ÄN-2026/00030

Statistikrapport ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen - kvartal 1 2026

Beslut

Äldrenämnden godkänner statistikrapporten över ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen.

Äldrenämnden överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden ska enligt 34 kap. 1 § Socialtjänstlag (2025:400) (SoL) rapportera alla gynnande beslut enligt 11 kap. 1 § eller 12 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till Inspektionen- för vård och omsorg samt till kommunens revisorer. Nämnden ska även rapportera alla gynnande beslut enligt 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkten för beslutet och vilken typ av insats beslutet gäller samt kortfattat ange skälen för fördröjningen. Rapportering ska ske en gång per kvartal.

Av 34 kap. 2 § SoL framgår att äldrenämndens ska rapportera till Inspektionen för vård och omsorg samt till kommunens revisorer när nämnden har verkställt ett beslut som tidigare har rapporterats som ej verkställt. Datum för verkställigheten ska då anges.

Vidare ska äldrenämnden enligt 34 kap. 3 § SoL lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över hur många gynnande beslut enligt 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut. Nämnden ska ange vilka typer av insatser dessa beslut

gäller samt hur lång tid som har gått från dagen för respektive beslut.
Rapportering ska ske en gång per kvartal.

Beslutsunderlag

Statistikrapport SoL 2026-03-31

Beredningsansvariga

Charlotta Lundström Barsk, verksamhetschef utredning äldre
Kevin Tornemar, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen inom äldrenämndens ansvarsområde 2026-03-31

Ledsagning

Beslut		Kön	
Beslut: 0			

Särskilt boende

Beslut		Kön	
Beslut som ej verkställts:	**Väntetid**	Kvinna	Man
	3 mån, 12 dgr	x	
	3 mån, 13 dgr		x
	3 mån, 29 dgr	x	
	10 mån, 22 dgr	x	
	7 mån, 9 dgr		x
	4 mån, 3 dgr		x
Beslut som verkställts senare än tre månader:	**Väntetid**	Kvinna	Man
	4 mån, 0 dgr	x	
	5 mån, 25 dgr	x	
	4 mån, 11 dgr	x	
	3 mån, 11 dgr		x
Beslut: 10			

Korttidsboende

Beslut		Kön	
Beslut: 0			

Hemtjänst

Beslut		Kön	
Beslut som verkställts senare än tre månader:	**Väntetid**	Kvinna	Man
	3 mån, 4 dgr		x
Beslut: 1			

Dagverksamhet

Beslut		Kön	
Beslut: 0			

Kontaktperson

Beslut		Kön	
Beslut som ej verkställts:	**Väntetid**	Kvinna	Man
	6 mån, 30 dgr	x	

Beslut: 1